

Карл Май
Олд Шуърхенд I

1. глава Олд Уобъл¹

По време на многобройните си пътешествия и далечни странствания между така наречените диваци или полуцивилизовани народи често съм срещал хора, които са ми ставали верни приятели. За тях и до ден-днешен съм запазил скъп спомен, който няма да се заличи и до края на живота ми. Но никой не е печелил любовта ми така, както Винету, прочутият вожд на апачите. Това приятелство постоянно ме е карало да се връщам през океана при него в прериите, в горите и Скалистите планини на Северна Америка, дори да съм се намирал в далечна Африка или Азия. А и когато пристигането ми в Америка не бе предварително известно и следователно не можехме да си уговорим среща, пак успяха скоро да го видя. В такива случаи или се отправях на кон към Рио Пекос при малобройното племе на апачите, към което принадлежеше и той, и разпитвах къде се намира в момента, или пък научавах от срещнатите устмани и индианци къде да го търся. Подвизите на Винету бързо се разчуваха наоколо, а щом се появеше някъде, скоро вестта за идването му плъзваше надалеч.

На раздяла често успяха да ми съобща кога ще дойда отново и в такъв случай предварително определяхме мястото и времето на нашата среща. При това аз се ориентирах по датата, докато той си служеше с индианския начин за определяне на времето. Колкото и несигурен да изглежда този начин, Винету винаги се появяваше на уговореното място точно на минутата, никога не се е случвало да го чакам.

Само един-единствен път като че ли не прояви точност. Разделихме се далеч горе на север край тъй нареченото „Coteau“², като решихме след четири месеца да се срещнем на юг в Сиера Мадре. Тогава той ме попита:

- Нали моят брат знае рекичката, която наричат Clearbrook?
- Бистрия поток?
- Да.
- Там сме ловували заедно. Спомняш ли си големия дъб, под чиито

1. Old Wabble (англ.) – Прозвище, образувано от английския глагол „wabble“ със значение „треса се, клатушкам се“. Б. пр.

2. Става въпрос за Мисурийското плато, или тъй наречените Мисурийски хълмове. Б. пр.

клони преношувахме на времето?

– Много добре си го спомням.

– Тогава не е възможно да се разминем. Върхът на дървото е изсъхнал. Винету ще пристигне там, когато по обед в дължината на сянката на дъба моят брат може да се нанесе пет пъти. Хау!

Разбира се, всичко това трябваше да преизчисля според нашите представи за времето и в уречения час и ден бях там. Но макар че дължината на сянката на дъба отговаряше на уговорката ни, не видях нито Винету, нито каквато и да било следа от него. Чаках го няколко часа, обаче той не се появи. Знаех, че за да не удържи на думата си, може да му е попречила само някоя беда и ето защо почнах да се тревожа за него. Но тогава ми хрумна мисълта, че е възможно вече да е бил тук и междувременно да е възникнала важна причина, за да не ме дочака. В такъв случай той сигурно щеше да ми остави някакъв знак. Започнах да оглеждам ствола на дъба и наистина не се бях излъгал! На височина един човешки бой в него бе забито малко изсъхнало борово клонче. Понеже не е възможно дъбът да има борови клонки, Винету сигурно го бе поставил там нарочно и то преди доста време, защото клончето бе съвсем изсъхнало. Измъкнах го, а заедно с него извадих и някаква хартийка, увита около долния му заострен край. Когато я развих, прочетох думите: „Нека моят брат веднага дойде при Блъди Фокс, когото команчите се канят да нападнат. Винету ще бърза да го предупреди.“ Онези от моите читатели, които познават Винету, знаят, че той умееше отлично да чете и пише. А и почти винаги носеше у себе си хартия. Вестта, която ми беше оставил, не бе добра. Тя ме караше да се тревожа за него, макар и да знаех, че той има сила и смелост да преодолее и най-големите опасности. Хвана ме страх и за Блъди Фокс, защото, ако Винету не успееше да стигне при него преди нападението на команчите, много вероятно беше той да загине. Що се отнася до мен самия, моето положение можеше да се нарече всякак другояче само не и безопасно. Блъди Фокс живееше в единствения оазис на пустинята Ляно Естакадо, а пътят до там водеше през земите на команчите, с които често се бяхме счепквали. Попаднеш ли им в ръцете, колът на мъчението нямаше да ми се размине, още повече че от доста време те бяха изровили бойната секира и бяха предприели не един и два военни набези, донесли им голяма плячка.

При подобни обстоятелства друг вероятно би помислил най-напред за собствената си безопасност и би сметнал за по-уместно да не се отзове на подканата на Винету. Но на мен не ми и хрумна подобна мисъл. Без колебание Винету бе тръгнал срещу същите опасности, които ме

очаквах и мен, ако пришпорех коня си по следите му. Нима трябваше да се покажа по-страхлив от него? Когато е забождал клончето с написаните няколко думи в ствола на дъба, той е бил убеден, че незабавно ще го последвам. Нима можех да излъжа доверието му? Щях ли да имам някога смелостта да го погледна спокойно и открито в очите, ако сега си плюех на петите като някой страхливец? Никога!

Вярно, че бях сам и нямаше откъде да очаквам подкрепа. Но имах добри оръжия и великолепен кон, на който можех да разчитам. Познавах отлично и местностите, откъдето щях да мина, и си казах, че за един опитен уестман е по-лесно сам да се справи с всички трудности, отколкото, ако е придружаван от хора, на които не може напълно да се оплани. Дори да имах някои колебания и съображения, те бяха без значение, след като над Блъди Фокс бе надвиснала опасност. Той трябваше да бъде спасен. И тъй, метнах се на коня си и изпълних желанието на моя червенокож приятел и брат.

Докато се намирах в самата Сиера, нямаше от какво да се опасявам. Имаше достатъчно възможности за прикритие, а и бях свикнал да бъда внимателен. Но после излязох на голите плата, където човек може да бъде забелязан от много далеч.

Те бяха прорязани от стръмни урви и дълбоки каньони, чиято растителност се състоеше само от пръснати тук-там кактуси и алое, зад които не бе възможно да се прикрие конник. Не беше изключено в някои от тези каньони да се натъкна на команчи. В такъв случай можех да се спася само ако бързо обърнех коня си и предоставех съдбата си на неговата издръжливост.

Един от най-опасните проломи бе тъй нареченият Mistake Canon (Каньонът на грешката), защото през него минаваше най-често използваният от индианците път, свързващ планините с равнината. Името му идваше от едно фатално припознаване. Хората разправяха как някакъв бял ловец застрелял там най-добрия си приятел, един апач, вместо свой враг от племето на команчите. Не знаех, кой е бил белият, нито пък познавах двамата червенокожи. Но оттогава суеверните уестмани избягваха този каньон, и то не заради обичайните опасности. Мълвеше се, че оттам рядко минавал бял, без да му се случи някакво нещастие. Призракът на застреляния апач носел всекиму гибел.

Разбира се, този призрак малко ме тревожеше. Все едно ми беше дали щях да го срещна, или не, стига да не се натъкнех на врагове от плът и кръв в човешки образ. Но доста преди да достигна каньона, забелязах многобройни следи от ездачи, които идваха някъде отстрани и

продължаваха в моята посока. Не бе възможно да са били диви мустанги, просто защото в тези райони нямаше такива. Когато скочих на земята, за да огледам дирите, за свое успокоение и същевременно за свое учудване установих, че конете са били подковани. Следователно ездачите не бяха индианци. Но що за хора са били и какво ли са търсили тук?

Малко по-нататък един от тях бе слизал от коня си, може би за да позатегне ремъка на седлото, а в това време другите бяха продължили ездата. Подробно огледах мястото и от лявата страна на тези стъпки забелязах многобройни къси резки, широки колкото тъпата страна на острието на нож. От какво ли бяха оставени? Дали ездачът е носил сабя? Но тогава пред мен яздеха войници, кавалеристи. Дали срещу команчите бе тръгнала войска, за да ги накаже заради споменатите вече грабителски набези? Изпълнен с напрегнато любопитство, какъв ли ще е отговорът на този въпрос, потеглих по дирите в галоп. Колкото повече напредвах, толкова повече следи откривах. Те се появяваха от всички посоки и водеха пак във всички посоки. Вече нямаше никакво съмнение, че пред мен имаше войници и, когато след известно време заобиколих края на един доста голям кактусов гъсталак, пред очите ми изникна техният бивак, който, както забелязах от пръв поглед, не бе предназначен само за краткотрайна почивка. Кактусовото поле го предпазваше от каквото и да било нападение както откъм тила, тъй и от двете му страни, а отпред се простираше такава обширна открита равнина, че всяка вражеска изненада бе невъзможна. Вярно, че приближаването ми откъм запад не бе забелязано от никого. Даже и посред бял ден тук трябваше да има пост, а това, че липсваше пост, говореше за голяма немарливост. Ами ако на мое място се беше появил индиански отряд! Отвъд кактусовото поле теренът стръмно се спускаше, образувайки каньон, който вероятно предлагаше необходимата вода. Конете лежах или свободно се разхождаха наоколо. За да се предпазят от слънцето, войниците бяха опънали платнища с помощта на пръти, издялани от кактусови стебла. Една голяма палатка бе предназначена за офицерите, а в сянката ѝ изглежда бяха отрупани хранителните припаси. Близо до нея се бяха разположили десетина мъже, които не бяха войници, а вероятно се канеха само да пренощуват тук, защото скоро щеше да се свечери. Взех решение да постъпя като тях. Вярно, можех да продължа ездата си и по-нататък, но после трябваше да лагерувам сам и в името на собствената си безопасност нямаше да мога да спя. А тук щях да си отпочина, което ми бе толкова необходимо за продължителната езда на следващия ден.

Когато ме забелязаха, един подофицер дойде да ме посрещне и ме

отведе при командира, който, привлечен от виковете на войниците, излезе от палатката заедно със своите офицери. Докато слизах от седлото, той ме огледа, огледа и коня ми, а после попитат – Откъде идвате, сър?

– Слязох от Сиера.

– А накъде отивате?

– Към Пекос.

– Щеше да ви е трудночко, ако не бяхме прогонили онези мерзавци команчите. Открихте ли някакви следи от червенокожите негодници?

– Не.

– Хм-м! Изглежда са се отправили на юг. Почти от две седмици стоим тук, без да ни се е мернал нито един от тях.

„Глупак!“ – прииска ми се да му кажа право в очите, защото, ако желаше да се срещне с червенокожите, сам трябваше да си ги потърси. На тях и през ум нямаше да им мине да се напъхат в ръцете му. Ако той нямаше представа къде се намират, те с положителност знаеха, че войниците са тук. Беше близо до ума, че през нощта около бивака тайно обикаляха съгледвачите на индианците.

Отгатнал сякаш част от моите мисли, офицерът продължи.

– Липсва ми един способен скаут, на когото да разчитам и който да надуши къде са команчите. Олд Уобъл пренощува тук. Това е тъкмо човекът, който ми трябва, ала едва след като си отиде, научих, че е бил той. Навярно този изпечен хитрец е подозирал у мен подобни намерения и се представи под името Кътър. А вече измина повече от седмица, откакто един патрул се натъкна на Винету, апача. Той щеше да е още по-подходящ, ала незабавно изчезна. Известно е, че там, където се мерне Винету, не е далеч и Олд Шетърхенд. Много ми се иска да ми падне в ръцете. Как се казвате, сър?

– Чарли – отговорих аз, като му казах кръщелното си име, което можеше да бъде и моето фамилно име. Нямах никакво намерение да му откривам, че съм същият този Олд Шетърхенд. Както нямах и нито време, нито желание да оставам тук, за да бъда използван като шпионин. Същевременно огледах разположилите се на земята цивилни лица. За мое успокоение не видях сред тях позната физиономия. Но моят кон и пушките ми можеха да ме издадат. Известно беше, че Поразяващата ръка притежава мечкоубиец и карабина „Хенри“, и че язди вран жребец, подарен му от Винету. За щастие командирът имаше толкова ограничен ум, че нищо не забеляза. Без да ми зададе повече нито един въпрос, той се зърна в палатката си.

Но онова, за което не се сети той, можеше да бъде отгатнато от

цивилните, които твърде вероятно до един бяха уестмани. Ето защо пъхнах карабината „Хенри“ в кожата ѝ калъф, тъй че нейният своеобразен затвор да не се вижда. Мечкоубиецът не правеше чак толкова впечатление. После свалих седлото от гърба на жребца си и го пуснах свободно да се разхожда. Вярно, че наоколо не растеше трева, но затова пък сред великанските кактуси се намираха в достатъчно количество и от по-дребните видове, които предлагаха храна и сок в изобилие. Моят вран жребец умееше да отстранява бодлите им, без да се наранява. А когато помолих цивилните за разрешение да седна при тях, един от тях ми отговори:

– Елате, сър, и хапнете заедно с мен, ако нямате нищо против. Казвам се Сам Паркър, а щом Сам има някое и друго парче месо в излишък, всеки свестен човек може да яде от него, докато то се свърши. Гладен ли сте?

– Така ми се струва.

– Тогава отрежете си колкото искате. Ние до един сме уестмани, сър. А вие?

Той ми побутна къс студено печено месо, тежашо може би четири килограма. Отрязях си от него и отговорих:

– От време на време се скитам и от тази страна на хубавата Мисисипи, но не знам дали имам правото да се нарежа уестман. Такъв човек трябва да притежава много качества.

Той се подсмихна с доволен вид и каза.

– Прав сте, сър, много сте прав! Радвам се поне веднъж да видя един скромнен човек, който след като е станал нощен пазач, не започва веднага да си въобразява, че е президент на Съединените щати. В днешно време такива хора като вас са рядкост. Чухме преди малко името ви, мистър Чарли. А каква работа ви води насам в Запада? Ловец ли сте? Трапер? Събирач на мед?

– Търсач на гробове, мистър Паркър.

– Търсач на гробове? – възкликна той учудено. – Значи ли това, че... търсите гробове?

– Йес.

– Занасяш ли се с нас, сър?

– И през ум не ми минава.

– Тогава имай добрината да ни обясниш по-подробно, ако не искаш да почувстваш ножа ми между ребрата си. Не позволявам да ме водят за носа!

– Well³. Намеренията ми са да изследвам произхода на

съвременните индианци. Може би сте чували някога, че за тази цел намирате от различни гробове вършат много добра работа.

– Хм-м! Наистина четох веднъж, че имало хора, които разравяли стари гробове, за да изследват по намереното в тях световната история или нещо подобно. Глупава работа! Значи и ти си от този сорт люде?

– Йес.

– Следователно си учен?

– Йес.

– Бог да ти е на помощ, сър! Ами много лесно самият ти може да се спънеш нейде, да забиеш нос в земята и така да си останеш на място. Щом искаш да търсиш трупове, прави го в такава местност, където собственият ти живот ще е в безопасност. А тук из въздуха постоянно пищят куршуми и свистят томахоки. Команчите са се развилнели. Можеш ли да стреляш?

– Горедолу.

– Хм-м, представям си! Едно време и аз си мислех, че мога да стрелям. Може би някой път ще ти разкажа тая история. Както виждам, имаш някаква стара карабина, с която човек може да срине цял зид. Това говори много нещо, сър. А онази, другата пушка в калъфа е навярно някоя от онези „Райфъл“ за истински стопроцентови „неделни“ ловци, а?

– Ами и аз не знам.

– Сигурно е така! Казвам ти, сър, че по тези места е опасно да търсиш мъртъвци. Гледай да се махнеш отук! Можеш да се присъединиш към нас, тогава ще бъдеш в по-голяма безопасност, отколкото, ако продължиш да яздиш сам.

– А накъде ще се отправите?

– И ние сме надолу към Пекос.

Той ме измери с един полублагосклонен и полуироничен поглед, след което продължи:

– Съвсем не изглеждаш лошо, досущ си като изваден от кутийка, ама туй не върши много работа в тези райони, сър. Истинският уестман изглежда иначе. Но въпреки всичко ми харесваш и още веднъж те каня да яздиш заедно с нас. Ние ще те закриляме, защото тъй както си тръгнал съвсем сам, далеч няма да стигнеш. Виждам, че си имаш и кон, или поне едно такова животно, каквото в източните щати наричат със същото име. Навярно си взел твоя гальотаджийски кон, а?

3. (англ.) – Е, ами, добре, съгласен. Б. пр.

– Може и да има нещо такова, мистър Паркър – отвърнах аз, вътрешно развеселен, че той смяташе за гальотаджийска кранта моя индиански расов жребец, който можеше да се сравни само с врания кон на Винету. Този човек ми харесваше поне също толкова, колкото и аз на него. Ако се присъединях към хората му и после научеше кой съм, сигурно щяха да последват доста забавни сцени. Освен това, ако не за по-късно, поне за предстоящото ми преминаване през Мистейк каньон, неговата компания можеше да ми е от полза и ето защо реших да приема предложението му.

– Тъй си и мислех – продължи той. – Конят ти има същия чист и спретнат вид като теб. Личи си, че и той е участвал в търсенето на отдавна погребани трупове и че иначе не е вършил никаква друга работа. И тъй, кажи ми дали искаш да дойдеш с нас! Тръгваме утре още в ранни зори.

– С благодарност приемам предложението ти, сър, и изрично моля за вашата закрила.

– Ще я имаш, сър, и ми се струва, че няма да ти е излишна. Ще се радвам веднъж да се махнем оттук. Трябва да се очаква, че командирът ще се опита да задържи като скаут мен или някой друг от хората ми... Не мислиш ли и ти така, стари Джош?

Този въпрос беше отправен към един от по-възрастните мъже, чието симпатично лице имаше меланхоличен израз, сякаш дълбоко в сърцето си той таеше някаква голяма мъка. Джош е съкращение от името Джошуа. Както разбрах по-късно, човекът се казваше Джошуа Холи.

– Съвсем на същото мнение съм – отвърна той. – Само туй ни липсва – да вадим кестените от огъня заради военните и при това да си изгорим собствените предни лапи. Да бяха задържали Олд Уобъл, той щеше да е най-подходящ. Мен няма да ме видят. Ще се радвам да се махна оттук и да оставя Мистейк каньон зад гърба си.

– Защо? Да не би да те е страх от призрака на застреляния индианец?

– Да ме е страх ли? Не, но не ми излиза от ума. За мен този каньон е много коварна местност. Там преживях нещо, което не всеки човек преживява, а при това намерих и злато.

– Злато? В Мистейк каньон?

– Йес.

– Невъзможно! Там няма злато!

– Но сигурно е имало, щом го намерихме.

– Значи истина е? Навярно сте го открили съвсем случайно, а, стари Джош?

– Не. Показа ни го един индианец.

– Не е за вярване. Един червенокож никога няма да издаде подобно нещо на някой бял, даже и да е най-добрият му приятел.

– Тогава моят случай е изключение. Дори беше същият индианец, който е бил застрелян там по погрешка. Може би ще ви разкажа историята утре, когато пред очите ни се открие каньонът. Сега нямам такова желание, по-добре да не говорим за това. Я ми подай месото, гладен съм. Вярно, че е само антилопа, но все пак сигурно е вкусно. Бих предпочел парче от гърбицата на бизон или пък филе от лос.

– Лос ли? Ха, лос, имаш право! – възкликна Паркър, като млясна с уста. – От него става най-чудесното и най-сочно печено, каквото може да има. Помисля ли за лос, винаги се сещам за онзи уестман, който всъщност ме направи ловец.

– Кой е той?

– Преди малко името му бе споменато. Имам предвид Олд Уобъл.

– Какво? Как? Олд Уобъл ли? Този прочут чудак? Значи го познаваш?

– Дали го познавам? Ама че въпрос! Под негово ръководство преживях първото си приключение в Далечния запад, приключение, което... Добре, ще ви го разкажа, макар че после здравата ще ми се смеете. Става дума именно за моя първи лос.

Той се поизкашля, направи многообещаваща физиономия и без да бърза, започна следния разказ:

– Всъщност името му е Фред Кътър, но заради неговата клатушкаща се походка и понеже дрехите му са широки и висят на мършавото му тяло като на закачалка, всички винаги го наричаха Олд Уобъл. По-рано е бил каубой в Тексас и така е привикнал на тамошното облекло, че даже тук, в Северните щати никой не можа да го накара да остави тези дрехи и да ги замени с други.

Той все още ми е пред очите, източен и много слаб, обут в неописуемо безформени чепици и допотопни легинси. Върху ризата, чийто цвят е по-добре да не определям, беше облякъл провиснало каубойско яке, което имаше единственото предимство, че не оставаше нищо „скрито-покрито“. Гърдите и вратът на Олд Уобъл бяха голи, но затова пък под смачканата си шапка винаги носеше увита около главата кърпа, чиито краища се спускаха върху едното му рамо. В пояса му бе пхнат дълъг ловджийски нож, на ушите му висяха тежки сребърни обици, а в едрата

си, кокалеста, потъмняла от слънцето ръка винаги държеше неизменната димяща цигара. Навярно всички са го виждали все така.

Но най-забележителното у него бе старческото му, покрито с бръчки, загрубяло от вятър, слънце и дъжд лице, което винаги бе гладко избръснато. Имаше дебели месести устни, дълъг остър нос и пронизващи сиви очи, от които, макар че клепачите им все бяха полуотворени, нищо не можеше току-така да се изплъзне. Независимо дали лицето му бе спокойно, или развълнувано, по всяко време то носеше израза на превъзходство, което абсолютно нищо не бе в състояние да поклати. И това чувство на превъзходство бе напълно оправдано, защото, въпреки неугледния си външен вид и странната си походка, Олд Уобъл не само беше майстор в ездата, в стрелбата с карабина и хвърлянето на ласо, но не му липсваше и нито едно от онези качества, които истинският уестман трябва да притежава. „It is clear“⁴ бе неговият любим израз, който доказва, че обикновено и най-трудното му се струва лесно изпълнимо и от само себе си разрешимо.

Що се отнася до мен, аз бях известно време на юг в Принстън нещо като касиер и книговодител по строежите, където спечелих толкова, че успях да се снабдя с всичко необходимо и да пристъпя към провеждане на първоначалния си план – да тръгна за Айдахо като златотърсач. Бях истински грийнхорн, пълен новак, и за да не се видя принуден да делия тъй желаните и очаквани богатства с много други хора, взех със себе си само един придружител, Бен Нидлър, който познаваше Дивия запад толкова малко, колкото и аз. Когато слязохме от дилижанса в Игъл Рок, бяхме издокарани като контета и натоварени като магарета все с красиви, добре изработени и лъскави неща, които за съжаление имаха само един недостатък – че не ни вършеха никаква работа. А когато след седмица стигнахме до Пайет Форк, приличахме на истински скитници, бяхме полумъртви от глад и пътем бяхме захвърлили излишните предмети от екипировката си, което ще рече, всичко освен оръжията и мунициите си. Но откровено ще ви призная, че за един хубав сандвич можех да дам цялото си въоръжение, а не се съмнявам, че и Бен Нидлър мислеше така.

Седяхме в края на една гора, киснехме изранените си от ходене крака в минаващата оттам рекичка и си говорехме за какви ли не деликатеси, за които изобщо нямаше да споменаваме, ако ги имахме – бутове от сърна, бизонско филе, мечи лапи и печено от лос. Да, казваха, че в онази местност имало лосове, кажи-речи, толкова големи и тежки,

4. Това е ясно. Б. пр.

колкото бизон.

По едно време Бен млясна с език и каза:

– Good luck!⁵ Покаже ли се нейде наблизко един такъв юначага, с истинско наслаждение ще го гръмна с двата си куршума между рогата, а после...

– А после е свършено и с двама ви! – обади се през смях някакъв глас зад нас от гъсталака. – С широките си рога лосът ще ви направи на кайма. Такова животно не се стреля между рогата. Навярно сте изхвъркнали от някое училище в Ню Йорк и сте се приземили направо тук. Така ли е мешърс?⁶

Ние скочихме на крака и втренчихме поглед в човека, който в този момент се измъкваше иззад храстите, откъдето ни беше подслушвал. Пред нас се изправи Олд Уобъл такъв, какъвто вече ви го описах, със съвсем nelаскаво изражение на лицето, с полуотворени очи и снизходителен поглед, издаващ превъзходство. Ще подмина последвалия разговор. Подложи ни на изпит, също както прави учителят със своите хлапета, а накрая ни подкани да тръгнем с него.

На около миля от реката сред малка прерия, заобиколена от всички страни с гора, се намираше блокхаус, който той наричаше свое ранчо. Зад него имаше няколко обора, всъщност само навеси, където при лошо време се подслоняваха конете, катърите и говедата, пасящи по това време на открито. Олд Уобъл се беше превърнал от обикновен каубой в самостоятелен скотовъдец. Групата на неговите хора се състоеше от Уил Литън, белия надзирател, и неколцина червенокожи от племето на индианците-змии, наричани от него вакероси⁷, които му бяха много верни и силно привързани към него. Заварихме тези хора заети да товарят на лека конска кола една брезентова палатка, както и различни други предмети.

– Това е нещо за вас двамата – обади се Стария. – Нали искате да стреляте по лосове, ето тук тъкмо се правят приготовления за такъв лов. Ще видим на какво сте способни. Ще дойдете с нас. Окажете ли се годни за тази работа, ще можете да останете при мен. Но преди това елате в къщата, защото гладният ловец стреля във въздуха, It's clear.

Well, ние нямахме нищо против. Ядохме и пихме, а после веднага тръгнахме на път, понеже Олд Уобъл хич и не смяташе да се бави заради нас. Дадоха ни коне и ездата започна най-напред в посока към

5. (англ.) – пожелание за успех. Б. пр.

6. Господа. Б. пр.

7. Испански еквивалент за каубои. Б. пр.

реката. Там имаше брод, през който я прекосихме. Начело на колоната се намираше Стария, а по негово желание аз не се отделях от него. Той водеше за юздите едно муле без товар. Когато достигнахме отсрещния бряг и се огледахме, видяхме, че другите ни следват, а това бяха Бен Нидлър на жребец с кафяв косъм и Уил Литън, яхнал бял кон. След тях идваше запрегнатата с четири коня кола, управлявана от един индианец. Той се казваше Пак-му, Кървавата ръка, но облечен в дрехите на всички цивилизовани хора, имаше такъв вид, който ни най-малко не оправдаваше кръвожадното му име. Тъй като Стария можеше да се осланя на неговите съплеменници, те бяха останали в ранчото.

Отвъд брода продължихме още малко през рядка гора, после навлязохме в долина, обрасла само с ниски храсталаци, която излизаше на покрита с буйна трева савана. Когато след няколко часа се добрахме до отсрещния ѝ край, където теренът започна да се изкачва, ние спряхме, за да бивакуваме. Разтоварихме колата и опънахме палатката. Докато едни връзваха животните зад нея, други напалиха отпред огън. Искахме да останем там един ден, за да ловуваме американски антилопи или може би дори да срещнем и бизони. А че понякога от там минаваха бизони, разбрахме по няколкото търкалящи се наоколо скелета. И един избелял от слънцето череп намерихме недалеч от нашата палатка, която щеше да остане тук под охраната на Кървавата ръка, докато ние, белите, искахме да се изкачим малко по-нагоре до едно планинско мочурище, където според Олд Уобъл имало много лосове.

За съжаление нито през този ден, нито на следващия ни се мерна някакво животно, което да бъде достоен за лов обект. Това вбеси Стария, ала за мен бе добре дошло, защото се страхувах от язвителната му преценка за сръчността ми в стрелбата. На времето си бях доста уверен, че от трийсетина крачки ще мога да улуча църковна камбанария, но ако поискаха от мен да убия една от бързоногите антилопи от шейсет крачки разстояние, бе съвсем сигурно, че щях да направя голяма дупка нейде в красивата природа.

И ето че на Олд Уобъл му хрумна злощастната идея да провери уменията ни в стрелба, като ни подкани да се прицелим в някой от лешоядите. Тези птици бяха накацали върху бизонски скелет на около седемдесет крачки от нас и аз пръв трябваше да покажа изкуството си. Е, какво да ви кажа, лешоядите можеха да бъдат доволни от мен, защото се случи точно това, което си мислех – стрелях четири пъти, без да улуча, и на никой от лешоядите не му мина и през ум да избяга – тези животни много добре знаят, че на нито един разумен човек няма да му хрумне да

стреля по тях. Тъкмо обратното – изстрелът ги привлича вместо да ги плаши, защото от всеки убит дивеч на тях им се предоставят поне вътрешностите. На два пъти Бен не улучи. Едва третият му куршум уби един лешояд и прогони останалите.

– Eximious incomparable!⁸ – рече Олд Уобъл и се разсмя, като цялото му кльощаво и отпуснато тяло се разтресе. – Мешърс, всичко е ясно, вие просто сте създадени за Дивия запад. Не се страхувайте за себе си! Направо сте мъже и половина, защото вече сте постигнали всичко, което може да се желае, и по-надалеч никога няма да я докарате!

Бен посрещна думите му със спокойствие, но аз гневно възразих, което имаше като единствен резултат следния отговор от страна на Стария:

– Мълчи, сър! Твоят приятел поне на третия път улучи. Следователно за него все има някаква надежда, а ти си напълно негоден за Запада. Нямам нужда от вас и ще ви дам добрия съвет в най-скоро време да си оберете крушите.

Тези думи страшно ме измъчваха, защото никой не се е родил готов майстор, а и барутът, който похабих тогава, сигурно не беше повече от една шепя. Наумих си на всяка цена да накарам Стария да ме уважава.

На следващото утро потеглихме на път към планините край Салмън Ривър. Натоварихме на мулето хранителни припаси, готварски съдове, одеяла и други неща. Колата остана при палатката, защото не можехме да я използваме в непроходимите планини. Е, познавате онези местности и няма да ви описвам пътуването ни. Често животът ни бе в опасност, и то особено на онова място, където Змийският каньон прави остър завой и човек трябва да се спусне по една страшна стръмнина към бездната, за да излезе отсреща на открития път за Уихинаш. Отдясно – издигащи се до небето скали, отляво – мрачната пропаст, а по средата бе пътят, по който трябваше да яздим, широк не повече от два лакътя. Бе цяло щастие, че нашите коне бяха свикнали с подобни пътища, а на мен никога не ми се вие свят. Преминахме успешно. Но скоро се появи друга опасност, която само аз не успях да осъзная.

Докато яздехме нагоре по пътя за Уихинаш, срещнахме конен отряд от осем индианци, четирима от които носеха пера, отличителния знак на вождовете. Изглежда, внезапното ни появяване не ги изплаши ни най-малко и докато безмълвно се разминавахме, те само ни огледаха с присъщия за червенокожите меланхолично-безразличен израз. Един от

8. (англ.) – Прекрасно, несравнимо! Б. пр.

първите, който яздеше пепелявосив жребец, носеше в лявата си ръка някакъв странен продълговат предмет, украсен с пера и ресни. Почувствах се някак особено развълнуван от мълчаливата и невесела среща с някогашните господари на тези земи. Не ми се сториха никак опасни, още повече че по лицата им не бяха изписани цветовете на войната и самите те, изглежда, не бяха въоръжени. Но едва-що свърнахме зад най-близкото възвишение и ги изгубихме от очи, когато Олд Уобъл спря коня си и като хвърли назад гневен поглед, каза:

– Damn them!⁹ Какво ли търсят тук тези мерзавци? От племето панаши са, а те често воюват с индианците-змии, към които се числят и моите вакероси. Накъде ли са тръгнали? Сигурно ще минат край моето ранчо. Каква ли опасност ще надвисне над него, щом не съм си у дома!

– Ама те не бяха въоръжени! – подхвърлих аз. Изпод полуспуснати-те си клепачи Олд Уобъл ми отпрати мълниеносен поглед, изпълнен с презрение, и без да ме удостои с отговор, продължи:

– Край на нашия лов на лосове! Поне за днес и утре. Ще трябва да се върнем при палатката, а може би и чак до ранчото, за да ги изпреварим. За щастие знам една пътека, която недалеч оттук води надолу, но, разбира се, не е за ездачи, а само за добри планинари. Напред, момчета! Решението ми е взето. Ще ги накараме да се запознаят с пушките ни, това е ясно!

Продължихме в галоп още пет минути наляво между скалите. След това се добрахме до малка планинска долина, която отчасти представляваше мочурища, отчасти поляни. По горния край на каменистите ѝ склонове растяха борове, а в средата ѝ процеждаше водите си малко поточе. Олд Уобъл скочи от коня си и каза:

– Ей там в края на тази долина пътят води надолу. Ако побързаем, ще успеем да стигнем при палатката преди червенокожите. Един от нас трябва да остане тук при животните, и то онзи, от когото най-лесно можем да се лишим. Това е знаменитият Сам, дето четири пъти пропуска целта. Той по-скоро ще улучи някой от нас, отколкото кой да е от червенокожите.

Е, „знаменитият Сам“, бях, разбира се, аз, Самуел Паркър, някогашният счетоводител по строежите в Принстън! Възразах ядосано, но бях принуден да се подчиня. След като Стария ми заповяда да се грижа добре за животните и да не напускам долината, докато той не се завърне, останалите трима грабнаха оръжията си и хукнаха подир него.

9. (англ.) – Проклети да са! Да вървят по дяволите! Б. пр.

Бях побеснял от гняв. Нима трябваше да търпя подобно нещо? Тези клетки индианци щяха да бъдат застреляни, а имаха толкова безобиден вид! Биваше ли да го допусна? Не! И те бяха хора като нас. А исках и да си отмъстя за нанесената ми обида! Не познавах Дивия запад и последвах гласа на моето безразсъдство. Завързах юздите на мулето и на трите коня за околните дървета и препуснах в галоп обратно по пътя, по който бяхме дошли. Щях да изпълня възложената ми задача, но преди това исках да предупредя индианците. Колкото можех по-бързо се спуснах по пътеката за Уихинащ и навлязох в Змийския каньон. Ето че зърнах пред мен червенокожите. Те чуха приближаването ми, огледаха се назад и спряха. На това място каньонът бе все още достатъчно широк, за да обърнат животните си. Дръпнах поводите на коня си и ги попитах дали някой от тях разбира английски. Индианецът върху пепелявосивия жребец, който носеше продълговатия предмет, отговори:

– Аз съм То-ок-у, Бързата стрела, вожд на шошоните-панаси. Моят бял брат се върна, за да ми донесе някакво послание от въззрастния мъж, чиито стада пасат долу в низината, охранявани от индианците-змии, нали?

– Значи ти го познаваш? – попитах аз. – Той ви мисли за неприятели и избърза напред пешком, за да ви избие. Но аз съм християнин и сметнах за свой дълг да ви предупредя.

Погледът на тъмните му очи буквално ме прониза, докато ми задаваше въпроса:

– Къде са конете ви?

– Оставихме ги отвъд пътеката за Уихинащ в една зелена долина.

Кратко време той тихо разговаря с останалите, а после, след като по лицето му се изписа дружелюбно изражение, ме попита:

– Моят бял брат е едва отскоро в тези земи, нали?

– От вчера.

– А какво търсеха бледоликите горе в планините?

– Искаха да ловуват лосове.

– Моят брат прочут ловец ли е?

– Не, засега все още стрелям покрай целта.

Той продължи усмихнато да ме разпитва, докато накрая научи всичко. Трябваше да му кажа даже и името си, след което ми отговори:

– За червенокожите мъже името Самуел Паркър е трудно за запомняне. Ще те наречем Ат-пуй, Доброто сърце. Останеш ли по-дълго из тези земи, ще се научиш да бъдеш по-предпазлив. Твоята добрина можеше да се окаже гибелна за вас. Радвай се, че не сме тръгнали по

бойната пътека! Виж този вампум – рече индианецът и ми показа украсения с ресни продълговат предмет в лявата си ръка, – той съдържа мирно послание до вождовете на шошоните. Ние идваме без оръжия, за да го отнесем до ранчото на възрастния мъж, чиито индианци ще трябва после да го предадат по-нататък. Следователно няма защо да се страхувате. Но нашата благодарност си остава също тъй голяма, както ако наистина ни беше избавил от смъртта. Когато се нуждаеш от приятели, ела при нас. Ат-пуй, Доброто сърце, винаги ще е наш желан гост. Хау, аз казах!

Той ми подаде десницата си и после продължи да язди със своите гора. Извиках подир него да не ме издава на Стария и доволен от успеха си, но не и поумнял, нещо, от което много се нуждаех тогава, поех обратно. Бях постъпил не само глупаво, но и изключително непредпазливо.

Щом достигнах долината, разтоварих мулето и отвързах конете, за да могат да пасат. Използвах оставащото ми доста свободно време в упражнения по стрелба. Имах пълен с барут рог, а и в багажа ни се намираше цяла тенекиена кутия с барут. След като моят рог се изпразни, вече със задоволство можех да кажа, че бях в състояние от двеста крачки да улуча църковна камбанария.

Олд Уобъл, Бен и Уил се върнаха привечер. Бяха се срещнали с червенокожите долу при палатката и ми разказаха като нещо съвсем ново, че индианците имали най-миролюбиви намерения да отнесат за по-нататъшно препредаване вампума на Кървавата ръка, а после веднага щели да поемат по обратния път. Разбира се, аз премълчах своята постъпка.

През нощта останахме в долината, а на сутринта яхнахме конете и се отправихме към планинското мочурище, което вече не беше далеч. То се намираше в една къде-къде по-голяма долина от предишната. В средата имаше малко езеро с блатясаги брегове, където в коварната земя растяха хресталаци и рядка гора, а по-нататък следваха високите гори, насечени и прорязани скални масиви, обграждащи долината. Дължината й сигурно възлизаше на два часа път, а и на ширина не беше по-малка.

След като разтоварихме мулето, запалихме огън и устроихме за лагеруване мястото, където трябваше да остана да пазя конете. После другите тръгнаха да търсят дивеч. Дълго цареше тишина, но по обед чух няколко изстрела. След малко Бен Нидлър се завърна сам. Видели следи от лосове, но той прибързано стрелял по една женска и разгневеният

Уобъл го изгони. А самият Уобъл заедно с Литън се появи едва по мръкнало и то разлютен от неуспеха си.

– Имаше достатъчно следи – замърмори той, – но не само от лосове, а и от червенокожи, които са били тук преди нас и са прогонили дивеча. Това е ясно! Натъкнахме се на една-единствена женска, но Нидлър твърде рано гръмна и с двете си цеви и тя изчезна. Ето това е резултатът, когато човек се захване да върши нещо с грийнхорни. Но не ми се ще да излезе, че съм бил целия път напразно и ще остана тук още ден-два или дотогава, докато убия някой едър екземпляр.

С нас двамата не измени нито дума, а това му настроение се запази и на сутринта, когато заяви, че ще ходи на лов само с Литън. Двамата грийнхорни щели да останат в лагера, за да не направят някоя нова беля. Е, той имаше право да върши каквото си иска, но и ние решихме тихо-мълком да се възползваме от същото право. След като двамата тръгнаха, се заловихме да изпълним уговореното през нощта. Щом лосовите са били прогонени, значи не се намираха вече в долината, а извън нея. Там трябваше да ги търсим. Тъй като нашият лов можеше да трае до вечерта, взехме с нас мулето, за да носи предметите, които смятахме, че ще са ни необходими, а може би и някакъв по-дребен дивеч, който евентуално щяхме да ударим.

Измъкнахме се от долината и навлязохме в друга. Там нямаше нито езеро, нито мочурище, но със сигурност нямаше и лосове, защото наоколо вече се намираха хора, хора, които водеха със себе си едно муле. Вярно, че самите хора не ни се мярнаха, но затова пък толкоз по-ясно видяхме мулето, което на доста голямо разстояние вдясно от нас, без оглавник и седло, пощипваше сочната трева. Къде ли бяха хората? Трябваше да ги намеря. Докато Бен, без да бърза, се потътри към чуждото муле, аз продължих да крача заедно с нашето право напред. Животното не престана да пасе, докато Бен се приближи на стотина крачки от него. Тогава то го надуши, вдигна глава, светкавично се обърна и с дълги скокове побягна право към мен, може би от симпатия към своя роднина, който крачеше редом с мен. Но какво да видя? Това съвсем не беше муле, а някакъв дивеч. Туй поне успях да разбера, макар че бях грийнхорн. Бързо коленичих зад моето муле, взех пушката в положение за стрелба, прицелих се и натиснах спусъка. Непознатото създание направи още два-три скока и после рухна на земята. Изтичах до него. И Бен дойде. Куршумът бе пронизал плешката. И двамата бяхме единодушни, че съм ударил кошута. Вързахме я върху товарното седло на мулето и продължихме пътя си, но скоро достигнахме края на долината. Отляво и

отдажно се издигаха недостъпни стени, пред нас се виждаше доста стръмна височина, която, изглежда, представляваше нещо като седловина, а зад нея се намиреше друга долина. Нашето муле беше добър катерач, тъй че решихме да започнем да се изкачваме право насреща.

След доста усилия стигнахме горе и видяхме, че не се бяхме излъгали, защото пред нас теренът отново се спускаше стръмно надолу. Нейде от далечината долиташе странен шум, който, изглежда, произлизаше от човешки гърла. Непременно трябваше да узнаем с кого си имахме работа и започнахме да търсим подходящо място, откъдето да наблюдаваме. От двете страни на тясната седловина имаше високи, но полегати стени, които лесно можеха да бъдат изкачени. И тъй започнахме да се промъкваме нагоре от лявата страна, за да хвърлим оттам поглед в отвъдната долина. На първо време оставихме мулето там, където си беше. Щом стигнахме горе, Нидлър понечи да се наведе напред, за да вижда по-добре. Но тъй като заради по-светлите си дрехи лесно можеше да бъде забелязан, аз го избутах и погледнах надолу.

Не можах да видя какво ставаше в предната част на втората долина, защото местоположението ми не бе достатъчно високо. Но по-нататък забелязах седмина индианци на коне, които, образували широк фронт, крещяха с все сила и бавно се придвижваха напред. Виковете им се приближаваха все повече и повече и накрая станаха толкова силни, че мулето ни, което беше останало долу, обзето от опасения, започна усилено да размахва уши и да върти опашка. Ето защо изпратих Бен да го успокои.

Тогава погледът ми падна върху отсрещния стръмен склон отвъд седловината, издигащ се на около четирийсет крачки от мен. За мое удивление точно там видях да седи един индианец. Беше То-ок-у, Бързата стрела, който многозначително ми кимна, а после сложи дясната си длан върху устата – знак, означаващ за индианците мълчание. Откъде се беше взел? Защо трябваше да мълча? Завчера той беше невъоръжен, а сега напреки върху коленете му лежеше карабина. Докато размислях над тези неща, шумът се приближи още повече. Чух как нейде под мен се търкалят камъни и погледнах надолу. Господи, що за чудовище видяха очите ми! Със силно гневно сумтене то се изкачваше откъм другата долина по височината. При холката си бе високо повече от два метра, имаше късо, трмаво, някак недодялано тяло и дълги крака, широка провиснала горна устна, сплъстена брада и яростно святкащи очи – ето в какъв вид то се появи горе на седловината. А щом видя там близо пред себе си Бен Нидлър и мулето, чудовището отхвърли назад грозната си

глава с широките мощни лопатоподобни рога и се втурна към мен. Когато от своя страна Нидлър зърна само на пет-шест крачки от себе си този великан да изниква сякаш изпод земята, нададе вик на ужас, захвърли пушката си, обърна гръб и побягна, не, започна да се търкаля презглава по стръмнината надолу към отсамната долина. Мулето не прояви по-голям кураж от своя господар. То също тъй бързо отскочи назад и като стрела се спусна по склона на седловината, но за щастие, пързаяйки се на четирите си крака като на шейна.

Намах време да видя дали и двамата достигнаха щастливо долината, защото великанът се беше обърнал към мен и не забеляза, че пътят му в онази посока се бе освободил. С дълги мощни скокове той се изкачваше право към мен. Аз не бях по-малко ужасен от Бен. Ръката ми изгърва пушката. Бягство, само бягство! Заскачах от камък на камък по скалистия склон, а чудовището хукна подир мен. Ето че пред очите ми в скалистата стена зейна голяма дупка и аз пропълзах в нея тъй бързо, както никога през живота си не бях изчезвал в дупка. Отворът ѝ се затъмни, понеже звярът напъха вътре главата си, доколкото му позволяваха широките рога. Сумтеше като дявол и аз почувствах горещия му дъх в лицето си. Но страхът на подгоненото същество се оказа по-силен от гнева му. То издърпа главата си и отново се втурна да бяга. При това обърна гърдите си към седящия отсреща вожд, който хладнокръвно бе изчаквал този момент. Той се прицели за секунда, натисна спусъка и... лосът рухна на земята.

Мигновено То-ок-у слезе от отсрещната стена и дотича с бързи скокове. Когато много предпазливо подадох глава от дупката, той оглеждаше огромното животно и с усмивка ме подкани:

– Нека моят бял брат излезе! Този „пеере“ („елен, лос“, на езика на шошоните) падна убит от твоя куршум и следователно е твой.

– От моя куршум ли? – попитах с удивление, докато, пълзейки, се измъквах от дупката.

– Да! – кимна ми той с лукаво изражение. – Ти си Ат-пуй. Доброто сърце, и искаше да ни спасиш живота. Тогава нека в замяна на това пожънеш слава в очите на твоите хора. Воините панаци предадоха своя вмпум и дойдоха преди вас в долината на лосовете, където бяха скрили оръжията си. Сигурно не сте намерили там никакъв друг дивеч освен малкото дете на лоса, което видях върху гърба на мулето ви. Ти беше тъй искрен да ми кажеш, че все още пропускаш целта, но ще трябва вече да го премълчаваш, защото желая твоите спътници да започнат да те уважават така, както аз те обичам. Настаних се на онази скала, за да

изчакам воините ми да подгонят животното към мен. Тогава те видях и веднага реших да ти го подаря. Нека се знае, че то е убито от твоя куршум, за да се покриеш със слава, докато куршумът ти наистина започне да улучва. Твоят брат не ме видя и аз си тръгвам, за да не ме забележи. Моите очи искат пак да те видят. Аз казах. Хау!

Той ми стисна ръката, бързо се отдалечи и изчезна в отвъдната долина.

Такава бе благодарността на един тъй наречен дивак. Той ми преотстъпваше славата, която по право му се полагаше. Трябваше ли да откажа този дар? Не, бях твърде слаб по характер, ай... твърде млад за подобно нещо. Освен това Олд Уобъл ми се беше присмял. Вярно, сбърках тогава, приех една лъжа, реших да се надувам с чужди заслуги, но нека пък старият уестман ми завидеше, на мен, грийнхорна!

Спуснах се в другата долина. Далеч-далеч от скалистата седловина стоеше Бен с мулето, което бе здраво и читаво. Направих му знак да се приближи и го поведох нагоре към мястото, където лежеше лосът. Разбира се, отново бях взел пушката си в ръка. Той не беше видял индианеца и изобщо никой не знаеше, че го познавах. Следователно Бен в никакъв случай нямаше да се усъмни в това, че аз бях убил животното. Лесно можете да си представите неговото учудване, удивление и... неговата завист!

Стана ми жал за него. Ето защо, и както откровено си признавам, за да облекча нечистата си съвест, му направих предложение да каже на Олд Уобъл, че той е убил дребното животно, „малкото дете на лоса“. Той толкова се зарадва, че ме прегърна. Трябваше да остана при пляката си да я пазя от хищници. Нидлър тръгна с мулето към мочурището, за да доведе Олд Уобъл и Литън. Пристигнаха едва в ранния следобед. През този ден на двамата не им се беше мернал никакъв лос. Стария стоеше като онемял пред моя улов. Най-сетне призна, че много рядко е виждал такъв едър екземпляр. Завистта лъхаше просто от цялата му люлееща се фигура със странно разтърсващи се крайници. После изпод полупуснатите си клепащи той ме измери с, кажи-речи, заплашителен поглед и ми каза:

– Well, вече знам какво е положението, сър. Когато продупчи четири пъти въздуха, си си направил с мен шега. Това е ясно. Но се надявам да не се повтаря подобно нещо, ако искаш да станем добри приятели!

Е, ние станахме приятели и все още сме такива. Неведнъж имахме успешен лов. Сякаш подаръкът на вожда изведнъж беше направил погледа ми остър, а ръката – сигурна. От онзи ден куршумите ми улучваха

целта толкова точно, че на Стария никога не му мина мисълта за някаква измама. По-късно често се среща с Бързата стрела, а неговите хора и до ден-днешен ме наричат Ат-пуй, Доброто сърце. Вождът ревниво пазеше тайната ни и днес за пръв път я издавам някому. Да, мешърс, с цялото разказание, на което е способен един ловец, признавам, че първият ми лос съвсем не беше мой, но затова пък след него под куршумите ми паднаха толкоз повече лосове. Аз казах. Хау!

Той замълча, а останалите, развеселени, започнаха да подхвърлят най-различни забележки за чутата история. Аз седях безмълвен. Всеки уестман е имал своето време на учение. Никой не се е родил майстор. И аз бях имал своите учители, отначало Сам Хокинс, дребното забавно човече, а после Винету, несравнимия майстор във всичко, което е необходимо да се знае и може в Дивия запад.

Що се отнася до Олд Уобъл, често бях слушал да се говори за него, но досега не го бях виждал. Знаеше се, че той действително съществува, и все пак в разказите на хората се превръщаше в митична фигура, която нямаше нищо общо с реалността. Споменавах се стотици и стотици негови странни приумици и подвизи, доказващи, че той е някаква рядка птица, каквато едва ли може да се срещне другаде. Не беше известно къде се намира в момента, нито пък с какво се занимава и ако внезапно се появеше тук или там, това ставаше за кратко време, а после хората пак разказваха за някоя негова решителна и дръзка постъпка или пък за необикновените му чудачества.

По време на младостта му го наричали Краля на каубоите. Сега беше достигнал възраст, която хората изчисляваха на повече от деветдесет години и въпреки това разказваха, че бил все тъй държелив както на младини и само дългата му снежнобяла коса, която по време на бърза езда се развявала като грива, издавала продължителността на неговия изключително бурен живот. От години изпитвах желание да го видя. Ето че сега той е бил тук преди мен и вероятно пак бе изчезнал за известно време.

Докато Паркър разказваше, се беше свечерило. Заради команчите не биваше да палим огън, а по тази причина липсваха и обичайните вечерни разговори и ние легнахме да спим. Когато на следващото утро се накахме да тръгнем на път, се оказа, че подозренията на Паркър са били основателни. Командирът на всяка цена искаше да задържи някой от ловците като скаут, но се натъкна на упорития им отказ и в крайна сметка разбра, че ще е по-добре да се откаже от намерението си. Вероятно един съгледвач, принуден насила да им служи, щеше да донесе

повече вреда, отколкото полза. И тогава си направих шегата да му предложа услугите си. С презрително движение на ръката той отблъсна предложението ми и каза:

– Яздете си спокойно по пътя, мистър Чарли! Не е възможно човек, чиято професия е да търси изгнили кости и човешки останки, да върши онова, което ще искам от един скаут. И тъй, продължавайте да се ровите из стари гробове. Не искам с вас да си взема беля на главата!

Значи беше научил какво уж ме е довело в Дивия запад. Е, подобно сбогуване ми беше добре дошло. За да не би на тръгване да се издам с ездата си, аз заех колкото можех по-неумела стойка на гърба на коня и не я промених през целия ден, за да заблудя и моите спътници.

Тези десетима мъже се бяха събрали по пътя от Рио Хила насам и се канеха да се спуснат към Тексас, водени от най-различни подбуди. Ето защо не представляваха задружна група, обединена от обща и ясно определена цел.

От бивака на войниците до Мистейк каньон имахме четири часа езда, които изминаха, без да се случи каквото и да било. Пътем напомниха на Джошуа Холи за вчерашното му обещание и той даде дума да го изпълни. Оскъдните думи, които чух от него, ми бяха достатъчни. Вече знаех, че той е онзи бял, който бе застрелял червенокожия си приятел в резултат на някакво недоразумение. И до ден-днешен това му тежеше на сърцето и беше причина за меланхоличното му настроение, направило ми впечатление още от пръв поглед.

Отначало яздехме по каменисто плато, което после започна да се спуска надолу. По едно време се спряхме пред дълбока пропаст, към която водеше стръмна пътека. Тя се виеше между скалите на изток през привидно безкраен пролом със стръмни стени, високи неколкостотин стъпки, пресечен сякаш от юмруците на великан. Долу се блискаше река, която отгоре изглеждаше като от черно мастило. Там където се бяхме спрели, тук-там по края на скалата растяха отделни гигантски кактуси. Открилата се пред нас бездна, в която трябваше да се спуснем, беше Мистейк каньон. Отправеше ли човек поглед към застрашително зейналата пропаст, можеше да усети тръпки на ужас, да бъде обзет от такова чувство; сякаш там долу го очаква неизбежна гибел. Виждал съм много каньони, през много от тях съм яздил, но никой не ми е действал тъй отблъскващо както този.

Започнахме да се спускаме с конете по стръмната пътека, докато най-сетне достигнахме дъното на каньона. Там продължихме покрай реката, която тук, разбира се, изглеждаше съвсем иначе. Добрахме се до

един голям крайбрежен камък, в който се разбиваха вълните. Тогава Джош спря коня си, скочи от него, седна върху камъка и каза:

– Това е мястото, където искам да изпълня обещанието си. Слизайте от конете, мешърс! Ще чуете как е възникнала легендата за призрака на Мистейк каньон.

– Призрак ли? Pshaw!¹⁰ – засмя се Сам Паркър. – Който вярва в призраци и духове, е глупак. По погрешка един бял ловец застрелял своя приятел апач вместо врага си – някакъв команч. И никой не може да каже кой е бил той и как е възможно подобно нещо.

– Аз, аз мога да ви кажа, само аз – обади се Джош, като прекара длан по лицето си.

– А-а, ти ли? Нима знаеш как се е случила тази зловеща история?

– Дали знам! На времето си тук от камъка, да който седя, дадох онзи съдбоносен изстрел. Очите ми бяха трийсет години по-млади, но все пак не бяха достатъчно силни и опитни, за да различат истинския враг от мнимия. Знаете ли, имах един приятел, истински верен приятел. Беше апач и се казваше Тклиш-липа, Гърмящата змия. Бях му спасил живота и както вече споменах, ми беше обещал да ми покаже едно място, където в изобилие се намирали нъгитс¹¹. И тъй избрах четири свестни и храбри момчета с подходящи качества за моето начинание. Трябваше да бъдем много предпазливи, понеже мястото се намирало в територията на команчите. Ето защо ние, белите, не взехме със себе си коне, само апачът не пожела да се раздели със своя мустанг. Но ще бъда кратък – стигнахме горе до каньона. Виждате по края на скалата гигантските кактуси. По онова време далеч назад се проектирало цяла гора от тях. До сами нея си построихме колиба, където се канехме да водим нашето домакинство, докато работното ни място се намирало тук долу край реката.

Тклиш-липа не ме излъга. Нашият добив надмина очакванията ни, макар че само четирима можеха да работят, понеже се налагаше един от нас да пази колибата, а друг да ходи на лов, за да осигурява месо. Ловуването трябваше да става изключително предпазливо, тъй като Аваткутс, Големият бизон, вождът на местните команчи, беше не само кръвожаден човек, но и виртуоз в разчитането на следи. От само себе си се разбира, че заедно с кирката и лопатата всеки от нас винаги държеше подръка и своите оръжия.

10. (англ.) – Възклицание, изразяващо най-често презрение, пренебрежение. Б. пр.

11. Самородни зърна и къчета злато. Б. пр.

Може би бяхме прекарвали на това място около три седмици, когато един ден дежурството в колибата беше поето от апача, а друг от нашите хора, дългият Уинтърс, тръгна да търси дивеч. Докато ние, останалите, здравата работехме долу, горе под жарките лъчи на слънцето червенокожият е седял и скучаел. По едно време той сваля новото си скъпоценно сантилско одеяло и по индиански обичай натърква тялото си с меча лой, за да се защити срещу насекомите. Но ето че в един момент чува зад себе си шум. Оглежда се и пред себе си вижда и веднага познава всяващия страх и ужас вожд на команчите с вече вдигната карабина, за да му нанесе удар с приклада. Преди апачът да успее да се отдръпне, прикладът се стоварва върху главата му, тъй че той изгубва съзнание. Черепът му остава здрав само благодарение на особената му шапка, украсена с лисичи опашки и кожа от гърмяща змия.

Ават-кутс го оставя временно да лежи на земята и влиза в колибата, за да я претърси. Намира нашите кожени торбички, напълнени с нъгитс, и ги окачва на колана си. Връща се обратно, захвърля старата си връхна дреха от калико¹², и я заменя със сантилското одеяло. Шапката на зашеметения индианец също му харесва и я нахлупва на главата си. После подсвирва на едрококалестия си кон, който е оставил зад кактусите, за да не му пречи, като се промъква към колибата. Обаче вижда, че пасящият наблизко мустанг на апача е значително по-добър. Наканва се да скалпира своя враг, и то докато е още жив. И тъй команчът се изправя с разкрячени крака над зашеметения неприятел, хваща го с лявата ръка за косата, за да повдигне главата му, с десницата си стисва дръжката на ножа, прави по един разрез над ушите, челото и тила и се опитва с едно здраво дръпване да изтръгне скалпа, което му се удава само донякъде. От ужасната болка Гърмящата змия идва на себе си и хваща ръцете на команча. Завързва се схватка, от която несъмнено Големия бизон е щял да излезе победител, защото потеклата кръв заслепява другия.

Междувременно дългият Уинтърс направил добър лов и се връщал към колибата с плячката си. Той открил дирите на команча, изплашил се и предпазливо ги проследил. Като заобиколил кактусовата гора, видял двамата счепкали се индианци и, заблуден от сантилското одеяло и кожената шапка, взел команча за апача. Бързо се прицелил с пушката си и стрелял по кървящия приятел, но поради доста голямото разстояние за щастие не го улучил. Когато чул изстрела, команчът светкавично се обърнал, съзрял новия неприятел, отскубнал се и зарязвайки пушката си

12. Вид памучна материя. Б. пр.

на земята, се втурнал към мустанга на апача, метнал се на гърба му и препуснал. Кажичи-речи обезумял от болка, Гърмящата змия си избърсал кръвта от очите и забелязал бягащия неприятел, както и неговия изоставен кон. В миг възседнал животното и откачайки бързо ласото от пояса си, се втурнал подир команча, докато дългият Уинтърс останал слисан на мястото си да гледа след тях, защото не можел да си обясни случило-то се. Тъй като Уинтърс препречвал пътя надясно, а пък гъстите кактуси не давали никаква надежда за спасение, команчът се понесъл към каньона, макар и да знаел, че надолу към бездната по почти отвесната скалиста стена води само една много опасна пътека. Той нямал никаква представа, че долу се намират четирима бледолики.

Отсреща, от другата страна на реката, виждате, че по продължение на скалата се издава нещо като тесен ръб, който се изкачва доста нависоко. Това е споменатата пътека. По нея е трудно да вървят пешеходци, а пък за ездачи е направо опасно и затова ние немалко се учудихме, когато дочухме отгоре тропот на галопиращи коне. Поради височината, на която се намираха, отначало виждахме само главите на ездачите, но колкото по-надолу се спускаха, толкова по-голяма част от фигурите им се разкриваше пред нашите погледи. Начело бягаше мустангът на апача и заради шапката и сантилското одеяло взехме ездача му за Гърмящата змия. На някакъв непознат за нас жребец го преследваше конник, от чиято глава се спускаше окървавената му коса, и който поради пречещата му каменна стена напразно се мъчеше да хвърли ласото си върху препускащия пред него човек. Дочухме гласа на апача непрекъснато да вика: „Хататитла агуан, хата-титла агуан!“ – „Застреляйте го, застреляйте го!“ Виковете се отнасяха, разбира се, за нас и аз грабнах карабината си. В този миг първият ездач достигна дъното на каньона и ей там, отвъд реката, продължи да препуска. После слезе и другият. Долу той свободно можеше да си служи с ласото и го завъртя около главата си, за да го хвърли. Натиснах спусъка – последва вик и той изхвъркна назад от коня си, който продължи да галопира без ездач. След минута-две ние се озовахме при падналия. Можете да си представите ужаса ни, когато разпознахме нашия червенокож приятел! За съжаление куршумът ми го беше улучил много точно. Той посочи с ръка напред и с угасващ глас промълви: „Дарте личане Ават-кутс“ – „Онова куче е Големия бизон“. После издъхна.

Разказвачът замлъкна, а тъжният му замъглен поглед не се откъсваше от посоченото място. Ние, останалите, почетохме това мълчание, като също не обелихме нито дума. Едва след доста време той продължи:

– И така отплатата за подареното ни злато бе един куршум. Нарекохме каньона Мистейк каньон и това име си остана и до ден-днешен. Често са разказвали тази история в мое присъствие, но никога и през ум не ми е минавало да се обадя и да кажа, че онзи злощастен „герой“ съм самият аз. Опитвах се да заглуша болката си, да реша сам за себе си разяждащия ме въпрос. Но днес, когато се намираме на същото място, искам да сваля този камък от сърцето си и затова ми кажете, мога ли да бъда наречен убиец?

– Не, не! – завикаха от всички страни. – Напълно си невинен. Ами какво стана с команча? Избяга ли?

– Не. Намерихме го недалеч оттук в речния чакъл, където конят беше спянал и го беше хвърлил на земята. Лесно можете да си представите какво се случи с него. Такъв е законът на Дивия запад. Да не говорим повече за това!

– Ами златото? Какво стана с вашите нъгите? Естествено искаме да чуем какви съкровища сте отнесли тогава от каньона.

– Далеч по-малко, отколкото първоначалния чудесен добив ни бе накарал да очакваме. Сякаш някакъв ангел отмъстител скри златото дълбоко в земните недра. Откакто куршумът ми уби апача, от ден на ден нашият добив започна да намалява, докато най-сетне съвсем секна. Продължихме да копаем и работим още дълги седмици, ала напразно. А каквото добихме, не се задържа дълго. Виното и хазартът скоро го стопиха. Остана ми само едно нещо, с което няма да се разделя до края на живота си, а именно споменът за онзи миг, когато моето олово свали червенокожия от коня му. Тази картина непрекъснато изплува пред очите ми, а едновременно с нея в ушите ми проехтява пронизителният предсмъртен вик на апача. Побиват ме тръпки. Хайде да тръгваме! Не мога и не искам да гледам повече това място!

Той се изправи бавно и тежко, след което се разтърси, сякаш искаше да се освободи от някакъв невидим, притискащ го товар. Но когато посегна с ръка към юздите на коня си, за да се метне на седлото, аз го задържах и му казах:

– Твоите другари вече изказаха мнението си, че си невинен, но сега изслушай и мен, мистър Холи.

– Е? – попита той с такъв тон, като че не очакваше от мен и най-малкото облекчение или утеха.

– Ще ти разкажа една история, една истинска история, случила се отвъд океана, в Германия, в моята родина.

– Каква ли полза ще имам от историята ти?

– Може би все пак ще имаш някаква полза. Само я изслушай! Двама майстори покривачи на сгради трябвало да поставят нов ветропоказател на върха на една много висока църковна камбанария. Необходимата за тази цел стълба била закрепена здраво още предишния ден, преди да свалят стария ветропоказател. Единият от покривачите бил стар и опитен майстор, а другият бил неговият син, който имал жена и четири деца. Изкачвали се все по-нависоко и по-нависоко, от стъпало на стъпало, старият пръв, а синът след него, като и двамата се придържали само с едната си ръка, а с другата носели тежкия ветропоказател. Долу стояла човешка тълпа и гледала тази изключително опасна работа безмълвно и със замрели сърца, кажи-режи, самата тя зашеметена от голямата височина. И ето че изведнъж отгоре се разнесъл страхотен вик. Надал го синът. Бащата отговорил спокойно и предупреждаващо. Синът отново извикал и веднага след това от тълпата се изтръгнал многогласен вик на ужас, слял се в едно, защото след като синът хванал стария за крака, той със силен ритник го накарал да изпусне стъпалото и младият полетял надолу от страшната височина, и останал да лежи на земята в безформена маса.

– Възможно ли е подобно нещо! Да убиеш собствения си син! – възкликна Холи.

– Не прибързвай, сър, слушай по-нататък! Разбира се, долу край кулата се разиграли такива сцени на крайна възбуда и възмущение, които не могат да бъдат описани. А горе старият продължил да се изкачва, носейки сам ветропоказателя. Когато достигнал върха, той се изправил върху топката на кулата и с едно невероятно, наистина исполинско напрежение на всичките си сили забучил ветропоказателя върху остро „вретено“. После като че нищо особено не се е случило, бавно и сигурно започнал да слиза надолу и да откачва от куките стълбата – стъпало подир стъпало, пъхайки ги в прозорците на камбанарията, докато най-сетне изчезнал в неостъкления отвор на звънарницата. Пред вратата на кулата го очаквала побеснялата тълпа, готова да го линчува. Но той не излязъл навън. Хората нахлули в кулата и го намерили горе в звънарницата, където в мига, когато почувствувал под краката си сигурния под, старият се строполил в безсъзнание. Отнесли го до дома му и там се съвзел, но обзет от нервна треска, цял месец бълнувал за онзи страшен миг, в който се видял принуден да блъсне и погуби сина си. Умението на лекарите, както и неговата, въпреки възрастта му здрава натура, го спасили. Веднага щом вече можел да стои на крака, той отишъл в съда, за да се предаде на прокурора. И как мислиш, мистър Холи, е гласяла

присъдата?

– Ами че как да гласи! За убийство на собствения син има само едно наказание – смърт! – отвърна ловецът.

– Действително ли е такова мнението ти, сър?

– Естествено. Изобщо не е възможно да има друго мнение.

– О, възможно е!

– Не. Той съвсем преднамерено е блъснал сина си, за да се убие.

– А не е ли станало във възбудено състояние?

– Нима това изключва всяка преднамереност?

– Навярно в този случай не. Но въпросът може да бъде разгледан и от една съвсем друга гледна точка.

– Много ми се иска да я чуя!

– Разбира се, случаят вдигнал невероятен шум, навсякъде се говорело за него, пишели и вестниците. В юридическите среди съществувало мнение, че непременно трябва да се поддържа обвинението в убийство и бащата трябва да бъде осъден, а после случаят да се предостави на милосърдието на монарха. Отначало хората не признавали никакво извинение за извършителя, но после, когато им станали известни причините за неговата постъпка, започнали да мислят по-иначе. Да, той бил извършил деянието преднамерено, но какво го накарало да постъпи така? Изведнъж синът подвикнал, че започнало да му се вие свят, тъй че наоколо сякаш всичко се въртяло. „Затвори очи и се дръж здраво, докато ти мине. Аз ще чакам!“ – посъветвал го старият, който си помислил, че е някакъв мимолетен пристъп. „Никъде не мога да се задържа, ръката ми нищо не чувства!“ – изкрещял му синът, като изпуснал ветропоказателя и се вкопчил в крака на баща си. С тръпки на ужас старият разбрал, че не може и дума да става за изчакване, нито за преминаване на световъртежа, защото това бил един от онези пристъпи, които напълно парализират човека и с нищо не може да му се помогне. А онзи, който се притечел на помощ, също щял да бъде повлечен към гибел. В единадесетсекундна кратка секунда бащата премислил своето ужасно положение. С тежкия ветропоказател в лявата ръка, той трябвало да се държи само с десницата си. На крака му бил увиснал синът. Старият добре чувствал голямата тежест, която го теглела надолу и заплашвала да го запокити в бездната. Знаел, че може да й устои само броени мигове, след което безвъзвратно щял да полети надолу заедно със сина си. Е, да, ако се намирал под него, той щял да го подкрепя и може би щяло да му се удаде да го спаси, но така младежът бил неминуемо обречен. Нима този фатален пристъп на световъртеж трябвало да струва два човешки живота

вместо един? Нима нещастното семейство трябвало да загуби и двамата мъже, които го изхранвали? Ако допуснел да бъде повлечен надолу, нима това нямало да е равнозначно на самоубийство, след като макар и сам, той все пак можел да се задържи? В този миг синът извикал: „Господи, вече не чувствам стъпалото! Падам, загивам!“ Той висял само на крака на баща си. Тогава старият разбрал, че няма как да се избегне ужасното, което трябвало да се случи. Със силен ритник се отърсил от сина си и младежът полетял надолу. Чул многогласния вик на ужас от тълпата. Не погледнал надолу. Очите му се замрежили, сърцето му заплашвало да спре. И все пак той трябвало да остане твърд. Съвзел се с нечовешко напрежение на всичките си сили. Като насън, в някакво състояние на апатия той се изкатерил най-горе и довършил своята работа. После започнал да слиза надолу, като прибирал стъпалата едно подир друго. А щом се озовал в звънарницата, силите му го напуснали и той рухнал в безсъзнание на земята. Все още ли си на същото мнение за неговата постъпка, мистър Холи?

– Хм-м! Тъй както го разказваш, наистина звучи съвсем иначе.

– Съвсем скоро същото почувствали и всички онези, които дотогава го осъждали. Бил му определен един много добър адвокат, който отлично изпълнил дълга си. Учени, експерти и университетски преподаватели трябвало да дадат в писмена форма становището си за световъртежа у хората и неговите последствия. Били разпитани голям брой майстори-покривачи, дърводелци, както и други занаятчи, работещи по строежите. Пред следствените органи доброволно се явили коминочистачи, та даже и акробати-въжеиграчи, за да изкажат мнението си в полза на обвиняемия. Всички те без изключение потвърдили, че старият не е могъл да действа по друг начин и че синът му е бил безвъзвратно загубен. С една дума, той бил оправдан и освободен от предварителния арест. Онези хора, които в моментната си възбуда искали да го линчуват, го посрещнали ликуващо пред входа на съда. Той живял още доста години, уважаван от всички свои познати. Казват, че никога повече не се засмял или поне усмихнал.

Невъзможно му било да превъзмогне шока от постъпката, която се видял принуден да извърши, но не се намерил нито един-единствен човек, комуто и през ум да мине да му отправи някакъв укор. Какво ще кажеш сега, сър?

– Че е било съвсем справедливо да го оправдаят – отвърна Джош. – Но какво общо има моят някогашен злощастен изстрел с този майстор-покривач?

– Не се ли досещаш?

– Не.

– А е толкова просто. Този човек е убил сина си, както ти сам каза преди малко, преднамерено, докато ти си застрелял апача по погрешка. Майсторът-покривач е бил оправдан. Е, тогава каква ли ще е присъдата на някой съд в твоя случай?

Холи се загледа замислено в земята. И ето, като че по меланхоличното му лице се прокрадна ведър радостен лъч. После той ми подаде ръка и рече:

– Сега вече знам, какво искаш да кажеш, мистър Чарли. Толкова отдавна тази история ми тежи като камък на сърцето, че не мога да се отърся от нея тъй бързо, както навярно си мислиш. Благодаря ти! Ще размисля над твоя разказ. Може би той ще постигне целта, която си му отредил. Но въпреки всичко тук не ме свърта, не мога повече да гледам това място. Нека побързаме да се махнем от този зловещ каньон.

Да, аз му мислех доброто и по-късно ми бе съдено да разбера, каква полза му е донесла историята на него, а в следствие на това... и на мен самия. Бях си спечелил един приятел, който знаеше що е благодарност.

Метнахме се на конете и продължихме пътя си. Каньонът беше толкова дълъг, че едва след час достигнахме изхода му. Там пак растяха доста екземпляри от подобните на високи колони гигантски кактуси, по които имаше плодове. Щом ги видя, Сам Паркър спря коня си и като почочи към мен, каза на останалите:

– Ще се съгласите, мешърс, че винаги е добре човек да знае, доколко може да разчита на онези, с които язди заедно. Мистър Чарли се присъедини към нас и вероятно няма да се разделим с него тъй скоро. Възможно е всеки миг да се натъкнем на команчи и да бъдем принудени да грабнем пушките. Не мислите ли, че няма да е зле да поискаме от него да ни покаже няколко пробни изстрела?

– Да, да, нека стреля! Нека ни покаже какво може! – чуха се одобрителни възгласи. Само Джош Холи мълчеше.

– Нали чу, сър? – продължи Паркър, обръщайки се вече към мен. – Надявам се, няма да откажеш да ни дадеш доказателство за умението си да стреляш.

– Не – отвърнах аз. – Но поставям условието да не бъда подлаган на изпит само аз.

– Ами че кой още?

– Разбира се, ти.

– Аз ли? – попита той провлачено.

– Ти, а и останалите джентълмени, както се разбира от само себе си.

– От само себе си ли се разбира? Не ми е съвсем ясно от къде на къде се разбира от само себе си. Вероятно не можеш да стреляш по-добре от мен на времето, когато се срещнах с Олд Уобъл. Още вчера, докато бяхме в лагера, имах голямото желание да видя няколко твои изстрела, но не ми се искаше да те излагам пред войниците. Сега сме сами и няма да има други очевидци, които с удоволствие биха се посмели.

– Well! По каква цел ще стреляме?

– Ей там на около сто и петдесет крачки растат кактуси. По тях има плодове. Искане ми се да разбера, дали оттук ще улучиш някоя от тези кактусови „ябълки“.

– А ти можеш ли, мистър Паркър?

– Мътните го взели! Що за въпрос! Да не би да се съмняваш?

– Безразлично е дали се съмнявам, или не.

– Охо! Не си уестман, иначе би трябвало да знаеш, че подобни съмнения са истинска обида.

Разбира се, цялата работа ми доставяше удоволствие. Олд Шетърхенд трябваше да покаже, че умее да стреля! Отговорих му усмихнато и спокойно.

– Тогава, изглежда, и ти не си уестман.

– Аз ли не съм уестман? All devils!¹³ Сам Паркър не бил уестман! Откъде пък ти хрумна тази идея?

– Ами защото, изглежда, и ти не знаеш, че подобни съмнения са обидни. Иначе нима ще искаш да ме подлагаш на такава проверка?

– Pshaw! Но това е съвсем друго нещо. Ти се мотаеш тук наоколо с твоята кранта, за да търсиш старини, а ние сме уестмани.

– Все още не знам дали действително сте такива. Изисквате от мен да докажа дали умея да стрелям, понеже не ме познавате. А аз ви познавам също тъй малко, както и вие мен, следователно имам абсолютно същото право да разбера, доколко можете да си служите с вашите пушки. Добре, ще стрелям, но само ако и вие ми покажете, какво сте научили.

Известно време той не свали учудения си поглед от мен, а после избухна в смях, към който гръмогласно се присъединиха и останалите. След това извика.

– Какво сме научили! Знаменито! Нали, мешърс? Сам Паркър трябва да покаже какво е научил! Досега не му се е случвало подобно нещо,

13. All devils (англ.) – По дяволите Б. пр.

никога през целия му живот!

– Ами! – възразих аз. – Та нали вчера сам разказваше, че преди години е трябвало да бъдеш подложен на подобна проверка от Олд Уобъл, когато от трийсетина крачки навярно си могъл да улучиш църковна камбанария, но не и лешояд.

– Е, да, ама на времето. Сега е друго. Вече не е нужно да се подлага Сам Паркър на изпит като някой хлапак в училище. Но може би си чувал, че никой уестман не пропуска възможността да опита някой и друг добър изстрел, тъй че нямам нищо против твоето желание, колкото и да е странно. Съгласни ли сте, мешърс?

Останалите деветима мъже дадоха съгласието си и ние слязохме от конете. Наумих си да стрелям доста зле и да им дам възможност да ми се смеят от сърце. По-късно аз щях да им се смея. Ако в резултат на лъжливото ми поведение те наистина ме смятаха за голям особняк, който търси стари гробници, като уестмани все пак трябваше да имат достатъчно набито око, за да видят, че враният ми жребец съвсем не е кранта.

Започнахме да си хабим барута. Макар че стрелбата на Паркър и Холи не можеше да се нарече майсторска, все пак те стреляха добре, а останалите – сносно. Моите три куршума се разминаха с целта. Те улучиха скалата толкова встрани, че наистина пожънах гръмогласен смях, а Паркър се обърна към мен с укорителен тон:

– Тъй си и мислех! Който изпраща куршумите си на повече от двацет крачки встрани, не би трябвало да бъде чак такъв самохвалко и да кара Сам Паркър да доказва изкуството си в стрелбата! Не ми се сърди, сър, ама здравата се изложи! Ти няма да улучиш нито дивеч, нито пък индианец и само можеш да се радваш, че ни срещна. Въпреки всичко ми харесваш и ние нямаме нищо против да останеш заедно с нас, докато достигнем местности, където ще можеш да продължиш пътя си сам, без да се излагаш на опасности.

Възседнахме конете и продължихме. И през ум не ми минаваше да му се сърдя заради „самохвалкото“ и предупреждението му. Просто не се беше изразил особено изискано, но и аз не бях желал нещо друго.

Най-напред се наложи да прекосим няколко високи плата, отделени едно от друго чрез каньони, после пътят ни започна да се спуска надолу към земите край Рио Пекос и при условие че запазехме бързината си, щяхме да достигнем реката привечер на следващия ден. Скоро тук-там започнаха да се появяват затревени места, после различни гроздови и ягодовидни растения, а следобед се натъкнахме на някакъв поток, по чиито брегове отначало се срещаша само отделни храсти, а по-нататък и

цели гъсталаци, намиращи тук нужната храна и влага, за да виреят. Тъкмо когато слънцето се канеше да залезе, потокът ни отведе в долина, която предлагаше на конете ни сочна паша, а на нас не едно и две места, много подходящи за бивакуване през нощта. Там растяха даже и дървета.

Паркър, който минаваше за наш предводител, избра едно място, почти изцяло обградено от храсти, чиято единствена открита страна се преграждаше от водите на потока. Изборът му съвсем не беше лош, още повече че тук имаше достатъчно пространство и за конете ни, тъй че през нощта те можеха да останат при нас и не беше необходимо да ги охранява специален пост. След като слязохме от седлата и се разположихме удобно, Паркър и Холи се отдалечиха, за да се опитат да набавят прясно месо. Когато малко след залез слънце се върнаха, видяхме, че са имали късмет и са застреляли няколко диви пуйки, които започнахме да печем. Намираха се предостатъчно сухи клони за огъня. Получих си моята част и щом я изядох, се оттеглих настрана чак до първите храсти, където завързах коня си и легнах близо до него.

Другите подеха обичайния за уестманите разговор, но тъй като той не ми предлагаше нищо ново, предпочетох да остана сам. Повечето време след изпитанието по стрелба се бях държал настрана от останалите. Само Джош на няколко пъти бе приближавал коня си до моя, за да ми каже някоя и друга по-топла и по-дружелюбна дума, отколкото можеше да се очаква от неговия затворен характер. Сега той седеше мълчаливо при другарите си и само от време на време се намесваше в разговора им с някоя кратка забележка. Личеше си, че мислите му бяха заети с нещо друго, което можех твърде лесно да отгатна. После той стана на крака, бавно се приближи, седна до мен и каза:

– Мога ли да остана при теб, сър, или предпочиташ да бъдеш сам?

– Остани, мистър Холи! Нямам нищо против.

– Това ме радва. Изглежда, си мълчалив човек и няма да ти досаждам с много приказки. аз също предпочитам да мълча, но все пак трябва да ти благодаря.

– За какво?

– За историята, която разказа днес. През целия път размислях над нея. И досега нито за миг тя не ми излиза от ума и чувствам, че ще донесе облекчение на моите страдания. Човек изпитва дяволски отвратително усещане, когато знае, че е убиец на свой приятел.

– Нали и преди ти казах, че не си убиец, а същото трябваше да ти потвърди и докаже моята история.

– Well! Дълга ти благодарност, а и ми харесваш. Вярно, че не си някое велико светило на Запада, но у теб има нещо, което ме привлича, нещо такова, такова... ами сякаш съм много жаден и виждам пред себе си бистрите и чисти води на някой поток. И лицето ти е също тъй чисто и ведро. Човек с удоволствие се взира в него. Затова се и ядосах на онази проверочна стрелба. Разбира се, само заради теб. Щях да се радвам, ако резултатите ти бяха по-добри и изобщо не се беше изложил така. Това не те ли измъчва?

– Не.

– Не ли? Хм-м, странно! Та нали не е кой знае каква чест да стреляш толкова далеч от целта.

– Но не е и позор.

– Позор е, и то немалък.

– Човешките дарби не са разпределени равномерно. Който не е добър стрелец, вероятно умее да върши по-добре нещо друго.

– Възможно е. Само се питам дали от това друго нещо има някаква полза тук в Дивия запад. Но не искам да те огорчавам, като продължавам да говоря за работи, които не умееш да вършиш. Напротив, желая ти всичко най-добро и ми се иска някак си да ти помогна. Но да не говорим повече, не обичам засуканите приказки.

Той легна на земята и се изпъна удобно.

Хората край огъня разговаряха толкова високо, както иначе не бих позволил. Но тъй като не им бе известно кой съм, нямаше да приемат от мен никакви съвети, а камо ли разпореждания. Те знаеха много добре, че не бе изключено наблизко да се намират команчи. А аз, който бях чел бележката на Винету, го знаех още по-добре. Но далеч по-голяма непредпазливост от шумния им разговор бе запаленият от тях огън. Светлината му можеше да проникне между храсталака и да ни издаде. А ако това не станеше, всеки опитен индианец с добро обоняние неминуемо щеше да надуши дима от неколкостотин крачки. Ето защо реших да си държа очите и ушите отворени, докато огънят догори.

Тъй останах да лежа дълго време, притиснал едното си ухо в земята, за да мога да чувам надалеч, като погледът ми непрекъснато шареше по храстите. И ето че изведнъж забелязах как конят ми престана да пасе, вдигна глава и я задържа извита настрана по един определен начин, който ми бе твърде добре познат. После пое въздух, тихо изпръхтя и се обърна към мен. Някой се приближаваше от онази посока и този някой беше бял. Ако беше индианец, враният ми жребец нямаше да пръхти. Това бе част от индианската дресировка, която имаше.

– Иш хош! – подхвърлих му полугласно. Конят разбра заповедта ми и легна на земята. Беше ме предупредил и сигурно повече нямаше да прояви никакъв признак на безпокойство. Онзи, който се приближаваше, не биваше да разбере по поведението на жребца, че идването му е разкрито.

Най-вероятно той бе сам. Без съмнение беше надушил нашия огън и във всички случаи бе оставил коня си нейде по-надалеч, за да се промъкне тайно до нас. Нямаше защо да се страхуваме от него, напротив, при сегашните обстоятелства всеки бледолик трябваше да е доволен, ако се натъкнеше на бели. Следователно можеше да се очаква, че след като ни подслушаше, за да разбере какви сме, щеше да се върне да доведе коня си и да се присъедини към нас.

И тъй, известна ми беше посоката, от която се приближаваше. Обърнах се с лице натам и полупритворих очи, за да мога изпод спуснатите си клепачи да наблюдавам въпросното място в храсталака. Човекът не биваше да забележи, че погледът ми е насочен към него.

Светлината на огъня проникваше между листата, като рязко очертаваше контурите им. Забелязах леко раздвижване на клоните. Човекът се приближаваше, пълзейки бавно и извънредно предпазливо през храсталците. Не се долавяше никакъв шум, абсолютно нищо, още повече че моите спътници продължаваха разговора си на висок глас. Ето че в този момент той достигна последните храсти. Трудно му беше да погледне през тях, защото тъкмо на това място шумата бе твърде гъста. Налагаше му се да отстрани малко от нея, да махне поне един клон или някоя вейка. Не биваше да го чупи, тъй като можеше да чуем шума. Ето защо предположих, че ще го отреже. И наистина след не повече от половин минута видях как една наистина доста незначителна част от шумата изчезна.

Когато с удвоено внимание насочих погледа си към онова място, забелязах две сякаш фосфоресциращи точки. Това бяха очите му, които можеха да бъдат открити само от опитен уестман със силно изострени сетива. В Дивия запад има стотици ловци, които никога не успяват да открият през нощта очите на някой съгледвач. Това не зависи само от упражняването. Вярно и то е необходимо, обаче човек трябва да притежава и дарба, с други думи, това качество да му е вродено. Нейде над очите на непознатия се открояваше нещо като светла лента, наподобяваща бял воал. Изглежда, човекът беше стар и имаше снежнобяла коса. И ето че изведнъж той нададе силен вик, бързо скочи на крака и излезе от храсталака.

– Паркър, Сам Паркър е тук! – възкликна той. – Стар мой познат, от когото няма защо да се крия.

Изплашените мъже край огъня светкавично се изправиха. И намиращия се до мен Джош също скочи на крака. Аз останах легнал.

– Олд Уобъл, Олд Уобъл! – силно извика Паркър. А после, тъй като бе употребил прякора на този човек, поправяйки се, добави: – Фред Кътър! Извинявай, мистър Кътър, че ми се изплъзна туй име! Но виновна е изненадата ми.

Значи това беше Олд Уобъл, когото толкова много исках да видя и за когото вчера бяхме говорили. Да, ей го къде стоеше на светлината от огъня, точно такъв, какъвто ми го бяха описвали. Имаше висока, много стройна и слаба фигура. Носеше шпори, чиито колелца бяха извънредно големи. Мършавите му крака бяха обути в легинси, които, изглежда, бяха стари поне едно столетие. Силно замърсената му риза оставяше врата и гърдите открити, а върху нея бе навлякъл провиснала връхна дреха, образуваща широки гънки, чийто цвят едва ли можеше вече да се определи. Старата му шапка имаше страшно широка периферия и бе силно килната назад. Под нея на главата си беше завързал кърпа, чиито краища се спускаха по раменете му. На ушите му се виждаха големи тежки сребърни обици. В пояса му бе затъкнат стар дълъг леко закривен ловджийски нож, а кокалестата му десница държеше някаква пушка, чиято конструкция засега не ми бе възможно да различа. Лицето му бе същото, каквото Паркър ни го беше описал предишния ден. Но в този някогашен Крал на каубоите най-много биеше на очи бялата коса, която буйно напираше изпод шапката и кърпата му и се спускаше почти до пояса.

Той хвърли наоколо бърз и изпитателен поглед, разтресе и разлюля тялото и крайниците си по особен начин, изразяващ чувство на превъзходство, и на извинителните думи на Паркър отговори следното:

– Pshaw! Знам, че ме наричат така и нямам нищо против и вие да използвате същото име. Но сте дяволски непредпазливи типове. Напалили сте такъв огън, който може да се надуши от двайсет мили и крещите така, че се чува на още десет мили по-нататък. Ако вместо мен се бяха появили половин дузина червенокожи, за по-малко от минута можеха да ви избият. Това е ясно! Има хора, които и през целия си живот не помняват. А всъщност откъде идвате, момчета?

– Откъм Хила – отвърна Паркър.

– А накъде сте тръгнали?

– Надолу към Пекос.

– Нещата се нареждат добре. Възможно е там да ми потрѣбвате. А

минахте ли край военния лагер, разположен горе на няколко часа езда отвъд Мистейк каньон?

– Останахме да бивакуваме в него една нощ.

– Куртките още ли са там?

– Да.

– Добре, много добре! Защото пак ще трябва да се изкачвам до тях.

Вече бях в лагера им.

– Да, казаха ни.

– Well, имам настойчива молба към вас. Нуждая се от помощта ви.

Ще ви кажа за какво става въпрос, но първо искам да доведа коня си, който, щом надуших огъня, вързах по-надалеч, за да се промъкна незабелязано до тук. Ей сега се връщам.

Той прескочи потока и се изгуби. Десетината мъже останаха по местата си, кажи-речи, все още втрещени от изненада. Едва след като Олд Уобъл изчезна, започнаха в надпревара да изразяват удивлението си. Аз мълчах както и досега. Конят ми все още лежеше на земята. Понеже така не можеше да пасе, му подвихнах: „Шиши!“ Той веднага скочи на крака и започна да пощипва трева.

След известно време Олд Уобъл се завърна, водейки коня си за юздите. Когато и двамата прескочиха потока, той го остави да пасе, седна край огънат и каза:

– Всъщност тези пламъци са прекалено големи. Това е ясно. Но тъй като дойдох при вас току-що и следователно знам, че местността е безопасна, огънят може да гори. Докога смятате да останете на това място?

– Само тази нощ.

– И утре и следващата нощ пак ще бъдете тук.

– Едва ли.

– Сигурно е. Веднага ще чуете защо. Само че най-напред ми се иска да разбера що за хора са се събрали тук. Познавам Сам Паркър, който на времето застреля първия си лос, докато беше заедно с мен на лов. А кои са другите?

Паркър назова имената им, после посочи към мен и с пренебрежителен тон продължи:

– А онзи човек е мистър Чарли, немски учен, който търси стари индиански гробници.

Тъй като продължавах спокойно да си лежа, Олд Уобъл се поизвърна към мен и рече:

– Индиански гробници ли? Странно занимание! Но все пак е уестман, нали?

– Не – продължи Паркър. – Днес го накарахме да ни покаже умението си с три изстрела, но куршумите му минаха на цели двайсет крачки от целта.

– Хм-м, подобно нещо ми е познато, виждал съм такива изследователи, които идват в саваната, за да пишат книги, книги за езика и произхода на отделните червенокожи племена. Бил съм им водач и съм се побеливал от ядове. Никой от тях не умее да борави с нож или карабината като хората. Учеността погубва човека. Това е ясно. А сега да ви задам един важен въпрос. Искате ли да се сдобие с няколко десетки индиански скалпа?

– Защо не? От кое племе?

– Команчи.

– Нямам нищо против, мистър Кътър. Лесно ли ще бъде?

– Не съвсем. Все пак всеки ще рискува собствената си кожа. Страх ли те е?

– Не е там работата. Но съм свикнал да влизам в играта едва след като съм си погледнал картите. Затова смятам, че ще е правилно, ако преди това ни кажеш за какво става въпрос.

– Чували ли сте името Олд Шуърхенд?

При споменаването на това име всички останаха изненадани, а Паркър бързо попита:

– Сигурната ръка? Него ли имаш предвид?

– Йес. Значи знаете това име?

– Разбира се, на всички е известно, макар че още не сме го виждали лично. Той е най-добрият стрелец в целия Див запад.

– Може би малко се поизсили. Вярно, че куршумът му никога не пропуска целта, откъдето идва и името му, но Винету и Поразяващата ръка стрелят поне също толкова безпогрешно. Преди известно време се запознах със Сигурната ръка и той спечели уважението ми. Неотдавна се разделихме, понеже ми се наложи да се изкача нагоре към местността на форт Стантън, а той пък се канеше да отиде към Рио Пекос при апачите мескалероси, за да ги попита къде може да намери Винету. Искане да се запознае с него и с Поразяващата ръка. Съвсем скоро след като се разделихме, научих, че команчите са изровили бойната секира. Той не го знаеше и понеже пътят му пресичаше техния маршрут, щеше да се озове в голяма опасност. И тъй незабавно тръгнах обратно, за да го предупредя, което не беше трудно, защото знаех откъде щеше да мине. Успях да го догоня, ама нали дяволът си няма друга работа, не бяхме и четвърт час заедно, когато един отряд команчи изненадващо ни

нападна.

– Мътните го взели! Много ли бяха.

– Над сто.

– А вие само двама?

– Йес.

– И въпреки това се измъкнахте!

– Аз да, ама той не – отговори Олд Уобъл, като лицето му придоби лукаво изражение.

– Остави го сам?

– Йес.

– По дяволите! Нима си постъпил правилно?

При тези думи Стария изпъна снага, по лицето му се плъзна израз на безкрайно превъзходство и той попита:

– Да не би да искаш да ме укориш, мен, Фред Кътър, когото наричат Олд Уобъл? Не си ти човекът, който ще ми прави упреци. Запомни това! Често един грам хитрост върши повече работа от десет килограма барут. Знам го много добре. Да, плюх си на петите и защо не? Безполезна беше всяка съпротива. Затова и Олд Шуърхенд се предаде доброволно. Видях, че не е ранен. Нима трябваше и аз да се предам? Тогава и двамата щяхме да сме пленници, навярно нямаше да имаме абсолютно никаква полза един от друг и никой нямаше да разбере за нашата участ. Команчите щяха да ни умъртвят на кола на мъчението и едва след нашата блажена смърт щеше да се разбере, че сме им били паднали в ръцете и те са ни подарили по един билет за Вечните ловни полета. Не, Олд Уобъл не прави такива левашки грешки! Предпочетох да офейкам. Вярно, че куршумите им ме сподириха, но не ме улучиха. Това е ясно, иначе дупките им щяха да се виждат. Ето, сега съм свободен и мога да помогна на Сигурната ръка да се избави от плен. Така не е ли по-добре, отколкото, ако се бях оставил да ме заловят заедно с него?

– Може и да си прав, мистър Кътър, но после хората ще разправят, че щом видял команчите, Олд Уобъл избягал. Ще ти бъде ли приятно, сър?

– В този случай само някой глупак може да ме упрекне. Разсъдливият и опитен уестман знае какво да мисли и какво не. А кое е по-лесно – да се предадеш без съпротива, или да си пробиеш път сред стотина червенокожи и да избягаш?

– Разбира се, първото.

– Виждаш ли! Защо тогава преди малко надрънка такива глупости? Аз ще измъкна Сигурната ръка от плен.

– Вярвам, че си способен на такова нещо. Но как ще я подхванеш тази работа? Тя е твърде трудна и опасна.

– Знам. Но нима трябва да остава в беда този храбър и прочут ловец? Веднага се сетих за драгуните, които са се разположили на лагер горе отвъд Мистейк каньон и препуснах право натам, за да доведе помощ.

– Ще тръгнат ли с теб?

– Наистина предполагам, че ще се опънат, защото са си поставили за цел да накажат едно друго племе на команчите, обаче аз ще моля и заплашвам дотогава, докато изпълнят желанието ми.

– Само дано не стане твърде късно!

– Well, вярно, че няма никакво време за губене. Нападнаха ни днес призори. Ще трябва да дам възможност на изтощения си кон да си отпочине тук до развиделяване и следователно ще достигна лагера на военните едва утре вечер. Даже в случай че те тръгнат веднага, пак ще изминат два дена, докато се доберем до онова място, където, разбира се, няма да заварим команчите. Ще се наложи да ги преследваме и ще изминат още два дена или пък и повече, докато успеем да ги догоним. Междувременно те могат да пречукат Олд Шуърхенд. За съжаление не виждам никакъв друг начин за спасяването му. Но ще разчитам и на теб, мистър Паркър.

– В какъв смисъл?

– Командирът на военната част ще ми даде вероятно само част от хората си. Затова ви моля всички да останете тук, докато вдругиден пристигна с войниците и се присъединя към вас. Десет уестмани с десет добри и точни пушки са голяма помощ за мен.

– Аз няма да кажа не, а доколкото познавам моите спътници, те също ще проявят готовност да те последват. Само се опазвам, че ще закъснеем. Не е ли възможно да се опитаме да извършим този удар без войниците? По такъв начин ще спечелим цели два дена. Помисли си само, сър!

Олд Уобъл огледа изпитателно хората наоколо. Резултатът, изглежда, не беше кой знае колко окуражителен, защото замисленото му лице се покри с бръчки, изразяващи съмнение, и той каза:

– Моите почитания за предложението ти, сър, но става въпрос за изключително опасно начинание. Тези мъже готови ли са да рискуват живота си заради един чужд за тях човек, макар той да е и Сигурната ръка?

– Хм-м! Попитай ги сам, мистър Кътър!

След като Олд Уобъл попита поотделно всеки един от хората, само Паркър и Холи му отговориха определено и с готовност. Макар че и останалите казаха „да“, по тона им си личеше, че имаха желание това приключение да не е чак толкова опасно.

– Well – рече Стария с много сериозно изражение, – разбрах, какво е положението. – И посочвайки към мен, добави: – А пък онзи любител на старините, дето стреля на двайсет крачки покрай целта, съвсем не може да ни бъде от полза. Де да имах само една шепа решителни и опитни мъже, тогава начинанието ни далеч нямаше да е чак толкова рисковано. Човек трябва само да може твърдо да разчита на хората си. Спомнете си колко често Олд Шетърхенд и Винету са се справяли с далеч по-трудни и опасни положения без каквато и да било чужда помощ! Най-напред ми мина мисълта да потърся Винету, но не знам точно на кое място край Рио Пекос се намират неговите мескалеро-апа-чи и...

Той замлъкна. Жребецът ми имаше навик да стои сам и не търпеше в непосредствена близост непознати коне: Ето че конят на Олд Уобъл се бе приближил твърде много до него и той посегна да го ухапе, другият му отвърна със същото и така двете животни се нахвърлиха едно срещу друго.

– Ама каква е тази нахална кранта, дето малтретира коня ми! – възкликна Стария, като скочи на крака.

Той се завтече към тях и улови юздите на врания ми кон, за да го дръпне настрана от своето животно, но жребецът ми се изправи на задните си крака почти вертикално, вдигна го във въздуха и го запокити встрани, тъй че той се приземи до мен. С една ругатня Олд Уобъл бързо скочи на крака и отново се нахвана да посегне към юздите му. Тогава го предупредих:

– Улови своя, а не моя кон. Той се подчинява само на мен и ще ти натроши кокалите с копитата си!

Жребецът ми наистина бе заел съответната поза и беше готов в случай на повторно посегателство да го ритне със задните си копита в главата или гърдите. Същевременно той изви към Стария изключително красивата си глава, и така, осветяван от огъня, представляваше гледка, която не можеше да не предизвика възхищението на който и да е познавач на коне. Преди това Олд Уобъл изобщо не беше огледал добре великолепното животно, но в този миг стреснато отстъпи няколко крачки назад и учудено извика:

– Thunderstorm¹⁴, що за животно е това! Човек трябва да го разгледа

по-подробно!

Той започна да обикаля около жребца на почетно разстояние. Като някогашен Крал на каубоите несъмнено беше и добър познавач на коне. По старческото му лице започна все по-ясно и по-ясно да се изписва израз на възхищение.

– Никога досега не съм виждал такъв жребец! – призна той. – Има съвсем ограничен брой коне от тази раса, които се отглеждат единствено от мескалеросите. От същата кръв са и два врани жребца, чиито господари...

Той не се доизказа, приближи се до мен, а аз все още лежах в трева-та, огледа ме подробно, наведе се, взе в ръка мечкоубиеца и карабината „Хенри“, която все още бе в калъфа си, разгледа пушките, после пак ги остави на мястото им и ме попита:

- Твой ли е този жребец, сър?
- Да – казах аз.
- Купи ли го?
- Не.
- Подариха ли ти го?
- Да.

Тогава по старческото му лице пробягна една неописуемо лукава и хитровата усмивка. Той кимна, а в очите му се появиха весели искрици, докато продължаваше да ме разпитва:

- Ами ловната ти дреха и легинсите, които носиш, и те ли са ти подарени, сър?
- Да.
- И наистина ли търсиш стари гробове?
- Да, понякога.
- И се казваш Чарли?
- Разбира се.

– Well, познавам един бял, или по-точно съм чувал за него, когото неговият кръвен брат нарича Шарли, и ти желая голям успех в издирването на старини. Извини ме, че за малко не се отнесох грубо с коня ти. Подобно нещо няма да се повтори. Това е ясно!

Той се завърна при огъня и седна на земята. Беше разкрил моето инкогнито, но не желаше да ме издава. Другите не проумяваха нищо нито от поведението, нито от думите му. Само го гледаха учудено и въпросително. Но след като лицето му остана безразлично и той не им

14. (англ.) – Гръм и мълния, бре да се не види! Б. пр.

даде никакви обяснения, без да се замислят ни най-малко над личността ми, отново подеха прекъснатия си разговор. Станах от земята и минах покрай тях, за да напусна лагера, и то така, сякаш нямах никаква определена причина. Не исках да привличам вниманието им върху себе си.

А причина да се отдалеча от лагера имах и то твърде основателна. Олд Шуърхенд и Олд Уобъл са били нападнати. Старият каубой беше успял да избяга. Той бе един от най-способните, опитни и хитри уестмани. Ето защо се учудвах, че се чувства в пълна безопасност. Бях твърдо убеден, че команчите са тръгнали да го преследват. Те щяха да се досетят, че той ще доведе помощ за Сигурната ръка, и затова на всяка цена трябваше да го настигнат и убият. Олд Уобъл сигурно бе яздил много бързо, но предполагам, че за преследването му са били избрани воините с най-добрите коне и преднината му не можеше да бъде кой знае колко голяма. Вероятно бе на свечеряване индианците да са спрели, за да лагеруват. Но тъй като можеха да предположат, че през лесно проходимата долина той ще продължи да язди и след настъпването на нощта, бе твърде възможно да са постъпили по същия начин. В такъв случай сигурно не бяха много далеч оттук. Независимо от това, дали предположението ми бе вярно, или не, аз исках малко да се огледам наоколо.

След като прескочих потока, тръгнах надолу по течението му. Привикналите ми на тъмнината очи ме улесняваха в ориентирането. Докато вървах, избирах такива места, които един ездач сигурно би избегнал, тъй че се чувствах доста сигурен в безопасността си. Въпреки това ръката ми държеше ножа и бях готов да се отбранявам – не бе изключено индианците да надушат огъня и да се промъкнат насам пеша.

Продължих безшумно да вървя все по-нататък, като не рискувах да направя крачка дори, без предварително да съм се уверил, че непосредствено пред мен не се намира никакъв неприятел. Спрях се, когато мирзмата на пушек вече едва-едва се усещаше. Тук беше критичната точка, решаващото място, и аз седнах на земята, за да чакам. Ако преследвачите бяха спрели да лагеруват, нямаше да се появят и сигурно щяхме да се натъкнем на тях едва рано сутринта. Но ако въпреки тъмнината бяха продължили ездата си, тук обонянието им щеше да долови дима и вероятно щяха да спрат, за да се съветват как да постъпят. В такъв случай щях да се опитам да подслушам разговора им.

След като чаках може би повече от час, аз си казах, че напразно съм бил пътя до тук и че срещата ни с преследвачите щеше да стане едва на следващия ден. Изправих се на крака, за да се върна обратно. Но в същия миг ми се стори, сякаш нейде отзад долових слаб шум. Спрях се и

напрегнах слух. Да, някой идваше насам. Веднага се сгуших зад един храст.

Шумът се приближаваше. Дочух конски тропот, заглушавай от меката, покрита с трева земя. Не можеше да са повече от трима. Ето че след малко видях и ездачите. Бяха само двама и то индианци. Тъй като язدهа, на фона на небето можех ясно да различа фигурите им. Преминаха край мен, без да спират. Бързо и безшумно ги последвах покрай храсталаците, промъквайки се редом с тях. И да причинях някакъв слаб шум, той щеше да бъде заглушен от стъпките на конете. Впрочем не стана нужда да ги следвам дълго, защото единият от тях внезапно спря коня си, шумно пое въздух и на езика на команчите, който разбирах и който е сроден с диалекта на шошоните, каза:

– Уф! Не мирише ли на дим?

Другият също задуши въздуха и отговори:

– Да, това е дим.

– Бялото куче е било тъй непредпазливо да запали огън.

– Щом го е направил, не е възможно да е прочут воин, защото, ако беше такъв, никога нямаше да бъде толкова непредпазлив.

– Да, той е обикновен и неопитен воин и за мен и моя брат няма да е трудно да му вземем скалпа.

– Значи бе достатъчно, че само ние двамата тръгнахме да го преследваме. Когато се стъмни, моят брат искаше да спрем да лагеруваме. Колко добре стана, че ме последва и продължихме ездата си! Щом вземем скалпа му, веднага ще се върнем обратно при Саскуан-куи, Синята вода, накъдето се отправиха и нашите воители. Но тук ще трябва да слезем от конете.

– Не е необходимо моят брат да ми го казва, знам, че на кон не можеш да се промъкнеш тайно до неприятел, когото искаш да изненадаш.

Те скочиха от конете и ги вързаха, за да не се отдалечат. После непредпазливо продължиха пътя си, а аз ги последвах. Бяха насочили цялото си внимание напред. Намирах се най-много на осем крачки зад втория. Трябваше ли да изчакам, докато се промъкнеха между храсталаците край нашия огън? Не. Щеше да бъде голяма грешка. На всяка цена трябваше да ги нападнат още тук и не се поколебах да го сторя. Затъкнах ножа в пояса си и извадих револвера. С три-четири бързи големи скока настигнах втория индианец и така го ударих с дръжката на оръжието по главата, че той рухна на земята. Първият чу шума, спря се, огледа се и попита:

– Какво беше това? Моят брат...

Не можа да продължи. Нахвърлих се върху него, с лявата си ръка го сграбчих за гърлото, а с десницата му нанесох такъв удар, че и той се строполи на земята. И двамата имаха ласа. Положих изпадналите в безсъзнание червенокожи с гръб един към друг и тъй здраво ги свързах от глава до пети с неразкъсваемия ремък, че когато дойдеха на себе си, сигурно нямаше да могат да се помръднат. Но понеже не беше изключено да се отърколят нейде настрана, аз ги завлякох до най-близкото дърво и здраво ги завързах за него. Вече в никакъв случай нямаше да успеят да се освободят и аз се завърнах в нашия лагер, прескочих потока, без да кажа нищо, и пак легнах на предишното си място. Олд Уобъл ме погледна изпитателно. Другите изобщо не бяха обърнали внимание на продължителното ми отсъствие.

– Не беше тук, сър, и следователно не знаеш, какво обсъждахме междувременно. Аз няма да яздя до лагера на военните – каза той.

– Дошла ти е някоя друга идея, така ли? – попитах аз. – Може би имаш нов план?

– Да, забравих нещо, за което всъщност трябваше веднага да се сетя. Чувал си за Поразяващата ръка, нали?

– Разбира се.

– Е добре, този ловец се намира наблизо край Рио Пекос и реших да го потърся, за да го помоля за помощ. Мислиш ли, че ще се съгласи?

– Убеден съм в това.

– Pshaw! – намеси се Паркър с пренебрежителен тон. – От къде на къде мистър Чарли може да знае как ще постъпи един мъж като Поразяващата ръка! Той даже си няма и представа, че ако Поразяващата ръка реши, може да освободи пленника съвсем сам.

– Е, все пак не съм чак толкова голям невежа, колкото си мислите – защитих се аз. – Макар и да не се числя към именитите уестмани, може би все пак не бих извършил такива грешки, каквито направихте вие.

– Ние ли? Грешки?

– Ами да.

– А какви?

– Оставихте се мистър Кътър да ви изненада и не забелязахте приближаването му.

– Да не би ти да го забеляза?

– Да.

– Мистър Чарли, я не ме баламосвай!

– Pshaw! Мога да го докажа.

– Докажи го!

– С удоволствие. Мистър Кътър, я ни кажи следното: за да виждаш по-добре, не отрязва ли едно клонче, когато лежеше скрит ей зад онзи храст?

– Да, вярно е. Значи си го забелязал, сър. Думите ти са доказателство, иначе няма откъде да го знаеш.

– Щом си го видял, защо не ни каза? – попита Паркър.

– Защото сметнах, че е излишно...

– Охо! Ами ако беше някой индианец?

– Знаех, че е бял.

– Невъзможно!

– Пишеш се за уестман, а не знаеш как в тъмна нощ да различиш бял от червенокож, без да го виждаш!

– Да не би, да искаш да ме поучаваш?

– Май че е необходимо, защото направи и друга, далеч по-голяма грешка. А подобна грешка може да ти струва живота.

– Мътните го взели! Бъди тъй добър да ме запознаеш с тази грешка, застрашила живота ми!

– Ще ти изпълня и това желание. Може би си в състояние да ми кажеш как постъпват обикновено червенокожите, когато им избяга някой бял?

– Разбира се. Възсядат конете си и препускат подир него, за да го заловят. Всеки го знае!

– Но, изглежда, ти не го знаеш.

– От къде на къде? Започваш да, ме обиждаш, сър.

– Никого не искам да обидя, а само да те предупредя. Мистър Кътър се е изплъзнал от команчите. Да не би да мислиш, че те не са започнали да го преследват?

– Zounds!¹⁵ Не бях помислил за това.

– А човек трябва да мисли за такива работи! Индианците ще тръгнат по дирите на Олд Уобъл дори и само заради Сигурната ръка, защото в противен случай избягалият може да доведе помощ за освобождаването на пленника им.

– Thunderstorm! – извика в този момент Олд Уобъл, като се плесна с длан по челото. – Вярно, съвсем вярно, сър. Как можах изобщо да не се сетя за тази опасност! Те сигурно са по петите ми и ще направят

15. (англ.) – За Бога! – Б. пр.

всичко възможно да ме заловят.

– А не разставихте даже и постове!

– Ще стане, веднага ще стане.

– Не е достатъчно само това.

– А какво още, сър? Бързо кажи! Веднага ще направя всички каквото смяташ за необходимо.

За мен беше цяло удоволствие да гледам лицата на другите. Смаяните им погледи шареха между мен и него, а слисаният Паркър го попита:

– Каквото този човек сметне за необходимо ли? Да не би да мислиш, че мистър Чарли знае какво трябва да се направи в положение като нашето?

– Да, тъй мисля – отвърна Олд Уобъл. – Нали чухте, че е бил загрижен за безопасността ни повече, отколкото самите ние. И тъй, мистър Чарли, какво ще ни посъветваш?

– Щом преследвачите наблизат, ще надушат огъня ни. А може би са вече наблизо и се канят да се промъкнат до тук и да ни шпионират. На ваше място бих изпратил съгледвачи, които да претърсят пътя докдето може да се усети миризмата от дима на огъня.

– Well, sir, very well! Няма да се бавим нито миг да го сторим. Мистър Паркър, накарай трима-четирима от твоите хора да отидат да видят как стоят нещата. Скоро ще разбереш, че наистина е необходимо.

– Йес – обади се ловецът. – Действително е странно, че самите ние още от самото начало не помислихме за това. Странно е и че трябваше да ни го каже тъкмо този любител на старини. Самият аз ще взема четирима мъже и ще отида на разузнаване.

– Но и четиримата да си отварят очите и ушите, иначе няма ни да чуят, ни да видят каквото и да било. Това е ясно.

Паркър избра четирима от своите хора и се отдалечи заедно с тях. Предполагах, че ще намерят двамата вързани команчи, както и техните коне, и предварително се радвах на слисанияте им физиономии, които живо можех да си представя. Останалите край огъня поддържаха само едносричен разговор. Аз лежах притихнал в сянката на хресталака и очаквах завръщането на съгледвачите.

Измина доста повече от час, преди да се появят. Начело вървеше Паркър. Следваха го двамина с индианските коне, а после идваха и другите двама, като всеки носеше на гръб по един от команчите. Още преди да достигнат огъня, Паркър извика:

– Мистър Кътър, я виж какво и кого доведохме!

Олд Уобъл скочи на крака, втренчи поглед в двамата червенокожи, които, разбира се, вече бяха в съзнание, и извика:

– Двама команчи, както си личи по бойните им цветове! Как и къде ви паднаха в ръцете?

– Намерихме ги.

– Намерихте ли ги?

– Да.

– Вражески настроени индианци не се намират ей тъй, ами трябва да се пленят!

– Досега и аз мислех така, но се оказа, че не е вярно. Наистина ги намерихме, намерихме ги в буквалния смисъл на думата, вързани един за друг и за едно дърво. Малко по-нататък открихме и конете им.

– Кой би могъл да си помисли, че е възможно подобно нещо!

– Да, просто невероятно. Но не можеш да се съмняваш в онова, което видиш със собствените си очи. Кой ли ги е изненадал, победил и вързал? Сигурно наблизко се намират бели, които са свършили тази работа, без да знаят, че лагеруваме тук.

При тези думи старият каубой ми хвърли кратък поглед, кимна и каза:

– Да, бели. Само че не са били неколцина, а е бил само един.

– Един ли?

– Йес.

– Един? Как стигна до този извод?

– Индианците ранени ли са?

– Не. По тях не се виждат никакви рани.

– Следователно не е имало борба. Били са изненадани и не са могли да се защитават. Съществува един-единствен човек, който е в състояние да извърши подобно нещо. Сигурно ще се досетиш за името му.

– Мътните го взели! Да нямаш предвид Поразяващата ръка?

– Йес.

– Той ги е повалил на земята и вързал? – – Точно така.

– Значи се намира наблизко!

– Убеден съм.

– Ами защо не дойде при нас?

– Несъмнено си има основание. Казват, че никога не вършел нещо без основание.

– Тогава ти имаше право, когато каза, че се намира нейде по тези места. Трябва да го потърсим.

– Да го търсим ли? Защо?

– Защото ще ни е необходим още утре рано сутринта. Нали не бива да се бавим повече, а трябва да тръгваме на път.

– Навярно няма да ни се наложи да го търсим. Той положително знае, че сме тук и очакваме да ни помогне. Можете да разчитате на неговото навременно появяване!

– Но, мистър Кътър, говориш тъй, сякаш той е всезнаещ! Вярно, за него се разказват невероятни неща, но все пак и той е само човек и знае само онова, което вижда и чува.

– О, що се отнася до това, аз мога да се обзаложа, че той знае всичко каквото си направил вчера и днес и каквото се е случило тук.

– Pshaw!

– Само изчакай!

– Да не спорим, сър. По-добре ни кажи какво ще правим с двамата пленници!

– Засега нищо.

– Ами кога?

– Щом дойде Поразяващата ръка.

– Но това е твърде неопределено, изобщо не е речено, че ще се присъедини към нас. Не съм чак толкова убеден като теб, че той ще се появи, а ние непременно трябва да знаем, какво ще стане с тези типове. Да не би да смяташ да ги мъкнем с нас? Ще ни бъдат само в тежест, а освен това няма да е и безопасно.

– Хм-м! Не мога да го оспоря.

– А не можем и да ги освободим.

– Би било чиста глупост. Това е ясно.

– Значи куршум в главата, туй е най-доброто. Тогава ще се отървем от тях, а и те са си го заслужили.

– Само без прибързани действия, сър! Сигурно си чувал, че Олд Шетърхенд никога не убива някой червенокож, без да е бил принуден да го стори.

– Това не ме засяга. Първо, все още съвсем не е сигурно, че той се намира наблизо, второ, тези негодници не са негови пленници, а наши, и трето... е, трето, сега ще се посъветваме как да постъпим и ще дадем думата на закона на прерията.

– Правете каквото искате!

– Ти няма ли да участваш?

– Не. Тези индианци не ме засягат.

– Но нали теб преследваха!

– И така да е! Досега не са ми направили нищо лошо.

– Слушай, сър, спукана му е работата на онзи, който чака, докато тези подлещи му сторят някакво зло. И тъй, няма ли да вземеш участие в съдебното жури, което ще образуваме?

– Не, но ще слушам, при условие, че ми позволите.

– Нямам нищо против. Да започваме!

Двамата команчи лежаха вързани на земята край огъня, около който се настаниха белите, за да започнат съвещанието. По лицата на червенокожите не си личеше дали разбират английски и дали знаеха за какво става въпрос. Накратко казано, съвещанието продължи само няколко минути и резултатът беше, че пленниците щяха да бъдат разстреляни, и то незабавно. Само Джош Холи гласува против тази присъда. Паркър действително не си поплюваше много-много. Той възложи на трима от своите хора да извършат екзекуцията наблизко и им заповяда да отведат пленниците. Тогава сметнах, че е наложително най-сетне и аз да се намеся.

– Стой, мистър Паркър! Почакай малко!

– Какво искаш, сър? – попита той.

– По време на вашия съд на саваната допуснахте грешка, която прави присъдата невалидна.

– Какво ли разбираш пък ти от съда на саваната!

– Както изглежда, повече от вас, иначе нямаше да извършите такава грешка.

– И каква, грешка имаш предвид?

– Всъщност те са няколко. Първо, в съвещанието не взе участие едно лице, което има право на глас.

– Мистър Кътър не желаше да участва.

– Нямам него предвид.

– Тъй ли? Ами тогава кого?

– Себе си.

– А-а, ти ли? Навярно се шегуваш. Та ти изобщо не познаваш саваната.

– Дали я познавам, или не, в случая е безразлично. Аз също съм член на тази група и нямате право да ме изключвате от толкова важно съдебно заседание.

– Хайде бе! – засмя се той. – Ти съвсем не си член на нашата група, а си само под нейна закрила. Такова е положението, сър. Оставим ли те на произвола на съдбата, нито за миг животът ти няма да е във от опасност.

– Нямам никакво намерение да споря с теб, мистър Паркър, що се

отнася до това твое схващане. И тъй, да оставим моята личност извън играта! Втората ви грешка беше, че не разменихте с индианците дори една-единствена дума. Не се осъжда човек на смърт току-така, без предварително да бъде разпитан.

– Да ги разпитваме ли? Тези негодници? Само туй липсваше!

– А какво престъпление са извършили?

– Ненужен въпрос! Искали са да убият Олд Уобъл.

– Признаха ли го? Убеден ли си, че те действително са онези команчи, които са тръгнали да го преследват?

– А не виждаш ли бойните цветове, с които са покрили лицата си?

– Това не е никакво доказателство. Поне дотолкова и аз разбирам от Дивия запад.

– Нищо не разбираш, сър, ама хич нищо!

– Напротив! Например знам, че с пленника и живота му разполага единствено победителят и никой друг. Кой от вас може да твърди, че е победил и пленил тези команчи?

– Не говори такива глупости! Тези типове са наши пленници, освен ако си в състояние да ни кажеш, кой е онзи тайнствен човек, който ги е победил, а не иска да ни се покаже.

– Мога да ти кажа кой е бил и той не се крие, а е пред очите ти, мистър Паркър.

– Но къде е?

– Тук.

– Та покажи ми го най-сетне! – подкани ме той, като се засмя и се огледа наоколо.

– Той лежи пред теб. Това съм аз.

– Ти ли? Бре да се не види! Искаш да кажеш, че ти си победил и вързал двамата червенокожи!?

– Да.

– Номерът ти е направо смешен. С него няма да спасиш тези негодници от смърт. Ако успееш да победиш в схватка и да плениш един-единствен индианец като тези тук, ще кажа пред всички, че никога не съм бил уестман.

– Well, значи никога не си бил уестман.

– Охо! За да се извърши подобно нещо, е необходима силата на един Олд Шетърхенд. Да не би да твърдиш, че я имаш?

– Няма да го твърдя, а ще го докажа. Внимавай!

Докато траеше спорът ни, аз продължавах да лежа на земята. В този момент се изправих, хванах го с десницата си за колана, завъртях го

няколко пъти около главата си така, че той силно закрепва, после пак го оставих да стъпи на крака и го попитах:

– Това достатъчно ли е, или трябва да ти покажа и какво чувство ще изпиташ, когато юмрукът ми се стовари върху черепа ти?

Преди да успее да отговори, един от пленниците извика:

– Поразяващата ръка! Това е Поразяващата ръка! Тъй си и мислех!

Дотогава той не ме беше забелязал, защото лежах в сянка, но сега на светлината на огъня ме бе огледал в цял ръст. Пристъпих до него и попитах:

– Познава ли ме плененият воин на команчите?

– Да – отвърна той.

– Къде си ме виждал?

– В лагера на команчите ракурси, когато ти изстреля душите на вождовете с твоя мечкоубиец право към небето. Техен върховен вожд беше То-кай-хун. Животът на сина му бе в твоите ръце, но ти му го подари.

– Това е вярно. Ти говориш езика на бледоликите твърде добре и следователно си разбрал за какво ставаше дума, нали?

– Да.

– Двамата чухте, че смъртта бе близо до вас?

– Чухме го. Чухме също, че Поразяващата ръка се застъпи за живота ни.

– Той винаги постъпва така. Приятел съм на червенокожите воители и съжалявам, когато те вдигнат бойните си томахоки срещу бледоликите, защото знам, че макар и да успеят да спечелят отделни битки, после толкова по-сигурно ги очаква гибел. И вие двамата ще разберете, че не желая смъртта на червенокожите мъже.

– Ние сме храбра воители и не се боим от смъртта.

– Известно ми е, но животът е по-хубав от смъртта, а и вие няма да пожънете кой знае каква слава, когато племето ви разбере, че сте били победени без никаква съпротива и после са ви разстреляли. От отговорите ти ще зависи дали ще ви подаря живота. Как се казва вождът, комуто се подчинява твоето племе?

– Вупа Умуги, Големия гръм, който никога не е бил побеждавай.

– Къде се намират вигвамите на вашите села?

– Няма да кажа.

– Вашите воители са тръгнали на боен поход, нали?

– Да.

– Колко са на брой?

– Ще мълча.

– Къде са сега?

– Не знам.

– Срещу кого са тръгнали?

– Знам, но няма да го издам.

– Ти си мълчалив и храбър воин, който предпочита да рискува живота си, но да не предаде своите. Това не може да не ми допадне, както не може да не допадне и на всеки смелчак. Върнете се при племето си и кажете на вождовете си и на всички ваши мъже, че Олд Шетърхенд умее да цени храбростта и мълчаливостта.

Наведох се да развържа ремъците им. След това те скочиха на крака и индианецът, който бе говорил досега, попита:

– Поразяващата ръка ни развърза и каза да си вървим. Значи сме свободни?

– Да.

– Можем ли да отидем накъдето пожелаем?

– Да.

– А какво ще стане с оръжията и конете ни?

– Сега ще си ги получите. Поразяващата ръка не е крадец или разбойник, който си присвоява чужда собственост.

– Уф, уф! А ще вървите ли по дирите ни, за да разберете накъде ще яздим?

– Не, давам ти думата си.

– Уф, уф! Поразяващата ръка никога не е нарушавал думата си. Той е най-благородният сред бледоликите. Щом се завърнем във вигвамите си, веднага ще разкажем как е постъпил.

– Има много други бледолики, които мислят също като мен. Ето къде са оръжията ви, а ей там стоят вашите коне. Препускайте накъдето искате! Но ние строго ще охраняваме това място. Останете ли наблизко, или завърнете ли се, за да се промъкнете тайно до нас, куршумите ни ще ви посрещнат.

– Ще препуснем обратно, без дори да се огледаме назад. Хау!

До този момент никой от белите не ми се противопостави, макар и с една дума. Но ето че Паркър се приближи до мен и ме попита:

– Сериозно ли говориш, сър?

– Разбира се.

– И наистина ли искаш да им върнеш свободата?

– Да.

– Не ми се сърди, сър, но съм длъжен да ти кажа, че ще направиш

грешка, която...

Тогава го прекъснах строго с краткия въпрос:

– Вече знаеш кой съм, нали?

– Йес.

– Не съм онзи мистър Чарли, когото смятахте за полуидиот и кръгъл глупак, нали?

– Не, ти си Поразяващата ръка, сър.

– Тогава мълчи и не се опитвай да ме наставляваш или да критикуваш постъпките ми! Може да си добър човек и доста сносен уестман, но критиката ти съм я бил надраснал още преди кракът ми да стъпи в Дивия запад. Онзи, който взема Хататитла, Светкавицата, прочутия жребец на Олд Шетърхенд за гальотаджийска кранта, няма право да дръзва да ме поучава. Баста!

След това смърмяне аз му обърнах гръб и го заряхах. Имах основание да му говоря с такъв тон. Вчера наистина се бе държал дружелюбно с мен, обаче после бе показал, че има твърде високо мнение за себе си, макар че далеч не можеше да се мери с най-добрите уестмани. Ако останехме заедно и той запазеше прекаленото си самочувствие, никак нямаше да е чудно, ако ни поставеше в някое доста затруднено положение. Затова го скастрих по начин, който иначе съвсем не ми е свойствен и нарисва на самохвалство.

Команчите възседнаха конете си, кимнаха ми в знак на благодарност и потеглиха, без да удостоят някой от останалите с прощален поглед. Това бе прекалено дори и за Олд Уобъл, който не беше обелил нито дума, макар че не бе съвсем съгласен с мен.

– Инат момчета! – промърмори той. – Сякаш нас изобщо ни няма тук! Мистър Шетърхенд, не мислиш ли, че беше прекалено добър с тях?

– Не.

– Не искам да осъждам действията ти. Ти винаги знаеш какво вършиш, дори и когато другите не те разбират. Но все пак не биваше да им обещаваш, че няма да ги проследим. Щом имаме намерение да освободим Сигурната ръка, непременно трябва да научим къде са го отвлекли.

– Аз знам. Преди да ги поваля на земята, ги подслушах. Отвели са го към Саскуан-куи, Синята вода.

– Добре, но на мен туй място не ми е известно. А ти, сър, знаеш ли къде се намира?

– Да, два пъти съм бил там.

– Опасявам се, че ще съобщят на своите какво се е случило и че ние ще се появим там.

– Напротив! Ако е така, няма щях да освободя пленниците? Точно това е такъв ход, който само ще ни е от полза. Впрочем не споменах с нито една дума Олд Шуърхенд. Те или ще си помислят, че нищо не знам, или че нямам причина да се интересувам какво става с него. Повярвай ми, мистър Кътър, не извърших грешка. Освен това, като се отървахме от двамата команчи, само спечелихме. Иначе щяха извънредно много да ни пречат, а аз никога нямаше да дам съгласието си за тяхната смърт.

– Имаш право, сър. Това е ясно. А наистина ли мислиш, че тук сме в безопасност и че онези негодници няма пак да дойдат с коварни помисли?.

– Няма да се върнат. Но за да не пропуснем нито една предпазна мярка, ще угасим огъня и ще си потърсим друго място за лагеруване. Нека това стане веднага.

След като стъпкахме огъня, ягнахме конете и изминахме известно разстояние в обратна посока, докато намерихме подходящо място. Първо поставихме двама часови, а после легнахме да спим. Дълго останах буден и също тъй дълго слушах как спътниците ми си шушукаха. Лесно можех да се досетя за темата на тихия им разговор. Бъбреха за това, как мистър Чарли си бе направил с тях шега, а всъщност се беше оказал Поразяващата ръка. Несъмнено Олд Уобъл бе твърде доволен, че пръв ме беше разпознал.

На сутринта най-важното бе да се разбере кой от тях има желание да ни придружи до Саскуан-куи и кой не. Когато ги попитах, всички настоятелно помолеха да ги вземем с нас. След като вече знаеха кой съм, предишните им опасения и съмнения се бяха изпарили и всеки от тях бе убеден, че пътуването ни ще бъде извънредно интересно и ще има добър край. Въпреки вчерашното смърряне дори и Сам Паркър прояви най-искрено въодушевление, а Джош Холи използва един удобен момент, за да ми каже на четири очи:

– Нима някой можеше да си представи, сър, че си Поразяващата ръка! Но щом е така, дважд повече се радвам, че ме успокои с твоя разказ. Уверявам те. Аз съм един съвсем обикновен стар скитник из Запада, но постави ме там, където мога да бъда полезен и ще видиш, че няма да те посрамя!

След като потеглихме на път, отначало, може би около час, се движехме по течението на потока, край който бяхме лагерували. После долината, през която той минаваше, промени досегашната си източна посока, като изви на юг. На това място тревата беше доста изпотъпкана.

Олд Уобъл слезе от коня, за да проучи следите.

– Не е ли по-добре да се откажеш от тази работа, мистър Кътър? – помолих го аз. – Първо, смятам го за излишно и второ, нямаме това право.

– Нямаме право ли? – попита той. – Та кой ли може да ни забрани да огледаме тези дири, за да разберем какво означават?

– Дадох дума на команчите, че няма да вървим подир тях.

– Значи си на мнение, че тези следи са техни?

– Да.

– Хм-м, съмнявам се.

– Защо?

– Ако са яздили оттук, нейде по пътя все трябваше да забележим отпечатъци от копитата на конете им.

– Не е така. Между тяхното и нашето тръгване измина толкова много време, че тревата отново се е изправила. Но затова пък тук, където са бивакували и много вероятно едва преди малко отново са възседнали конете си, тя все още е смачкана.

– Този аргумент изглежда убедителен, сър, но аз не мога да не си кажа, че ако индианците се прекарвали нощта само на един час път от нашия лагер, не са проявили кой знае каква предпазливост. Ето защо по-скоро допускам, че са продължили ездата си без прекъсване.

Сам Паркър се съгласи с него, а и останалите му дадоха право. Затова им обясних:

– Човек трябва да се постави в положението на двамата червенокожи. Вчера през целия ден са яздили, а им е необходим още един цял ден до Саскуан-куи. За да успеят навреме да стигнат там, и хората, и конете трябва да си отпочинат поне веднъж по-продължително време. Това се разбира от само себе си.

– Да, но не толкова близо до мястото, където се намирахме ние – подхвърли Олд Уобъл.

– Защо не? Аз им върнах свободата и им обещах да не ги преследваме. Те знаят, че Поразяващата ръка не е лъжец и следователно тук са се чувствали в пълна безопасност. Към това се прибавя и едно друго обстоятелство, което не бива да забравяте – през деня се язди по-добре и по-бързо, отколкото през нощта. И така, един умен човек ще почива не през деня, а през нощта, а аз нямам никаква причина да допусна, че на команчите им липсва подобна съобразителност. След като са се отдалечили от нас на повече от две мили, те са могли да спрат без колебание, за да изчакат настъпването на деня. После са продължили да яздат,

както личи от следите, които водят надясно и се спускат по течението на потока и които са толкова ясни, че не е възможно да са оставени през нощта, а още по-малко снощи.

– Ще ги огледате ли? – обади се Паркър.

– Не, защото не искам да нарушавам даденото обещание, а и отдам-лече виждам, че не съм се излъгал. Тази следа е оставена от два коня – ни повече, ни по-малко, следователно са били команчите.

Тогава по лицето на Олд Уобъл се изписа израз на превъзходство и като се усмихна, той каза:

– Все говориш, че искаш да удържиш дадената от теб дума, но ми се струва, че това не е възможно.

– Защо?

– Защото ще яздим по същия път и ще бъдем принудени да оглеждаме дирите. Или мислиш, че ще трябва да се движим със затворени очи?

– Не, защото няма да следваме дирите.

– Да не би само заради твоето обещание?

– Би било глупаво. Но има и друга, много по-основателна причина. Вероятно за да могат да напоят конете си, червенокожите са тръгнали покрай потока, който също води към Рио Пекос, макар и да описва широка дъга. Следователно са поели по заобиколен път: А на това място ние ще изоставим потока и ще яздим към Пекос право на изток. И тъй, ще кажем на следите им „сбогом!“ и ще достигнем нашата цел, Саскуан-куи, преди тях. Навярно не е необходимо да ти обяснявам какви предимства ще ни донесе това.

Изразът на превъзходство изчезна от лицето на Олд Уобъл.

– Да, щом е така, мистър Шетърхенд, тогава, разбира се, аз си затварям устата – каза той. – Мислех се за кой знае колко умен, ала виждам, че има какво да науча от теб, това е ясно. Но я ми кажи, ще срещнем ли големи трудности по пътя, който си избрал?

– Дори никакви. Той непрекъснато се спуска надолу. Местностите най-често са равнинни, понякога има скали, понякога пясъци. Вярно, че вода няма. В това отношение трябва да проявим търпение чак до Рио Пекос.

– На чиито брегове са се разположили команчите. Няма ли да ни попречат да се доберем до водата, която, ни е толкова нужна след подобна езда?

– Не. Познавам твърде точно разположението на Саскуан-куи, където трябва да ги търсим. Ще излезем на реката на друго място и ще

можем да напоим конете си, без каквато и да било опасност.

– Well, тогава съм спокоен. Изобщо беше излишно да изказвам подобни опасения, понеже, щом ти си наш водач, можем да сме сигурни, че за безопасността ни ще бъде направено всичко необходимо. Човек може да разчита на Олд Шетърхенд и затова ще ти кажа нещо, което много ще те зарадва.

– И какво е то, мистър Кътър?

– Аз съм много, много по-възрастен от теб и ето защо всъщност би трябвало да се разбира от само себе си, че вие останалите ще изберете мен за предводител. Въпреки това аз ще... аз ще... хм-м, да, аз ще...

Изглежда, никак не му беше лесно да изговори решението, взето от него. Той почна да преглъща и дълго се мъчи да изплюе думите. Раздвижи ръце и крака, завъртя и заобръща мършавото си тяло насам-натам, сякаш костите му се бяха откачили една от друга. Всичко по него се залюля и затресе, докато най-сетне с мъка издума:

– Да, аз ще се откажа от предводителството и ще ти се подчинявам. Ти ще бъдеш наш командир, чиито заповеди трябва да се изпълняват от всички. Никога досега Олд Уобъл не е вършил подобно нещо. Какво ще кажеш, а? Ще го приемеш с признание и благодарност, мистър Шетърхенд, това е ясно!

Да, той наистина беше човек, който никога никому не се подчиняваше, знаех го. Ясно си личеше какви усилия му струваше да прекърши гордостта си и сега се надяваше на похвала. С широко отворени очи и уста, той очаквателно ме гледаше. Но очакването му не се сбъдна, защото отговорих:

– Не, не е толкова ясно, колкото ей мислиш. Ние сме свободни уестмани, а не военни, при които винаги има различни чинове и звания. При нас и дума не може да става за някакъв командир във военния смисъл на тази дума, а всеки от нас има съвсем същите права и задължения както всички останали.

– Сър, не може да изискваш от нас винаги да сме на едно и също мнение.

– Разбира се, че не мога.

– Е, ами тогава какво ще стане, ако между нас възникнат спорове?

– Спорове ли? Това не става сред разумни и разбрани мъже. Порождат ли се разногласия, ще се съвещаваме, мистър Кътър.

– Well, ще се съвещаваме. А после?

– После ще постъпваме според по-правилното мнение.

– Ами ако останалите не сметнат, че тъкмо това мнение е по-

правилното?

– Тогава те са глупави, а аз нямам навика да общувам с глупци.

– Ка... как... какво? – попита той.

Физиономията, която направи, бе направо знаменита. Донейде напomniaше на хитра лисица, а донейде на овца, която се кани да заблее. Известно време той не помръдна, после крайниците му се затресоха и разлюляха и най-сетне продължи:

– Глупави, значи глупави, а с глупци не общуваш! Значи мислиш, че единствено е възможно само ние да сме глупави, а?

– Мисля само едно: че винаги ще внимавам да не се противопоставям на правилното и полезно мнение.

– Аха! Ами ако мнението ти е правилно, но ние не го проумеем и не направим онова, което искаш?

– Тогава ще ви изоставя и ще си вървя по пътя.

– Сам ли?

– Да, сам!

– Но тогава няма да можем да извършим онова, за което сме тръгнали.

– Ще можем, защото сам ще го извърша. Един разумен човек се справя без чужда помощ с повече неща, отколкото, ако има около себе си десетина други хора, които само провалят добрите му планове.

– С други думи, това означава следното: Олд Шетърхенд никога не постъпва глупаво. Винаги трябва да се върви по волята му, а ако това не стане, той си отива, тъй ли?

– Горе-долу е така, макар и да не се изразих толкова грубо.

– Но е все същото, както в случай че те изберем за наш командир!

– Не, защото няма да сте длъжни винаги и безпрекословно да ми се подчинявате, а всеки ще има право да изказва мнението си. Що се отнася лично до теб, мистър Кътър, аз съм напълно убеден, че винаги ще постъпваш правилно и никога няма да предприемаш погрешни стъпки.

При тези думи по покритото му с бръчки лице като светъл слънчев лъч се плъзна изразът на задоволство и с изпълнен от радост глас той одобрително извика:

– Туй се казва мъжка дума, сър, дума, която винаги има стойност, това е ясно! Няма да имаме командир, но ако другите не са в състояние да разберат, че имаш право, ще ги зарежем. Ела да застанем начело и да продължим!

Заизкачвахме се по склона на долината, а после, когато се озовахме горе, свихме под прав ъгъл. Тук теренът беше равен и можехме да

пришпорим в галоп конете, които бяхме оставили здравата да се напият с вода от потока. Олд Уобъл яздеше до мен и от време на време хвърляше възхитени погледи към врания ми жребец, на който сегашният ни бърз ход очевидно доставяше удоволствие.

Стария беше отличен ездач и въпреки преклонната си възраст седеше на гърба на коня като младеж. Подобно на великолепната черна коса на Винету и неговите дълги бели коси се развяваха като сребърна грива зад гърба му. Всъщност долу край потока донякъде се разочаровах от Олд Уобъл, защото повдигнатите от него възражения съвсем не бяха доказателство за проникателния и безпогрешен поглед, свойствен за най-добрите ловци. Но си казах, че неговата „специалност“, ако мога така да се изразя, е навярно малко по-друга. Някогашният Крал на каубоите се е подвизавал само в откритите равнини в свободната савана и следователно не е могъл да придобие онези качества, които се развиват у човека единствено в гъстите гори и прорязаните от урви и пропасти планини. Но затова пък сигурно можех да разчитам на Стария във всичко, което спадаше към неговата „област“. Часове наред яздохме един до друг, без той да пророни и дума. Когато подхвърлих една забележка относно млъчанието му, Олд Уобъл каза:

– Обичам да говоря и да разказвам, сър, но знам, че не бива да го правя пред теб.

– Защо?

– Защото държиш повече на делата, отколкото на думите. Всеки е чувал, че с Винету сте прекарвали по цели дни, без да размените и една излишна дума. Даже когато се намирате в опасност и обикновено други уестмани правят продължителни съвещания, вие двамата се разбирате само с някой пестелив жест или с един-единствен поглед. И тъй аз млъча, за да не ме вземеш за някое плямпало. Това е ясно.

– Наистина Винету има тази особеност да говори повече с дела, отколкото с думи, а и аз съм също като него. Ще се радвам, мистър Кътър, ако установя, че с теб мога да се разбирам тъй добре, както и с него.

– Бъди спокоен, сър! Не съм съвсем неопитен и ще се постарая да докажа, че мога да ви бъда от полза.

Местността, през която яздохме, беше такава, каквато вече я описах – отчасти камениста равнина, отчасти пясъчна пустош, докато следобед най-сетне достигнахме малко по-плодородна земя, покрита с трева. Приблжихме се до един приток на Пекос, чиито брегове бяха обрасли с хралаци. Знаех тази рекичка от по-рано и ние тръгнахме по течението ѝ, докато достигнахме нейното устие. Това стана около два часа

преди свечеряване. От тук до Саскуан-куи ни оставаше един час езда.

Синята вода представлява малък воден басейн, който може да се нарече и езеро. Подхранва се от извори, намиращи се на дъното му, а излишната вода се оттича към Рио Пекос. По бреговете му растат гъсталаци от памукови дръвчета и брястове, над които се извисяват могъщи сенчести пекани и дъбове. Водата има тъмносин цвят и затова езерото е наречено от индианците Саскуан-куи. Малко по-надолу от мястото, където бяхме спрели, оттичащата се от водния басейн вода се вливаше в Рио Пекос, през която трябваше да се прехвърлим. По-нататък по течението на голямата река имаше брод, но естествено не биваше да го използваме, защото двамата команчи щяха да минат оттам и да открият следите ни. Следователно налагаше се да преплуваме доста широката река, нещо, което в този топъл ден ни беше по-скоро добре дошло, отколкото неприятно.

След като достигнахме отвъдния бряг, най-напред се заловихме да го претърсим за следи и доста се успокоихме, когато не открихме нищо. Продължихме предпазливо да яздим надолу под широките корони на растящите наоколо трепетлики, докато достигнахме мястото, където водата от езерото се вливаше в реката. Намирахме се на северния бряг на този приток, но и тук не забелязахме каквито и да било следи. Аз слязох от коня си, завързах го за един храст, от чиято шума можеше да пощипва, и се излегнах в тревата. Без да каже нито дума, Олд Уобъл последва примера ми. Искаше да подражава на моя мълчалив Винету и както сам се изрази, не желаше да го смятам за плямпало. Но за другите лягането ми на земята не бе толкова естествено и разбираемо. Те останаха на конете си и Паркър попита:

– Слизаш от коня, сър? Но още е ден!

– Слязох от коня именно защото е още ден – отвърнах му.

– Няма ли да продължим до самата Синя вода?

– Не.

– Значи след като се стъмни, а?

– Да.

– А защо не по видело, когато ще можем да забележим евентуални следи?

– Защото тогава наистина ще видим следите, но ще ни видят и нас.

– Струва ми се, че ако сме предпазливи...

Тук той бе прекъснат от строгия глас на Олд Уобъл:

– Мълчи и стига си ревал като четиригърба камила! Нима аз си отворих устата? Мистър Шетърхенд сигурно знае какво прави. Щом

искаш да си рискуваш скалпа, продължавай да яздиш. Аз оставам тук.

Тогава и другите слязоха от конете си. Паркър замърмори:

– Я не толкова грубо, Олд Уобъл! Джентълмен като мене не е свикнал на подобни камилски обиди.

– Един истински джентълмен преди всичко си държи устата затворена, ясно ли е? Вярно, че навремето ти много точно улучи първия си лос, но след това си правил толкова много гафове, че никак не ти подхожда да противоречиш на мистър Шетърхенд, когато е решил да върши нещо. И тъй, мълчи, иначе ще си тръгнем и ще ви зарежем тук.

Аха, ето значи какво било! Да зарежеш другите – беше го запомнил. Със строгото си отношение към добрия Паркър той искаше да покаже, че се чувства с мен едно цяло. Но аз бях убеден, че мълчаливостта му нямаше да продължи дълго и в най-скоро време щеше да започне да ме разпитва точно както Паркър.

Когато взе да се смрачава и времето за действие настъпи, аз станах и казах:

– Сега отивам да потърся команчите. Оставям ви тук пушките си и ви моля никой от вас да не се отдалечава. Възможно е наблизко да се намираат червенокожи и да го забележат.

– Правилно! – съгласи се с мен Олд Уобъл. – Предполагам, че скоро ще се появят двамата команчи, които освободихме.

– Не ми се вярва, мистър Кътър – възразих аз. – Те ще използват намиращия се по-надолу брод и ще минат с конете си нагоре по отсрещния бряг.

– Тъй ли мислиш?

– Да. Затова преди малко избрах отсамния бряг за почивка. Така те няма да ни забележат.

– Well, значи тръгваш. А мога ли и аз да дойда?

– Откровено ще ти кажа, че предпочитам да съм сам.

– Нима ме смяташ за толкова неопитен или несръчен, че да проваля цялата работа?

– Не, поне не тъй буквално, както ти се изрази.

– Значи все пак донякъде е така. А аз ти казвам, сър, че съм усвоил тайното промъквало до врага като всички други. Снощи го доказах.

– Хм-м! Но аз те видях.

– Не мен, а само клончето, понеже то се раздвижи.

– Pshaw! Доста преди да отрежеш клончето, забелязах очите ти.

– Очите ми? Good luck! Нима е възможно?

– Разбира се!

– Но нали около мен бе пълен мрак? Нима може в такъв случай да се забележат нечий очи, мистър Шетърхенд?

– Вярно, че е възможно само за много острия и опитен поглед. Ще признаеш, че окоето има известен блясък. А на всичко отгоре твоите очи бяха широко отворени.

– Ами как иначе! Който иска да види нещо, трябва да си държи очите отворени.

– Тъй ли мислиш? Предпазливият съгледвач ги притваря, за да не бъдат забелязани. Аз например, след като съм видял достатъчно, и искам само да слушам, даже си затварям очите напълно, защото в такъв случай първо никой няма да ги забележи и второ, със затворени очи се чува по-добре, отколкото с отворени.

– Вярно е, сър, от теб човек може да научи още много!

– Щом го разбираш, ще ти обърна внимание и на нещо друго. Видях не само очите ти, но и твоята коса.

– И нея ли?

– Да не би да те учудва? Косата ти е снежнобяла и следователно се забелязва далеч по-лесно от тъмните очи.

– Мътните го взели, човек трябва да внимава с теб.

– Не само с мен, мистър Кътър. Ако пак ти се наложи тайно да се промъкваш към някого, съветвам те да покриваш косата си с нещо. Иначе лесно може да изгубиш тази красива коса заедно с главата си.

– Тъй ще правя, тъй ще правя! Надявам се, че сега незабавно ще ми се наложи. Нали?

– Защото ще те взема със себе си ли?

– Йес.

– Повтарям, че предпочитам да тръгна сам.

– И тъй да е. Но и ти си само човек и не е изключено да те сполети нещастие. В такъв случай ние ще си седим тук и няма да знаем къде си и как да ти помогнем.

– Имаш право и навярно сякаш да те взема, ако цялата работа не беше толкова важна и същевременно опасна. И най-малката грешка може да ни издаде и да ни струва живота.

– Давам ти дума, че няма да извърша грешка!

– Твоята дума? Хм-м! Е, добре, съгласен съм и се надявам, че ще я удържиш.

– Благодаря! Първо ще последвам съвета ти. После можем да тръгваме.

Той нави косата си на руло, притисна я върху главата си и започна

да я стяга с кърпата. Докато вършеше това, продължи:

– Познаваш ли Синята вода и нейната околност толкова добре, че въпреки тъмната нощ с такава увереност се наемаш да откриеш червенокожите?

– Да. Не е трудно да се досетиш защото, ако не беше така, щях да използвам последния час от деня, за да се промъкна до там, а нямаше да лежа тук и да бездействам.

– Браво, браво! – извика Паркър. Тогава Олд Уобъл се извърна към него и с гневен глас попита:

– Ти какво си се разкрещял, бе?

– Извиках „браво“ – отвърна ловецът.

– Чух го. Да не ме мислиш за глух? Искам да знам защо извика.

– От удоволствие, че мистър Шетърхенд ти даде такъв незаменим урок.

– Урок ли? От къде на къде?

– Ами първо ти беше груб към мен, заповяда ми да мълча, и ме нарече не знам си колко гърба камила само защото си позволих да задам един съвсем скромнен въпрос, а после самият ти взе да плямпаш такива врели-некипели, че се наложи Олд Шетърхенд да те вразумява! Той ти каза, че „не е трудно да се досетиш“ и аз още веднъж ще му извикам „браво“!

– Дръж си устата затворена, уважаеми сър! Въпросът ми беше съвсем на място.

– Моят също.

– Само тъй си мислиш. Впрочем в Дивия запад и в близост с враждебно настроени индианци не бива да се крещи „браво“ до пръсване на белите дробове. Ела, мистър Шетърхенд, нека зарежем този тип!

– Завинаги ли? – попитах усмихнато.

– Не, само докато се върнем.

Оставих на Паркър пушките си и потеглихме. Храсталаците по бреговете на ръкава, през който водата на езерото се оттичаше, образуваха тясна ивица, която граничеше с откритата тревиста равнина. Придържахме се към самия край на гъсталака и зад отделните, връзали се малко по-напред храсти намирахме толкова добро прикритие, че в случай на неочаквана среща нямаше защо да се страхуваме – много бързо можехме да се скрием. А след като здрачът се сгъсти и премина в пълна тъмнина, всякакви опасения станаха излишни, ако изобщо и преди това са били основателни.

Урокът, даден от Паркър на Олд Уобъл, бе скоро забравен, защото

не бяхме стигнали още кой знае колко далеч, когато Стария, разбира се, тихо, започна да разпитва:

– Сър, каква форма има Синята вода?

– Тя е почти кръгло езеро, което по-скоро заслужава да се нарече езерце или рибник, защото под езеро всъщност се разбира по-голяма водна площ.

– Колко е голямо?

– За да го преплувам, ми бяха необходими двайсетина минути.

– Тогавя съвсем не е толкова малко, понеже съм чувал, че си отличен плувец. Хората разказват, че когато си бил в плен на сиусите, е трябвало с плуване да си спасяваш живота.

– Даже няколко пъти.

– И най-добрите плувци на тази червенокожа шайка били изостанали зад теб.

– Иначе сега нямаше да съм жив. А ти как плуваш?

– Като риба.

– Наистина ли?

– Да. Да не би да не ми вярваш?

– Щом го казваш, сигурно е вярно. В такъв случай ме превъзхождаш, защото аз нямам смелостта да кажа, че плувам като риба. Впрочем по тялото си нямаш кой знае каква мускулна маса.

– Да, нямам нищо друго освен страшно много кокали с набръчкана кожа. Но да не си мислиш, че това е пречка, за да станеш добър плувец?

– Поне така твърдят.

– Охо! Който твърди подобно нещо, съвсем не разбира. Дебелият човек е обемист и широк и сигурно му струва адски труд да се придвижва във водата. А пък аз съм източен и мършав и поря водата буквално като шука. Същото е и със стрелата. Острието ѝ е дълго и тънко и затова толкова по-бързо и по-надълбоко навлиза в месото, отколкото ако е късо и дебело. Това е ясно.

За мен тази работа съвсем не беше тъй „ясна“ както за него, но все пак можех да предположа, че плува добре, макар и не чак като риба. Впрочем скоро сякаш да имам възможност да видя пъргавината му. В момента му повярвах, макар че каубоите се движат къде-къде повече по суша и на кон, отколкото по вода.

– Има ли острови в Синята вода? – продължи той след кратко мълчание.

– Само един, който е разположен недалеч от северния бряг.

– Ако е все така тъмно, както в момента, и червенокожите не

запалят огньовете, ще е трудно да ги открием.

– Скоро звездите ще започнат да светят по-ярко, а освен това съм убеден, че команчите са запалили огън. Те едва ли допускат, че в околността се намират неприятели. Мислят, че са в безопасност и следователно няма да седят на тъмно.

– Как ще се промъкнем до тях?

– Край езерото и то точно срещу споменатия остров, има едно място, което е изключително удобно за лагеруване. Самият аз на два пъти съм прекарвал там няколко нощи и предполагам, че индианците също са там. Храсталаците са гъсти, а над тях се извисяват високи дървета.

– Това е лошо, защото преминаването ни ще бъде трудно. Не си ли на същото мнение, мистър Шетърхенд?

– За съжаление е така. Но въпреки всичко трябва да се промъкнем. Към това навярно ще се прибави и едно друго обстоятелство, което, изглежда, ще направи осъществяването на плана ни два пъти по-трудно.

– Кое е то?

– Между водата и храсталаците няма достатъчно паша за конете и е близко до ума, че животните ще се намират не край езерото, а отсам горския пояс, където тревата расте в изобилие.

– Heigh-ho!¹⁶ Тогава там ще има пазачи!

– Естествено! Следователно с бивака пред нас и конете с пазачите зад нас ще се озовем в положение, което ще изисква изключителна предпазливост, още повече че индианските мустанги са, кажи-речи, не по-малко бдителни от господарите си. Но нека прекратим приказките и бъдем нашрек.

Бяхме изминали около половината от пътя и трябваше много да внимаваме, защото колкото повече се приближавахме към езерото, толкова по-голяма ставаше възможността да се натъкнем на все още скитащи се из околността индианци. За щастие това не се случи и без подобни нежелани срещи достигнахме мястото, където се оттичаше водата на езерото.

Оттук нататък горският пояс навлизаше в тревистата равнина, описвайки широка дъга, която продължихме да следваме, докато изведнъж спряхме, защото пред нас дочухме силни гласове.

– Па-гу! – извика някой. – Хетет-ша енука? – Което ще рече: „Па-гу, къде си?“

– Айве – тук – отвърна друг глас.

16. (англ.) – Възклицание, изразяващо досада, неприятно чувство. Б. пр.

– Байте оми – ела тук!

– Шай ка-ту лел – нямам време.

След това отново настъпи тишина. Тихо казах на Олд Уобъл:

– Това е диалектът на команчите ракуриси, който е близък до говора на тонкавите. Значи пред нас се намират хората, които търсим. Знаеш ли езика им?

– Да.

– Тогава си разбрал думите им, така ли?

– Да. Някой от тях повика друг, който нямал време.

– Добре. Радвам се, че владееш този език, защото ще можеш заедно с мен да подслушваш червенокожите. Моето предположение се сбъдна – пред нас са конете и някой повика един от пазачите, А сега върви след мен, но колкото е възможно по-безшумно и предпазливо!

Тихомълком се запромъквахме покрай самия гъсталак, докато заобиколихме владената навътре в равнината гора. Тогава забелязахме светлината на един огън, който гореше в прерията на около шестстотин крачки от нас. Неколцина индианци бяха насядали край него, за да надзирават пасящите наоколо коне.

– Също както предположи, сър – обади се Олд Уобъл. – Ето ги животните, а сигурно зад храстите и дърветата на брега на Синята вода бивакуват техните собственици.

– Тук е мястото, за което говорих. Настанили са се точно там, където съм лагерувал вече два пъти. А сега трябва да легнем на земята, иначе ще ни забележат.

Запъльзахме покрай храсталаците, докъдето бе възможно да останем скрити. Пред нас сред гъсталака се отвори тесен проход, който свързваше бивака с пасището. Той щеше да е много удобен за нас, ако можехме да го използваме. Но не биваше. По този път червенокожите сновяха насам-натам, затова и през ум не ни мина да се изложим на такава опасност. И тъй, свърнахме надясно, за да се промъкнем през храсталака успоредно на пътеката. Но понеже, както вече споменах, той бе много гъст, а ние трябваше да избягваме какъвто и да било шум, това ни струва твърде големи усилия и измина доста време, преди да се доберем до другия-край на гората и да видим пред нас бивака.

Това беше военен лагер. Вярно, че по лицата на индианците бойните цветове липсваха и следователно те възнамеряваха да останат тук по-продължително, но нямаше нито една-единствена шатра, което бе съвсем неестествено, ако ставаше въпрос само за най-обикновен ловен поход. Несъмнено команчите се чувстваха тук в пълна безопасност,

защото имаше не по-малко от осем огъня, на чиято светлина преброихме над сто и петдесет червенокожи. Те бяха „направили месо“, което, нарязано на тънки парчета, висеше да съхне върху опънати кожени ремъци. Следователно индианците планираха далечен боен поход, по време на който или нямаше да имат време за лов, или щяха да минат през местности, където нямаше да намерят нито бизони, нито какъвто и да било друг дивеч. Този район ми беше познат. Ставаше дума за пустинята Ляно Естакадо, която толкова прилича на мъртвата, гореща пясъчна Сахара!

Наблизо лежаха още няколко убити бизона и повечето от индианците бяха заети да ги разсекат, да отделят месото от костите, а после и да го режат на тънки ивици. Други клечаха край огньовете и печаха месо. До тях имаше цели купчини от изпечени късове, несъмнено предназначени за общата вечеря. Край два от по-малките огньовете, за съжаление твърде отдалечени един от друг, седяха неколцина червенокожи, които бездействаха и докато разговаряха, си подаваха лула, като всеки от тях дръпваше от нея само по два-три пъти. Навярно това беше „управителният съвет“, ако мога така да се изразя. Казах „за съжаление твърде отдалечени един от друг“, защото, ако тези две групи седяха заедно, можех едновременно да подслушам всичките им разговори, но така двамата с Олд Уобъл трябваше да се разделим, понеже бяхме твърдо решили да не се връщаме, без да чуем за какво разговарят индианците.

Островът, споменат от мен пред Олд Уобъл, се открояваше отсреща във водата като някаква тъмна маса, над която трепкаха съвсем слаби отблясъци светлина. Без тях сигурно нямаше да можем да го забележим. Вероятно светлината идваше от някой огън, запален сред храсталците, които растяха, и на острова. Това обстоятелство нямаше как да не ми направи впечатление и аз се попитах: „Защо е този огън на острова?“ Погледът ми внимателно обходи целия бивак, като се спираше на всяка група хора, след което си отговорих на въпроса. Там се намираха само индианци, не се виждаше никакъв бял.

Лежахме съвсем близо един до друг под див памуков храст, който ни прикриваше. Никой не гледаше към нас.

– Damn!¹⁷ – прошепна ми Стария, – Преброих негодниците. Сто петдесет и четири са. Но сред тях няма бял. Да не би вече да са убили Сигурната ръка!

– Не са.

17. (англ.) – Проклятие, по дяволите! Б. пр.

– Така ли? Откъде пък знаеш?

– Той все още е тук.

– Къде?

– Отреща на острова.

– На острова ли? А-а! Това да не е онази тъмна маса във водата, над която се вижда сияние като от отблясъците на огън?

– Да.

– И ти мислиш, че Сигурната ръка е там?

– Положително е там.

– Това ме успокоява, макар и да ми се вижда странно, че не са го оставили в лагера.

– За мен не е странно. Там той им е по-сигурно в ръцете.

– Защо? Тук могат да го надзирават повече от триста очи, а там не.

– Мистър Кътър, нима не разбираш, че един пленник може да избяга много по-трудно от остров, заобиколен отвсякъде с вода, отколкото от лагера, въпреки че на острова го пазят по-малко хора?

– Хм-м, струва ми се, че тук щеше да може поне също толкова трудно да им избяга, защото несъмнено е вързан.

– Положително е вързан, но те трябва да се съобразяват с всяка евентуална възможност, а следователно и с това, че случаят може да доведе тук хора, които да открият бивака и пленника. Именно тази опасност индианците са искали да избегнат.

– Ако е така, нямаме причина да се радваме, мистър Шетърхенд.

– Защо?

– Ами нали искаме да освободим пленника?

– Разбира се.

– Е, ако беше в лагера, може би щяхме да успеем да се промъкнем до него, но при сегашните обстоятелства е невъзможно.

– Pshaw! За мен е далеч по-добре, че не е тук в лагера. Скоро ще признаеш, че съм прав. Но най-напред ми се иска да подслушам индианците.

– Позволи ми да ти кажа, че така ще се изложим на опасност може би, без да имаме каквато и да било полза! Не съм страхлив и ще поема всеки риск, който поемеш и ти, но дори да успеем да ги подслушаме, какво ли толкоз важно ще чум?

– Важно или не, ще опитам. Многократно съм се промъквал до неприятелите си и почти винаги съм научавал нещо, което ми е било от полза. Дори мога да твърдя, че подслушването е допринесло немалко за успехите ми, както и за успехите на Винету. От него съм го усвоил.

Питаш ме какво ще чуем? Разбира се, онова, за което разговарят. А за какво ще приказват? За случилото се тук и за техните планове, следователно много вероятно за пленника и за бойния и грабителски поход, които възнамеряват да предприемат. Вярно, поемаме голям риск и макар да ти вярвам, че не се страхуваш, откровено казано, ако нямаш нищо против, предпочитам сам да се изложа на опасността, за която говориш.

– А защо предпочиташ така?

– Защото не знам дали тази работа е по силите ти.

– Охо! Да не би досега да съм извършил някаква грешка? Нима не доказам, че умея незабелязано да се промъквам?

– Досега да, обаче дотук бе сравнително лесно. А ни предстоят значително по-големи трудности.

– Pshaw! Пак ще се справя!

– Наистина ли? Е, тогава ще разчитам на теб. Нали виждаш двата по-малки огъня, където воините спокойно седят и разговарят. Трябва да се промъкнем до тях. Ти ще се заемеш с по-близкия огън. Храсталаците стигат почти до него и прикритието, което ще ти осигурят, улеснява приближаването ти до там, докато другият огън, който е досама брега на езерото, ще ми създаде значително по-големи трудности. Съгласен ли си?

– Да, макар че не ми оказваш кой знае каква чест, като избираш по-голямата опасност за себе си.

– Това не е позорно за теб. Слушай какво ще ти кажа! Ще се върнем тук на същото място. Който пристигне пръв, ще даде на другия сигнал, че е готов. Сигналът не бива да буди подозрения у червенокожите. Чуваш, че квакат жаби. Този звук няма да направи впечатление. Ще можеш ли да го имитираш?

– Мисля, че да.

– Тогава, щом се върнеш тук, ще имитираш квакането на жаба четири пъти – втория и третия път ще издадеш звуците с по-малка пауза помежду им от останалите. Разбра ли ме?

– Да.

– В случай че се завърна преди теб, ще постъпя по същия начин. Ако те открият, тогава...

– Да ме открият ли? – прекъсна ме той. – Нямам никакво намерение да им се показвам.

– Не говори така. Дори най-хитрият и предпазлив уестман може да бъде сполетян от беда в подобен случай. И тъй, ако те открият, втурваш се през храсталаците възможно най-бързо, без да се съобразяваш с мен,

и се връщаш обратно в нашия лагер. Аз ще те последвам.

– Ами ако забележат теб?

– Тогава и аз ще побягна, а ти ще ме последваш колкото можеш внимателно и по-бързо. Имаш ли някой друг въпрос?

– Не. Задачата ми е поставена и аз ще я изпълня. Това е ясно.

– Дано успееш. И тъй, напред!

– Да, напред, сър! Ще останеш доволен от мен. Веднага ще изчезна от погледа ти.

Той начаса премина към действие, като запълзя наляво между храстите, които го скриха от очите ми. Дали нямаше да допусне някоя грешка? Не бях съвсем спокоен за него.

Както вече споменах, моята задача бе далеч по-трудна от неговата. Огънят, до който исках да се приближа, се намираще близо до водата, а между него и мене нямаше нищо, което да ми послужи за прикритие. И тъй, как да стигна до там и как да остана по-продължително време, без да бъде открит? Това беше въпросът. А аз не само исках, а и трябваше да се промъкнало там, защото един от седящите край огъня индианци носеше в косата си бялото орлово перо на войната и макар че нямаше как да видя лицето му, предположих, че е Вупа-Умуги, вождът на команчите.

До там имаше само един път, а именно по вода и макар начинанието ми да не бе съвсем невъзможно, все пак бе достатъчно трудно, за да си кажа, че никога досега при тайното си промъкване до неприятеля не съм се излагал на толкова голям риск. Брегът бе обрасъл с тръстика. Исках да използвам това обстоятелство. Бях принуден да се съблека и заради светлия цвят на кожата си трябваше да избира някое тъмно и закътано място. Вдясно, сравнително близо до най-отдалечения огън, храсталакът слизаше до самата вода. Запълзях натам, съблякох дрехите си, взех със себе си няколко ремъка, които носех в джоба си, както и ловджийския нож и след това скрих дрехите в гъсталака. После отрязах толкова тръстикови стебла, колкото ми бяха необходими, свързах ги заедно в един по възможност по-естествено изглеждащ сноп и проврях в него глава тъй, че той се опря върху раменете ми. След като направих отвор, през който да мога да гледам, аз се спуснах във водата, за да поема по опасния си път.

Като газех във водата или плувах, трябваше да внимавам снопът винаги да бъде на една и съща височина с крайбрежната тръстика. Ако бавно, съвсем бавно, за да не привлече ничие внимание, се придвижвах към огъня близо покрай сушата, странната ми „прическа“ сигурно щеше

да бъде взета за растяща на даденото място тръстика и аз можех да се надявам не само щастливо да се добера до целта си, но и да се върна обратно. В случай че ме откриеха, което никак не беше изключено, а дори бе твърде възможно, аз имах намерение да се впусна да бягам направо през езерото, а после тайно да се върна, за да си взема дрехите.

Отначало водата беше плитка. Трябваше да легна по корем и да пълзя напред в тинята. Пътят ми минаваше през остра, режеща тръстика и се налагаше много да внимавам, за да не се нараня. Когато се озовах в по-дълбока вода, можех вече да вървя. Малко по-късно дъното под краката ми изчезна и бях принуден да плувам. Целият път, който трябваше да измина, не беше по-дълъг от шестдесет метра, обаче дори след като изтекоха повече от трийсет минути, аз не бях преодолял и половината от него. Просто червенокожите не биваше да забележат, че моето тръстиково прикритие се движи. Но така можеха да минат часове, преди отново да се срещна с Олд Уобъл.

За щастие в този момент възникна едно обстоятелство, което много ми помогна. Чух силни викове и когато се огледах, за да разбера причината, забелязах двама индианци, появили се току-що в лагера, да изскачат от гъсталака. Бяха същите команчи, които миналата вечер повалих на земята и плених. Вождът ги беше изпратил по следите на избягалия Олд Уобъл. Ето че сега се връщаха и естествено всеки искаше да разбере дали са имали успех. Индианците до един насочиха вниманието си към тях, а също и вождът. Макар и да не се втурна насреща им като по-вечето от останалите, той все пак се изправи и се обърна в посоката, откъдето се приближаваха. В този миг всички бяха с гръб към езерото. Използувах това обстоятелство и след не повече от минута се озовах на мястото, което исках да достигна. Отъркалях светлото си тяло в тинестото дъно на плитката крайбрежна вода, подпрях се на лакти и с лице над водната повърхност вече можех спокойно и удобно да наблюдавам всичко, кепето ставаше пред мен. Тъй като снопът от тръстика бе опрян върху раменете ми, изглеждаше сякаш расте във водата, а понеже и от двете ми страни също се издигаше тръстика, поне в момента можех да се чувствам в безопасност.

И вече беше крайно време, защото тъкмо когато заех описаното положение, двамата команчи достигнаха огъня на вожда, който ги посрещна с думите:

– На нито един от поясите ви не виждам скалпа на онзи, когото трябваше да убиете. Да не сте ослепели, та изгубихте дирите му? Или конете ви си счупиха краката, та не можахте да го догоните?

Единият от команчите не каза нищо и втренчи смутения си поглед в земята. Другият бе по-дързък. Той открито погледна вожда в очите и отговори:

– Запазихме зрението си, а и краката на конете ни останаха здрави.

– Тогава къде е скалпът?

– На главата на онзи, от когото трябваше да го вземем.

– Значи бледоликият не е мъртъв?

– Жив е.

– Оставихте го да избяга? – Докато с неестествено висок и гневен тон задаваше този въпрос, в очите на вожда проблеснаха заплашителни светкавици.

– Изпълзна ни се – отвърна му воинът, като спокойно издържа погледа му.

– Тогава сте окуцели песове, които човек не бива да изпраща да гонят дори и костенурка, която е твърде бърза за тях! Ще ви върна в шатрите на старите жени, където ви е мястото!

– Ти си Вупа-Умуги, нашият военновременен вожд, на чиито заповеди трябва да се подчиняваме, но ако издаваш неизпълними заповеди, не бива да ругаеш онези, които са положили напразни усилия. Ние не сме окуцели песове, а храбри и опитни воители, иначе ти нямаше да ни избереш да преследваме бледоликия. Няма да се върнем при старите жени. Нима устата има предимство пред ушите? Защо говориш така и ни съдиш, преди да си чул защо не носим скалпа на бледоликия?

Това бяха смели думи. Явно човекът не беше страхливец. Много истории се разказваха за жестокостта на Вупа-Умуги. Тази негова характерна черта се беше проявила не само спрямо белите, често поведението му и към собствените му съплеменници бе безогледно. Уважаваха го като воин, обаче не го обичаха. В сърцата на индианците се бе насъбрало срещу него озлобление, което се проявяваше в подобни случаи. Поведението на този доблестен подчинен бе смело, но в никакъв случай не беше безумно дръзко. Един индиански вожд е всичко друго, но не и абсолютен владетел. Той се избира от племето. Запазва поста си дотогава, докато съумее да се задържи на власт чрез своя опит, ум, разсъдливост и храброст, но във всеки момент съветът на старейшините може да го свали и тогава той има по-малък авторитет дори и от времето, когато още не е бил вожд. Вупа-Умуги добре знаеше всичко това. По израза на лицето му личеше, че упреъкът на воина го бе накарал да побеснее от гняв. Ръката му направи неволно движение към пояса, където бе затъкнат ножът му, ала после се овладя и с не съвсем спокоен тон той каза:

– Добре, ти ще ми разправиш случилото се, а аз ще слушам и после ще ти кажа дали вие двамата ще останете сред воините на команчите.

Той отново седна на земята. Хората, които и преди бяха около него, също заеха местата си, а след това команчът започна да разказва как бе протекло преследването. Изслушаха го спокойно до думите:

– И тогава ненадейно бяхме ударени по главите така, че паднахме на земята като мъртви. Когато се съвзехме, ръцете и краката ни бяха стегнати с ремъци и освен това бяхме вързани за едно дърво.

– Завързани? – кипна вождът. – Без никаква съпротива?

– Нима вождът на ракурсите може да се отбранява срещу неприятел, когото не вижда?

– Не, но аз ще забележа всеки враг, който се осмели да ме нападне!

– Но не и този!

– Този ли? Значи знаеш кой е бил?

– Да.

– Кажете ни името му!

– Поразяващата ръка.

– Уф! – възкликна вождът, като бързо се полуизправи, но после пак се отпусна на мястото си.

– Уф, уф, уф! – завикаха и останалите.

– Поразяващата ръка! – процеди той през зъби. – Това бледолико куче, което толкова често е било в ръцете на команчите и все пак винаги им се е изплъзвало! О, защо аз не бях на вашето място!

– И с теб щеше да се случи същото!

– Мълчи! Аз съм Вупа-Умуги и нямаше да му позволя да се промъкне незабелязано до мен.

– Но никой не се е промъквал до нас, за да ни нападне, обратното, ние искахме тайно да се приближим до избягалия бледолик. Нима можехме да знаем, че той се е срещнал с други бледолики? И можехме ли да предположим, че при белите се намира непобедимият Олд Шетърхенд?

– Не, но трябваше да бъдете по-предпазливи!

– Бяхме предпазливи. Щом надушихме огъня, незабавно оставихме конете си и безшумно започнахме да се промъкваме напред, за да видим какви хора седят край него. Никой нямаше да ни открие и залови, а ние щяхме да вземем всички скалпове, ако не ни беше пресрещнал Олд Шетърхенд, който знае всичко и се беше досетил, че ще дойдем. Напрегнал слух, той е седял скрит в гъсталака. Беше тъмна нощ и не можехме да го забележим, също както и твоите очи не биха го видели. Когато се

приблжихме до него, той изскочи и с юмрука си ни повали на земята. Нали моите червенокожи братя са чували за силната му ръка?

Въпросът му бе отправен към всички, които го бяха наобиколили.

– Хехе, хехе! – Да, да! – отговориха му.

– И че всеки, ударен от него, пада на земята като подкосен?

– Хехе, хехе!

– Мислите ли, че вие можете да имате по-друга участ от нас? Че бихте го видели и избягали от него?

– Ага, ага! – Не, не!

Индианецът се защитаваше умно, като питаше равностоящите нему хора за тяхната преценка. Съгласието им с неговото мнение се издигаше подобно на защитен вал срещу гнева на вожда. Той продължи разказа си и Вупа-Умуги не го прекъсна повече. Съгледвачът завърши с въпроса:

– Така постъпи Поразяващата ръка, когото воините на команчите смятат за свой враг. А някой от тях подозира ли, кой бе другият, преследваният от нас бледолик?

Отговориха му отрицателно.

– И все пак всички ние често сме слушали да се говори за този бледолик.

– Видях го да минава през нашия бивак, сякаш куршум го не лови и никакво оръжие не може да го рани, но не го познавам – подхвърли вождът.

– Косата му е дълга и бяла като снега на планините. Не забеляза ли?

– Забелязах.

– Над деветдесет зими са вдълбали бръчките си по лицето му. Има само един-единствен бледолик с толкова години на гърба и такава бяла коса, който да е толкова храбър ездач, че невредим да премине с жребца си между десет пъти по петдесет вражи конници.

– Уф, уф! – възкликна вождът. – Изглежда, моят червенокож брат има предвид Олд Уобъл?

– Да, него имам предвид.

– Значи той е бил, той е бил! Добрият дух ни беше изоставил, кога-то този човек ни избяга. Няма друг все още жив бледолик, който толкова често да е проливал кръвта на червенокожите мъже, както това дългокосо и беловласо куче. Ако ни беше паднал в ръцете, щяха да се разнесат ликуващи викове навсякъде, където се издигат шатрите на команчите. Но той ни се изплъзна само временно. Пак ще го срещнем и сигурно ще го заловим. Може би това ще стане още утре или на по-следващия ден!

– Ще изпратиш ли подир него други по-многобройни воини?

– Не.

– Ами какво тогава?

На този безспорно малко неуместен въпрос вождът отговори, кажи-речи, развеселено, като направи пренебрежително движение с ръка:

– Моят червенокож брат е обикновен воин, но въпреки това се осмелява да разпитва върховния военен вожд на ракурсите какво възнамерява да прави. Не е твоя работа да задаваш подобни въпроси, но все пак ще ти отговоря, за да разбереш, че имам намерение да ви простя неуспеха. Не е необходимо да преследваме Олд Уобъл, защото той сам ще дойде.

– Няма да дойде – възрази воинът, въпреки че бе смъмрен от вожда.

– Ще дойде! – извика Вупа-Умуги с тон на най-дълбоко убеждение.

– Но ние знаем, че няма да дойде.

– Искал е да доведе помощ, за да освободи пленника, който лежи вързан с ремъци отсреща на острова. Натъкнал се е на десетина бледолики, чийто предводител е Поразяващата ръка. Те сигурно ще дойдат.

– Ще трябва главите им да не са в ред, за да повярват, че единайсет бели ще могат да ни победят!

– Поразяващата ръка е с тях. Бледолики, предвождали от него, поемат всякакъв риск.

– Те не знаят къде сме.

– Ще го научат.

– Кой ли ще им каже?

– Вашата диря, която ще проследят.

– Поразяващата ръка обеща да не търси следите ни.

– Въпреки това ще го направи.

– Не, той не лъже. Никой никога досега не е чувал белият ловец да е нарушавал дадената дума.

– На моя млад червенокож брат би приличало повече да мълчи, отколкото да противоречи на вожда си в присъствието на по-възрастни воини.

Това бе ново строго смъмряне, но Вупа-Умуги не беше обичан от хората си и те се радваха на раздражението му. Команчът забеляза окуражаващите погледи на своите другари и продължи:

– Знам, че по години не мога да се меря със старите и мъдри мъже, но тъй като никой от тях не е бил на онова място и не е разговарял с Олд Шетърхенд, а аз бях онзи, на когото той даде честната си дума, вярвам, ще ми разрешите да кажа какво чух там от него и от другите бели.

Ето че тогава се обади един сивокос индианец, който седеше до вожда и несъмнено бе най-възрастен от всички:

– Нека моят брат спокойно говори. Когато бойната секира е изровена, може да се окаже важно всичко, което иначе ни се струва излишно, а най-важното за нас е да срещнем Поразяващата ръка. Там, където го види човек, винаги наблизко е и Винету, вождът на апачите. Заедно ли бяха двамата?

– Не, той не беше там – отвърна воинът, който видимо се почувства горд, че старият го взе под закрилата си.

– А не се ли намираше нейде наблизко?

– Не забелязахме никаква следа от него.

– Какви думи използва Поразяващата ръка, когато ви даваше обещанието си?

Воинът се позамисли и после отвърна:

– Казах му следното: „А ще вървите ли по дирите ни, за да разберете, накъде ще яздим?“ Той ми рече: „Не, давам ти думата си.“ Това е съвсем точно отговорът му, който моят стар брат пожела да научи.

– Когато Поразяващата ръка говори така, е все едно, че е пушил лулата на клетвата. Той ще спази обещанието си и няма да ви преследва. Хау! Моите млади братя могат да се отдалечат. Вече знаем, каквото искаме да научим.

Двамата команчи се оттеглиха, а заедно с тях и всички други, които, макар и почтително, се бяха приближили до огъня, подтиквани от любопитство. Тъй като тук бяха дошли и хората, седящи допреди малко край огъня, до който трябваше да се промъкне Олд Уобъл и следователно там нямаше нищо за подслушване, предположих, че Стария ще се върне на сборното място. Веднага се оказа, че предположението ми е правилно, понеже в този миг се разнесе четирикратното жабешко квакане по начина, по който се бяхме уговорили.

Трябваше ли аз да напусна мястото си? Моментът беше удобен, защото, докато червенокожите се завръщаха към огньовете, настана бъркотия, при която не можеше да се очаква, че някой ще обърне внимание на моя движещ се тръстиков сноп. Но аз си казах, че край този огън разговорите на същата тема щяха да продължат, а на мен много ми се искаше да ги чуя. Надявах се, че скоро отново щеше да ми се предложи друг също така удобен случай да се оттегля. Индианците все още не бяха вечеряли. Вероятно изчакваха да се изпече достатъчно месо за всички. След това пак можеше да се очаква същата суетня, която щеше да ми даде още по-добра възможност да се измъкна незабелязано. И тъй,

продължих да лежа във водата или по-скоро в тинята.

Изглежда, вождът бе разгневен от намесата на стария индианец, защото, когато младите воини се оттеглиха, той се обърна към него с думите:

– Моят брат не помисли ли, че като взема под закрилата си един млад воин, накрънява достойнството на предводителя?

Старият отговори:

– Достойнството на вожда най-често се накрънява тогава, когато самият той започне да се държи недостойно. Всички ние вярваме, че Поразяващата ръка ще удържи на думата си. Само ти си убеден в обратното.

– Защото познавам това бяло куче.

– И ние го познаваме. Никога езикът му не е изричал лъжа.

– Да, обаче този език умее да говори тъй умно като никой друг. Олд Шетърхенд е най-честният от всички бледолики. Но когато види, че искат да го надхитрят, самият той се превръща в най-хитрата лисица, а езикът му заприличва на утринния здрач, след който може да последва както слънчев ден, тъй и лошо време. Вярно че не лъже. Изпълнява каквото обещае и то така, както той го разбира, а не както ти се иска на теб. Думите му, отправени към неприятеля, са като барутните зрънца, които трябва да бъдат точно премерени, преди да се насипят в цевта на пушката.

– Значи Вупа-Умуги мисли, че неговото обещание да не следи двамата ни воини, за да види накъде ще яздят, може да се тълкува и другояче, така ли?

– Не. Той не е искал да ги следи и следователно няма да го направи. Но сигурно нямаше да даде това обещание, ако не е знаел и някакъв друг начин, по който да разбере къде отиват.

– Няма такъв!

– Така си мисли моят брат. Аз пък мисля иначе, макар че и на мен самия не ми е известно какъв може да е той. Колко често са разказвали за Поразяващата ръка, че научава всичко, каквото иска да знае. Дали не е в съюз с добрия или злия Маниту, който му казва всичко? Аз твърдя, че той съвсем точно знае, че бивакуваме тук край Саскуан-куи.

– Не е възможно – никой не му го е казвал. Но дори и да го знае, това все още не ни дава повод да предполагаме, че ще дойде тук.

– Той иска да освободи пленника.

– Познава ли го?

– Не знам.

– Но даже и да го познава, нима той му е толкова добър приятел, че да се излага на опасността да бъде убит заради него?

– Той се заема да помага на всеки бледолик.

– Дори и когато може да противопостави само единайсет мъже на сто и петдесет воители ли?

– Той не брои неприятелите си, а и не му е необходимо да брои, понеже има вълшебна карабина, с която непрекъснато може да стреля. Нима моят по-стар брат не знае, че въпреки това Поразяващата ръка с радост избягва всяка битка, но не от страх, а защото не обича да пролива човешка кръв? Тогава той прибягва до хитрост, а лукавството му е, кажи-речи, по-опасно и от неговата вълшебна карабина. Поразяващата ръка ще дойде не за да се бие с нас, а за да ни отмъкне пленника с хитрост.

Старият се замисли. Сериозно и бавно заклати посивялата си глава и след малко проговори:

– Думите на Вупа-Умуги не могат да ме накарат да мисля иначе, но щом секирата на войната веднъж е изровена, трябва десет пъти да премисляме всичко, което обикновено се премисля само веднъж, и не бива да очакваме добро, а само лошо. Аз казвам, че Олд Шетърхенд няма да дойде, ти казваш, че ще дойде. Тогава нека допуснем, че трябва да го очакваме. А не се ли появи, толкоз по-добре.

– По-добре ли? Може би моят по-стар брат да се бои от него? На мен много ми се иска да дойде. Ще го заловим и ще го вържем на кола на мъченията, където всъщност трябваше да умре Олд Уобъл.

– Да не би да искаш да уловиш вятъра, който се изплъзва между пръстите ти?

– Нима Поразяващата ръка е въздух? Нима не е бил вече неколкратно пленник на команчите?

– Това ми е добре известно. Но не ни ли се е изплъзвал винаги между ръцете като вятъра?

– Заловя ли го веднъж, аз ще го задържа!

– Тогава дойде ли, разтвори ръце и гледай да се напъха в тях.

– Ще се напъха! Дори знам кога.

– Кога?

– Утре. Двата наши воители са тръгнали от неговия лагер през нощта, а той сигурно е потеглил на път оттам едва призори. Следователно те имат известна преднина. Тъй като двамата пристигнаха тук тази вечер, той ще дойде утре.

– Тук ли?

– Не, защото изобщо няма да му позволя да стигне толкова далече, а ще го пленя край Рио Пекос.

– Знаеш ли на кое място ще прекоси реката?

– Да, при брода, който вероятно му е известен. Ако не го знае, ще търси място за преминаване и ще го намери.

– Поразяващата ръка няма нужда от брод. Той е ненадминат плувец.

– И това не съм забравил. Ще наредя на хората си да заемат голяма част от брега. Тогава няма да ни се изплъзне. Ако Нале-Масиув, Четирите пръста, беше тук със своите сто воители, можем да ги разпределим на още по-голямо разстояние по брега, ала той ще пристигне едва след три дни.

В този миг прозвуча викът: „Якха! – На храна!“ – и всичко живо се втурна към огньовете, където бяха изпекли вече месото. Вождът също се изправи, но бавно, както подобаваше на достойнството му, и се отправя нататък, за да избере сам парчето месо за вечеря. За мен това бе най-удобната възможност да се отдалеча. Хвърлих още един изпитателен поглед над целия бивак. Никой не гледаше към брега и към мястото, където лежах. Вниманието на всички бе погълнато от печеното месо. Пропълзях в по-дълбоката вода и после, плувайки, бързо се отдалечих, без да си правя труда да се прикривам. След като успях да се добера до мястото, където се бях съблякъл, аз се изкачих на брега, облякох дрехите си и запълзях към очакващия ме Олд Уобъл. Снопа от тръстика взех със себе си.

Приближих се до стария каубой толкова тихо, че той не ме чу, а когато го докоснах, се стресна от уплаха.

– Мътните го взели! Ти ли си, сър, или някой червенокож? – попита той.

– Аз съм – отвърнах му.

– Well! Ако беше някой друг, щях да забия ножа си в тялото на негодника!

– Нямахте да го направиш, мистър Кътър.

– Тъй ли? А защо не?

– Нямахте да можеш, защото неговият нож отдавна щеше да е забит в твоето тяло.

– Охо!

– Разбира се! Що за уши имаш?

– Уши – чудо! Това е ясно.

– Тогава жалко за чудото, защото пет пари не струва! Лежеше тъй

тихо, наоколо нищо не помръдваше и въпреки всичко не чу приближаването ми. Ами ако беше някой команч?

– Щях да го чуя, понеже не е възможно друг да се промъква тъй безшумно като теб. Добра работа ли свърши, сър?

– Доволен съм.

– Аз също.

– Какво научи?

– Привидно малко, но всъщност твърде много. Сигурната ръка се охранява само от двама червенокожи.

– Къде?

– Аха, твърде ти се иска да знаеш, нали?

– Естествено!

– Да, вярвам ти. Но ако не бях аз, нямаше да го научиш.

– Не си въобразявай подобно нещо, мистър Кътър! За тази работа нямам нужда от теб. Знаем мястото не по-зле.

– Е, къде е пленникът?

– Отсреща на острова.

– Ти и преди допускаше подобно нещо, но то си остава само предположение.

– Сигурен съм. Чух го от вожда Вупа-Умуги.

– Той ли го спомена?

– Да.

– Ама че глупак! Мислех си да те зарадвам, като ти кажа, че предположението ти е вярно.

– Не се измъчвай с такива мисли, сър! Какво друго научи?

– Нищо. Въобразявах си, че ще мога да ти кажа кой знае колко важно нещо. Но тъй като сам си го чул, е все едно, че аз самият не съм успял нищо да подслушам. Как да не се ядосваш! Вероятно щях да науча й други сведения, обаче по едно време се появиха онези двама команчи от вчера и всичко живо презглава напусна огъня, край който се бях скрил. Ти чу ли нещо повече от мен?

– Да.

– Какво?

– По-късно ще ти кажа. Тук не е място за разговори. Да тръгваме.

– Накъде?

– Първо ще излезем на открито, и то по същия път, по който се промъкнахме дотук.

– Значи напосоки през гъсталака. И според Олд Шетърхенд това ми било „път“!

При оттеглянето си трябваше да бъдем също тъй предпазливи, както и когато идвахме насам, но все пак щастливо успяхме да се измъкнем от опасната близост на индианците. Звездите светеха вече горе-долу задоволително и щом оставихме зад гърба си споменатата преди това гора, която се врязваше малко по-навътре в равнината, можехме да се изправим на крака и да продължим пътя си тъй безгрижно, сякаш наблизо не се намираше нито един-единствен команч.

– Струва ми се, че искаш да се върнем в лагера ни – обади се Олд Уобъл.

– Че къде другаде?

– Хм-м! Вероятно ще ми се присмееш, но тайно в себе си си въобразвах, че незабавно ще освободим Сигурната ръка.

– Наистина дръзко въображение.

– Защото обстоятелствата са по-други, отколкото си мислех. Ако пленникът не беше на острова, а на този бряг, освобождаването му щеше да е въпрос на броени минути.

– Не те разбирам.

– Тогава ще се изразя другояче: промъкваме се... разрязваме ремъците... скачаме на крака... побягваме... индианците подир нас... тичаме до нашия лагер... мятаме се на конете... препускаме в галоп... и готово!

– Звучи тъй, сякаш подобни неща се извършват безкрайно лесно. Нима си освобождавал вече някой пленник по подобен начин?

– Аз не, но ти! Такива номера си вършил даже неколкократно.

– Това не е причина да си мислим, че все така ще става и че винаги ще имам успех. Трябва да се съобразяваме с обстоятелствата, които рядко си приличат.

– Съжалявам! Открито и честно ще си призная, че много ми се искаше да се появя пред нашите спътници с вече свършена работа, още повече че всички те не са истински уестмани.

– С други думи, доста ти се искаше да се изфукаш?

– Наречи го, както искаш! Вярвам, че не е никакъв позор заедно да измъкнем измежду сто и петдесет индианци един пленник, обречен да умре на кола на мъченията.

– Не, не е позор!

– Ето, виждаш ли! А сега тази моя радост отива по дяволите!

– Защо?

– Защото вероятно Сам Паркър, Джош Холи и другите ще ни помагат.

– Няма да ни помагат в истинския смисъл на думата. Ще

подсигуряват тила ни при отстъпление. Това е всичко.

– Наистина ли?

– Да. Олд Шуърхенд ще бъде освободен само от нас двамата, от теб и от мен.

– Така ми харесва, страшно ми харесва.

– Но при условие, че действително си толкова добър плувец, колкото твърдиш!

– Като риба съм, като риба съм ти казвам. Това е ясно. Значи при изпълнението на този план ще трябва да плуваме?

– Да, тъй като се налага да отидем на острова.

– Вярно! А няма никакви лодки!

– Не можем да използваме каквато и да било лодка, защото ще ни забележат. И тъй, решаваш ли се да преплуваш от отсрещния бряг на езерото до острова и обратно?

– Що за въпрос! Казвам ти, че с плуване ще стигна до луната, стига дотам да има достатъчно вода.

– Добре! Тогава работата е много проста. Стигаме до острова, обезвреждаме двамата пазачи, освобождаваме Сигурната ръка от ремъците и заедно с него плуваме обратно.

– Какво... как... какво?

Той се спря, хвана ме за лакътя и продължи:

– Тая работа за теб е толкова лесна и бърза, като да попариш чай!

– Ами преди малко и според теб всичко щеше да стане „за броени минути“ и готово!

– Да, но това беше съвсем друго! Мислех да го освобождавам по суша, а не по вода. В този случай преди всичко трябва да знаем дали Сигурната ръка също умее да плува.

– Несъмнено ти ще знаеш най-добре. Нали го познаваш!

– Все още не съм го виждал как плува.

– Тъй ли? Не е и необходимо, защото уестман като Сигурната ръка несъмнено е добър плувец.

– Но той е вързан, а това нарушава кръвообращението. Дали ще е в състояние да си служи с ръцете и краката така, че веднага да може да преплува езерото заедно с нас?

– Мисля, че ще може, защото за него казват, че бил изключително як мъж.

– Така е. И тъй, разбрахме се – той незабавно ще се хвърли във водата и ще ни последва. Но звездите, звездите!

– Какво им е на звездите?

– Не забелязваш ли, че стават все по-ярки?

– Наистина.

– Е, ами те се отразяват във водата, това е лошото.

– Нали току-що искаше да плуваш до луната. Изглежда, тя не те смущава толкова, колкото звездите.

– Струва ми се, че си решил да се покажеш духовит. Във всеки случай много добре разбираш, какво искам да кажа. Отраженията на звездите във водата ще ни издадат.

– На кого?

– На пазачите на острова.

– Не ми се вярва.

– Но е така! Помисли само, езерото с отразените в него звезди се е ширнало съвсем гладко пред очите им. При най-малкото движение във водата ще се образуват вълни и отраженията ще започнат да се люшкат насам-натам. Приближим ли се, плувайки, целият отразен в езерото звезден небосклон така ще се разлюлее, че вниманието на пазачите неминуемо ще бъде привлечено.

– Това какво вреди?

Продължавахме да вървим. След въпроса ми Олд Уобъл се спря, задържа ме и попита:

– Какво вреди ли? И това ме пита един Олд Шетърхенд! Не бих се учудил на подобен въпрос само ако го беше задал някой грийнхорн. Какво вредяло! Разбира се, че онези типове незабавно ще се разкрещят за помощ. Тогавя всички команчи ще наскочат във водата и ще падне такава гонитба, при която ще сме загубени. Колкото и добре да плуваме, заекът не може да избяга от цяла глутница вълци.

– Навярно няма да викат за помощ – отвърнах му аз, като го накарах да продължи.

– Разбира се, че ще викат! Ще видят, че се приближават двама мъже, двама бели. А дори и да не се развикат, ще ни продупчат главите с няколко куршума.

– И това няма да направят.

– Сър, не те разбирам.

– Изобщо няма да ни видят.

– Няма ли... как така? Няма да ни видят, след като целият небосклон затрепка и затанцува във водата?

– Няма, защото ще се маскираме.

– Ще се маскираме ли? Става все по-фантастично! Ама как ще се маскираме? Да не би ти с някое домино, а аз като палячо? Покорно

благодаря за подобен карнавал.

– Разбери ме правилно, мистър Кътър! С „маскирам“ искам да кажа да се прикрием.

– И туй си го бива. Ами къде смяташ да се скриеш във водата?

– Зад тръстикови стебла.

– В езерото тръстика расте само покрай брега.

– Ще вземем по някой сноп.

– Глупости! Никой червенокож няма да се остави да го измамят по такъв начин.

– Мога да ти докажа противното.

– Как?

– Преди малко направих подобен маскарад, защото нямаше как иначе да постигна целта си.

– Наистина ли?

– Да.

Разказах му всичко. Когато свърших, той се обади:

– Хм-м, не е чак толкоз глупаво, колкото си мислех! Един-единствен сноп тръстика може и да мине, ама два? Едва ли ще ни се удаде да плуваме съвсем равномерно и едновременно. Следователно двата снопа ту ще се приближават един към друг, ту ще се раздалечават. Това ще направи впечатление на пазачите и ще събуди подозренията им.

– Разбира се, само че няма да вземем два снопа, а ще направим едно тръстиково островче, под което ще се скрием и двамата.

– Не е лошо.

– Отначало ще плуваме бързо, а щом навлезем в зрителното поле на индианците, нашето островче ще започне да се носи по водата бавно, съвсем бавно.

– Ами светлите ни тела! За да можем да плуваме редом един до друг, ще ни е необходимо пространство поне от седем лакътя. А нима бива да правим тръстиковия сал толкова голям? Пазачите ще ни забележат, защото кожата ни е светла.

– Няма да събличаме дрехите си.

– Хм-м! – изръмжа той.

– Мислиш ли, мистър Кътър, че това ще затрудни плуването ти?

– Никак, съвсем не! Дори да предположим, че всичко друго ни се удаде, все пак, питам дали индианците ще допуснат тръстиковия сал да спре на острова.

– Не е необходимо да спира на брега му.

– Не е ли? Значи и ние няма да слигаме на брега? И все пак трябва

да отидем на острова. Направо нищо не разбирам!

– А е толкова лесно обяснимо! Можеш ли да се гмуркаш?

– Като жаба, ти казвам, като жаба. Това е ясно. На каквато дълбочина искаш.

– Това е добре, защото гмуркането е част от плана ми. Щом се приближим до острова и пазачите забележат тръстиковия сал, те ще се отправят към онази страна на острова, покрай която ще го очакват да мине.

– Това може да се предположи. Но навярно няма да му позволят да спре на брега.

– Няма. А сега най-важното – в мига, когато се намираме най-близо до острова, ние ще изоставим сала, ще се гмурнем, ще заплуваме под вода покрай брега и ще се появим на повърхността чак откъм другата страна на острова. Докато пазачите внимателно се взират в тръстиковия сал, ще стъпим на брега в гръб на индианците и аз ще се нахвърля върху тях, за да ги обезвредя с два точни силни юмручни удара.

– Отлично, мистър Шетърхенд! Ами аз?

– Първата ти работа ще бъде да прережеш ремъците на пленника и начаса да го освободиш, защото, макар и да не го смятам за много вероятно, може да се наложи незабавно да изчезнем. Не е изключено да не успее да ударя някой от двамата както трябва и той да намери време да извика за помощ.

– Би било лошо, много лошо!

– Да. Навярно разбираш, че ни чака много работа и всичко трябва да се извърши съвсем точно, ако искаме планът ни да успее. Тъй че, струва ми се, няма да се разсърдиш, ако те помоля отново да размислиш дали действително можеш да изпълниш онова, което искам от теб.

– С лекота, сър, с най-голяма лекота!

– Моля те, не отговаряй така бързо! Нямаме право да бъдем лекомислени. Искрено ти казвам, че работата не е толкова проста. Познавам се твърде добре и знам, че ако не стане нещо непредвидено и всичко протече тъй безпрепятствено, както предполагам, ще свърша каквото съм замислил. И въпреки това смятам задачата ни за тежка, в случая дори за много тежка.

– Не говори за лекомислие, сър! Виждал ли си някога как плува Олд Уобъл?

– Не.

– Ами как се гмурка?

– Още по-малко.

– Тогава кротувай и спокойно изчакай събитията! Когато всичко мине, ще кажеш, че не би могъл да намериш по-добър и сръчен помощник от мен. Това е ясно!

– Ще се радвам, ако е така, защото в този случай рискуваме живота си много повече от когато и да било.

Аз наистина никак не бях наясно дали можех да му имам доверие, или не. Кокалестата му фигура не ми вдъхваше вяра в качествата му на добър плувец, а уверенията му приличаха малко на самохвалство. Но той беше известен като храбър и опитен човек и говореше с такова дълбоко убеждение, че бе трудно да не му се повярва. Впрочем вече нямаше време за повече приказки, защото в момента достигнахме нашия лагер.

Спътниците ни се бяха разтревожили от дългото ни отсъствие. Разказахме им какво бяхме видели и чули и им обяснихме плана за спасяване на пленника, който се канехме да приведем в изпълнение. Паркър и Холи съжаляваха, че няма да вземат директно участие в него. Останалите не казаха нищо. Навярно бяха доволни, че не изисквах от тях и те да заложат живота си на карта. Възседнахме конете и потеглихме, за да обиколим езерото и да се озовем на отвъдната му страна.

Щом стигнахме там, в тъмнината трябваше да преминем през гъсталаците, за да се доберем до водата откъм откритата прерия. На брега скочихме на земята и вързахме конете. Отреща горяха лагерните огньове.

И тук растеше тръстика. Отрязахме колкото ни беше необходимо. Няколко дебели клона образуваха основата, рамката на сала. След като приключихме работата си, видяхме, че за целта ни той бе направо майсторска изработка. В долната си част имаше отвори за главите ни и четири кожени ремъка за ръцете. Разбира се, бяхме се погрижили, когато се намираме отдолу, да имаме възможност да гледаме на всички страни.

Ето че рискованото начинание вече трябваше да започне. Изпразнихме джобовете си и оставихме на земята всичко, което можеше да се повреди от водата или пък не ни бе необходимо. От оръжията си задържахме само ножовете. След като се приготвихме за тръгване, Паркър попита:

– Мистър Шетърхенд, ние наистина ли няма да вземем никакво участие?

– Не, но въпреки това няма защо да се смятате за излишни. В един определен случай ще ни бъдете много необходими.

– И кой е той?

– Ако ни открият и започнат да ни преследват, което може да стане само по вода. На връщане ще плуваме право насам. Ако по петите ни има преследвачи, задачата ви ще е да ги задържите на разстояние.

– С изстрели?

– Да.

– В тази тъмнина! От плувеца не се вижда почти нищо друго освен главата, кой ще ти различи тогава бял от индианец? Колко лесно може да се случи да стреляме по вас!

– Ами просто не бива да стреляте, преди да се уверите в кого сте се прицелили. Впрочем със силни викове ще ви дадем възможност да ни разпознаете. Ако някой от нас се счепка в ръкопашна схватка с червенокож във водата, не стреляйте в никакъв случай. Дори и двамата да се намират тъй близо до вас, че да можете да различавате лицата им. Ние сме достатъчно яки, за да се справим със сам индианец.

– Да, такива сме, това е ясно! – енергично изрази съгласието си Олд Уобъл.

– За себе си го знам, а за теб предполагам – отвърнах аз. – И въпреки това те питам още веднъж: тази работа не е ли пряко силите ти? Ако е така, предпочитам всичко да свърша сам.

– Сър, ти за какъв ме мислиш?! Ще ме накараш да повярвам, че ме вземаш за вятърничав човек!

– Не е така. Тогава напред! И успех!

– Йес, go on¹⁸! След половин час ще се върнем по живо по здраво като победители.

След това дръзко уверение Стария разтресе и разлюля крайниците си и нагази във водата, а аз го последвах с недотам голямо упование.

Не беше необходимо да се вмъкваме под сала, преди да сме се приближили до острова дотолкова, че пазачите да могат да го видят. На първо време плувахме извън него, като го тикахме пред нас. От самото начало започнах да наблюдавам Олд Уобъл, за да разбера дали действително плува тъй добре, както ме уверяваше. Горедолу го биваше. Но след броени минути забелязах, че откъм неговата страна салът взе да се потапя по-дълбоко във водата, отколкото от моята.

– Твърде много се отпусках върху сала, мистър Кътър – казах аз. – Да не би вече да си се изморил?

– Да съм се изморил ли? Откъде ти дойде пък тази мисъл! – отвърна той. – Виновни са само проклетите тиранти, които ме стягат.

18. (англ.) – Давай, напред! Б. пр.

– Та кой носи освен колан и тиранти!

– Не ги разбираш тия работи. Човек не може да се лиши от колан в Дивия запад, а тирантите са ми необходими, защото нямам никакъв ханш. Те трябва да придържат и колана. Къде ти ханш при моята фигура!

Не можех напълно да си обясня защо тирантите му ще имат безсрамното намерение да му пречат при плуването и замълчах, ала не за дълго, понеже той все повече и повече се подпираше върху сала, тъй че най-сетне откъм моята страна крайт му изскочи от водата. Тогава го помолих:

– По-добре се върни, мистър Кътър. Все още не е късно! Изглежда имаш затруднения.

– Глупости! Не виждаш ли, че поря водата като риба?

– Защото аз тикам сала, на който си увиснал.

– Само тъй изглежда. Ах тези тиранти! Ще ги сваля, тогава ще върви по-добре.

Като се държеше с едната ръка за сала, с другата той откопча тирантите и ги напъха в джоба си. Все пак, изглежда, те наистина го бяха стягали и му бяха пречили, понеже плуването потръгна по-добре. Вярно, че се чуваше пъхтенето му, сигурно полагаше големи усилия. Когато му направих забележка заради тежкото му дишане, той ме увери:

– Това е само едната половина на белите ми дробове, понякога издава такъв шум, но другата си я бива.

Продължихме да плуваме около пет минути, без да разменим нито дума. Тогава забелязах, че салът е потънал във водата още повече от преди.

– Изглежда, натежаваш, сър? – попитах го.

– Нима е чудно? Дрехите поемат вода, а зад мен... all devils, какво е това?

Той спря сала и с едната ръка посегна зад себе си.

– Какво търсиш там, сър?

– Какво търся ли... ха! Слушай, мистър Шегърхенд, трябва на всяка цена пак да си сложа тирантите.

– Защо?

– Защото ще си загубя легинсите. Вече наполовина плуват подир мен. Ще ми помогнеш ли?

Помогнах му да вразуми вече наполовина изхлузилите се панталони. После продължихме. Но за голяма моя тревога от минута на минута все повече се убеждавах, че той не беше такъв плувец, за какъвто се

мислеше. Трябваше да тикам напред не само сала, а и него.

– Мистър Кътър, мисля да се връщаме – обадих се аз. – Ти наистина се измори, а нашият план изисква да разполагаме с всичките си сили. Не забравяй опасностите, които ни очакват!

– Не ги забравям и именно заради това не се напругам, та по-късно да мога да бъда в добра форма. Да се връщаме ли? Що за идея! Нали ще се изложат!

Е да, разбира се, нямах желание да го излагам, но можех ли да продължавам с него това рисковано плуване? Възможно беше и да си щади силите, та по-късно да бъде на висота. На по-нататъшните ми настоятелни въпроси той ме увери, че намеренията му действително били такива. Впрочем вече бяхме изминали половината път. И така напред, пък да става каквото ще! Въпреки това решението тревогите ми в никакъв случай не намаляха и след още пет минути се осведомих:

– Не искаш ли да легнеш върху рамката на сала? Така ще си отпочинеш и после ще си със свежи сили.

– Вярно. Но на теб няма ли да ти е трудно?

– Не, спокойно последвай съвета ми.

Той направи каквото му казах, а когато продължих да тикам нашия нескопосан плавателен съд, се обади:

– Сър, хрумна ми нещо. Дори и да не ни забележат, у пазачите ще се породи подозрение.

– Защо?

– Защото ще се питат от къде на къде нашата тръстика се движи. Нали езерото е спокойно.

– Тук се лъжеш. В долната му част водата се изтича към Рио Пекос, така че в тази посока се създава макар и незабележимо течение. Следователно едно откъснало се тръстиково островче може да плава бавно надолу. Навярно същото ще си помислят и червенокожите. В това отношение съм спокоен.

– Туй означава ли, че имаш други грижи?

– Да.

– Какви?

– Относно теб.

– Pshaw! Сега няма да се напругам. Настъпи ли мигът за действие, ще видиш с какъв жар и плам ще се заловя на работа.

– Хм-м! За плуване в момента изобщо вече не ми се говори. На този въпрос ще се върнем, преди да поемем по обратния път. Засега преди всичко ще стане дума за гмуркането. Ако не ти се удаде, загубени сме.

– Не говори така, сър! Та аз нямам друга работа освен в подходящия миг да пусна сала, да се гмурна и да се появя на повърхността чак от другата страна на острова. Това е просто като фасул, още повече за човек с моето телосложение. Който има толкоз малко плът и толкоз много кокали, лесно може да се покаже като майстор в гмуркането.

В случая той наистина беше прав, а и проявената от него самоувереност донейде ме успокои, макар вече да разбирах, че щеше да е по-добре, ако го бях оставил при другите и сам се бях заел с осъществяването на плана си.

Все повече и повече се приближавахме до острова и вече започнах да отклонявам сала от досегашната посока, защото след малко трябваше да се оставим на водата да ни носи надолу. Лагерните огньове на командите горяха ярко, но светлината им не достигаше до нас. Огънят на острова бе малък и беше запален зад хрусталаците. Ето защо не виждахме пламъците му. Малобройните звезди по небосвода, примигваха и се оглеждаха във водата. Плувах колкото ми бе възможно по-равномерно и спокойно, за да не се образуват вълни, които щяха да разлюлеят отраженията на звездите – нали това може да се забележи доста отдалеч. И така, без да бързам, се приближих до острова толкова, че вече можехме да оставим сала да бъде носен от водата. Предупредих Олд Уобъл:

– Мистър Кътър, настъпи моментът за действие. Трябва да се проврем под тръстиката.

– Well, веднага – отвърна ми той.

– Една минутка още! Когато главите ни са вече отдолу в дупките на сала и се наложи да си кажем нещо, това ще става само шепнешком.

– То се знае!

– Макар че ще оставим сала да се носи по водата, естествено налага се да бъде направляван. Нека това бъде моя работа!

– Нямам нищо против. Само ми кажи кога ще започне гмуркането! Веднага се втурвам.

– Наистина ли ще се справиш?

– Напълно сериозно ти казвам да не се тревожиш заради мен. Давам ти дума, че няма да ти създам абсолютно никакви затруднения.

Това звучеше вече съвсем различно отпреди. Дали не се беше прес-трувал? Действително ли бе добър в гмуркането?

Промъкнахме се под сала и пъхнахме глави в определените за тази цел дупки. После нахлузахме на ръцете си кожените халки и така увиснахме под сала в изправено положение. Тръстиката ни държеше над водата. Не беше необходимо да плуваме – едно съвсем леко движение с

ръка или крак бе достатъчно за управляване на плаващото островче. То се движеше много бавно и понеже бяхме обзети от нетърпеливо очакване, времето ни се струваше дважд по-дълго.

– Проклето влачене! – прошепна ми Стария. – Можеш ли да виждаш добре, сър?

– Да.

– И аз. Сега би трябвало да се появи някоя акула и да ни ухапе за краката! Thunder¹⁹, ама как ще се раздвижи тогава нашият параход! Колко хубаво, че тук не се срещат такива зверове или, да речем, крокодили! Я виж там!

– Забелязах го.

– И той ни забеляза. Какво ли ще направи?

В момента бяхме на около шестдесет крачки от острова. В крайбрежния храсталак имаше широка просека, през която се виждаше огънят. На светлината му съзряхме един индианец, дошъл на брега да гребне вода, който забеляза нашия „параход“. Няколко мига гледа към нас, а после се върна при огъня.

– Великолепно момче! – прошепна Олд Уобъл. – Хич не се интересува от нас.

– Това може само страшно да ни радва. Но нека все пак изчакаме да видим, дали корабът ни няма да привлече вниманието му.

Минутите се нижиха една подир друга, ние все повече се приближавахме до острова, но пазачът не се върна. Оставаха още четиридесет, тридесет... двадесет... а накрая и само десетина крачки! Плъзнахме се покрай брега.

– Мистър Кътър, сега! – прошепнах на Стария. – За да не се сблъскаме и да не си попречим, аз ще се гмурна вляво около острова, а ти вдясно. Откъм отвъдната страна ще се изкачим на брега в гръб на пазачите. Но моля те, не щади усилията си! Ръцете ти все още ли са в халките?

– Не.

– Готов ли си?

– Йес, можем да започваме, това е ясно!

– Пускай сала!

Освободих се от ремъците, гмурнах се надълбоко, заобиколих острова и от отвъдната страна предпазливо се появих на повърхността. С два замаха достигнах брега. Олд Уобъл не се виждаше наоколо.

19. (англ.) – По дяволите, мътните го взели! Б. пр.

Сигурно щеше да стъпи на острова недалеч оттук. В момента не можех да се занимавам с него, защото преди всичко трябваше да се приближа до двамата пазачи. Легнах на земята и запълзах между храсталаците. Червенокожите седяха край малкия огън, подхранван само от пет-шест тънки клона. Единият от индианците беше в гръб, а другият бе обърнат с лявата си страна към мен. Малко настрани от тях в сянката на надвесен над него храст лежеше пленникът. Нямах възможност да видя лицето му, но огънят осветяваше краката му. Те бяха вързани. А сега бързо на работа!

Изправих се и с два големи скока се озовах при огъня. Един удар в тази, втори в другата посока по слепоочията на червенокожите и... двамата рухнаха на земята. Надвесих се над тях – бяха в безсъзнание.

– Heavens²⁰, бял! – прозвуча гласът на пленника. – Да не би да идвате да ме...?

– Да – прекъснах го аз – Ще говорим по-късно. Сега трябва да действаме. Да махнем ремъците!

Клекнах до него и извадих ножа си. Зад гърба ми се разнесе шум.

– Тук ли си, мистър Кътър? – попитах аз, защото кой друг може да бъде освен Олд Уобъл.

– Уф, уф, уф, уф! – отговориха ми вместо него два непознати гласа.

Светкавично се изправих и се обърнах. Пред мен стояха двама индианци, от които се стичаше вода, и ме зяпаха, сякаш бях призрак. По-късно Сигурната ръка ми разказа, че пазачите се сменяли на всеки три часа. Новите стражи идвали, плувайки през езерото. Та ето как двете човешки фигури, от които се стичаше вода, се появиха тъкмо в този толкова неблагоприятен за мен момент, за да заемат мястото на двамата команчи, лежащи зашеметени на земята. Смайването ми не продължи повече от миг. В следващата секунда с лявата си ръка стиснах за гърлото по-близо стоящия до мен червенокож и с един удар на десния си юмрук го прострях на земята. След това се наках да сграбча другия, но не успях, тъй като с пронизителен вик за помощ той скочи във водата и заплува към индианския лагер, без да престава да крещи.

Вече нямаше време за губене. Втурнах се към Олд Шуърхенд и прерязах ремъците, които стягаха ръцете и краката му. Освен това той бе завързан с други два ремъка за две здраво забити в земята колчета. Прерязах и тях.

– Можете ли да се движите, сър? – попитах аз, докато той се

20. (англ.) – Небеса! (Израз на учудване) Б. пр.

изправяше. – Кажете... бързо, бързо!

За пръв път виждах този човек, но нямах време да го огледам. Той изпъна яките си ръце, наведе се, за да вземе ножа на един от зашеметените индианци и ми отговори тъй спокойно, сякаш нямаше от какво повече да се бои:

– Мога всичко, каквото пожелаете, сър.

– И да плувате ли?

– Да. В каква посока?

– Ей там право насреща ни очакват други бели.

– Тогава да тръгваме! Крайно време е. След минута-две команчите ще бъдат тук.

Имаше право. Страхотен шум долиташе от лагера на вдигнатите на крак индианци. Това бяха такива крясъци, викове, вой и рев, които направо щяха да ни спукат тъпанчетата! Не можехме да ги видим, ала по шумното плискане на водата разбрахме, че се хвърлят в езерото, за да доплуват до острова. Трябваше да бягаме. Но къде беше Олд Уобъл?

– Мистър Кътър, мистър Кътър! – кажи-речи, надвихах сатанинския шум. – Мистър Кътър, къде си?

Сигурната ръка бе изтичал до брега, за да хвърли поглед към лагера. Той се обърна към мен и вече не със спокоен, а с припрян глас попита:

– Мистър Кътър? Да нямате предвид Олд Уобъл?

– Да, той дойде с мен на острова, за да ви спаси, но никъде не го виждам.

– А с вас тръгнаха ли и други бели?

– Не.

– Тогава не мислете за него! Познавам Стария, той си е своенравен чудак.

– Загубен е!

– Не се тревожете, сър! И дяволът не може да го погуби. Сигурно е на по-безопасно място от нас. Оставете го и елате! Всички червенокожи са вече във водата, а първите, кажи-речи, достигат острова. Напред, бързо, бързо!

Той ме хвана за ръката и ме задържа след себе си. От брега на острова можех да си обясня неговата припряност. Водите на езерото между нас и лагера на червенокожите буквално гъмжаха от индиански глави. Един от плувците, който беше излязъл пред всички, само след десетина замаха на ръцете си щеше да достигне острова. Не биваше повече да мисля за Олд Уобъл, а трябваше да се погрижа за себе си и за Олд

Шуърхенд. Ето защо отговорих:

– Добре, хайде във водата! Следвайте ме колкото е възможно по-бързо!

Скочихме в езерото и загребахме с ръце бавно, но мощно, тъй както прави добрият плувец, който не иска бързо да остане без сили. Крясъците на индианците се удвоиха. Беше ужасно. Бяха ни забелязали и полагаха усилия да ни догонят.

Не се безпокоях за себе си, мен сигурно никой нямаше да ме спипа, обаче Сигурната ръка! Уестман като него без съмнение плуваше превъзходно, но времето, прекарано в плен, го беше изтощило, а и аз най-добре знаех, че индианските ремъци правят човешките крайници неспособни за по-голямо физическо напрежение. Докато плувах редом със Сигурната ръка, аз го наблюдавах. Той плуваше хладнокръвно, с онзи двоен тласък, който равномерно разпределя работата между ръцете и краката. Първоначално това ме успокои. Но скоро забелязах, че движенията му започнаха да губят своята равномерност и сигурност.

– Изтосихте ли се вече, сър? – попитах го.

– Не – отвърна той, – но не си чувствам ръцете и краката, като изтърпнали са.

– За това са виновни ремъците. Ще издържите ли до отсрещния бряг?

– Надявам се. При обикновени обстоятелства никой индианец не би ме догонил, но след като толкова дълго лежах с вързани ръце и крака, та кръвообращението ми почти е спряло, не съм особено сигурен.

След известно време той започна да чувства как мускулите на ръцете му се схващат. Добре познавах този извънредно опасен симптом за човек, който трябва да спасява живота си с плуване и го подканих:

– Обърнете се по гръб и плувайте само с краката. Така ръцете ви ще си отпочинат!

Той последва съвета ми и досегашната ни бързина значително намаля. Тогава и аз заплувах по гръб, за да наблюдавам преследвачите ни. Все още всички бяха зад нас. Водата така вреше и кипеше от плувачи индианци, че най-вероятно команчите до един бяха наскочали в езерото. И да бяха останали някои на брега, те сигурно се брояха на пръсти. Един от плувците се беше приближил на около стотина крачки от нас. Сигурната ръка го видя и каза:

– Трябва да побързаме. Тъй се придвижваме твърде бавно. Ще опитам пак да се обърна по корем.

Така и направи, но скоро ми призна:

- Сър, изтръпват ми ръцете. Продължавайте сам и ме оставете!
- Да изоставя Сигурната ръка! И през ум не ми минава! Легнете напреки върху мен. Ще ви нося.
- Твърде съм тежък.
- Но не и за мен.
- Ще напредваме много бавно и червенокожите ще ни настигнат.
- Нека изчакаме да видим. И тъй, моля ви!

Едва след неколкочратно повтаряне той изпълни желанието ми. Вярно, че не беше лек, но все пак продължихме напред. Въпреки всичко първият индианец все повече ни догонваше. Изглежда, досега само се беше забавлявал, защото в този момент се хвърли напред с такава сила, ловкост и издръжливост, които не оставиха у мен и място за съмнение, че ще ни настигне. Наистина той беше сам, другите изоставиха все по-назад. Ако отсреща не горяха лагерните огньове, в тъмнината щеше да е доста трудно да го видим. Вярно, че светлината им не достигаше нито до него, нито до нас, но в далечината те образуваха зарево, на чийто фон главата му от време на време се открояваше. Индианецът несъмнено имаше отлично зрение, тъй като не ни губеше от очи сред обширната водна площ.

Когато оставихме зад гърба си около три четвърти от разстоянието, той се намираще най-много на трийсетина крачки от нас и нададе пронизителен боен вик.

– Догонва ни! – обади се Сигурната ръка. – Вината е моя. Не съм виждал още плувец като вас, но да росиш във водата тежест от стотина килограма, това няма да издържи и най-силният мъж.

– Pshaw! Водата ми помага да ви нося и не се страхувам от откъсналия се напред индианец.

– Аз също. Приближи ли се, загубен е. Имам нож, а и отново започвам да чувствам ръцете си.

– Оставете го на мен! Аз не съм бил вързан толкова време.

– Искате да го убиете? Самият аз не обичам да проливам кръв, ако не е абсолютно необходимо.

– Съвсем на същото мнение съм. Ще го ударя по главата и ще го взема с нас на сушата.

– Сър, това може да бъде извършено само от един ловец и името му е Поразяващата ръка. Аз, разбира се, също имам мускули и жили, но искам ли да зашеметя някого, трябва да го ударя два-три пъти.

– Не всичко зависи само от силата. Ще можете ли да продължите да плувате?

– Да, отпуснете ме във водата, вероятно пак ще потръгне.

– Вероятно! А на всичко отгоре искате да се счепкате с този индианец. Само един Олд Шуърхенд може да има такава вяра в силите си.

– Изглежда, моето име ви е добре познато. Мога ли да науча вашето?

– Ей сега ще ви „покажа“ как се казвам. Опитайте първо дали ще можете да продължите сам!

Опитът излезе сполучлив. Ръцете не отказаха да му служат. Несъмнено положението ни беше твърде особено. Двама бели плуваха по едно езеро преследвани от банда индианци и разговаряха помежду си, сякаш се намираха в някой от нийоркските салони и се поклащаха в своите люлеещи се столове! Така можеха да постъпват само уестмани!

Докато Сигурната ръка отново опитваше силите си, ние не бяхме напреднали кой знае колко. Червенокожият бързо се приближаваше и пак нададе победоносен вик.

– И тъй, оставете го на мен и ако желаете, гледайте – помолих аз моя спътник. След това се обърнах и заплувах в обратна посока.

Противникът ми видя, че се каня да го напада, и спря. Високо вдигна ръката си с ножа и извика:

– Тук е Вупа-Умуги, вождът на команчите. Ножът му ще изяде и двете бели псета!

Аха, значи беше той! Толкоз по-добре. Досега не ми бе възможно да различа чертите на лицето му.

– А тук е Поразяващата ръка, за когото ти каза, че нямало да ти се изплъзне – отвърнах аз. – Опитай да видиш, дали си бил прав!

– Поразяващата ръка! Поразяващата ръка! – възкликнаха в един глас Олд Шуърхенд и индианецът, а вождът добави:

– Ако този крастав койот си ти, тогава незабавно ще умреш!

След тези думи той бързо се гмурна. И тъй борба на живот и смърт през ногата във водата! Вождът имаше намерение да изплува до мен и да ми нанесе удар с ножа си. Естествено и през ум не ми мина да стоя и да го чакам. Също се гмурнах, само че по-надълбоко, отколкото предполагам, че ще стигне той. Достигнах дълбочина от около пет метра и погледнах нагоре. Да, ето къде беше вождът – над мен и малко встрани! Той изпъна ръце за тласък, който щеше да го изхвърли на повърхността. Направих същия замах едновременно с него и изскочих от водата зад гърба му. Нанесох по главата му юмручния си удар, а после го хванах за дългата коса, за да му попреча да потъне.

– Поразяващата ръка! Наистина е Поразяващата ръка! Веднага бе

доказано! – извика Олд Шуърхенд.

– Да, сър, представих ви се по не съвсем изискан начин, но ще трябва да ме извините!

– Тази грешка бе допусната и от двама ни – каза той. – Но, сър, нямате представа колко се радвам...

– И тъй нататък, и тъй нататък! – прекъснах го аз. – За това ще поговорим по-късно, може би едва утре рано сутринта! Сега не бива да мислим за комплименти. Ще се радвам, ако схващането на ръцете ви е преминало.

– Изглежда е така.

– Поне опитайте! Аз ще нося червенокожия. Да продължим да плуваме!

И ето ти, че потръгна! Раздвижването на пленника и голямото напрежение при плуването бе станало твърде бързо след освобождаването на схванатите му крайници. Изглежда кризата му бе преминала. Плувахме бавно, за да щади силите си и достигнахме брега, без повторно да го обземе слабост. Там вързахме ръцете и краката на вожда, който тъкмо идваше в съзнание.

Начинанието ни бе протекло колкото успешно, толкова и неуспешно. Бях освободил Сигурната ръка и освен това бях пленил предводителя на команчите, но пък бях изгубил Олд Уобъл. Какво ли беше станало с него? Сигурната ръка не вярваше да е умрял. Той категорично заяви:

– Първо опознайте истински този стар юначага, сър! Той е голям оригинал и нищо не е в състояние да го затрие. Обзалагам се, че се е сврял на някое безопасно място и самодоволно потрива ръце. Човек трябва дълго да наблюдава такъв хитрец като него, ако иска правилно да го оцени. Умее и от най-незавидното положение да извлече максимална полза и затова никак няма да се учудя, ако внезапно се появи отнежде и също домъкне един или няколко пленници.

– Ако замият той не е пленен – подхвърлих аз.

– В такъв случай ще можем да му помогнем. Ще го разменим срещу вожда.

– Значи не желаете смъртта на команча?

– Ни най-малко! Не е по вкуса ми да играя ролята на убиец. С поведението си към мен Вупа-Умуги не е заслужил никакво снизхождение, но ако на стария Уобъл не му се е случило нищо лошо и ако ме питате мен, най-добре е да пуснем червенокожия да се върне при своите хора.

– Съгласен съм, сър. Я погледнете, ей там във водата виждам човешки глави!

И наистина беше така. Повечето команчи се бяха отказали от преследването, но други го продължаваха и вече бяха наблизко. Прогонихме ги със заплашителни викове и няколко изстрела. След това трябваше да разкажа на спътниците си как сме се добрали до острова и как после двамата сме доплували до тук.

Все още не бях свършил разказа си, когато в гъсталака се разнесе някакъв шум. Напрегнахме слух. Клоните шумоляха и пропукваха като под стъпките на едри животни, може би коне, а после прозвуча заповеднически глас:

– Навеждай се хубаво над врата на коня, червена муцуно, иначе ще си разбиеш носа. Това е ясно!

– Олд Уобъл! – обади се Сигурната ръка. – Мешърс, ще видите, че предсказанието ми ще се изпълни в буквалния смисъл на думата.

И действително от храсталаците се появи старият каубой, като дърпаше зад себе си поводите на един кон, върху който бе вързал някакъв индианец. За този кон бяха навързани един подир друг още два коня с товарни седла, които не бяха празни.

– Ето ме пак тук – каза той с усмивка. – Донесох ви някои неща, които могат много добре да се използват. А-а, good evening²¹, мистър Шуърхенд! И ти ли си вече тук? Тъй си и мислех, че присъствието ми на острова няма да е необходимо. Мистър Шетърхенд е достатъчно мъж на място, за да може сам да те освободи.

– Къде изчезна, мистър Кътър? – попитах го. – Тревожихме се за теб.

– Тревожихте ли се? Много ми се ще да знам какво ли можеше да ми се случи! Сам се грижа за себе си, а освен това и за някои други хора, както ей сега ще разберете.

– Беше ли на острова?

– И през ум не ми мина!

– Защо?

– Защото излязох голям глупак, това е ясно! Мислех си, че кой знае колко добре умея да плувам и да се гмуркам, но с теб явно не мога да се меря. С плуването се справих успешно, разбира се, само на отиване до острова. Но да се върна обратно и пак да си загубя нейде по пътя легинсите, не, туй хич не ми беше по вкуса. А да не говорим за гмуркането! Много лесно човек може да се удави като плъх. И тъй, продължих да си вися отдолу под сала и оставих нещата да се развиват както си искат. И

21. (англ.) – Добър вечер! Б. пр.

тогава изведнъж се надигна такъв рев, че параходът ми се залюшка насам-натам, а червенокожите наскачаха във водата. Никой не остана на сушата. Даже и пазачите на конете довтасаха тичешком и се юрнаха да ви преследват. Но един от тях трябваше да остане и аз реших да го пленя. Понесох се с ладията си към брега, после изпълзах изпод моя балдахин, втурнах се към червенокожия и така го халосах по главата, че той седна на земята, без предварително да ме помоли за разрешение. Вързах го с един от ремъците, на който бе окачено месото да съхне. При това ми хрумна мисълта, че ние също ще имаме нужда от провизии, щом искаме да се отправим... ах, няма да спомена накъде. И тъй, затичах се към пасището и взех три коня – един за червенокожия хлапак, а другите два за месото. Седлата се търкаляха наоколо. За да успея да се приготвя навреме, трябваше малко да побързам. Но всичко мина според плана ми и тъкмо когато първите индсмани плувайки, се завръщаха с празни ръце, аз офейках заедно с хлапака и месото. И ето ме при вас! Мога да си представя какво ще стане с месото, но какво ще правим с хлапака, нека други си блъскат главите над това.

– Утре ще го пуснем да си ходи – обади се Олд Шуърхенд.

– Нямам нищо против. Щом дойде до тук на кон, нека на връщане походи! Ами как ви падна в ръцете неговият вожд?

– Плени го мистър Шетърхенд.

– На острова ли?

– Не, докато ни преследваха в езерото.

– Значи морска битка. После трябва да ми разкажете как е станало.

И него ли ще пуснете на свобода?

– Да.

– Жалко! По му подхожда да виси, отколкото да върви. Но не го освобождавайте, преди команчите да са ви върнали всичко, което са ви взели. Никога не съм бил приятел на индианците. Всички те са негодници и проявиш ли към тях снизхождение, вземат го за твоя лична слабост. Ако преди малко вождът се беше удавил в езерото заедно с всичките си сто и петдесет воители, човечеството нямаше да загуби нищо. Това е ясно.

2. глава В оазиса

Между Тексас, Аризона, Ню Мексико и Индианската територия, или с други думи, между полите на планините Озърк, долна и горна Сиера Гуаделупе и планината Гуалпа, заобиколена от възвишенията, които се простират покрай горното течение на Рио Пекос и изворите на Ред Ривър, Сабине, Тринидад, Брасос и Колорадо, се простира голяма неплодородна територия, която може да се нарече „Сахара на Съединените щати“.

Сухите горещи пясъци се редуват с голи нажежени скали, които не са в състояние да предложат каквито и да било условия дори за краткотраен живот и на най-оскъдната растителност. Изведнъж, без какъвто и да било преход, студената нощ сменя горещия ден. Няма нито една планина, нито една зеленееща се долина, които да разнообразят тук-там мъртвата еднообразна пустиня, както е в Сахара. Не се срещат нито езера, нито кладенци, които с живителната си влага да предизвикат появата на оазиси. Напълно липсват даже онези местности със степен характер, образуващи прехода между богатите на гори планински райони и безжизненото безплодно пясъчно море. Навсякъде погледът се натъква на явни признаци на витаещата наоколо смърт в нейните най-страшни форми. Само тук-там се среща по някой кой знае как появил се и съхранил се жив самотен жилив мескитов храст, който сякаш иска да се подиграе с човешкия поглед, копнеещ да зърне някаква зеленинка. С не по-малко учудване понякога човек може да види един див кактусов вид, който или се среща на отделни екземпляри, или расте на групи, или пък образува цели обширни полета, без някой да е в състояние да обясни загадката на съществуването му. Но нито мескитовите храсти, нито кактусите представляват някаква радостна освежителна гледка. Цветът им е сиво-кафяв, а формата, грозна. Те са покрити с дебел слой прах и тежко и горко на коня, чийто ездач се покаже тъй непредпазлив да насочи стъпките му в такава пустош, обрасла с кактуси! Острите като игли и твърди като стомана кактусови бодли така ще изранят краката му, че конят никога вече няма да може да ходи сносно. Ездачът ще се види принуден веднага да изостави нещастното животно и ако не го убие, очаква го злощастната участ бавно да загине от жажда и глад.

Въпреки всички ужаси, които предлага тази пустиня, човекът все

пак е дръзнал да навлезе във владенията ѝ. През нея водят пътища на север към Санта Фе и форт Юниън, отвъд до Пасо дел Норте и на юг към зелените прерии и влажните гори на Тексас. Но в случая под думата „път“ човек не бива да си представя онова, което наричаме с това име в цивилизованите страни. Наистина през пустинята яздят самотни ловци или *gastreador* – следотърсачи и златотърсачи, понякога групи от дръзки смелчаци, както и съмнителни индиански орди, или със скърцане и бързината на костенурка през пустошта се влачат кеврани от волски каруци, но това, което ние разбираме под думата „път“ не съществува, няма ги даже онези коловози, отдалечени един от друг на четвърт час, каквито се срещат в пампасите на Южна Америка или в Люнебургското неплодородно поле и пясъците на Бранденбургската област. Всеки язди и пътува по свой собствен път, докато околният терен му предлага макар и някакви оскъдни белези, по които той може да разбере, че, общо взето, се движи все още във върнатата посока. Но постепенно тези белези изчезват дори и за най-опитното око и затова оттам нататък посоката е маркирана с колове, забити в земята на известно разстояние един от друг.

Въпреки всичко тази пустиня взема своите жертви, които, ако се има предвид съотношението на величините, са къде-къде по-многобройни, а и по-страшни от жертвите, вземани като ужасна дан от Сахара в Африка и Шамо или Гоби по високите плата на Азия. Пътят е осеян с човешки скелети, животинска мърша, парчета от седла, дървени части от каруци, както и други какви ли не ужасяващи останки. Те безмълвно разказват истории, които са недоловими за слуха, но затова пък са толкоз по-красноречиви за зрението, докато фантазията допълва всичко останало. А високо горе в небето се реят лешоядите, които с обезпокоителна издръжливост следят движенията на всяко живо същество, появило се долу под тях, сякаш съвсем точно знаят, че плячката няма да им се изплъзне.

А как се казва тази пустиня? Обитателите на съседните територии ѝ дават различни имена, ту английски, ту френски или испански. Но заради забитите в нея колове, които трябва да показват верния път, на дълж и на шир тя е известна като Ляно Естакадо.

Моите преживявания в тази безжизнена пустош съм описал в книгата си „Призракът на Ляно Естакадо“. Решителна роля в него играеше Блъди Фокс, който освободи Ляно от Лешоядите. Той продължи да живее в тази пустиня, като с него останаха само негърът Боб със своята майка. Тя се грижеше за домакинството на Блъди Фокс. Навремето му

бяхме обещали да не споменаваме никому нищо за неговото местопребиваване, също както това сториха и команчите, за които, разбира се, не можехме да бъдем сигурни, че ще удържат на думата си, още повече, че въпреки всичко Блъди Фокс и оазисът му си оставаха трън в очите им.

По-късно неколкократно съм бил в оазиса и научих, че нито един команч не е безпокоил Блъди Фокс. А от онези събития не го беше посещавал и никакъв бял и както по всичко личеше, разкриването на тайната му не беше равнозначно с разгласяването ѝ. Що се отнася до Лешоядите на Ляно Естакадо, онези престъпници, които разместваха пътепоказващите колове, за да подмамят към сигурна гибел пътниците, като после ги избиваха и ограбваха, то нашите очаквания се бяха сбъднали – дълго време след това никой нищо не бе чувал за тях. После отново имаше отделни нападения и грабежи, извършвани от един-единствен човек, който бе открит от Фокс и наказан с куршум в средата на челото. Изглежда, никой друг освен тогавашните свидетели не знаеше, че същият този Фокс бе Avenging-ghost – Призрака отмъстител. А те бяха останали верни на обещанието си да запазят тайната. На много места съм слушал какви ли не фантастични разкази на тази тема, но никога не съм чувал дори и да се намеква за някое определено лице, което да е свързано с тази призрачна история.

Когато се запознах с Блъди Фокс, той все още беше юноша. Човек лесно може да си представи какви богати заложби е притежавал, щом още в тази ранна възраст проявяваше такива качества и способности, които учудваха даже и Винету. Какво ли можеше и сигурно щеше да излезе от него, ако продължеше да се развива по същия начин!

Последваха няколко години, през които не предприех пътуване до Америка. После се срещнах с Винету в Блек Хилс и от него научих, че Блъди Фокс бил добре и все още не са го посещавали команчи. Разделихме се на север в Couteau, за да се срещнем отново след четири месеца на юг в Сиера Мадре, и лесно можете да си представите какво впечатление ми направи намерената от мен там бележка на апача, че трябвало да предупреди Блъди Фокс, защото команчите се канели да го нападат.

Толкова дълго време не им беше хрумвало да посетят оазиса. Каква ли причина можеха да имат сега да го сторят, и то с враждебни намерения? Дали бяха замислили този план по своя инициатива, или Блъди Фокс бе предизвикал с нещо отмъщението им? Безполезно беше да си задавам този въпрос. По-късно отговорът му щеше да дойде от само себе си.

По-важен беше въпросът дали Винету бе препуснал направо към Ляно Естакадо, или не. Беше ми писал, че иска да предупреди Фокс и, ако ставаше дума само за предупреждение, можеше да се приеме, че е тръгнал право натам. Но тъй като познавах апача, той нямаше да се задоволи само с едно голо предупреждение, а по възможност веднага щеше да потърси и начин за спасяването на Кървавата лисица, което можеше да стане само като доведеше на помощ някой достатъчно силен отряд апачи. Но по кой от двата начина беше постъпил? Колкото и труден да изглеждаше този въпрос, отговорът му всъщност бе съвсем лесен. Просто всичко зависеше от времето. Ако е твърде малко, Винету ще препусне право към Фокс. Ако е достатъчно, за да се доведе помощ, той ще отправи коня си към лагера на своето племе, за да вземе необходимия брой воини.

Но как можеше Винету да разбере дали има време, или не? Много просто, също както разбрах и аз. Ако хиляди други не биха ги забелязали, на него, ненадминатия майстор в издирването на следи, сигурно нямаше да му убегнат от погледа команчите, които посетихме край Синята вода и, ако не му се предложеше възможност да ги подслуша и научи, че очакват присъединяването на още сто души под предводителството на вожда Нале-Масиув, той все пак от само нему познати признаци несъмнено щеше да разбере, че те не бързат кой знае колко много. И тъй, твърде вероятно беше най-напред да посети племето си.

А може би това дори не се е оказало необходимо, а е намерил някой човек, когото е изпратил до там като вестоносец. Във всички случаи апачите са научили, че команчите са изровили бойната секира и заради своята безопасност са изпратили в различни посоки съгледвачи: Ако Винету е срещнал някой от тях, което никак не е изключено, сигурно го е върнал обратно, а сам е продължил ездата си към оазиса, тъй като единствено той знае къде се намира.

Предположенията ми стигаха даже още по-далеч. Просто познавах добре моя Винету и знаех колко благоразумно обичаше да постъпва. Известен му беше денят на пристигането ми в Сиера Мадре. Той щеше да си каже, че веднага след като намеря бележката, ще го последвам. Знаех пътя не по-зле от него. Следователно нямаше да му бъде трудно в даден момент приблизително да определи къде ще се намирам. Ако той самият тръгнеше право към Ляно Естакадо, трябваше да се погрижи воините му да имат надежден водач, който да им посочи пътя до оазиса, и този водач можех да бъда само аз. В такъв случай бе съвсем сигурно, че пътем щях да се натъкна на някой апач, натоварен със задачата да ме

изчака и да ме осведоми за всичко необходимо. Скоро щеше да стане ясно колко вярно бях преценил начина на действие на Винету.

Но за сега още не се бе стигнало дотам; Ние бивакувахме край Саскуан-куи и чакахме да се разсъмне, за да преговаряме с команчите. Сигурната ръка трябваше да получи обратно всичко, което му бяха взели и особено оръжията си, а в замяна на това ние щяхме да освободим пленения им вожд Вупа-Умуги.

Проявихме достатъчно съобразителност, за да не останем на брега, където неприятелят ни бе забелязал и под прикритието на храсталаците лесно можеше да ни нападне, а се оттеглихме на известно разстояние навътре в прерията, защото така индианците нямаше как да се промъкнат до нас незабелязано. Там определихме реда на постовете и който искаше, можеше да спи. Нямах никакво намерение да будувам до сутринта. Не се знаеше какви изпитания щеше да ни донесе следващия ден. Странно много ме радваше мисълта, че ще видя Сигурната ръка на дневна светлина. В момента бе твърде тъмно, за да го разгледам тъй, както желях. По-късно той ми призна, че също бил любопитен да види как изглеждам. Можехме да разговаряме за много, много неща, но и двамата не бяхме кой знае колко приказливи хора, а и искахме да спим. Но едно нещо трябваше да знам още отсега. Ето защо щом той легна до мен, казах:

– Сър, разрешете ми един въпрос, преди да заспите! С идването си по тези места сте преследвал някаква определена цел, нали?

– Да. Исках да отида на юг до апачите мескалеро, където може би щях да срещна Винету и после с негова помощ се надявах да се запозная с вас. Наистина е срам и позор толкова дълго време да се подвизаваш като уестман, без да си видял Винету и Олд Шетърхенд!

– И ние двамата все още не ви познаваме, макар да сме слушали много за вас, сър. Втората част от желанието ви, да ме видите, се сбъдна по-бързо, отколкото сте мислили, а първата му част може да се изпълни, без да е необходимо да яздите чак до мескалеросите, защото самият аз съм тръгнал да се срещна с Винету.

– Къде, сър? Къде е той сега?

– В Ляно Естакадо.

– Я гледай ти, ами че това е чудесно! С него и с вас в опасната Естакадо! Ще ме вземете ли с вас, сър?

– Разбира се, с голямо удоволствие. Вашата помощ може да ни бъде много необходима. Рано сутринта ще ви разкажа защо. Сега трябва да спим, за да съберем сили. На първо време ще ви кажа само, че става

въпрос за един танц с команчите.

– С тези тук или с други?

– И с тези и с други, които по-късно ще се присъединят към тях. Сигурно сте чул, какво са говорили помежду си. Не са ли приказвали за целта на сегашния си поход?

– Да, но много тихо и предпазливо, тъй че нищо не разбрах. Вземете ме с вас, сър, вземете ме! Като дете ще се радвам да мога да им го върна на команчите за това, че като някой грийнхорн се оставих да ме надхитрят и пленят. Какво ли си мислите сега за мен! От години имам желание да се запознаем и по някакъв начин да мога да се присъединя към вас, а ето че когато желанието ми се изпълни, всичко стана така, че направо трябва да се срамувам. Това е ясно, както казва старият Уобъл.

– За срам и дума не може да става. Неведнъж и самият аз съм бил пленяван, а и Винету също. Извънредно много се радвам, че ми се предостави възможността да ви направя една малка услуга.

– I beg²², сър! Съвсем не беше малка. В такъв случай ми се иска да чуя коя ли услуга наричате голяма. Бих дал много, страшно много да беше станало обратното, а именно аз да ви бях направил тази услуга. Надявам се, че някога все ще мога да сторя нещо подобно за вас.

– Смятам го вече за направено и предпочитам да се откажа от удоволствието да бъда пленник на команчите. А сега да спим! Good night²³, сър!

– Good night, мистър Шетърхенд! Вероятно тук ще спя по-добре, отколкото отсреща на острова, който щях да напусна само за да бъда отведен на кола на мъченията.

Нощта беше хладна, а дрехите ми мокри, но въпреки това спях дълбоко до четири часа – тогава ме събудиха за последната стража. Когато времето й почти изтече, започна да се зазорява и скоро стана достатъчно светло, за да огледам моя нов прочут познат.

Той лежеше пред мен, потънал в спокоен сън. Фигурата му наистина имаше исполински размери. Могъщото му тяло бе изцяло облечено в кожени дрехи, но така, че загорелите му от слънцето гърди оставаха разголени. Дългата му кестенява и мека като коприна коса се спускаше подобно на воал чак до пояса и дори в съня по неговото лице се четеше изразът на такава енергия, без която добрият уестман е немислим. Бях си го представял точно такъв, какъвто го виждах да лежи пред мен –

22. (англ.) – Моля ви, извинете. Б. пр.

23. (англ.) – Лека нощ. Б. пр.

естествено само защото тъй ми го бяха описвали. В никакъв случай няма да е вярно, ако човек си въобрази, че всеки прославен скитник из Запада има подобна фигура. Който мисли така, а това наистина се случва много често, в повечето случаи се чувства дълбоко разочарован, когато след време успее да види въпросната личност със собствените си очи. Познавам само двама прочути ловци с такова великанско телосложение – Олд Файерхенд и Олд Шуърхенд. Често може да се забележи, че хората с исполински ръст наистина притежават душа на дете и че им липсва какъвто и да било боен дух, както и сръчности, необходими в сраженията, докато други с недотам яко телосложение се оставят по-скоро да бъдат разкъсани на парчета, отколкото обърнати в бягство. Разбира се, това в никакъв случай няма силата на правило. Животът в Дивия запад никак не е благоприятен за създаването на по-закръглени или по-могъщи телесни форми, но в замяна на това прави железни мускули и стоманени жили.

Беше време да разбудя спящите. Свърших тази работа и едва след като Сигурната ръка се изправи на крака, можах да видя, колко хармонично развито бе цялото му тяло.

– Good morning²⁴, сър! – поздрави ме той, като погледът му изпитателно се плъзна по мен от горе до долу, а после по обратния път се спря на лицето ми. – Най-сетне желанието ми да ви видя се сбъдва, тъй като снощи в тъмнината за виждане и дума не можеше да става. Ето ви ръката ми за „добро утро“ и още веднъж благодаря за всичко, което направихте и рискувахте заради мен. Ще ми подадете ли ръка в знак на приятелство, мистър Шетърхенд?

– С удоволствие. И аз искрено се радвам, че най-после се запознах с теб. Ако нямаш нищо против, нека станем добри приятели. Това е желанието ми.

– Well, тъй да бъде! Поне доколкото зависи от мен, ще полагам усилия да не се случи нищо, което да ни раздели.

Той се протегна, раздвижи крайниците си, огледа ставите на ръцете и краката си, а после продължи:

– Добре спях, не чувствам и следа от несгодите на пленничеството си. С какво ще се заловим най-напред?

– Ще си поговорим с вожда и ще му кажем какви искания имаме към него, а после ще изпратим другия пленен индианец да отиде в техния лагер.

24. (англ.) – Добро утро! Б. пр.

– А докато се върне, ще закусим здравата – намеси се Олд Уобъл. – Та за какво донесох толкова много месо? Който има нещо за ядене, трябва да яде. Това е ясно. Или някой е на друго мнение?

Никому и през ум не мина да възрази срещу този аргумент. Сигурната ръка ме помоли аз да проведа преговорите с Вупа-Умуги. Но тъй като всичко това засягаше него, бях на мнение, че би трябвало самият той да постави условията си на вожда и ловецът така и постъпи. Вупа-Умуги не се поколеба да ги приеме. Той разбираше, че няма как да се отърве по-леко. После развързахме команча, пленен вчера от Олд Уобъл. Индианецът получи от вожда необходимите заповеди и се отдалечи, за да ги предаде на останалите. След това имавме време да закусим.

След около два часа забелязахме, че пратеникът се връща с неколцина червенокожи. Те доведоха коня на Сигурната ръка, донесоха и оръжията му, както и всички други предмети заедно с широкополата му шапка, която беше останала на острова. Когато Олд Шуърхенд заяви, че нищо не липсва, ние освободихме вожда. Всъщност искахме да го накараме да обещае в бъдеще да пази мир, обаче си рекохме, че едва ли ще удържи на думата си, и понеже чрез подобно искане преговорите ни страшно много щяха да се проточат, предпочетохме да се откажем от това условие. След като свалихме ремъците му, той направи няколко крачки с намерение да се отдалечи, но после отново се обърна и отправи към мен следните думи:

– Бледоликите склучиха с нас мир. Питам ги докога ще трае той?

– Докогато ти искаш – отвърнах му, – нека бъде изцяло по ваше желание.

– Защо Поразяващата ръка не говори по-ясно? Защо не каже някакво определено време?

– Защото не мога. Ние не сме вражески настроени към червенокожите мъже и винаги сме имали голямо желание да живеем с тях в приятелство. Но знаем, че те не мислят като нас и следователно трябва да оставим въпроса да го решите вие. Докато спазвате мира, от наша страна секирата на войната също ще бъде заровена.

– Уф! Докога белите мъже ще останат в тази местност?

– Веднага тръгваме.

– Накъде?

– Попитай вятъра накъде отива! Той духа ту в една, ту в друга посока. Така е и с ловеца на Запада, който днес никога не може да каже къде ще бъде утре.

– Поразяващата ръка избягва да отговори на въпроса ми.

– Отговарям ти така, както и ти би ми отговорил, ако ти задам същия въпрос.

– Не е вярно, аз ще ти кажа истината.

– Нека тогава опитаме. Докога ще останат червенокожите воини тук край Синята вода?

– Още няколко дни. Дойдохме тук да ловим риба и щом свършим тази работа, ще си вървим.

– И в каква посока ще яздите?

– Отиваме си у дома, при нашите жени и деца.

– Твърдиш ли, че това е истината?

– Да.

– Тогава бъди разумен и постъпи според собствените си думи! Всяка лъжа прилича на орехова черупка, в чиято ядка се крие наказанието. Ти каза, че не се страхуваш от Поразяващата ръка. И наистина няма защо да се страхуваш от него, освен ако не го принудиш да ти потърси сметка. Аз казах. Хау!

Той направи с ръка гордо движение, с което сякаш отхвърляше тази възможност и си тръгна. Неговите хора го последваха. Моите спътници се канеха да обсъдят поведението и думите на вожда, но аз на бърза ръка ги прекъснах:

– Мешърс, нека засега не говорим по този въпрос. Можем да го обсъдим и по-късно. Сега трябва да тръгваме!

– Нима е толкова спешно, сър? – попита Паркър.

– Да.

– Не мисля така. Индианците получиха хубав урок и много ще внимават да не ни дадат пак възможност да го повторим.

– От думите ти лъха голяма увереност, мистър Паркър, но не забравяй, че сме само дванайсет души срещу повече от сто и петдесет червенокожи!

– Това е вярно, обаче... Олд Шетърхенд, Олд Шуърхенд, Олд Уобъл! Ще спомена само тези имена, без да говоря за нас останалите. Команчите ще се въздържат да ни досаждат.

– Аз пък съм убеден тъкмо в противното – те жадуват за отмъщение. Може да се страхуват от имената ни, но и те също като нас знаят много добре, че в случай на нападение на всеки дванайсет души от тях ще се пада по един наш човек. В лицето на Сигурната ръка бяха направили великолепен улов, който им отнехме. Сигурно са побеснели от гняв и ще се стремят не само да си го възвърнат, но да сложат ръка и на нас. Ако ни нападнат тук в откритата савана, няма да имаме никакво

прикритие, вярно, ще се отбраняваме и ще избием мнозина от тях, но най-сетне все пак ще ни победят. Не, трябва да се махнем оттук!

– Но и от това няма да имаме кой знае каква полза, понеже, ако наистина имат намерение да ни спипат, веднага щом тръгнем оттук, те ще започнат да ни преследват.

– Тогава поне ще можем да си изберем някое по-подходящо място, за да ги посрещнем. Наистина ще ни преследват, най-малкото за да разберат накъде ще поемем, но не бива да се отдалечават твърде много, защото искат да отидат в Ляно.

Сигурната ръка и Олд Уобъл ми дадоха право. Джош Холи ме беше обикнал твърде много, за да се обади, ако наистина не споделяше мнението ми, а що се отнася до останалите, е, те съвсем не бяха недоволни, че щяхме да се отдалечим от опасното съседство с команчите. Напротив, тъй бързо изразиха съгласието си, че само още повече затвърдиха мнението ми за тях. Бяха най-обикновени хорица, които само като група можеха да ми бъдат от полза. Останеха ли заедно с мен, щях да разполагам с няколко пушки повече, но затова пък щеше да се наложи да се грижа за прехраната им, а движението и действията ми щяха да бъдат ограничени. Поотделно не можех да ги използвам, защото бяха доста несамостоятелни и неопитни. Както стояха нещата, предпочитях да не са с мен. Към всичко това се прибавяше и обстоятелството, че оазисът в Ляно Естакадо трябваше да остане в тайна. Белите, които досега бяха узнали за него, не го бяха издали. Беше ли разумно да посвещавам в тайната и сегашните си спътници? Нямах доверие в мълчаливостта им. Но имах ли правото да ги накарам да поемат по друг път? Не, това би ги обидило. Трябваше да се опитам да ги наведа самите тях на мисълта да се отделят от мен и понеже не притежаваха кой знае колко смелост и предприемчивост, тази задача никак не изглеждаше трудна.

И тъй, богато запасени с месни провизии, ние тръгнахме на път. Заедно със Сигурната ръка яздех начело и никой не ме попита накъде мисля да се отправя. Естествено поех в посока на брода и когато го достигнахме, накарах коня си да нагази във водата. Другите ме последваха. На отсрещния бряг скочих от седлото, вързах коня си за едно дърво и седнах на земята. Сигурната ръка и Олд Уобъл незабавно постъпиха по същия начин. Паркър и другите останаха на седлата си. Сам Паркър попита:

– Защо слизаш, сър? Струва ми се, че се каниш да останеш тук по-дълго, а?

Не се оказа нужно да отговарям, защото Олд Уобъл се зае да му

обясни вместо мен:

– Разбира се, че ще останем тук, мистър Паркър. Нима това те учудва?

– Естествено!

– Тогава навярно недоумяваш защо се насочихме отново на запад вместо на изток накъдето всъщност искаме да отидем?

– Що за въпрос! Изглежда ме мислиш за страшно глупав. Червенокожите не бива да разберат, че искаме да тръгнем на изток и че знаем бойния им план. Ето защо, за да ги заблудим, отначало трябва да поемем в противоположната посока. Но за мен си остава загадка защо е необходимо да спираме тук и дори най-спокойно да сядаме на земята.

– Вече не едно и две неща за теб са били загадка, а и за в бъдеще ще си останат такива. Отначало не искаше да тръгваш от Синята вода, макар че там бяхме изложени на най-голяма опасност, а сега пък, когато се намираме отвъд реката, в гъсталака, на възможно най-сигурното място, не искаш да се разделиш със седлото както мухата с петмеза.

– Значи тук искате да чакате червенокожите?

– Йес.

– Но това не е необходимо! Появят ли се, ще трябва да се отбраняваме, а продължим ли ездата, ще избегнем всякакви враждебни действия. Безспорно по-добре е да предпочетем второто.

– За да тръгнат по следите ни и някоя вечер или през нощта, когато не ги виждаме, да ни нападнат! Какъв хитрец си ми бил! Слизай от коня!

Паркър се подчини на настоящата му покана, но същевременно недоволно изсумтя. Олд Уобъл се ядоса и гневно го скастри:

– Какво има да сумтиш, сър! Ако не ти харесва тук, можеш спокойно да продължиш да яздиш. Никой няма да си направи труда да те задържи, бъди сигурен!

– Да не би да съм искал някой да си прави този труд, мистър Кътър?

– Тогава недей да сумтиш! Знаеш ли какво означава това сумтене? Обида за мистър Шетърхенд, чийто пример последвахме. Със сумтенето си даваш да се разбере, че не си съгласен с него, а нали помниш какво ти казах? Ние просто ще зарежем онзи, който го смята за глупав!

– Хайде бе! Не съм имал такова нещо предвид.

– Разбира се, че това имаше предвид! Понеже на времето ти улучи своя пръв лос право в сърцето, си въобразяваш, че твоето мнение винаги е правилно. Но в такъв случай страшно много се лъжеш! Вземи пример

от мен! Аз съм над деветдесет години и съм видял и преживял неща, които на други никога няма и да им се присънят, но въпреки това никога не бих се осмелил да мърморя недоволно, когато Поразяващата ръка каже едно или друго, макар че в сравнение с мен той е направо младеж. Направи ли някога нещо, което не проумявам, аз не започвам да сумтя, ами го питам. Само мечките и говедата сумтят. Това е ясно.

– Мистър Кътър, да не би това да се отнася до мен?

– А ти да не си мечка или говедо?

– Навярно не съм. И теб не съветвам да ме смяташ за подобно създание. А що се отнася до метода ти да питаш мистър Шетърхенд вместо да сумтиш, той едва ли държи кой знае колко на излишни въпроси.

– Олд Уобъл никога не пита излишно, запомни това! Задам ли някакъв въпрос, винаги става дума за такива неща, които представляват интерес за всички и от които всеки може да се поучи. Веднага ще ти го докажа. Внимавай! – Той се обърна към мен и продължи: – Например от снощи нещо остана за мен неясно, сър. Мога ли да те помоля да ми го обясниш?

– Разбира се.

– След като подслуша разговора край огъня на вожда, а после се измъкна от водата, ти донесе нещо със себе си. После го домъкна в нашия лагер и го скри в околния гъсталак. Какво беше то?

– Тръстиката, под която бях скрил главата си.

– О, тъй си и помислих! А защо не я захвърли още там?

– За да не я намерят червенокожите.

– Тъй, хм-м! А имаше ли причина да я криеш от тях?

– Естествено. Обикновено човек нищо не върши без причина.

– Да, ти не вършиш, но познавах хора, които не можеха да назоват нито една причина за която и да било от постъпките си. Изглежда, такива хора има и до ден-днешен. Ами какво щеше да ни навреди, ако индианците бяха открили отрязаната тръстика?

– Щяха да разберат, че са ги подслушали.

– Само от това малко снопче тръстика?

– Да. Кой може да го е отрязал? Никой от тях. Къде е била отрязана тръстиката? Щяха да потърсят мястото и сигурно щяха да го открият. А оттам моята двойна дيريا водеше към хрсталака, където се беше скрил ти. И това място щяха да открият.

– Но твърде късно, защото си бяхме тръгнали!

– Вероятно все още нямаше да сме освободили мистър Шуърхенд. Ако намереха снопа, преди да стъпя на острова, щеше да е невъзможно

да го измъкнем оттам, защото щяха да вдигнат на крак целия лагер.

– Вярно! Мога да си го представя. Значи това е причината?

– Не само това. В този случай не мислех само за мистър Шуърхенд, но и за бъдещето.

– В какъв смисъл?

– Знаем какво научих, докато подслушвах вожда. Това, което чух, е много важно за нас. Ако червенокожите разберяха, че съм ги подслушал, цялото огромно предимство, което смятах да спечеля за нас, щеше да отиде по дяволите.

– Мислиш, че щяха да успеят да си направят този извод от снопчето тръстика?

– С лекота.

– Охо! Аз съм стар, беловлас и опитен мъжага, но ако бях на мястото на команчите, намерили снопчето, щях да си помисля най-много, че наоколо се е навъртал някой непознат и е наблюдавал лагера. Много вероятно изобщо нямаше да си задам въпроса, дали е подслушвал някакъв си разговор.

– Не се прави на по-малко проникателен, отколкото си всъщност, мистър Кътър! Сигурно щеше добре да поразмислиш.

– Разбира се, че щях да размисля. Но до какво ли заключение щях да достигна?

– До правилното. Убеден съм. А и да не отгатнеше истината снощи, това щеше да стане днес на дневна светлина, когато всичко може да се види съвсем ясно, още повече щом веднъж се е породило някакво подозрение. Постави се на мястото на някой от индианците. Какво би трябвало да се попита той?

– Най-напред кой е бил непознатият.

– Сега вече го знаят. Знаят много добре, че сме открили и наблюдавали лагера им. Но дали сме ги подслушали и сме научили нещо от разговорите им? За тях този въпрос е най-важният. Ето че намират тръстиковия сноп и мястото, където съм го отрязал. Виждат, че там съм нагизил във водата. Защо ли съм влязъл във водата и за какво ми е бил необходим снопът? За маскировка. Веднага ще си го помислят, понеже подобен начин на маскиране им е не само познат, а дори са майстори в него. С тръстика ще взема да се маскирам само тогава, когато имам намерение да се скрия в тръстиката. И тъй, намирал съм се в крайбрежната тръстика. Но къде? Разбира се, недалеч от огъня, който е горял най-близо до брега – значи там, където е седял вождът. Ще почнат да търсят. Водата е бистра, тъй че ще забележат мястото, където вчера се бях

заровил в тинята. Оттам лесно може да се чуе всичко, което се говори край огъня. Следва изводът, че несъмнено съм го чул. А сега по-натък: по кое време съм бил там, какви разговори са се водили и следователно какво съм узнал?

– Невъзможно е да разберат!

– Трудно е, но не и невъзможно. От това място съм заобиколил езерото до отсрещната му страна, после съм плувал до острова и оттам заедно с Олд Шуърхенд съм се върнал обратно. Колко време ми е било необходимо? Виждаш, че съвсем не е невъзможно да се изчисли, кога съм бил при огъня. Твърде вероятна е вождът да си спомни, какви разговори са се водили. Въпросният момент може да се изчисли, или по-скоро да се отгатне и по друг начин. Пламъците осветяваха мястото, където лежах. Следователно възможно е да съм се приближил и след това отдалечил в онези мигове, когато вниманието им е било отвлечено от онова място. А кои са били тези мигове? Ако се размисли малко по-добре, не е трудно да се отговори и на този въпрос. Имаше три такива удобни възможности: когато в лагера се появиха двамата команчи, които освободихме, когато свърши разпита им и когато индианците бяха извикани за вечеря. А тъкмо по това време или в тези интервали се водиха много важни разговори. В случай че съм подслушвал точно тогава, непременно съм добре осведомен за планове на команчите. Ето какви, а и много други неща сигурно щяха да си кажат индианците, ако бяха намерили снопа от тръстика. Сега разбра ли защо го взех и го скрих толкова далече?

– Well, разбрах, сър. Ти си онова, което преди малко казах на Паркър, че не е, а именно хитрец и половина. Не ми се ще да съм от хората, с които си във враждебни отношения и трябва да се пазят от теб. За теб няма невъзможни неща и всичко, което вършиш, планираш тъй грижливо и разумно, че неуспехът е изключен, а неприятелят ти изобщо не проумява как тъй се е насадил на пачи яйца.

– Принуден съм да отхвърля тази похвала, мистър Кътър. И аз съм правил не една и две големи грешки и често съм се насаждал на такива пачи яйца, както благоволи да се изразиш, че е направо цяло чудо как съм успявал после да се оправя.

– Но все пак си се оправял, защото иначе нямаше да си тук. Това е ясно. Да се надяваме, че сега не сме тръгнали да яздим пак към такъв сатанински полог, пълен с пачи яйца.

– Какъв полог имаш предвид с това черногледо сравнение, мистър Кътър?

– Хм-м, сравнението беше глупаво, защото този полог всъщност не е никакъв полог, ами пясъчна яма – става въпрос за Ляно Естакадо.

– Страхуваш ли се от пустинята?

– Да се страхувам ли? Надявам се, че не задаваш сериозно този въпрос, мистър Шетърхенд. Много ми се иска да знам от какво ли може да се страхува Олд Уобъл! Най-много от самия себе си! Но ще признаеш, че между едно канапе и някоя пещ има голяма разлика.

– Достатъчно съм интелигентен, за да проумея разликата.

– На онзи, който има възможност удобно да се излегне на някое хубаво канапе в прохладна стая и през ум няма да му мине да се напъха в гореща пещ, за да бъде изсушен и опечен като слива. Точно такава е съотношението между зелената гора и тревистата савана и пустата нажежена Естакадо. Онзи, който може да остане в гората или в прерията, изобщо не би трябвало да помисля да отива в Стейкид Плейнс. Той ще е глупак, който няма равен на себе си.

– Хубаво! Но все пак, изглежда, и ти се каниш да станеш такъв глупак, а?

– И през ум нямаше да ми мине, ако не бях заедно с теб, мистър Шетърхенд... Кой от вас е бил вече в Ляно Естакадо?

Този въпрос бе отправен към неговите спътници и след като се окажа, че никой от тях не беше прекосявал Стейкид Плейнс, той така описа пустинята и разказа за толкова много злополуки и злодеяния, че хората започнаха да ги побиват тръпки на ужас. Не го прекъснах, защото макар и несъзнателно, така ми вършеше голяма услуга.

Бяхме се разположили не край самата река, а зад дърветата и храстите по брега, а аз бях седнал така, че можех да гледам между два храста и да държа под око целия брод. Олд Шуърхенд седеше до мен и явно имаше същото намерение. В този момент Олд Уобъл тъкмо разказваше за някакво нападение в Ляно Естакадо и понеже ставаше въпросни за едно лице, което познавах, вниманието ми бе насочено повече към Стария отколкото към реката. И ето, че по едно време Олд Шуърхенд ме побутна, посочи към хрусталака и каза:

– Погледни натам, сър! Идват!

Олд Уобъл прекъсна разказа си и ние предпазливо надникнахме през клонците. На отсрещния бряг се появи конен отряд команчи, състоящ се от около трийсетина воители, чиито лица бяха покрити с бойни цветове. Един от тях, сигурно предводителят им, слезе от коня и започна да оглежда земята, несъмнено за да разбере дали сме нагазили в брод, или сме продължили да яздим встрани по брега. Видях, че сме

избрали първата възможност, отново се метна на коня и го накара да навлезе във водата. Хората му го последваха по индиански маниер – един подир друг.

– Колко са непредпазливи тези негодници! – обади се Олд Уобъл.

– Защо да са непредпазливи? – попита Паркър.

– Защото всички наведнъж нагазват в реката, без предварително да изпратят един от тях до отвъдния бряг, за да се убедят дали сме продължили пътя си, или не. Сега всички се приближават срещу дулата на пушките ни. Куршумите ми са на тяхно разположение.

Той приготви пушката си за стрелба, обаче аз му казах:

– Сър, няма да стреляме. Изчаках индианците тук не за да ги избия, а за да ги накарам да се откажат от преследването. Ако се върнат и ни оставят на мира, за нас резултатът ще е същият, а даже и по-добър, отколкото ако паднат под куршумите ни. Щом първият от тях се приближи достатъчно, ще им се покажем. Докато говоря с команчите, ще държите пушките си насочени към тях, но ще стреляте едва когато чуете гласа на моята карабина.

– Както искаш – промърмори Олд Уобъл, – но по-добре ще е, ако вземем да изтрепем тези червенокожи псета, тъй както се пречукват дузина зайци.

Той не беше приятел на индианците и следователно не бе съгласен с човечното ми отношение към тях. Изчаках, докато предводителят им се приближи на десетина конски дължини, после се изправихме и изскочихме от хралалака. Всички наши пушки се насочиха към него и хората му. Веднага ни забелязаха.

– Уф, уф, уф, уф! – разнесоха се възклицания на изненада и уплаха.

– Стойте! – извиках им. – Който накара коня си да направи и крачка напред или вдигне оръжие, ще бъде застрелян!

Те се спряха. Не им беше трудно да го сторят, защото конете им не плуваха, а под краката им бе твърдото дъно на реката.

– Уф! – възкликна предводителят им. – Поразяващата ръка все още е тук! Защо се е скрил, а не е продължил ездата, както ние си мислехме?

– Ха, тъй ли си мислехте? – попитах аз. – Значи сте вярвали, че нямам мозък в главата и не мога да предположа, че ще ни преследвате!

– Но ние не искаме да преследваме Поразяващата ръка.

– Ами кого тогава?

– Никого.

– Къде отивате?

– На лов.

– А може би да ловите риба!

– Повечето от нас ловят риба, другите ловуват. Събираме запаси от месо, за да ги отнесем в нашите вигвами.

– А защо искате да ловувате от тази страна на реката, а не на отвъдния бряг?

– Защото мислим, че тук ще намерим повече дивеч.

– Да, и този дивеч сме ние.

– Не, дивечът са бизоните и антилопите на прерията и речните долини.

– Откога сред червенокожите воители съществува обичая да изписват лицата си с бойни цветове, когато имат намерение само да ловуват?

– От... от... от... – Той не намери подходящ отговор и затова гневно ми извика: – А откога сред воините на команчите има обичай да дават сметка за действията си на всеки бледолик?

– Откогато Поразяващата ръка изисква тази сметка! Казах на Вупа-Умуги, вашия вожд, че съм приятел на червенокожите мъже, обаче, ако бъда нападнат, няма да знам що е милост.

– Ние не искаме да ви нападаме.

– Тогава веднага се върнете!

– Това няма да стане, а ще продължим покрай вас и ще отидем на лов.

– Опитайте се! Никой от вас няма да мине оттук, а реката ще отнесе надолу труповете на всички ви и ще ги изхвърли нейде на брега.

– Уф! Кой има правото да заповядва тук, Поразяващата ръка или воините на команчите?

– Поразяващата ръка. Виждате, че всички наши пушки са насочени към вас. Стига само да поискам и всичките ще изгърмят, а заедно с тях ще заговори и моята омагьосана карабина. Давам ви времето, което ние, белите, наричаме пет минути. Ако след това не сте обърнали конете си, за да си вървите, никой от вас няма да може да си отиде. Аз казах!

Взех карабината „Хенри“ в ръка и макар че не я вдигнах в положение за стрелба, защото щях да се изморя да я държа цели пет минути, все пак я насочих така, че дулото ѝ да е право към предводителя им. Както беше на седлото, той се извърна и тихо размени няколко думи с чакащите зад него във водата конници. После пак се обърна към мен и попита:

– Докога Поразяващата ръка ще остане тук край реката?

– Докато се убедя, че синовете на команчите не кроят срещу нас нищо лошо.

– Но той може да се убеди в това и сега!

– Не. Ние ще се разпръснем по този бряг и ще го заемем надалеч и в двете посоки. Така ще забележим всеки команч, който реши да се прехвърли отсам. Един изстрел ще е достатъчен, за да се съберем отново в най-кратко време и да ви отблъснем. А ако се уверим, че до утре вечер вашите воини не са опитвали да се доберат до този бряг, тогава вече ще сме сигурни, че желаете мир и ще напуснем тази местност, в която дойдохме само за да освободим Олд Шуърхенд.

– Уф! До утре вечер, това е много дълъг срок!

– Не и за нас, ние имаме време.

– После наистина ли ще си отидете?

– След това няма да ни видите вече. Казах ви го, а аз държа на думата си.

– И сте дошли при Саскуан-куи само за да освободите Олд Шуърхенд?

– Да.

– Без никаква друга причина?

– Не, нали казах.

Можех да дам това уверение, без да обременявам съвестта си с чувството, че съм излъгал. Първоначално бях имал намерение да поема направо към Ляно Естакадо и тогава пътят ми нямаше да ме доведе до Синята вода. Предводителят отново размени няколко думи с хората си и после пак направи опит да види дали няма да отстъпя:

– Поразяващата ръка заплашва, защото не ни вярва. Но ако все пак продължим пътя си, той сигурно няма да стреля по нас.

– Ще стрелям и ти давам дума, че ти ще си първият, когото ще улучат моите куршуми. Опиташ ли се да тръгнеш напред, въпреки предупреждението ми, нямам нищо против. Впрочем ние няма защо да изчакваме повече, тъй като петте минути изтекоха.

– Уф! Тогава ще яздим обратно, обаче тежко и горко на Поразяващата ръка и неговите бледолики, ако до утре вечер се осмелят да се промъкнат тайно до Синята вода. И ние ще поставим хора по нашия бряг и ще убием всеки от вас, който се мерне там. Аз казах. Хау!

Те поеха обратно и един подир друг изчезнаха в гъсталака отвъд брода. Обърнах се към Олд Уобъл:

– Е, мистър Кътър, какво ще кажеш? Нима не постигнахме чудесен успех?

– Успех ли? И при това чудесен? Изобщо не мисля, че беше някакъв успех.

– Но те си отидоха.

– Пак ще се върнат.

– И през ум няма да им мине!

– А аз ти казвам, че пак ще дойдат. Ще преплуват реката на някое друго място.

– За да ги застреляме като пилци, така ли?

– Действително ли се каниш да направиш каквото каза, да разставиш постове нагоре и надолу по брега?

– Не, това беше само заплаха.

– Тогава те ще се прехвърлят на този бряг и ще тръгнат по петите ни.

– А аз ти казвам, че ще останат отвъд реката, защото смятат закана ми за съвсем сериозна.

– Ще проявят голяма глупост!

– Глупост или не, те ще останат на отсрещния бряг. Можеш да го подраббереш и от тяхната заплаха.

– Коя заплаха имаш предвид?

– Че и те ще поставят по техния бряг стражи. Впрочем вече са убедени, че сме били тук само заради мистър Шуърхенд и следователно не кроим нищо друго срещу тях. Няма защо да се страхуваме от действията им.

– Но ако поставят стражи по своя бряг, ще забележат, че тук няма хора и тогава непременно ще се прехвърлят през реката. Това е ясно.

– Да, ще забележат, само че не толкова бързо, както си мислиш. Налага се да бъдат безкрайно предпазливи. Не могат да преплуват реката, за да се убедят как стоят нещата. Би било крайно опасно за тях. А да видят какво става тук? Разстоянието е твърде голямо, пък и едва ли ще имат някаква полза, тъй като, ако ние останем тук, постовете ни ще са достатъчно умни да не се излагат на показ, а да се скрият. Тогава е възможен и трети случай, с който би трябвало да се съобразят. Можеш ли да се досетиш кой е той!

– Аз ли? Хм-м, не. Но много ми се иска да видя дали мистър Шуърхенд ще се досети.

Естествено с тези думи Стария имаше намерение да изпита проникателността на Сигурната ръка и аз предположих, че ловецът едва ли ще му направи това удоволствие. Но исполинът го потупа по рамото и засмяно му каза:

– Стари Уобъл, да не би да искаш да ме подложиш на изпит? Това е забавно!

– Много се радвам, че не се засягаш, а напротив – изпадаш в добро настроение. Като слуша човек как говори мистър Шетърхенд, му се струва, че той е всезнаещ. Нима е чудно тогава, че изпитвам силно желание да разбера дали и Сигурната ръка знае нещичко?

– С голямо удоволствие ще ти направя тази услуга, мистър Кътър. И аз знам нещичко.

– Какво?

– Третият случай, който има предвид мистър Шетърхенд, е следният: индианците ще искат да се убедят дали действително сме пръснали хората си по Този бряг. От отсрещния бряг нищо няма да могат да видят. Не бива да пресичат реката близо до мястото, където вероятно ще разставим постовете си. Следователно ще изминат отсреща известно разстояние, за да не се натъкнат на тях, ще преплуват реката и ще започнат да се промъкват по отсамния бряг, за да ги открият.

– И като не намерят жив човек, сър?

– Ще разберат, че сме си отишли и че само сме ги пратили за зелен хайвер.

– Тогава ще стане онова, което предвиждам – ще тръгнат по петите ни и през нощта ще ни нападнат!

– Без съмнение можем да го очакваме – съгласи се Олд Шуърхенд със Стария.

Ловецът доказва, че притежава достатъчно проникателност и че ме е разбрал, обаче не можех да се съглася с последните му думи. И така аз възразих:

– Не, мистър Шуърхенд, не можем да го очакваме. Съвсем изключено е червенокожите да ни догонят до вечерта.

– Тъй ли? Щом мислите така, навярно имаш право.

– Имам право. Трябва да пресметнем времето. Според положението на слънцето сега е девет часът преди обяд. Докато команчите, които бяха тук, достигнат Саскуан-куи, ще измине един час. Там ще трябва да докладват, да разказват, да изслушат упреци. После ще има съвещание, а такова съвещание не свършва кой знае колко бързо.

– Да, сър, сега те разбирам. Да речем, че за доклада и съвещанието ще са необходими два часа.

– Добре, дотогава ще стане дванайсет. Докато дойдат до тук – един часа. Ще поставят свои хора нагоре и надолу по реката – още един час, значи ще стане два часът. После ще тръгнат съгледвачи, за да преплуват реката – било далеч по-нагоре или доста по-надолу. Колко време ще им е необходимо? Най-малко пак един час – вече е три часът. Ще започнат

да се промъкват покрай отсамния бряг, и то извънредно предпазливо, което ще рече много бавно. Колко ли ще продължи напразното им претърсване на целия бряг, за да ни открият?

– Сигурно три часа.

– Нека бъдат само два. Тогава ще е вече пет. И пак съвешание. Ще бъдат избрани хора, които да проследят дирите ни. И това ще стане много предпазливо и при голяма загуба на време, защото индианците ще са принудени да се съобразяват с възможността, че ние все още не сме напуснали тази местност, а само сме описали дъга, за да ги заблудим и тайно да се върнем обратно от друга посока. Предполагам, че отново ще измине поне един час преди команчите да се уверят, че наистина сме си отишли. Следователно, преди още да е започнало самото преследване, ще е станало вече шест часът. А тръгнем ли сега незабавно на път, това прави най-малко девет часа преднина. Тогава възможно ли е да бъдем догонени?

– Pshaw! В никакъв случай.

– Няма да видят нищо друго освен следите, които ще оставим от тръгването си два часа след това. Утре няма да могат да различат нищо повече и няма да знаят в каква посока се движим. Ако яздим в продължение на два часа на запад и те тръгнат по петите ни, ще си помислят, че сме решили да се върнем там, откъдето и дойдохме. А това тяхно мнение ще се потвърди и от увереността им, че сме се появили тук само за да те освободим. Постигнали сме целта си и сме си отишли. Тази мисъл сигурно ще ги успокои. Не си ли на същото мнение, мистър Шуърхенд?

– Изчисленията ти са верни – съгласи се той, но после замислено добави: – Освен ако фактът, че намират брега безлюден, не ги наведе на правилното заключение.

– Какво заключение?

– Че сме им изиграли хубав номер.

– Сигурно ще стигнат до това заключение, но няма да се досетят какво точно им кроим, а ще си въобразят нещо съвсем друго. Защото и през ум няма да им мине, че пак ще свърнем в обратна посока, а ще бъдат убедени, че сме се отдалечили тъй бързо от реката, само и само за да спечелим солидна преднина и да се изплъзнем от преследването им, докато те напразно ни търсят по този бряг. Друго щеше да бъде, ако подозираха, че знаем накъде са тръгнали!

– Не подозират. Прав си. Тръгнем ли веднага на път, след два часа пак ще можем да свърнем в обратна посока. Няма да забележат.

– Впрочем аз съм убеден, че те все още се намират отвъд брода. Следователно за съжаление не бива да водим конете си на водопой. Ще ги видят и ще си направят извода, че се каним да потеглим. Но въпреки това животните ни скоро ще получат вода, защото няма да тръгнем по пътя, откъдето дойдохме, а ще се отправим към потока, по който са се спуснали двамата команчи. Нека не се бавим повече, време е.

Тръгнахме на път, яздейки надолу по реката, като се стараехме да оставяме колкото може повече дървета и храсти между нас и брега, за да не ни забележат евентуални съгледвачи от отсрещната страна. Когато след около час достигнахме устието на споменатия поток, дадохме възможност на конете да утолят жаждата си, а после свърнахме в долината на потока и продължихме да яздим край него срещу течението му. И тъй, движехме се в западна посока, макар че искахме да отидем на изток.

По време на ездата не намерих време да поговоря насаме със Сигурната ръка. Другите непрекъснато ми ангажираха вниманието. Разказите на Олд Уобъл за ужасите на Ляно Естакадо бяха направили дълбоко впечатление на слушателите му. Малко след като изоставихме брода, те го накараха да продължи своите истории. Аз подхвърлях по някоя и друга забележка, поради което ме помолиха и аз да разкажа нещо. Сторих го с голямо удоволствие. За мое тайно задоволство скоро забелязах, че резултатът, който преследвах, не закъсня. Хората ставаха все по-замислени и по-замислени. Те все пак не си бяха представяли Естакадо тъй, както аз описвах пустинята и както преди това я беше обрисувал стария Уобъл, затова посещаването на един такъв район започна да им се струва извънредно опасно. Разбира се, не го изразиха гласно, но то ясно им личеше. Погледите, които си хвърляха, ми издадоха техните мисли.

Ако исках да се отърва от тези хора, това трябваше да стане час по-скоро. Най-удобният момент да се разделим беше, когато, след изтичането на двата часа, ние свърнахме от досегашната си посока. И тъй продължих историите си, които никак не бяха преувеличени, докато определеното време почти бе изтекло. Тогава се отдръпнах малко настрана, за да им дам възможност да разменят мисли без странични свидетели. Този дипломатичен ход доведе до желания успех. Видях как се увещаваха един друг, в какво, не беше трудно да се досетя.

Знаех, че скоро щяхме да достигнем малко поточе, което идваше отляво и се вливаше в по-големия поток. Това място беше подходящо, за да свърнем от досегашната посока, защото поточето ни даваше

възможност да прикрием следите си. Ето защо недалеч от него спрях коня си и казах:

– Мешърс, двата часа изтекоха и повече не е необходимо да яздим на запад. Не сте ли на същото мнение?

Сигурната ръка, Олд Уобъл, Паркър и Холи бяха съгласни. Останалите се смутиха. Започнаха да се споглеждат. Забутаха се един друг, докато най-куражливията от тях се отзова на тази твърде осезателна подкана и с риск да си навлече нашите укори започна преговорите с въпрос към мен:

– Сър, бил ли сте някога в Ел Пасо дел Норте?

– Няколко пъти – отвърнах аз.

– За колко време може да се стигне до там?

– Онзи, който добре познава местността и има хубав кон, може за пет-шест дена да измине пътя до там. Защо ме питаш за това място, мистър Рен?

Така се казваше човекът. Той отговори:

– Нямам нищо против да ти кажа, стига да знаех, че няма да си развалиш мнението за нас.

– Да си развали мнението за вас? Че защо? Да не сте извършили някакво зло или пък да замисляте нещо лошо?

– Нищо подобно! Вярно, че замисляме нещо, но не е нищо лошо, макар че е възможно да бъде криво разбрано от теб.

– Каж ми го! Тогава ще видим дали ще го разбере правилно, или не.

– Да, ще ти кажа. Става въпрос за... хм-м! Това е една... хм-м, хм-м! – Той прекара длан по шията си, почеса се зад ухото. Но не можеше и не можеше да го изрече направо. После продължи със заобикалки: – Знаеш, че всъщност се канехме да се отправим към Тексас, но намеренията ни се промениха.

– Тъй ли?

– Да, тъй! След като снощи се отдалечихте от лагера заедно с мистър Кътър, ние разговаряхме по този въпрос. Навярно в Ел Пасо и отвъд Норте ще преуспеем повече, отколкото в Тексас. Не мислиш ли и ти така?

– Няма значение какво мисля аз. Важното е вие какво мислите.

– Правилно, много правилно! Ние мислим, че ще е по-добре, ако се отправим към Ел Пасо или изобщо, ако се прехвърлим отвъд Рио дел Норте.

– Мистър Рен, защо го казваш с такъв тон, като че ли е необходимо

да се извиняваш?

– Наистина. Нали трябваше с вас да отидем в Ляно Естакадо.

– Трябваше ли? Струва ми се, че искахте.

– Да, искахме, обаче променихме намеренията си. Дано не си мислиш, че се страхуваме от Ляно.

– Защо трябва да си мисля подобно нещо? Защото сте променили своето решение ли? Вие сте свободни хора и можете да постъпвате както искате.

– Много се радвам, че си на това мнение. Щяхме да съжаляваме, ако ни беше взел за страхливци. Значи нямаш нищо против да се разделим?

– Нищо, абсолютно нищо. Но я ми кажи кога ще стане тази раздяла!

– Сега.

– Какво? Сега веднага?

– Да.

– Защо така внезапно?

– Защото иначе ще изгубим време и много ще се отклоним. Нали се каните да свърнете в обратна посока.

– Да, наистина. Щом искате да се отправите към Рио Гранде дел Норте, ще трябва да продължите в тази посока.

– А понеже вие искате да се върнете, налага се тук да се разделим, колкото и да съжаляваме. Раздялата ни се облекчава само от това, че не ни се сърдиш.

– Да се сърдя ли? И през ум не ми минава. Вие се грижите за собственото си добро, а това е право и дълг на всеки човек.

Олд Уобъл изслуша разговора ни със съвършено безразличие. Но не така реагираха Паркър и Холи. Лицата им изразяваха гняв и учудване. След последните ми думи Паркър разпалено се намеси:

– Право и дълг ли? Сър, и ти го казваш тъй спокойно? Тези хора обещаха да яздат заедно с нас до Ляно Естакадо и техен дълг е да удържат думата си, а наше право е да изискваме от тях да изпълнят даденото обещание. Те нямат никакво намерение да отиват към Ел Пасо. Знаеш ли, мистър Шетърхенд, защо не искат да продължат с нас?

– Е?

– Защото се страхуват от Ляно. Това е то!

– Нищо подобно! – извика Рен. – И дума не може да става за страх.

– Ами! Казваш, че снощи сте говорили да се отправите към Ел Пасо вместо към Тексас. Но би трябвало и аз да знам нещичко по този

въпрос, защото през цялото време не съм се отдалечавал от бивака. А не съм чул нито дума за това.

Джош Холи го подкрепи. Този спор продължи известно време, докато тайно направих съвсем недвусмислен знак на Паркър и Холи, след което изразих съгласието си с решението на отцепниците:

– Всеки може да върши каквото си иска и каквото му харесва. Щом тези джентълмени искат да се отделят от нас, нямаме право да им пречим. Дори сме задължени да ги подкрепим.

– На всичко отгоре и да ги подкрепим! – обади се гневно Паркър. – Ами в какво ще се състои тази подкрепа?

– В това, че ще ги снабдим с провизии.

– Да не сме оглупели! Никакви такива!

Изглежда Олд Уобъл подозираше защо се държа така, тъй като се обърна към Паркър с думите:

– Оглупели ли? Кой е оглупял, сър? Само онзи, който не знае кой има право да разполага с провизиите! А кой има това право? Който ги е донесъл! А кой ги донесе? Аз! И аз ти казвам, че ще дам на тези хора толкова месо, от колкото можем да се лишим. Безразлично ми е дали се отделят от нас от страх, или поради някаква друга причина. Ще получат месо, защото пътем трябва нещо да ядат. Това е ясно. И тъй, който иска да си отива, нека каже, та да знае човек как стоят нещата!

Всички искаха да си вървят с изключение на Паркър и Холи, които заявиха, че се срамуват, задето досега са яздили заедно с такива страхливци. В крайна сметка осмината мъже получиха запаси от месо и след кратко, не особено прочувствено сбогуване продължиха по своя път. Холи стоеше безмълвен. Паркър мърмореше подир тях. Попитах го:

– Струва ми се, че преди малко забеляза знака, който ти направих. А разбра ли го?

– Да.

– Какво означаваше?

– Да оставя тези типове спокойно да си отидат.

– Защо не постъпи така?

– Защото ме е яд на тях.

– Ядът ти е излишен и в случая няма значение. Ние, останалите, се радваме, че се отървахме от тях. Ще попадаме в такива положения, в които ще се нуждаем от истински мъже, а не от страхливци. И ако думата „страхливец“ е може би малко силна, те все пак не са хора, на които може да се разчита.

При тези думи по лицето му се плъзна радостен лъч и с тон на

задоволство той попита:

– А мен не ме отпращаш, нали?

– Не.

– Тогава си на мнение, че можеш да се осланяш на мен?

– Хм-м, мисля, че вероятно ще те опозная като човек, на когото може да се разчита. Тъй стоят нещата.

– Значи тепърва ще те опознава! – подчерта Олд Уобъл, като разтърси крайниците си и се изсмя. – Постарай се, мистър Паркър, да не пропуснеш следващия лос!

– Това напомняне е напълно излишно, мистър Кътър. Досега съм улучвал всеки лос.

– А също и първия още на времето ли?

– Да.

– Това ме съмнява.

– Та нали сам го знаеш. Доказах го.

– Да, доказано е какво удари тогава, напълно е доказано. Знаеш ли какво беше?

– Е, какво? – попита Паркър, след като странното поведение на Стария привлече цялото му внимание.

Олд Уобъл направи такава физиономия, която умножи бръчките по лицето му, примижа с едното си око, широко облеши другото, разтресе се, разлюля ръцете си из въздуха и отговори:

– Едно магаре застреля, едно магаре! Ха-ха-ха-ха!

– Как? Какво? Магаре ли?

– Да, магаре, или по-скоро едно животно, което ти взе за магаре, но всъщност си беше лосче, или „малкото дете на лоса“!

Той натърти особено на последните четири думи, като същевременно ги изговори много бавно.

– Малкото дете... на... на... по дяволите, какво искаш да кажеш?

– Че си лъготил на едро. Даже и през ум не ти е минало да застреляш лоса. Напротив, офейкал си от него яко дим!

– О... феи...кал?!

– Да, офейкал!

– Това е клевета, която... която...!

– Е какво, която... която...? А не пропъзля ли в дупката, където после чудовището напъха главата си и така страшно се разсумтя срещу теб, че ти загуби и ума и думата?

– Дупка ли? Ка...ква...дупка?

– Дупката в скалата, където ти изчезна толкова бързо, както никога дотогава не се беше вмъквал в дупка!

Паркър пое дълбоко дъх и кажи-речи, заеквайки от смущение, продума:

– Мистър Кътър, не знам какво искаш да кажеш. Не те разбирам. Нали със собствените си очи видя лоса, който бях застрелял!

– Да, със собствените си очи видях лоса, застрелян от вожда на панашите!

– Вождът на панашите? Да ме вземат дяволите, ако мога да...

– ... застрелям някой лос ли? – прекъсна го Стария. – Да, не само че го вярвам, но дори съм убеден. Вождът ти подари лоса за това, че му съобрази да се пази от мен и ти разреши да казваш, че ти си го застрелял. Така ли е, или не, мистър Паркър?

– Ако... ако...и... и... – запелтечи ловецът в голямото си притеснение.

– Не ми отговаряй с „ако“ и „и“, ами както се полага!

– Нали ти отговарям както трябва, съвсем както трябва! Сигурно са те метнали с някоя измислица!

– Измислица ли? Да, истина е, че на времето, когато донесе лоса и взе да твърдиш, че ти си го бил застрелял, това ми се стори направо като измислица. Такъв съвършен и неповторим грийнхорн, какъвто беше тогава и онзи огромен могъщ лос! Все пак ти повярвах, защото по-късно по време на лов имаше късмет, страшен късмет. Но сега вече тази вяра свърши, веднъж завинаги свърши.

– Аз го застрелях! Кой е подлецът, дето ти е надрънкал такива лъжи?

– Подлец ли? Лъжи? Вярно, много вярно! Подлецът си самият ти, мистър Паркър.

– Какво? Аз ли?

– Да, самият ти! Да не би да отречеш, че самият ти разказа и призна всичко?

– Самият аз ли? На кого и къде?

– На твоите спътници, които си отидоха преди малко, когато бяхте горе от другата страна на Мистейк каньон, във военния лагер.

– Ха, значи тия, тия са ти го казали! Жалко, че си тръгнаха! Иначе щях да ги принудя да си признаят, че са лъгали, и да ме помолят за извинение. Ами кой от тях ти го разправи?

– Рен, добрият Рен, който преди малко тъй красноречиво с големи слова прикри страхливостта си.

– А кога?

– Тази нощ, когато ние двамата стояхме на пост и с различни истории се опитвахме да разсеем скуката си.

– Би трябвало да кажеш „с лъжи“!

– Хайде бе! Да не мислиш, че можеш да отричаш, само защото тези хора си отидоха? Тук има и други свидетели.

– Кой де, кой?

– Мистър Шетърхенд и Джош Холи, които също са присъствали, когато си го разказал. Тъй ли е, или не е тъй, Джош?

Стария не се осмели да зададе този въпрос на мен. Щях да му отговоря с някоя шега. Честният Холи обаче заяви много сериозно:

– Да, разказа го. Не е застрелял онзи лос. Което е истина, си остава истина.

Тогавя Паркър гневно му кресна:

– Дръж си човката затворена, дърга овча главо! Как можеш да твърдиш, че е било истина?

– Понеже ти самият го разказа.

– Ама че глупости! Сам съм го бил разказал! И затова трябвало да бъде истина, а?

– Тъй мисля.

– Няма какво да мислиш. Хората си разказват ей тъй разни неща, които всъщност са се случили съвсем иначе.

– Защо пък ще ги разказват другояче?

– Или защото не знаят истината, или защото искат да се пошегуват, и точно такъв бе и случаят с мен.

– Стига си го увъртал! – намеси се в този момент Олд Уобъл. – Никой уестман няма да вземе да каже, че не е улучил дивеча, и на всичко отгоре такъв великански лос, след като го е ударил. А ти съвсем си го прекалил с това самоотричане, като си разправил, че го е застрелял някакъв червенокож. Положението ми е съвсем ясно. Смятам работата за приключена, защото сега имаме да мислим за по-важни неща. Мистър Шетърхенд, значи тук ще тръгнем в обратна посока?

– Не тук, а малко по-нагоре.

– Защо да се качваме още нагоре?

– Там има поток, който води встрани от досегашната ни посока. Ако яздим по дъното му, индианците няма да забележат следите ни, в случай че се появят преди свечеряване.

– Колко умно! Ще тръгнат по следите на нашите осмина непочтени спътници, мислейки, че все още сме с тях, докато ние ще сме се

отклонили встрани. Туй хрумване е толкова добро, че би трябвало да се отпечата в някоя книга. Това е ясно!

Само след десетина минути достигнахме потока и като накарахме конете да нагазят във водите му, тръгнахме нагоре срещу течението. Тогава Олд Уобъл ми каза:

– Сър, ще ми повярваш ли, че отгатнах една от твоите хитрини?

– Коя?

– Че не яздихме заедно с осемте негодници чак до този поток. Ти добре беше обмислил всичко и се спря още доста по-надолу.

– И защо постъпих така?

– Заради преследвачите. Когато, дойдат, ще слязат от конете на мястото, където малко се позабавихме, и ще огледат внимателно земята, за да разберат защо сме спирани. Или не е така, мистър Шетърхенд?

– Така е.

– Well! Ако бяхме спрели край самия поток, те щяха да претърсят старателно онова място и много вероятно щяха да забележат, че там от тринайсетте ездачи са се отделили петима и са накарали конете си да нагазят във водата. Следователно сегашната ни нова следа щеше да бъде открита. За да избегнем тази опасност, ти взе мерки да се разделим с другите още преди това. Прав ли съм, сър?

– Да, отгатна, мистър Кътър. Ще ни бъде от голяма полза, ако и за-напред се разбираме тъй добре.

Придвижването из потока затрудни конете, защото ширината и дълбочината му често бързо се променяха. Въпреки всичко изчакахме да измине около час, преди да ги изведем на брега. Това стана на едно каменисто място, където не можеше да останат никакви отпечатьци от конските копита и да ни издадат. Така бяха взети всички възможни предпазни мерки и ние бяхме убедени, че сме направили необходимото, за да не бъдем открити. През изминалия час потокът ни беше водил на юг. Сега го изоставихме и свърнахме на изток, за да се доберем отново до Рио Пекос. Според изчисленията ми това трябваше да стане на едно място, което бе отдалечено от брода на цели два часа път и ако не се намесеше някоя злощастна случайност, можеше да се очаква, че нямаше да се натъкнем на никакви команчи.

Двете тесни долини, през които се изкачихме, бяха правили множество завои. В момента яздехме вече надолу и понеже имахме възможност да се движим в свършено права посока, ни беше необходимо, разбира се, много по-малко време, отколкото при изкачването. Когато достигнахме Рио Пекос, бе станало приблизително един и половина.

Потърсихме и скоро намерихме такова място, където спокойно течашите води улесняваха преплуването на реката, а после продължихме в галоп през равната прерия, ширнала се между Пекос и спомената по-рано верига от планински възвишения. Тъй като тези хълмове не се простират успоредно на реката, а ту се приближават до нея, ту отново се отдалечават, ширината на саваната не остава една и съща. Тя ту бива принудена да отстъпи, така че от нея остава само тясна ивица, ту се ширва пред погледа чак нейде до безбрежния хоризонт. Ние се носехме като вихрушка по тревистата равнина и беше истинско удоволствие да гледаш как дългата снежнобяла коса на Олд Уобъл и кажи-речи, още по-дългата кестенява грива на Сигурната ръка се развяват на вятъра. Ловецът-исполин яздеше мексикански жребец с червеникав косъм, в чиито жили течеше кръвта на испанската порода, но все пак не можеше да се мери с моя вран кон. Съобразно с голямата тежест на своя ездач жребецът му имаше яко телосложение и със завидна лекота издържаше на продължителен галоп.

Олд Шуърхенд и Олд Уобъл – какви двама ездачи до мен! Като нададох ликуващ вик, подхвърлих шапката си високо във въздуха и както препусках пак я улових.

– Изглежда, си в много добро настроение – подметна с усмивка Олд Шуърхенд.

– Да – отговорих аз. – И ще стане още по-добро, когато Винету се присъедини към нас. Дългата му черна коса е разкошна. Тогава около мен вятърът ще развява три гриви.

– Кога ще се срещнем с него?

– Все още не е ясно. Както вече ти казах, той е избързал напред към Ляно Естакадо. Предполагам, че още днес ще се натъкнем на негов пратеник.

– Къде? Мястото определено ли е?

– Мястото не, но линията. И освен това става дума само за едно предположение. Ще научиш подробности, когато спрем да бивакуваме. Винету знае, че ще яздя в права линия от Мистейк каньон до оазиса в Ляно. Ако е оставил свой пратеник, той ще ме чака на някое място, разположено на тази линия.

– А ние намираме ли се вече на нея?

– Още не. За да те измъкна от плен, бях принуден да се отклоня към Саскуан-куи. Сега пак се приближаваме към нея и след около час ще я стигнем. За съжаление отново ще трябва да забавим ездата си, защото Паркър и Холи не могат да ни следват. Привечер ще бъдем на едно

място, наречено от апачите Алчесе-чи. То е много подходящо за вестоносеца, изпратен да ме чака. Там може да се скрие.

– Наоколо има храсти и дървета, така ли?

– Да.

– Тъй си и мислех!

– Защо?

– Защото двете думи Алчесе-чи на диалекта на апачите означават Малката гора.

– Значи ти владееш този език?

– Горедолу.

– Това е много полезно за нас. Но доколкото знам, никога не си бил в земите на апачите!

– Наистина не съм бил. Моите досегашни ловни райони бяха по на север. Но дълго съм бил заедно с познавачи на диалектите на апачите и от тях научих каквото ми трябваше. Извънредно много се радвам, че ще мога да разговарям с Винету на родния му език. Познава ли ме по име?

– Много добре. Ще ти издам, че той има много високо мнение за теб.

– Благодаря ти, сър!

– Къде ли не сме ходили заедно с него, стигали сме чак до северната граница на Съединените щати и всъщност учудващо е как досега не сме се срещнали с теб нито един-единствен път.

– За мен е много лесно обяснимо, а и вие ще престанете да се учудвате след като научите къде се скитам и как живея.

– А това тайна ли е?

– И да и не, зависи кой как го разбира. Не обичам да говоря по този въпрос, защото не съм от хората, на които доставя удоволствие да приказват надълго и нашироко.

Той наполовина се извърна и по лицето му, което дотогава бе толкова ведро и весело, премина тъмна сянка. И все пак не се ли докоснах до някаква тайна? Стори ми се, сякаш това докосване му причини болка. И двамата замълчахме. Навярно този физически и духовно надарен човек бе имал необикновена съдба. Но нима може да се намери уестман със сива и скучна биография!

След определения от мен един час поясът на зелената растителност, обточил бреговете на Рио Пекос, отдавна бе изчезнал зад нас. Пред очите ни на много мили разстояние се ширеше прерията. Наоколо не се виждаше никаква точка, която да послужи на окото за ориентация, но въпреки това знаех, че се намирам на споменатата вече линия. Това

беше чувството или по-скоро инстинктът за ориентиране, свойствен на преселващите се животни, без който и уестманът би изпаднал в безброй опасности. Онзи, който не го притежава или ще загине, или в най-добрия случай ще си остане посредствен ловец. Трябваше само съвсем малко да се отклоним от досегашната посока, за да поемем точно по тази линия.

Бе станало вече три часа следобед и ако някой се опиташе да твърди, че команчите са успели да открият дирите ни и даже да ги проследят, щях да го помисля за откачен. В момента те можеха да са се добрали най-много до отсрещния, десния бряг на Рио Пекос, за да търсят нашите постове или стражи, които обаче изобщо не бяха там, а и никога не са били.

След последната част от краткия ни разговор Олд Шуърхенд изглеждаше потънал в дълбок размисъл, защото бе пришпорил коня си и със сведена глава яздеше сам начело. Но ето че изведнъж той дръпна поводите на жребца си, скочи от седлото и започна да оглежда земята. Когато го настигнахме и проследих погледа му, забелязах, че беше открил някаква следа и затова също слязох от коня. Олд Уобъл последва примера ни, внимателно взе да изследва изпогазената ниска трева и каза:

– Това са били коне, мешърс, шест на брой и са собственост на индианци. Тези типове са яздили един подир друг, но старите ми очи съвсем ясно различават колко са били животните. Яздили са на изток и са минали отгук преди два часа.

Сигурната ръка ми хвърли поглед, в който ясно се четеше възхищението му от Стария, и аз му отвърнах със същия поглед, защото едва ли щях да съумея да разчета следите толкова точно, или поне нямаше да се справя по-добре. Тук в откритата савана Стария наистина се проявяваше като някогашен Крал на каубоите, като специалист, който не може да бъде заблуден. Той не забеляза погледите ни и понеже никой не му отговори веднага, попита:

– Да не би да сте на друго мнение, джентс?

– Не – отвърнах. – Съвсем правилно видя всичко.

– Да, сър, но само каквото показват следите. Останалото ще трябва да предоставя на теб, защото не познавам местността, нито индианците, които се скитат наоколо.

– Може да става въпрос само за апачи или команчи.

– А от кое ли от двете племена са били тези хора?

– Мистър Кътър, питаш тъй, като че отговорът на този въпрос е

съвсем лесна работа!

– Защото предполагам, че за Поразяващата ръка няма да е необходимо дълго да си блъска главата, за да ни даде верни сведения.

– Благодаря за комплимента! Все пак трябва да се размисли, макар и да не е необходимо чак да си блъскаш главата. Команчите са тръгнали в поход и се намират наблизко, ей там, зад нас, малко встрани. Апачите знаят, че команчите са изровили бойната секира, принудени са да бъдат предпазливи и следователно ще изпратят съгледвачи.

– Съвсем вярно, сър. Само че все още тъпчем на едно и също място. Това е ясно.

– Не бързай! Следите водят на изток, значи в посока на Ляно Естакадо. А кое от двете племена в момента е насочило вниманието си към Ляно?

– Команчите.

– Правилно! Убеден съм, че само един-единствен апач знае намеренията на команчите и това е Винету. Неговите мескалероси ще бъдат уведомени за тях тепърва от него или от някой негов пратеник. Все още не е възможно те да са тук и следователно може да са изпратили, съгледвачи към Ляно. Освен това местата, където живеят, са разположени на юг оттук. Ако бяха изпратили разузнавачи или вестоносци право към Ляно, техният път никога не би ги довел толкова далеч, на север.

– Значи мислиш, че в случая си имаме работа с команчи?

– Да.

– Тогава знаем, какво е положението и...

– Чакай! – прекъснах го аз. – Казаното от мен е повече предположение, отколкото твърда увереност. Непременно трябва да разберем как стоят нещата. Тази работа е толкова важна за мен, че можем да си позволим малко да се позабавим. Наемаш ли се добре да проследиш тази диря, като препускаш бързо?

– Ама че въпрос! Да не мислиш, че съм къорав?

– Тогава възсядай коня и препускай пет минути обратно, по следи-те! Много искам да разбера дали продължават в права посока, или завиват някъде по това все пак дълго разстояние.

– Well, веднага тръгвам!

Той се метна на коня и поледя обратно по дирите в посоката, откъдето бяха дошли шестимата ездачи. Фигурата му бързо започна да се смалява, докато най-сетне изчезна от очите ни, макар че околният терен беше съвсем равен. После отново се появи като малка подвижна точка, която непрекъснато нарастваше, и накрая се изправи пред нас в

естествена големина.

– Е? – попитах го.

– Продължават все направо.

– Това ми говори достатъчно. Знаеш ли докъде се стига, ако се язди все по тази права линия?

– Предполагам, че до Синята вода.

– Да, до Саскуан-куи. Вождът Вупа-Умуги е изпратил тези шестима мъже като съгледвачи. Трябва незабавно да ги последваме.

– Защо толкова бързо? За да ги догоним ли?

– Да.

– Това е грешка, сър! Не ми се сърди, но няма съмнение, че е грешка!

– Защо?

– Та нали не обичаш да избиваш индианци!

– Вярно, така е.

– И въпреки това искаш да ги последваш? Та туй е в противоречие с твърдението ти. Нима не го разбираш?

– В какво се състои противоречието?

– Не искаш да ставаш убиец, а догоним ли тези шестима червенокожи, ще бъдеш принуден да ги ликвидираш. Команчите не бива да научават, че сме в тази местност, а избяга ли само един-единствен от шестимата, издадени сме! Предимството ни се крие в убеждението на Вупа-Умуги, че сме се отпавили на запад.

– Прав си и не си прав, мистър Кътър. Зависи от обстоятелствата дали ще се покажем на разузнавачите, или не. Пътят им води право към Алчесе-чи, Малката гора, където, както вече споменах, предполагам, че ще ме очаква пратеник на Винету. Минат ли оттам команчите, без да го забележат, добре. Но открит ли го, самият него или някаква негова следа, те ще го нападнат. Един срещу шестима. Можеш да си представиш изхода от борбата. В такъв случай или ще го убият, или ще го пленят. Случи ли се второто, ще трябва да го освободим, първо, заради приятелството ни с апачите и второ, заради посланието на Винету, което, стига само да има някакъв начин, непременно трябва да узная. При това положение не бива да отдаваме кой знае какво значение на живота на шестима враждебно настроени команчи. И тъй, напред, мешърс!

Отново се метнахме на седлата и продължихме да се носим с бързина, която бе по силите на конете на Паркър и Холи. Разузнавачите имаха преднина от два часа, но бяха яздили бавно. Ако запазеха същия ход, беше възможно да ги догоним още преди да достигнат Алчесе-чи.

За съжаление се оказа, че конете на двамата ни вече споменати спътници не бяха в състояние да поддържат нашето темпо. И тъй, нареших на Паркър и Холи да следват дирята ни по най-бързия възможен начин и заедно със Сигурната ръка и Стария Уобъл препуснахме напред. От време на време някой от нас спираше, за да разбере от следите с каква бързина яздеха шестимата, а после отново догонваше другите двама. Скоро стана ясно, че по-късно команчите бяха галопирали значително по-бързо, така че все повече и повече губех надежда навреме да ги настигнем или даже да ги изпреварим, което бе възможно, ако яздохме в полукръг.

Измина един час, а после и още един. От време на време се налагаше да дадем възможност на конете да си поотдъхнат, като забавяхме ездата. След още половин час на хоризонта пред нас изплува някаква тъмна точка. Посочих с ръка натам и казах:

– Това е Малката гора, целта на усилената ни езда. Ако препуснем право към нея, след четвърт час сме там.

– Не бива да стигаме до нея – предупреди Олд Уобъл.

– Не, защото вероятно команчите не са продължили, а са останали там.

– Но нали трябва да отидем до гората! Как ще стане тази работа?

– Цяло щастие е, че познавам околността много добре. Хайде да свърнем на юг! Ще опишем дъга.

Докато яздохме в полукръг, Олд Уобъл продължи с въпросите си:

– Мислиш ли, че така ще се доберем дотам, без да ни забележат?

– Да. Трябва да знаеш, че от разположените на изток планински възвишения се спуска поток, който се губи в равнината, но по-надолу, там, където теренът хлътва, образувайки падина, отново се появява на бял свят във формата на езерце. Диаметърът на това езеро е само около петдесетина крачки, но все пак то дава живот на една горичка, която е поне десет пъти по-голяма от него. Това е Алчесе-чи, Малката гора, която в западния и източния си край е доста рядка, докато другите ѝ две страни и особено южната са толкова гъсти, че са едва проходими. Така беше преди три години, когато за последен път бях тук, а сигурно и до ден-днешен е така.

– Хм-м! – промърмори Стария. – За три години могат да се променят много неща, а в този случай, когато става въпрос за живота ни, това е изключително важно.

– Ако има някаква промяна, тя навярно се състои в това, че гората е станала по-гъста, което само може да ни радва. Понеже в южния ѝ край

растителността е много пищна, описвайки дъга, ще се насочим натам. В тамошните гъсталаци едва ли ще се спрат да почиват хора и ето защо мисля, че ако се приближим откъм тази страна, изгледите да не бъдем забелязани, са най-добри. Ако не искаме да изчакваме падането на нощта, не ми идва на ум никакъв друг начин как да достигнем горичката.

– Well, тогава просто трябва да опитаме и да бъдем готови при нашето весело пристигане да ни изпратят между ребрата или дори в главите няколко недотам весели куршума. Смелчагата, който иска да извърши нещо смело, трябва да прояви необходимата смелост. Това е ясно!

Сигурната ръка все още не беше проговорил, обаче по лицето му се четеше изразът на онази твърда решимост, която не отстъпва пред никаква опасност, стига само да има известни изгледи за успешното ѝ преодоляване. В моите очи той все повече се разкриваше като човек, който предпочита да действа, а не да говори. Както показва и бъдещето, в това отношение двамата с Винету чудесно си подхождаха.

И тъй бяхме се отклонили вдясно и докато яздохме в полукръг, се придържахме на едно и също разстояние от гората, така че тя оставаше пред очите ни все в същата големина. А когато малко по-късно се озовахме точно на юг от нея, аз спрях коня си и измъкнах от кобурите на седлото моя далекоглед, който вече неведнъж ми беше служил предано в Далечния запад и дори ми беше спасявал живота, за да претърся старателно края на горския гъсталак.

– Виждаш ли нещо, сър? – попита Олд Уобъл.

– Не. Не мога да открия никакво живо същество, нито човек, нито животно.

– А нас дали ни виждат оттам?

– Странен въпрос, сър! Ти би ли видял оттук някой застанал там човек?

– Не.

– Следователно за невъоръженото око и ние ще останем незабележими, а не ми се вярва индианците да разполагат с далекоглед.

– На никой индсман няма да му мине и през ум да носи подобно нещо у себе си!

– Не е така! Винету винаги носи бинокъл, и то превъзходен бинокъл. На мнение съм да препуснем право напред, какво ще кажете?

– Щом толкова държиш, тогава давай! Но въпреки всичко това е и си остава непредпазливо!

Тогава Сигурната ръка за пръв път се обади, като нетърпеливо и укорително извика:

– Ами, вятър непредпазливо! Когато нямаш никакъв друг изход, освен да се хвърлиш във водата, тогава скачаш с главата надолу и веднага се научаваш да плуваш. Ако се страхуваш, стари Уобъл, в такъв случай стой си тук, докато пуснеш корени. Ние пък ще превземем горичката с шумр! Go on, мистър Шетърхенд, go on!

Той полетя на коня си напред и аз го последвах със същата бързина. Естествено Олд Уобъл не остана на мястото си. Той се понесе след мен, като възмутено заруга:

– Аз да се страхувам! Ама какво си въобразяват тези двама младоци! Олд Уобъл не е знаел какво е страх още преди да се роди, а какво остава за по-късно. Днешната младеж страда понякога от съвсем откаче-ни и непонятни хрумвания. Това е ясно!

От негова страна бе твърде смело да нарече нас двамата „днешна младеж“. Въпреки сериозността на положението ни нямаше как да не се разсмея на висок глас. Той ме чу, още повече се разлюти и извика:

– Какво се смееш, сър! Смей се едва когато стигнеш ей онази гора здрав и читав, но не по-рано!

– Мълчи, сър! – отвърнах му. – Продължиш ли да крещиш така, червенокожите и да не те видят, ще те чуят.

– Добре, ще мълча, но нека трупът ми тежи на твоята съвест. Ти виж после как ще я отървеш от него!

Пришпорихме конете си в такъв галоп, че изглеждаше, сякаш Малката гора стремително връхлита срещу нас. Земята бе покрита с мека трева, която заглушаваше тропота от конските копита. При това не сваляхме поглед от целта си, за да можем своевременно да забележим всяка евентуална опасност. Но опасност нямаше и ние безпрепятствено се добрахме до края на гората. Там скочихме от седлата, взехме готовите за стрелба пушки в ръка и внимателно се ослушахме. Нищо не помръдваше. Опитахме се да проникнем с погледите си между храсталациите. И там нищо не видяхме. Тогава Сигурната ръка ни прошепна:

– Дръжте коня ми! Няма да се бавя.

– Къде искаш да отидеш?

– На разузнаване. Не се тревожете! Умея да се справям с такива неща.

Ако му бях предложил да го придружа или пък се бях опитал да го задържа, щеше да се обиди. Затова го оставих да върви.

Измина доста време, докато се върне, след което ни извести:

– Имали сме неимоверно щастие, че не са ни забелязали. Команчите се намират в гората.

– Видя ли ги? – попитах го тихо.

– Не, но нали знаем, че следите им водят в гората, а сега се уверих, че не излизат навън. Следователно индианците са все още в нея. На първо време точно това исках да разбера. Ще трябва да се промъкнем до тях.

– Well – каза Олд Уобъл. – Само двамина ще могат да участват в тази работа, защото третият ще трябва да остане тук при конете. Кой ще е той, мистър Шетърхенд?

– Самият ти – обади се Сигурната ръка, макар че Стария се беше обърнал към мен.

– И през ум не ми минава! Да стоя тук със скръстени ръце! Ще пълзя заедно с вас из гората, защото трябва да ви докажа, че не се страхувам.

– Знаем го вече, тъй че подобно доказателство е излишно. Навярно не е необходимо да казвам, като какъв те познавам и колко те ценя и именно заради това няма да ми се сърдиш, ако ти напомня, че пълзенето из гората не е тъкмо най-силната ти странна. Нали само в откритата прерия се чувстваш като в свои води. Затова оставаш при конете!

– Както искаш – отвърна Стария с нетърпеливо движение. – Сега тук не му е нито времето, нито мястото да спорим. И тъй, като по-разумен, ще се подчиня. Вървете да търсите. Но върнете ли се после във вид на трупове, не искам да слушам никакви упреци!

Той хвана здраво поводите на конете и ни направи знак да тръгваме. Сигурната ръка ме погледна въпросително. Отговорих му:

– Опасно е да се разделяме, все още е светъл ден. Лесно можем да бъдем забелязани и тогава единият бързо ще трябва да помага на другия.

– Правилно, сър! А в каква посока ще тръгнем?

– Когато преди малко се отдалечи, не забеляза ли някъде такова място, където да можем по-лесно и с по-малко шум да навлезем в гъсталациите?

– Струва ми се, че знам такова място. Ела!

Той ме поведе на известно разстояние покрай гората, а после посочи към храсталака, който тук не беше толкова гъст като другаде. Кимнах, легнах на земята и пълзейки навлязох в гората. Сигурната ръка ме последва. Разбира се, бяхме оставили пушките си при Олд Уобъл. Във всички случаи двата ми револвера и ножът щяха да са достатъчни.

Както вече казах, още беше светъл ден. Следователно индианците можеха да забележат всяко по-значително раздвижане на храсталака.

Това утежняваше задачата ни толкова много, че напредвахме изключително бавно. За половин час изминахме една трета от пътя си. После положението се подобри. Трябваше да се насочим към средата на горичката. Там се намираше езерото, край което вероятно бяха отседнали команчите. След още петнайсетина минути чух нейде пред нас да пръхти кон. Сигурната ръка също го беше чул, защото ме побутна, за да ми обърне внимание на този шум. Дали животното бе изпръхтяло случайно, или по маниера на индианските коне искаше да предупреди господаря си за приближаването ни! В този случай опасността за нас ставаше двойно по-голяма.

Трябва да кажа, че не само се радвах на Сигурната ръка, ами дори му се възхищавах. Отначало беше останал зад мен, но после излезе напред и то като се придвижваше с такава издръжливост, предпазливост и сръчност, каквито едва ли бях виждал някога да проявява бял. Той използваше всяко свободно място, като или избягваше всяко препятствие, или пък го отстраняваше напълно безшумно. Когато ловкостта на ръцете не достигаше, налагаше се да помага ножът и, ако някое клонче или по-дебел клон трябваше да бъдат отместени, това ставаше толкова внимателно и равномерно, че друг освен мен не беше в състояние да го забележи. За един уестман бе направо цяло удоволствие да го наблюдава.

Така напредвахме бавно, но сигурно, докато най-сетне доловихме гласове. Думите не се разбираха, защото все още бяхме твърде далеч. Колкото повече се приближавахме, толкова по-ясно ги чувахме, докато най-накрая видяхме разговарящите хора. Всъщност това не беше разговор в обикновения смисъл на тази дума, а по-скоро приличаше на заседание на прериен съд.

Бяхме се озовали зад не особено гъсти храсталаци, през които горедолу можехме да виждаме. Пред нас се намираше езерцето, вдясно бяха вързани шест коня, докато вляво стоеше самотен кон, завързания забито в земята колче. Той беше кон на апач, а другите принадлежах на команчите, които преследвахме. От шестимата индианци само трима бяха живи. Те седяха между нас и езерото. Кървавите трупове на тримата им другари лежаха недалеч. Точно пред тях се издигаше самотно дърво, за чийто ствол бе завързан един апач. Тъй като беше с гръб към нас, не можехме да видим лицето му. Сигурно беше ранен, понеже около краката му имаше локва кръв, но въпреки това, изглежда, загубата на кръв не беше изцедила кой знае колко силите му, защото тъкмо когато тази гледка са разкри пред очите ни, ние го чухме със силен глас да казва:

– Кучетата-команчи ще ме убият, но няма да постигнат целта си.

Пеш-ендатсе, Дългия нож, им се присмива. Те бяха шестима. Преди да го победят, той уби трима от тях. Той ще умре, пеейки песента на смъртта, без да му мигне окоето, а душите на тези тримата ще трябва да му слугуват във Вечните ловни полета.

Дългия нож! Познавах го много добре. Той бе извънредно храбър и хитър воин, който се ползваше с голямо уважение сред мескалеросите и вече неведнъж е бил втори вожд на племето. Когато ставаше въпрос за някое опасно разузнаване, при което бяха необходими смелост и хитрост, обикновено избираха него.

Несъмнено той се е бил скрил тук в Алчесе-чи, за да ме чака, и аз не се бях излъгал, когато предположих, че Винету ще се натъкне на разузнавачи от племето си и след като остави за мен пратеник, ще продължи право към Ляно Естакадо.

Един от команчите направи презрителен жест и отговори:

– Дългия нож смърди като мърша. Душата му ще бъде прокудена и във Вечните ловни полета няма да има кой да ѝ прислужва, защото ние ще му вземем скална, преди още да го предадем в ръцете на смъртта след големи мъки. Той уби трима от нас, понеже, когато се приближавахме, той подло се беше скрил в засада. Ако се беше показал открито, щеше да се пролее само неговата кръв и нито една капчица от нашата.

– Да, кучетата команчи щяха да се осмелят да се бият с мен, защото имаха дванайсет ръце срещу мен, а аз бях сам. Ако не бяха толкова многобройни, щяха да избягат от мен като койоти, които вият, но не хапят. Когато ме изпратите във Вечните ловни полета, там ще срещна само апачи, но нито един команч, понеже там отиват само душите на смелите мъже, а не на страхливците. Ще ви покажа какво сте вие, ето вижте!

Той силно се изплю три пъти. Команчът продължи със същия презрителен тон:

– Това не се отнася до нас, а важи за самия теб. Говориш такива големи приказки, за да прикриеш, че ти липсва храброст. Страхът от смъртта ти е изписан на лицето. Знаеш, че ще смъкнем кожата ти на ивици и ще нарежем с ножовете си плътта ти на късове и зад гордите ти думи се крият само воплите на ужас, които чуваш да звучат в душата ти. Все пак ние сме склонни да проявим милосърдие и ако ни кажеш истината и ни отговориш на въпросите, които ще ти задам, ще те умъртвим бързо и без мъчения.

Дългия нож отметна гордо глава и, проявявайки привидно съгласие, каза:

– Нека команчът говори.

– Вашите воини тръгнаха ли в поход срещу команчите?

– Не.

– Истината ли казваш?

– Да.

– Не вярвам.

– Можеш да вярваш. Или си мислиш, че на могъщия лъв ще хрумне да тръгне да се бие с някой болен плъх?

– Уф! Ако продължаваш така да ни обиждаш, не бива да очакваш от нас милост! Къде се намират апачите мескалероси?

– У дома, по родните си места.

– Къде е Винету, вождът?

– Далеч на север при индианците, които се наричат змии.

Той каза това, за да ги накара да повярват, че в момента няма защо да се боят от прочутия си противник.

– И това е лъжа. Винету е тук.

– Не е.

– Ние видяхме Поразяващата ръка, а появи ли се някъде той, тогава и Винету не е далеч.

Забелязах как Дългия нож сподави един радостен възглас.

Очевидно си наложи да остане спокоен и невъзмутим, след което с тон, изразяващ дълбоко убеждение, каза:

– Команчът лъже. Той иска да ме измами. Поразяващата ръка не е нито в равнините, нито в планините. Той се завърна в родината си отвъд Голямата вода и ще дойде пак едва след две или три зими. Самият той го каза.

– Не лъжа!

– Лъжеш! Не ти вярвам!

– Но не лъжа! – кресна гневно команчът. – Видяхме го!

– Къде?

– В нашия бивак. Промъкна се тайно до нас, но го пленихме и ще умре на кола на мъченията.

– Поразяващата ръка ли? На кола на мъченията? – апачът се разсмя подигравателно. – Всички воини на команчите взети заедно не са в състояние да вържат на кола на мъченията този бял ловец. Дори и да го заловят, той въпреки ремъците внезапно ще изчезне също като орела, който и десет пъти по хиляда врабчета не могат да задържат. Но той изобщо не е пленен, защото сега се намира не в тази страна, а е там, където е роден.

Несъмнено целта му беше да ядоса команча и така да го накара да

каже някои неща. И действително постигна целта си, противникът му гневно извика:

– Заловихме го! Воините на команчите не са врабчета, а орли, които ще разкъсат и изядат това врабче! Аз ти казвам истината, а ти лъжеш. Как можеш да твърдиш, че вашите хора са по родните си места! Те са тръгнали на поход, иначе нямаше да изпратят разузнавач!

– Така ли са направили?

– Да.

– Кога?

– Сега.

– Какво ли можете да знаете за някакъв разузнавач. Pshaw!

– Знаем. Това си самият ти!

– Аз ли? Кой ви е метнал, че Дългия нож е тръгнал на път като съгледвач?

– Никой не ни е метнал. Това е така.

– Тогава синовете на команчите са слепи. Нима по лицето ми се виждат цветовете на войната?

– Бил си достатъчно умен, за да не ги изрисуваш!

– Ами къде живеят команчите и къде апачите мескалероси? Едните на север, другите на юг. А къде се намирам аз в момента? Далеч на изток. Щях ли да яздя толкова далеч на изток, ако трябваше да се отправя към вас на север като разузнавач?

– Сигурно сте научили къде се каним да отидем!

– Уф, уф, уф! Нима не виждаш, че току-що се издаде? Значи кучетата команчи са изпъззели от дупките си не в поход срещу апачите, а за да се отправят на изток! Сега вече знам къде отивате и каква е целта ви!

Команчът разбра, че се беше оставил да го надхитрят и разгневен на самия себе си, се сопна на пленника:

– Мълчи крастава жабо! Мога да кажа това, което казах, защото знам, че няма да го раздрънкаш. Ще те отведем с нас, за да умреш на кола на мъченията едновременно с Поразяващата ръка.

– В такъв случай ще живея още много дълго, тъй като лъжеш, че сте пленили този прославен бледолик.

– Истина е. В ръцете ни е!

– Pshaw!

– И не само той, а и неколцина други бледолики, които също ще умрат.

– Кажете им имената!

– Олд Уобъл, старият побелял изгребител на индианци.

– Уф!

– Освен това Сигурната ръка, бледоликият великан.

– Уф, уф! По-нататък!

– По-нататък ли? А това не ти ли стига?

– Да, стига ми. Ако действително сте заловили тези трима велики ловци и ме отведете във вашия бивак, аз няма да умра, защото ние ще се освободим и ще връхлетим върху синовете на команчите като бизони върху глутница страхливи вълци. Поразяващата ръка никога не е бил побеждавай. Той е...

– Често е бил пленяван! – прекъсна го команчът, разгневен до крайност.

– Но винаги се е освобождавал! Сигурната ръка е такъв ловец, който с едно стисване на ръцете си удушва шестима команчи, с всяка ръка по трима. За него...

– Не ми споменавай за това куче! – отново го прекъсна другият. – Никога досега не е побеждавал команчи!

– Защото все още не се е срещал с команчи! А Олд Уобъл, който се носи по саваната като вихрушка, тъй че никой не може да го догони, ще ви...

– Ще умре, ще умре! – изкрещя команчът, прекъсвайки го за трети път. – А може и да не умре, защото този стар бледолик е едно ужасно псе, което всъщност не трябва да се убива, а да бъде погнато с тояги. Този страхливец...

Индианецът неочаквано млъкна. Той беше прекъснат, но не от апа-ча, с когото разговаряше, а от съвсем друг човек. Естествено погледите ни бяха отправени към команча. Когато в този миг той внезапно спря да говори и очевидно изплашен, погледна встрани, ние също извърнахме очи натам и същевременно чухме думите:

– Какво съм аз? Страхливец ли, псе ли? Куче червенокожо! Ще ти покажа аз дали съм страхлив, или не. Който от вас направи опит да поsegне към оръжието си, ще получи куршум в главата. Горе ръцете!

Беше стария Уобъл. Той не се бе промъкнал през гъсталаците, а най-спокойно беше дошъл през западната тясна просека в гората, която бе използвана и от команчите, за да достигнат до езерото. С пушка, до-лепена до бузата, и показалец на спусъка той се появи иззад най-близките храсти и бавно започна да се приближава.

– Горе ръцете! – повтори той, тъй като индианците не се подчиниха веднага на заповедта му.

Този вик е отдавна познат в Дивия запад. Който вдигне високо и двете си ръце, не може да посегне към оръжията си и да се защити. „Горе ръцете!“ Животът на онзи, който бива нападнат с тези думи и не им се подчини веднага, не струва и пукната пара. Това го знаят и индианците. Ето защо, и след като Олд Уобъл повтори заповедта, и тримата команчи високо вдигнаха ръце.

– Тъй, паднахте ли ми сега, червенокожи негодници такива! – Той се изсмя. – Който отпусне макар само едната си ръка, ще бъде застрелян. Не се шегувам. Значи съм бил страхливец! Тъй, тъй! И сте ме били пленили! Заедно с Поразяващата ръка и Сигурната ръка! Вярно ли е това, подлецо?

Индианецът не отговори.

– Аха! Секна ли ти дъхът! Почакай само, ей сега ще те накараме пак дълбоко да си го поемеш! Трябва да ви покажа двама добри приятели, много известни мъже. Щом ги видите, страшно ще им се зарадвате. Къде ли са се скрили само?

Естествено Олд Уобъл имаше предвид Сигурната ръка и мен. Той все още държеше пушката си насочена към команчите, а погледът му започна да претърсва храсталациите откъм източната страна, където предполагаше, че се намираме, и където действително се бяхме скрили. Никак не беше чудно, че индианците послушно държаха ръцете си вдигнати, защото той представляваше гледка, която можеше да стресне всекиго. Към и бездруго необикновения му външен вид се прибавяше и обстоятелството, че той беше въоръжен с четири пушки – в ръце държеше своята пушка, а през рамо бе праметнал карабината на Сигурната ръка, моя мечкоубиец и карабината „Хенри“. Команчите сигурно нямаше да се осмелят да му окажат съпротива.

Въпреки това аз съвсем не одобрявах внезапното му и неочаквано появяване. Той трябваше да стои в края на гората при конете, а не да идва при езерото. Реших по-късно да му поискам обяснение, макар че се беше справил със задачата си твърде добре. В момента ни подканяше да се присъединим към него. Направих знак на Сигурната ръка. Изправихме се и след като се провряхме през клонците, излязохме на открито. Щом ни забеляза. Стария подвикна на команчите:

– Ето мъжете, които исках да ви покажа, мерзавци такива! Познават ли ги?

– Поразяващата ръка! – възкликна ликуващо Дългия нож.

– Сигурната ръка! – извика изплашено команчът.

Обърнах се към него:

– Да, това сме ние, за които казваш, че сме били ваши пленници. Мистър Кътър, вземи им оръжията!

Извадих револвера си и го насочих към команчите. Те не посмяха да помръднат.

– Мистър Кътър, развържи апача!

Стария така и направи. Но веднага щом Дългия нож почувства, че може да си служи с ръцете и краката, той се наведе, грабна един томахок, последваха два бързи удара и... двама от седящите команчи се проснаха на земята с разбити черепи. Хванах го за ръката и му извиках:

– Какво прави моят червенокож брат! Аз исках да говоря с воините на команчите и...

Той не ме доизслуша, а се изтръгна от мен и така бързо повали и третия команч на земята, че нямаше как да му попреча. После ми отговори:

– Нека моят прочут бял брат ми прости, че не постъпих според волята му. Знаем, че той не обича да пролива кръв. Затова аз я пролях.

– Но това не биваше да става!

Той посочи гърдите си и попита:

– А моята кръв не тече ли? Щом е изровена бойната секира, тогава важи законът: живот за живот, кръв за кръв.

– Нямам нищо против да убиваш онези, които ти си победил. Но тези тримата не принадлежаха на теб, а на нас. Откога храбрите воини на апачите са изгубили всяка гордост, та убиват врагове, които са били пленени от други хора? Да не би, откакто ви напуснах, да сте започнали да се кичите с подвизи, които не са извършени от вас?

Засрамен, той сведе поглед и се опита да се извини:

– Един от тези тримата ме рани. Нима можеше да остане жив? Какво щеше да прави Поразяващата ръка с тези кучета, ако бяха останали живи? С нас ли щеше да ги вземе? Това щеше да е излишен товар, който сигурно би му пречил. Или имаше намерение да ги пусне на свобода? Но тогава те щяха да се върнат при своите и да издадат всичко, каквото са видели.

– Тук си прав, обаче знаеш, че от доста дълго време Поразяващата ръка е един от вождовете на апачите. Нима някой воин от това племе има право в негово, присъствие да прави каквото му хрумне? За какво са вождовете, ако пред очите им всеки воин постъпва както си иска? Какво ще каже Винету, най-великият и прочут вожд на апачите, когато му разкажа какво се случи?

Тогава гордият индианец сведе пред мен глава и с умолителен тон,

каза:

– Постъпих неправилно. Поразяващата ръка ще ми прости ли моята прибързаност?

– Станалото станало, не може да се промени. Прощавам ти, макар че вероятно ти ни причини голяма вреда.

– Вреда ли? Как може моят бял вожд да говори за вреда?

– Исках да разговарям с тези хора и щях да науча от тях, каквото ми нужно.

– Нямаше да кажат нито дума.

– Щяха да кажат. Да не би моят червенокож брат да ме мисли за толкова неразумен, че да им издам, какво ме интересува? Нима той не знае, че думите и въпросите на един хитър човек са като примка, в която се улавя дори и умният?

– Знам го. Но не е необходимо Поразяващата ръка да разпитва тези кучета команчи.

– Е, сега, разбира се, не е, защото са мъртви!

– Дори и да бяха живи – също. Аз знам всичко. Научих го.

– От кого?

– От тях.

– Разговаря ли с тях?

– Не.

– Значи си ги подслушал?

– Да.

– Добре, ще видим дали действително ще можеш да ми дадеш задоволителни отговори. А сега ми покажи раната си. Дълбока ли е?

– Не знам. Но не е смъртоносна.

Имаше право. Раната дори не беше тежка. Ножът бе пронизал странно само десния му гръден мускул и се беше плъзнал по едно от ребрата. За един индианец това е леко нараняване, макар че едва ли щеше да се отърве от треската, предизвиквана от всяка подобна рана. Докато го превързвах, се появиха Паркър и Джош Холи и останаха не малко учудени от това, което видяха. Олд Уобъл се обърна към тях:

– Ето виждате ли, мешърс, колко бързо се справихме с негодниците. Когато пристигнах, за съжаление трима от тях бяха вече мъртви. Иначе щях да се разправа и с шестимата. Ама как хубаво си вдигнаха ръцете тези типове!

– И как хубаво можеше да загазиш, мистър Кътър! – добавих аз.

– Да загазя ли? – попита учудено той.

– Да.

– Защо?

– Ами ако не бяха вдигнали ръце?

– Щях да ги застрелям.

– Колко от тях?

– И тримата, разбира се, това е ясно!

– Един да, а после другите двама щяха да те пипнат за гушата.

– Само да се бяха опитали!

– А защо не? Как щеше да се отбраняваш с една празна пушка в ръцете и други три на рамо? От такова счепкване сигурно нямаше да излезеш победител.

– Не прибързвай, сър, не прибързвай!

– Ами ако вместо тримата беше заварил тук шестимата, тогава?

– Та нали преди това стоях ей зад онзи храст и огледах как стоят нещата. Дори и да бяха всичките шестима, пак щях да постъпя по същия начин.

– И щеше да бъдеш убит!

– Pshaw! Да не съм дете! Да вземем например теб, сър! Колко често си бил в такова положение и ти се е налагало да се разправяш с повече от шестима червенокожи!

– Но тогава положението е било по-различно. От мен червенокожите се страхуват повече, отколкото от теб, а притежавам и карабината „Хенри“, която смятат за омагьосана.

– Хм-м, е да! Но все пак не съм направил никаква грешка, защото нищо лоши не можеше да ми се случи.

– А-а, може би защото мистър Шуърхенд и аз бяхме наблизо?

– Да.

– Тогава се лъжеш. Ако индианците не се бяха толкова изплашили, а бяха запазили присъствие на духа, щеше да отнесеш някой куршум или рана от нож, преди да успеем да го предотвратим. А дори и във всичко да си прав, то най-малкото не си прав в това, че действа против указанията ми. Бяхме се разбрали да останеш в края на гората при конете.

– Сър, стана ми скучно.

– Това не е причина, за да вземеш да вършиш глупости!

– Глупости ли? Да си имаме уважението, мистър Шетърхенд! Олд Уобъл няма навика да върши глупости!

– Pshaw! Ти безусловно си длъжен да останеш на поста, който веднъж ти е поверен. Какво ще стане, ако всеки на своя глава си тръгне от мястото, където трябва да стои? Как е възможно тогава да се участва

заедно с теб в някое опасно начинание? Знаеш, че провеждането на нашия план е свързано с големи опасности. Ще трябва да имаме непоклатимо взаимно доверие. Ако се окаже, че не е така, продължавам ездата си и те зарязвам тук!

– Браво, браво! – извика Паркър. Тогава Олд Уобъл гневно го сръза:

– Какво си се разкрещял? Веднъж завинаги забранявам да ми се реве по такъв начин!

– Вярвам, че не ти отърва! – отговори Паркър. – Когато на мен ми се говори, че ще ме зарежат, трябва да търпя, но ти, стари Уобъл, не щеш и да чуеш подобно нещо! Ние не присъствахме тук. Какъв гаф си направил пак?

– Никакъв! Но ако не си затвориш веднага човката, мога допълнително да направя нещо, което никак няма да ти е приятно. Това е ясно!

Побеснял от гняв. Стария му обърна гръб.

Най-напред се погрижих за безопасността ни, като накарах да доведат конете, а после разставих постове. Холи трябваше да застане пръв на стража. Имаше за задача да патрулира около горичката и да докладва за всичко по-особено. След това огледахме команчите. Бяха мъртви и на първо време ги отнесохме настрана. После седнахме да обсъдим положението. Вече се свечеряваше, но не беше разумно да палим огън. Вярно, че светлината му не би проникнала навън, защото Малката гора бе достатъчно гъста, но команчите, които по-късно щяха да минат оттук, не биваше да намерят никакви следи от нашия лагер.

Разбира се, най-важното беше онова, което имаше да ми казва Пешендатсе, Дългия нож. Когато го попитах дали е срещнал Винету, той ми отговори:

– Да. Воините на апачите чуха, че команчите са изровили бойната секира и незабавно изпратиха съгледвачи, за да разузнаят кого се готвят да нападнат. Аз бях един от тези съгледвачи, а заедно с мен имаше и друг воин. Започнахме да яздим нагоре срещу течението на Пекос, където предполагахме, че се намират команчите, и се натъкнахме на тях край Саскуан-куи, Синята вода, която ние, апачите, наричаме Доклисто. Не ни се удаде да ги наблюдаваме, а още по-малко пък да ги подслушаме, тъй като ловувайки, те се скитаха из цялата околност, за да се сдобият с месо.

– Но обикновено вечерта никой не ловува!

– Поразяващата ръка е прав, това ни е известно и на нас. Оставихме конете си и пешком се промъкнахме до Синята вода, където стигнахме,

когато се беше вече стъмнило.

– Успяхте ли да чуете нещо?

– Не. Положихме големи усилия, но няхахме късмет. Моят бял брат ще ми повярва и няма да ме упреква. И на най-добрия, най-храбрия и най-предпазливия разузнавач може да се случи да се завърне, без да е научил каквото и да било, въпреки всичката му хитрост.

– Разбира се! Познавам те и през ум не ми минава да мисля нещо лошо за теб. Къде срещна Винету?

– Две вечери поред се промъквахме до Синята вода. През първата вечер няхахме успех, а през втората се натъкнахме на Винету, който беше дошъл още преди нас и ни нареди да не се излагаме повече на опасност, а да се присъединим към него.

– А-а, тогава той несъмнено е бил научил нещо!

– Да, беше научил нещо, което извънредно много ще учуди моя бял брат Поразяващата ръка.

– Какво?

– В голямата пустиня, наричана от бледоликите Ляно Естакадо, има красив клапария-сиярдестар, зелен остров, с много бистра вода, край която растат най-великолепни дървета, храсти и цветя. Там се издига и къща, където живеят трима души: един деклил-инда, негър, една деклил-исома, негърка, която му е майка, както и един бял ловец. Той е господар на местността и го наричат Дил-Мейе, Кървавата лисица. Винету се е срещал с него и двамата са пушили калюмета на приятелството.

– Аз също го познавам.

– Уф! – учудено възкликна индианецът. – И Поразяващата ръка ли се е срещал с него?

– Да.

– И е виждал езерото и къщата в пустинята?

– Да.

– Тогава моят прославен бял брат знае пътя дотам, така ли?

– Естествено! Няколко пъти съм бил там. Винету не ти ли каза?

– Не. Винету, великият вожд на апачите, не обича дълго да говори. Не казва нито дума повече, отколкото е необходимо. Значи ти знаеш пътя и местността! Затова е трябвало да те чакам и да ти предам посланието на вожда!

Той беше учуден. От думите му разбрах колко дискретен е бил пак Винету. Никога нито с една дума не е споменавал оазиса в Ляно.

Апачът продължи:

– Както подразбрах от думите на Винету, някога при Кървавата

лисица са ходили команчи.

– Разбира се. Бяха там заедно с него и с мен. Предвождаше ги младият вожд Шиб-а-бигк, Желязното сърце.

– Шиб-а-бигк ли? Виждам, че Поразяващата ръка знае всичко съвсем точно, защото тъкмо този млад вожд ще поведе сега команчите към оазиса в пустинята.

– А ти успя ли да разбереш, защо команчите са решили да постъпят така?

– Винету ги е подслушал. Кървавата лисица бил напуснал пустинята за да ловува и се натъкнал на отряд команчи. Те го нападнали и се опитали да го убият. Той започнал да се отбранява и застрелял неколцини от тях. Куршумите му ги улучили точно в средата на челото.

– Та няма са го познавали?

– На времето един от тях бил при него в пустинята и той го познал.

– Избягал им е, нали?

– Нито един от техните куршуми не го ранил и нито един от ножовете им не го е дори одраскал.

– Слава Богу! Сега са предприели поход, за да си отмъстят и да го убият, така ли?

– Да, искат да го убият, да унищожат къщата му и дърветата, та оазисът да заприлича на пустиня. Това е чул Винету.

– Но не е възможно да го е научил едва тук край Синята вода, а сигурно го е знаел преди това, понеже получих от него същото известие още горе в Сиера Мадре.

– Двама команчи били там на лов и говорили за това, без да го познават. Той се натъкнал на тях и се представил за син на кайовите. Те му повявали.

– Тогава са били изоставени от душите си. Онзи, който, макар и да не познава Винету, го вземе за кайова, няма мозък в главата си. Продължавай!

– Винету незабавно тръгнал от Сиера Мадре, за да предупреди Кървавата лисица. Пътем забелязал дири и ги проследил до Синята вода, където подслушал команчите. Там се натъкна на нас. Вождът се зарадва много на срещата и ни даде заповедите си. Воина, който беше заедно с мен, той изпрати обратно, за да заведе бързо триста добре въоръжени апачи, запасени с достатъчно месо, до Нарголете-тсил, Дъждовната планина, където да чакат Поразяващата ръка. Мен взе със себе си до тук, до Малката гора и ме остави да изчакам Поразяващата ръка, за да му кажа, че трябва да се отпрати към Нарголете-тсил, да застане начело на

нашите воини и да го последва в Ляно Естакадо.

– Добре, добре! Така си и мислех! Това ли е всичко, което ти наре-
ди да ми предадеш?

– Да, това е всичко.

– Тогава към Дъждовната планина! Познавам я много добре. С бър-
за езда може да се стигне до нея за половин ден. Мястото е изключител-
но подходящо, защото там могат да се скрият дори повече от триста ду-
ши така, че никой да не успее да ги открие. Колко жалко, че уби тези
трима команчи! Ако бяха живи, сигурно щях да измъкна от тях с раз-
лични въпроси нещичко, което щеше да ни е от полза.

– Какво иска да знае Олд Шетърхенд?

– Кой е предводителят на команчите.

– Шиба-бигк. Вече ти казах.

– Съмнявам се, защото е твърде млад. Край Синята вода заповядва
Вупа-Умуги, който сигурно няма да се подчини на никой по-млад воин,
а по-късно ще пристигне и Нале-Масиув, който несъмнено също ще се
окаже прекалено горд, за да се остави да бъде командван от Желязното
сърце.

– Уф! Нале-Масиув, който има на всяка ръка само по четири пръс-
та? И той ли ще дойде?

– Да, заедно със сто воини.

– Откъде го знае Поразяващата ръка?

– Чух го, скрит край Синята вода.

– Уф, уф! Поразяващата ръка също е бил при Синята вода и е успял
тайно да се промъкне до кучетата команчи? Онова, което не се удава на
никой друг воин, със сигурност може да бъде извършено от двама – от
Винету и Поразяващата ръка!

– Не заслужавам тази похвала, защото и белите воини, които виж-
даш тук заедно с мен, също бяха там.

– Да, ама как! – намеси се Сигурната ръка. – Ти беше като свободен
човек, а...

– Не говори! – прекъснах го аз. – Случилото се там спокойно може
да си остане между нас. Не е необходимо да се разказва наляво и надяс-
но! Както вече споменах, за нас ще е от голяма полза да разберем кой е
истинският предводител на команчите. От страна на Вупа-Умуги и
Нале-Масиув не можем да очакваме нищо добро. Обаче Шиба-бигк ми е
задължен, защото на времето му спасих живота и напълно безопасно го
преведох през Ляно. Вярно, че е по-млад от другите двама и те едва ли
ще се оставят той да ги командва, обаче Желязното сърце е син на

прославения Тевуа-шохе, Огнената звезда, който бе върховен военен вожд на всички племена на команчите и благодарение на спечелената слава, както и на успехите, които дължат само на него, смятам, че е твърде възможно неговото обществено положение и сан да са преминали върху сина му. Ако тримата команчи бяха все още живи, съвсем сигурно щях да го науча от тях.

Макар че тези думи не бяха отправени към Дългия нож, той отговори:

– Поразяващата ръка ще ми прости стореното. Разрешава ли ми да не споменавам нищо за шестимата мъртви команчи?

– Добре. Кой кого забеляза пръв, ти тях или те тебе?

– Аз ги видях пръв. Докато очаквах тук Поразяващата ръка, лесно можеха да се появят команчи. Затова бях много предпазлив и скрих коня си дълбоко в гъсталака. Същевременно внимавах да не оставям следи. Но скоро се видях принуден да отивам ту тук ту там, а трябваше да закарам и коня си на водопой и това стана причина да ме открият. Бях отвел коня си до езерото и докато пиеше вода, се отправих към края на Малката гора, за да видя дали не ме заплашва някоя опасност. Тогава забелязах шестте кучета команчи и едва намерих време отново да заведа коня си в скривалището му, но не успях да залича отпечатъците от копитата му. Команчите наближиха, видяха дирята и я проследиха навътре в гората. Не можех да избягам. Бяха твърде близо. Застрелях първия и наръгах с ножа си втория и третия, но другите ме сграбчиха. Бях ранен, повален на земята и целият омотан с ремъци. После ме вързаха за едно дърво. Когато дойдохте, убих и другите трима. Поразяващата ръка не може вече нищо да ги попита. Но от тях чух нещо, което искам да му кажа.

– Какво е то?

– Канят се да отидат в оазиса сред пустинята, да заловят Кървавата лисица и старата негърка и да ги отведат в голямото село на команчите. Докато разговаряха, научих и къде се намира сега селото им.

– Това е наистина важно. И къде е то?

– Не познавам местността и никога досега не бях чувал името ѝ. Команчите я наричат Каам-кулано²⁵.

– Лъжеш се, сигурно знаеш тази местност. Вярно, че команчите я наричат така, но вие сте ѝ дали името Качо Настла, което означава същото – Долината на зайците.

25. Долината на зайците. Б. а.

– Качо Настла? Действително знам такава долина. Намира се на един ден езда северно оттук. На това място трябва да бъдат отведени Кървавата лисица и негърката, за да умрат на кола на мъченията. Негърът е вече там.

– Какво? – попитах изплашено. – Какъв негър?

– Синът на старата чернокожа жена, който живее в пустинята при Кървавата лисица.

– О-о! Това наистина е много важна, но и много нерадостна вест. А правилно ли чу всичко.

– Слухът ми не се е излъгал.

– Но може да е ставало дума за някакъв друг негър!

– Отнасяше се само за негъра, който живее в пустинята. Кучетата команчи споменаха и името му.

– Кое е то? Казвай бързо!

– Чух го, но не го запомних.

– Боб ли?

– Да, Боб, Боб казаха.

– А как е попаднал в ръцете им? Не говориха ли за това?

– Говориха. Бил е заедно с Кървавата лисица на лов, когато ги нападнали команчите. Лисицата убил неколцина от тях и избягал, но негърът им паднал в ръцете и бил отведен в Долината на зайците. Там ще го държат в плен, докато докарат Лисицата и негърката. После и тримата ще умрат на кола на мъченията.

– Няма да се стигне дотам! Аз ще се погрижа за това. Боб трябва да бъде освободен. Веднага тръгвам!

Скочих на крака, защото бях възбуден, макар че иначе не губех лесно присъствие на духа.

– Какво ти стана, сър? – попита Олд Уобъл. – Струва ми се, че този Боб ти отне душевното спокойствие!

– Не той, а обстоятелството, че е пленник на команчите и ще бъде убит!

– Pshaw! Един чернокож, някакъв си нигър²⁶!

– Нигър ли? Навярно искаше да кажеш негър, мистър Кътър!

– Нигър казах. И никога през живота си не съм изговарял тази дума иначе.

– Съжалявам! Изглежда, ти не причисляваш негрите към хората.

– Вярно, че естествената история ги изброява редом с другите

26. Презрително название на негрите в САЩ. Б. пр.

човешки видове, значи от научна гледна точка спадат към тях, но, ту god²⁷, що за хора са това!

– Във всеки случай не по-лоши от всички с друг цвят на кожата!

– Pshaw! Нигърът е толкова долнопробно същество, че всъщност не си заслужава да се говори за него!

– Действително ли имаш такива възгледи? Наистина ли?

– Иес.

– Тогава ми е жал за теб, жал ми е от цялата ми душа и сърце, защото с това твърдение доказваш, че стоиш далеч по-долу от „нигъра“!

– All devils! Сериозно ли говориш, сър?

– Напълно сериозно!

– Тогава и на мен ми е също тъй жал за теб! Един цветнокож човек никога не може да бъде истински човек, иначе Бог не би го сътворил цветнокож!

– Със същото право някой негър би могъл да каже: „Белият не е истински човек, иначе Бог не би го създал без никакъв цвят.“ Обиколил съм малко повече свят от теб и сред народите с черен, бакърено-червен, кафяв и жълт цвят на кожата съм срещал поне също толкова добри хора, колкото и сред белите, поне, казвам, поне! Разбираш ли ме, мистър Кътър?

– Все едно ми е какво си срещал. А аз пък досега не съм видял нито един-единствен нигър, до когото да съм изпитал желание да седна.

– Защото още от първия миг така си се отнасял с всеки чернокож, че не е било възможно да се настрои приятелски към теб. Следователно твоят опит не е никакво доказателство за твърдението ти. А що се отнася до Боб, той е такъв голям симпатяга, че ако някога вие двамата изпаднете в беда, много вероятно ще се притека на помощ първо на него!

– Гръм и мълния! Ама че комплимент! Можеш да бъдеш изключително любезен, мистър Шетърхенд, изключително любезен. Това е ясно!

– Целта ми е да бъда искрен, а не любезен. Не мога да съм любезен с хора, които презират ближния си. Когато те заровят в земята, твоето белокожо тяло ще се превърне в същата воняща мърша, в каквата се превръща и трупът на всеки негър. Навярно ще го признаеш и самият ти. А сега бъди тъй добър да ми изброиш другите си предимства! Всички хора са Божии създания и чада Божии и ако си въобразяваш, че Творецът те е създал от някаква съвсем специална скъпоценна материя и че си Негов съвсем специален любимец, тогава се намиращ в такава

27. (англ.) – Боже мой! Б. пр.

заблуда, която всъщност никак не ми е възможно да проумея. Радвах се, когато се запознах с теб. Нима сега тази радост ще помръкне?

Беше се стъмнило и не можех ясно да различа лицето му, но, изглежда, думите ми го бяха засегнали. Той сведе глава и промърмори:

– Zounds! Жалко, страшно жалко, че си станал уестман!

– Защо?

– Защото от теб би станал още по-добър свещеник и проповедник. Това е ясно.

– Само стечението на обстоятелствата ме направи уестман. Преди всичко съм човек и когато друг човек изпадне в беда и мога да му помогна, не питам дали цветът на кожата му е зелен, или син. Няма да оставя Боб в ръцете на команчите.

– Нека бъде така! Няма да ти преча. Даже ще ти помагам. Но не разполагаме с никакво време.

– Това трябва да стане и ще стане тъкмо сега!

– Как? Какво? Тъкмо сега ли?

– Да.

– А не трябва ли да се отправим към Нарголете-тсил, за да се срещнем там с апачите?

– Не е толкова спешно!

– Не е ли? Сър, не те разбирам!

– Не можеш ли да пресметнеш, мистър Кътър? Мислиш ли, че апачите са вече там?

– Разбира се, ти сигурно го знаеш по-добре от мен. Но в момента мисля по-малко за тях, отколкото за команчите, които трябва да изпреварим.

– И заради тях няма защо да бързаме. Нале-Масиув и неговите сто воини ще пристигнат при Синята вода за три дни, смятано от снощи, което ще рече вдругиден вечерта. Мислиш ли, че тогава веднага ще тръгнат на път?

– Не, защото тези хора и конете им ще трябва първо да си отпочинат.

– Ще почиват поне един ден. Следователно от днес нататък разполагаме с три дена време. А за да освободя Боб от тях, ще са ми нужни само два.

Стария се накани да каже нещо, обаче Сигурната ръка го изпревари:

– Мистър Шетърхенд, веднъж слушах да разказват едно твое приключение, което извънредно много ме заинтересува. Горе в Националния

парк се беше сблъскал със сиусите. Заедно с теб е имало цяла група смелчаци, а също и един негър, който, ако не се лъжа, се казваше Боб, така ли е?

– Разбира се.

– Това същият Боб ли е?

– Да.

– А-а, тогава си прав, съвсем прав! Не бива да го изоставяме в беда.

Трябва да го измъкнем от плен!

– Значи ще ме придружиш?

– Естествено! От само себе си се разбира. Кога тръгваме?

– Утре призори.

– Няма ли да е твърде късно?

– Не. Наистина от тук до Каам-кулано има да яздим цял ден, но местностите са ми познати и освен това имаме превъзходни коне. Изобщо не е необходимо да ги преуморяваме. Ще бъдем там още преди свечеряване, в най-подходящото време.

– Да, малко преди свечеряване е винаги най-добре. Човек все още има време да се запознае с околността, както и възможност за разузнаване. После, след като ве смрачи, ще нанесем нашия удар. Отсега се радвам. Имаш ли представа, колко хора живеят в селото?

– Не. Сигурно там са само шатрите на Вупа-Умуги и предполагам, че едва ли ще се намират много млади боеспособни воители.

– Значи ще се сражаваме с бабички! Пфуй!

– Хм-м! Няма да е толкоз лесно. По време на всеки поход в лагера остават известен брой воители за неговата защита, а в случая и за да пазят пленника. С тях ще си имаме работа.

– Но се съмнявам, че всичките ни коне ще издържат тази езда.

– Всичките ли? Колко коне имаш предвид?

– Ами колкото имаме.

– Значи два.

– Два ли? – попита ме той смяно.

– Да, два, моят вран жребец и твоят дорест кон.

– Ха! Както изглежда, имаш намерение само ние двамата да предприемем тази езда, а?

– Разбира се, че кой друг още?

– Мисля, че всички ще искат да се включат.

– А аз мисля, че до там и обратно ни очаква такава езда, която ще издържат само нашите два коня. Следователно за мистър Паркър и мистър Холи и дума не може да става. Конете им и сега са толкова

изморени, че нейде по пътя ще рухнат на земята.

Паркър нищо не каза. Навярно разбираше, че имах право. Джош изпитваше към мен голяма симпатия и, изглежда, му беше трудно да се раздели с мен. Затова попита:

– Не е ли възможно да дойда и аз, сър? Знаеш колко обичам да съм заедно с теб!

– Знам, но е невъзможно, мистър Холи. Конят ти няма да издържи въпреки твоето желание.

– Тогава Олд Уобъл ще ми даде неговия на заем.

– Какви ги приказваш! – извика Стария. – Та нали и аз ще яздя с тях!

– Ти ли? – попитах го.

– Да, аз!

– Струва ми се, че ще останеш при другите!

– Защо? Конят ми е добър. Или мислиш, че няма да издържи ездата?

– Вероятно ще я издържи. Но ще се възпротиви да тръгне и няма да го помръднеш от мястото му.

– Ще се възпротиви ли? И таз хубава! Много ми се ще да видя коня, който ще се възпротиви да отнесе Олд Уобъл там, където той пожелае!

– Но този път така ще стане!

– Защо пък точно този път?

– Защото става въпрос за един „нигър“.

– Аха! Значи това имаш предвид! Е, тогава нещата не зависят от коня, а от мен!

– Или от мен, мистър Кътър! Нямам намерение да те безпокоя заради някакъв си чернокож.

– Pshaw, това не е никакво безпокойство. Ще участвам с удоволствие!

– Но преди малко ти пееше съвсем друга песен!

– Е да, преди! Да бъда ли откровен, мистър Шетърхенд?

– Е?

– От твоя страна съвсем не беше изискано, нито проява на добър вкус онова, дето го каза преди за вонящия труп, обаче намери отклик в сърцето ми и вече ми се струва, че не грешиш чак толкова. Искам да поправа глупавото си поведение, като помогна за освобождаването на твоя Боб и затова те моля да ме вземеш със себе си! Съгласен ли си, сър?

– Хм-м! Щом разсъждаваш така, тогава не бих имал нищо против,

но все пак няма да стане.

– Защо?

– Защото на теб не може да се разчита.

– Охо! Никой досега не ми е казвал подобно нещо!

– Тогава аз съм първият, който ти го казва. Днес доказа, че имам право. Знаеш ли какви са ни намеренията? От индианско село искаме да измъкнем един пленник. Само това ти стига! Но нямаме време да изчакваме някой подходящ и изгоден случай, защото трябва да изпълним замисленото в най-кратко време. А това означава, че два пъти залагаме живота си на карта.

– Известно ми е.

– Хубаво! Тогава ще проумееш, че не мога да те взема с нас.

– Не ме е страх от смъртта!

– Знам, но се опасявам, че ако те вземем, ще препуснем право към смъртта. Да не се боиш от смъртта и от непредпазливост да се втурнеш право в ръцете й, са две различни неща. На теб не може да се разчита.

– Защото не останах при конете ли? Сър, за последен път се случва подобно нещо. Повярвай ми! Дай да си стиснем ръцете и ме вземи с вас!

Какво можех да направя? Той ме молеше толкова настоятелно. Нима трябваше да отхвърля молбата на стария опитен деветдесетгодишен уестман сякаш бе някой грийнхорн? Сърце не ми даде да го сторя, а му подадох ръка и казах:

– Е добре, тогава тръгвай с нас! Но се надявам, че твоята младежка самоувереност няма да ти помъти разсъдъка!

– Well! Това се казва мъжка дума! Ще бъдеш доволен от мен. А какво ще правят другите? Тук ли ще останат?

– Не, ще потеглят на път.

– Накъде?

– Към Нарголете-тсил, където ще се срещнем с апачите... А Дългия нож знае ли пътя до там?

Индианецът, към когото отпратих въпроса си, отговори:

– Знам го много добре. Кога тръгваме?

– Утре при зори, веднага щом потеглим и ние.

– А така ли ще зарежем тук мъртвите кучета команчи?

– Не, трябва да изчезнат безследно. Но не бива да бъдат погребани тук. Когато тръгнат към пустинята, команчите ще минат през тази горичка и ще открият гробовете им.

– Може ли един обикновен воин на апачите да направи на Поразяващата ръка едно предложение?

– Защо не?

– Ще вържем трупите им върху техните коне и ще ги вземем с нас до Нарголете-тсил, където ще ги погребем.

– Да, това е най-доброто, което може да се направи. Вземете ги.

– А чия собственост са техните коне, оръжия и други вещи?

– Твоя. Ние не искаме нищо, освен ако мистър Паркър и мистър Холи не пожелаят да разменят конете си. В такъв случай нека си избераат онези два, които им харесват.

– Нека бъде така. Но ще взема скалповете на кучетата команчи. Те също щяха да вземат моя. Хау!

С това този въпрос се приключи. Нахранихме се и после легнахме да спим. Преди това Паркър, Холи и индианецът предложиха да стоят на пост през цялата нощ, защото на следващия ден на нас, останалите, ни предстоеше изморителна езда. Естествено ние се съгласихме.

Заекът на Запада и особено тексаският заек е малко по-голям от нашия Зайо Байо, а ушите му са значително по-дълги. По онова време го имаше в изобилие из онези местности, защото все още се намираха бизони, както и друг дивеч, тъй че уестманът си пилеше куршумите да стреля по зайчета само когато не срещнеше никакви други животни. Но никъде другаде зайо-байовците не бяха тъй многобройни, както край една рекичка при Бъфало Спринг. Тази рекичка бликаше от една камениста падина, която, понеже имаше формата на тиган и бе гъсто населена от споменатите гризачи, се наричаше от белите ловци *Nage pan*. Заешкият тиган. Почти през цялата година дъното на падината бе покрито с буйна и сочна зелена трева, а стръмно издигащите се склонове бяха обрасли с храсталаци, сред които тук-там се извисяваше короната на някое дърво. Това беше Каам-кулано, Заешката долина, където по това време команчите на Вупа-Умуги бяха опънали своите шатри.

На следващия ден, приблизително два часа преди смрачаване, се озовахме близо до долината. Местността не можеше да се нарече пустинна, но растителността ѝ не беше кой знае колко изобилна и тъй като трябваше да бъдем готови за всякакви срещи, а няхахме прикритие, бяхме принудени да търсим къде и как да се крием. Това бе възможно да стане само там, където имаше храсти, а храсти имаше по бреговете на рекичката. Добрахме се до нея на едно място, отдалечено най-много на четвърт час път от изхода на долината. Нямахме никакво съмнение, че от наша страна бе истинска дързост посред бял ден да рискуваме да се приближим толкова много, но не ни оставаше друг избор, защото разполагахме с твърде малко време. Още преди падането на нощта трябваше

да разберам какво е положението в долината.

Имахме късмет да намерим край потока едно място, където храсталаците ни предлагаха такова скривалище, че за по-добро не можехме и да мечтаем. Там скочихме на земята и дадохме възможност на изтощените си коне да пият вода, а после и да пасат. За себе си бяхме взели запаси от сушено месо, достатъчни за няколко дни. Тъй като само аз бях идвал тук, помолих Сигурната ръка и стария Уобъл да не напускат скривалището, а да ме чакат и отидох на разузнаване.

Припомних си онези подробности от местността, които бяха останали в паметта ми от моето предишно пребиваване тук и после съставих своя план. Там, където водата изтичаше от долината, склоновете ѝ се издигаха от двете страни постепенно нагоре, като се отдалечаваха един от друг все повече и повече. Храсталаците бяха плъзнали по тях чак до горе, едно обстоятелство, което бе много благоприятно за мен. А горе покриваха отвсякъде краищата на склоновете като венец, предлагайки ми предостатъчно възможности да се скрия, щом ми се наложеше. Но същевременно съществуваше и друга трудност, а тя съвсем не беше за подценяване – не биваше да оставям никакви следи, или в краен случай само такива, които да са толкова неясни, че от тях да не се разбира дали са от ботуши, или от индиански мокасини. Иначе цялата останала местност бе дотам лишена от каквито и да било дървета и храсти, че всеки по-голям предмет можеше да се забележи още отдалече.

Като продължавах предпазливо да напредвам, внимателно оглеждах откритото пространство пред мен. За моя радост не се виждаше жива душа – нито мъж, нито жена или пък дете. Следователно вече бе минал часът, когато всички останали обитатели на лагера трябваше да се съберат в долината за вечеря и сън. В отсъствие на воините това винаги се съблюдава строго.

Щом достигнах началото на долината, свърнах надясно и се заизкачвах по склона. Дали това място се пазеше? Погледнах надолу, но не видях жив човек. Вероятно лагерът се намираще в средата на долината, дълга около половин час път, а задната част сигурно бе запазена за конете. Продължих по-нататък. Изглежда, бях избрал невероятно изгоден момент, защото тук горе нямаше никакви хора, както и никакви следи, които да показват, че през последните часове някой се е навъртал наоколо.

Скоро съзрях първите шатри и след като повървах още малко, долу пред себе си видях целия бивак. Състоеше се изключително от летни палатки, направени от ленено платно, а не от зимните кожени вигвами. Не

си губих времето да ги броя, но далеч надхвърляха сто. Оживено беше пред и между шатрите, където сновяха момчета, жени и момичета. Мъже се виждаха само тук-там, а и те, изглежда, бяха стари. Нима сто петдесет и четиримата мъже, които Вупа-Умуги водеше със себе си, бяха всичките му воители, тъй че тук не бе останал нито един от тях? Не ми се вярваше, защото това щеше да е голяма непредпазливост. Не бе възможно да е оставил лагера без абсолютно никаква защита. Както и бях предположил, зад бивака се виждаха да пасат известен брой коне.

Продължих нататък, за да намеря някое място, което да ми предложи по-добра видимост. Беше много важно по някакъв признак да разпозная шатрата, където държах за затворен Боб. Сигурно пред нея имаше пазачи. И наистина пред входа на най-задната палатка лежах двама воители. Много вероятно бе тя да е търсената. Недалеч от нея се издигаше друга шатра, която бе по-голяма от всички останали. Пред нея в земята бяха забити два пръта, по които висяха различни предмети със странни форми. Дали не бяха свещени амулети? Дали това не бе шатрата на вождата? Вероятно! Всеки воин притежава само един амулет, изгуби ли го, губи и честта си, докато си извоюва амулета на някой неприятел, след като го убие. Умре ли воинът, в гроба заедно с него полагат и амулета му. Но има и племена, при които амулетите се пазят от потомците. Те представляват свещен и скъпоценен спомен от прадедите и ако някой ги загуби, той е напълно съсипан и унищожен в очите на съплеменниците си. Хрумна ми една мисъл. Дали това не бяха амулетите на прадедите на вождата Вупа-Умуги? В такъв случай трябваше да се добера до тях, непременно трябваше да се добера до тях! Във войната между апачи и команчи можеха да ми свършат добра работа.

След като изминах още десетина метра, внезапно забелязах следи от човешки стъпки, най-вероятно следи от жена, която се бе изкачила до тук по склона. Не биваше да ме вижда. Трябваше да се върна. Тъкмо се канех да се обърна и да поема обратно, когато нещо прошумоля в храсталака и тя застана пред мен. Вече бях вдигнал ръка, за да я сграбча, но веднага я отпуснах, не защото пред мен бе застанала жена – в подобно положение всеки, който те забележи, представлява опасност за живота ти, а заради израза, изписал се по лицето ѝ, когато ме видя.

Беше възрастна. Необичайно високата ѝ широкоплещеста фигура бе облечена само в някаква синя одежда, наподобяваща дълга риза. Ходеше гологлава и сивата ѝ разпиляна коса се спускаше на невчесани кичури. Лицето ѝ бе силно загоряло от слънцето, но ако се намирахме на някое друго място, навярно нямаше да я взема за индианка. Чертите ѝ

бяха кавказки и даже ми се стори, като че вече, и то неотдавна, бях виждал подобни черти. Лицето ѝ беше набраздено от дълбоки бръчки и бе с ужасно хлътнали страни. А очите ѝ, тези очи! Какъв поглед имаха само! Такива безизразни и все пак особено искрящи безумни и безутешни очи бях виждал само в лудниците. Да, това беше истината, тази жена беше умопобъркана, несъмнено беше умопобъркана. Отначало ме измери със слисан и гневен поглед, но после очите ѝ придобиха мек блясък. Безръвните ѝ устни се усмихнаха. Костеливите ѝ пръсти се сгърчиха, за да направи движение в знак на поздрав, а след това дочух тихите припрени думи:

– Ела, ела! Трябва да те попитам нещо!

Изминах трите крачки, които ни деляха. Жената посегна към ръката ми, пръстите ѝ се вкопчиха в ръкава ми и тя попита:

– Ти си бледолик, нали?

– Да – отвърнах също тъй тихо. – А ти коя си?

– Аз сам Тибо-вете-елен – прошепна ми тя.

– „Вете“ означава „жена“, но не знаех какъв е смисълът на „тибо“ и „елен“. Във всички индиански диалекти, които владеех, тези две думи не се срещаха.

– Имаш ли мъж? – попитах я аз.

– Да. Казва се Тибо-така.

Пак това неизвестно „тибо“! „Така“ означава „мъж“.

– Къде е той? – осведомих се.

Тогава тя приближи уста до самото ми ухо и прошепна:

– Той ще доведе Кървавата лисица. Трябваше да отиде с другите в пустинята, защото е жрец на племето.

– Да, тя наистина бе умопобъркана, иначе не би казала нищо на един непознат, на един бял. После ме улови за двете ръце и с израз на най-голямо напрежение зададе въпроса:

– Познаваш ли моя Вава Дерик?

„Вава“ означава „брат“. А Дерик? Дали не беше английското име, отговарящо на немското Дитрих? Но нали не бе възможно братът на тази индианка да се казва Дерик, Дитрих? Вероятно ставаше въпрос за дума, която също ми бе непозната.

– Не – отговорих аз.

– Ти си бледолик, а не го познаваш? Спомни си! Сигурно го познаваш! Ще ти покажа нещо. Спомни си!

Тя откърши едно тънко клонче от храста, изви го във формата на окръжност, преплете двата му края, постави го върху главата си и с

безкрайно щастлива усмивка промълви:

– Това е моят „myrtle wreath“, моят „myrtle wreath“! Харесва ли ти? Харесва ли ти?

Колко странно! Тази индианка от племето на команчите си служеше с английските думи „myrtle wreath“! Миртов венец! Та коя ли индианка знае тези думи? Никоя! Аз я хванах за ръката и попитах:

– Ти да не си бяла? Каж ми!

Тогава тя се изкиска по своеобразен и неопикуем начин, след което ми отговори:

– Ти ме вземаш за бяла жена, понеже съм красива, много красива и нося „myrtle wreath“, нали? Не ме поглеждай в очите, защото страстното желание ще те изгори, тъй както гори и мене! Познаваш ли моя Вава Дерик? Да ти покажа ли шатрата, където живея?

– Покажи ми я!

– Ела, пристъпи напред до самия край на склона, но внимавай да не те видят, иначе ще трябва да се простиш с живота си! Нашите воители убиват всеки бледолик. Аз пък се радвам, че те срещнах, и няма да кажа никому нито дума, защото ще направяш каквото те помоля.

– Ще го направя. Какво желаш?

Тя взе клончето от главата си, подаде ми го и каза:

– Когато видиш брат ми Вава Дерик, дай му този „myrtle wreath“! Съгласен ли си?

– Да. Но къде е твоят Вава Дерик?

– Ами...във...във...не си спомням вече. Забравила съм, но ти ще го намериш. Нали?

– Да – отговорих аз, за да я зарадвам. – Какво да му кажа?

– Ще му кажеш, че...че...че...няма нужда да му казваш нищо. Щом види този „myrtle wreath“, той ще разбере много добре, какво имам предвид. А сега погледни надолу! Забелязваш ли във втория ред шатрата с отличителните знаци на жреца?

– Да, виждам я.

– Аз живея там заедно с Тибо-така и се казвам Тибо-вете-елен. Ще можеш ли да го запомниш? Не го забравяй!

– Няма да го забравя. А кой живее в големия вигвам с двата пръта отпред?

– Там живее Вупа-Умуги, нашият, вожд.

– Нали е заминал. Кой се намира сега вътре?

– Само жена му и неговата дъщеря.

– И никой друг? Също и през нощта?

– И през нощта няма други хора.

– А кой живее ей там в последната шатра, пред която лежат двама воини?

– Там е негрът, който ще бъде убит, щом доведат Кървавата лисица.

– Строго ли го охраняват?

– Много! Там има винаги двама воини! – каза тя важно.

– Намират ли се много воини в лагера ви?

– Само двамата, които виждаш. Мнозина тръгнаха с вожда към пустинята, а другите отидоха на лов, за да донесат месо. Ще се завърнат утре или след два дни. Няма да изгубиш миртовия венец, а ще го пазиш добре, нали?

– Не се тревожи. Здраво го държа.

– И ще го дадеш на моя Вава Дерик?

– Веднага щом го видя.

– Ти ще го намериш и... – Тя сведе поглед, сякаш се опитваше да си припомни нещо, после ми стисна дланта и продължи: – И ще му занесеш още нещо, което ще ти дам сега?

– Ще му го занеса.

Тогавя тя бързо обви ръце около врата ми, целуна ме толкова светкавично, че нямаше да мога да ѝ попреча, даже и ако сърцето ми беше дало да го сторя, после отстъпи крачка назад и каза умолително:

– Сега трябва да си вървя. Върви си и ти! Но не казвай никому, че си ме срещал! От мен също никой няма да го узнае.

– Ще мълчиш ли?

– Кълна ти се! А ти?

– Наистина ли не бива да говоря за това?

– На никого нито дума с изключение на моя Вава Дерик. Той трябва да го знае. Дай ми ръката си в знак, че ми обещаваши!

– Ето я.

Подадох ѝ ръка. Тя я стисна. После започна да се спуска по планинския склон, но не стигна далеч, а отново се обърна, сложи пръст на устата си в знак на мълчание и повтори:

– Никому нито дума! И гледай да не изгубиш моя „myrtle wreath“!

После изчезна в хресталака. Останах още доста време на същото място. След това бавно си тръгнах. Каква среща! Беше ме обзело някакво много особено чувство. Коя беше тази жена? Действително ли бе индианка? Но нима бе възможно да е бяла? За да си отговоря на тези въпроси, би трябвало да я видя и да разговарям с нея поне още един или два

пъти. Тя беше умопобъркана и въпреки това ми бе направила дълбоко впечатление. Беше загадка, необяснима трагична загадка, необяснима, защото няхах време да я разреша. Във всеки случай нейният Вава Дерик съществуваше не само във фантазията ѝ, но и в действителност, обаче къде? И кой беше той? Индианец ли? Вероятно, защото думата „вава“ насочваше на тази мисъл. А как ли стояха нещата с миртовия венец? Дали той не бе причината да полудее? Или пък в момента, когато си е загубила разсъдъка, е носила миртов венец на главата си? Каква ужасна мисъл! Ако беше така, тогава тя не бе никаква индианка, а бяла. Може би имаше начин да се разреши загадката. Вероятно по време на схватката с команчите щях да се изправя лице в лице с жреца. Тогава щях да го застая да ми даде обяснение!

Връщах се обратно, обзет от тези мисли, като, разбира се, пътем не забравях нужната предпазливост. Какво щях да кажа на спътниците си? Имах ли право да говоря за тайнствената Тибо-вете-елен? Бях ѝ дал дума да мълча. Трябваше ли да я удържа към нея, към една умопобъркана? Навярно нямаше да е грях, ако я наруша. Но първо, да не спазиш даденото обещание е изобщо грозно и неморално и второ, бях живял достатъчно дълго сред нецивилизовани народи, за които умопомрачението е нещо свято и затова подобен възглед не ми беше чужд. Тази жена бе оставила в мен впечатлението, че е някакво избрано от съдбата същество, и имаш чувството, сякаш дълбоко в съзнанието ми около нея започваше да се създава нещо като ореол. Не, тя не беше обикновена жена. Лудостта ѝ не правеше поетото от мен задължение невалидно, напротив. Трябваше да удържа обещанието си!

С това решение щастливо и незабелязано се завърнах в скривалището ни тъкмо когато започна да притъмнява. Толкова много се бях забавил.

– Най-после, най-после – посрещна ме Олд Уобъл, докато Сигурната ръка остана мълчалив. – Кажеш-речи, вече бях взел да бера страх заради теб.

– Няма никаква причина, за да се тревожим – отвърнах аз.

– Така ли? Тогава навярно всички обстоятелства са благоприятни?

– Всички.

– Онзи нигър там ли е?

– Искаш да кажеш негър! Там е.

– Но сигурно е строго охраняван?

– В целия лагер има само двама воини, които денонощно го пазят.

Другите са тръгнали да набавят месо. Но вниманието им вероятно се е

притъпило и както предполагам, ще имаме сравнително лека задача.

– Как ще постъпим?

– Остави ме да помисля!

Не ми беше необходимо никакво размисляне, тъй като планът ми за действие бе вече готов, но му отвърнах така, защото няхах желание да разговарям. Индианката все още не ми излизаше от ума. И тъкмо в този момент погледът ми падна върху Сигурната ръка, чието по мъжки красиво сериозно лице бе озарено по особен начин от гаснещата дневна светлина и бе придобило меланхолично завладяващ израз. Истина ли беше, или се заблуждавах? Ето я същата прилика, която подсъзнателно бях доловил и преди, когато видях жената, но без да успея по-точно да определя кого ми напомняше. Това бе същото лице, същото чело, същата уста, само че по-млади, неповехнали, с мъжки вместо женски черти, които не носеха печата на онзи потресаващ трагизъм, но излъчваха елегична сериозност и скрита тъга. Бях изненадан, наистина бях изненадан, но още в следващия миг си казах, че сигурно се лъжа. Все още бях под впечатлението от срещата на възвишението край Каам-кулано и виждах несъществуващи неща. Стига с това фантазиране!

Стъмваше се бързо. Скоро вече не можех да различавам лицето на Олд Шуърхенд. Как можах да сметна цялата тая прилика за фантазия и да не му разкажа за индианката! Тя щеше да бъде избавена от тъмата на умопомрачението много по-скоро! Но действително няма защо да се упреквам, понеже исках да постъпя честно и справедливо спрямо нея и да остана верен на даденото обещание. А що се отнася до Сигурната ръка, и той щеше да бъде облекчен много по-скоро от огромната тежест, притиснала душата и сърцето му!

Дълго седяхме безмълвни, докато най-сетне Олд Уобъл изгуби търпение и ме попита:

– Е, сър, всъщност колко време ще ти трябва още, за да размислиш? Няма ли да ми позволиш да ти се притека на помощ?

В този момент Сигурната ръка сметна за необходимо да наруши мълчанието си. С назидателен тон му каза:

– Поразяващата ръка няма нужда от помощта ти, стари Уобъл. И без теб ще се справи.

– Но кога? Вечерта си минава, а ние нямаме време за губене.

– Имай търпение! – помолихте. – Не можем да предприемем нищо, преди да са заспали индианците.

– А след това? Как ще постъпим?

– Знам къде е шатрата, в която се намира Боб. Ще се промъкнем до

нея, ще повалим пазачите...

– Ще ги убием ли? – прекъсна ме той!

– Не. Достатъчно е само да ги зашеметим.

– Тогава ти ще се заемеш с тази работа! Аз не мога да я свърша. Казваш го тъй, сякаш е нищо и половина! Ще се промъкнем до шатрата, ще повалим пазачите...

– И ще измъкнем Боб оттам. Готово!

– Готово! Туй ли е всичко?

– После ще се отправим към шатрата на вожда и ще вземем окачените на прътите амулети.

– Амулетите?

– Да, амулетите на неговите прадеди.

– Гръм и мълния! Като разбере, ще откачи. Така ще изгуби честта си, а заедно с нея и всичко, каквото притежава и каквото представлява самият той!

– Няма да стане така.

– Няма ли? Струва ми се, че познавам обичаите и живота на червенокожите. Загубата на подобни амулети е равна на морално убийство.

– Вярно е, но той няма да ги изгуби.

– Какво? Няма ли?

– Поне няма да е за дълго.

– Искаш да му ги върнеш, така ли?

– Да.

– Сър, това е нелепо!

– Имам си своите основания.

– Какви са те? Наистина съм любопитен да ги чуя!

– Искам да избегна проливането на кръв.

– С помощта на амулетите?

– Да.

– Странен чудак си ти! Ако не ми обясниш как стоят нещата, нищо няма да разбера.

– Какво, мислиш, ще стане, когато вождът разбере, че неговите амулети са в ръцете ми?

– Страшно много ще се изплаши. Това е ясно!

– И ще пусне в ход всички възможни средства, само и само да ги върне. Нали?

– Това се разбира от само себе си. За тях той ще е готов на всякаква жертва, стига само да е в състояние да я принесе.

– Жертвата, която ще поискам от него, съвсем не е чак толкова

голяма. Ще трябва да сключи мир с апачите без никакви сражения и да остави Блъди Фокс на спокойствие.

– Мистър Шетърхенд, ти не си странен чудак, ами славен човек, човек и половина, няма как, трябва да го призная! Той сигурно ще се съгласи.

– И аз мисля така.

– Да, ще направи каквото искаш, за съжаление ще го направи!

– Защо „за съжаление“?

– Защото така се губи удоволствието ми, цялото мое голямо и прекрасно удоволствие. Толкова много се радвах.

– На какво?

– На урока, който щяхме да дадем на червенокожите. Вярно, че си на друго мнение, но аз пък ти казвам и ще ти го повтарям винаги, че колкото и индианци да избие човек, все ще са малко. Тези гадини трябва да изчезнат от този свят.

– Ето че в теб пак започва да говори каубоят и то по такъв начин, който ме кара да кипя от гняв.

– Гнева ти го прощавам. Ако си бил каубой като мен, щеше да знаеш, че всеки червенокож е роден конекрадец. Ама какви главоболия само ми създаваха тези негодници!

– Както изглежда, това с нищо не ти е навредило. Въпреки всичко си останал здрав и читав и си достигнал солидна възраст.

– Да, ядовете ми се отразиха изключително добре, признавам го. И въпреки това мразя индианците и щях да се радвам да очистя колкото може повече от тях. Все пак съм достатъчно справедлив да призная, че идеята ти е превъзходна. Ако планът ти се увенчае с успех, както вече казах, ще се лиша от цялото си удоволствие. Но въпреки всичко за мен остава една малка надежда.

– Каква е тя?

– Че другите вождове няма да се съгласят.

– Наистина е възможно да се възпротивят, особено Нале-Масиув.

– Той може би ще се противопостави, не е изключено, но аз имам предвид по-скоро Шибя-бигк, младия вожд.

– Защо?

– Именно защото е млад. В този случай съществува по-голямо съперничество. Баща му беше първият вожд на команчите. На синът също много му се иска да стане като него. Следователно Вупа-Умуги трябва да бъде отстранен, а за тази цел едва ли ще се намери по-подходяща причина от обстоятелството, че е изгубил всичките си амулети.

– Много добре ги гласиш нещата, но навярно ще останеш излъган. Вече ти споменах, че Шибя-бигк ми е задължен. Ако поговоря с него сериозно, сигурно ще се съгласи да изпълни желанието ми.

– Да поговориш сериозно ли? Да не искаш да го заплашиш?

– При определени обстоятелства, да.

– А с какво?

– Първо с нашите апачи.

– Това няма да има кой знае каква тежест. Той ще ти отговори със своите команчи.

– Тогава ще изпратя на бойното поле други подкрепления – от морален характер.

– От морален характер? Мистър Шетърхенд, ти сериозно ли мислиш, че червенокожите държат, макар и малко, на каквото и да било морал?

– Да, мисля.

– Тогава страшно се лъжеш!

– Pshaw! Спасих му живота и пуших с него не само лулата на мира, но дори и калюмета на приятелството. Да не би това да е нищо, мистър Кътър?

– Калюмета на приятелството ли? Това е много, дори твърде, много. Дименето с лулата на мира пет пари на струва, просто защото всичко си остава само дим, но щом двама души пушат заедно в знак на приятелство, тогава те никога нямат право да застават един срещу друг с оръжие в ръка. Това е ясно!

– Виждаш ли! Ако Шибя-бигк не пожелае да се съгласи с предложението ми, аз ще намеря и сили и начин така да го разглася, че хората да разговарят за това във всеки индиански вигвам и край огньовете на всеки бивак. Можеш да си представиш какви ще са последиците!

– Хм-м, да. Той ще измени на приятелството и верността към Поразящата ръка, той, младият индианец, спрямо опитния и прочут уестман, който му е спасил живота и е хранил към него доверие.

– Продължавай!

– Нито един бял, а и нито един индианец няма да пуши повече с него калюмета.

– Това е съвсем сигурно. Ето защо, ако не от приятелство и вяност, то поне от благоразумие ще се откаже да се бие срещу нас. Напълно съм убеден. Ти не си ли, мистър Кътър?

– Well, признавам, че и аз съм убеден. Значи надеждите ми станаха на пух и драх. Но не, сър, все пак ми остава една надежда!

- Коя е тя?
- Че няма да ни се удаде да сложим ръка на амулетите.
- И тук се виждам принуден да те разочаровам. Ще ги взема.
- Сър, не бъди толкова уверен! Човек никога не може да знае какво ще се случи и какви пречки ще се появят.
- В случая не може да има пречки. Знам как стоят нещата. Съществува само една-единствена възможност, когато бих се видял принуден да се откажа от амулетите, драги мой многоуважаван мистър Кътър.
- Защо подчертаваш името ми така особено?
- Защото става въпрос за теб.
- В какъв смисъл?
- Нужно е само пак да извършиш някое своеволие като вчера. Тогава е възможно всичко да се провали. Но иначе не.
- В такъв случай мога да те успокоя. Поведението ми ще бъде съобразено изцяло с указанията ти.
- Наистина ли? Питам те още веднъж: наистина ли?
- Да. Нямам намерение пак да бъда калайдисван пред всички като вчера. Това е ясно!
- Тогава съм доволен и сигурен в успеха си.
- Well. Но знаеш ли, обикновено ти си безкрайно предпазлив и хитър уестман, а въпреки това не си помислил за нещо, което е от голяма важност.
- Във всеки случай и ти не си помислил, защото иначе несъмнено щеше да го споменеш.
- Хрумна ми едва в този момент.
- И какво е то?
- Конят.
- Какъв кон?
- Който ще язди твоят нигър...исках да кажа негър. Нали той няма да може да върви пеша, докато ние ще яздим!
- И ти смяташ, че съм го забравил?
- Йес.
- Хм-м! Тогава наистина не бих заслужавал да ми викат уестман.
- Значи все пак си помислил за това?
- Да.
- Трябваше да вземем с нас някой кон.
- Не. Нямахме такова животно, което да издържи бързата езда на сам и обратно. Ще вземем някой отгук.
- От индианците?

– Разбира се. Да не би нейде наоколо да има школа за езда, откъдето можем да наемем коне?

– Мистър Шетърхенд, започваш да ставаш язвителен. Хм-м, значи ще крадем кон! Тъмно е. Ами ако отмъкнем някой, дето нищо не струва и няма да може да върви в крак с нашите коне?

– Не се тревожи! Вече съм го избрал.

– Ах, тъй ли?

– Да. Беше завързан малко встрани, близо до шатрата на вожда, следователно вероятно принадлежи на Вупа-Умуги. Той е много красиво и скъпо животно, което вождът не е взел със себе си, за да не го изложи по време на сраженията на опасността да го ранят или убият. Него ще вземем.

– Ще може ли да го язди негрът?

– Аз ще го яздя. Боб ще възседне моя кон.

– Well! Тогава имам само още един въпрос.

– Все още ли имаш въпроси?

– Да, един-единствен. В подобни случаи човек трябва да е изключително предпазлив. Всичко трябва да се обмисли. Да допуснем, че повалиш пазачите с юмука си, че измъкнем Боб и вземем амулетите, и извършим всичко, без някой да ни забележи. Но конят ще вдигне шум. Знаем ги тия неща.

– Аз също.

– Никога не е носил на гърба си бял и никога няма да ти разреши да го възседнеш.

– Ще бъде принуден.

– Но дори и да го яхнеш, няма да ти се подчини.

– Ще се подчини!

– Охо, нима си толкова сигурен?

– Да.

– All devils! Тогава си такъв ездач, с когото би могъл да се мери само един-единствен друг човек!

– Кой е той?

– Той е... той е... Хм-м, не ми се сърди, ама той е старият Уобъл!

– А-а, значи ти самият – засмях се аз.

– Да, самият аз! Звучи ти пресилено, нали? Но е така! Знаеш как ме наричат обикновено?

– Краля на каубоите.

– А знаеш ли и какво означава това? Че на света няма кон, който да не се подчини на волята ми! Можеш ли да кажеш същото за себе си?

- Каква полза от празни приказки и хвалби!
– Well! Имаш право. Истинският мъж действа. Чувал съм, а и видях, че си добър ездач, но все пак трябва да...
– Видял ли си? Още нищо не си видял – прекъснах го аз.
– Нищо ли? Струва ми се, че през последните дни имах неведнъж възможност да те наблюдавам как яздиш.
– Да, но бях на гърба на собствения си кон. А днес ще бъде другояче.
– Тъй, тъй! Тогава ми остава само да се надявам, че няма всички да ни изпогазиш с коня.
– Не се безпокой! Когато го възседна, ти изобщо няма да си вече тук.

- Няма да съм тук ли? А къде ще бъда?
– В лагера са останали само двама възрастни воители и аз ще ги зашеметя. Но междувременно те могат да дойдат на себе си, а понеже и историята с коня няма да мине без никакъв шум, в целия лагер ще се вдигне тревога. Момчетата също ще яхнат конете, за да ни преследват и, макар да не се боим от такива преследвачи, все пак дори най-глупавият куршум може да улучи и най-умния човек. Ето защо мисля да не се бавим тук, а щом си свършим работата, незабавно да прищпорим конете.
– И аз съм на същото мнение.
– И тъй, ще постъпим по следния начин: веднага щом освободим негъра и вземем амулетите, вие бързо ще напуснете долината. Ти, мистър Кътър, ще водиш Боб, а мистър Шуърхенд ще носи амулетите. Щом стигнете до тук, ще възседнете конете и ще продължите да яздите.
– Боб ще яхне твоя кон, така ли?
– Да.
– Но той ще го търпи ли на седлото? Знаем, че враният ти жребец не носи на гърба си никой непознат, освен ако ти не пожелаеш.
– Боб и жребецът се познават отпреди.
– Хубаво! Ами ти?
– Ще изчакам, докато сметна, че сте вече в безопасност. Тогава ще се метна на коня и ще ви последвам.

– Heavens! Пак те предупреждавам! Само си представи положението! Намираш се посред вражески индиански лагер. Искаш да се метнеш на гърба на кон, който не те допуска до себе си, а след като си успял да го възседнеш с риск за живота си, започва да се изправя на задните си крака и да се тръска, за да те хвърли на земята. Помисли за времето,

което ще ти отнеме всичко това, както и за шума, който ще се вдигне! Червенокожите ще се събудят и бързо ще се притекат на цели тълпи, вярно, че ще са само младоци, обаче въоръжени! И ще те свалят от коня със стрела или куршум, защото няма да можеш да го помръднеш от мястото му!

– Повтарям ти – ще го принудя!

– Well, значи ще го принудиш и ще се размърда, ама как само! Ще хукне напосоки, ще налети на другите коне, които ще вдигнат адски шум и ще започнат да се ритат и хапят. Ще гледа да те свали, като те блъсне в някоя от шатрите. Няма да се затича напред, а настрани, нагоре по височината. После ще се отърколи надолу и ще счупи не само своя врат, ами и твоя. Освен това...

– Стига, сър, стига! – прекъснах неговите вайкания. – Давам ти дума, че от всичките ти прелестни описания няма да се сбъдне абсолютно нищо.

– Добре, както искаш. Но аз виждам как се задава злата участ. За щастие моят врат не се намира под твоята глава и ако успееш да се отървеш само с няколко счупени ребра и други натрошени кости, както и с пет-шест изкълчвания, ще те поздравя. На онзи, който не разбира от дума, не може да му се помогне, защото е невъзможно. Това е ясно!

– Нямам нужда от помощ и след като тръгнете оттук, моля само за едно – да следвате абсолютно същия път, по който дойдохме, за да не ви изгубя.

В този момент се обади Сигурната ръка със своя тъй спокоен и категоричен тон:

– Ако Олд Уобъл е толкова загрижен за теб, мистър Шетърхенд, то аз съвсем не съм. Планът е опасен, извънредно опасен, но знам, че никога не предприемаш нещо, за което не си убеден, че си в състояние да изпълниш. Следователно ще успеем. Но ако нямаш нищо против, ми се иска да направя едно предложение.

– Не само че нямам нищо против, но ще ти бъда благодарен.

– Колко е дълга долината?

– Около половин час път.

– А от тук до мястото, откъдето започва?

– Няма и четвърт час.

– Вероятно конете се намират в най-отдалечения й край?

– Да.

– Тогава след като си свършим работата ще има да вървим, кажи-речи, четиридесет и пет минути. Не е ли твърде далечко?

– Хм-м! Можем да си скъсим пътя, ако вземем нашите коне до входа на долината.

– Точно това исках да ти предложа.

– Благодаря, сър! Съгласен съм. Сигурно вече минава десет часът. Индианците си лягат да спят рано, особено когато възрастните мъже отсъстват. Не мислиш ли, че трябва да тръгваме?

– Няма съмнение, че сега му е времето, щом не можем да чакаме до полунощ.

– Тогава напред!

Нарамихме пушките, хванахме юздите на конете в ръка и потеглихме. Когато достигнахме долината, аз се промъкнах на известно разстояние навътре в нея, за да разбера дали можем да поемем риска да оставим конете сами. Наблизо не се мяркаше жив човек, а и никъде не се виждаше огън. Червенокожите спяха. И тъй ние вързахме конете и се заловихме с нашето начинание, в чийто успешен изход Олд Уобъл се съмняваше тъй много.

Звездите пръскаха точно толкова светлина, колкото ни бе необходима, нито повече, нито по-малко. Придържахме се до самия ляв край в дъното на долината, който бях огледал от дясната височина по време на моето разузнаване. Следователно тази страна ми беше по-добре позната от срещуположната. Движихме се на такова разстояние от шатрите, че ако там наистина все още някой будуваше или се намираше на открито, нямаше да може да ни забележи. След като ги подминахме, легнахме на земята и запълзахме надясно към последния вигвам, където се намираше Боб. Пълзенето ни се затрудняваше от обстоятелството, че бяхме взели със себе си пушките. Но беше твърде рисковано да ги оставим при конете, а и тук лесно можехме да изпаднем в положение, в което да бъдем принудени да ги използваме, за да се защитим.

Пръв пълзеше Олд Шуърхенд. Бях му показал шатрата и го оставих да действа по собствена преценка. Изглежда, че да бъде начело, бе въпрос на чест за него и не очаквах да извърши някаква грешка. Щом наближихме шатрата, той ме изчака да го настигна и ми прошепна:

– Сър, виждаш ли двамата пазачи? Ей ги къде лежат пред входа и спят. Да ти помогна ли? Струва ми се обаче, че твоят юмрук е по-добре трениран от моя.

– Остави ги на мен! Щом дочуеш два глухи удара, ще ме последваш.

Продължих безшумно да се промъквам напред. Пазачите не се помръдваха. Наистина спяха. Между тях имаше достатъчно пространство,

което използвах. Когато се изправих, единият лежеше от дясната ми страната другият от лявата. Сграбчих първия за гърлото и го ударих по слепоочието. За секунда-две по тялото му преминаха конвулсивни тръпки, после той се изпъна и замря неподвижно. Съвсем същото се случи и с втория. След това се появи Сигурната ръка, а подир него и Кътър.

– Останете тук до всеки един от пазачите! – прошепнах им. – Погрижете се с нищо да не могат да ни навредят, докато се завърна!

– Нали са в безсъзнание – обади се Олд Уобъл.

– Но докога? Откъде да знам колко са здрави черепите им, а възможно е и да съм ги ударил твърде леко. Съвземе ли се някой от тях, заплашете го с ножа!

Повдигнах завесата на входа и пропълзях в шатрата. Вътре се чуваше силното и спокойно дишане на спящ човек.

– Боб! – опитах се да го събудя.

Не ме чу. Хванах единия му крак и го разтърсих.

– Боб, ти ли си?

– Кой...кво...къде... – отвърна той полусънено.

– Разсъни се, бъди разумен и слушай какво ще ти кажа! Сам ли си, Боб?

– Да, Боб сме съвсем сам. Кой идват сега при масър Боб? Кой му говорят?

Този славен негър имаше своеобразния навик да се нарича „масър“, докато в същото време към всеки, който по негова преценка стоеше над него, се обръщаше с „маса“.

– Ще ти кажа, ако говориш тихо, съвсем тихо. Идвам да те освободя.

– О...о...о! Да освободи Боб! Масър Боб ще бъдат свободен, отново съвсем свободен?

– Да, съвсем свободен.

– Ами кой това, дето освободят масър Боб?

– Ще се зарадваш, много ще се зарадваш, като чуеш, кой съм аз. Но не бива да викаш от радост!

– Боб говорят тихо, съвсем тихо, толкоз тихо, че хич никой не може чуе.

– Добре, тогава познай!

– Боб не чуват добре глас. Не са ли масса Блъди Фокс?

– Не.

– Тогава могат бъдат само масса Шетърхенд!

– Да, аз съм. – О, о, о... о-о-о-о-о-о! – изохка той възхитено, след

което чух как зъбите му изскърчаха. Беше ги стиснал, за да не се разкреши от възторг. Но затова пък така започна да ритя с вързаните си крака, че трябваше да се отдръпна настрана, за да не получа някой ритник, на който можеше да завиди и катър, тъй като Боб беше изключително голям здравеняк и човек трябваше много да се пази от неговите удари и ритници.

– И тъй, тихо! Можеш да се радваш едва след като се измъкнем отук. Краката ти са вързани, къде още имаш други ремъци?

– Ръце отсам и оттам вързани за прът на шатра, около тяло още един ремък, завързан за забито в земя колче.

– Как се отнасях с теб?

– С много голям сила. Изял много бой.

– Каква беше храната?

– Боб винаги гладен.

– Всичко ще се промени. Стой мирен! Ще те развържа. Тези ремъци може да ни потрябват за двамата отвън.

– Тук още съвсем много ремък, виси горе на прът.

– Добре, нека ги опитат твоите пазачи. Довел съм врания жребец, ти ще го яздиш. Ще се справиш ли?

– Вран жребец Хататитла? О-о, Боб и жребец сме много добър приятел. Ще го язди хубаво, няма падне на земя!

– Добре! А сега нека не говорим повече, а да побързаме. По-късно ще ми разкажеш, как си попаднал в плен.

След като го развързах, той се изправи, изпъна крайниците си и блажено изпъшка.

– Къде са ремъците, за които спомена? Дай ми ги!

Той ги свали от върлината и след това излязохме от шатрата. Боб веднага разпозна, че спътниците ми са бели. Когато забеляза двамата пазачи на земята, той каза:

– Туй сме червени индиански псета, дето все били и ритали масър Боб. Навярно маса Шетърхенд ударил тях с юмрук по кратуна?

– Да, а сега ще ги вържем.

– О-о-о! Маса разрешат Боб ги върже. Ремъци трябва да бъдат тъй стегнат, че стига до кости!

Той ги върза и то така, че от болки те дойдоха в съзнание.

Откъснахме парчета от техните ризи и им ги натъпкахме в устата, за да не могат да викат. После ги завлякохме във вътрешността на шатрата и ги завързахме за основния прът толкова здраво, че в никой случай не можеха да се освободят сами.

Тази част от плана ни беше успешно изпълнена. Сега най-важното бе да се вземат амулетите. Боб и Олд Уобъл трябваше да почакаат, докато аз и Сигурната ръка се запромъквахме към вигвама на вожда. Там не се виждаше жив човек и нищо не помръдваше. Не ни беше трудно с въртеливо движение безшумно да изтръгнем забитите в земята пръти. Когато се върнахме при другите двама, откачихме амулетите от прътите и с един ремък ги свързахме всичките заедно.

– Поне ние сме готови! – каза Олд Уобъл. – А сега идва най-трудното за теб, мистър Шетърхенд. Наистина се боя. Конят далече ли е?

– Не. Лежи в тревата отвъд вигвама на вожда. Видях го, докато вземахме прътите с амулетите.

– Отиваме ли при него?

– Искаш да видиш как стои работата, нали?

– Йес.

– Тогава ела! Нека бъде както искаш, понеже вече едва ли може да ни се случи нещо лошо. Само не се приближавай твърде много, защото животното ще вдигне голям шум!

Започнахме да се промъкваме натам. Оставаха ни може би двадесетина крачки, когато конят вдигна глава и изпръхтя. След още три крачки скочи на крака, задърпа ласото и взе да рита на всички страни.

– Отдръпни се назад! – казах аз. – Иначе ще започне да цвили. Това животното има добра дресировка.

– По дяволите дресировката му, щом в случай че си бял, може да ти изпотроши кокалите! Наистина ли искаш да се опиташ да яхнеш такъв звяр?

– Да.

– В тази тъмнина?

– Да не би да трябва да чакам тук, докато се разсъмне?

– Стига шеги, работата е много сериозна! Действително ме обзема ужасен страх за теб. Ще ти дам добрия съвет да предпочетеш да се...

Несъмнено той наистина щеше да ми даде някой безполезен добър съвет, ако Сигурната ръка не го бе прекъснал:

– Стига приказки, сър! Трябва да тръгваме. Хвани Боб за ръката да го водиш. Аз ще нося амулетите. Напред!

– От мен да мине, тръгвам вече и ще водя негъра, но съм любопитен да разбера как ще свърши тази история! Измивам си ръцете в невинност, тъй като тук човек няма с какво друго да си ги измие. Това е ясно!

Спътниците ми изчезнаха в тъмната нощ, а аз се залових с изпълнението на главната част от моя план. Отвлечането на коня бе къде-къде

по-трудно от освобождаването на негъра и от тъй лесно приключилото открадване на амулетите на вожда. Разбира се и през ум не ми минаваше да се опитам да присвоя коня по начина, по който Олд Уобъл си представяше, че ще стане. При дадените обстоятелства, а и в тази тъмна нощ, това щеше да бъде свързано с голяма опасност за живота ми. Благодарното животно бе получило индианска дресировка. Боеше се от всеки бял и макар да не се съмнявах, че с един смел скок щях да го възседна, все пак това щеше да стане едва след енергична съпротива от страна на коня, която сигурно щеше да бъде придружена от тропот на копита, пръхтене, цвилене и ритане, с други думи, от голям шум. И освен това успееш ли да го яхна, нямаше да имам нито седло, нито юзди, нито дори и най-простия ремък, прекаран през устата му, понеже жребецът бе завързан с ласо за забито в земята колче, а примката на ласото бе просто нахлузена на врата му. Следователно като единствено средство ми оставаше притискането с бедра. Най-напред положително животното щеше да се втурне с мен напосоки и едва след това постепенно щях да му наложя волята си. А в това време наистина щеше да се случи онова, от което се опасяваше Олд Уобъл. Жребецът щеше да се впусне с мен между другите коне, щеше да се блъска в шатрите, за да ме свали от гърба си. Щеше да препуска като луд без посока насам-натам, нагоре-надолу по възвишенията. Можеше да падне на земята и аз като нищо щях да си изпотроша кокалите.

Не, тази работа трябваше да се подхване иначе. За щастие знаех много добре как да постъпя с такъв индиански кон. Бях го научил от Винету. Не биваше да разбере, че съм бял, трябваше да ме вземе за индианец, а после се налагаше да му завържа очите.

Когато бях горе на височината заедно с умопобърканата, забелязах, че този край на долината, където се намирах сега, е обрасъл нагъсто с див пелин и веднага ми беше минала мисълта да използвам миризмата на това растение, за да заблудя коня. На прозорливия уестман всичко му е от полза. При определени обстоятелства животът му може да зависи от наличието на някакво малко растенице. Освен това пред вигвама на вожда бях забелязал няколко одеяла, дълги и широки одеяла, вероятно разстлани там в тревата от жена му за почистване. При студено или дъждовно време в тях човек можеше да се загърне целият. Те също ми бяха добре дошли. Не се нуждаех от нищо друго.

Най-напред отидох там, където растеше дивият пелин, легнах на земята и здравата се отъркалях насам-натам в него, след което натърках лицето и ръцете си с много силно ухаещите връхчета на това растение.

Сега вече конят нямаше да може да усети по миризмата, че съм бял. После се промъкнах до мястото, където се намираха одеялата и от едно-то отрязах лента, с която щях да завържа очите на животното. В друго одеяло се загърнах точно така, както обикновено правят индианците. Преди това свалих шапката си и я пхнах под закопчаната си ловна риза, защото тя само би събудила подозрението на коня. После бавно, много бавно се отправих към животното. То отново бе легнало на земята. Обърна любопитно глава към мен, ноздрите му поеха изпитателно въздух и... спокойно остана да лежи. Смяташе ме за червенокож. Бях спечелил вече наполовина.

– Оми енокх, оми енокх! Бъди добър, бъди добър! – казах му тихо и гальовно на езика на команчите, като се наведох и го погалих. Той не се възпротиви на тази ласка и аз продължих да го милвам, докато можех вече да предположа, че спътниците ми са се добрали до нашите коне. Тогава отвързах ласото и го нарязях на няколко парчета, от които с помощта на възли направих нещо като оглавник. Конят ме остави най-спокойно да му го сложа. От лявата и от дясната му страна завързах два по-дълги ремъка, които щяха да служат за юзди, и с това приготвленията ми свършиха. После застанах с разкрачили крака над тялото на жребеца и го подканих:

– Наха, наха! Стани, стани!

Подчини се незабавно. Озовах се на гърба му и направих опит да го насоча ту насам, ту натам. Охотно се остави да го вода, без да се наложи да използвам бедрата си. Бях спечелил, поне засега, понеже по-късно, когато разбереше, че съм бял, неминуемо ни предстоеше двубой. За да се отдалеча от шатрите, се отправих най-напред встрани към възвишението, с което граничеше долината, а после продължих да яздя покрай него, докато бивакът остана зад гърба ми. Там накарах животното да премине в тръс и така стигнах до мястото, където бяхме оставили нашите коне. Нямаше ги. Тогава нададох онзи пронизителен вик, с който индианците подканят конете си да преминат в галоп. И този път жребецът ми се подчини. Отначало няколко минути летяхме като вихрушка покрай потока, а после се понесохме надясно, навътре в откритата прерия.

Това беше великолепен кон. След половинчасов галоп все още не забелязвах у него и най-малкия признак на умора. И ето че някъде пред мен се разнесе протяжен вик. Беше някой от моите спътници, които искаха да разберат дали идвам. Тревожеха се за мен. Отговорих им със същия вик и понеже след като ме чуа, се спряха да ме изчакат, бързо ги догоних.

– All devils, индианец! – извика Олд Уобъл, щом ме забеляза. – Тръгнал е да преследва Поразяващата ръка и го е изгубил из очи. Да го пречукаме!

Видях го светкавично да сваля пушката от гърба си и го предупредих:

– Не стреляй, сър! Много ми се иска да поживея още известно време.

– Zounds! Гласът на Поразяващата ръка!

– Естествено, че ще е моят глас. Нямам друг.

– Той е, той е. Наистина е той! Но сър, не виждаш ли, че целият съм се омръзнал?

– Толкова ли ти е студено?

– Глупости! Смръзнал съм се от смайване!

– Защо?

– Защото пристигаш с такава елегантна езда, в такова разбирателство с коня, сякаш вече е излял от ръцете ти хиляда чувала овес! Но това не е конят, който се канеше да крадеш, нали, сър?

– Той е, погледни го!

– Хм-м, да! Бога ми, той е! Станало е някакво чудо, иначе нямаше тъй бързо да прекършиш съпротивата му.

– Нямаше никаква съпротива.

– Какво? Нямаше ли? Никаква?

– Не. Донесе ме на гърба си до тук най-кратко и спокойно.

– Невъзможно! Аз съм твърде добър познавач на коне, за да се оставя да ме метнеш така.

– Не искам да те мятam ни най-малко. Ако се беше съпротивлявал, сега щеше да се държи иначе, щеше да има друг ход и съвсем друг външен вид.

– Твърде е тъмно, за да се забележи подобно нещо. Не се ли поти, не капе ли от устата му пяна?

– Нищо такова няма.

– Невероятно! Да не би да си магьосник? Но все пак трябва сам да се убедя.

Той насочи коня си към мен и протегна ръка, за да опипа индианския гребец. Животното изпръхтя боязливо и се вдигна на задните си крака.

– Остави, сър! – помолих го аз. – Не може да понася бели.

– Но нали и ти си бял?

– Да, но ме мисли за червенокож!

– А-а! Значи затова е този маскарад с одеялото, а?

– Да.

– Колко хитро! Човек наистина може да научи още много неща от теб. Но миризмата, миризмата! Индианецът мирише на... на... Хм-м, как да го изразя? Мирише на мръсотия, на долнопробен хан, на... на... е, с една дума, мирише просто на дивак! Белият няма такива странни ухахания.

– Той мирише навярно на цивилизация вместо на диващина, а? – засмях се аз.

– Да, на цивилизация, точно така. Макар че си се маскирал, конят все пак трябваше да познае по миризмата, че не си индианец.

– Просто си промених миризмата.

– Глупости!

– Така е! Има едно изпитано средство, с което можеш да заблудиш дори и такъв кон.

– Кое е то?

– Това е моя тайна.

– И не искаш да я издадеш?

– Не, поне засега не. Може би след време някой път ще ти я кажа. Но който малко поразмисли, ще я открие сам, без да има нужда някой да му я издава.

– Тъй! Ти също ли я откри само с размисляне?

– Никой не ми я е казал, сам се досетих, тя е мое собствено откритие.

– Значи ти е хрумнала едва преди малко?

– Не, твърде отдавна. Не заблуждавам за пръв път индиански кон по този начин. След няколко часа тази миризма ще изчезне и ако сваля одеялото и си сложа шапката, жребецът ще разбере измамата и ще започне да се съпротивлява. Тogaва на дневна светлина и сред откритата прерия ще се състои схватката между двамата ни, която успях да избегна през нощта, за да не рискувам живота си.

– Well, няма как, принуден съм да ти вярвам, но наистина съм любопитен да видя как ще обуздаеш коня.

– Много лесно. За целта ми е необходимо повече място, само повече място, а в прерията ще го имам. Да не говорим повече, а да яздим и да оставим час по-скоро местността на Каам-кулано далеч зад нас. Нека мина напред, за да не се плаши конят ми от вас!

Пришпорих жребца да мине покрай другите, за да застава начело, при което Боб ми подхвърли:

– Защо масса Шетърхенд не разговарят със свой масър Боб? Масър Боб искат благодарят!

– Няма защо, драги Боб.

– И искат разкаже как червени индсман пленили масър Боб.

– После. Сега нямаме време. Важното е да се разбираш добре с моя вран жребец.

– О-о-о! Жребец съм много хубав кон, а Боб съм негов много чудесен ездач. Двамата добре познават един друг и се носят през прерия като вихрушка.

Да, добрият Боб яздеше значително по-умело от тогава, когато за пръв път се намери на седлото. Навремето, макар че конвулсивно се вкопчваше с ръце във врата и гривата на коня, той непрекъснато се плъзгаше все по-назад и по-назад по гърба му и най-сетне падаше на земята откъм опашката. Това му беше спечелило прозвището Слайдинг Боб, което ще рече Пързалиящият се Боб. По-късно той бе научил доста неща и най-сетне бе получил при Блъди Фокс добра школовка. Сега яздеше така, че не изоставаше от нас, което, разбира се, се дължеше повече на коня, отколкото на ездача.

От момента, когато излязохме от Заешката долина, ние нямаше вече от какво да се страхуваме, защото при превъзходните качества на нашите коне, не бе възможно да бъдем догонени, а и евентуалните преследвачи щяха да са съвсем млади хора, които нямаше да ни създадат кой знае какви грижи. Въпреки това продължихме да яздим няколко часа без прекъсване, а после спряхме, защото ни очакваше още доста продължителна езда. От мястото, където се бяхме спрели, до Нарголете-тсил, където щяхме да се срещнем с апачите, имахме още цял ден езда.

Вързахме конете за ласата, но им оставихме ремъците с такава дължина, че да имат достатъчно място за паша. Бях принуден да вържа моя кон доста настрана, защото не искаше да остане в близост до другите животни. Опитваше се да ги ритне и да ги ухапе.

След като насядахме заедно на земята. Боб попита:

– Сега имат време и сигур масър Боб могат разкажат как го пленили индсман?

– Да, разкажи ни – отвърнах аз, понеже иначе нямаше да миряса. – Много се учудих, че Блъди Фокс те е изоставил в беда.

– Фокс изоставили мен в беда?

– Ами да!

– И това учудва масса Шетърхенд?

– Даже много!

– А масър Боб се не учудват.

– Не ги разбираш тези неща. Били сте на лов, нали?

– Да, на лов.

– Значи сте били заедно?

– Заедно – кимна той.

– Теб те плениха, а той избяга, така ли?

– Да.

– Тогава трябваше да тръгне по петите на червенокожите и да направи всичко възможно, за да те спаси. Направи ли такъв опит?

– Не.

– Това е доказателство, че не ви е последвал. Колко бяха индианците, които ви нападнаха?

– Десет и още десет и още веднъж десет. Може би били и повече. Боб не успял преброи добре.

– Значи около трийсетина. Доколкото познавам Блъди Фокс, той не е от хората, които биха се побояли да тръгнат подир трийсет червенокожи. Трябвало е непременно да се опита да разбере какво са решили да правят с теб.

– А може би маса Фокс все пак опитали!

– Не е. Той умее да се промъква тайно и ако му е било невъзможно да те освободи, то напълно по силите му е било да ти даде някакъв знак. Ти видя ли, или чу ли нещо подобно?

– Масър Боб нищо не чул и нищо не видял.

– Значи те е изоставил и именно това ме учудва, в случай че изобщо е знаел за пленяването ти.

– Маса Фокс това може би не знаят.

– Не знае ли? Не видя ли как те плениха?

– Не.

– Но нали сте били заедно!

– Той не бил при масър Боб и аз не бил при маса Фокс, кога дошли червени индсман.

– О-о, това е нещо друго! Значи сте се разделили?

– Да. Ние тръгнали от дома, защото само малко месо имали. Майка Сана останали сама. Ние излезли от Ляно Естакадо, за да ловуват и донесат месо. Дълго не намират дивеч и отиват далеч, далеч чак до Дъждовна планина.

– А-а, стигнали сте до Нарголете-тсил? Та и ние се каним да отидем днес до там!

– Нарголете-тсил, туй съм вярно.

– Там ли ловувахте?

– Да, застреляли два бизона, имало много месо, съвсем голям месо. Нарезат месо на късове и окачат на ремъци, кои донесли със себе. Довели със себе и товарен коне, да отнесат месо дома. Кога били готов с окачане, пак тръгват търсят дири на бизон. Масса Фокс наляво, а масър Боб надясно.

– Не сте постъпили умно. Или не е бивало да се разделяте, или един от вас, във всеки случай ти, е трябвало да остане при конете и месото.

– Може би туй съм правилно. Масса Шетърхенд добре разбират, по-добре от Блъди Фокс и много, много по-добре от масър Боб. Боб яздат далеч, много далеч, без намерят следи от бизон и най-сетне се връщат, защото започват вали. Тогава идват команчи и го обграждат. Той се защитават, но въпреки туй те пленяват масър Боб. Питат го какво вършат той там и какво търсят. Той не казват нищо. Тогава те бият масър Боб, ама той не издават нищо. После те яздат по негов диря към Дъждовна планина, изпращат напред съгледвач. Съгледвач се връщат и говорят тихо какво видели при Дъждовна планина. След туй бързо тръгват яздат. Трима ги следват бавно заедно с масър Боб. Кога наблизат Дъждовна планина масър Боб чуват се стреля. После приближили. Команчи сме били в бивак и при месо на Блъди Фокс, но той не там. На земя лежат мъртви индсман, застрелян от Фокс, а него няма.

– Ето как е станало значи! Завърнал се е преди теб и са го нападнали. Застрелял е неколцина от тях и е избягал.

– Да, офейкал, съвсем офейкал. Няколко индсман подир него. Но после върнали без намерят него.

– А какво предприеха червенокожите след това?

– Вързал масър Боб на кон, натоварил месо на други коне и тръгнал на път.

– Накъде?

– Яздил почти два ден, докато затворил Боб в шатра. Казал му, че искат доведе и Блъди Фокс, и кога него докарат, тогава масса Фокс и масър Боб умрат на кол за мъчения.

– Хм-м! Много ли валя?

– Много! Дъжд измокрил масър Боб до кости.

– Тогава всичко е лесно обяснимо. По кое време на деня стана това Боб?

– Кога масър Боб тръгнал се връща, скоро щяло свечери, а кога дошъл с индсман при Дъждовен планина, вече почнал става много тъмно.

– Фокс сигурно се е върнал, но не се е осмелил да се приближи

съвсем до въпросното място. А и да се е осмелил и следователно да е забелязал, че индианците са си тръгнали, все пак не ги е проследил, защото в тъмнината не е могъл да види дирите им. А рано сутринта на другия ден следите са изчезнали, понеже дотогава под влияние на падналия дъжд отгъпаната трева, се е била изправила. Той изобщо не е разбрал, че си се натъкнал на индианци и са те пленили. Помислил е, че си се загубил, и е започнал да те търси. След като не те е намерил, може би цял ден е чакал завръщането ти. Но когато не си се появил, той е предположил, че не е изключено да си видял червенокожите и да си офейкал.

– Да, навярно тъй помислил.

– Когато са го нападнали, е било възможно ти вече да си се върнал у дома, без индианците да те забележат. Видял си, че Фокс си е отишъл, затова и ти си си тръгнал.

– Да, за дома, при майка Сана!

– Като нищо е могъл да повярва, че си постъпил така, и понеже не е имал възможност да последва индианците, защото не е знаел в каква посока са се отправили, не му е оставало нищо друго, освен и той да се върне у дома, за да види дали не си пристигнал там преди него.

– Ами масса Блъди Фокс кат видял, че масър Боб не там при майка Сана?

– Тогава вероятно пак е тръгнал на път да те потърси още веднъж. Кой знае къде и докога се е скитал, без да те намери!

– Ама сега пак мен види. О-о-о! Нали масса Шетърхенд заведат масър Боб пак при майка Сана и масса Фокс?

– Да, ще те заведем. Индианците са потеглили на поход, за да нападнат вашия дом и да заловят и убият Блъди Фокс.

– Нека само осмелят! Масър Боб тях изтрепят и изпозастрелят всички, всички, всички! Никой не останат жив, ама хич никой!

Той изскърца със зъби, а това не беше дреболия, защото на зъбите и челюстите му можеше да завиди и пантера. После продължи:

– Да, те всички, всички умрат, защото бият масър Боб и не дават него нищо яде. Той имал много глад, а те не правят нищо освен него присмиват.

– Е, сега имаме време да наваксаме пропуснатото. В кобурите на седлото ми има достатъчно месо за теб. Иди, вземи си и яж колкото ти душа иска!

– Да, масър Боб вземат. Кога масса Шетърхенд идват в шатра и освободят него, той тъкмо имал голям глад.

– Е, не можах да забележа подобно нещо, защото ти дълбоко спеше

и се наложи да те събудя.

– О-о-о! Масър Боб много гладен и кат спят. Дори сънуват за глад!

Той си взе от месото и започна да яде. После си взе още и продължи да яде. След това отново си взе и яде, яде, яде, докато нищо не остана. Знаех вече на какво е способен в яденето, но никога не беше поглъщал такова количество храна!

Същевременно той ни разказа подробностите около пленяването му в Заешката долина. Нямахме нищо съществено. Попитахме го какво е видял при индианците, но не научихме нищо, което можеше да ни бъде от полза. Той беше добряк, смелчага, верен и умен по свой начин, но да наблюдава така, както наблюдава един уестман, това наистина не бе във възможностите му.

Щом започна да се зазорява, ние станахме и се приготвихме да възседнем конете.

– Сега съм любопитен да видя какво ще каже твоят кон – обади се Олд Уобъл. – Защото навярно маскарадът върви вече към своя край, а?

– Да. Мистър Кътър, ще вземеш ли на твоя кон индианското ми одеяло?

– Да, дай ми го!

– Не сега, а когато се метна на седлото.

– Well! Иначе жребецът няма да ти позволи да го възседнеш!

– Навярно няма да има друг избор, но ще загубя доста време, а това не е необходимо. Ще ти подхвърля одеялото.

Отидох при коня, за да го погалья. Държеше се недоверчиво и неспокойно. Гривата му настръхна, той запряхтя и задърпа ласото. Миризмата на дивия пелин се беше изгубила и само индианското одеяло залъгваше все още животното. Изтръгнах колчето от земята и го прибрах в кобура на седлото, после скочих на гърба на коня, развързах ласото от врата му и го навих на руло. Останалите ме гледаха с любопитство, но стояха по-надалеч, за да не бъдат съборени от жребца, ако той внезапно се втурнеше нанякъде. Животното потреперваше много особено. Познавах това потръпване, то бе предвестник на близката борба. Светкавично свалих одеялото и то полетя към Олд Уобъл. Със същата бързина преметнах навитото ласо през рамо. С едната си ръка улових импровизираните юзди, а с другата измъкнах шапката си изпод дрехата, за да си я сложа на главата и здраво да я нахлупя. Ето че конят енергично извърна глава, погледна ме само за един-единствен кратък миг, после изцвили силно и гневно и се вдигна на задните си крака. Дръпнах юздите с двете си ръце и значително засилих натиска с бедрата. Жребецът за

малко не се преобърна назад. Натиснах го напред и после толкова мощно и бързото дръпнах да се извие настрани, че той се завъртя веднъж около себе си. След това наведе глава и започна да хвърля къч – напразно. Изправи се на задните си крака, после изви гръб като котка и се изхвърли във въздуха едновременно с четирите си крака. Замръзна неподвижно като статуя, за да ме заблуди, а после внезапно отскочи встрани с изпънати крака, за да падна от другата му страна на земята – пак напразно! Впусна се да изпълнява всички онези трикове и номера, на които бива дресиран тъй нареченият „bucking horse“²⁸, но аз останах здраво на гръба му.

– Браво, браво, сър! – извика старият Уобъл. – Трябва да призная, че имаш знаменита стойка. Този хубостник ще те озори, дяволът се е вселил в него!

– Нищо не е това – отвърнах му аз. – Ще стане още по-приятно, само почакай!

В този момент, сякаш разбрал думите ми, конят се хвърли на земята и започна да се търкаля, като риташе с крака около себе си. Направих най-важното в такива случаи, без което човек е загубен – стъпих с крака на земята и започнах да скачам натам, накъдето се въргальаше животното, ту наляво, ту надясно, тъй че жребецът оставаше винаги между разворените ми крака. Това е изключително изморително, а трябва също да имаш и остър поглед, и чувство, за да разбереш, на коя страна възнамерява да се обърне конят в следващия миг. Същевременно е нужно много да се пазиш да не те засегне някое от копитата. Още повече трябва да внимаваш, за да предугадиш кога отново ще скочи на крака, иначе ще бъдеш запокитен нейде встрани, а той ще офейка и повече няма да го видиш.

Ето че в този миг жребецът изведнъж се изправи и ме вдигна на гръба си. Отново хванах юздите, които естествено бях пуснал, докато той се търкаляше по земята.

– Браво, браво! – извика Стария. – Гръм и мълния, ама че добиче! Никой друг не може да го направи тъй елегантно като теб освен Олд Уобъл!

– Ще стане още по-лошо, сър! – отвърнах му. – Първо ще го поизморя тук, а после ще го оставя да препусне накъдето иска. Качвай се на коня си, за да ме последваш незабавно!

Докато изговарях тези думи, конят повтори вече описаните опити

28. (англ.). – Буен, необуздан коц, който винаги се стреми да хвърли ездача си. Б. пр.

да ме свали, сетне отново се хвърли на земята, затъркаля се и пак скочи на крака. Досега човешката интелигентност се беше борила срещу животинската воля, отсега нататък грубата сила щеше да се срещне с груба сила, при което винаги съм имал успех. Не съм виждал друг да направи същото. И тъй, хванах по-изкъсо и здраво юздите на коня, преместих се малко по-напред и го стиснах с всичката сила на бедрата си. Жребецът замръзна на място. Внимателно се заслушах. Щеше ли да се чуе звукът, който очаквах, или не? Да, ето го! Беше едно проточено, дълбоко и болезнено стенание, идващо от притиснатите му гърди, сигурният признак, че щях да изляза победител, ако ми стигнеха силите. Животното пак се опита да се вдигне на задните си крака, да хвърли къч, да скочи с четирите си крака във въздуха, но не можеше. Продължавах да го притискам едва ли не с още по-голяма сила отпреди. След всяко напразно усилие жребецът издаваше силен стон, дишането му се затрудни, запъхтя се. Това продължи пет минути, а и по-дълго. Потта потече от всичките му пори, от устата му изби пяна и белите й парцали се разлетяха на всички страни.

– Великолепно, великолепно! – закрещя от възхищение Олд Уобъл.
– Никога не съм виждал подобно нещо!

Да, великолепно! Лесно бе да се каже. Де да беше той на мое място! Какво напрежение! Белите ми дробове щяха да се пръснат. Целият се обливах в пот, но не отстъпвах. Ето че конят понечи да се хвърли на земята и да се затъркаля, но не можа. Още едно последно продължително притискане с бедрата, в което вложих всичките си сили и... човешките мускули и жили победиха, конят рухна.

– Грандиозно, грандиозно! – изрева Стария. – Не бих могъл да се справя така. Наистина, сър, ти си много по-добър ездач от мен.

Сигурната ръка стоеше безмълвно, но очите му блестяха.

– Хубаво, хубаво, о, хубаво! – закрещя Боб. – Масса Шетърхенд туй често правят с чужд и див кон. Матьр Боб били там и видят!

– Все още далеч не съм свършил – казах им аз. – Внимавайте, всичко продължава!

Стоях над коня с широко разтворени крака, с приведено тяло и юзди в ръката. След като се посъвзе, животното се изправи и ме вдигна на гърба си. Няколко секунди стоя неподвижно, а после внезапно се втурна напред, сякаш изхвърлено от някаква могъща пружина. Седях здраво на коня, без да преча на неговия бяг, като се грижех само да го направлявам в посоката, в която се канехме да продължим. Другите трима препуснаха подир мен. След известно време жребецът неочаквано спря и

отново започна да се противи и търкаля. После пак скочи на крака и повторно се втурна напред, след това отново се спря и положи всички усилия да се отърси от мен. Оставих го да беснее, докато сметнах, че е дошъл подходящият момент. Тогава го притиснах между бедрата си както преди. Той застана неподвижно. От мен течеше пот. Конят стенеше, потеше се и хвърляше наоколо бели парцали пяна, докато най-сетне за втори път рухна на земята. Вече знаех, че няма да направи друг подобен опит, че няма повече да се противи и когато тримата ми спътници ме настигнаха, застанах отстрани до животното. Те дръпнаха поводите на конете си и Олд Уобъл попита:

– Ти пусна юздите и го оставяш тъй свободно да лежи? Ами ако ти избяга, сър?

– Ще остане, победен е, той е мой! – отговорих му.

– Не му се доверявай на този звяр! Ще бъде жалко, страшно жалко, ако след тези огромни и неимоверни усилия вземе да ти офейка!

– Няма да избяга.

– Ами!

– Гледай внимателно! Познавам тази дресура.

Сложих длан върху главата на коня и казах:

– Наха, наха! Стани, стани!

Той скочи на крака. Започнах бавно да се отдалечавам и му заповядах:

– Ета, ета! Ела, ела!

Той тръгна подир мен наляво, надясно, напред и назад, а щом се спрях, той също спря.

– Великолепно, наистина великолепно! – възкликна Олд У объл. – Човек не би повярвал, ако не го види с очите си!

– Значи признаваш, че го укротих?

– Йес, йес!

– Без да съм си счупил крак или ръка, а да не говорим за врата!

– Не споменавай за това, сър! Откъде можех да зная, че в ездата превъзхождаш дори стария Уобъл!

– Дори ли? Изглежда се мислиш за най-добрия ездач в света! Да и аз твърдя, че те превъзхождам, но не от гордост или надменност, защото веднага ще добавя: срещал съм ездачи, които далеч са ме превъзхождали.

– All devils! Много ми се ще да видя някой такъв юначага!

– Възсядал съм коне, които биха стрували петдесет, а и повече хиляди долара, ако изобщо собственикът им пожелае да ги продаде. Е,

тогава по стойността на едно такова животно си направи извод за ездача му! Опитай се само да яхнеш кон, обяден от киргизите, някой кюрдски боен жребец или пък персийска кобила, обучена в традициите на ездаческото изкуство на древните парти²⁹. Според тукашните представи ти си превъзходен ездач, но там ще станеш за смях.

– Киргизи, кюрди, древни парти...? Да ме обесят, ако знам какво значи всичко това! Ами ти яздил ли си такива коне?

– Да, и нашият Боб на мое място би казал: „Ние добре яздил един на друг.“

– О-о-о! Масър Боб не кажат, защо Боб не сме били там да видят! – възрази негрът със смутено изражение.

– Хм, хм, хм! – измърмори Стария. – Ето че е възможно да се мислиш за славен мъжага, а всъщност съвсем да не си такъв!

– Извинявай, мистър Кътър, но не исках да кажа това. Ти си много добър ездач, но яздиш по маниера на каубоите. А индианецът язди иначе, ще признаеш това, нали?

– Йес.

– Успях да наложа волята си на този кон, защото много добре познавам индианската дресировка, иначе нищо нямаше да излезе. Не ми се вярва, че ти щеше да го укротиш.

– Не, нямаше да се справя, и вече си го признах.

– Така е! А сега си помисли, че има и много други „конни народи“, като араби, бедуини, туареги, имошаги, персийци, туркмени, киргизи, монголци и тъй нататък, и всеки от тези народи има различен начин на езда. Е, тогава може ли някой, който отлично владее дадена школа, да се смята изобщо за най-добрия ездач, а после учудено да казва за някой друг: „Та този е по-добър дори и от мен!“

– Не, сър! Както чувам, ти отново влезе в ролята си на проповедник и признавам с удоволствие, че всичко, казано от теб, е съвсем вярно, но е насочено единствено срещу мен. С две думи, би трябвало да означава: „Старче Уобъл, стига си се перчил!“

– Радвам се, че си усетил хапливия намек.

– Значи наистина е хаплив намек! А защо искаш да ме ухапеш?

– Не защото си мисля, че съм нещо повече от теб или пък мога повече от теб, а защото искам малко да се поопомниш. Знаеш, че е заради „зарязването“. Там в Каам-кулано пак искаше да ме поучаваш, и то в такова време и положение, когато подобни поучения са не само излишни,

29. Народ, живял в Предна Азия между Индус и Ефрат. Б. пр.

а можеха да направят всичките ни планове на пух и прах. Приех ги мълчливо, защото в момента не бях в състояние да ти докажа, че са безполезни. Сега ти дадох това доказателство. Понеже веднъж сме тръгнали заедно да вършим нещо, ще те помоля да бъдеш тъй добър, в бъдеще да имаш малко повече доверие в мен. При целта, която сме си поставили, липсата на доверие може да има фатални последици!

– Egad³⁰, прав си, мистър Шетърхенд! – призна той. – Превърнал съм се в стар опърничав чудака, защото никога досега не съм си намирал майстора. С думи, а още повече и с дела ти ме постави на място и аз ще запомня урока ти. Постъпвай както искаш! Няма повече да мърморя. А ако решиш да зашлевиш плесница на луната по едната буза, тогава тя ще получи шамар и от мен по другата, защото, щом ти смяташ нещо за възможно, значи е възможно. Това е ясно!

– Добре го каза! – обади се одобрително Сигурната ръка. – Не обичам много да приказвам, но върша онова, което мистър Шетърхенд изисква от мен, колкото и абсурдно да ми се струва. Умението, с което победи коня, заслужава нашето възхищение. Вярно, че има поне още един човек, който би се справил също толкова добре. Имам предвид Винету. Но никой не може да се мери с мистър Шетърхенд по физическа сила и по притискането с бедра, което кара коня да стене и облян в пот и с пяна на уста, да рухва на земята, наистина никой не може да се мери! Аз съм по-висок и по-широкоплещест от него, но ако взема да твърдя, че ще успея да победя и поваля на земята такъв кон по подобен начин, това би било лъжа, грандиозна лъжа! И гледай само как жребецът върви подир него! Сякаш от дълги години той му е господар!

– Така е и ще видите, че отсега нататък ще ми се подчинява и ще ми бъде верен като куче – казах аз. – Но, мистър Шуърхенд, не е необходимо да говориш за мен по този начин. Всеки върши, каквото може. Един човек разбира от едно нещо повече, а друг от друго. И ако всеки върши своето, всичко ще има добър край. А сега да продължим пътя си!

– Най-напред към Алчесе-чи, откъдето потеглихме вчера призори, нали? – попита Олд Уобъл.

– Не, няма да се връщаме при Малката гора.

– Защо? Щом искаме да стигнем до Дъждовната планина, онази горичка е тъкмо на пътя ни.

– Помисли за съгледвачите, които бяха убити там! Те няма да се върнат. Това ще събуди подозрението на команчите. Убеден съм, че

30. (англ.) – Възклицание подобно на: „Бога ми, за Бога!“ Б. пр.

Вупа-Умуги ще изпрати неколцина воини след тях. Нима ще допуснем да се натъкнат на следите ни?

– Не, защото ще ни последват до Дъждовната планина и всичко ще пропадне. Но нали Паркър, Холи и Дългия нож също са оставили дири, които водят в тази посока!

– Но е било вчера, следователно вече не се забелязват.

– Тогава ще трябва да поемем по заобиколен път. Откъде ще минем?

– Не можеш ли да се досетиш?

– Хм-м! Може би между Малката гора и Синята вода? Но не става, защото в такъв случай следите ни ще се забележат много по-скоро и по-лесно.

– Налага ни се да се отклоним още по-надясно.

– Значи пак ще прехвърляме Рио Пекос, така ли?

– Да.

– Това наистина се казва заобикаляне, и то какво! Не е ли твърде голямо, сър?

В този момент Сигурната ръка поклати глава и каза:

– Стари Уобъл, ти си непоправим! Току-що говори за това, как си щял да удариш плесница на луната, ако мистър Шетърхенд го сметне за възможно, а ето че сега пак не ти допада онова, което иска да направи той!

– Well, повече нито дума няма да кажа, нито думичка!

– Напълно съм съгласен с мистър Шетърхенд. Дали заобикалянето е голямо или не, все едно, ние трябва да го предприемем. Та нима не виждаш, че така мистър Шетърхенд иска с един куршум да улучи два заека?

– Два заека ли? И кой е първият?

– Да не бъдат забелязани следите ни.

– Well! А вторият?

– Нале-Масиув.

– Нале-Масиув? Че той заек ли е? И защо?

– Днес е третият ден!

– Ах, вярно! От онази вечер край Синята вода изминава вече трети ден, когато Нале-Масиув трябваше да пристигне със стоте си воини! Ще се опитаме ли да го открием?

– Да – отвърнах аз. – Ще ни бъде от полза да разберем, дали вече е наблизил, или не.

– Защо, сър?

– Защото е близко до ума, че скоро след пристигането му индианците ще потеглят към Ляно Естакадо. Можем да съобразим следващите си действия с това. И така отсега нататък трябва да се придържаме понадясно. Хайде, да тръгваме, мешърс!

– Мешърс! – повтори негърът. – Имат масса Шетърхенд предвид също и масър Боб?

– Да, разбира се.

– Тогаз и масър Боб сме също с мешърс?

– Разбира се, драги Боб!

– О-о-о! Боб също с мешърс! Значи черен Боб сме също тъй дженгълмен като бял дженгълмен! Той се радват много и покажат, че също тъй смел и храбър като бели ловци. Жалко, няма пушка, за да стреля мъртъв индианец!

– Ще получиш пушка. Нали край Синята вода ни паднаха в ръцете няколко пушки. Избери си една от тях. Ще ти дадем и всичко, каквото още ти липсва, нож и подобни необходими неща.

Когато погалих коня си, той го понесе спокойно, без да прояви никакви признаци на неприязън. Прегледах копитата му. Оставяше ги в ръцете ми тъй спокойно, сякаш бе някой селски кон, който живее с господаря си в голямо приятелство. Когато го възседнах, не се помръдна от мястото си. Накратко казано, държеше се кротко като агне. Беше ме признал за свой господар. Олд Уобъл поклати от удивление глава, но не каза нищо.

Понеже жребецът не се боеше вече от спътниците ми и техните коне, нямаше нужда да го отделям от тях. Следователно можехме да яздим заедно, както и направихме, като ту един, ту друг започваше да разказва нещо от своите преживелици. Олд Шуърхенд също разказа някои от приключенията си. Направи го по привичния си сбит и кратък начин, който изобщо не позволяваше у слушателите му да се появи и за миг мисълта, че се стреми да получи от тях похвални думи. Онова, което чухме от него, приличаше повече на доклад, отколкото на разказ. Олд Уобъл на няколко пъти намери удобни случаи да му зададе въпроси, при чиито отговори прочутият ловец всъщност много трудно можеше да премълчи някои сведения за своя произход и досегашен живот, което несъмнено бе и целта на Стария. Но Сигурната ръка много находчиво успяваше да избегне подобни отговори и по всичко си личеше, че няма никакво намерение даже да загатне каквото и да било в това отношение. Той говори за годините, прекарани в Дивия запад, за своите наблюдения и опит, събрани тук. Но Стария не научи нищо повече. Аз от своя

страна старателно избягвах да задавам въпроси, които можеха да се изтълкуват като проява на любопитство.

Така измина предобедът, а и голяма част от следобедата. Привечер се добрахме до Рио Пекос приблизително на около една английска миля над мястото, където се вливаше Синята вода. Преплувахме реката, защото можехме да заобиколим Синята вода само по отвъдния, десния бряг на Пекос.

Отреща се натъкнахме на дияра, която минаваше недалеч от реката и водеше надолу по течението ѝ.

– Е-хей! – възкликна Олд Уобъл. – Ето ти на, веднага разбрахме, че Нале-Масиув и неговите воители са вече тук.

Сигурната ръка хвърли само един кратък поглед на следите и после отвърна.

– Не е бил той.

– Защо?

– Колко индианци трябваше да доведе?

– Сто.

– Това дияра от сто конници ли е?

– Признавам, че не е. Ако не е бил той, тогава много ми се иска да знам кой е... Хм-м! Да не би да е някой конен авангард на неговия отряд?

– Възможно е.

– В такъв случай другите ще ги последват и ще открият нашите следи. Как да постъпим? Не бива да издаваме присъствието си.

– Нека мистър Шетърхенд нареди как да постъпим. Наведох се от коня си, за да огледам по-добре отпечатъците от конски копита, а после казах:

– Ездачите са били около двайсетина и са се чувствали в пълна безопасност, защото не са яздили в индианска нишка. Дирите са поне отпреди четири часа. Следователно ако ни преследват хора с добро зрение, ще могат много лесно да ги различат от нашите, но вечерта не е далеч и това ще направи разчитането им невъзможно. Нека спокойно продължим по следите, трябва да ги разгледам по-добре!

Свърнахме по дирите и скоро достигнахме едно място, където ездачите бяха спирани. В по-отдалечения от реката край растяха храсталаци, между които минаваше тесен проход.

– Да, били са около двайсетина ездачи – повторих аз, – нищо друго не може да се разбере.

– Значи все пак е авангард, а? – попита Олд Уобъл.

– Съмнявам се.

– Защо?

– Защо му е трябвало на Нале-Масиув да разделя отряда си и да изпраща напред авангард? Това се прави само преди битка или ако се намиращ в някоя много опасна местност. Тези хора не са мислили за битка, а не са се чувствали и застрашени от някаква опасност, защото в противен случай щяха да яздят съвсем иначе. Значи не става въпрос за авангард, а за самостоятелен отряд. Не са били хора на Нале-Масиув.

– Хм-м! Мисля си за младия вожд Шиба-бигк, моя познат, който също трябва да отиде при Синята вода, щом иска да се отправи към Ляно Естакадо заедно с Вупа-Умуги. Нали ще им бъде предводител. Може би е бил той.

– Твърде е възможно, сър. Какво ще правим сега? Ще проследим ли тази дияря?

– Няма смисъл, само ще се изложим на опасност. Ще трябва да се отправим надолу по реката, за да се доберем отново до отвъдния бряг.

– Да, но не бива да се движим близо до водата, където всеки момент можем да се натъкнем на индианци. Ще опишем полукръг и то така, че да се озовем при брода едва след като се стъмни, та никоой да не ни забележи.

– Това е умно, но в същото време и опасно.

– Защо да е опасно?

– Тръгнем ли подир индсманите още преди смрачаване, те ще видят къде следите ни се отклоняват от тази дияря и така ще се издадем.

– Да, ако постъпим глупаво. Просто ще трябва да се отбием там, където това ще остане незабелязано.

– И къде ще е въпросното място?

– Тук.

– Тук ли? Ха!

– Да, тук. Не мислиш ли, че този проход в хрсталака ни предлага чудесна възможност?

– И с прохода и без прохода пак ще видят, че следите ни водят встрани.

– Ако не направим грешка, нищо няма да видят. Няма да преминем с бавна езда, а със скок. Те няма да забележат, че сме накарали конете си да скачат, защото тук цялото място е изпотъпкано и покрито със следи. Конете ще стъпят на краката си чак отвъд прохода, при което, разбира се, копитата им ще оставят отпечатьци, но те няма да се виждат от тук, понеже проходът е тесен и ниско долу клонките от двете страни се

сплитат. Скоковете трябва да са високи и най-важното е да внимаваме да не нападат по земята откъснати листа, да не говорим за клонки.

– Well, става, мистър Шетърхенд! Кой ще скача пръв?

– Аз. Следвайте ме един подир друг и правете каквото правя и аз!

Вдигнах коня на задните му крака, пришпорих го, изправих се на стремената, за да го облекча, и описвайки широка дъга, прелетях между храстите. Отвъд тях естествено не се спрях, а направих място на другите. Те се прехвърлиха също тъй успешно, след което прекосихме гората, обточила речния бряг и излязохме на открито. Продължихме ездата в посока, която ни отдалечаваше от реката под прав ъгъл, докато тя остана толкова далеч зад нас, че оттам не можехме повече да бъдем забелязани. Тогава поехме успоредно на брега и щом изминахме достатъчно разстояние надолу по течението, отново свърнахме към Пекос. Когато пак се озовахме на брега ѝ, бяхме може би на около половин английска миля по-надолу от брода, тъй че се видяхме принудени да тръгнем обратно срещу течението. Налагаше се да бъдем извънредно предпазливи, защото междуременно се беше стъмнило и положението не бе съвсем безопасно. Вупа-Умуги очакваше подкрепления и ето защо трябваше да сме готови за какви ли не срещи тъкмо при брода. И тъй, слязохме от седлата и продължихме пеша, като водехме конете и полагахме усилия да вдигаме колкото бе възможно по-малко шум.

Скоро се оказа, че предпазливостта ни не е била излишна, тъй като още преди да достигнем брода, надушихме миризма на пушек. Някъде наблизко гореше огън. Спряхме се. Естествено налагаше се да разберем кой го е запалил. Реших да отида на разузнаване с Олд Шуърхенд. Оставихме на Олд Уобъл и Боб конете и пушките си и се запромъквахме напред. С всяка крачка миризмата се засилваше и когато до брода ни оставаше незначително разстояние, забелязахме огъня. Беше запален близо до реката. Не ни бе възможно да видим кой седеше край него, защото ни пречеа храстите.

Предпазливо продължихме да се промъкваме все по-наблизко, докато се добрахме до въпросните храсти. Те растяха на десетина крачки от огъня, край който един срещу друг седяха двама индианци. Можехме да ги виждаме в профил. Бяха команчи. Какво ли търсеха тук при брода? Защо бяха запалили този огън? Ето това бяха двата въпроса, които си задавахме. Не беше трудно да си отговорим.

На Сигурната ръка му бяха минали същите мисли през главата. Той им даде израз, като ми прошепна:

– Нале-Масиув все още не е пристигнал. Значи предположенията ти

са били верни.

– Да, те го очакват и са оставили тези постове, за да го посрещнат.

– Защо мислят, че тази мярка е необходима?

– Много просто. Нале-Масиув не е от племето на Вупа-Умуги и неговите пасища се намират далеч оттук. Ето защо този брод не му е известен и двамата индианци имат за задача да му го покажат, щом се появи.

– Сигурно е така. Колко добре стана, че пристигнахме едва привечер!

– Да, през деня вероятно щяха да ни забележат, защото сигурно са били вече тук. Миризмата на огъня им ни спаси.

– Щеше да е лошо, защото, макар че нямаше да могат да ни заловят, щяха да разберат, че противно на очакванията им ние сме все още тук.

– Но този огън е и доказателство за твърдото им убеждение, че вече сме през девет села в десетото. Ако мислеха, че сме все още в тази местност, едва ли щяха да го запалят. Тези глупци никога няма да поумнеят!

– Нямам право да се оплакват, че не са имали възможност да помъдрят. Давал си им достатъчно често добри уроци. Ще останем ли?

– Иска ми се.

– И на мен. Вярно, че в момента седят като истукани и мълчат, но не е изключено да подекат разговор.

– Заговорят ли, все ще научим нещичко.

– Дали ще е важно?

– И да не е важно, поне ще е нещо, което ни интересува. Имай предвид, че седналият вдясно е изтъкнат воин.

– Познаваш ли го?

– Да. Когато ги подслушвах край Синята вода, той седеше при вождя и вземаше участие в разговора на старите воини. Заговорят ли тези двамата, вероятно ще стане дума за бойните им планове. Слушай!

Индианецът, за когото бях споменал, каза нещо, но толкова сподавено и кратко, че нищо не разбирахме. Другият му отвърна, но и тези думи останаха неясни за нас. Така известно време те разменяха по някоя и друга дума, без да знаем за кого или за какво ставаше въпрос. Тогава, за да можем по-добре да чуваме, долепихме ухо до земята. Веднага след това Сигурната ръка многозначително ме побутна с лакът. Незабавно ми стана ясно какво имаше предвид, защото също долових шума, върху който искаше да ми обърне внимание. Много добре ни бе известен и на

двамата – глух тропот от конски копита по мека почва, когато някое от животните се препъне в корен или някакъв друг твърд предмет.

– Дали не са нашите коне? – попита Сигурната ръка.

– Не. Шумът идва от друга посока.

– Тогава става въпрос за индианци.

– Несъмнено.

– За команчи, иначе щяха да внимават повече и щяха да водят конете си по-добре.

– Команчи са, но не знаят, че тук има и други червенокожи.

– Нима не са забелязали огъня?

– Не са. Ако се съди по шума, те са отдалечени поне на осемдесет-деветдесет крачки от огъня, а от горната страна има гъсти храсталаци, които го закриват.

– Но сигурно го надувшат.

– Не, защото вятърът духа отгоре и отнася надолу дима и миризмата.

– Любопитен съм да видя кой ли пристига.

– Аз също. Щом открият огъня, ще спрат конете си, ще слезат от тях и ще се промъкнат насам. Тогава ще има какво да научим.

Закахаме. Приглушеният шум се повтори още два пъти. Двамата команчи край огъня не го чува, защото не бяха долепили ухо до земята като нас. После известно време всичко бе тихо. Другите команчи бяха забелязали огъня и се промъкваха насам. И ето че изведнъж се разнесе шумолене в отсрещния гъсталак и проехтя едно силно „Хи-и-и-и...!“ . Двамата стражи изплашено скочиха на крака. Наканиха се да се шмугнат в храстите, зад които се криехме ние. Светкавично се изправихме, за да се оттеглим незабавно, но в същия миг отсреща се разнесе силният въпросителен вик:

– Вупа, Вупа?

Щом го чува, постовите спряха и единият от тях отговори:

– Умуги, Умуги!

Те отново седнаха. Бяха се успокоили, защото този вик ги убеди, че нямаха работа с неприятел. „Вупа – Умуги“ беше парола, уговорена предварително. Както се вижда, червенокожите бяха усвоили от белите употребата на парола при военните действия.

След известно време отгоре се зададоха двама ездачи. Бяха взели конете си и край огъня скочиха от тях. Разбира се, ние двамата отново залегнахме на земята. Без да кажат нито дума, новодошлите насядаха при стражите. Такъв е индианският обичай. Едва след като изминаха

около пет минути, онзи, когото бях нарекъл „изтъкнат воин“, поде разговора, докато спътникът му мълчеше:

– Очаквахме моите червенокожи братя. Вупа-Умуги гори от нетърпение.

– Може ли воинът да е нетърпелив? – попита един от новодошлите.

– Защо не? Само не бива да го показва. А нима казах, че е проявил нетърпението си?

– Не, моят брат не е споменавал подобно нещо.

– Чакаме ви още от следобеда. Ето че пристигнахте като авангард.

Кога ще дойде самият Нале-Масиув?

– Няма да е днес.

– Уф!

– Ние не сме авангард, а негови пратеници. Къде е Вупа-Умуги, с когото трябва да говорим?

– Бивакува край Синята вода.

– Заведи ни при него!

– Да почакаме още малко. Моите братя знаят, че се ползвам с доверието на вожда и той се вслушва в думите ми. Ако не искате да бъдете посрещнати с гняв, кажете ми каква вест ни носите, за да го подготвя.

Двамата пратеници се спогледаха и човекът, който бе говорил досега, отвърна:

– Да, знаем, че ти си устата и слухът на Вупа-Умуги. Затова ще научиш, каквото искаш, макар че получихме заповед да разговаряме само с вожда. Нале-Масиув и неговите воители няма да дойдат днес.

– Уф! Защо?

– Защото той бе принуден да се бие с бледолики, а това го забави.

– Нима наблизо има бледолики?

– Наблизо няма, но отвъд Мистейк каньон неочаквано се натъкнахме на войници на бледоликите, които ни нападнаха. Бяха толкова многобройни, че се видяхме принудени да избягаме, при което мнозина от нашите воители бяха ранени или дори убити. Бледоликите започнаха да ни преследват и ни разпръснаха, а когато се свечери, около вожда се събраха едва петдесетина воители.

– Уф, уф, уф! Какво ли ще каже Вупа-Умуги? Може би ще отложи похода към Ляно Естакадо и ще потегли към Мистейк каньон, за да отмъсти за вас!

– Не бива да постъпва така! Нашият вожд Нале-Масиув ни заповяда да му го кажем. Бледоликите, с които се бихме, не са устемани, а

войници. Ако ги победим, а в техния форт се завърне макар и единствен човек, ще бъдат изпратени стотици други войници да отмъстят за убитите. Да, нашите мъртъвци трябва да бъдат отмъстени, но така, че да не се завърне нито един воин – всички те трябва да умрат.

– Нале-Масиув измисли ли някакъв план как да стане това?

– Да.

– Известен ли ти е?

– Да, изпратиха ме да го съобща на Вупа-Умуги.

– Мога ли и аз да го науча?

– Всички ще го чуете, защо да не ти го кажа и на теб?

– Тогавя цял съм в слух, за да го чуя.

– Войниците на бледоликите трябва да бъдат подмамени в пустинята Ляно Естакадо, за да загинат там от жажда.

– Уф, уф, уф! Тази идея незабавно ще бъде одобрена от нашия вожд. Всичките бели кучета трябва да умрат, никой от тях не бива да се върне и да разкаже какво се е случило.

– Моят червенокож брат е прав. Именно затова походът към Ляно Естакадо не бива да се отлага, а незабавно трябва да го предприемем, защото, щом искаме да подмавим бледоликите в устата на смъртта, без да загинем самите ние, на нас ни е необходима водата на езерото, край което живее Блъди Фокс. Налага се да сложим ръка на нея, преди да примамим войниците в Ляно Естакадо.

– А как ще бъдат подлъгани да влязат в пустинята?

– Пристигна ли вече младият вожд Шибя-бигк при моите червенокожи братя?

– Дойде днес следобед с двайсет души.

– Той знае пътя до водата в пустинята и ще получи от Вупа-Умуги толкова воини, колкото са необходими, за да завладее езерото и да плени Кървавата лисица. През това време Вупа-Умуги ще изчака тук идването на Нале-Масиув.

– А кога ще стане това?

– Когато се събрахме след битката, Нале-Масиув незабавно изпрати двама вестоносци, за да доведат други сто воини. Те ще следват по петите белите войници, без да се показват, докато бледоликите навлязат в пустинята. Вождът ще изчака един ден, за да събере разпръснатите си воини, а после ще нападне войниците. Но няма да влиза в бой с тях, а ще се оттегли до тук, до Синята вода, където ще обедини малкото си хора с вашите сто и петдесет воини. Бледоликите ще го преследват. Когато се появят тук, нас вече няма да ни има. Постоянно ще се показваме

пред очите им, но наканят ли се да ни нападнат, ще отстъпваме, докато вкараме белите кучета в пустинята. Тогава ние ще бъдем пред тях, а стоте воители, които пратениците на Нале-Масиув ще повикат, ще бъдат по петите им. Така бледоликите ще бъдат обградени. Ако и тогава поискат да ни нападнат, ние пак няма да се бием, а ще продължим да отстъпваме все по-навътре в пустинята, защото ще имаме вода, а те няма да имат. Следователно ще измрат до крак от изтощение и жажда, а ние няма да загубим нито един човек.

– Уф, уф! Планът е добър, много добър!

– Мисли ли моят червенокож брат, че Вупа-Умуги няма да се възпротиви?

– Сигурен съм, че ще се съгласи. А дори и да има нещо против, ще го придумам. Няма съмнение, че съветът на старейшините ще бъде на моя страна.

– Тогава незабавно да тръгваме към Синята вода, за да разговарям с вождя, защото трябва бързо да отнеса отговора на Нале-Масиув.

– Нека моят брат почака още малко! Планът е много добър и ще доведе до гибелта на всички бели, но в него има един пропуск.

– Какъв е той?

– Шибя-бигк, който познава пустинята, ще избърза напред с конен отряд, за да сложи ръка на езерото. Ами ние как ще намерим това място?

– Той ще се върне и ще ни покаже пътя.

– Ще успее ли? Ще има ли необходимото време? Дали нещо няма да му попречи?

– Нале-Масиув е помислил и за това. Когато тримата вождове обсъждаха похода към Ляно, Шибя-бигк каза, че край последното възвишение преди началото на пустинята имало някакво езеро, наричано Сукс-ма-лестави – Стоте дървета. Мнозина от воините на команчите са били вече там. Те го знаят и лесно ще го намерят.

– Сукс-ма-лестави? Познато ми е, защото съм бил там няколко пъти.

– Това е добре. Тъй като мястото се намира на пътя, по който ще мине Шибя-бигк, при Стоте дървета той ще направи всички приготовления, които ще са необходими в случай че ни се наложи сами да намерим пътя от там до езерото в пустинята. При Сукс-ма-лестави има много храсти и млади дървета, той ще отреже множество пръти и ще ги забие в пясъка на пустинята чак до езерото.

– Уф! Също както правят бледоликите, когато яздят през пустинята

и не искат да се заблудят!

– Да, точно така! Когато пристигнем при Сукс-ма-лестави и видим, че Шиба-бигк не ни чака, ще потърсим прътите, които ще ни покажат пътя.

– Но бледоликите ще ви последват и ще намерят езерото!

– Няма! Не е ли чувал моят брат за белите разбойници, наричани стейкмани.

– Чувал съм.

– А знае ли моят брат какво правят тези хора, за да изпратят пътниците на сигурна гибел?

– Изваждат прътите и после ги забиват така, че да водят в ръцете на смъртта.

– А не могат ли и червенокожите воители да постъпят като бледоликите?

– Уф! Наистина!

– Ще измъкваме прътите от пясъка зад нас и ще ги забиваме в такава посока, където няма вода и където войниците, ще загинат от жажда и изтощение. Има ли моят червенокож брат някакъв въпрос или други съмнения?

– Не.

– Това е, което имам да казвам на вожда Вупа-Умуги. Ако се съгласи с този план, не само че езерото в пустинята ще остане завинаги собственост на команчите, но те ще заловят Кървавата лисица и ще погубят белите войници.

– Съвсем съм сигурен, че ще постъпи така, както му предлага Нале-Масиув чрез теб. Аз казах. Хау!

– Тогава нека тръгваме към Синята вода, защото нямаме време за губене. Трябва веднага да се връщаме, тъй като Нале-Масиув ни очаква.

– А ние ще изгасим огъня, защото, щом вашите воители няма да дойдат, не е необходимо да ги чакаме. Ще ви преведем през брода.

Те стъпкаха огъня и се отдалечиха, за да нагазят в реката. Двамата пратеници яздеха, а постовите вървяха пеша.

След като си отидоха, ние се спогледахме, макар че в тъмнината не можехме да различим лицата си. Това, което чухме, беше извънредно важно.

– Просто ми се иска да възкликна като някой индианец уф, уф, уф! – обади се Сигурната ръка.

– Е, не ти ли казах, че тук все ще научим нещичко, сър?

– И то какво! Ама че план!

– Бях горе във военния лагер. Значи те са нападнали Нале-Масиув! Вярно, че командирът им не ми хареса. Той е един нахакан тип, който всъщност заслужава някое и друго унижение, но в никакъв случай не можем да допуснем да стане онова, което команчите кроят срещу него и хората му.

– Ти разговаря ли с него?

– Да.

– Позна ли те?

– Не.

– И не си му казал кой си?

– И през ум не ми е минавало.

– Тогава разбирам защо е бил нахакан. А иначе много ми се иска да видя човека, ако ще да е и някой висш офицер, който би си позволил да се държи дръзко и надменно с Поразяващата ръка, без здравата да загази, както ти се изрази наскоро! А какво ще кажеш за плана, измъден от Нале-Масиув?

– Не е кой знае колко хитро скроен.

– Съвсем на същото мнение съм, но един кавалерийски офицер не е уестман. Мисля, че не е изключено да се остави да го подлъжат да навлезе в пустинята.

– А аз дори съм убеден в това. Когато твърдя, че планът не е кой знае колко хитро скроен, не искам да кажа, че пет пари не струва. О, не, само съм на мнение, че например ние двамата щяхме да го замислим съвсем иначе. Въпреки това белите ще влязат в клопката.

– Ако Вупа-Умуги се съгласи с предложението на Нале-Масиув!

– Ще се съгласи, съвсем сигурно ще се съгласи.

– Всъщност би трябвало да се промъкнем до Синята вода, за да видим или може би дори да чуем, какво ще решат. Не си ли на същото мнение?

– Тази мисъл изглежда съвсем логична, но ще се откажем от нея по две причини, без да говорим за опасността, на която бихме се изложили.

– Кои са тези причини?

– Първо, смятам за съвсем сигурно, че Вупа-Умуги ще се съгласи, следователно не е необходимо да ги подслушваме и второ, нямаме никакво време. Убеден съм, че Шиба-бигк в ранни зори или може би още тази нощ ще се отправи към Сукс-ма-лестави, а тъй като искаме да го изпреварим, нямаме време за губене. Трябва бързо да отидем до Нарголете-тсил, за да видим дали нашите апачи са вече там. Ако са пристигнали, ще дадем на конете си кратка почивка и още преди

разсъмване ще потеглим към Ляно.

– Знаеш ли мястото, което команчите наричат Сукс-ма-лестави?

– Дори много добре. Когато отивам при Блъди Фокс или се връщам от посещение при него, винаги лагерувам там. Апачите са му дали името Гутеснонтин-кхаи, което означава същото – Стоте дървета.

– Ако се съди по името, изглежда, там има гора, а?

– Не е гора в истинския смисъл на думата. Само с оглед близостта на пустинята това име може да бъде оправдано. Дърветата са малко. Има нарядко растящи храсталаци и изсъхнали високо избуяли тънки дървета, които наистина са много подходящи за отсичане на такива пръти, от каквито се нуждае Шиба-бигк. А сега да се връщаме при нашите спътници! Трябва да прехвърлим реката, докато бродът е свободен и никой не го наблюдава. Хайде, ела!

– Нямаше ви цяла вечност – посрещна ни Олд Уобъл. – Ако се бяхте забавили още малко, щях да тръгна подир вас.

– И щеше да ни докараш някоя беля! – отвърнах му. – Точно от това искам да те накарам да отвикнеш. Убеден съм, че този твой недостатък, от който, изглежда, не можеш да се отърсиш, някога ще се окаже пагубен за теб.

– Няма пагубни неща за Олд Уобъл! И дума не може да става!

Да, той не ми вярваше, въпреки толкова напредналата си възраст си беше останал предишният лекомислен и безгрижен каубой. Де да ми беше повярвал! За съжаление думите ми се оказаха пророчество, което покъсно се сбъдна в буквалния си смисъл.

Прекосихме брода, преминахме в бавен ход през тесния горски пояс на отсрещния бряг, а после конете ни можеха да препуснат, тъй като звездите пръскаха достатъчно силна светлина. Това благоприятно обстоятелство ми позволи да яздя в толкова права посока, че когато достигнахме Дъждовната планина, не бяхме изгубили в излишно заобикаляне дори и две минути. Към полунощ пред нас изплуваха двата ниски купола на тази незначителна планина.

Полите ѝ бяха обрасли с ниски дървета и храсталаци. Щом започнахме да се изкачваме по нея, някой ни извика на езика на апачите:

– Ти арку? Кой е там?

– Поразяващата ръка – отговорих му.

– Ован уста архонда! Елате насам!

Свърнахме по посока на гласа. Пред нас изскочи един индианец, който се приближи до мен, за да ме огледа.

– Да, Поразяващата ръка е, великият вожд на апачите – обади се

той. – На различни места около планината оставихме постове да изчакат идването ви.

– Пристигнаха ли воините на апачите?

– Да. Те са три пъти по сто.

– С провизии?

– Имат месо и брашно за няколко седмици.

– Кой ги предвожда?

– Енчар-Ко, Големия огън, приятелят на Винету, както знае и моят брат Олд Шетърхенд.

– А дойде ли при вас Дългия нож с двама бледолики?

– Те са тук и ни разказаха подвизите на Поразяващата ръка. Нека братята ми ме последват!

Той ни поведе навътре в долината, която се виеше нагоре между планинските склонове, и скоро се озовахме в лагера на апачите.

Енчар-Ко бе не само приятел на Винету, а и мой приятел. Поздравихме се с голяма и искрена сърдечност и той ми заяви, че заедно с отряда си се поставя под моите заповеди. Разбира се, Паркър и Холи също приближиха да ни стиснат ръка. С кратки думи им разказахме как ни се удаде да освободим Боб. Бяха се тревожили за нас, затова радостта им бе толкова по-голяма.

Не беше необходимо да правим съвещания. Искях да навлезем в Ляно и това бе достатъчно. Разказах на Енчар-Ко как стоят нещата и понеже ние трябваше да поспим, той се нагърби с всички необходими приготовления, за да можем, след като отворим очи, незабавно да потеглим на път.

На сутринта, когато слънцето изгряваше, се намирахме вече далеч от Дъждовната планина и колоната ни се движеше достатъчно бързо през равнината, достигаща до вече споменатата планинска верига, чиито отвъдни склонове се спускат право към Ляно. Между източните ѝ скатове протича онази рекичка, която по-късно изчезва сред пясъците, а вероятно после събира водите си в езерото, на чийто бряг тайно от всички се беше заселил Блъди Фокс.

Сигурната ръка се зарадва на нашите апачи. Той забеляза, че имаха добро военно обучение. Навярно никое друго индианско племе не можеше да се похвали с такава отлично организирана продоволствена служба. А когато по време на ездата му разказах и обясних колко труд и старание бе струвало на Винету, каква съобразителност беше проявил, за да направи от мескалеросите отлични бойци, уважението на Сигурната ръка към вожда нарасна още повече. За да не страдат воините от

жажда, апачите разполагаха дори с мехове за вода, направени от кожата на антилопи.

Следобед прехвърлихме споменатите планински възвишения. Заведох отряда до една позната ми долина, където спряхме за почивка. Там течеше малко немощно поточе, от което все пак успяхме да напълним меховете. После се спуснахме към Ляно Естакадо, в чийто ситен белезникавожълт пясък продължихме да яздим на североизток. Долината, където спряхме да почиваме, бе разположена на около четвърт ден езда южно от Стоте дървета, мястото, където се канеха да отидат команчите.

Щом слънцето залезе, ние спряхме сред пустинята. Тя ни заобикаляше отвсякъде като пясъчна, непрекъсвана от нищо равнина, чийто хоризонт приличаше на окръжност, теглена сякаш с пергел – огромна тава за сладки, посипана с грис и захар. Какво дръзко сравнение, като се има предвид, че става дума за мъртвата, изсушена от слънцето Ляно Естакадо!

Въпреки че нямаше от какво да се страхуваме, поставихме часови и след като дадохме на конете царевични кочани и вода, с които бяхме добре запасени, легнахме да спим. Сънят в хладната нощ на пустинята ни подейства изключително добре и когато на сутринта се събудихме, се почувствахме укрепнали за по-нататъшната езда.

Пътят ни през този ден минаваше от време на време покрай изсъхнали кактусови полета, от които много трябваше да пазим конете, за да не си изранят краката. Често кактусовите площи се приближават една до друга, сливат се и така принуждават ездача значително да заобикаля и с мъка да търси пътя си между тях. Който не познава разположението, големината и особеностите им, така се обърква, че не може да се измъкне и, ако няма провизии и вода, е загубен.

Следобедът беше страшно горещ. Слънцето безмилостно печеше, а вятърът изпълваше силно нажежения въздух с гъсти облаци от пясък и прахотляк. Бях се нагърбил с много трудна задача, защото бях единственият, който знаеше пътя, и следователно носех отговорността за живота и здравето на всички. Погледът едва-едва проникваше наоколо и макар да бях убеден, че не съм се отклонил от вярната посока, все пак имаше доста неща, които можеха да ме заблудят. Вярно, че с нас беше негърът, но той бе яздил през пустинята винаги придружен от Блъди Фокс, беше се осланял само на него и в момента не бе в състояние да ми даде каквито и да било указания. По-рано на едно или друго място имаше кактусови полета, които сега бяха изчезнали, а нови кактуси се бяха появили там, където преди ги нямаше. Избягвах да се допитвам до компаса.

Инстинктът за ориентиране на уестмана е по-сигурно нещо от измамната магнитна стрелка.

Бях съвсем сигурен, че се намирам на мястото, откъдето между две обширни кактусови полета открит път водеше до езерото сред пустинята. Но не можех да намеря пътя. Навярно с помощта на далекогледа не бе изключено да забележа „островчето“ от дървета, растящи около малкото езеро, ала въздухът бе наситен с пясък. Отново се обърнах към Боб и след много питане и разпитване най-сетне научих онова, което отдавна можеше да ми каже.

Блъди Фокс искал да се изолира още повече от външния свят и заградил пътя, който търсех. С големи усилия и с помощта на водата, с която разполага, създал около оазиса толкова широк кактусов пояс, че от мястото ни с невъоръжено око домът му не можел да се забележи. Разбира се, всичко това нямаше да е възможно, ако и по-рано наоколо не съществували дълги с километри кактусови площи. Било нужно само да се запълнят някои празни места и проходи. Заедно със Сана и Боб Фокс работил дълги месеци. Докато по-рано можехме да отидем при него откъм запад или север, сега тези пътища били затворени, а в замяна на това откъм изток бил отворен нов проход. Той бил много тесен и така криволичел, че сигурно всеки непознат би се побоял да тръгне по него. Естествено обграждането на дома с толкова обширна кактусова гора бе възможно само благодарение на наличието на вода.

Най-после знаех какво е положението и как да се добера до дома на Блъди Фокс. Не биваше да взимам със себе си и апачите, защото това място се държеше в тайна и вероятно и за тях трябваше да си остане тайна. Бях принуден да им наредя да спрат и да лагеруват. Към тях се присъединиха и всички бели. Със себе си взех само негъра, за да му дам възможност час по-скоро да се види с майка си и с Блъди Фокс.

Заобикаляйки огромното кактусово поле, ние се понесохме в галоп и препускахме, докато се озовахме откъм източната му страна, което ни отне почти цял час, тъй като се бяхме намирали на запад от него. Открихме прохода и следвайки го, се принудихме бавно да яздим ту в една, ту в друга посока в зависимост от това, накъде извиваше. Най-после забелязах зелените, но посивели от прахоляка върхари на дърветата, а скоро след това и къщата, сгушена в тяхната сянка. Пред нея бе залисана в работа една жена. Щом Боб я съзря, пришпори коня си и закрещя:

– Туй сме майка Сана, майка Сана на масър Боб! О-о-о! Майко, майко! Сана, Сана! Твойто момче идва! Боб съм тук, пак съм тук!

Тя се обърна, видя го и разтвори ръце. Тъй и остана, без да

продума, окаменяла от радост. Той спря коня си до нея, скочи на земята и като не преставаше да ликува, силно я прегърна.

Виковете му бяха чути и от другото. Вратата се отвори и от къщата излезе един човек, за когото завръщането на негъра сигурно беше загадка. Въпреки това лицето му не трепна, не издаде никакви признаци на изненада.

Безмълвен и неподвижен той остана на мястото си, а тъмните му очи не се отделяха от майката и сина. Дългата му гъста синкавочерна коса бе оплетена в шлемовидна прическа и падаше ниско по гърба му. Никакво орлово перо, никакво друго отличие не красеше тази индианска глава. Въпреки всичко си личеше, че не е обикновен индианец. Който го погледнеше, несъмнено веднага щеше да се убеди, че пред него е застанал един изключителен човек. Беше облечен изцяло в кожени дрехи също като мен. На врата си носеше везана торбичка с амулета си, лулата на мира и тройна огърлица от нокти и зъби на няколко гризли, убити от него. Чертите на сериозното му, по мъжки красиво лице можеха да се нарекат почти римски, само дето скулите му едва забележимо изпъкваха. Цветът на кожата му бе светлокафеникав, примесен с матов бронзов оттенък.

Това беше Винету, вождът на апачите, най-великолепният представител на индианската раса. Името му се споменаваше във всеки вигвам, във всеки блокхаус, край всеки лагерен огън. Справедлив, верен и умен, храбър до безумие, искрен, чужд на всяко притворство, той бе приятел и закрилник на изпадналите в беда, независимо дали са бели, или червенокожи, ала беше и враг, суров и неумолим противник на всички, които вършеха насилия и неправди. Тъй го знаеха всички хора, които бяха слушали за него или може би лично го бяха виждали. Какво щастие е да си приятел на такъв човек!

Прегърнал майка си. Боб продължаваше да вика. Вместо да се успокоят, радостта и възбудата му сякаш се засилваха. В това време аз бавно се приближих и Винету долови стъпките на коня ми. Обърна се и ме забеляза. Но и сега излятото му като от бронз лице остана спокойно, погледът му не трепна. Щом слязох от коня, той улови ръцете ми, отстъпи половин крачка назад, огледа ме от глава до пети и каза:

– Моят брат Шетърхенд идва като росата в чашката на зазаднялото цвете, като орелът, който с железните си нокти закрила гнездото на своите малки. Ти намери горе в планините Сiera Madre моето известие, нали?

Отвърнах му:

– Сърцето ми копнее за моя брат Винету, тъй както болният копнее за слънчевия лъч, а за душата ми той е скъп, тъй както детето е скъпо за родната си майка. Много слънца и луни изминаха, откакто очите ми те видяха за последен път. Бях горе в Сиера при дъба, намерих и прочетох твоите редове. Сега идвам с триста апачи, предвождани от храбрия Енчар-Ко, за да ги поставя под твоите заповеди. Блъди Фокс не си ли е у дома?

– По няколко пъти на ден той яхва коня си, за да заобиколи кактусите и да види дали не идваш. Сега пак тръгна и...

Той замлъкна и при последната дума посочи натам, откъдето бях дошъл. Задаваха се неколцина ездачи: Сигурната ръка, Олд Уобъл, Паркър, Холи и Енчар-Ко, апачът. Пред всички яздеше Блъди Фокс, облечен досущ като мексиканските вакероси изцяло в дрехи от кравешка кожа, чиито шевове до един бяха украсени с ресни. Вместо колан на кръста му бе препасан широк червен шарф, чиито краища висяха от лявата му страна. В него беше затъкнал закривен ловджийски нож и два обковани със сребро револвера. На главата си носеше широкополо сомбреро. Напреки върху коленете си държеше тежка двуцветна кентъкийска карабина, а от двете страни на предната част на седлото по мексикански маниер бяха поставени защитни кожени парчета, които закриват краката чак до стъпалата и ги предпазват от копия и стрели.

Вече беше станал на двадесет и пет години. Мустаци засенчваха устните му. Долната част от лицето му със силно развити дъвкателни мускули издаваше твърда и непоклатима воля. Навярно само сега, когато се радваше, очите му гледаха Божия свят весело и благо като очите на дете, което заобикаля червейчетата и не пипа пеперудите, за да не им причини болка. И все пак този млад човек беше страшният Avenging-ghost³¹, чийто непогрешим куршум улучваше всеки Лешояд точно в средата на челото!

Той скочи от коня си и ми подаде ръка. След като ме поздрави с искрени сърдечни думи, Фокс се обърна към Винету:

– Този път намерих хората, които търсех. Но не са само воините на апачите. Винету има ли представа какви прочути мъже му е довел неговият приятел и брат Шетърхенд?

Вождът отговори с леко поклащане на главата. След това Фокс започна да ги представя:

– Това е Олд Шуърхенд, един от най-прочутите бели ловци.

31. (англ.) – Призрака отмъстител. Б. пр.

Тръгнал на юг, за да се запознае с вожда на апачите, и се натъкнал на Олд Шетърхенд.

Ето че най-после тези двама мъже заставаха един срещу друг. Огледаха се изпитателно. После Винету подаде ръка на ловеца и каза:

– Всеки, доведен от Олд Шетърхенд, е добре дошъл за вожда на апачите. Много съм чувал да се говори за теб, нека отсега нататък делата да заменят думите, тъй както днес личността заема мястото на разказите.

Сигурната ръка му отговори с кратки думи. Личеше си, че Винету му е направил дълбоко впечатление.

– А този – продължи Блъди Фокс – е Олд Уобъл, наричан Краля на каубоите. Той е помогнал на Олд Шетърхенд и Олд Шуърхенд да освободят Боб.

Докато Винету подаваше ръка на Стария, по лицето му за секунди пробягна един особен, бих казал, весел израз. Той рече:

– Олд Уобъл е добре известен на вожда на апачите. Той е хитър като лисица, язди като дявол и обича да пуши цигари.

В началото на тези поздравителни думи Стария засия. Ала щом чу края им, лицето му помръкна и той възкликна:

– Мътните го взели, наистина е така! Но от месеци не съм слагал цигара в устата си. Та откъде ли ще я вземе човек в тези проклетни пушиници? Ако в скоро време нещата не се променят, от яд ще изляза от кожата си и от нея ще си направя пури. Това е ясно!

Той бе толкова страстен пушач, че се чувстваше зле без цигари. Оттам идваше и този гневен изблик.

Блъди Фокс представи също Паркър и Холи, като и за тях спомена няколко добри думи. Той пак беше предприел обиколка с коня си, за да потърси мен и апачите и докато аз и Боб сме се отдалечавали от отряда на изток, той се натъкнал на тях, идвайки от север. Белите веднага му казали кои са и той ги подканил да го последват.

Колко въпроси, колко неща имахме да си казваме с Винету и Фокс! Но не разполагахме с нито една излишна минута. Цялото си време и внимание трябваше да посветим на команчите. Боб и Сана отведоха конете ни на водопой, а всички ние насядахме да се съвещаваме пред къщата, където имаше маса с две пейки, сковани от нерендосани дъски.

Фокс влезе в къщата, за да ни нагости. Въпреки че всичко, каквото сложи пред нас, никак не бе за пренебрегване, вниманието на хората, които идваха тук за пръв път, бе привлечено в съвсем друга посока.

С удивление те се оглеждаха наоколо. Какво райско кътче сред

нажежената пустиня! Пред очите им се намираше естествен воден басейн почти с формата на окръжност и диаметър от около осемдесет крачки, целият догоре пълен с чудесна бистра вода, над чиято повърхност слънцето сипеше искрящи нанизии от брилянти. Насам-натам над езерото се стрелкаха пъстри водни кончета, които гонеха мухи, комари и други дребни насекоми. На брега конете ни като гастрономи се наслаждаваха на извънредно сочните стръкчета на буйно растящата трева „delicacy“. Ниски палми се оглеждаха във водата, леко къдрена от вятъра. Над перестите им корони върхарите ни високи кедри и сикомори образуваха защитен покрив. Зад къщицата се простираше голяма царевична нива, където ято папагалчета-джуджета се караха за златните зърна.

Самият блокхаус не беше голям, но напълно задоволяваше нуждите на Блъди Фокс. Не можеше да се разбере от какъв материал е направен, защото четирите стени и покривът бяха напълно скрити от гъстите вейки, листа и цветове на пасифлората, чиито бели чашки бяха прошарени с червени жилки. На много места сред гъстата маса на силно разсечените ѝ листа вече грееха нейните сладки златисти плодове, наподобяващи кокоши яйца. На други места, където цветовете още не бяха увехнали, от цвят на цвят се стрелкаха мънички колибри. Тези лилипути на птичия свят, прилични на летящи скъпоценни камъни, бяха успели да намерят пътя през Ляно до този прелестен остров.

Сикоморите, кедрите и кипарисите край езерото бяха стари дървета, израснали от семена, които са били донесени тук от птиците още когато никой не е и подозирал за съществуването на оазиса в пустинята. Освен това имаше кестени, бадеми, портокалови и лаврови дръвчета. Блъди Фокс ги беше засадил преди години, също както и широкия пояс от бързорастящи храсти и други многогодишни растения, опасал надалеч водния басейн, за да предпази оазиса от пясъка, навяван от вятъра. На всички страни от малкото езеро Фокс беше прокарал канали, за да напоява зеленината. Там, където влагата не стигаше, пищната растителност преминаваше в пълзящи кактусови видове, образуващи онези защитни обширни площи около дома на Блъди Фокс, за които вече споменах.

Това откъснато от света красиво място в този затънтен край сякаш се намираше в тропическите райони. Човек се чувстваше пренесен в Южно Мексико, в Средна Боливия или нейде по периферията на девствените гори на Бразилия. Ето защо никак не бе странно смайването, с което хората разглеждаха това райско кътче, разположено в сърцето на пустинята. Бях споменава за него пред Сигурната ръка и Олд Уобъл,

пред Паркър и Холи, но те не си бяха представяли, че то може да е толкова хубаво.

Когато изразиха възхищението си гласно, Блъди Фокс се почувствува поласкан и ги помоли да го последват в къщата. Искал да им я покаже.

Влезеше ли човек през обкичената с пасифлора врата, виждаше, че вътре има само едно-единствено помещение. Четирите стени бяха от тръстика. За пълнеж и свързващ материал бе послужила калта от езерото. Покривът се състоеше от оплетен дългостеблен бамбук. На три от стените имаше по едно малко прозорче, чийто отвор се поддържаше свободен от цветове и вейки. До четвъртата стена, по-далеч от вратата, се намираше изграденото от глина огнище, а отгоре зееше отворът за дим. Над огнището висеше железен котел.

Подът бе покрит с ошавени кожи. Имаше три легла – върху завързани за колчета ремъци бяха застлани мечи кожи. От тавана висяха късове пушено месо, а по стените всевъзможни оръжия, каквито могат да се видят и набавят в Далечния запад. Няколко сандъка служеха за шкафове и скринове. Имаше маса и пет-шест стола, изработени собствено-ръчно от Блъди Фокс.

Най-голямото украшение на стаята представляваше рунтавата кожа на бял бизон, която все още беше с главата. Това бе „униформата“ на Призрака отмъстител. Винаги когато тръгваше да накаже някой стейкман, Фокс намяташе бизонската кожа. Ето как се бяха родили описанията за ужасяващата външност на Призрака на Ляно Естакадо! От двете страни на кожата в стената бяха забити множество ножове, един ужасен спомен, защото отмъстителят ги беше вземал от стейкманите, паднали убити от него с куршум в челото. Под леглото на Блъди Фокс имаше дупка, покрита с кожи, където в големи ламаринени кутии държеше мунициите си.

Отвън на северната стена на къщата, където никога не напичаше слънцето, висяха голям брой кожени мехове, предназначени за носене на вода. С тях Блъди Фокс бе спасил от смърт не един и двама заблудили се пътници в пустинята Ляно.

Ето как изглеждаше „островът в пустинята“ и къщата в него.

После седнахме да ядем навън и се хранихме с апетит, но набързо, за да започнем най-после съвещанието. Преди това Блъди Фокс влезе в къщата и се върна с малка картонена кутия, подаде я на стария Уобъл и каза:

– Ето, мистър Кътър, вземи, това е за теб, защото искам гостите ми

да се чувстват добре в моя дом!

Олд Уобъл взе леката картонена кутия, претегли я на дланта си и със съмнение в гласа рече:

– Да се чувстват добре? Мислиш ли, че туй нещо ще допринесе за доброто разположение на духа ми?

– Убеден съм!

– Какво има вътре?

– Отвори я и сам виж!

– Хм-м! Щом не ми казваш, наистина ще трябва да я отворя, иначе никога няма да разбере какво съдържа. Това е ясно!

Той скъса хартиената лента, вдигна капака и... нададе силен радостен вик:

– Господи! Цигари, цигари, това са цигари! И то петдесет къса, цели петдесет парчета! И за кого са те, мистър Фокс? Да не би да са за мен?

– Разбира се.

– Всичките? И петдесетте ли?

– До една!

– Гръм и мълния! Ти си благороден младеж, мъж и половина! Ела, ела да те притисна до гърдите си! Трябва да получиш една „smack“³² една истинска „smack“!

Той придърпа Блъди Фокс и така го „млясна“, че звукът се чу доста надалеч. После си запали една от цигарите и издуха дима във въздуха с такова безкрайно блаженство, което се излъчваше и от най-малката бръчица на лицето му. Същност другарското чувство би трябвало да го накара да предложи на всеки от нас по една от тези малки пръчици, но той не го направи, защото бе твърде страстен пушач, за да си позволи толкова голяма жертва.

По лицето на Винету се плъзна слаба усмивка, която само аз можех да разбера. Той нямаше никаква страст и неизкоренима привичка и за него си оставаше, кажи-речи, неразбираемо, как един толкова възрастен устман, когото наричаха дори Краля на каубоите, може да изпадне във възторг от една нищо и никаква цигара.

32. (англ.) – Шумна целувка, мляскане. Б. пр.

3. глава

В клопката на кактусите

Горещият пустинен вятър беше утихнал, а на слънцето му оставаше последната осмина от неговия небесен път. Във въздуха не летеше вече пясък и можехме да наблюдаваме как малко преди залез ослепителният диск привидно нарасна. Какви ли сцени щяха да осветяват лъчите му по същото време на следващия ден? Такива въпроси си задаваха повечето от нас в минутите, когато останахме да седим смълчани по местата си. Защото, колкото и малко да се страхувахме от команчите, всеки знаеше, че дори най-добрият и внимателно скроен човешки план може да стане на пух и прах от някаква неочаквано изникнала случайност.

Съвсем естествено беше най-напред да разкажа на Винету преживелиците си откакто не се бяхме виждали. И тъй като в разказа ми бяха включени и приключенията на моите спътници, представата, която придоби апачът, бе толкова пълна, че нямаше нужда да ми задава въпроси и за тях. Щом свърших, той обобщи чутото със следните думи:

– Сега засега трябва да мислим само за онова, което засяга мястото, където се намираме. Всичко останало можем да обсъдим и по-късно. Значи край Саскуан-куи Вупа-Умуги е събрал сто и петдесет воини, така ли?

– Бяха сто петдесет и четири. От тях отпадат шестимата команчи, с които се справихме при Алчесе-чи.

– Нале-Масиув се кани да се присъедини към него със сто души, нали?

– От тях мнозина са паднали убити или са ранени в сражението с войската, но той е изпратил вестоносци да доведат от селата им още сто воини.

– А колко бойци води Шибя-бигк?

– Двайсет.

– Тогава срещу нас ще застанат около триста неприятели. Моят брат има също толкова апачи пред кактусовото поле. Следователно можем да си премерим силите с тях.

– Да си премерим силите ли? Само да ги премерим? – намеси се Олд Уобъл. – Мисля, че дори ги превъзхождаме, далеч ги превъзхождаме! Видях колко добре са въоръжени воините на апачите, колко са дисциплинирани! Двеста от тях ще победят триста команчи. А освен това

тук сме и ние, белите. Винету, Поразяващата ръка и Сигурната ръка ще се справят сами със сума ти врагове. Да не говоря за себе си, Фокс, Паркър и Холи. Нека само дойдат онези негодници! Всичките ще ги изтрепем, давам ви дума, и никой от тях няма да се завърне във вигвама си!

Лицето на Винету стана съвсем сериозно. Той му отговори:

– Известно ми е, че моят по-стар брат е непримирим враг на всички червенокожи мъже. Той ги смята за крадци, разбойници и убийци, без да размисли, че са грабнали оръжието само за да защитят законната си собственост или да отмъстят за причинените им злини и неправди. Никога досега Олд Уобъл не е проявил милост към който и да било червенокож мъж, попаднал в ръцете му. По цялата савана той е известен като Изстребителя на индианци. Но щом се намира при Поразяващата ръка и Винету, ще трябва да промени тези свои възгледи, в противен случай ще бъдем принудени да се разделим. Ние сме приятели на всички червенокожи и бели мъже, а когато сме изправени пред неприятел, независимо дали е бял, или червенокож, стига да е възможно, го побеждаваме, без да проливаме кръвта му. Олд Уобъл нарича себе си християнин, а Винету ще нарече езичник. Но защо става тъй, че християнинът толкова обича да пролива кръв, а езичникът се стреми да избегне това?

Фактът, че иначе толкова мълчаливият апач се впусна в такава дълга реч, бе доказателство за далеч по-големите му симпатии към Стария, отколкото всъщност човек можеше да предположи, съдейки по думите му. Олд Уобъл сведе глава, но след малко я вдигна и направи опит да се защити:

– Всички индианци, които съм срещал досега, до един са били негодници.

– Съмнявам се. Но дори и да приемем, че е истина, кой ги е направил негодници?

– Не и аз!

– Ти не, така ли?

– Не.

– По вина на бледоликите са станали такива. Нима Олд Уобъл не е бледолик?

– Да, такъв съм. И ми се струва дори, че съм човек, който няма от какво да се срамува.

– А Винету мисли, че червенокожите, за които говориш, би трябвало да се срамуват задето са те срещнали! Казваш, че всички команчи щели да бъдат избити, а аз пък ти казвам, че ако е възможно, няма да убием нито един от тях. Моят брат Шетърхенд съгласен ли е с мен?

– Напълно – отвърнах му аз. – Знаеш, че този въпрос е излишен.

Стария Уобъл направи много смутена физиономия, но пак опита да се оправдае:

– Ама нали искат да нападнат Блъди Фокс, на когото трябва да помагаме! Ще защитаваме и себе си и него, а това може да стане само чрез въоръжена съпротива, това е ясно!

– Има различни видове съпротива, мистър Кътър – намесих се аз. – Остави Винету да говори и ще чуеш, че има и други начини да попречим на команчите да осъществят кроежите си. Избиването им не е единственият изход.

– Да, сигурно пак имаш предвид твоята прочута хитрост!

Тези думи бяха изречени с тон, който не ми хареса. Но не се наложи аз да го поставям на мястото му, защото това стори Паркър, като се намеси:

– Стари Уобъл, няма ли да е по-добре, ако си траеш? Виждаш, че и аз си мълча. Когато мистър Шетърхенд и Винету разговарят, не е необходимо други да изказват мнението си, без някой да ги е попитал. Повече от десет пъти обеща да не вършиш нищо против волята на мистър Шетърхенд. Ако нямаш намерение да спазваш обещанието си, ще направим онова, за което вече често сме говорили – ще си тръгнем и ще те зарежем!

Това „зарязване“, един-единствен път споменато от мен, се бе превърнало в пословична фраза, която страшно разгневяваше Олд Уобъл. И този път той изфуча:

– Я си затваряй човката! Кой те е питал за мнението ти! Щом аз не бива да се обаждам, ти пък съвсем трябва да мълчиш! Как може да ме изкарваш опак човек? Всеки да си гледа собствените работи! Никога не съм позволявал на когото и да било да ми подарява лос и после да се хваля, че съм го бил застрелял!

– А аз пък никога не съм говорил големи приказки, нито същевременно съм вършил такива глупости като теб например край Саскуанкуи, където...

– Мълчете! – намесих се аз. – Имаме по-важна работа от подобни безсмислени словесни двубои. Преди малко бяхме прекъснати при думите, че разполагаме точно с толкова воини, колкото команчите и следователно можем да си премерим силите с тях. С удоволствие признавам, че Олд Уобъл има право, като твърди, че не само можем да се мерим с тях, но ги и превъзхождаме. Разбира се, далеч съм от мисълта да се обосновавам по неговия начин, че сме големи и непобедими герои, а

в сравнение с нас червенокожият воин е кръгла нула. Много повече разчитам на обстоятелството, че нашите триста апачи са събрани на едно място, докато команчите ще дойдат разделени на няколко отряда и освен това срещу тях ще се изправи и кавалерията.

– Както винаги моят брат има право – съгласи се с мен Винету. – Най-напред ще пристигне Шиба-бигк със своите хора, за да нападнат къщата и обитателите ѝ и да забият коловете в пясъка на пустинята. След него ще последва Вупа-Умуги, за да размести коловете в погрешна посока и да обрече белите войници на мъчителна смърт. Зад белите ездачи ще бъде вождът Нале-Масиув с воините си, за да отреже пътя за отстъпление на бледоликите и напълно да ги обгради. Това са три различни отряда, които ще нападнем поотделно и може би ще ги победим, без да пролеем капка кръв. Поразяващата ръка сигурно ще се съгласи с думите ми.

– Разбира се – обадох се аз. – Не ми се вярва Шиба-бигк, който ще се появи пръв, да води повече от петдесетина воини. Обградим ли ги с нашите триста апачи, ще разберат, че най-доброто за тях ще е да се предадат без съпротива.

Въпреки че преди малко беше смъмрен, Олд Уобъл не се съдържа:

– Дали наистина ще дойде само с петдесет души след като ние имаме триста?

– Забравяш едно нещо: команчите не знаят, че сме тук. Мислят, че ще си имат работа само с обитателите на оазиса.

– Хм-м, да, възможно е! Но обграждането им няма да е толкоз лесна работа, колкото си мислите.

– В този случай е дори много лесно. Необходимо е само да ги припомним към някое кактусово поле. Тогава няма да е нужно да образуваме цял кръг около тях, а само полукръг. Зад гърба им ще са непроходимите кактуси, а пред тях триста неприятели. При това положение петдесетте ще трябва да не са с всичкия си, ако си въобразят, че ще си пробият път здрави и читави.

– Но ако въпреки всичко мислят така?

– Тогава ще говорим с тях.

– Ще говорим ли? Хм-м! А дали ще искат да се вслушат в думите ни?

– Що се отнася до това, сред тях има един човек, който сигурно ще се вслуша.

– Кой е той, сър?

– Шиба-бигк, младият вожд. Той ни дължи живота си, беше тук

гост на нашия приятел Фокс и на времето ни даде дума, че няма да издаде тайната на оазиса. Това е повече от достатъчно, за да се отнесе благосклонно към онова, което ще му кажа.

– Любопитен съм да разбера дали не се лъжеш. Нали виждаш колко държи на думата си! Обещава да не издава оазиса, а ето че домъква тук цели триста команчи! Дано не чакаме много дълго пристигането му.

– Утре вечер ще бъде тук.

– Тук в оазиса?

– Да. Мисля, че изчисленията ми са верни.

– И тогава ще го обградим?

– Да.

– През нощта ли?

– Възможно е и още през деня. Колкото по-рано дойде, толкова по-рано ще попадне в клопката.

– Но в такъв случай трябва да знаем кога ще се появи. Следователно е необходимо да изпратим насреща му съгледвачи.

– И ще извършим голяма грешка.

– Защо?

– Защото ще открие следите на съгледвачите и у него ще се породи подозрение.

– Хм-м! Значи без съгледвачи! Е как тогава ще разберем дали и как тези...

– Моят по-стар брат може да бъде спокоен, Поразяващата ръка знае какво говори и какво върши – сръза го Винету. Команчите ще видят дирите на съгледвачите, ето защо не бива да изпращаме воители на разузнаване. Шибя-бигк е бил тук и оттук е тръгнал право към Гутеснонтин-кхаи, където се намира в момента, за да отрежат хората му пръти. Ще се завърне по същия път. Ще го пресрещнем, като яздим отстрани, успоредно на този път, и ще го видим, когато идва, без той да ни забележи. Щом ни отmine, ще тръгнем подир него и ще го притиснем към някое от кактусовите полета, през което той и отрядът му няма да могат да яздат, тогава ще е в ръцете ни. Досещам се, че моят брат Шетърхенд искаше да каже същото, нали?

– Да, точно такива са намеренията ми и планът ми – отговорих на моя толкова проникателен приятел.

В този момент за пръв път думата взе Блъди Фокс, който досега беше мълчал, макар че естествено цялата работа засягаше най-много самия него.

– Нека моят прочут брат Винету ми разреши един въпрос. Шибя-

бигк сигурно ще се приближи много внимателно, за да не бъде забелязан преждевременно. А застанем ли нейде отстрани да го чакаме, не бива да се приближаваме до пътя му толкова, че да ни види. В такъв случай не съществува ли възможност той да премине, без погледите ни да открият неговите команчи?

– Не.

– Не бива да се оспорва онова, което казва Винету, великият вожд на апачите, но в пустинята няма път, който да се вижда. Има само определена посока, от която човек лесно може да се отклони наляво или надясно. Тогава не е ли възможно и Шиба-бигк да се отклони и така да налети право върху нас?

– Не. Нека моят брат Фокс се обърне към Олд Шетърхенд, за да разбере защо казвам „не“!

Тъй като след тези думи Фокс, а и останалите ме погледнаха въпросително, обясних:

– Някой бял може да се отклони от избраната посока, но червенокожият – никога. Индианецът има непогрешимото чувство за ориентиране на птиците, които прелитат много мили право към гнездото си, макар че във въздуха, както и тук в пясъка, няма никакви очертани пътища. Освен това трябва да имаме предвид, че първият отряд на команчите е натоварен със задачата да обозначи пътя до оазиса с прътове. Забиването на прътовете е работа, която толкова ясно ще ни покаже приближаването на Шиба-бигк, че е изключено да го пропуснем. Непременно ще ни падне в ръцете. Но после няма да го доведем с воините му тук, защото не бива да види новия път през кактусите, а с вързани ръце и крака ще го пазим на някое място в пустинята, докато всичко свърши.

– А какво ще стане с прътите? Нали преди се каза, че ще ги преместим в друга, лъжлива посока?

– Така и ще направим за да заблудим Вупа-Умуги и хората му.

– А накъде ще ги подмамим?

– Хм-м! Някъде, където лесно ще ги обградим и пленим. Откакто бях тук за последен път, кактусовите полета така са се променили, че не ми е възможно предварително да го уточня.

– Мога ли да направя едно предложение?

– Защо не?

– На един ден езда оттук в югоизточна посока се простира изключително голяма кактусова пустош, в която навлиза една постепенно стесняваща се пясъчна ивица.

– Докъде достига?

– Яздиш ли бавно, ще изминат почти два часа, преди да достигнеш края на пясъчната ивица.

Кактусите стари ли са, или нови?

– Смесени са всякакви кактуси и растат много нагъсто.

– Тогава наистина не можем да си пожелаем по-удобно място за нашата цел. Моят брат Винету също ли мисли, че този избор е подходящ?

Вождът на апачите кимна в знак на съгласие и по своя спокоен категоричен начин каза:

– Там ще вкараме команчите.

– Тогава сме готови с обсъждането на нещата за днес и утре. Всичко останало ще зависи от развоя на събитията. Слънцето допря вече хоризонта. Нека хора и животни си отпочинат. Това им е необходимо, за да бъдат утре силни и издръжливи.

Всички се съгласиха с мен. Конете получиха онова, което предлагаше оазисът, а Винету отиде при своите апачи, за да им даде нарежданията си за лагеруване и да им покаже пътя през кактусите до оазиса, защото трябваше да напоят конете, а и самите те да се запасят с вода. После налягахме върху постелите от царевична шума, които междуременно ни беше приготвила майка Сана.

Но повечето от нас не можаха веднага да заспят. Аз лежах до Винету, който тихо ми разказваше преживяванията си от деня на нашата раздяла. В същото време чувах как доста продължително и на тих глас Олд Уобъл и Паркър спореха за нещо. През отворения прозорец долавяхме гласовете на негъра и майка му, които бяха безкрайно щастливи, че пак са заедно, а откъм брега на езерото още дълги часове се разнасяха стъпките на апачите и техните коне. Подобна вечер има особено очарование, познато само на онзи, който лично го е изживявал.

Когато на сутринта се събудих, Винету стоеше вече на брега на езерото и с голяма катуна поливаше с вода тялото си до кръста. Сана записано тичаше насам-натам и се грижеше за хубавата и изобилна закуска на гостите. Другите все още спяха, но скоро и те се събудиха. После апачите отново пристигнаха с конете си, за да ги напоят за през целия ден. Лекият дим, който забелязахме в далечината пред кактусово-то поле, ни издаваше, че с помощта на сухи кактуси индианците са запалили няколко огъня, за да си приготвят яденето. След като закусихме, отидохме при тях. Те също се бяха вече нахранили и бяха готови за път. Един отряд остана при Блъди Фокс, за да охранява оазиса. След това потеглихме.

Предния ден бяхме пристигнали от югозапад, а сега трябваше да

яздим в западна посока, защото там се намираше Гутеснонтин-кхаи. Разбира се, само мислено си представяхме линията, по която щяха да яздят команчите. Започнахме да се движим успоредно с нея, и то така, че отначало тя оставаше на около половин английска миля от нас, тъй като по това време все още не можехме да очакваме появяването на неприятеля. По-късно от предпазливост щеше да ни се наложи да се отдалечим още повече от нея, и то ако въздухът останеше все тъй чист и прозрачен, както бе в момента. Видимостта бе изключително добра. Въпреки всичко имахме предимство пред команчите, защото и аз и Винету притежавахме далекогледни.

Който си мисли, че сме се движили групово, се лъже много. Това би било най-голямата грешка, която човек може да си представи. Споменатата линия минаваше на север от нас, с други думи – от дясната ни страна. Имаше голяма доза истина в казаното предната вечер от Блъди Фокс, че команчите случайно могат да се отклонят от тази линия, пък макар и съвсем малко. Ето защо след като предиобедът почти измина, се видях принуден да накарам отряда ни да свърне още по на юг, докато само неколцина от най-опитните хора продължиха да яздят по-вдясно. Най-близо намиращите се до онази мислена линия хора бяха Винету, Олд Шуърхенд и аз, но и ние не яздехме заедно, а доста отдалечени един от друг, колкото да можем да чуваме подвикванията си. Всичко това имаше за цел да не позволи на команчите да ни забележат, освен ако не се случеше твърде невероятното – да се отклонят от пътя си силно на юг. Но дори и тогава ни оставаше надеждата да ги обкръжим и да не дадем възможност на нито един от тях да се измъкне. А във всички случаи последното бе най-важното, защото успееше ли макар един-единствен индианец да офейка, естествено първото нещо, което щеше да направи, бе да се върне при Вупа-Умуги, Големия гръм, за да му съобщи, че се намираме тук.

Стана обед, а все още нищо не бяхме забелязали. Но ето че, когато наближи един часът, Винету, който в този момент бе взел далекогледа си в ръка, нададе силен вик и направи знак на Олд Шуърхенд и на мен да се приближим. Когато се озовахме при него, той протегна ръка на север и каза:

– На самия хоризонт се появи ездач, който не се вижда с просто око.

– Индианец ли е? – попита Олд Шуърхенд.

– Не може да се различи. Нека моят брат вземе далекогледа и погледне натам, накъдето соча.

Той му подаде бинокъла. Аз също взех моя, за да го насоча в указаната посока.

– Да, има един ездач – потвърди Сигурната ръка, – но все още не личи дали е индианец, или бял.

– Индианец е – подхвърлих аз.

– По какво разбра, сър? В такъв случай имаш по-добър далекоглед от Винету.

– Не мога да разгледам фигурата му, но въпреки това твърдя дори, че е команч.

– Уф – възкликна учудено Винету, който отново бе взел бинокъла си и гледаше натам.

– И то е от команчите на Шиба-бигк, а може би е самият той.

– Уф, уф! Защо моят брат мисли така?

– Той не е сам. Нека моят брат Винету насочи бинокъла си натам, откъдето без съмнение идва този ездач – малко по-наляво. На това място се виждат и други конници, а има и по-малки точки, което ще рече мъже, слезли от конете си.

– У ф, уф, вярно! Виждам по-големи точки, това са ездачи и по-малки, които сноват насам-натам, а те са спешени конници.

– Знае ли моят червенокож брат защо по-малките точки не се движат право напред, а ту насам, ту натам?

– Е, след като моят брат Шетърхенд ми обърна внимание върху тях, вече знам. Това са хората, които имат задача да забиват колчетата. Ето защо са слезли от конете си.

– Точно така! Мистър Шуърхенд, нали знаеш, че сред тях има само един човек, който е запознат с пътя?

– Да, това е Шиба-бигк – отвърна ловецът.

– Значи той е не само техен предводител, а и изобщо водач. А обикновено къде е мястото на водача, сър, отзад или отпред?

– Разбира се, че винаги е начело.

– Well! Ето защо предполагам, че първият, когото видяхме и който е начело на другите, е младият вожд Шиба-бигк. Той язди пред всички и от време на време спира, докато забият поредния кол. Ето виж! Винету сигурно ще забележи с далекогледа си, че в момента пешеходците отново възсядат конете си. Забили са кола и продължават ездата.

Всичко бе тъй, както го описах. Видяхме как от мястото, където се намираха до този момент, команчите препуснаха в галоп и се отдалечиха. Смаляваха се все повече и повече, докато накрая изчезнаха точно в посоката на оазиса.

– Успя ли да ги преброиш, сър? – попита ме Сигурната ръка.

– Не съмсем точно, но ми се струва, че вчера съм имал право. Несъмнено не са повече от петдесет.

– Какво ще правим сега?

– За да сме по-сигурни, ще продължим още малко в същата посока. После ще свърнем на север, за да попаднем на следите им. Натъкнем ли се на тях, значи ще бъдем зад гърба им и ще ги следваме, докато ни се предложи удобно място или случаи да ги обкръжим.

Така и постъпихме. Присъединихме се към нашия отряд, казахме, на хората, че сме видели команчите и продължихме още няколко минути в досегашната посока. После се отклонихме вдясно и след десетина минути се натъкнахме на дирята на Шиба-бигк и хората му. Тя беше много ясна и се състоеше не само от отпечатьци на конски копита и човешки крака, но и от множество черти и резки, които се проточваха дълбоко врязани в пясъка. Прътите, носени от тях, са били вързани за единия си край отстрани на седлата, а другият им край се е влачел по пясъка. По същия начин индианците имаха навик да пренасят от едно място на друго прътите за своите вигвами. Ето как се бяха появили чертите и резките в дълбокия мек пясък на пустинята. Тъй като те се смесваха едни с други, не бе възможно да се определи броят им, но си личеше, че индианците мъкнеха голямо количество върлини.

Бързо следвахме дирята дотогава, докато с помощта на биноклите можехме да наблюдаваме команчите. След това, за да не бъдем забелязани, бяхме принудени да забавим хода на конете. Поддържайки непрестанно една и съща дистанция помежду ни, не ни беше трудно да разберем с каква бързина се движеха напред и колко време щеше да им е необходимо, за да се появят в непосредствена близост с оазиса. Разстоянието от един кол до друг възлизаше може би на километър и ако индианците продължаваха работата си по същия начин, сигурно до вечерта почти щяха да достигнат целта си. Никак не беше изключено Шиба-бигк да има намерение през нощта да нападне обитателите на оазиса. Несъмнено в сметките му влизаше и възможността да се натъкне на Блъди Фокс още през деня, ала това едва ли го смущаваше, защото сигурно вярваше, че на самотния бледолик ще бъде съмсем невъзможно да се противопостави на петдесет червенокожи воители.

Докато следвахме дирята, яздох между Винету и Олд Шуърхенд. И двамата мълчаха. Но затова пък толкова по-шумно бе зад нас, където Олд Уобъл яздеше между Паркър и Холи. Старият каубой направо не можеше да остане и секунда спокоен в подобно положение. Впускаше

се в какви ли не сметки и предположения, оспорвани от другите двама. Но на него и през ум не му минаваше да признае възраженията им за основателни.

– Можете да ми разправяте каквото си щете – чух го да казва, – но аз оставам на мнение, че ако не подхванем работата по-умната, може би изобщо няма да заловим тези негодници.

– Защо бе, старче Уобъл? – обади се Паркър. – Струва ми се, че тримата пред нас знаят много добре какво правят.

– Тъй ли мислиш? Наистина ли? А защо се мотаем тъй бавно по петите на червенокожите, без да ги нападаме?

– Защото най-вероятно тези джентълмени искат да изчакат, докато се свечери.

– Още по-зле! Сега индианците не ни виждат, а след като се свечери, ние няма да ги виждаме. Тогава навярно никога няма да се срещнем очи в очи.

– Слушай, мистър У объл, предводителите ни не са деца, а мъже, които много добре знаят как трябва да постъпят!

– О-о! Хм-м! Ако аз яздох ей там отпред като предводител и думата ми се чуваше, щях да направя нещо по-добро.

– Какво?

– Нямаше да се церемоня много-много.

– Какво искаш да кажеш?

– Щях да заповядам да отпуснат юздите на конете и просто да прегазят червенокожите.

– Старче Уобъл, навярно това щеше да е най-голямата глупост, която можеш да наредиш да се извърши.

– Дрън-дрън! Защо?

– Защото, разбира се, команчите ще ни чуят и видят и бързо ще си плюят на петите.

– Какво от това? Ще ги догоним и пленим.

– Лесно е да се каже. Ако по време на бягството си се пръснат в различни посоки, не е трудно някой от тях да ни се изплъзне. А туй не бива да става. Не съм ли прав, мистър Шетърхенд?

Обърнах се към тях и отговорих:

– Да. Остави мистър Кътър да си говори! Той не знае плана на Винету и не можем да му се сърдим, че тълкува грешно поведението ни.

Стария ме погледна въпросително. Сигурно много му се искаше да научи какво имам предвид, но не се осмеляваше да попита. Ето защо му обясних:

– Винету знае, че на около час езда пред нас се намира една падина, а пътят към оазиса на Блъди Фокс води право през нея. Тя е дълга и дълбока, тъй че онзи, който попадне в нея, не вижда какво става наоколо из пустинята. Ще оставим команчите да достигнат тази падина, но не и по-надалеч.

В този момент апачът се намеси:

– Моят брат ме хвали незаслужено, защото този план е негов. Още снощи, преди да заспим, той говори за него.

– Не, ти го спомена – отвърнах му.

– Канех се, обаче ти ме изпревари.

– Значи и в този случай е станало както винаги досега – моят брат Винету е мислил точно като мен.

– Да, мислите ми са също като твоите и твоите са като моите, защото взаимно изпихме по няколко капки от кръвта си и имаме не две, а едно-единствено сърце. Ще стане така, както мислим и двамата! След един час ще пленим команчите в пясъчната падина.

– Без преди това някой от нас да говори с тях?

При тези думи Винету ме погледна въпросително, но само за кратък миг. После ме попита:

– Моят брат иска да разпита младия вожд, нали?

– Да.

– Мислиш ли, че ще ти каже онова, което искаш да научиш?

– Да. Вярно, че Шиба-бигк е млад, но въпреки това е умен.

– Знам, че Поразяващата ръка умее да подрежда думите си и да задава въпроси така, че да измъкне някои сведения дори и от много хитри хора. Но Шиба-бигк също го знае и ще мълчи.

– Ще говори, защото няма да разбере, че идвам при него като противник. Ще си помисли, че се срещаме съвсем случайно. Няма да продължа да яздя подир тях, а ще се отделя от вас и ще опиша дъга, тъй че ще достигна пясъчната падина не от тази страна, а от срещуположната. Така той сигурно ще предположи, че идвам откъм оазиса, от Блъди Фокс, че не съм видял следите му и нямам представа за намеренията му. Ще бъде сигурен, че лесно може да ме плени и ще ме сметне за безопасен. Ако това не му отвори устата, то поне ще отслаби бдителността му и той няма чак толкова да обръща внимание на думите, с които ще се опитам да измъкна от него каквото ми е необходимо. Разбира ли моят червенокож брат намеренията ми?

– Разбирам ги. Но защо искаш да се изложиш на опасност само за да научиш днес нещо, което утре без каквото и да било риск ще чуеш

или разкриеш?

– Защото предполагам, че днес ще ми бъде от по-голяма полза, отколкото утре. А колкото до опасността, Винету знае, че преди да се изложи на опасност, винаги съвсем точно преценявам положението.

– Хау! А помисли ли, че ако ни видят, команчите ще гледат на теб като на заложник?

– И това ми мина през ума. Знаем един щит, с който ще се защитят от всеки куршум и всеки удар с хладно оръжие.

– Кой е този щит?

– Шиба-бигк.

– Уф, уф! Виждам, че е излишно да предупреждавам моя бял брат. Нека спокойно извърши онова, което е замислил.

– Тогава остава само още да кажем по какъв начин вие ще се приближите. Пясъчната низина е разположена от запад на изток. Ще образувате четири отряда, които ще се разделят щом видят, че команчите изчезнат в началото на низината. Заедно с една четвърт от твоите воители в галоп ще опишеш дъга до източния изход на низината. С втората четвъртина Олд Шуърхенд ще отиде до южната ѝ страна, а Енчар-Ко с третата четвъртина – до северната. И ако Олд Уобъл продължи пътя си с останалите хора и спре пред входа на низината, в която ще се намират неприятелите ни, те ще бъдат обградени от всички страни. Разбира се, не бива да допускате да ви видят или чуят. Знаем, че силният гръм на моя мечкоубиец ще проехти из цялата низина и ще бъде чуто от всички. Щом дам този изстрел, ще се втурнете от всички страни и съм убеден, че няма да ни избяга нито един команч. Моят червенокож брат одобрява ли плана ми?

– Да – отвърна кратко Винету.

Но Олд Шуърхенд не искаше тъй бързо да се съгласи. Той каза:

– Моите уважения за плана ти, сър, но ми се струва, че е доста рискован!

– Съвсем не е!

– О, разбира се, че е! Какво може да направи и най-храбрият човек срещу изстреляния куршум?

– Да го избегне.

– Сър, на думи е лесно. Повярвай ми, не съм съмнявам, че можеш да се справиш с всяка трудност, но толкова се привързах към теб, че не знам какво бих правил, ако...

В този момент апачът бързо го прекъсна:

– Винету е привързан към него далеч по-силно и въпреки това не се

противопоставя на намерението му. Следователно моят брат Шуърхенд няма защо да се тревожи. Два чифта зорки очи ще бдят над Олд Шетърхенд. Моите и твоите.

– Също и моите! – бързо добави Олд Уобъл и се изпъчи. – Той ми повери командването на един отряд и ще види, че не се е излъгал в мен. Тежко и горко на червенокожия подлец, който се осмели да го докосне. Куршумът ми незабавно ще го изяде! Това е ясно!

Необходимо беше малко да се поохлади ентузиазмът му.

Затова го предупредих:

– По-кратко, мистър Кътър! Ако отново проявявам към теб доверие, правя го само за да разбере дали ще продължаваш да вършиш всичко на своя глава, или си и в състояние точно да изпълняваш дадените указания. Случи ли се пак старата история, можеш да бъдеш сигурен, че никога повече няма да ти възлагам каквото и да било. Най-спокойно ще продължиш да яздиш с твоя отряд, докато достигнеш падината. Там ще се скриете и единствената ви работа ще е да чакате изстрела. Чуете ли го, навлизате с галоп в падината и спирате конете си пред команчите. Това е всичко, което се иска от теб!

– Well! Съвсем ясно! Ще проведе упражнението точно по указанията ти! Не искам пак да се каже, че Олд Уобъл е вършил момчешки шрутии.

– Само Така! А сега трябва вече да тръгвам, ако искам навреме да се добера до отвъдния край на пясъчната падина. Гледайте добре да си свършите работата!

Последните ми думи, разбира се, се отнасяха само до Стария. Подобно напомняне бе излишно за другите трима. Отбих се вдясно от дирите, които следвахме и, препускайки в галоп, започнах да описвам дъга, чиято хорда бе следата, като се придържах на такова разстояние от тази линия, че да не могат да ме забележат команчите. Когато след около половин час обърнах коня, видях пред себе си източния край на пясъчната падина. Тогава продължих да яздя през нея на запад, докато команчите, а зад тях и нашите апачи се приближаваха срещу мен, напредвайки на изток.

Не мога да кажа, че бях обзет от безпокойство. Изпитвах само любовитство и нетърпение да видя как ще реагира Шибя-бигк при появяването ми. Оказа се, че добре бях изчислил времето, защото съзрях команчите след като изминах около половината от падината. Тя не бе дълбока и двете ѝ стени бяха доста полегати, но въпреки това от мястото, където се намирах, не можеше да се види какво става в равнината на

Ляно.

Индианците не бяха сметнали за необходимо да забиват колове тук в падината. Ето защо, без да се бавят, язدهа в бърз тръс срещу мен. Как се стъписаха само, щом ме видяха! Естествено спрях коня си, сякаш срещата ни бе съвсем неочаквана за мен и взех карабината в ръка. Те също грабнаха оръжията си и се наканиха да ме обградят. Но аз вдигнах пушката в положение за стрелба и ги заплаших:

– Стойте! Който се опита да мине зад гърба ми, ще получи куршум! Кои червенокожи воини са...

Не се доизказах и оставайки верен на ролята си, учудено втренчих поглед във вожда.

– Уф, уф! Поразяващата ръка! – изненадано възкликна той и рязко спря коня си.

– Възможно ли е? – обадох се аз. – Шибя-бигк, младият храбър вожд на команчите!

– Аз съм – отвърна той. – Нима духът на саваната е пренесъл Поразяващата ръка по въздуха чак до тази местност? Воините на команчите мислеха, че се намира далеч на запад.

По израза му разбрах, че не знаеше как да разговаря с мен. Бяхме се разделили като приятели. Имах пълното право и сега да се позова на приятелството ни, но обстоятелствата го принуждаваха да се изправи срещу мен като враг.

– Кой каза на моя млад червенокож брат, че съм някъде на запад? – попитах аз.

Той отвори уста, вероятно за да ми обясни, че го е научил от Вупа-Умуги, но в последния момент промени намерението си и отговори:

– Каза ми го някакъв бял ловец, който твърдеше, че е срещнал Олд Шетърхенд в земите, зад които залязва слънцето.

Това беше лъжа. Воините му ме гледаха мрачно и враждебно. Прес-торих се, сякаш не забелязвам това и като че никого от тях не бях виждал край Синята вода, скочих привидно безгрижно от коня, седнах на земята и казах:

– Аз пуших с Шибя-бигк, младия вожд на команчите, лулата на мира и приятелството. Сърцето ми ликува тъй неочаквано да го види след толкова дълго време. Когато се срещнат приятели и братя, те се поздравяват според обичая, от който няма право да се отказва никой воин. Нека моят млад брат слезе от коня и седне при мен, за да мога да разговарям с него!

Погледите на воините му станаха още по-заплашителни. Бяха

готови да се нахвърлят върху мен, но той ги възпря с повелителен жест. По лицето му прочетох, че у него несъмнено се е зародила същата мисъл, с която и аз бях дошъл тук. Казах му, че искам да разговаряме и той с готовност се съгласи, за да може да научи нещо от мен. Следователно тайно преследваше същата цел, която си бях поставил и аз.

– Олд Шетърхенд е прав – каза той. – На вождовете подобава да се поздравяват като прочути воини.

С тези думи той слезе от коня и седна срещу мен. Щом хората му видяха какво прави, също скочиха на земята и се наканиха да образуват кръг около нас. В такъв случай доста от тях щяха да се озоват зад гърба ми, нещо, което трябваше да предотвратя. Ето защо, за да ме чуят всички, с висок глас казах:

– Нима сред синовете на команчите има толкова малодушни хора, че се боят да гледат Олд Шетърхенд в очите? Не ми се вярва. А и аз не обичам да проявявам неучтивост и да седя с гръб към който е да било храбър воин.

Това оказа своето въздействие. Индианците насядаха така, че можех да ги държа под око всичките. Отказаха се от незабавно нападение, защото мислеха, че съм сам и следователно им бях в ръцете. Отвързах лулата на мира от шнура на врата си, сякаш се канех да я натъпча, и казах:

– Нека моят млад брат Шиб-бигк изпуши с мен поздрава на калюмета, за да разбере, че Поразяващата ръка все още е негов приятел.

При тези думи той направи възпиращо движение с ръка и отговори:

– Някога Шиб-бигк се гордееше, че има толкова прочут брат, ала сега иска да разбере дали Поразяващата ръка наистина му е все още приятел.

– Съмняваш ли се? – попитах го привидно учуден.

– Съмнявам се.

– Защо?

– Защото научих, че Олд Шетърхенд е станал враг на команчите.

– Който го е казал, е бил или лъжец или заблуден човек!

– Онзи, който го каза, ни даде доказателства, на които нямаше как да не повярвам!

– Ще ми каже ли моят млад брат какви са тези доказателства?

– Ще ти кажа. Нима Олд Шетърхенд не е бил край езерото, наричано Саскуан-куи?

– Бях.

– Какво търсеше там?

– Нищо. Пътят ми минаваше оттам. Искях да лагерувам и на сутринта да продължа.

– Значи нищо не си правил там, така ли?

– Напротив.

– Какво прави?

– Видях червенокожи мъже, които бяха пленили един бял воин. Освободих го.

– Какви бяха тези воини?

– По-късно научих от бледоликия, че са били команчи от племето наини.

– С какво право си освободил бледоликия?

– Не беше причинил на команчите никакво зло. Също така бих освободил и някой команч, ако невинен попадне в ръцете на бледоликите. Олд Шетърхенд е приятел на всички добри хора и враг на всички злодеи. Той не пита какъв е цветът на кожата на изпадналите в беда.

– Така си си навлякъл враждата и отмъщението на команчите!

– Не е вярно!

– Вярно е!

– Не е, защото на следващото утро разговарях с техния вожд Вупа-Умуги и с него сключихме съюз. Той беше мой пленник, но аз го освободих.

– Ти знаеше ли какви са намеренията на команчите край Саскуан-куи?

– Как можех да ги знам! Не съм ги питал. Били са там вероятно, за да ловят риба.

– Знаеш ли къде са в момента?

– Предполагам.

– Къде?

– Сигурно са потеглили на запад към Мистейк каньон, за да помогнат на тамошните команчи, които, както чувам, са застрашени от конницата на белите.

– Уф! – възкликна той и по лицето му се плъзна усмивка на превъзходство. Хората му си размениха погледи, които ми издадоха, че според тях в този момент нямах право да си въобразявам, че съм кой знае колко умен. След това вождът продължи: – Имаше ли с теб и други мъже?

– Няколко бледолики.

– В каква посока тръгнахте от Саскуан-куи?

– На запад.

– И въпреки това сега си толкова далеч на изток от Синята вода!

Как стана така?

– Чух за враждата между белите войници и воините на команчите. Като бял би трябвало да помогна на войниците, но понеже съм приятел на червенокожите мъже, опитах се да избегна това сложно положение, отправяйки се на изток.

– Пак към Синята вода ли?

Естествено за него бе много важно да разбере дали отново съм бил на онова място. Отвърнах му:

– Защо пак да се връщам там? Тръгнах към Ляно, за да посетя моя млад брат Блъди Фокс, когото и ти познаваш. На времето и ти му беше гост и пуши с него лулата на мира и приятелството.

– А ти заведе ли при него бледоликите, които са били с теб?

– Как можеш да питаш за това точно ти, та нали знаеш, че обещахме на Блъди Фокс да не издаваме тайната му? Мога ли тогава да водя при него други мъже?

– Къде са те сега?

– Когато се разделях с тях, се канеха да тръгнат към голямата река и Ел Пасо.

– Видя ли се с Блъди Фокс?

– Да.

– Къде е той?

– У дома си.

– Много бързо си го напуснал. Не пожела ли той прочутият му брат Олд Шетърхенд да остане при него по-дълго?

– Пожела. Пак ще се върна.

– Защо сте се разделили днес? Накъде яздиш сега?

– Нима и това трябва да ти казвам? Забрави ли, че той си е поставил задача да освободи Ляно от Лешоядите?

– И ти му помагаш?

– Да, помагам му както и навремето, когато и ти беше с нас. Но ето че отговорих на всички твои въпроси и ти научи каквото искаше да знаеш. Нека оставим сега калюметът да говори!

– Почакай!

Привидно се бях оставил да ме разпита като някой хлапак. От победоносните погледи, които хвърляше към своите хора, си личеше колко много се гордее, че е измъкнал такива сведения от мен. Вероятно в момента наистина си мислеше, че е по силите му да се справи с мен, защото неговото „Почакай!“ прозвуча извънредно заповеднически. Тайно в себе си се развеселих от чувството на превъзходство в тона, с който

продължи:

– Откакто на времето се разделихме, изминаха много слънца и луни, а хората се променят за толкова дълго време. Умните се вдетиняват, а децата стават силни и помъдряват. Олд Шетърхенд също се е вдетинил.

– Аз ли? Защо?

– Остави се да те разпитвам като хлапак, който няма мозък в главата, или като стара жена, на която мозъкът ѝ се е изсушил. Пред очите ти се е спуснал мрак, а ушите ти не чуват. Нямах никаква представа кои сме и какво искаме.

– Уф, уф! Нима тези думи подобават на един млад мъж, с когото някога съм пушил лулата на мира?

– Това са думи на млад мъж, който е станал велик и прославен воин. Калюметът е изгубил значението си, защото ти вече не си ми приятел, а враг, когото трябва да убия.

– Докажи ми, че съм станал твой враг!

– Освободил си нашия пленник!

– Твой ли беше пленникът?

– Да.

– Не беше твой. Освободих го от ръцете на команчите наинини, а ти си от друго племе.

– Наинините са мои братя. Техните врагове са и мои врагове. Не познаваш ли мъжете, които седят тук пред теб?

– Тези воини не са ли от твоето племе?

– Само двайсет от тях. Другите трийсет са наинини, които си видял при Синята вода. Ние изровихме секирата на войната срещу бледоликите, а ти си бледолик. Знаеш ли какво те очаква?

– Знам.

– Е, кажи го тогава!

– Вероятно отново ще се метна на коня си и спокойно ще си продължа пътя.

– Уф! Олд Шетърхенд наистина се е вдетинил. Ти ще бъдеш наш пленник и ще умреш на кола на мъченията.

– Нито ще бъда ваш пленник, нито ще умра когато и както ви се иска на вас, а по волята на великия Маниту.

Спокойствието и непринудеността, с които изрекох тези думи, бяха необясними и за него, и за хората му. Не се помръднах. Не направих никакъв опит нито за бягство, нито за защита. Това ги възпря да посегнат към оръжията си. Разбира се, те не забелязваха, че внимателно държа

всеки от тях под око.

Вождът се усмихна почти пренебрежително, ако не и съжалително, докато ми задаваше въпроса:

– Ти да не мислиш да се опълчиш срещу нас?

– Да, тъй мисля.

– Уф! Наистина си си загубил ума! Нима не виждаш, че срещу теб са застанали пет пъти по десет храбри воители?

– Броил ли е някога Олд Шетърхенд неприятелите си?

– Значи разчиташ на своята омагьосана пушка, нали? Светкавично грабнах карабината „Хенри“ в ръка, скочих на крака, застанах зад коня си, който скриваше тялото ми, и извиках:

– Да, на нея разчитам! Който от вас посегне към каквото и да било оръжие, мигновено ще получи куршум! Знаете, че с тази пушка мога да стрелям непрекъснато!

Всичко това стана толкова бързо, че след тези думи те все още седяха по местата си. Един от тях се присегна с ръка зад гърба си, където беше пушката му, но щом видя, че незабавно насочих дулото на карабината си към него, прибра обратно ръката си. Страхът им от „омагьосаната пушка“ бе все така силен, както и преди. Знаех какво щеше да последва, а именно нападение. На първо време все още словесно. А точно това бе моята цел, защото така се надявах да чуя онова, което исках да науча. Нито един от команчите не се осмеляваше пръв да посегне към оръжието си и затова можеше да се очаква, че с думи и заплахи щяха да се опитат да ме накарат доброволно да се предам.

Нека никоой не си мисли, че за моето поведение се изискваше кой знае каква смелост. Познавах червенокожите, знаех страха им от моята карабина и разбира се, незабелязано от тях огледах отсрещния горен край на недълбоката пясъчна падина, където бях изпратил Сигурната ръка с неговите апачи. Оттам, застрашително насочени надолу, надничаха над седемдесет дула на пушки, но те бяха видими само за мен, защото знаех, че се намират там. Собствениците на пушките лежах дълбоко заровени в пясъка и не можеха да бъдат забелязани. Горен на склона зад гърба ми сигурно беше отрядът на Енчар-Ко, също в пълна бойна готовност. Вляво по-назад чакаше Винету, а при първия изстрел отдясно трябваше да се появи Олд Уобъл. При това положение никак не беше трудно да проявя такава увереност.

Стана каквото очаквах. Младият вожд се опита най-напред да ме придума:

– Pshaw! – възкликна той и се засмя, макар и малко принудено. –

Знаем, че карабината ти стреля непрекъснато, но не можеш наведнъж да стреляш петдесет пъти. Ще улучиш двама, трима или четирима. После ще те заловим.

– Опитайте се!

– Не е необходимо. Ние сме далеч по-силни и по-многобройни, отколкото си мислиш.

– Pshaw! – усмигнах се подигравателно, за да го подлъжа да каже нещо важно за мен. – Не ме е страх от твоите петдесет воини! Хайде елате насам!

– Ние можем да чакаме. Но стреляш ли, веднага ще започнем да се отбраняваме.

Аха, значи вече не ставаше дума за нападение, а само за отбрана!

– Ако си тръгна и стрелям по всеки, който се опита да ме последва, никой от вас няма да се осмели да ме задържи!

– Въпреки това не можеш да избягаш. Ние не сме сами, а сме само предният отряд на цяла войска.

– Pshaw! Това е лъжа!

– Не е лъжа, а истина! – увери ме той припряно. – Накъде мислиш да бягаш?

– При Блъди Фокс.

– Та ние се каним да го нападнем. Пак ще те заловим!

– Тогава ще тръгна на запад!

– Натам води само един път. Би трябвало да бягаш към Сукс-ма-лестави.

– Така и ще направя.

– Тогава ще се натъкнеш на Вупа-Умуги.

– Знам. Но той ще бъде там едва след три дни.

– Нищо не знаеш! Още утре вечер ще пристигне там.

– Но ще бъде тъмно и лесно ще се промъкна покрай воините му.

– Тогава ще те залови Нале-Масиув, който ще се появи само половин ден по-късно.

– Pshaw!

– Няма защо да се смееш! Отвъд пустинята също има обширна равнина, където ще те забележат. Нима е възможно да се изплъзнеш от толкова много воини? Ако все още не си изгубил разсъдъка си, веднага ще се предадеш.

– Олд Шетърхенд да се предаде? На кого? На едно хлапе като теб? А ти изобщо хлапе ли си? Не си ли малко ревливо момиченце, чието място все още е върху гърба на майка му, но не и сред истинските мъже,

които имат правото да се назовават воини?

Да наречеш някой индианец стара жена е много голяма обида, но още по-обидно е, ако му кажеш, че е малко момиченце. Побеснял от гняв, Шибя-бигк скочи на крака и без да посегне към пушката или ножа си, закрещя срещу мен:

– Куче, да те убия ли? Необходимо е да кажа само една дума и петдесет воини ще се нахвърлят върху теб!

– А пък аз направя ли само един знак и за минута-две всички ще сте мъртви, ако откажете да се предадете! При тези думи вдигнах ударника на мечкоубица.

– Е, дай го този знак де! – подигра ми се той.

– Не го казвай още веднъж, защото наистина ще го направя!

– Хайде, хайде де! Искаме да видим кой ли ще ти се притече на помощ, за да ни избиеш или плениш!

– Веднага ще видиш! Внимавай!

Изстрелът ми проехтя. Ето че от срещуположната височина с бързи скокове и бойни викове се спуснаха над седемдесет апачи. Бяха оставили конете си горе в пустинята. Зад гърба ми други отговориха на техния рев, отляво се появи Винету със своя отряд, а отдясно Олд Уобъл с хората си. Команчите стояха като вкаменени от уплаха.

– Обезоръжете ги, вържете ги! – извика Винету. Преди да помислят за съпротива, те лежаха вече на земята, всеки от тях притиснат от петстотин апачи, докато бъде вързан. Не изминаха и две минути от последната подигравателна подкана на Шибя-бигк, когато всички команчи бяха вързани, без никой от апачите да получи и най-малката рана. После, разбира се, започнаха да викат и да се мъчат да се освободят от неразкъсваемите ремъци. Всичко бе напразно.

– Е, сър, добре ли се справих – попита ме Олд Уобъл, като се приближи до мен.

– Да – отвърнах му. – Но не бива да си въобразяваш кой знае какво, защото всичко бе съвсем лесно.

– Е да, веднъж ако си на мнение, че съм действал безпогрешно, тогава цялата работа изведнъж се оказва съвсем лесна. Това е ясно!

Той ми обърна гръб, изпаднал в кисело настроение. Падината се изпълни с коне и хора. Животните бяха завързани за забити в пясъка колчета, а хората се разположиха да бивакуват. Пленниците бяха събрани на едно място така, че лежаха тясно притиснати един до друг. Накарах да отдалечат техния млад вожд на такова разстояние, че да не чуват разговора ни с него. Направих го заради него, защото не желяех да го

злепоставям. Достигнеха ли до слуха на воините му униженията, които го очакваха, той щеше да е принуден завинаги да се прости с достойнството си на вожд. Знаех, че дори да не му се случеше повече нищо лошо, сегашното му поражение и бездруго щеше да има тежки последствия.

Наистина според съществуващите правила за поведение между „джентълмени“ нямаше да е никак благородно да му върна всички обиди. Би трябвало с гордост да ги премълча. Но този случай бе по-особен. Ставаше въпрос да насоча развитието на младия и толкова обещаващ индианец в такава насока, която щеше да му даде възможност да бъде за подчинените си нещо повече и по-добро от суров и кръвожаден военновременен вожд. Седнах до него и направих знак на другите да се отдалечат. Смятах, че е по-уместно да остана с него насаме. Той отвърна глава от мен и затвори очи.

– Е – попитах аз, – продължава ли моят млад брат да твърди, че е велик и прославен воин?

Той не отговори, но, изглежда, не бе очаквал благия тон, с който го заговорих, защото мрачният израз на лицето му малко се просветли.

– Или Шиба-бигк е все още на мнение, че Олд Шетърхенд трябва да се причислява към старите жени?

Той нито се помръдна, нито продума. Продължих:

– Бащата на моя млад приятел се казваше Теуа-Шохе, което означава Огнена звезда. Бях негов приятел и брат. Той бе единственият воин на команчите, когото обичах.

При тези думи Шиба-бигк поотвори очи и ми хвърли изпитателен поглед, но все още нищо не каза.

– Огнената звезда умря от ръката на бели убийци и когато чух това, сърцето ми се поболя. Ние отмъстихме на убийците му, а приятелството, което хранех към него, премина върху сина му.

Той широко отвори очи, обърна глава към мен и впи поглед в лицето ми, но все още упорито мълчеше. Продължих да говоря:

– Олд Шетърхенд имаше вече име, което се чуваше край всички лагерни огньове, докато Шиба-бигк бе още момче, което никой не познаваше. Въпреки това аз се заех с него, защото исках младият син на команчите да стане мъж като баща си, с милостиво и вярно сърце, с остър и бистър ум и силна десница. Навремето те придружавах през безжизнената Ляно Естакадо, помагах ти срещу твоите врагове. Заведох те до дома на Блъди Фокс и бях твой учител през цялото време, което прекарахме там. Когато ти говорех, на теб ти се струваше, че гласът ми е гласът на мъртвия ти баща, а когато вземах ръката ти в моята длан, лицето ти

засяваше от щастие, сякаш това бе ръката на твоята майка. По онова време аз означавах нещо за теб.

– Уф, уф! – обади се тихо той, а очите му се навлажниха.

– И ето че натъпках калюмета с тютюн и изпуших с теб лулата на мира и приятелството. Аз бях по-възрастният, а ти по-младият брат, защото двамата имахме един баща, добрия Маниту, за когото ти разказах. Позволих ти да надникнеш в сърцето ми и в моята вяра и се надявах, че съм хвърлил в твоето сърце такова зърно, което постепенно ще даде голяма, богата жътва, защото в сърцето ти имаше благодатна почва и обещавах да роди хилядократно по-богати плодове.

– Уф, уф, уф! – повтори младежът пак тихо и сподадено, като че полагаше усилия да преглътне сълзите си.

– Какво стана от това зърно? Не намери там роса и слънце и мизерно изсъхна и загина.

– Ага, ага! Не, не! – възкликна той, произнасяйки най-сетне една дума, при което било нечистата съвест, било срамът го наказаха отново да извърне глава.

– Уве, уве! Да, да! – потвърдих аз. – Така е както казвам! Какво стана от моя млад приятел и брат? Неблагодарен противник и враг, който се гаври с мен и иска да ме убие. Това е тъжно, много тъжно за един млад воин, познаващ само суровия закон на прерията. Но още по-тъжно е, когато става въпрос за младеж, който е бил брат на един християнин, с чиято помощ е научил много за великия добър Маниту. Когато преди малко ругаеше Олд Шетърхенд и му се присмиваше, ти не можеше да ме обидиш, но сърцето много ме заболя, защото си забравил поучителните ми думи и си станал такъв човек, на когото никога не ще мога пак да подам ръка. Кой е виновен за това.

– Налe-Масиув и другите вождове – отговори той и отново обърна към мен глава. – Разказах им всичко, каквото бях чул от теб. Тогава те ми се изсмяха и рекоха, че Поразяващата ръка си е изгубил ума и е станал priest³³.

– Мой млади братко, би ми се искало да съм priest, и то да мога да бъда твой проповедник! Значи си се срамувал от Поразяващата ръка, така ли?

– Уве, уве! Да, да! – каза той.

– Ами тогава сега аз би трябвало да се срамувам от теб, но не е така, а само ми е мъчно за теб. Вашите вождове и жреци, от една страна, и

33. (англ.) – Свещеник, проповедник. Б. пр.

от друга, онези, които постъпват според волята на великия добър Маниту, могат да се разпознаят и различат по извършваните от тях дела. Какво щяхте да направите с мен, ако ви бях паднал в ръцете?

– Щяхме да те вържем на кола на мъченията.

– Макар че не съм ви сторил никакво зло. Нещо повече, вие искахте да посегнете на живота ми. Каква съдба мислиш очаква теб и другите команчи след като ви заловихме?

Той рязко изпъна ремъците си, погледна ме втренчено в очите и припряно рече:

– Е, кажи самият ти как ще си отмъстите!

– Да си отмъстим ли? Никога не си отмъщавам, защото знам, че великият и справедлив Маниту ще възнагради или накаже всички хора според това, какво са заслужили с делата си. Ти ще останеш няколко дни наш пленник, а после ще ти върнем свободата.

– Няма да ме убие, няма да ме измъчват преди това?

– Няма.

– Ще остана здрав и читав?

– Да. Прощаваме ти.

С една проточена въздишка той се отпусна, но веднага след това със святкащи очи бързо попита:

– Да не би Олд Шетърхенд да си помисли, че попитах от страх пред мъченията и болките?

– Не, знам, че няма да обърнеш внимание на болките, които ще причиним на тялото ти. Болките, които изпитва душата ти, те накараха да зададеш този въпрос. Така ли е или не?

– Олд Шетърхенд е прав.

– И още нещо искам да кажа на моя млад брат, но не знам дали ще ме разбере. Преди малко си мислеше, че си ме разпитал много умело, ала аз вече знаех всичко, защото подслушах наините край Синята вода и команчите на Нале-Масиув, а в отговорите ми имаше скрити въпроси, на които ти, без да подозираш, неусетно отговори. Не ти разпита мен, а аз теб. Ти бе толкова горд и сигурен в успеха си, но въпреки това ми издаде, че утре вечер Вупа-Умуги ще пристигне при Сукс-ма-лестави, последван половин ден по-късно от Нале-Масиув. Как си го обясняваш?

– Не знам. Не съм искал нищо да издам.

– И нищо не си издал. Аз знаех всичко предварително. Бях се скрил близо до съвещателния огън, когато Вупа-Умуги и старите воини обсъждаха нападението над Блъди Фокс и присъствах, когато дойдоха двама пратеници на Нале-Масиув и повериха своето известие на постовете

при реката. Подслушах и съгледвачите, изпратени от Вупа-Умуги до Малката гора. Да, а Винету отдавна знаеше, че ще нападнете Блъди Фокс, и колкото можеше по-бързо се отправи към Ляно, за да му помогне.

– Уф, уф, Винету! Затова го виждам тук с толкова много воители на апачите!

– За да не се упрекваш сам, ще ти доверя дори и че знаем за белите войници, които трябва да бъдат подмамани в Ляно и, с помощта на коловете, забити днес от вас, да бъдат отведени право в ръцете на смъртта. Ти имаше задачата да забиеш коловете. После ще дойде Вупа-Умуги със своите сто и петдесет воители. Подир него ще следват войниците, а най-накрая ще се появи Нале-Масиув, изпратил да доведат от неговите вигами още сто души. Но ние ще пленим всички воители на команчите.

– Вярвам го, вярвам го! Личи си по гласа ти! Какво ще правите с толкова много пленници?

– Ще ги предупредим да не вършат злодеяния и ще ги освободим.

– Въпреки че са ваши врагове?

– Аз нямам врагове, а вместо да си отмъщавам, прощавам.

Той завъртя глава насам-натам, сякаш нещо го измъчваше и, като дишаше дълбоко и тежко, каза:

– Така можеш да постъпваш само ти. Червенокожият воин не бива да е такъв!

– Лъжеш се. Тъкмо най-храбрият и прославен мъж сред червенокожите воители мисли и постъпва също като мен.

– Кого имаш предвид?

– Кого другогото освен Винету?

– Вожда на най-върлите ни неприятели апачите!

– Защо ги наричате неприятели? Нима те ви нападнаха или вие изровихте секирата на войната? Всеки път вие първи започвате враждебните действия и въпреки това снощи Винету каза, че ако е възможно, няма да бъде проляна кръвта на нито един воин! Червенокожите мъже и племена ще загинат, ако не престанат взаимно да се разкъсват. Техният Маниту е Маниту на кръвопролитията и отмъщението, който дори във Вечните ловни полета не им предлага мир, а непрестанни битки и сражения. А нашият Маниту ни е оставил една велика повеля, която ще направи щастливи още тук на земята всички вярващи в него хора.

– Ще ми каже ли Олд Шетърхенд тази повеля?

– Тя гласи: да обичаме всички хора като самите себе си, независимо дали са наши приятели, или врагове.

– И нашите врагове ли? – попита ме той и ме погледна с широко отворени, учудени очи.

– Да, и враговете.

– Като самите нас?

– Като самите нас.

– Значи аз би трябвало да обичам всеки апач, който иска да ми отнеме живота, така, както обичах баща си или както обичам себе си?

– Да.

– Това е невъзможно за един червенокож воин.

– Помисли за Винету! Ние бяхме смъртни врагове, а станахме братя, които по всяко време са готови да пожертват живота си един за друг. Вие сте негови врагове и въпреки това той ви прощава, че искате да убиете и него и хората му. На вас, на най-лютите си врагове, той връща свободата, макар да знае, че така няма да го мразите по-малко. Колко често съм присъствал, когато е побеждавал неприятели, поискали да го убият. Животът им е бил в неговите ръце. Можел е да им го отнеме, ала винаги им го е подарявал. Затова е почитан и прославен навсякъде, където знаят името му, и затова имам право да твърдя, че и за някой червенокож воин е напълно възможно да прощава на враговете си и да им отвърща с добро и любов. Иска ми се и моят млад брат да може да е като Винету!

Той притисна чело с вързаните си ръце, помълча известно време, а после ме помоли:

– Нека Олд Шетърхенд се отдалечи и ме остави сам! Ще разговарям със себе си. Ще се попитам дали мога и аз да бъда като Винету, великия вожд на апачите.

Изпълних желанието му и си тръгнах, съзнавайки много добре, че го оставям в големи душевни терзания.

Видях, че Винету и Енчар-Ко са седнали заедно с белите да се съвещават и отидох при тях. Винету все още мълчеше, защото, когато бяхме заедно, той не обичаше пред други хора да ми излага мнението си.

– Добре, че идваш, мистър Шетърхенд – каза Олд Уобъл. – Трябва да обсъдим какво ще правим.

– Още ли не сте го обсъдили, сър? – попитах аз.

– Е, поприказвахме за туй, за онуй, ама не можем да се споразумеем.

– Странно! След всичко, което знаем, няма никакво съмнение как трябва да постъпим.

– Тъй ли? Интересно, че за теб никога няма съмнение. Дали Винету

е съгласен с теб?

Тогава по познатия си вече маниер апачът заяви:

– Планът на моя брат Шетърхенд е добър. Ще го проведем.

– Хубаво! Но най-напред трябва да го чуем, защото как можеш да знаеш нещо, което никой не ти казва? Това е ясно! И тъй, говори, мистър Шетърхенд! Кога ще тръгнем оттук?

– Веднага – отговорих му.

– В каква посока? Към оазиса ли?

– Да, но не всички. Ще се разделим.

– Ха! Защо?

– Налага се колкото може по-бързо да махнем поставените вече колове, които издават истинския път до оазиса, и да ги забием в посоката, спомената от Блъди Фокс.

– Кой ще свърши тази работа? Ще ми се да участвам.

– Няма как. Разбира се, могат да го направят само индианци.

– Защо? Не виждам никакво основание.

– Не е и необходимо, сър, стига аз да го виждам. Хората, които ще се нагърбят с тази задача, естествено ще оставят многобройни следи, а следите не бива да са никакви други освен индиански. Така Вупа-Умуги ще помисли, че са направени от неговите команчи.

– А-а, превъзходно! Разбрах.

– Хората не бива да са нито повече, нито по-малко от пленените тук команчи. Ето защо Винету и петдесетина апачи ще вземат колкото са останали колове и незабавно ще се отправят към Гутеснонтин-кхаи, за да свършат тази работа.

Едва изрекох тези думи, когато Винету се изправи на крака и ме попита:

– Има ли моят брат да ми казва още нещо? Ще тръгвам.

– Само една забележка. Тъй като не познаваш кактусовото поле, където искаме да подмамим команчите, ще трябва да забиваш коловете в югоизточна посока. После ще ти изпратя Блъди Фокс, за да ти покаже съвсем точно пътя. Това е всичко, което имам да ти казвам.

Между двама ни не бе необходимо по-продължително обсъждане на нещата. Само след пет минути заедно с петдесет апачи той излезе от падината и препусна в галоп към Стоте дървета.

– Това се казва мъж! – рече старият Уобъл с възхищение. – Не му трябва безкрайни инструкции, за да разбере как да подхване някоя работа! А какви указания ще дадеш на нас, мистър Шетърхенд?

- Никакви. Ще яздим право към оазиса.
- А после?
- После ще пазите там пленниците дотогава, докато получите известие от мен.
- От тебе ли? Значи ти няма да останеш?
- Не. Аз също трябва да отида при Стоте дървета, за да наблюдавам пристигането на команчите.
- Сам ли ще тръгнеш?
- Мистър Шуърхенд ще ме придружи.
- Не мога ли да дойда и аз? Обещавам ти твърдо да не правя никакви гафове!

Не ми се искаше да го вземам с мен заради всеизвестната му прибрзаност, но той настоятелно ме моли, докато най-сетне склоних:

– Е добре, ще дойдеш с нас! Обаче извършиш ли една-единствена грешка, всеки хваща по своя път. А какво ще правиш с огромните си мексикански шпори?

- С моите шпори ли? Сър, да не би да трябва да ги махна?
- Да.
- Защо?
- Защото и ние трябва да оставим индиански отпечатьци, за да не събудим подозрението на команчите. Ще сменим ботушите си с мокасина.

- Откъде ще ги вземем?
- От пленниците. Ще имат добрината да ни помогнат.
- Хм-м! Трудна работа! Да, ти с твоите малки крака сигурно ще намериш подходящи мокасина, ами я погледни моите джонгали!

Той наистина имаше стъпала, които бяха твърде големи дори и за неговия много висок ръст. Огромните му ботуши неволно ме караха да си спомня за великаните от приказките. Доиде време за тръгване. Накарахме команчите да яхнат конете си и ги вързахме за тях с ремъци. Те не оказаха никаква съпротива, понеже разбираха, че това ще е най-голямата глупост. Не исках да се отнеса по същия начин с техния млад предводител и затова му казах:

- Обикнах моя червенокож брат Шибя-бигк и сърцето ще ме заболи, ако го вържа като неговите хора. Ако му разреши да язди с нас като свободен човек, ще се опита ли да избяга?
- Аз съм в твоя власт – отвърна той.
- Това не е отговорът, който искам да чуя.
- Не е ли достатъчно, щом казвам, че съм в твоя власт?

– Не. И без да го изразяваш с думи, знам, че си мой пленник. Искам да разбера дали, ако наредя да не те връзват, ще направиш опит да избягаш от плен.

– Много ми е трудно да отговоря на такъв въпрос.

– Знам.

– Ще заловите всички воители на команчите, но успея ли да се измъкна и да ги предупредя, нито един от тях няма да ви падне в ръцете.

– Тъй мислиш ти, но не и аз.

– Мой дълг е да се опитам да избягам.

– Тези думи ме убеждават, че си не само храбър воин, но и искрен, почтен човек. Въпреки отговора ти няма да те измъчвам с ремъци.

– Уф! – възкликна той учудено. – Тогава ще избягам.

– Pshaw! Дори да бяхме само двамата сами, пак нямаше да се изплъзнеш. А виждаш колко ездачи има с мен. Впрочем ще приложа едно средство, което ще те задържи при нас по-здраво от каквито и да било ремъци.

– Кое е то?

– Ще ти взема амулета.

– Уф, уф! – извика той.

– Да, тъй ще стане. Направиш ли опит за бягство, веднага всички пушки ще се насочат към теб и дори ако стане невъзможното, да не те улучи нито един куршум, още в следващия миг по петите ти ще има над двеста преследвачи. А ако никой от тях не те залови, което също е немислимо, ще унищожа амулета ти, а с него и твоята душа.

Той сведе глава и изпусна едно примирително „уф!“. Не направи никакъв опит да ми попречи, когато му взех амулета и го окачих на врата си. Полагаше най-големи усилия да не издаде мислите си, но не успя да ме заблуди. За един кратък миг в очите му припламнаха особени искрици, от които разбрах, че ще рискува всичко, дори и да загуби амулета си, само и само да си възвърне свободата. Следователно имах достатъчно основание да накарам да го връжат, но не го сторих, понеже исках да разбера защо противно на всички индиански възгледи той се отказваше дори от амулета си, за да бъде свободен. Нима думите ми бяха проникнали толкова дълбоко в сърцето и душата му, че бяха съумели да разколебят вярата му във Вечните ловни полета? Защото, щом амулетът бе изгубил за него значението си, не бе възможно повече да вярва в подобно продължение на живота след смъртта. Това бе съвсем сигурно. И тъй, не наредих да го връжат, за да го изпитам, но взех всички мерки да осуетя бягството му.

Най-добрият начин да попречиш на нещо, което другите се канят да направят, е сам да го предизвикаш. Тогава развитието на събитията е в ръцете ти и съвсем навреме можеш да вземеш контрамерки. И тъй, за да бъда сигурен в младия вожд, трябваше в определен момент да направя бягството му колкото е възможно по-лесно. Хванеше ли се на този номер, можеш бързо да го заловя, тъй като котка улавя мишката, с която си играе.

Когато тръгнахме, отначало яздех най-отзад, за да не забележи вождът как преметнах през рамо навитото на руло ласо, та да ми е подръка, готово за хвърляне и само с едно бързо посягане да мога да го използвам. После излязох начело като водач и го извиках до мене. Взех да разговарям с него, сякаш нямах никакво намерение да го надзиравам, а когато започна да се смрачава, двамата постепенно изостанахме чак накрая на колоната. Сумракът бързо премина в тъмнина. Шибя-бигк яздеше от дясната ми страна. Престорих се, че нещо по седлото ми се е разхлабило, спрях коня и без да слизам от него, се наведох към лявата му страна. Двамата бяхме останали последни. Бях му обърнал гръб. Ако не избягаше в този момент, значи изобщо нямаше вече подобно намерение. Обзет от напрежение, посегнах с десницата си към ласото. Не се бях излъгал! Пясъкът изскърца като под копитата на кон, който, вдигнат на задните си крака, светкавично се обръща в противоположна посока. Бързо се изправих на седлото и се огледах. Зад гръба ми команчът летише в карьер обратно по пътя, по който бяхме дошли, но още в същия миг и аз извъртях коня си и се понесох след него. Моят вран жребец без основание бе кръстен Хататитла, което означава „светкавица“. Той далеч превъзхождаше коня на Шибя-бигк. Не бе изминала дори една минута, когато бях вече толкова близо зад беглеца, че ласото ми сигурно щеше да го достигне.

– Спри! – извиках му.

– Уф, уф! – отвърна той с пронизителен глас, което би трябвало да се тълкува като „не, нямам такова намерение!“.

Тогава примката на ласото ми излетя напред, после падна върху него и обхващайки го през двете му ръце, ги стегна към тялото. Спрях моя жребец и силното дръпване на ласото накара индианеца да изхвъркне от седлото. Скочих на земята и коленичих до него. Лежеше неподвижно.

– Жив ли е моят млад брат? – попитах аз, защото никак не беше изключено да си е счупил врата. При залавяне с ласо подобни нещастни случаи стават често.

Той остана безмълвен.

– Не проговори ли Шиба-бигк, ще го вържа на коня като труп. И ако тогава тялото и крайниците му го заболят, сам ще си е виновен – предупредих го аз. Едва след тези думи той каза:

– Жив съм.

– Нарани ли се?

– Не.

– Тогава повикай коня си!

След като Шиба-бигк излетя от седлото, животното продължи да тича още стотина метра. Вождът остро изсвири и то се върна.

– Сега ще вържа ръцете на моя млад брат. Сам си е виновен.

Той все още лежеше на земята. Примката на ласото здраво пристягаше ръцете му към тялото. Помогнах му да се изправи, вързах му китките и му наредих да се качи на коня. След това стегнах с ремък глезените на краката му под корема на коня и завързах неговите юзди с моите. Така конят му бе в моя власт, а той самият не можеше да слезе от него. След като отново преметнах през рамо навитото на руло ласо, възседнах жребца си и заедно с пленника препуснах в галоп обратно подир нашия отряд.

Хората бяха спрели, защото забелязали, че двамата липсваме. Сигурната ръка, Уобъл, Паркър, Холи и Енчар-Ко ни пресрещнаха.

– Слава Богу, ето те и теб! – извика старият Крал на каубоите. – Къде се дяха, мистър Шетърхенд?

– Малко се поразходихме в обратна посока – отвърнах му.

– Червенокожият искаше да избяга, нали?

– Да.

– Ето ти на! Не ти ли казах, че всички тези типове пет пари не струват? С такива негодници човек не бива много да се церемони за разлика от твоя навик. Надявам се, че си го вързал здраво, а?

– Съвсем според желанието ти, мистър Кътър.

– Защо го казваш с такъв ироничен тон?

– Защото той и преди беше вързан.

– Това е ново за мен. Не видях подобно нещо.

– Дали ще е вързан с ремъци, или ще го надзирават очите ми е все едно.

– Тъй ли? Е, щом очите ти са ремъци, тогава внимавай да не провиснат твърде много надолу. Конете могат да ги стъпчат и скъсат. Това е ясно!

Спокойно можех да остана да яздя в края на колоната, защото повторен опит за бягство бе напълно изключен, но въпреки това отново

застанах начело, тъй като, ако не ги водех, другите щяха да сбъркат пътя. Дори и да не ни беше паднал в ръцете, Шиба-бигк нямаше да успее да нападне оазиса, защото нямаше да намери новия път сред кактусите. Той знаеше само стария, а вече споменах, че предишният проход бе засаден и затворен от Блъди Фокс.

След шест часа се стъмни. Около час и половина по-късно се добрахме до бивака на апачите, където беше Лисицата. Естествено той бе страшно нетърпелив да узнае дали сме имали успех, но веднага след като зададе въпроса, сам си отговори:

– Уф! Виждам, че не е необходимо да разпитвам. Водите със себе си много команчи. Значи сте ги срещнали и сте ги помолили да ви придружат. Шиба-бигк с тях ли е?

– Йес – отвърна Олд Уобъл. – Няма да доведем червенокожите без предводителя им я!

– Има ли убити и ранени? Оказаха ли съпротива?

– И през ум не им мина. Никой не получи дори и драскотина. Всичко мина тъй тихо и мирно като на неделна литургия. Ще ти разкажа всичко, щом ти прави удоволствие, но преди това трябва да отидем до водата, за да напоим конете. Той имаше право. Скорчих от седлото и развързах Шиба-бигк.

– Ако моят червенокож брат си е въобразявал, че може да нападне Блъди Фокс, той много се е заблуждавал. Местността се е променила, сега изглежда съвсем иначе. Не бива да видиш истинския път, защото подозираме, че имаш намерение да избягаш.

Свалих го от коня, превързах му очите и го хванах за ръка, за да го превода през кактусите до блокхауса. Белите и Енчар-Ко ни последваха. Бяхме предали пленниците на апачите да ги пазят. Конете им също бяха заведени на водопой.

Всъщност бях имал намерение да не допускам до оазиса не само враждебно настроените команчи, но и апачите, защото все пак беше най-разумно това място да не се издава никому. Ала неизбежният водопой на конете показва несъстоятелността на подобна мярка. Щом се налагаше да се снабдяват с вода над триста коня, а и също толкова хора, невъзможно бе езерото да остане в тайна.

Докато другите насядаха навън на масите, аз заведох Шиба-бигк в къщата, където го вързах.

– Моят брат сам си е виновен – казах аз. – Ако ми беше обещал да не бяга, сега щеше свободно да се разхожда наоколо.

– Нямам право да ти давам такова обещание – отвърна той. – Аз

съм вожд на команчите и тъй като воините ни се намират в опасност, дългът ми повелява да избягам при първа възможност.

– Няма да ти се предложи такава възможност.

– Преди я имаше.

– Не!

– Ако конят на моя бял брат не е по-бърз от моя, щях да се изплъзна.

– Така ли мислиш?

– Да.

– Смятах те за по-проницателен, отколкото си всъщност. Отначало бяхме начело на колоната. Защо после изостанахме?

– Защото вярваше, че съм ти в ръцете.

– Не, напротив, защото знаех, че искаш да избягаш. А защо спрях да огледам седлото и ремъците му?

– Защото нещо се беше скъсало или разместило.

– И това не е така, а за да ти дам възможност да избягаш.

– Уф! – възкликна смаяно той. – Поразяващата ръка е искал да попречи на бягството ми, но въпреки това ми е дал такава възможност!

– Не го проумяваш, нали?

– Та кой ли ще го проумее?

– Всеки, който се е научил да разсъждава. Именно защото исках да попреча на бягството ти, аз ти дадох възможност да избягаш. Ако беше избягал в момент, когато не бях подготвен, въпреки бързината на коня ми може би щеше да се измъкнеш, понеже беше тъмно. Следователно трябваше да бъда подготвен, а това можеше да стане единствено ако сам съумееш да създам подобен благоприятен момент. В такъв случай толкова по-бързо щях да бъда по петите ти.

– Уф, уф!

– Сега разбираш ли как стоят нещата?

– Разбирам, че е истина онова, което знаят всички червенокожи и бели воители – Поразяващата ръка не може да бъде надхитрен, а той надхитрява всички.

– Хм-м, не беше кой знае колко трудно да те надхитря. Ти си вожд, но все още си почти юноша. Ако поне малко се вслушаш в съветите ми, ще имаш само полза. Радвай се, че конят ми е по-бърз от твоя и благодарение на това използвах само ласото си! Не те ли бях догонил тъй бързо, щях да се видя принуден да те застрелям.

– Шиба-бигк не се страхува от смъртта.

– Известно ми е. Но с бягството си целеше да предупредиш

команчите. Щеше ли да имаш тази възможност, ако те бях застрелял.

– Уф, не!

– Тогава сигурно разбираш, че и в това отношение си постъпил необмислено. А забрави ли, че амулетът ти е в мен?

– Не съм забравил.

– И въпреки това искаше да офейкаш? Странно! Дали бягството ти щеше да завърши успешно, или не, все едно, с душата ти завинаги щеше да е загубена.

– Не е вярно!

– Вярно е! Който изгуби амулета си, може да си потърси друг и така да си спаси душата. Но който позволи да му отнемат амулета и да го унищожат, неговата душа също ще бъде унищожена и никога няма да отиде във Вечните ловни полета.

– Поразяващата ръка говори неща, в които сам не вярва.

Въпреки слабата светлина от саморъчно направената лоена свещ, горяща в стаята, видях, че лицето му придоби самоуверен израз, дори може да се каже и израз на превъзходство. Навярно някой европеец би изразил завладелите го в момента мисли с думите: „Сега сложих Поразяващата ръка в джоба си!“ Отговорих му:

– Дали го вярвам, или не, е без значение, но вие го вярвате. Щом някой враг отнеме на червенокожия воин амулета и го запази за себе си, той ще бъде обслужван от душата му във Вечните ловни полета, освен ако Великият дух не просветли клетия воин и не му посочи път да се сдобие с нов амулет. Но ако амулетът не бъде запазен, а бъде унищожен, заедно с него за вечни времена се унищожават и душата. Такава е вашата вяра!

– Но не и моята!

– Така ли? – попитах привидно изненадан.

– Да. И аз вярвах в това, но само дотогава, докато моят прочут брат Олд Шегърхенд ми разказа за великия Маниту, създал всички хора, който еднакво ги обича и при когото ще се върнат всички души. Никой човек не може да вземе душата на друг. След смъртта няма господари и слуги, нито победители и победени. Всички души са еднакви пред трона на великия добър Маниту. Там цари вечна любов и вечен мир, няма нито битки и лов, нито кръвопролития. Е, къде са тогава Ловните полета, за които говорят нашите жреци?

Всичко това той изрече с разпаленост, която нарастваше от дума на дума. Съречно се радвах да чуя подобно нещо. Точно това ми се бе искало да разбера! Зърното, което на времето бях посял в сърцето му, все

пак бе покълнало и под твърдата кора бе пуснало здрави корени.

– Е, щом мислиш така, тогава за теб амулетът няма стойност – казах аз уж най-непреднамерено.

– Той е само знак, че съм воин, нищо повече.

– Тогава няма смисъл да го задържам у мен. Ето, връщам ти го.

Свалих амулета от врата си и му го подадох. Шибя-бигк си го окачи и каза:

– Той няма нищо общо с душата ми, но е знак за достойнството ми на воин и затова ти благодаря, че ми го върна!

– Ти разговарял ли си вече с други червенокожи воини за това, че душата и амулетът са две неща, които нямат нищо общо помежду си?

– Не.

– Защо не?

– Защото няма да повярват.

– Но ти повярва на думите ми.

– Моята уста не е като твоята и ако кажа същото, което си казал ти, то няма да е същото. Поразяващата ръка тук ли ще остане днес?

Не биваше да му давам никакви сведения и затова, без да му отговоря на въпроса, рекох:

– И да съм тук и да не съм, на теб няма да ти липсва нищо. Тъй като искаш да бягаш, съм принуден да гледам на теб като на враг. Но поне между тези четири стени ще можеш свободно да се движиш.

– Значи ще ме развържеш?

– Негърът Боб ще свърши по-късно тази работа.

– Онзи нигър? Нима ще ме докосва нигър? Не знаеш ли, че никой червенокож воин не обича да има каквото и да било общо с нигър?

– А ти не знаеш ли, че великият Маниту е създал всички хора и обича всички еднакво, независимо дали цветът на кожата им е черен, червен или бял?

Той смутено втренчи поглед пред себе си.

– Какво имаш против нашия Боб? – продължих аз. – Той беше заедно с нас по времето, когато те спасихме. Задължен си му не по-малко, отколкото на нас. Той е по-добър човек от теб. Никога и никому не е обещавал лъжливо приятелство. А ти дължиш живота си на Блъди Фокс, изпуши с него лулата на мира и приятелството и въпреки всичко си дошъл да го прогониш от дома му и да го убиеш. Е, я ми кажи тогава искрено кой стои по-високо, Боб или ти?

Шибя-бигк не отговори.

– Мълчиш, това е достатъчно. Размисли за себе си! Сега си отивам,

за да размислиш на спокойствие.

Може би думите ми звучаха сурово, но имах най-добри намерения и се надявах, че казаното щеше да му направи впечатлението, което целях. Познавах Боб и знаех, че той ще съумее да се справи със задачата си. Само трябваше правилно да му разясня цялата работа. Налагаше се пленникът да бъде строго охраняван, но без да бъде измъчван.

– Боб, я ела – обърнах се към него. – Имам да ти казвам нещо.

– Това хубав! Маса Шетърхенд кажат нещо на масър Боб.

– Много е важно!

– Важно? О-о! Масър Боб съм много голям джентълмен, щом му казват толкова важни неща!

– Знам, че си много силен и храбър мъж. Нали, добри ми Боб?

– О, да, о! Боб съм много силен и храбър!

– Но дали си и хитър?

– Много хитър, много! Хитър като... като... като... – Той се замисли. Изглежда, не му идваше наум достатъчно убедителен пример за хитрост. Но после радостно плесна с ръце, защото бе намерил такъв пример, и продължи: – Хитър като муха, точно като муха!

– Като муха ли? Нима мислиш мухата за толкова изключително хитро създание?

– Йес! О-о, муха много хитра! Все кацат само на връх носа.

– И това ли наричаш хитрост?

– Съвсем много хитрост, защото връх на нос съм най-отпред и оттам муха може незабавно бързо отлети!

– Е хубаво, това наистина е интересно. И тъй, нуждая се от твоята сила, храброст и смелост. Видя ли, че отведох Шибя-бигк в къщата?

– Йес, масър Боб надничат през врата и видят как млад вожд лежат на под и са здраво вързан с ремък.

– Точно така! Той иска да бяга и трябва да бъде строго охраняван. Това ще е твоята работа.

– Well! Масър Боб седят при него цяла нощ и цял ден и не изпускат от всички две очи.

– Е, чак толкова няма да е необходимо. След като тръгна на път, ще го развържеш, за да, може свободно да се разхожда из стаята. Но не бива да излиза навън.

– О, не, навън не бива! Ами ако все пак поиска излезе, какво тогава правят масър Боб?

– В никакъв случай, няма да го пускаш.

– Няма, съвсем никак! Щом подаде нос навън, масър Боб го

цапардосат.

– Не бива да постъпваш така. Удариш ли някой червенокож воин, това е най-голямата обида за него.

Негърът смутено започна да се чеше зад ухото и накрая каза:

– О, хм-м, о! Това лош, много лош! Масър Боб не пускат него навън, а не бива го бият! Масър Боб трябва развържат него и все пак задържат в стая!

– Да – усмигнах се аз, – тази работа никак не е лесна, но ти си тъкмо човекът, който ще се справи. Ти си по-хитър и по-находчив от лисицата, ти си хитър като мухата, кацнала на върха на някой нос и няма да допуснеш грешка. На тебверявам този важен пленник. Ще го развържеш, ще му дадете да яде и пие, но не бива да прекрачва прага, нито, да речем, да се измъкне през някой от прозорците. Не бива и да го удряш.

– Нито да го застреля?

– Това пък още по-малко! Ще трябва изцяло да разчиташ на твоята всепризната хитрост.

Той поразмисли и след малко с безкрайно щастлива усмивка отвърна на ласкателството ми следното:

– О, а, о, масър Боб сме хитри! Сега Боб знаят какво правят. Да ти каже ли?

– Не, не е необходимо да го знам. Убеден съм, че когато се върна, ще остана доволен от теб.

– Доволен, много доволен! Масър Боб имат идея, коя хитра, много хитра! Шиб-бигк останат вътре, Боб го развържат, но няма може излязат навън. Няма го бият, нито застрелят. Масър Боб направят всичко съвсем остроумно. Маса Шегърхенд ще видят!

– Добре, драги Боб! Когато се върна, ще се радвам, ако мога да те похваля.

Отлично знаех защо предавам тъкмо на него надзираването на пленника. Не ми се щеше да го поверя на апачите. А не по-зле знаех и защо не пожелах да чуя идеята, хрумнала на негъра. Не ми се искаше да поемам каквато и да било отговорност, която според схващанията на белите изобщо може и да не съществуваше, но според индианските понятия беше твърде голяма. Ако без знанието ми чернокожият направеше с Шиб-бигк нещо, с което да засегне чувството му за чест, индианецът нямаше да преценява по същия начин, както в случай че това станеше с одобрението ми или дори по мое поръчение.

Най-напред отидох при Блъди Фокс да поговорим за неговата задача. Той беше заедно с Олд Шуърхенд и ме посрещна с думите:

– Чух, че трябвало да отида при Винету, за да покажа на него и на апачите му върнатата посока. Кога да тръгна?

– Още тази вечер, колкото може по-скоро.

– И къде ще се срещна с него?

– Не мога съвсем точно да ти кажа, но е възможно приблизително да се изчисли. Той пое обратно по следите на Шиба-бигк, които водят към Стоте дървета право на запад. Тъй като хората му ще вадят от земята и ще мъкнат със себе си коловете, с които младият вожд обозначи пътя до тук, Винету ще се нуждае от повече време, отколкото при обикновена езда.

– Той може да върши тази работа и през по-голямата част от нощта, понеже след малко лунният сърп ще изгрее – прекъсна ме Фокс.

– Така е и ето защо мисля, че вероятно към обед ще стигне до Стоте дървета.

– Там ще трябва да напоят конете и поне малко да ги оставят да си отдъхнат.

– Точно така. Всъщност кой знае колко дълго Винету няма да се бава там. Познавам го. Най-важното е конете да получат вода. Що се отнася до умората им, той по-малко ще се съобразява с нея, защото знае, че после пътем ще може да ги щади, тъй като само от него зависи дали ще спрат да почиват и ще останат колкото той сметне за необходимо. Казах му от Стоте дървета нататък да се придържа право на югоизток. Ако приемем, че ще забива по един кол горе-долу на всеки километър и с тази работа няма да бърза кой знае колко, не е трудно да се пресметне къде ще можеш да се срещнеш с него.

– Well, вече съм наясно. Имаш ли още нещо да ми кажеш, мистър Шетърхенд?

– Да. Вупа-Умуги ще върви по петите му и не бива да се натъква на никакви други следи освен на индиански.

– Тогава ще трябва да си сменя ботушите с мокасини. Тук винаги имам повече чифтове, защото в тази уединеност съм принуден да се запасявам с всичко.

– Ех, да можех да получа и аз един чифт!

– И аз също – намеси се Сигурната ръка. – Иначе ще се наложи да вземем от пленените команчи. А каквото те са носили на краката си... хм-м!

– В такъв случай вероятно ще мога да ви помогна, тъй като имам различни големини. Често Боб също обува мокасини. Почакайте малко! Ще ги донеса.

Той влезе в къщата и скоро се върна с индианските обувки. След една проба стана ясно, че и за Сигурната ръка, и за мен се намират подходящи мокасини. Обухме ги, а ботушите си дадохме на Боб да ги пази, докато се върнем.

Друго беше положението с Олд Уобъл, за чиито крачища Фокс не намери никакви обувки, които да стават. Заедно с Енчар-Ко го изпратихме при команчите. Може би сред тях щеше да се намери някой с подобни крачища.

– А по отношение на Винету да не забравим най-важното – той трябва да разполага с вода – продължих прекъснатия ни разговор. – За щастие тук има мехове.

– Да – кимна Фокс. – Веднага ще ги напълня. Но сам не мога да ги мъкна, да взема ли няколко апачи?

– Разбира се! Но да не са много, иначе Вупа-Умуги ще забележи, че върви подир по-многоброен конен отряд, отколкото са ездачите на Шиба-бигк. Във връзка с това ми идва една мисъл, която много вероятно ще ни предпази от грешка или поне ще ни улесни при залавянето на команчите. Първоначално исках да тръгна с теб, мистър Шуърхенд, и с Олд Уобъл, но сега си мисля, че ще е по-добре, ако вземем с нас петдесет-шестдесет апачи.

– За разузнаване? – попита Сигурната ръка. – Но нали в подобен случай обикновено отиват колкото е възможно по-малко хора!

– Така е, но може би от предвиденото разузнаване ще излезе нещо съвсем друго. Доколкото са ни известни намеренията на команчите, Вупа-Умуги и неговият отряд първи ще достигнат Стоте дървета. Когато ги подслушвах, разбрах, че това ще стане утре вечер. Той ще пренощува там и после ще продължи да язди по коловете. Ще подмами кавалерията по следите си. Не знаем кога ще се появи тя, но това може горедолу да се предположи, тъй като от Шиба-бигк научих, че Нале-Масиув ще дойде половин ден по-късно от Вупа-Умуги, а нали белите трябва да се очакват преди Нале-Масиув, който има задачата да ги следва по пети-те и да прегражда пътя им за отстъпление.

– Следователно най-вероятно войниците ще пристигнат при Стоте дървета вдругиден предобед.

– И аз мисля така. А тръгнат ли после тези бели подир Вупа-Умуги, тогава ще пристигне и Нале-Масиув и ще ги последва. Досега имахме намерение да пропуснем тези отделни отряди да минат и да ги обкръжим в поставената им клопка...

– И това е най-доброто, дори единственото, което можем да

направим – обади се Блъди Фокс.

– За съжаление не е така. В момента съм много учуден, че на никой от нас не му направи впечатление каква голяма грешка щяхме да допуснем.

– Грешка ли? Защо?

– Ами размисли, та ние се каним да обградим сред кактусите два различни индиански отряда!

– Е? Какво има толкова да размислям?

– Че белите ще се намират между тях!

– А! Хм-м!

– Сега ясно ли е какво имам предвид?

– Well, наистина! – възкликна Олд Шуърхенд. – Това е толкова голяма грешка в плана ни, че просто не проумявам как не сме я забелязали!

– Щяхме да обградим индианците заедно с белите!

– И така да изгубим играта!

– Може би и не, мистър Шуърхенд, но щеше да ни бъде далеч потрудно да я спечелим. Команчите щяха да пленят кавалерията и щяха да се сдобият със силен коз, който нямаше да бъде бит толкова лесно. Ето защо ние тримата няма да яздим сами, а ще вземем и един отряд от нашите апачи. Ще отгатнете каква е целта ми.

– Много лесно. Става въпрос за Нале-Масиув, нали?

– Да. Изобщо няма да го оставяме да влезе в клопката, а ще го пленим още при Стоте дървета.

– Великолепна идея, сър!

– Да, великолепна, наистина великолепна, стига да не беше прекалено дръзка – забеляза Блъди Фокс.

– Прекалено дръзка ли? В какъв смисъл? – попитах аз.

– Преди малко не спомена ли да вземеш само петдесет-шестдесет апачи?

– Да.

– Дали ще са достатъчни?

– Струва ми се, да.

– А аз се съмнявам. Извинявай, че съм тъй искрен да ти го кажа!

– Pshaw! Та нали, направо казано, дори е нужно всеки откровено да споделя мнението си!

– Тогава си позволявам да напомня, че вероятно Нале-Масиув ще води със себе си над сто и петдесет воители.

– Наистина така предполагаме.

– Е, как ще ги пленим с петдесет-шестдесет апачи?

– Действително ще е нещо повече от дръзко начинание, ще е направо смешна, изключително лекомислена постъпка. Но аз ще разполагам с далеч повече хора.

– Ами откъде ще ги вземеш?

– Фокс, Фокс! Нима е толкова трудно да се досети човек?

– Хм-м! Помогни ми малко, сър! Наистина не знам, откъде ще вземеш други сили!

– А кавалерията?

Той ме погледна изненадано, плесна се с ръка по челото и извика:

– Ама че съм глупак! Това се казва направо да не виждаш очевидното! Разбира се, че кавалерията ще те подкрепи, съвсем естествено! Никога не съм бил толкова глупав!

– Остава ти утехата, че и на мен тази мисъл ми хрумна едва преди няколко минути. А това е толкова близко до ума, че сигурно всяко дете щеше да се досети. Ще кажа на Енчар-Ко, че... А, ето го и него!

Вторият вожд на апачите се върна заедно с Олд Уобъл. Пак го накара да отиде при индианския отряд, за да избере воините, които щяха да ни придружават. Старият Крал на каубоите застана пред нас в такава странна стойка, че неволно го попитах:

– Какво ти е, сър? Зле ли ти е?

– Йес, изключително много ми е зле! – кимна той.

– Къде те боли?

– Долу, съвсем долу! – посочи той с пръст към нозете си.

– Аха! Навярно краката?

– Йес.

– Мокасините...?

– Дяволите да ги вземат! – избухна гневно той.

– Намери ли си?

– И то какви!

– Достатъчно големи?

– И то колко! Толкова са големи, че човек направо би трябвало да се срамува да ги обуе! Индианецът, от когото ги взехме, няма човешки крака, а истински мечешки лапи!

– Е, и какво?

– Какво ли? И още питаш?

– Естествено!

– Хич нищо естествено няма! Бесен съм!

– Защо си бесен?

– Гръм и мълния, наистина ли не проумяваш? Бесен съм и съм извън себе си от яд, защото въпреки всичко тези чудовищни обувки не ми стават. Малки са ми.

– Наистина много неприятно!

– Не за теб, а за мен, сър! – сръза ме гневно той.

– Не се и съмнявам, мистър Кътър – рекох аз и се засмях.

– Да, смей се! Ако имаше отвратителното чувство, което изпитвам аз, нямаше да се смееш!

– Наистина ли? Да не би да си и чувствителен?

– И то как! Нима не виждаш каква печална и сгърчена стойка съм заел? Пръстите на краката ми тъй са се извили, че някой може да ги вземе за нули.

– Ами че изправи ги!

– Не става! Мокасините са твърде къси. Ти да не би да знаеш някакво средство, което да помогне срещу мъките ми?

– Да, знам.

– Какво ли е то? Та нали не мога да удължа обувките?

– Срежи ги отпред!

– Блестяща мисъл, направо блестяща! Олд Шетърхенд е най-големият хитрец, който някога е съществувал! Да ги срежа! Веднага ще го направя, незабавно! Е, пръстите ми ще надничат навън, ама туй не вреди. С удоволствие ще им доставя радостта веднъж и те да погледат Божия свят на дневна светлина.

Той извади ножа си и седна на земята, за да извърши незабавно предложената му операция.

Когато се сбогувахме с Фокс, Паркър и Холи и достигнахме с конете си лагера на апачите, шестдесет воина бяха вече готови да ни придружат.

– Има ли моят бял брат още някаква заповед за мен? – попита ме Енчар-Ко.

– Ще се погрижиш по пътя за оазиса винаги да има няколко поста. Поверих Шиба-бигк на негъра Боб, който няма да му позволява да излиза навън от къщата. Команчът мисли за бягство. Чернокожият няма да го изпуска от очи. Младият вожд в никакъв случай не може да избяга през гъстите кактуси. Ще бъде принуден да избере единствения път, който минава сред тях и така ще се натъкне на постовете.

– Какво да правим, ако се появи?

– Ще го задържите.

– Искам да кажа, ако се съпротивлява?

– Разбира се, че ще употребите сила. Искам да го пощадим, доколкото е възможно, но в никакъв случай не бива да избяга. Ако няма друг изход, ще се прости с живота си. Също така ще трябва много да внимаваш да не ни се изплъзне някой от неговите команчи.

Вече нямаше какво да си кажем и ние потеглихме тъкмо когато тънкият лунен сърп изплува над хоризонта.

Нощна езда през ширналата се под лунната светлина пустиня! С какво удоволствие бих дарил моите скъпи читатели с възможността да изпитат чувствата, които все повече и повече изпълват гърдите и карат сърцето да прелива от радост! Накратко – потънах в размисъл, почувствувах се насаме с моя Творец и като в никакъв унес продължих да яздя в нощта, докато, е да, докато Олд Уобъл ме изтръгна от мислите ми и то по такъв начин, който няма да забравя до края на живота си. Той сигурно бе разбрал какво ме вълнуваше тази нощ в този час. С язвителния си език ме накара да почувствам колко презира вярата ми в Бога и че пет пари не дава за всемогъществото на Твореца. А с какви безкрайно безсрамни и груби изрази си послужи и как ме засегна!

И колко различно бе поведението на Сигурната ръка, който след известно време се присъедини към мен и продължи да язди редом с моя жребец сред окъпаната в сребриста лунна светлина нощ. Той също бе изгубил вярата си в Бога. Но той беше търсец дух, беше белязан от съдбата (все още не знаех как), и аз се опитах да му помогна, да го утеша, опитах се да му предам моята вяра. Колко се зарадвах, когато го чух накрая да казва:

– Ти запали за мен една светлинка, която засега виждам нейде в далечината, но имам крепката надежда, че все повече и повече ще се приближава към мен.

Думите му ме направиха щастлив. Дали наистина ми бе писано да преживея радостта да видя как една душа намира правия път благодарение на моите думи? И то душата на един мъж като Олд Шуърхенд! Обстоятелствата, отнели му вярата, сигурно са били съвсем необичайни и много трагични. Но той ги държеше в тайна и никога не говореше за тях. Тази мълчаливост не бе резултат от някакво недоверие към мен. Той просто не искаше да слага пръст в раната, която вероятно и до ден-днешен все още кървеше. Де да беше проговорил! Разбира се, без да знам или поне да подозирам, бях в състояние да сваля тежък камък от сърцето му, можех да го наведе на следата, която от дълго време напразно търсеше.

Ездата ни премина толкова спокойно и без каквито и да било

произшествия, че просто няма какво да се спомене. Призори спряхме да дадем на конете си почивка, а късно следобед вляво от нас се появи първият кол и се натъкнахме на следите на Винету и неговите апачи, към които Блъди Фокс сигурно вече се бе присъединил. На около километър от това място бе забит друг кол и така, следвайки коловете, много скоро достигнахме целта си.

Както вече споменах, апачите наричаха онова място Гутеснонтин-кхаи, а команчите – Сукс-малестапи. И двете имена означават Стоте дървета. Тази местност се намираше в края на пустинята и ето какво представляваше: границата между Ляно и разположената на запад зелена равнина не образуваше права линия. На места тя бе ясно изразена, другаде едва различима, като навлизаше ту в пустинята, ту в равнината, образувайки „заливи“ и „носове“, къде с по-големи, къде с по-малки размери. В случая ставаше въпрос за един такъв малък „залив“. Той имаше формата на подкова, от чийто доста висок горен край надолу се спускаше полегат склон. В самото дъно на подковата извираше вода, която отначало се събираше в малко езерце с диаметър от около двайсетина стъпки, после изтичаше в източна посока и постепенно се губеше в пясъка. Благодарение на влагата тук имаше сочна трева, а тя бе добре дошла за конете ни. Подковообразната форма изпъкваше силно на фона на околността, защото споменатият склон бе обрасъл чак догоре с доста гъсти храсталаци, над които стърчаха тънките високи върлиности дървеса. Те бяха дали материала за коловете, с които Шиба-бигк, макар и напразно, се беше старал да обозначи за движещите се след него команчи пътя до оазиса. Ясно се виждаше откъде бяха отрязани прътите, навсякъде по земята имаше по-големи и по-малки клони, паднали под ножовете на индианците.

При извора слязохме от конете, за да прием вода, а после да оставим и конете да утолят жаждата си. Те се напиха с големи глътки, след което им дадохме възможност да пасат. Ние се разположихме край водата и за по-голяма сигурност изпратих горе на височината един апач да наблюдава местността на запад, за да не бъдем изненадани от Вупа-Умуги.

Тук искахме само да си отдъхнем за няколко часа. По-дълго не биваше да оставаме. Щом това време измина, отново напоихме конете, а после ги възседнахме, за да се отправим към мястото, където смятахме да нощуваме.

Въпросното място се намираше на около две английски мили на север от Стоте дървета и сред самата равнина образуваше долинка, която приличаше на пясъчната падина, където пленихме Шиба-бигк заедно с

неговите хора.

Там имаше само пясък и нищо друго освен пясък, не се виждаше нито стръкче трева и макар само заради това на команчите едва ли щеше да им мине мисълта, че някому би хрумнало да прекара там една нощ или още по-дълго. А долчинката предлагаше сигурно скривалище и поради следната причина: ако неприятелят не се приближеше до самия ѝ край, никога нямаше да разбере, че там има хора. Изобщо команчите нямаша никакъв повод да дойдат насам. Щом достигнахме падината, завързахме конете за забити колчета и налягахме в мекия дълбок пясък. Разбира се, оставихме един пост, легнал горе на най-високото място, за да следи кога ще пристигне Вупа-Умуги със своя отряд.

Според онова, което бях чул от Шиба-бигк, идването на индианците трябваше да се очаква тази вечер. Много ми се искаше да не закъсняват, защото престоят в нашия безводен тъжен бивак никак не беше приятен.

За щастие желанието ми се изпълни по-скоро, отколкото си мислех, понеже слънцето все още далеч не беше докоснало хоризонта, когато споменатият пост ни извика отгоре:

– Уф! Наини пенийл! Команчите са тук!

Взех далекогледа си и заедно с Олд Шуърхенд се изкачихме горе. Макар че разстоянието бе достатъчно голямо, за да не ни забележат, наблюдавахме ги не прави, а легнали. Да, те идваха, и то по начин, който ни издаваше, че се чувстват в пълна безопасност, защото не яздеха както обикновено, когато са на бойната пътека, в тъй наречената индианска нишка, а се движеха или един до друг, или на отделни групи.

– Мислят си, че пътят им е свободен и са убедени, че пред тях няма никакъв враг. Дори не са изпратили напред съгледвачи – каза Сигурната ръка. – Всъщност това е много непредпазливо от тяхна страна.

– И аз мисля така – обадих се аз. – Ако бях на мястото на Вупа-Умуги, щях да изпратя напред разузнавачи, за да огледат местността около Стоте дървета.

– Добре, че не е постъпил така, защото тези съгледвачи вероятно щяха да открият следите ни, които водят дотук.

– Наистина! Просто разчитах на неговата безгрижност, иначе нямаше да дойдем така направо тук.

– Оттук не може да се види всичко съвсем ясно, но се надявам да не се отклонят от посоката, водеща, към Стоте дървета. Не е необходимо да се отбият кой знае колко по на север, за да ни открият.

– Сигурно няма да го направят.

– Все пак не е изключено.

– Едва ли.

– Ти мислиш, че те все още виждат дирите на Шиба-бигк и ги следват?

– Не. Сега навярно виждат хрусталака и дърветата на хоризонта. А дори и да не е така, те ще разчитат на конете си, които са надушили вече водата на Стоте дървета и по това се ориентират.

Червенокожите ездачи пред нас изглеждаха големи колкото кутрета. Движеха се на изток, ставаха все по-малки и по-малки, докато накрая изчезнаха от погледа ни, без да променят посоката.

За нас бе изключително важно дали щяха да открият следите ни. Всъщност те неизбежно щяха да ги видят, само ставаше въпрос дали ще им обърнат внимание. В този случай предполагах, че щяха да ги вземат за дирите, оставени от Шиба-бигк, нали именно заради това бяхме сменили ботушите си с индиански мокасина.

Събудеха ли се в тях подозрения, сигурно незабавно щяха да се отправят към нас. И тъй с голямо нетърпение вперихме погледи на юг, откъдето трябваше да се появят в този случай. Но измина цял час, започна да тече и вторият, а не се мяркаше жива душа. Когато слънцето залезе и настъпи краткотрайният здрач, вече можеше да се каже, че няма защо да се опасяваме, че ще ни открият. Напуснахме високия край на падината и се спуснахме при нашите спътници. Олд Уобъл ни посрещна с думите:

– Значи дойдоха. Всъщност човек би трябвало да си направи удоволствието да ги изненада през нощта и да ги избие до крак.

– И това наричаш удоволствие? – попитах го аз.

– Защо не? Да не би да смяташ победата над врага за нещо трагично?

– Не, но съвсем не съм на мнение, че да отнемеш живота на сто и петдесет човека е удоволствие. Нали знаеш какво мисля по този въпрос! Както се уговорихме, ще ги оставим спокойно да продължат пътя си, а после ще ги обградим. Така, без да проливаме и капка кръв, ще ни паднат в ръцете.

– Да продължат пътя си ли, да! Ами ако утре сутринта не си тръгнат, а през целия ден останат там? Откъде ще вземем вода за нас и за конете?

– Няма да останат, можеш да бъдеш сигурен. И през ум няма да им мине да изгубят цял ден. А дори и подобна загуба на време да им е безразлична, още в ранни зори ще трябва да изоставят Стоте дървета, за да направят място на кавалерията.

– Дали тя наистина ще дойде?

– Съвсем скоро ще разберем.

– От кого?

– От команчите.

– Ще ги подслушаш ли?

– Да.

– Чудесно! Чудесно! И аз ще дойда!

– Не е необходимо!

– И да не е необходимо, пак ще дойда!

– В положение като нашето се върши само най-необходимото, всичко останало отпада. В противен случай ще се изложим на опасност, които иначе лесно могат да се избегнат.

– А безопасно ли е да подслушваш индианците?

– При определени обстоятелства, да.

– А не е ли уместно да вземеш някой, който да ти помага?

– Да ми помага? Хм-м! Да не би ти да искаш да ми помагаш?

– Йес.

– Благодаря! Къде-къде предпочитам да разчитам на себе си, отколкото на теб, мистър Кътър.

– Значи наистина искаш да тръгнеш сам?

– Не. Мистър Шуърхенд ще ме придружи.

– Защо не аз?

– Защото тъй искам. Нека с това приключим въпроса.

– Значи в него имаш по-голямо доверие, отколкото в мен?

– Дали е така, или не, е все едно. Ще взема него, а ти оставаш тук!

По лицето му личеше, че на езика му бе някакъв гневен отговор, но се овладя и замълча. Поради неговата непредпазливост той щеше да е последният човек, когото бих взел със себе си, за да подслушвам команчите!

Тъй като мислех, че индианците ще тръгнат още в ранни зори, можеше да се предположи, че щяха да легнат да спят рано. Следователно, ако исках да ги подслушам и действително да чуя нещо важно, не биваше да изчаквам твърде дълго. Ето защо след като се стъмни, останах в падината не повече от час и тогава заедно с Олд Шуърхенд поехме на път. По-късно, когато изгрееше луната, щеше да е по-трудно да се скрием от очите на стражите.

Тръгнахме по собствените си следи и щом достигнахме Стоте дървета, най-напред се насочихме към гребена на подковообразния „залив“ както ни повеляваше непредпазливостта, за да разузнаем дали там

има разположени постове. Измина доста време, докато претърсим целия полукръг, без да открием никакъв команч. Вупа-Умуги не беше оставил горе нито един страж. Сигурно бе изключително самоуверен.

Долу край езерцето горяха няколко малки огъня, поддържани с отрязаните клони, които бяхме видели пръснати наоколо. Изглежда, при извора бе седнал вождът с най-знатните си воини. Другите се бяха разположили от двете страни на поточето, но докъде, не можехме да видим. Не се виждаха и конете, твърде тъмно беше, за да открием къде стоят. А дали по-надолу в посока към Ляно бяха разположени постове, това също оставаше неясно, но ни беше и безразлично, защото няхахме намерение да отиваме в онази посока.

Задачата ни беше да се доближим до вожда колкото е възможно повече, та в най-благоприятния случай да чуем какво говори. И така започнахме да се промъкваме навътре в гъсталака, спускайки се между храстите надолу по склона. Олд Шуърхенд ме следваше по петите. Не ни беше лесно, защото всеки миг изпод краката ни можеше да се свлече част от извънредно ронливата и пясъчлива почва, а шумът щеше да ни издаде. Индианците бяха така притихнали, че подобен шум непременно щеше да стигне до слуха им. При всяка крачка първо внимателно протягах крак напред, за да проуча предварително съответното място. Придвижвахме се бавно, много бавно, и за това спускане сигурно изгубихме цял час, но най-сетне се озовахме зад един гъст храст, който се намираще толкова близо до извора, че можехме да чуваме разговора на лагеруващите край него индианци... стига изобщо да разговаряха.

Ала те мълчаха. Безмълвно и неподвижно седяха един до друг, заледани в трептящите пламъци на огъня, а миризмата издаваше, че неотдавна бяха пекли месо. Почакахме четвърт час, а после още толкова, но никой не наруши тишината и ако от време на време някой от индианците не размърдаваше ръка, за да сложи малък клон в огъня, човек можеше да си помисли, че има пред себе си някакви статуи. Ето че тъкмо когато Олд Шуърхенд ме побутна с мълчаливия, но осезаем въпрос дали няма да е по-добре да се връщаме, изведнъж нейде по-надалеч извън бивака проехтя силен вик, последван и от други викове. Значи там имаше постове и те, изглежда, бяха забелязали нещо необикновено, защото виковете, зачестиха и станаха толкова настоятелни, че вдигнаха на крак целия лагер. Вупа-Умуги светкавично се изправи. Другите край него също наскочаха. Шумът ставаше все по-силен, а виковете се чуваха ту от една, ту от друга страна. Звучаха точно така, сякаш гонеха някого, за да го заловят. Обзе ме безпокойство, от което не можех да се отърся въпреки

голямото си желание.

– Какво ли е това? – попита ме тихо Сигурната ръка.

– Сякаш гонят насам-натам някакъв човек – отвърнах му аз също шепнешком.

– Да, там има някой, когото искат да заловят. Не е лъжа. Ясно може да се долови. Кой ли ще е той? Да не би...? – Той не доизрече въпроса си.

– Какво искаше да кажеш? – попитах го.

– Нищо, сър! Би било наистина голямо безумие от негова страна!

– От чия страна?

– От... но не, не е, възможно!

– Възможно е. Знам за кого мислиш.

– Е? За кого?

– За Олд Уобъл.

– Мътните го взели! И ти ли така мислиш?

– Може да се очаква от него.

– Да, направо се е побъркал тайно да се промъква до неприятеля и понеже толкова много искаше да дойде с нас... Я слушай!

Отляво, нейде извън лагера, се разнесе вик:

– Сус така! Един мъж!

И веднага след това отдясно, от другата страна на храсталаците, чухме някой да вика:

– Сус кава! Един кон!

После стана тихо, но повече със слуха си, отколкото със зрението доловихме някакво раздвижване, което все повече се приближаваше. Отляво, а след това и отдясно докараха някого или домъкнаха нещо. Кой ли или какво ли можеше да е то?

Не бе необходимо дълго да чакаме, за да разберем. За наш ужас опасенията, които изказахме, се сбъднаха. Неколцина от команчите доведоха... Олд Уобъл. Беше обезоръжен и целият овързан с ремъци. А само секунди след това докараха и коня му. Значи ни беше последвал и то на кон. Каква шуротия! От опит знаех, че от него може да се очакват подобни своеволия, но да се реши да се промъква към индианците на кон, все пак не го смятах за способен чак на такава глупост.

Със своята нелепа постъпка той не само ни поставяше в голямо затруднение, но ни излагаше и на съвсем явна опасност. Команчите веднага щяха да си кажат, че не е сам и че с него има и други спътници. Всъщност тревогата за самите нас повеляваше незабавно да се отдалечим, но имавме ли това право? Не трябваше ли да направим тъкмо

обратното, да останем, за да видим какво щеше да се случи? Въпреки голямата си непредпазливост Стария все пак беше хитрец. Може би щеше да му хрумне някакво оправдание, тъй че да разсее подозренията на индианците.

– Уф! Олд Уобъл – възкликна Вупа-Умуги, щом съзря Стария. – Къде го заловихте?

Команчът, към когото бе отправен въпросът, отговори:

– Лежеше по корем в тревата и се промъкваше насам като койот, отиващ да търси плячка. Конете ни станаха неспокойни, защото надушиха неговия жребец, който той беше вързал отвъд нашите постове.

– Оказа ли съпротива?

– Pshaw! Искаше да избяга и ние го погнахме насам-натам като краставо куче, но щом го заловихме, не посмя да се отбранява.

– Забелязахте ли и други бели?

– Не.

– Тогава вървете и потърсете следите им! Този стар бледалик едва ли е сам тук в началото на пустинята.

Воинът се оттегли, а вождът заедно със своите хора пак седна на земята толкова спокойно, сякаш абсолютно нищо не се бе случило. Отправи заплашителен поглед към Олд Уобъл, който, подкрепян от двама команчи, стоеше изправен пред него, после заби ножа си в земята и каза:

– Ето къде е ножът на разпита. Той може да те убие, но може и да ти подари живота. От теб зависи. Ако ни кажеш истината, ще се спасиш.

Краля на каубоите извърна очи към храсталците в посока към нас, като явно ни търсеше, но за щастие това бе само съвсем кратък поглед. Ако не се беше овладял навреме, много лесно можеше да ни издаде.

– Къде са спътниците ти? – попита вождът.

– Нямам спътници – отвърна Стария.

– Сам ли си?

– Да.

– Това е лъжа!

– Истина е!

– Ще ги търсим и ще ги намерим.

– Жив човек няма да намерите.

– Ако се окаже, че лъжеш, ти ще си виновен за ужасната смърт, от която ще умрете.

– Тогава нареди на хората си да търсят. Нямам нищо против.

– Какво правиш тук, където започва пустинята? Нима ще се опиташ да се оправдаеш, че си дошъл да ловуваш?

– Не, Олд Уобъл не е толкова глупав. И все пак наистина бих казал, че съм дошъл на лов.

– Ами какво искаш да ловуваш? Та тук няма никакъв дивеч.

– Намира се и то доста.

– От кой вид? – Вупа-Умуги презрително се изсмя.

– Червен дивеч³⁴.

– Уф!

– Да, червен дивеч, което ще рече индианци. Дойдох тук на лов за индианци.

Той беше много смел. Вероятно разчиташе на нас. Изглежда, беше убеден, че се крием нейде наблизко и го чуваме. И много вероятно смяташе за съвсем естествено, че няма да го изоставим в незавидното му положение. Но, разбира се, лесно може да се предположи, че този път се лъжеше. Щом с неблагоприятието си сам се беше насадил на пачи яйца, нека сега сам се оправя. Преди всичко трябваше да се погрижим за себе си и да внимаваме да не заловят и нас. Нямахме право да рискуваме живота си, за да го освободим, при което щяхме да заложим на карта успеха на целия си хубав план тъй лекомислено, както и той бе постъпил.

Смелият отговор на Стария бе слисал вожда. Просто си личеше по израза на лицето му. Той мрачно смръщи вежди и със заплашителен тон каза:

– Нека Олд Уобъл внимава да не предизвика гнева ми!

– Защо е тази заплаха? Нали рече да ти кажа истината!

– Да, но не я казваш!

– Докажи го!

– Куче, как можеш ти, който си наш пленник, да искаш от мен доказателства! Собствените ти думи са доказателство, което те уличава в лъжа. Ти каза, че си бил тук на лов за команчи. Нима е възможно един-единствен човек да тръгне на лов за десет пъти по петнайсет червенокожи воини?

– Не е.

– И все пак твърдиш, че си сам!

– Така е. Но тук съм само като разузнавач. Другите ме следват. И ви предупреждавам! Направите ли ми нещо лошо, те жестоко ще ви отмъстят за мен.

– Pshaw! Кои са хората, с които се осмеляваш да ни заплашваш?

34. Игра на думи – в немски език „червен дивеч“ означава също сърни и елени. Б. пр.

– Всъщност не би трябвало да ви казвам, защото изобщо не подозирате, че са по петите ви. Но ми доставя удоволствие още отнася да ви отворя очите, което не е никаква грешка, тъй като е невъзможно да им се изплъзнете.

Стария изкриви покритото си с бръчки лице в победоносна гримаса и продължи:

– Познаваш ли вожда Нале-Масиув?

– Разбира се, че го познавам.

– Той се осмели да нападне бели ездачи и те го разгромиха.

– Уф! – беше единственият отговор на Вупа-Умуги.

– После прояви непредпазливостта да изпрати до вас вестonosци. Кавалерията откри дирите им и ги проследи.

– Уф!

– Дирите отведоха войниците при Синята вода, където сте били на бивак. Но вие вече го бяхте напуснали. Тогава те продължиха да ви преследват и ме изпратиха напред като съгледвач, за да открия къде ще лагерувате днес. Вярно, че ме пленихте, но ще се видите принудени да ме освободите, защото те са по петите ми и ще ви избият до крак!

„Слава Богу!“ – рекох си мислено, защото това беше най-доброто, та дори единственото, което можеше да измисли. Само така бе възможно да се разсеят подозренията им и да ги накара да повярват, че действително е сам. Да, той си оставаше стар хитрец, но това ни най-малко не смекчи яда ми към него.

Вупа-Умуги направи презрително движение с ръка и рече:

– Нека Олд Уобъл не тържествува предварително! Него го наричат Изтребителя на индианци и ние всички знаем много добре, че куршумите и ножът му никога не са проявили милост към някой червенокож воин. Много се радваме, че го спипахме и нямаме намерение да го освобождаваме. Напротив, той ще умре на кола на мъченията и с най-големите и отбрани изтезания и болки ще изкупи всички убийства, извършени от него!

– Така говориш сега, но ще стане съвсем иначе – отвърна му Кътър с тон на превъзходство.

– Куче, не бъди толкова дързък! – срыза го вождът. – Наистина ли мислиш, че си ни казал нещо ново? Отдавна знаем, че белите войници са се били с Нале-Масиув. Те са го победили, но само временно, защото той е изпратил до селото си вестonosци, за да доведат други сто воини.

– Ах, тъй ли? – възкликна Олд Уобъл, като се престори на разочарован.

– Да – продължи вождът, като сега вече неговият тон стана тържествен. – Ние също знаем не по-зле, че тези бели кучета са по петите ни. Самите ние искахме тъй да стане, подмамахме ги подир нас, за да ги унищожим.

– Отворил си една уста и ми разправяш всичко това само за да ме сплашиш, което, разбира се, няма да ти се удаде.

– Мълчи! Каквото казвам, е истина! Искате да ни погубите, но самите вие ще бъдете избити до последния човек!

– Pshaw!

– Мълчи! Аз ти казвам, че ви поставихме клопка, от която няма измъкване.

– Да, може би, ако сме толкова глупави да влезем в нея.

– Та ти вече влезе, вече си в нея!

– Толкоз по-внимателни и предпазливи ще бъдат белите войници.

– Те също ще влязат в нея, нищо друго не им остава.

– Охо!

Това пренебрежително възклицание на съмнение още повече въбеси вожда. Той грубо се сопна на Стария:

– Ако кажеш само още една такава дума, ще наредя да ти запушат устата! Ние дойдохме от Синята вода до тук само за да ни последват войниците. Ще изоставим и този лагер, за да ги подмамим в пустинята, където ги чака окаяна смърт.

– Смърт ли? Те ще се бият с вас и ще ви победят!

– Няма да има никаква битка. Ще ги подлъжем да навлязат далеч навътре в пясъците, където няма вода. Там ще загинат от жажда, без да имат никаква полза от оръжията си.

– Едва ли ще се оставят да ги подмамим.

– Ще се оставят. Сигурен съм. Мислиш ли, че нямаме очи и уши? Тази нощ войниците ще бивакуват само на няколко часа езда зад нас и сутринта по някое време ще бъдат тук, но тогава нас няма да ни има и те ще продължат по петите ни. Ала след тях идва Нале-Масиув с много повече от сто воини. Така те ще попаднат между него и нас, между глада, жаждата и нашите пушки и ще измрат като псета.

– Мътните го взели! – извика Олд Уобъл с такъв глас, сякаш бе силно изплашен.

– Да, ужасът те сковаваше вече, нали! – изсмя се злобно вождът. – Най-после ще проумееш, че сте загубени. Но и за нещо друго искам да си поговорим. Къде са бледоликите, които бяха заедно с теб при Синята вода?

– Бледолики ли? Кого имаш предвид?
– Поразяващата ръка.
– А, него значи!
– Да, него. И Сигурната ръка, когото ни откъгнахте, както и всички останали.

– Не знам къде са.
– Не лъжи!
– Не лъжа. Как мога да знам къде са сега?
– Нали бяхте заедно!
– Да, но само през оня ден, после се разделихме.
– Не ти вярвам. Решил си да не казваш, че са при войниците!
– При войниците ли? И през ум няма да им мине подобно нещо.
Поразяващата ръка не е човекът, който ще се присъедини към такива хора, та да изгуби самостоятелността си. Или може би си мислиш, че той ще се унижи да стане техен шпионин?

– Олд Шетърхенд е горд – призна вождът.
– Не е само това. Той е приятел както на белите, тъй и на червенокожите. Е, нима тогава ще се намеси в избухналата между вас война?
– Уф, звучи правдоподобно.
– А нима не склучи с теб мир при Синята вода?
– И това е вярно. Но къде е сега?
– Тръгна надолу по течението на Рио Пекос, за да се срещне с Винету във вигвамите на апачите мескалеро.
– Сам ли препусна на коня си?
– Не, другите останаха с него.
– А защо не го придружи и ти?
– Защото исках да се присъединя към войниците, чийто скаут съм в момента.

– Нима наистина си тръгнал съвсем сам? Не ти вярвам. Последните ти думи отново събуждат подозренията ми. Поразяващата ръка е при вас!

– Не е!
– Убеден съм в това!
– Смятах Вупа-Умуги за далеч по-умен човек, отколкото се показва. Та нима не проумява, че с тези съмнения се zlepоставя?
– Не. Защо?

– Жалко. А нима Поразяващата ръка по време на боен поход не струва повече от сто воини? Нима в това отношение Сигурната ръка не му е равностоен? Ако при нас се намираха толкова прочути мъже,

нямаше ли да ти кажа, за да те сплаша, та да не посягаш на живота ми?

– Уф! – кимна вождът в знак на съгласие.

– Ако можех да те заплаша с тези двама бледолики, това щеше да бъде за мен голямо предимство. А щом не го правя, трябва да разбереш, че наистина не са при нас.

– Уф! – прозвуча отново потвърдително.

– И така, ако исках да измисля някоя лъжа, щях да предпочета да кажа, че двамата са нейде наблизо и ще ме спасят, а нямаше да го отричам. Ако Вупа-Умуги не го разбира, тогава не е много добре с ума!

– Куче, какво те интересува моят ум! Сега знам как стоят нещата и всичко ще зависи от това, дали воините ми, пръснали се из цялата околност, за да я претърсят за твои спътници, ще намерят някого, или не. Но във всички случаи си загубен. Не мисли, че ще те убием незабавно! Няма да направим толкова лека участта на Изстребителя на индианци. Ще те вземем с нас, за да може цялото ни племе да види как умираш и да ликува над мъките ти. А трябва да си с нас и за да се убедиш със собствените си очи, че казвам истината, като твърдя, че бледоликите войници ще загинат в пустинята като псета. Е, какво има, какво ще ми съобщиш?

Този въпрос бе отправен към един индианец, който се приближи на кон и скочи на земята. Той му отговори:

– Обиколихме и претърсихме цялата околност, но нищо не открихме. Явно този бледолик е дръзнал да се приближи до нас съвсем сам.

– Ще заплати тази дръзост със живота си. Вържете му и краката и го стегнете целия с ремъци така, че да не може да се помръдне! Нека го пазят петима воители, които ще отговарят за него с главите си. Изпратете постове по горния край на падината, за да не може никой да ни обвини в непредпазливост!

Разбира се, той бе допуснал вече тази непредпазливост и така значително ни беше улеснил тайно да се промъкнем до лагера им. Сега най-важното беше бързо да се отдалечим, а не да чакаме, докато горе поставят стражи, в противен случай се излагахме на опасността да бъдем открити от тях. И тъй възможно най-бързо, но и най-безшумно запълзахме обратно нагоре по склона, при което, разбира се, не се забавихме толкова много, както при спускането.

Щом се озовахме горе, най-напред побързахме да се отдалечим на достатъчно разстояние, за да не могат да ни видят или чуят. После позабавихме крачка.

– Е, сър, какво ще кажеш сега? – попита ме Сигурната ръка.

- Неприятно, да, много повече от неприятно! – отвърнах му аз.
- Стария пак ни изигра лош номер.
- За щастие е по-лош за него, отколкото за нас.
- Да. Но след като забърка кашата, той съвсем не се държа лошо.
- Жалко, страшно жалко за него! Иначе е мъжага и половина и, ако нямаше навика да постъпва толкова безразсъдно и на своя глава, щеше да има голяма полза от него. Ала както стоят нещата, човек трябва да внимава с него повече, отколкото с някой грийнхорн. Той е такъв тип, който е най-добре да бъде сам, защото иначе става опасен за всички хора, към които се присъедини.
- Естествено се надява на помощта ни.
- Разбира се. Ще го измъкнем от плен.
- Дали ще е възможно?
- Да. Не бива да го изоставяме.
- Значи искаш да го освободим още тази нощ?
- Не, няма как.
- Хм-м, мисля, че това няма да те затрудни.
- Благодаря ти за доверието! Ако казах, че не е възможно, няхах предвид самото му освобождаване. Защо да не го освободим ние двамата още тази нощ? Струва ми се, че сме вършили и далеч по-трудни неща. Вярно, че ще рискуваме живота си, но съм убеден, че ще успеем, обаче индианците ще узнаят, че сме тук, а точно това не бива да става. Нима ще поставим под въпрос целия си хубав, тъй добре обмислен план заради един човек, който непрекъснато го заплашва с провал, като върши все нови и нови шуротии?
- Не, няма.
- В момента животът му не е застрашен, нали го чухме. Е, вярно, положението му не е розово, но сам си е виновен и нека това му бъде заслуженото наказание. Команчите ще го вземат със себе си, нищо не можем да направим сега. Но по-късно, когато влязат в клопката, ще се видят принудени да го освободят.
- Ако не го използват като заложник.
- Pshaw! Естествено няма да се съгласяваме с подобни условия.
- За мен си остава съвършено необяснимо как човек и то на неговата възраст, може непрестанно да върши подобни номера. Вече получи достатъчно добри уроци.
- Не му помагат, защото на него му е направо невъзможно да се подчинява на други хора.
- Да вземе да тръгне подир нас и той да се промъква до индианския

лагер! И на всичко отгоре на кон! Човек не може да нарече това другояче освен лудост! Не си ли на същото мнение, сър?

– Да, но както се казва, всяко зло за добро. Можем само да се радваме, че е взел и коня си.

– Защо? – Защото команчите сигурно щяха да го търсят и нямаше да мирясат, докато не разберат къде е.

– Аха! И щяха да ни открият!

– Разбира се. Колкото и да е невероятно, че на някой може да му дойде откачената мисъл да вземе тайно да се приближава към индиански лагер на кон, все пак съм доволен, че е станало така. Вождът се успокои и воините му няма да претърсват повече околността.

– Хм-м! Да се надяваме!

– Убеден съм в това. Дори отново да го обземат подозрения, той вече няма да има време да предприеме продължително издирване. Нали чухме, че кавалерията скоро ще бъде тук. Дотогава той трябва да е изчезнал.

– За щастие е така и можем да кажем, че поне ние двамата постигнахме целта си. Отначало нямаше никакви изгледи да чуем и научим нещо, и едва появяването на стария Уобъл развърза езика на вожда. Значи благодарение на Кътър успяхме да подслушаме нещичко. Можем да му го зачетем като смекчаващо вината обстоятелство, ако се окажем склонни да му простим.

– Благодаря за предложението! Достатъчно често му прощавах, сега вече край! В случая не може да има смекчаващи вината обстоятелства. Там, където непрестанно става въпрос за свободата и живота ти, би било чисто самоубийство, ако не се защитиш срещу подобен род опасности. А единственият вид защита в случая се състои в това, да направиш невъзможно повтарянето на такива номера.

– Как?

– Като се разделим със стария Уобъл. Аз се отказвам от компанията му. Щом го освободим, нека върви където си иска. Вярно, отначало се радвах, че се запознах с него, но той ми отрови радостта. Вече наистина не е никакво удоволствие да си заедно с него и да го гледаш как непрекъснато върши глупости. В такъв случай предпочитам да съм с най-неопитния новак. Грийнхорнът се подчинява и следва съветите на опитния уестман, понеже съзнава собствената си неопитност, а тук си имаме работа с един стар horseman³⁵, който се гордее, че някога са го наричали

35. (англ.) – Ездач, в случая (презрит.) коняр. Б. пр.

Краля на каубоите и в гордостта си смята, че е под достойнството му да се подчинява на чужда воля. Добрият каубой може да е отличен пастир и ездач, а може би и сносен стрелец. Но за да бъдеш свестен уестман, са необходими много повече качества!

Бях се разпалил и навярно щях да продължа да мърморя, ако не бяхме достигнали нашия бивак.

Щом апачите научиха, че Олд Уобъл е пленен от команчите, най-възрастният от тях, онзи, който имаше правото да говори и от името на останалите, каза:

– Старата бяла коса възседна коня си и се отдалечи, без да ни пита. Трябваше ли да се опитаме да го спрем?

– Не – отговорих му. – В никакъв случай нямаше да се вслуша в думите ви. Но защо се е качил на коня си, вместо да тръгне пеша? Знаете ли причината?

– Знаем я, защото ни я каза. Това бе единственото нещо, което ни каза. Взе коня, понеже бързаше. Искаше да стигне до лагера на команчите преди вас, а после да ви изпревари и на връщане.

– За да се бие после пред нас в гърдите! Е, вече има всички основания да разтръби навсякъде „славата“ си. Погрижи се бдителността на постовете да не отслабва! А сега да лягаме да спим, защото при изгрев слънце трябва да сме на крак.

Но не можах да спя добре, тъй като ядът ми, предизвикан от Кътър, дълго държа очите ми отворени и когато при изгрев слънце ме събудиха, не си бях отспал.

За нас бе важно да наблюдаваме потеглянето на команчите. Вярно, виждахме тъмната ивица, образувана на южния хоризонт от Стоте дървета, но самите индианци не ни бе възможно да различим. Ето защо взех далекогледа и заедно с Олд Шуърхенд напуснахме нашия лагер, за да скъсим разстоянието до тях. Нейде по средата на пътя седнахме на земята и зачакахме. Не измина много време и противниците ни започнаха да излизат от хралалаците. Отдалечавайки се, те яздеха също както на идване, не в индианска нишка. Това те правеха с цел да оставят широка, ясно видима диря и така да улеснят кавалерията в преследването. Както и бяхме предвидили, за пътепоказатели използваша коловете, за които мислеха, че са поставени от Шибя-бигк. Нямаха никаква представа, че междувременно те бяха разместени.

След като изчезнаха в далечината на югоизток, ние зачакахме в най-голямо напрежение повече от час. И ето че по едно време откъм запад изникнаха шест конници, чийто път явно водеше към Стоте

дървета.

– Това са драгуните – обади се Сигурната ръка.

– Да – потвърдих аз. – Тези са съгледвачите, изпратени напред от командира, за да открият команчите.

– Тогава той е по-предпазлив от Вупа-Умуги, който се появи направо с целия си отряд, без да изпрати разузнавачи.

– Вупа-Умуги беше съвсем уверен в безопасността си, докато командирът не знае дали команчите са все още тук, или не са. Впрочем изпращането на разузнавачи толкова строго се спазва във войската, че този офицер би се провинил в непостима грешка, ако пропусне да вземе подобна предохранителна мярка.

– Какво ще правим сега? Ще отидем ли при тях?

– Не.

– Защо? Най-бързият начин да свършим тази работа ще е да кажем на разузнавачите им, че индианците са си тръгнали. Тогава няма да е необходимо да си губят времето в търсене.

– Прав си, но много ми се иска да си направя една шега.

– Каква шега?

– Когато пристигнах в лагера им отвъд Мистейк каньон, техният командир не се отнесе много сериозно към мен и се държа с мен като с новак.

– Глупак!

– Хм-м! Едва ли можеше да постъпи иначе, защото се представих за търсач на гробове.

– Търсач на гробове ли? Това пък какво е, сър?

– Метнах ги, че изследвам произхода на индианците, а за такъв учен са особено важни разкопките, и то на старите гробове.

– Аха, тъй значи! И той ти повярва?

– Да.

– Тогава е точно това, което вече казах, а именно глупак!

– Възможно е. Но дори Паркър и мъжете, които бяха заедно с него, ми повярваха и допуснаха да ги заблудя.

– Невероятно! Който те види, който огледа цялата ти външност и прецени твоя нрав и характер, непременно ще забележи, че не си нищо друго освен...

– Освен уестман ли? – прекъснах го аз.

– Йес.

– Тогава се преструвах, а и облеклото ми изглеждаше съвсем иначе. Наистина не бе кой знае колко трудно да ме вземат за грийнхорн. Много

ми беше забавно, че стана така, и сега страшно ми се иска да видя физиономията на командира, когато се срещнем тъй неочаквано в лишената от живот пустиня Ляно Естакадо.

– Значи ще има малко театър, така ли?

– Да.

– Тогава ще искаш отначало да отидеш при него без нашите апачи?

– Да.

– И без мен ли?

– Ти можеш да дойдеш.

– Чудесно! Много ми се ще да чуя какво ще каже, като разбере, че мнимият изследовател на гробове не е някой друг, а Поразяващата ръка. Сигурно ще направи страшно умна физиономия.

С помощта на бинокъла забелязахме, че шестимата ездачи се разпърснаха и така достигнаха Стоте дървета. Постъпиха много хитро, но, разбира се, не знаеха, че е излишно, понеже команчите си бяха отишли.

След като изчезнаха от очите ни, изминаха не повече от десетина минути и ето че отново видяхме един от тях, който се връщаше в пълен галоп, за да доложи на командира си, че може да продължи ездата, защото врагът бе напуснал Стоте дървета. Не бе изминал и час, когато видяхме драгуните. Върнахме се в нашия лагер, за да си вземем конете и да дадем на апачите указанието да ни последват след един час.

Отначало издехме бързо, но когато вече бе възможно да ни видят от Стоте дървета, забавихме ход, повлякохме се като хора, които разполагат с много време, защото нямат никаква важна работа. Щом се приближихме на около хиляда крачки от храсталациите, забелязахме, че там има няколко поста. Не можахме да видим останалите, защото те бивакуваха във вътрешността на „залива“. Постовете ни забелязаха и доложиха за нас. Ето че иззад храстите се появиха няколко войници, за да ни огледат. Тъй като бяхме само двама и то бели, спокойно изчакаха да се приближим.

– Стой! – подвикна ни най-предният пост. – Откъде идвате?

– Оттам – отвърнах му, като посочих зад гърба си.

– А накъде сте тръгнали?

– Натам! – при което посочих към лагера.

– Какво ще правите там?

– Ще поотдъхнем.

– Кои сте вие?

– Засега не те засяга, това е работа само на твоя офицер!

– Охо! Мое задължение е да ви разпитам, а вие трябва да ми

отговаряте!

– Ако ни се иска, да, но тъй като не ни се иска, няма да отговаряме!

– Тогава ще стрелям!

– Опитай де! Преди да вдигнеш пушкалото си, ще бъдеш вече труп!

При тези думи насочих карабината „Хенри“ към него и продължих:

– Тук и ние и вие имаме еднакви права. Ние също можем да пита-
ме: „Кои сте? Откъде идвате? Какво търсите тук? Кой е офицерът, който
ви командва?“

– Какво? Заплашваш военен пост с пушка?

– Ами да. Нали виждаш!

– А знаеш ли, че в такъв случай можеш да се простиш с живота си?

– Глупости! Куршумите ни улучват също тъй безпогрешно, както и
вашите. А сега ни остави на спокойствие! Искаме да отидем при
езерото.

Заобиколихме храсталака и се насочихме към извора, край който
вече бе издигната офицерската палатка. Постът не ни попречи, но вой-
ниците, които бяха чули отговора ми, изтичаха напред, за да кажат на
командира как сме се държали, и що за опърничави типове сме ние два-
мата. Застанал пред палатката, командирът изслуша доклада им и сбър-
чил заплашително чело, зачака появяването ни. Но щом се приближих-
ме достатъчно, той ме позна и извика:

– Good luck! Та това е гроботърсачът! Е, от него могат да се очакват
такива шуротии. Представа си няма от подобни неща. Какво ли знае за
военно положение и за задълженията на поста, когато някой откаже да
му се подчини!

Докато говореше, ние се приближихме до него и скочихме от
конете.

– Good morning, sir! – поздравих неспринудено. – Разреши ни да се
настаним тук! Имаме нужда от вода и ние, и конете ни.

Той гръмко се разсмя и се обърна към офицерите, които се присъе-
диниха към кикота му:

– Вижте този човек, мешърс! Вероятно си го спомняте. Този тип е
оригинал и половина, а главата му е пълна с най-чудновати приумици.
Разбира се, няма дори и представа, че всъщност нашите постове е тряб-
вало да го застрелят. Срещу подобна глуповатост и боговете са безсил-
ни. И тъй, да му подарим животец, дето още мъждука в него. Намерил
си е и другар, който вероятно му е лика-прилика. Такива хора спокойно
можем да приемем в лагера си, без да се боим, че с нещо ще ни
напакостят.

После той отново обърна глава към нас и продължи:

– Да, можете да останете тук и да пиете колкото си искате вода. Знаем, че ви е страшно необходима, тъй като твърде вероятно вашите мозъци не съдържат нищо друго освен вода.

Пуснахме конете си на свобода и седнахме до извора. Взех кожената чаша за пиене от пояса си, внимателно гребнах вода, изпих я много бавно и едва тогава отвърнах:

– Мозъците ни съдържали вода? Хм-м! А ти, сър, нима не пи също?

– Разбира се, че пих. Какво искаш да кажеш?

– Че и на теб водата ти е била необходима.

– И...?

– И от това за мозъка ти може да се направи същия извод, както и за нашите.

– Мътните го взели! Искаш да ме обидиш, така ли?

– Не.

– Но това беше обида!

– Хайде де! Само си помислих, че трябва да бъда към теб точно толкова учтив, колкото и ти към нас.

– Ето ти на! Този човек не знае какво говори. Скита се из страната и разкопава стари гробове, за да търси изгнили кости. Как да не си наясно тогава, че не бива да обръщаш внимание на онова, което казва.

За да илюстрира по-добре думите си, той се почука по челото с върха на показалеца си, а после ме попита:

– Сър, откри ли много такива гробове?

– Нито един – отвърнах му.

– Не е трудно човек да се досети. Който иска да намери индиански гробове, не бива да се отправя към дивата Ляно Естакадо.

– Ляно Естакадо ли? – попитах аз привидно слисан.

– Да!

– Ами къде се намира тя?

– Не знаеш ли?

– Знам само, че била някаква много печална местност.

– О, *sancta simplicitas*³⁶! Значи не знаеш къде се намираш?

– В прерията, тук край това хубаво езерце.

– И накъде се каниш да продължиш?

– Натам – посочих на изток.

– Натам ли? Тогава ще навлезеш в Ляно Естакадо!

36. (лат.) – О, свещена простота! Б. пр.

– Наистина ли?

– Да. Можеш да благодариш на Бога, че ни срещна. Та ти нямаш никаква, представа, че се намираш в крайнините на пустинята! Продължиш ли да яздиш в тази посока, очаква те окаяна гибел!

– Хм-м! Тогава ще се върнем.

– Да, трябва да се върнеш, сър, иначе ще те изгълтат лешоядите.

– И вероятно няма да се натъкнем в Ляно на никакви гробове?

– Поне не на такива, каквито търсиш. Пишеш се за учен, а не знаеш, че всичките ти издирвания са напразни!

– Напразни ли са? Защо?

– Нали ни каза, че искаш да изкопаеш стари останки, за да разбереш по тях откъде произхождат червенокожите?

– Да, разбира се.

– Значи можеш да имаш полза само от стари, прастари гробове, така ли?

– Да.

– А ето че се скиташ из прерията и изобщо в Далечния запад, където наистина има гробове, ала те са нови!

– Хм-м! – промърморих замислено.

– Трябва да копаеш там, където са живели измрелите преди много време индиански племена. Не съм ли прав?

– Всъщност, да.

– Тогава напусни Запада! Гробовете, които търсиш, не се намират западно от Мисисипи, а източно. Този добър съвет мога да ти дам. Виждаш докъде се простира твоята ученост, щом други хора трябва да ти посочват правия път!

– Well! Тогава пак ще се прехвърля отвъд Мисисипи.

– Тъй те съветвам. А там ги няма и многобройните опасности, на които си изложен тук.

– Опасности ли? Хайде де!

– Какво? Не знаеш, че съществуват опасности ли?

– Откъде може да го знае човек като мен?

– Ами индианците!

– О, те няма да ми сторят никакво зло!

– Никакво зло? Какво лекомислие! Или каква неосведоменост! Изглежда, нямаш представа, че тъкмо сега команчите са изровили бойната секира. Избиват всичко живо – и червенокожи и бели!

– Но не и нас!

– Защо пък тъкмо вас няма да убият?

– Защото не сме им направили нищо лошо.
– Слушай, наивността ти наистина е прекалена! Тези индианци нямат милост към никого!

Поклатих невярващо глава. Тогава той гневно ми се тросна:

– Така е както ти казвам! И трябва да си ми благодарен, че те предупреждавам, сър. А всъщност накъде се отправихте след като напуснахте бивака ни отвъд каньона?

– Все на изток.

– А после?

– После стигнахме до езерото, наречено от индианците Синята вода.

– Синята вода? – извика той учудено, кажи-речи, изплашено. – Точно там се бе разположил на лагер един доста голям отряд на команчите!

– Ами? – възкликнах аз, преструвайки се, че нищо не знам.

– Ами-и-и? – имитира ме той. – Та нима не ви видяха и спипаха?

– Да са ни видели? Може би? Да са ни спипали? Не! Дори си направихме удоволствието да поплуваме в езерото.

– И не ви заловиха, така ли?

– Не. Като се поразмисля, ми се струва, че ако ни бяха заловили, сега нямаше да седим тук.

Тогава той отново се разсмя и извика:

– Наистина правилен извод, съвършено правилен! Щяха да ви убият и скалпират!

– Сър, тая работа не става тъй лесно, както, изглежда, си мислиш!

– Какво искаш да кажеш?

– Щяхме да се отбраняваме.

– Срещу сто и петдесет команчи?

– Да.

– С тези сачмалийки, дето ги имате?

– Да.

Отговарях му с такава сериозност и убеденост, че пак избухна бурен смях. Сигурната ръка полагаше големи усилия да овладее израза на лицето си. Въпреки всичко си личеше колко много го развеселява този разговор. Когато смехът поутихна, командирът продължи:

– И тая не е малка! Значи щяхте да се отбранявате? Наистина ли?

– Разбира се!

– Тогава ще ви кажа, че тази мисъл е чисто безумие. Повече от сто куршума незабавно щяха да ви направят на решето.

– Охо! Хм-м!

– Ако щеш вярвай, ако щеш недей! Всичко, каквото ти казвам, е истина. Всъщност колко време останахте край Синята вода?

– Един ден!

– А после накъде тръгнахте?

– Все на изток.

– Значи през равнината?

– Да.

– Право насам?

– Да.

– Наистина е цяло чудо, небивало чудо! Но нали виждам, че сте пристигнали здрави и читави!

– Да, цели-целенички сме. Та какво би могло да ни има?

– Какво би могло да ви има ли? Нечувано, наистина нечувано! Ами команчите също са яздили от Синята вода право насам.

– Тъй ли?

– Да, тъй! – отвърна той, кажи-речи, докаран до бяс от моето непринудено поведение. – Нима тези мерзавци не ви видяха?

– Не знам, те си знаят.

– Да, те сигурно знаят! – изсмя се злобно той. – И аз го знам. Не са ви видели, иначе нямаше да сте живи. Наистина, просто да не повярваш. Тия двамата яздят винаги натам, където са и команчите. Мотаят им се по пътя и пред очите им и все пак индианците не ги залавят. Подобно нещо не може да се случи на никой свестен уестман или войник. Какъв късмет! А на всичко отгоре тези хорица дори не подозират в каква опасност са се намирали. Все пак истина е каквото казва старата поговорка: „На глупците винаги им работи късметът!“

– Слушай, сър, не ни наричай глупци! В моята родина има друга поговорка, която означава горе-долу същото, но звучи далеч по-благоприлично.

– Коя е тя?

– Хората обичат да казват: „Роди ме майко с късмет, пък ме хвърли на смет.“

Спокойната усмивка, с която изрекох тези думи, изглежда, най-после му направи впечатление. Той ме огледа продължително с изпитателен поглед и после каза:

– Слушай, да не би да искаш да се пишеш голям хитрец? Не си въобразявайте, че сте по-умни от нас!

– Бъди спокоен, сър! Изобщо нямаме намерение да се сравняваме с вас. Би било глупаво.

– И аз тъй мисля! – кимна той със задоволство, без да схване истинския смисъл на думите ми. – Не е необходимо да бъда откровен с вас, но глупашината ви ме кара толкова да ви съжалявам, че ще ви кажа как стоят нещата. Ние нападнахме команчите и ги победихме. Те побягнаха от нас към Синята вода, а ние ги погнахме по петите. Оттам те пак избягаха, насочвайки се насам и сега ще ги подгоним и ще ги вкараме в Ляно Естакадо, където или ще умрат от жажда, или куршумите ни ще ги унищожат, освен ако не се предадат. Това е, което исках да ви кажа и за което няхахте никаква представа.

– Никаква представа ли? Нима наистина мислиш, че ние хич нищо не знаем? – попитах го вече със съвсем друг тон.

– Та какво ли можете да знаете! – отвърна ми той презрително – Най-напред знаем, че ако всичко се развие точно според плана ти, никога няма да заловиш команчите.

– Тъй ли? – попита той иронично.

– Да! Дори ще добавя, че не тях, а вас очаква тежката участ да умрете от жажда в пустинята.

– Наистина ли? Я виж колко умен стана изведнъж, сър! И защо ние ще умрем от жажда?

– Има ли в Ляно вода?

– Не.

– Разполагате ли с мехове?

– Не.

– Е, тогава можете ли да вземете със себе си вода?

– Не, по дяволите! Не задавай такива глупави въпроси!

– Въпросът ми не е глупав! В пустинята човек се нуждае от вода, а малкото вода, която има в мозъка си, както ти се изрази преди малко, няма да стигне, за да се спасят от смърт коне и ездачи. Знаеш ли докъде ще трябва да навлезете в пустинята, за да се срещнете с команчите? Знаеш ли докога конете ви ще издържат без вода на този пек в Ляно?

– Знам, че няма да се наложи да навлизаме кой знае колко навътре в пустинята, защото и червенокожите нямат вода.

– Убеден ли си в това?

– Напълно!

– Тогава на мен също тъй ми е жал за теб, както преди малко моята глупашина предизвика състраданието ти, защото команчите знаят едно място в Ляно Естакадо, където има достатъчно вода.

– Ха! Има ли такова място?

– Да.

- Невъзможно!
- Защо да е невъзможно? Никога ли не си чувал, че в пустините има оазиси?
- Но не и в Ляно Естакадо.
- Тъкмо тук има езеро, което и хиляда коня не могат да пият!
- Дрън-дрън! Ти дори не подозираше, че се намираш в крайнините на Ляно, от къде на къде ще знаеш за това езеро!
- Остави какво не съм подозирал и какво знам! Ти самият нямаш никаква представа какво знаем ние двамата, аз и приятелят ми.
- Та какво ще знаят двама гроботърсачи, а?
- Че с всичките си мисли и намерения се намирате в страшна заблуда и сяхте да тръгнете право към сигурната си гибел, ако ги нямаше неколцината мъже, поставили си за цел да ви спасят.
- Към сигурна гибел ли? Фантасмагории! Но от теб, сър, може да се очакват такива приказки. И кои са тия благородни мъже?
- Трима са, а именно Винету, Сигурната ръка и Поразяващата ръка. При тези думи командирът учудено вдигна вежди и попита:
- Винету, вождът на апачите ли?
- Да.
- Поразяващата ръка, белият ловец, неговият приятел?
- Да.
- И Сигурната ръка, за когото толкова често говорят?
- Да, тези тримата.
- И желаят да ни помогнат?
- Налага се, ако не искат спокойно да гледат как влизате в клопката, поставена ви от команчите.
- Клопка ли? Поставена на нас? Да нямаш температура?
- Сър, главата ми е съвсем в ред.
- Изглежда, не е така. Напротив, струва ми се, че страдаш от халюцинации.
- Ако има някой с разстроени сетива, това сте вие. Познавате ли предводителя на команчите, с които сте се сражавали?
- Не знаем как се казва. Нямаме скаут, който да може да го научи.
- Този вожд е Нале-Масиув, Четирите пръста. А как се казва вождът на команчите, които лагеруваха край Синята вода?
- Същият този Нале-Масиув, ако не се лъжеш в името му.
- Не, той беше Вупа-Умуги, Големия гръм.
- Значи друг вожд?
- Да.

– Не може да е друг, сигурно е бил същият, защото го гонихме чак до Синята вода, сър.

– А-а! Туй ще са халюцинациите, за които спомена! Ти беше тъй любезен преди малко да ни обясниш как стоят нещата и то без да е необходимо. В замяна на това сега ние ще ти кажем какво е истинското положение, макар да не е необходимо. Нале-Масиув се е съюзил с Вупа-Умуги да ви погуби. Той не е тръгнал за Синята вода, а е изпратил хора до своето село, за да му доведат бързо още стотина воини. Докато сте мислили, че го преследвате, той е останал зад гърба ви и ви следва по петите. Подмамил ви към Синята вода, където ви е очаквал Вупа-Умуги, а щом сте се приближили, веднага се е оттеглил, за да ви освободи мястото. Вупа-Умуги, вождът на наините, се е отправил насам към местността, където се намираме в момента, наричана от команчите Сукс-ма-лестави, Стоте дървета. Той пристигна тук снощи. Вие сте яздили по петите му. Преди да се появите, той навлезе в пустинята, за да ви подмами подир себе си. Докато си мислите, че го преследвате и ще можете да го разгромите, той ви подлъгва да влезете в клопка. Язди напред с наините си, а по петите ви следва Нале-Масиув с много повече от сто воини. Намирате се между тези два отряда. Това е истинското положение на нещата, сър.

Въпросителните погледи на офицерите му непрестанно шареха между мен и него. Самият той смаяно бе втренчил очи в мен, сякаш бях някакво необяснимо явление. Накрая ме попита:

– Сър, що за измишльотини са това?

– Ни най-малко не измислям. Това, което говоря, е самата истина.

– Откъде знаеш всички тези имена?

– Говоря езика на команчите.

– Ти, гроботърсачът?

– Гроботърсач, pshaw! Все още ли не можеш да проумееш, че и що се отнася до мен, също се намиращ в голяма заблуда?

– Заблуда ли? А не си ли човекът, за когото те мислех, сър?

– Не.

– Ами кой си?

– Сега става ясно кой има вода в мозъка – ти или аз. Нима наистина мислеше за възможно, че един учен, следователно човек с университетско образование, ще вземе да се скита като последния глупак из Дивия запад само за да търси гробове?

– All devils!

– И че непрестанно ще се мотае из краката на индианците, без те да

го забележат?

– Учуден съм, сър!

– Учудвай се на себе си, а не на мен! Преди малко ти назовах имената на трима мъже, за които навярно често си чувал да се говори. Случайно да ти е известно какъв кон язди Винету?.

– Вран жребец, който се казвал Вятър.

– Да. Вятър. На езика на апачите името му е Илчи. А чувал ли си и за коня на Поразяващата ръка?

– Да, и той е вран жребец. Наричат го Светкавица.

– Вярно! На езика на апачите Хататитла. А сега погледни внимателно коня ми!

Моят вран жребец пасеше на около седемдесет-осемдесет крачки от нас. Обърнах се към него и извиках името му: „Хататитла!“ – Той веднага дотича и гальовно започна да потрива муцуната си в рамото ми.

– Zounds! – извика командирът. – Да не би...?

– Да, да не би...! – засмях се аз. – Ти си кавалерист и вече си виждал този кон. Тогава го взе за гальотаджийска кранта. Огледай го повнимателно. Виждал ли си някога толкова благороден жребец? Нима някой „гроботърсач“ може да притежава такова безценно животно?

Офицерът преглъщаше и се мъчеше да отговори нещо, но от смущение това дълго не му се удаде. Най-сетне възкликна:

– Къде са ми били очите!

– Да, къде ли са били! Знаеш ли как е въоръжен Винету?

– С прочутата си Сребърна карабина.

– А Поразяващата ръка?

– С мечкоубицеца и карабината „Хенри“.

– А не забеляза ли още във вашия бивак отвъд Мистейк каньон, че имам две пушки?

– Забелязах, но едната от тях беше в калъф.

– Е, сега не са скрити в нищо. Ето, погледни ги!

Показах му ги отблизо. И другите офицери заоглеждаха пушките с най-голямо любопитство.

– Мътните го взели, сър – продума с мъка той, – да не би тази здрава тежка „Райфъл“ да е мечкоубиецът?

– Той е.

– А тази пушка със странния затвор?

– Карабината „Хенри“. Да, тя е.

– Тогава...тогава ти...си... – взе да заеква той от смущение и не довърши мисълта си.

– Олд Шетърхенд ли искаш да кажеш? – намесих се. – Да, това съм аз.

– А твоят спътник?

– Олд Шуърхенд е името му.

Безкрайно изненадани, офицерите взеха да повтарят двете имена, които мигновено се разнесоха из целия лагер от уста на уста. Командирът скоочи на крака, погледът му зашари между нас двамата и с такъв тон, сякаш бе в някакъв унес, той попита:

– Олд Шетърхенд и Олд Шуърхенд! Нима е възможно!

– Не вярваш ли? – попитахте.

– О, вярвам, но... но...

Той бе прекъснат, защото от мястото, където се намираха постове-те, проехтя силен вик:

– Индианци! Идват индианци!

– Откъде? – провикна се командирът.

– Ей оттам, от север – гласеше отговорът, при което постовите показаха към споменатата посока. Офицерът се нареди да издаде заповед за тревога. Попречих му.

– Бъди спокоен, сър! Няма нищо страшно. Ако все още не вярваш, че сме хората, за които се представихме, ей сега ще дойдат свидетели, които ще потвърдят, че говорим истината.

– Червенокожите ли имаш предвид?

– Да.

– Но това са неприятели! Трябва веднага да...

– Нищо не трябва, нищо! Те са приятели, дори са ваши спасители. Апачи са и ги доведох, за да ви помогнат срещу команчите.

– Апачи? Сър, поставяш ме в такова положение, което е изключително опасно за мен. Червенокожите са си червенокожи. Никому не можеш да имаш доверие, а и все още не знам дали наистина си Олд Шетърхенд.

– Well, тогава вземи всички мерки, които сметнеш за необходими. Само се въздържай от враждебни действия. Ще ти обясня как стоят нещата, но преди това ще дам на апачите указания да не се приближават до лагера на пушечен изстрел, докато не спечеля доверието ти.

– Ще отида да им кажа – предложи услугите си Олд Шуърхенд.

– Добре, сър! Кажете им и неколцина от тях да отидат на пост горе на обраслата с храсти и дървета височина.

– Горе ли? Защо? – попита командирът, все още обзет от подозрения. – Защо са тези постове зад гърба ми?

– За да се оглеждат за Нале-Масиув. Нали ти казах, че е по петите ви. Всеки миг може да се появи.

– Но можех да изпратя на пост от моите хора!

– Апачите имат по-добро зрение.

– Мътните го взели! Ами ако сте... ако сте...

– Изплюй камъчето, сър! Искаш да кажеш: „Ами ако сте врагове и измамници?“

– Така е – призна си той.

– Наистина ли мислиш, че двама бели могат да бъдат толкова дръзки и същевременно толкова пропаднали, та да таят подобни намерения?

– Хм-м! Не знам дали индианците, дето идват, наистина са апачи.

– Значи не умееш да различаваш апачи от команчи, така ли?

– Не.

– И въпреки това воюваш с индианци? В такъв случай можеш да извършиш невероятно големи грешки! Впрочем погледни, ей ги къде се приближават! Петдесет души са. По моя преценка имаш около стотина добре обучени кавалеристи. Нима се страхуваш от индианците?

– Не. Ще ти се доверя, сър. Само че нека не се приближават до лагера, докато не им разреша. Дългът ми повелява да поставя това искане.

– Разбирам. Ето сега виждаш, че можеш да си спокоен. Мистър Шуърхенд е вече при тях. Те спират и слизат от конете. Само трима продължават нагоре към височината. Това са постове, които ще се грижат за безопасността ни.

– Добре, доволен съм, сър! Въпреки това не бива да пропусна да взема мерките, които са наложителни за гарантиране на нашата сигурност.

Той даде няколко заповеди, в резултат на които войниците му с готови за стрелба пушки заеха такива позиции, че лесно да могат да отблъснат нападението на апачите, в случай че те изобщо имаха подобно намерение.

– Това не бива да те ядосва – извини се той.

– И през ум не ми минава да ти се сърдя! – отвърнах му. – Ако ме беше изслушал докрай, щеше да ми имаш по-голямо доверие. Ето мистър Шуърхенд се връща. Да седнем пак заедно! Ще ти разкажа някои неща и ще ти дам доказателства, че преди малко ти казах истината и без нас щяхте да загинете.

Отново се настанихме един до друг край езерото така, както бяхме седели преди и му съобщих каквото трябваше да знае. В наш личен интерес беше да пропусна онова, което не бе важно за него. Разказът ми

направи силно впечатление както на командира, тъй и на другите офицери. Лицето му ставаше все по-сериозно, изразът му все по-разтревожен, а когато свърших, той остана известно време неподвижен, без да пророни нито дума, замислен над чутото. Неговите офицери вече също бяха убедени, че без помощта ни щяха да попаднат в клопка. Най-сетне той вдигна поглед към мен и каза:

– Мистър Шетърхенд, преди всичко един въпрос: ще ми простиш ли, че... че... се отнесох тъй с теб?

– С удоволствие! Значи вече вярваш, че съм Олд Шетърхенд?

– Би трябвало да съм идиот, за да не го вярвам!

– А също тъй можеш да си убеден, сър, че положението ви е точно такова, каквото ви го описах.

– Вече не е необходимо подобно уверение. Все пак уестман като теб превъзхожда дори и най-способния офицер! И при най-голямо желание, с всичката си хитрост и храброст не сме в състояние нищо да направим, ако не разполагаме с водачи, които много добре да са запознати не само с местностите, но и с езика и обичаите на индианците. Ти си подслушал команчите и така си узнал всичките им планове. По силите ли ни е това?

– Не.

– Не, не ни е по силите и без да подозираме каквото и да било, щяхме да попаднем в такава мелница, която навярно всички ни щеше да смели. Но затова онези кучета команчите ще трябва скъпо и прескъпо да ни платят. Никой от тях няма да се измъкне жив от кръстосания ни огън!

– Чакай, сър! Това е един въпрос, по който трябва да постигнем съгласие, преди твърдо да съм ти обещал споменатата вече помощ.

– За какво става дума?

– Аз не съм убиец!

– И аз не съм!

– Но се каниш да убиваш!

– Да убивам ли? Не. Изпратиха ме да воювам срещу индианците, докато ги победея или докато се предадат.

– А ако се предадат без бой?

– И тогава трябва да бъдат наказани.

– Какво искаш да кажеш?

– Ще заповядам да разстрелят всеки десети или двайсети човек, или от мен да мине, може и всеки трийсети.

– Тогава виж там как сам ще се оправиш! Но в такъв случай ще

трябва да се откажеш от помощта ни.

– Какво те прихваща? Съвсем не мога да се лиша от помощта ви. И преди всичко имам нужда от теб!

– И на мен така ми се струва и затова мисля, че съдбата на индианците ще се решава не от вас, а от нас.

– От вас ли?

– Да.

– Едва ли, мистър Шетърхенд!

– Така ще бъде!

– Няма да е така. Аз съм достатъчно справедлив да призная всичко, което си направил и се каниш да направиш, но навярно и аз мога да претендирам ти също да признаеш моите права.

– Разбира се, стига да имаш такива. Ще ми кажеш ли за какви права става дума?

– Ние двамата сме съюзници срещу команчите. Победим ли ги, ще имаме еднакви права да решим каква ще е съдбата на червенокожите. Ще признаеш, че не бива да се отгърват безнаказано!

– Не, не го признавам.

– Тогава сме просто на различно мнение, но се надявам, че ще се споразумеем. Ако ти малко отстъпиш, ако поотстъпя и аз, ще се срещнем нейде по средата и всеки ще може да каже, че горе-долу нещата са се развили според волята му.

– В случая за мен няма среда. Ако команчите ни окажат съпротива, естествено ще използваме оръжията си, но предадат ли се, никому не бива косъм да падне от главата. Такова е моето мнение и от него няма да отстъпя каквото и да става.

– Сър, трябва да има наказание!

– За какво?

– За това, че са се разбунтували.

– Какво наричаш бунт? Това, че някой защитава законните си права? Че индианците не са съгласни насилствено да бъдат прогонени от местата, където живеят? Че настояват правителството да спазва обещанията си, с които безсъвестно са били изиграни?

– Хм-м! Мистър Шетърхенд, убеждавам се, че е вярно онова, което разправят за теб.

– Какво е то?

– Че винаги държиш повече страната на червенокожите, отколкото на белите.

– Държа страната на всеки свестен човек и съм противник на

всички лоши хора.

– Индианците да не би да са свестни?

– Pshaw! Да не спорим по този въпрос! Ти си янки и освен това офицер. Няма да мога да те убедя да възприемеш мнението ми. Но в случая дори не става дума за моето становище, а за едно съвсем друго мнение, което е много погрешно.

– Навярно говориш за някое мое схващане, така ли?

– Да.

– Кое е то?

– Че ако команчите се предадат, ще участваш в решаването на частта им.

– И това мнение е погрешно, така ли?

– Да, съвсем погрешно.

– Защо?

– Защото ти няма да си победител.

– Ха! Няма ли? Ами кой тогава?

– Ние.

– Мътните го взели! Пак не те разбирам.

– А нещата са толкова ясни! Нали призна, че всички сте щели да влезете в поставената ви коварна клопка.

– И сега го признавам.

– А също и че ви спасихме?

– Да.

– Добре! С това отношенията ни са съвсем ясно очертани, няма какво да се добави. Избавихме ви от смърт и ни дължите благодарност.

– Да, по дяволите, дължим ви благодарност! И какво общо има това с наказанието на команчите?

– Че то не ви засяга.

– Ще ми обясниш ли какво искаш да кажеш?

– Всъщност не е необходимо никакво обяснение. Ние сме неколцина бели ловци, които могат да се разправят с цял отряд команчи, а освен това с нас са и треста апачи, дисциплинирани и въоръжени по-добре от команчите. Ще добавя, че особеностите на пустинята са в наша полза, да не говорим за другите предимства. Мислиш ли, че ще успеем да победим команчите?

– Да.

– И без вашата помощ?

– Е, хм-м... хм-м! – Той поклати замислено глава.

– Кажи спокойно да! Наистина не сте ни необходими. Давам ти душата си, че няма да ни се изплъзне нито един команч, дори и ако изцяло се откажем от помощта ви. И затова мисля, че съдбата на победените зависи единствено от нашата воля и ни най-малко от вашата.

– Да не би да искаш да кажеш, че нямате нужда от нас?

– Та аз вече го казах!

– Мътните го взели! Откровен си, сър, много си откровен!

– Откровеността е добродетел, която трябва да притежава всеки джентълмен.

– Значи се отказваш от помощта ни? Отпращаш ни да си ходим.

– Не. Вярно, казах, че не се нуждаем от вас, но признавам, че провеждането на плана ни ще бъде улеснено, ако можем да разчитаме на съдействието ви.

– Добре, но който помага, той участва и във взимането на всички решения!

– Много благодаря, не! Ако ни помогнете, нека това стане не с намерението да се извърши безсмислено клане! Нямаме време, команчите ще се появят всеки момент. Решавай, сър! Да или не!

– Какво ще стане, в случай че кажа да?

– Тогава ще се оттеглим оттук, за да направим място на команчите и щом се настанят на лагер, ще ги обкръжим.

– И ти мислиш, че ще се предадат?

– Да.

– Без съпротива?

– Да.

– Невъзможно.

– Остави това на мен! Ще ги пленим и после ще тръгнем по петите на Вупа-Умуги, за да затворим клопката зад гърба му.

– Well! А какво ще стане, ако кажа не?

– Тогава ще те помоля още сега бързо да напуснете лагера и да се отдалечите, докато Нале-Масиув мине оттук и продължи подир вожда Вупа-Умуги.

– След това пак можем да се върнем тук, така ли?

– Да.

– И оставаме с пръст в устата?

– Тъй излиза.

– Слушай, мистър Шегърхенд, ти си странен човек. Поставяш условията си тъй сбито, ясно и категорично, че човек, кажи-речи, започва да си мисли, че е някое хлапе от отделенията, което няма нито собствено

мнение, нито собствена воля!

– Наистина нямам основание да бъда многословен. Ние ви спасихме от смърт и се каним да пленим триста команчи. Ще се справим и без чужда помощ, но ако от благодарност искате да ни съдействате, ще приемем, ала само в случай че не ни поставяте никакви условия.

– Ами дългът ни! Нали трябва да накажем разбунтувалите се команчи!

– Сторете го друг път, но не и в този случай! Тези команчи са наши, а не ваши. Ако не бяхме ние, щяхте да им паднете в ръцете!

– Но помагам ли при пленяването им, как мога да поема отговорността, ако после ги пуснем да си ходят без никакво наказание?

– Много лесно можеш да поемеш тази отговорност пред човечеството, пред моето и своето сърце. А други инстанции не ме интересуват. Впрочем на нито един от вас и косъм не е паднал от главата и съм убеден, че никой от твоите началници няма да иска от теб да устроиш клане. И тъй, решавай!

– Хм-м! Човек наистина не може да ти се наложи! Дай ми пет минути, за да поговоря с моите офицери!

– Имаш ги, но не повече. С твоето колебание залагаме всичко на карта.

Станах и се отдалечих за уговореното кратко време. Когато се върнах, той ме уведоми:

– Какво да се прави, сър? Нека бъде както искаш! От наша страна ще бъде направо подло, ако си отидем и не ви подкрепим след като ни спасихте живота.

– Участиа на команчите ще решаваме ние, нали?

– Йес.

– Тогава се споразумяхме и аз се радвам, че в твое лице намерих толкова свестен и хуманен съюзник.

– Well! А сега ни кажи какво ще правим!

– Нека конете ви здравата се напият с вода и си прибери палатката! После тръгвате подир Вупа-Умуги. Коловете ще ви показват пътя.

– Ти тук ли оставаш?

– Само докато видя, че команчите идват.

– А докъде трябва да се отдалечим?

– Докъдето няма да ви забележат оттук, не по-далеч. Щом тези храсти и дървета изчезнат от погледа ви, ще спрете. Ние бързо ще ви последваме.

– Защо не тръгнеш с нас?

– Защото искам да наблюдавам пристигането на Нале-Масиув, а и защото нашите апачи също трябва да отидат с конете си до водата, преди да навлязат в безводната пустиня.

– Well, тогава да се хващаме на работа! Той даде необходимите заповеди и след половин час потегли с драгуните си. Нашите апачи вече можеха да се приближат до извора, за да напоят конете си и да напълнят меховете с вода. Междувременно аз се изкачих на височината, за да наблюдавам с бинокъла кога ще се зададе неприятелят. Тъй като команчите несъмнено яздеха по следите на драгуните, знаех съвсем точно в коя точка от хоризонта трябваше да се появят. При това бях убеден, че нямаше да ги чакам дълго, защото те сигурно предполагаха, че войниците не ще се бавят при Стоте дървета и бързо ще продължат по дирите на Вупа-Умуги, за да бъдат съвсем по петите му.

Предположението ми се оказа правилно, тъй като заедно със Сигурната ръка бях прекарал съвсем кратко време на поста си, когато на западния хоризонт забелязах някаква черна точка, която привидно много бавно се приближаваше към нас.

– Идват – казах на Сигурната ръка.

– Вече?

– Нима ги очакваше по-късно?

– Не. Я ми подай далекогледа си!

Дадох му го. След като внимателно се взира няколко секунди, той попита:

– Имаш предвид тъмната точка право на запад от нас?

– Да.

– В момента се разпада на повече части.

– Тъй ли?

– Да. Образуваха се шест... седем... осем по-малки точки, които се подреждат в полукръг и все повече се отдалечават една от друга.

– Значи са разузнавачи.

– Сигурно! Разбира се, те не могат да се приближат по права линия, защото, в случай че войниците все още са тук, ще бъдат забелязани. Не си ли на същото мнение?

– Разбира се, че е така. Индианците се разделят, нали?

– Да, тъй изглежда. Четирима се отправят надясно, а другите четирима наляво.

– Ще заобиколят Стоте дървета, за да се приближат не отзад, а от двете страни и достигнат ли равнината, да могат да погледнат иззад

хресталациите. Това е единственият начин да разберат дали драгуните са все още тук, без самите те да се изложат на опасността да бъдат разкрити. Я ми подай бинокъла!

Когато отново погледнах, забелязах двете групи на разузнавачите. Несъмнено имаха намеренията, за които вече споменах. Бяха толкова далече, че само с помощта на далекогледа можех да ги различа. Не биваше да изчакаме да се доближат дотолкова, че да ни видят. И тъй, бързо се спуснахме при извора и наредих на апачите да потеглят. Само след минута се понесохме по голямата диря, водеща покрай забитите колове в югоизточна посока. След не повече от десетина минути догнихме драгуните, които бяха насядали до конете си и ни чакаха.

От мястото, където се намирахме в момента, Стоте дървета не се виждаха с просто око. Но един опит ме убеди, че с далекогледа това можеше да стане, тъй че сигурно щях да забележа команчите, щом пристигнеха там.

Не стана нужда да чакам дълго и съзрях разузнавачите, които бавно и извънредно предпазливо се приближаваха към извора от две страни. Щом разбраха, че там няма жив човек, те пришпориха конете. Претърсиха хресталациите и след като не намериха никакъв неприятел, седмината се разположиха на лагер, а осмият препусна обратно. Той имаше задачата да докладва на Нале-Масиув, че може да продължи пътя си.

От този момент нататък измина цял час, докато забележа, че мястото отново се оживява. Команчите бяха пристигнали. Когато го съобщих на Олд Шуърхенд, той каза:

– Е, сега започва първото действие от драмата, която ще изиграем – пленяването на Нале-Масиув. Струва ми се, че не бива да чакаме твърде дълго. Ти как мислиш?

– Също като теб. Несъмнено те ще останат тук само толкова, колкото е необходимо, за да могат и хората, и животните да се напият с вода. И тъй, да тръгваме!

– Всички наведнъж ли?

– Не. Трябва да ги обградим и то първо отдалече, без да ни забележат. После внезапно и бързо ще свием силно кръга. Онези от нас, които ги очаква най-дългия път, трябва да тръгнат оттук, разбира се, преди другите.

– А кои ще са те?

– Ти, мистър Шуърхенд, заедно с апачите, които поставям под твоите заповеди.

– Страшно се радвам, сър! Благодаря.

– Ще забележат Стоте дървета на такова разстояние, от което няма да ви забележат, и ще заемете височината в самия край на храсталака по такъв начин, че с петдесетте апачи да образувате полукръг. Нека хората ти слязат от конете и налягат между храстите, така че да могат да обстрелват намиращия се долу край извора бивак.

– Ще стреляме ли?

– Само ако команчите се съпротивляват или със сила се опитат да си пробият път между вас. Как мислиш, колко време ще ти е необходимо да се озовеш зад гърба им?

– Искаш да знаеш възможно най-точно кога ще сме там, за да се съобразиш с мен, нали?

– Естествено.

– Тогава смятам, че трябва да тръгнете отгук точно след половин час. Имаш ли още някакви указания за нашето поведение?

– Налага се да разчитам на твоята съобразителност и мога само най-общо да кажа, че ще прибягнем до оръжията само в случай на необходимост. Ще яздя с драгуните така, че да образуваме дъга, чиито краища да затворят вашия полукръг. Тогава команчите ще попаднат помежду ни. Отначало те ще забележат само нас и ще се опитат да избягат назад, където ще бъдеш ти. За да им покажеш, че са обградени и от онази страна, накарай твоите апачи да подемат бойния си вик веднага щом затворим кръга около неприятеля.

– И после да чакаме, така ли?

– Да.

– Какво?

– Резултата от разговора ми с Нале-Масиув.

– А-а! Искаш да преговаряш с него?

– Разбира се! Как иначе бих могъл да го накарам доброволно да се предаде?

– Поемаш голям риск, сър!

– Не се страхувай за мен!

– Нале-Масиув е известен като хитър и коварен човек. Мистър Шетърхенд, не му се доверявай прекалено много!

– С коварство няма да постигне при мен нищо, а само ще си навреди. Можеш да разчиташ на това.

– Добре! Значи се започва. Остани със здраве.

Той отиде при апачите, даде им няколко кратки указания и после пришпориха конете си. Аз се обърнах към командира и го попитах:

– Кой ще командва хората ти, сър? Танцът започва.

- Естествено аз!
- Добре, но гледай да не сгафиш нещо!
- Вярно, че се оставих индианците да ме надхитрят, но можеш да бъдеш уверен, че вече няма да има никакви гафове.
- Тогава слушай какво ще ти кажа! Ще препуснем в галоп право към Стоте дървета, тъй че краищата на образувания още оттук полукръг да достигнат от двете страни на най-външните храсталаци.
- Разбирам. Зад тези храсти ще бъдат скрити апачите, нали?
- Да. От ляво и от дясно хората ти трябва да се съединят с тях.
- А после?
- Първата ни работа е да обградим команчите. Какво ще става след това, зависи от поведението им. Ако стрелят, ще стреляме и ние. Държат ли се изчаквателно, няма да използваме оръжията. В такъв случай ще гледам да започна с вожда им разговор, от чийто резултат зависят по-нататъшните ни действия.
- Ще присъствам ли на разговора?
- Не.
- Защо не?
- Няма никакво основание.
- Основания колкото искаш! Като командир на наличната военна част навярно аз съм човекът, в чийто думи Нале-Масиув ще трябва да се вслуша.
- Изобщо няма да се вслуша в теб.
- Ами в кого?
- В мен.
- Хм-м! Знам, че си мъж на място, мистър Шетърхенд, но в случая не се ли лъжеш?
- Не.
- Не забравяй разликата!
- Каква разлика?
- Ти разполагаш само с петдесет апачи, а аз със сто драгуни!
- В сражение с индианци петдесет апачи струват поне сто войници.
- Щом ти го казваш, навярно е така, но при подобни преговори най-важното е да се направи впечатление!
- Това е вярно!
- Е, ти си само един уестман, а аз командвам войници, мистър Шетърхенд!
- Ах, тъй ли! – изсмях се дружелюбно в лицето му.
- Да. Още самата униформа прави впечатление.

– Самата униформа? И какво друго?

– Тонът, с който хора като нас са свикнали да разговарят.

– Ти искаш да говориш с Нале-Масиув?

– Да.

– Знаеш ли езика на команчите?

– Не.

– Как мислиш да се разбереш с него?

– Чрез тебе като преводач.

– Тъй! Значи ти си командирът, който заповядва, а аз съм само твоят инструмент, твоят преводач! Слушай, многоуважаеми господине, много погрешно преценяваш Поразяващата ръка. Ако като преводач ще трябва аз да говоря с Нале-Масиув, тогава за какво си ми ти? Какво ще ти помогне твоят „тон“, щом ще трябва да превеждам думите ти? А и униформата? Казвам ти, че Нале-Масиув ще има сто пъти по-голям респект пред моите кожени ловни дрехи и пред моята карабина „Хенри“, отколкото пред твоята униформа и сабя. Да не спорим за разликата в ранга! Казвам ти какво трябва да се направи и ти ще ръководиш подчинените си, съобразявайки се с указанията ми. Но аз не съм под твоите заповеди. А помисли ли за опасността, на която ще се изложиш, ако решиш да преговаряш с команчите?

– Опасност ли?

– Да.

– Каква опасност може да има? Личността на парламентъора се смята за неприкосновена!

– Това не важи за този индианец. Той е много коварен човек.

– С такива хора само трябва да внимаваш и няма нищо страшно.

– Как си го представяш?

– Хм-м!

– Той се появява, появяваш се и ти. И двамата сте без оръжие. Сядате един срещу друг и започвате да преговаряте. Внезапно онзи тип измъква скрит нож и те пронизва.

– Няма право.

– Той няма да пита има ли, няма ли право! Ще иска да убие предводителя, а после да се нахвърли върху обръкания противник.

– Благодаря, много благодаря!

– Сър, все още ли искаш да разговаряш с Нале-Масиув?

– Имам това желание, но не ми се ще да ти се бъркам. Прав си. Тъй като не знам езика им, само ще затрудня споразумяването помежду ни. Следователно ще е по-добре, ако предоставя нещата в твои ръце.

– Похвално! И тъй, да тръгваме!

– Веднага, искам само да уведомя моите офицери.

Командирът наистина си въобразяваше, че с униформата си ще направи впечатление на команчите. Да не говорим за „тона“! Нямаше никаква представа за тона, с който човек трябва да разговаря с враждебно настроени индианци. Онзи, който по време на такива важни преговори се кани да „хока“ вожд като Нале-Масиув, сякаш е някой новобранец, е загубен. За щастие думите ми за коварството на индианеца не останаха без въздействие. На офицерът никак не му се искаше подло да бъде наръган с нож и затова призна, че е по-добре аз да водя преговорите.

Вече бе крайно време да тръгваме, защото Сигурната ръка и апачите бяха изчезнали от погледа ни. Драгуните образуваха една линия, която по време на ездата трябваше да се оформи в полукръг. Заставах начело и се понесохме в галоп обратно към Стоте дървета, следвайки голямата отъпкана диря.

Трябваше да бъдем толкова бързи, че напълно да изненадаме червенокожите и да не им оставим време да размислят. Препускахме като вихрушка през равнината, безмълвно и тихо, чуваше се само конският тропот. Земята просто летеше под нас. Линията ни започна да се огъва. В двата ѝ края хората галопираха по-бързо, отколкото в средата. С шеметна бързина се приближавахме към индианския бивак. Оттам ни забелязаха, но отначало не успяха да разберат кои сме. А когато команчите видяха, че си имат работа с бледолики, нададоха разкъсващ нервите рев, грабнаха оръжията си и се втурнаха към конете... но твърде късно, защото вече бяхме образували нашия полукръг. Тогава те се наках да хукнат назад, но над целия лагер и далеч навътре в пустинята се разнесе бойният вик на апачите. Той звучи като проточено; „хи-и-и-и-и“, извикано с най-висок фалцет, при което с отворена длан се нанасят леки бързи удари по устата. Щом команчите чуха този вик, отстъпиха бързо от крастите, защото разбраха, че са обградени и от тази страна.

Спряхме на повече от изстрел разстояние и наблюдавахме обзелото ги объркване. Те тичаха насам-натам, ехтяха силни викове, но тъй като видяха, че от никоя страна срещу тях не се предприемаше нищо, станаха по-спокойни и се събраха в гъста тълпа край извора. Тогава слязох от коня и се отправих към лагера им. Те ме забелязаха и сигурно бяха много любопитни да научат намеренията ми. Приблжих се на около двеста крачки от тях и им извиках:

– Нека воините на команчите ме чуят! Тук е Поразяващата ръка,

белият ловец, който иска да говори с Нале-Масиув. Ако вождът на команчите има достатъчно смелост, нека се покаже!

Сред тях веднага настъпи раздвижване и въпреки значителното разстояние и макар че разговаряха тихо, ми се стори, сякаш долових полугласни възгласи на уплаха. След минута-две измежду тях напред излезе един индианец, който имаше в косата си няколко пера. Той размаха томахока си и ми подвикна:

– Тук е Нале-Масиув, вождът на команчите. Нека Поразяващата ръка дойде, щом иска да ми даде скалпа си! Ще го взема!

– Нима това са думи на един храбър вожд? – отвърнах му. – Нима Нале-Масиув е толкова страхлив, че скалпът, който иска да притежава, трябва да му бъде поднесен наготово? Който има смелост, ще си го вземе сам!

– Тогава нека Поразяващата ръка дойде, за да види дали може да вземе моя скалп!

– Поразяващата ръка не ходи на лов за скалпове. Той е приятел на червенокожите мъже и иска да ги предпази от смъртта. Воините на команчите са обградени отвсякъде. Животът им е като семето на дивата лоза, което може да бъде отнесено от най-лекия полъх на вятъра. Но Поразяващата ръка иска да ги спаси. Нека Нале-Масиув се приближи, за да се съвещаваме двамата.

– Нале-Масиув няма време! – дойде в отговор.

– Щом няма време за съвещание, тогава сигурно ще намери време да умре. Давам му срок от пет минути. Ако дотогава все още не се е съгласил, ще заговорят пушките ни. Хау!

С тази индианска дума на категорично потвърждение исках да изразя както твърдото си решение да изпълня своята заплаха, тъй и увереността, че нищо не може да попречи на намерението ми. Вождът се върна при хората си и започна да се съвещава с тях. Когато петте минути изминаха, аз им извиках:

– Срокът изтече. Какво реши Нале-Масиув?

Той отново пристъпи няколко крачки напред и попита:

– Смята ли Поразяващата ръка да води тези преговори честно?

– Поразяващата ръка постъпва винаги честно!

– Къде ще разговаряме?

– В средата между нас и вас.

– Кой ще участва в преговорите?

– Само ти и аз.

– И всеки ще може свободно да се завърне при своите?

– Да.

– Докато се върнем обратно, никой воин от двете страни не бива да започва враждебни действия, нали?!

– Това се разбира от само себе си.

– И няма да носим оръжия.

– Няма!

– Тогава нека Поразяващата ръка отиде да остави всичките си оръжия. Аз ей сега ще дойда.

Върнах се при нашата линия и сложих всичките си оръжия на земята до моя кон. Когато се обърнах, видях Нале-Масиув вече да се задава, но ми направи впечатление, че крачките му са големи и бързи, а съвсем не бавни и излъчващи достойнство, както подобава на един вожд. Очевидно се стремеше да пристигне на уреченото място преди мен. Защо? Това непременно имаше някаква причина. Докато с отмерени стъпки вървах срещу него, внимателно го наблюдавах. На едно място, което можеше да се вземе за уговорената среда, той се спря и седна. При това задържа дясната ръка зад гърба си по-продължително, отколкото му бе необходимо, за да се подпре, докато се настаняваше на земята. Дали това имаше някаква причина? И ако имаше, каква ли можеше да бъде? Дали бе сложил зад гърба си нещо, което не биваше да видя?

Не беше ли дошъл тъй бързо преди мен само за да скрие този предмет? Ако единственият отговор на този въпрос беше „да“, тогава предметът не бе нищо друго освен оръжие.

Ето че вече стигнах само на три крачки от него. Дали не трябваше да измина и тези три крачки, за да видя какво има зад него? Не, това не би било достойно за Олд Шетърхенд. Бавно седнах на земята. Погледите ни буквално се впиха един в друг. Всеки искаше да прецени противника си и то правилно да го прецени.

Нале-Масиув бе около петдесетгодишен, висок и слаб, но едрококалест, як и жилав мъж. Скулите му бяха силно изпъкнали, а острият му орлов нос, тънките здраво стиснати устни и малките, останали без мигли очи издаваха силна воля, енергичност, притворство и коварен нрав. Бавно ме огледа от глава до пети, после разкопча колана, разтвори ловната си риза и каза:

– Нека Поразяващата ръка погледне тук!

– Защо? – попитах аз.

– За да се увери, че не нося оръжие. Сега вече бях напълно убеден, че зад гърба си криеше нож или нещо подобно. Или го беше оставил ей така, или го бе забил в земята.

– Защо Нале-Масиув ми казва това? – попитах го. – Излишно е.

– Не е. Трябва да видиш, че съм честен.

– Нале-Масиув е вожд на команчите, а Олд Шетърхенд е не само бял ловец, но беше обявен за вожд на апачите мескалеро. Думите на вождовете трябва да имат стойността на клетва. Обещах да дойда невъоръжен и наистина не нося никакво оръжие. Не е необходимо тепърва да ти показвам и доказвам, че е така.

Докато говорех, подвих десния си крак, като подпъхнах стъпалото му под левия, за да мога бързо да се изправа. Нале-Масиув не обърна внимание на това. Той добре почувства хапливия намек, който вложих в думите си, и ми отвърна:

– Поразяващата ръка говори много гордо. Ще дойде време, когато ще започне да приказва по-смирено!

– Кога ще стане това?

– Когато го пленим.

– Тогава Нале-Масиув ще има да чака, докато умре. Ти ще бъдеш мой пленник, а не аз твой.

– Уф! Как ли може Нале-Масиув да бъде пленен?

– Та ти си пленен вече!

– Сега ли?

– Да.

– Поразяващата ръка твърди нещо, за което няма доказателства.

– Доказателствата са пред очите ти! Огледай се наоколо!

– Pshaw! Виждам бледолики! – рече той с неизказано презрително движение на ръката.

– Тези бледолики са добре обучени войници, на които твоите воини няма да устоят!

– Те са кучета, чиято кожа ще одерем на живо. Никой от тези бледолики не е в състояние да се справи с един червенокож.

– Апачите червенокожи воини ли са или не?

– Червенокожи са.

– Тогава знай, че задната страна на лагера ви е обградена от апачи.

– Олд Шетърхенд лъже.

– Никога не лъжа и на теб добре ти е известно, че и сега казвам истината. Или ще вземеш да твърдиш, че не си чул бойния вик на апачите? Да не си глух?

– Колко са?

Разбира се, искреността ми не стигна дотам да му кажа, че са само петдесет. Отговорих:

– Толкова много, че са достатъчни без подкрепата на другите да ви унищожат.

– Нека се покажат!

– Ще ги видиш, когато аз поискам.

– От кое племе са?

– От племето на мескалеросите, към които принадлежим и аз и Винету.

При това име той бързо вдигна глава и попита:

– Къде е Винету?

– В Ляно Естакадо.

– Нека се покаже да го видя, ако искаш да ти повярвам!

– Ще го видиш. Заедно с петдесет апачи той язди пред Вупа-Умуги.

– Уф, Уф!

– За да забива коловете, които водят към гибел.

– Уф, уф! – отново възкликна той.

– Винету се е заел с тази работа вместо младия вожд Шиба-бигк, който не е в състояние да я свърши, защото го пленихме. Сега Винету ще заблуди с тези колове команчите така, както Шиба-бигк се канеше да изпрати белите конници в ръцете на жадната смърт.

Всяка моя дума беше нов удар за Нале-Масиув. Той направи опит да се овладее, но не успя съвсем да скрие обзелата го възбуда. Гласът му потреперваше, когато с привидно безгрижен тон каза:

– Не разбирам за какво приказва Поразяващата ръка. Нека говори по-ясно!

– Много добре знаеш какво искам да кажа!

– Не знам.

– Не лъжи! Нима мислиш, че можеш да заблудиш Поразяващата ръка? Не би ти се удало, дори и ако в главата ти се беше вселила мъдростта на всички вождове на команчите, което пак нямаше да бъде кой знае колко много! Нали планът, който се каните да осъществите, е твой?

– Какъв план?

– Да заблудите белите ездаци, като разместите коловете в погрешна посока.

– Изглежда, Поразяващата ръка сънува!

– Лъжеш, а аз ти говоря съвсем откровено. След като си загубил битката, си наредил да повикат други сто воини от твоите вигвами. Същевременно си изпратил двама вестоносци при Вупа-Умуги край Синята вода, за да му съобщят твоя план. Подслушах ги, преди да се прехвърлят през Рио Пекос.

– Уф! Ще ги изгоня от редиците на воините!

– Направи го! Толкова непредпазливи и бърбиви хора не са достойни да бъдат наричани воини. Подслушах дори и самия Вупа-Умуги и научих всичко, без той да заподозре каквото и да било.

Нале-Масиув не обели нито дума, но пронизващият му поглед остава изпитателно впит в мен. При това в очите му сякаш пробягна израз на потискан страх. Продължих:

– Подслушах и шестте съгледвачи, изпратени от Вупа-Умуги на изток. Те трябваше да умрат при Алчесе-чи.

– Уф! Затова не са се върнали и затова не ги заварихме тук!

– Ще проумееш и някои други неща. Винету тръгна веднага и възможно най-бързо към Ляно Естакадо, за да предупреди Блъди Фокс, а преди това изпрати хора да доведат толкова много воини на апачите, колкото са необходими, за да осуетят вашите кроежи. С тези апачи избързах напред и плених Шиба-бигк с неговите петдесет воини тъкмо когато забиваха коловете, по които Вупа-Умуги щеше да го последва.

– Истината ли казваш? – с мъка процеди той.

– Да. После ние разместихме коловете в погрешна посока за вас, така както вие искахте да постъпите с белите ездачи. Извърши го Винету с петдесет апачи, чиито следи Вупа-Умуги ще вземе за дирята, оставена от команчите на Шиба-бигк.

– Уф! Внушил ви го е злият Маниту!

– Добрият Маниту. Злият е ваш съветник, а не наш. Сега Вупа-Умуги язди подир апачите и мисли, че пред него е Шиба-бигк. Той ще попадне в безводна пустиня и ще бъде обграден сред кактусите тъй, че ще е принуден да се предаде, ако не иска да загине от жажда.

– Олд Шетърхенд е най-злият, най-проклетият бледолик! – каза той побеснял от гняв.

– И самият ти не го вярваш. Знаеш, че мисля доброто на всички червенокожи мъже. И сега ще изведа всичко до добър край и ще ви накарам да сключите мир с вашите неприятели!

– Не искаме мир!

– Тогава ще пожънете смърт – както искате! Когато пристигнаха белите ездачи, аз ги предупредих и им казах, че ги следваш по петите с воините си. Тогава те се присъединиха към моите апачи и тук ви издебнаха. Така сте обградени, че никой от вас не може да ни се изплъзне.

– Ще се бием!

– Опитайте!

– Не може да става въпрос за опит, успехът ни е сигурен!

– Pshaw! Сто изстрела от бледоликите, които виждаш тук, а към тях да прибавим и моята омагьосана карабина, както и пушката на Олд Шуърхенд, който никога не пропуска целта!

– Олд Шуърхенд е тук?

– Да.

– Къде е?

– Горе при апачите, чиито куршуми също ще ви покосят. Невъзможно е да се измъкнете.

– Мамиш ме, за да ме принудиш да се предам!

– Казвам ти истината.

– Шиб-бигк не е пленен!

– Пленен е. Ще ти го докажа, като спомена, че заедно с него имаше трийсет наини и двама команчи от неговото племе.

– И Вупа-Умуги няма да се остави да го заблудите!

– Той е на път за клопката, в която ще го пленим. Ще ти кажа дори и това, че докато той лагеруваше край Синята вода, аз отидох до Каамкулано, където живее племето му. Оттам взех всичките му амулети.

– Уф! Открадна ли ги?

– Свалих ги от копията, забити пред неговата шатра.

– Тогавата той е загубен!

– Да, така е, освен ако не склочи мир. И той ще го стори, макар и само за да си възвърне амулетите, да не говорим за мъчителната смърт от жажда.

Нале-Масиув сведе глава и нищо не каза.

– Сигурно вече разбираш – продължих аз, – че не можеш да разчиташ нито на Шиб-бигк, нито на Вупа-Умуги. Не ти остава нищо друго, освен да се предадеш.

Той дълго мълча. Какво ли си мислеше? Какво ли ставаше в душата му? Изглеждаше толкова сломен. Но именно защото го показваше тъй явно, не ми вдъхваше никакво доверие. Ето че той пак вдигна, поглед и попита:

– Какво ще стане с Шиб-бигк и неговите хора?

– Ще им върнем свободата, защото между нас все още не е пролята кръв.

– Какво ще правите с Вупа-Умуги?

– И него ще освободим заедно с воините му, ако бъде тъй умен да не оказва съпротива.

– А какво мога да очаквам аз, ако се предам с моите воини?

– Също свобода.

– Кога?

– Веднага щом се реши на нашия съвет.

– Ами плячката?

– Ние белите не ламтим за плячка. Но апачите сигурно ще поискат конете ви.

– Ще им ги дадеш ли?

– Да.

– Но те са наша собственост!

– Вие започнахте враждебните действия и ще трябва да си носите последствията. Справедливостта изисква някакво обезщетение за апачите, които нападнахте и искахте да избие. Радвайте се, ако запазите живота си!

– Конете ни трябват!

– Да, за разбойнически походи! Ако нямате коне, ще сте принудени да мирувате.

– Винаги сме били приятели на спокойствието и мира!

– Не говори смешни неща! Винаги команчите са били онези, които са сеели вражди и раздори и са започвали война. Знаеш го не по-зле от мен.

– Ще ни оставите ли оръжията? – продължи да ме разпитва.

– Не знам.

– Трябва да го знаеш!

При тези думи в очите му за миг проблеснаха светкавици и с дясната ръка той бавно посегна зад гърба си. Знаех, че сега вероятно щеше да ме нападне, но въпреки това му отговорих спокойно и невъзмутимо:

– Все още не знам, защото по този въпрос ще трябва първо да се съвещавам с Винету и Олд Шуърхенд.

– Ще предложиш ли да ги задържим, или не?

– Можете да задържите стрелите, лъковете и ножовете, а също и томахоките. Те ви трябват за лов, от който се прехранвате.

– А пушките?

– Навярно ще ви ги вземем, защото без тях няма да можете да водите война. Останете ли без пушки, най-сетне ще спазвате мира.

Можех да му отговоря другояче, да му обещава каквото очакваше, тогава може би щеше да се откаже от коварното нападение. Но от една страна никак не ми беше приятно да правя на този човек каквито и да било отстъпки, а от друга ми се струваше, че именно чрез коварството си щеше толкова по-лесно и по-бързо да ми падне в ръцете.

– Да спазваме мира ли? – попита той. – Но ние не искаме. Искаме

битка! Ето я, започва!

Той изрече последните думи с по-висок глас. Очите му пламнаха. Тялото му светкавично се наведе към мен, а в десницата му проблесна нож. Странно! Нож! Значи точно така, както бях казал на командира! Но аз бях нашрек. Ако той ме нападна бързо, то аз реагирах още по-бързо. С мигновено движение на лявата си ръка улових десницата му, която държеше ножа. После, докато се изправях, го ударих два пъти с десния си юмрук по слепоочието така, че рухна на земята като пън.

С нож в ръката бързо се изправих в целия си ръст и извиках към команчите, които ни наблюдаваха напрегнато:

– Това е вероломна постъпка! Нале-Масиув искаше да ме пронже с нож. Ето ви оръжието му!

Хвърлих ножа далеч към тях. После хванах зашеметения вожд за пояса, вдигнах го, метнах го на рамо и се затичах към нашите позиции.

То беше такъв рев и вой зад мен! Команчите се втурнаха по петите ми, за да ме догонят. Тогава горе откъм височината се разнесоха няколко предупредителни изстрела във въздуха. Сигурната ръка бе дал тази заповед, за да изплаши команчите. И постигна целта си. Те се отказаха да ме преследват, но техните крясъци и вопли продължиха.

Вързахме вожда. После взех в ръка карабината „Хенри“ и отново се запътих към извора. Щом стигнах на разстояние, от което можеха да ме чуват, направих знак на команчите да млъкнат. След като ми се подчиниха, им извиках:

– Нека воините на команчите внимателно слушат какво ще им каже Поразяващата ръка! Те знаят, че вождът дойде с нож да преговаря с мен, макар че беше уговорено да се срещнем невъоръжени. Нале-Масиув искаше да ме убие, след което хората му щяха да се нахвърлят срещу нас. Бях нашрек и успях да му попреча. Юмрукът на Поразяващата ръка го просна на земята. Но той не е мъртъв, а е само в безсъзнание. Щом дойде на себе си, ще продължи да разговарям с него. Ако се държите спокойно, няма да ви се случи нищо лошо. Но опитате ли се да бягате, или чуем ли от вас макар един-единствен изстрел, незабавно ще ви обсипят стотици куршуми. Аз казах. Хау!

Заплахата ми предизвика желаното въздействие. Команчите образуваха гъста и оживена тълпа, но иначе останаха спокойни. Когато се върнах и коленичих до Нале-Масиув, за да го прегледам, командирът ми каза:

– Наистина ли искаше да те наръга с нож?

– Да.

– И ти му имаше доверие!

– Не. Веднага заподозрях, че зад гърба си крие нож.

– Колко добре стана, че не отидох вместо теб!

– И аз тъй мисля.

– Нямам твоя проникателен поглед. Мен най-вероятно щеше да ме наръга.

– Хм-м! Кой знае дали щеше да сметне, че си заслужава труда, сър.

– Дали си заслужава труда? Да не би думите ти да означават, че не си струва да бъда наръган с нож или да се хаби барут заради мен?

– Исках само да кажа, че индианецът предприема подобна дръзка и рискована стъпка само тогава, когато става въпрос да отстрани от пътя си някой човек, който е изключително опасен за него.

– Ах, това било значи! Какво ще правим с този вероломен негодник? Предлагам да... хм-м... хм-м!

– Какво?

– Да го обесим най-позорно. Такъв мерзавец, дето по време на преговори нарушава даденото обещание, трябва да увисне на въжето, непременно да увисне!

– И да не се стигне чак дотам, няма много да се церемоня с него. Добре, че не остави амулета си в лагера, а го носи на врата си.

– Защо?

– Това ще го направи по-отстъпчив. Нека почакаме докато дойде на себе си. Няма да трае никак дълго.

– Хм-м! Тогава междувременно мога да те попитам нещо.

– Какво?

– Докато преговаряше с този тип, отново добре премислих всичко, за което разговаряхме.

– И взе друго решение; така ли?

– Да.

– Какво е то?

– Да победиш тези червенокожи негодяи, без да ги накажеш, противоречи на всички военни традиции и обичаи. Действително ли смяташ, че ще можеш да се справиш с команчите и без мен?

– Да, нямам нужда от помощта ти.

– Тогава предпочитам да не навлизам с вас в Ляно. Докъде ще ти се наложи да стигнеш?

– На два дни път оттук.

– По дяволите! Далече е. Ние не носим толкова много провизии. Ще ми се сърдиш ли, ако...

Донякъде го беше срам да довърши въпроса си. Но откровено каза-но, на мен нямаше да ми е неприятно, ако се отървах от него и от хората му. Защо ли трябваше да научат за оазиса, както и някои други тайни! Ето защо с готовност отвърнах:

– Ако се върнеш обратно ли? О, нямам нищо против.

– Наистина ли?

– Не, ни най-малко.

– Драго ми е, много ми е драго. Оставих се да ме подмамят чак до Ляно. Моята истинска задача ме зове в равнините отвъд Мистейк каньон. С Нале-Масиув се счепкахме само защото той ми се изпречи на пътя. Ще се върна обратно, а тук ще остана само докато се справиш с тези команчи.

– Тогава няма да се върнеш с празни ръце.

– Какво искаш да кажеш?

– Ще имате плячка. Какво ще ги правя тези червенокожи? Да не би да взема да ги мъкна със себе си из Ляно, да ги поя и храня, да ги държа в плен и охранявам? Мога да си улесня работата. Предоставям ги на теб.

– На мен ли? О-о!

– Да. Ще трябва само да ми обещаеш, че няма да посягаш на живота им.

– Дадено! Обещавам ти. Ето и ръката ми!

– Well! Тогава вземи тези приятелчета с вас, докато се прехвърлите отвъд Рио Пекос, за да не се върнат пак тук и да направят някоя глупост. Там ще им прибереш конете и оръжията и ще ги пуснеш да си вървят.

– И каквото им отнемем, остава за нас, сър, така ли?

– Естествено.

– Тогава ще ги взема с нас, та да не ти пречат тук. Нали и бездруго са от областите, далеч отвъд каньона?

– Да. Значи се споразумяхме?

– Напълно. Отново ти обещавам, че няма да им сторя нищо лошо, няма да посегна на живота им. Сега доволен ли си?

– Изцяло.

– И аз също. Но я виж, този тип се размърда! Отваря очи. Ама това беше удар, какъвто само Поразяващата ръка може да нанесе. Не ми се ще да го опитам!

Вождът дойде на себе си. Отначало, изглежда, не можеше да разбере какво се е случило с него, но бързо си спомни.

– Виждаш ли, че удържах на думата си? – казах му аз. – Сега си мой пленник.

При тези думи свалих амулета от врата му и извадих от джоба си клечка кибрит. Той извика изплашено:

– Какво ще правиш с амулета ми?

– Ще го изгоря.

– Уф, уф! Нима ще изгубя душата си?

– Да, заслужаваш го. Ти престъпи думата си и искаше да ме убиеш. Затова ще получиш тройно наказание. Ще бъдеш обесен, ще ти сваля скалпа и ще изгоря амулета ти.

За индианците обесването е най-позорният начин да умрат. Те предпочитат бавната, болезнена, но славна смърт чрез мъчения. А другите ми две заплахи бяха най-големите, каквито изобщо съществуват. Вземат ли му скалпа, без който не може да живее в отвъдния свят, и изгорят ли му амулета, с това индианецът и душата му са унищожени веднъж завинаги и во веки веков! Нале-Масиув се опита да разкъса ремъците и обзет от страх, закрещя:

– Няма да го направиш, ти няма да го направиш!

– Като нищо!

Драснах кибритената клечка и приближих малкото пламъче до торбичката с амулета, която веднага взе да дими.

– Чакай, чакай! – изрева вождът. – Пощади ме! Взemi ми живота, само ми остави душата! Какво трябва да направя? Какво трябва да направя, за да те накарам да изпълниш молбата ми?

Хвърлих кибритената клечка и отговорих:

– Има само един начин да спасиш себе си и своята душа, единствен начин.

– Какъв е той? Бързо казвай!

От страх и ужас очите му се изцъклиха, защото в ръката си държах вече втора кибритена клечка.

– Заповядай на хората си да предадат всичките си оръжия и доброволно да се оставят да ги пленим!

– Нямам това право!

– Тогава умри и бъди унищожен!

Клечката пламна и торбичката отново започна да дими. В същия миг вождът закрещя така, че гласът му проехтя надалеч:

– Стой, спри! Ще го направя! Ще дам тази заповед!

– Добре! Но не се опитвай да спечелиш време или да ме измамиш! Имаш твърдата ми ненарушима дума, че ако, макар само за миг, се възпротивиш да дадеш заповедта, няма да се вслушвам повече в никакви твои молби, а ще изгоря амулета. Казах го и ще удържа думата си.

– Съвсем сигурно ще я дам. Нека цялото племе попадне в плен, но амулетът ми трябва да бъде спасен! Какво ще стане с пленниците?

– Ще бъдат пуснати на свобода. И ти също.

– И ще задържим амулетите си?

– Да.

– Тогава нека Сенанда-кхаси, Медноглавата змия, вторият вожд, дойде тук! Ще му дам тази заповед и той ще я изпълни.

– Сигурен ли си?

– Да, той ще ми се подчини.

Отново се приближих до индианския лагер на разстояние, от което можеха да ме чуват, и извиках:

– Вождът Нале-Масиув иска вторият вожд Сенанда-кхаси да отиде при него!

Върнах се. Когато видяхме, че повиканият индианец се отправя към нас, командирът ми каза:

– Сър, какво влияние имаш над тези хора! На мен никога нямаше да ми хрумне да запаля амулета.

– Ами нали тъкмо това ти казах – човек трябва да е запознат с нравите, обичаите и схващанията на червенокожите. Тогава ще се предпази от много неща, докато непосветеният остава беззащитен и е обречен на опасности и неприятности.

Без да ни погледне, Сенанда-кхаси отиде при вожда и седна до него. Поведоха разговора си съвсем тихо, но забелязахме, че са извънредно възбудени. После вторият вожд се изправи, обърна се към мен и каза:

– Този път Поразяващата ръка ни победи всички с един-единствен удар на юмука си, както и със своята хитрост. Но ще дойде някой подобър ден, когато великият Маниту ще бъде по-благоклонен към нас. Готови сме да предадем оръжията и да станем ваши пленници. Къде да ги оставим?

– Нека команчите идват на групи от по десет души и слагат оръжията си ей тук до вожда. Но запомни! Онзи, който се опита да скрие макар и едно-единствено оръжие, ще бъде застрелян!

Той се отдалечи и скоро след това индианците започнаха да пристигат на отделни групи по десет души и с мрачни лица оставяха на земята пушки, ножове, томахоки, стрели, лъкове, копия, барут и куршуми. Когато тази работа свърши, аз се обърнах към командира:

– Предавам ти пленниците. Оттук нататък, ще е твоя грижата да ги опазиш. Не позволявай на нито един да ти се изплъзне!

– Не се тревожи, сър! Радвам се, че са в ръцете ми. Ще ги обградим

от всички страни и ще ги вържем със собствените им ремъци.

Докато по негова заповед тази работа се извършваше от войниците, аз изминах известно разстояние в посока към извора, сложих длани около устата си и извиках на Олд Шуърхенд:

– Сис инте пенийл! Нека апачите дойдат!

Думите ми бяха чути и след няколко минути ловецът се спусна в галоп начело на мескалеросите. Скочи от коня си и се обърна към мен:

– Видяхме, че вождът се опита да те наръга с нож. Но ти хубаво му даде да се разбере. Какъв е резултатът? Ей ги на земята всичките им оръжия, а команчите са обградени от драгуните! Предадох ли се?

– Да.

– Сър, как го постигна?

– Заплаших Нале-Масиув, че ще изгоря амулета му.

– Само така! Глупци такива, ама че суеверие! Какво ще ги правим? Толкова ще е неудобно да ги мъкнем с нас! А ще видят и оазиса.

– Няма. На командира му хрумна хубавата мисъл да не идва с нас, а да се върне. Предадох му пленниците. За труда си ще получи конете и оръжията им. Ще ги пусне на свобода едва отвъд Рио Пекос.

– Well! Това е най-доброто, което можеше да стане. Значи ще продължим да яздим подир Вупа-Умуги без драгуните, така ли?

– Да.

– А кога?

– Тук няма какво да правим повече. Конете ни се напиха с вода, меховете са пълни. Можем незабавно да потеглим на път.

– Тогава няма защо да се бавим. Колкото по-скоро тръгнем по петите на наините, толкова по-добре.

– Да. Нека само преди това се сбогуваме най-любезно с милия командир!

Възседнах коня и заедно с Олд Шуърхенд отидохме при него.

– Ще тръгвате ли вече, мешърс? – попита той. – Наистина съжалявам, че не можем по-дълго да останем заедно.

– Ние също съжаляваме – отвърнах аз. – С удоволствие бихме ти дали допълнителна възможност още по-добре да опознаеш толкова „глупавите“ гроботърсачи.

– О-о... а-а! – възкликна смутено той.

– Може би вече знаеш коя дреха струва повече – ловната риза на уестмана или куртката на кавалерийския офицер. Запиши си го някъде и сбогом!

– Сбо... сбогом! – отвърна той като ехо още по-смутено.

– Застанахме начело на нашите апачи и потеглихме. Когато само след броени минути се извърнахме, Стоте дървета не се виждаха вече. Яздехме от кол до кол, следвайки широката и дълбока диря на команчите наизини. Колкото по-нататък препускахме, толкова по-сигурно и по-тясно се затваряше клопката в кактусите, към която ги бяхме подгонили.

4. глава „Генералът“

Ако сравним времето, по което Вупа-Умуги потегли на път от Стоте дървета, с времето, когато ние тръгнахме оттам и при това приемем, че поради царящата в момента жега той няма да кара техните коне да се напрягат кой знае колко, лесно можехме да пресметнем преднината на команчите. Тъй като яздехме бързо, мислехме, че най-много два часа след пладне ще се приближим дотолкова, че ще успеем да съзрем индианците.

Но не стана така. Когато по положението на слънцето разбрахме, че минава три часът, все още не бяхме забелязали наиините. Ала следите им бяха толкова пресни, че индианците можеха да бъдат най-много на три английски мили пред нас. Пришпорихме конете си в галоп и скоро с помощта на бинокъла си на югоизточния хоризонт видях малка група ездачи, които очевидно се придържаха към забитите колове и следователно се движеха точно в нашата посока.

– Дали са наиините? – попита Олд Шуърхенд със съмнение в гласа.

– Сигурно – отвърнах аз.

– Хм-м! Не бих се заклел в това!

– Защо? Мислиш ли, че освен тях и нас в тази част на Ляно ще яздят и други хора?

– Нима е изключено?

– Не е, но тези се движат по коловете.

– Това нищо не доказва.

– О, все пак! Те яздят на югоизток, което ще рече в нашата посока и сигурно са дошли от северозапад, иначе е трябвало да ги забележим.

– Може би са дошли от север и после са свърнали накъдето водят коловете.

– Не, команчите са.

– Но нали те са над сто воини?

– Няма значение! Това е ариергардът им.

– Значи мислиш, че Вупа-Умуги е оставил между себе си и нас ариергард?

– Да.

– Защо?

– Тези хора имат за задача внимателно да се оглеждат и да му

известят за идването ни. Разбира се, като казвам „идването ни“ нямам предвид нас, а драгуните, за които Вупа-Умуги мисли, че са по петите му, тъй като дори не подозира, че ние с апачите сме толкова наблизко.

– Това ни дава известно предимство.

– Дава ни не само известно, ами всички възможни предимства. Ще видиш, че съм прав, веднага щом се приближим дотолкова, че с просто око да могат да ни забележат.

– Well, тогава да опитаме.

Ускорихме ездата си и скоро се оказа, че наистина бях прав, защото, когато ги виждахме вече без помощта на бинокъла, индианците се спряха за минута-две. Те също ни бяха забелязали и след малко пришпориха конете си в галоп, тъй че много бързо изчезнаха от погледите ни. Очевидно искаха да съобщят на Вупа-Умуги, че драгуните идват. Взеха ни за войниците, понеже от такова разстояние нито можеха да ни различат поединично, нито да ни преброят.

Бързите им действия ни бяха добре дошли, защото така още с падането на нощта щяхме да достигнем онази точка от нашия път, която се намираще най-близо до оазиса. Когато по-късно се добрахме до нея, бе настанала вече нощ. Не биваше да продължаваме, тъй като можеше да се предположи, че команчите ще се установят на лагер, а ние все още нямахме намерение да се срещаме с тях. От тук до кактусовото поле, в което искахме да ги обградим, имаше още един ден усилена езда. И тъй оставих на това място петима апачи на пост и с другите потеглихме към оазиса, където пристигнахме след около час.

Разбира се, Винету и апачите, с които бе тръгнал, все още не се бяха върнали, а и водачът им Блъди Фокс също липсваше. Паркър и Холи изказаха недоволство, че бездействат толкова дълго и аз ги утеших да изчакаат да се сипне зората и тогава ще се присъединят към нас. Щом видяха, че Олд Уобъл липсва, Паркър попита:

– А къде е старият каубой, сър? Защо никакъв не се мярка?

– За съжаление не е с нас – отвърнах му.

– Да не си го оставил при постовете?

– Не. Намира се при Вупа-Умуги и неговите наини.

– При тях ли? Да не е тръгнал подир тях като разузнавач?

– И това не е. Той не е след тях, а сред тях.

– Сред тях ли? Върви, че разбери!

– Ще разбереш веднага щом ти кажа, че е техен пленник.

– Техен пленник? По дяволите! Наистина ли?

– Да, за съжаление!

– Пак ли направи някой от глупавите си номера?

– И то какъв! За малко да ни провали целия план. Не е негова заслугата, че досега всичко върви успешно.

– Само така, само така! Пада ти се, мистър Шетърхенд!

– Какво искаш да кажеш? Струва ми се, че дори се радваш!

– Ами да. Ядосвам се и се радвам. Защо го взе с нас? Защото си направо влюбен в този дърт непредпазлив тип, тъй че той може да върши глупост след глупост, без и през ум да ти мине да направиш единствено правилното в този случай.

– Какво е то?

– Да го пратиш да върви по дяволите.

– Сега ще го направя.

– Е, вече изобщо не е необходимо, тъй като е късно за тази работа.

– Защо?

– Нали го няма.

– Пак ще се върне.

– Искаш да го освободиш?

– Разбира се.

– Хм-м, да! Наистина не можем да го изоставим. Но най-сериозно ти давам добрия съвет да го изгониш веднага, щом го измъкнеш от ръцете на команчите. Иначе ще ни докара някое нещастие, от което няма да има спасение. Действително не те разбирам. Защо все трябва да е с теб, щом знаеш много добре, че човек не може да разчита на него! А пък ние двамата с Джош Холи сме винаги пренебрегнати и сме принудени да чакаме тук и да се отдаваме на черни мисли, докато ти поемаш върху себе си всичко – и най-хубавите приключения и яздиш ту насам, ту натам, за да ги преживееш. Не можеш ли да си представиш, че това ни ядосва? Във всеки случай сме поне толкова надеждни, колкото и Олд Уобъл!

– Е, е, мистър Паркър, та това вече звучи като упрек!

– И си е упрек, трябва да е упрек! Най-сетне не сме дошли в Дивия запад, за да лапаме мухи или да гоним дъждовните червеи. Ще признаеш, че досега винаги сме били пренебрегвани.

– Радвай се, че не искам от вас да участвате в нещо, при което ще трябва да залагате живота си на карта!

– Нашия живот! Та той да не струва повече от твоя? Или ни мислиш за страхливци? Няма да позволим подобно нещо!

Навярно той щеше да мърмори още дълго, ако не се беше появил негърът Боб. Щом ни видя, той зарадвано извика:

– О-о, а-а! Маса Шетърхенд и маса Шуърхенд пак съм тук! Масър Боб веднага знае какво прави: донесе ботуши. Да донесат ли Боб ботуши?

– Да, нека се отървем от тези мокасини.

Той си плю на петите и скоро донесе ботушите, които бяхме сменили с индианските обувки. След като свършихме тази работа, попитах Боб:

– Какво става с Шибя-бигк? Още е тук, нали?

Негърът направи една от своите неописуеми гримаси и отвърна:

– Той вече не тук.

– Какво? Няма ли го?

– Не, Шибя-бигк съм си отишъл.

При тези думи цялото му лице засия и такава усмивка разчекна устата му, че между двата реда великолепни зъби можеше да се види цялото му небце. Той искаше да си направи с мен малка шега. Нямах нищо против и затова привидно изплашено попитах:

– Отишъл ли си е? Да не е избягал?

– Да, съм избягал.

– Слушай, Боб, това ще ти струва живота! Ако наистина е избягал, ще те застрелям. Ти отговаряш за него с главата си!

– Значи маса Шетърхенд застрелят масър Боб. Шибя-бигк си отишъл, съвсем отишъл. Маса Шетърхенд дойдат и се уверят!

– Да, ще се уверя. А ето тук е куршумът, който ще ти пронизе главата, ако вождът не е в къщата.

Извадих револвера и го насочих към него. После се отправихме към блокхауса. Той отвори вратата, посочи към вътрешността и каза:

– Ето погледнат! Вътре никой.

Гледката, която видях, за малко да ме накара да се разсмея. Младият вожд стоеше облегнат на стената, а святкащите му от гняв очи се впиха в нас. Всъщност той не беше облегнат на самата стена, защото между него и нея се намираще нещо. Това нещо бяха осем дълги пръта, които негърът бе сложил на кръст, стегнал здраво с ремъци и после ги беше вързал върху гърба на индианеца. Тъй образуваното „колело“ бе толкова голямо, че започвайки от пода, стигаше доста високо над главата на носача си, а и от двете му страни, стърчеше твърде надалеч. Да, с това „нещо“ на гърба си Шибя-бигк не можеше да мине през вратата. В каквото и положение да се опиташе, било прав, било пълзейки по земята, все някъде щеше да се закачи. Разбира се, „колелото“ не беше особено удобно за него и навярно то бе причината за гневния поглед, с който ни

посрещна.

– Но той е тук, ей го къде стои! – казах на Боб, преструвайки се на изненадан.

– Да, тук е! – Негърът се засмя и ме погледна весело ухилен.

– Значи не е избягал!

– Не.

– Но нали ти така каза!

– О-о! роб само шегуват, хубав шега правят! Боб не оставят индианец бягат, щом той трябва пазят него!

– Ами какво си му вързал на гърба?

– Нека масса Шетърхенд видят! Индианец не трябвало бъдат бит и удрян, нито пронизван с нож, нито стрелян, а масър Боб не бивало оставят него бяга. Тъй кат масър Боб съм умен и хитър, той вързал на негов гърбина осем дълги пръти.

– Хм-м! А той спокойно ли го понесе?

– Той не искал, тогава масър Боб казал, че индианец получи много шамари и тогаз той съвсем спокойно оставил негър действа. Нима масър Боб не са умен и хитър кат муха на нос?

Не успях да отговоря на този толкова самоуверено зададен въпрос, защото в същия момент Шиба-бигк гневно ми извика:

– Уф! Нека моят бял брат веднага махне от гърба ми тези пръти!

– Защо? – попитах спокойно.

– Нима е достойно за един вожд да го измъчваш по такъв начин?

– Ти тук не си вожд, а пленник.

– Не мога нито да седя, нито да лежа.

– Тогава ще трябва просто да стоиш.

– Струва ми се, разправяха, че Поразяващата ръка се отнасял дори с враговете си така, сякаш са му приятели.

– Аз съм ти приятел. Прътите, които носиш на гърба си, с нищо не променят този факт.

– Но това е мъчение!

– Струва ми се, ти презираш болките.

– Pshaw! Не болките ме карат да страдам. Защо си наредил на черния да се отнася тъй с мен?

– Не съм му нареждал подобно нещо.

– Значи го е направил на своя глава?

– Да.

– Тогава ще го убия веднага щом пак бъде свободен.

– Няма да го убиеш!

- Ще го убия!
- Тогава никога няма да те освободим! Аз му наредих да те развърже и да се отнася добре към теб. Остави ли те да гладуваш?
- Не.
- А беше ли жаден?
- Не.
- Значи си получил всичко, от каквото си се нуждаел. От какво се оплакваш тогава?
- От това, че ми върза на гърба тези пръти. Не се постъпва тъй с вожд на команчите!
- Къде е писано или казано? Нима старите вампуми или предания на команчите говорят за това? Не! Сега от собствен опит разбра, че може да се постъпи така. А кой е виновен, че се случи? Самият ти!
- Не е вярно.
- Вярно е! Ти каза, че ще избягаш, щом ти се предложи някаква възможност. Негърът имаше задача да те пази и с помощта на прътите ти е отнел всяка възможност за бягство. Сигурно ще разбереш, че е изпълнявал дълга си.
- Но така ме направи за смях! Предпочитам да изтърпя големи болки, отколкото да нося тези пръти!
- Но той не е знаел това, ето защо не го е направил със зъл умисъл. Ако ти ми беше обещал да не бягаш, сега щеше да седиш навън на откритото и щеше да се радваш на всички почести, които се полагат на един вожд.
- Не мога да ти дам такова обещание!
- Можеш!
- Не!
- Можеш да го дадеш, защото твоят отказ няма да ти донесе никаква полза.
- Ще отида при нашите воители и ще ги предупредя!
- Няма да ги намериш!
- Ще ги намеря!
- Няма. Ти не знаеш къде са.
- Знам.
- Не, защото нямаш никаква представа какво се случи днес.
- Няма ли да го науча?
- Всъщност не би трябвало, но все пак ще ти кажа. Нека моята искреност ти докаже, че сме сигурни в успеха си и че бягството не би ти донесло никаква изгода.

– Тогава говори!

– Преди всичко вярваш ли, че прозряхме плана ви?

– Знам, че ви е известен.

– Искахте да отклоните белите ездачи в погрешна посока и да използвате случая да сложите ръка на тукашния оазис. Ти яздеше начело, за да показваш на Вупа-Умуги пътя до тук. А после имахте намерение да разместите коловете и да подмамите бледоликите подир вас. След войниците трябваше да язди Нале-Масиув, за да ги обградите помежду си и да им отреже пътя за връщане. Така ли е?

– Моят бял брат е отгатнал всичко.

– Да, сигурно знам всичко с най-големи подробности, иначе ти не би го признал. Е, на теб ти е известно най-добре, че те пленихме, преди да успееш да покажеш на Вупа-Умуги пътя до тук.

– Да, така е.

– Ти видя също, че Винету тръгна заедно с петдесет апачи, за да извади коловете и после да ги забие в погрешна посока. Нали?

– Видях го.

– Well. После ние потеглихме оттук, за да наблюдаваме воините на команчите. Когато стигнахме при Стоте дървета, видяхме, че Винету се е справил много добре със задачата си. Коловете бяха забити в такава посока, която ще отведе Вупа-Умуги и неговите хора в пустинята, където няма никаква вода.

– Уф!

– Да, и с още по-голяма откровеност ще ти кажа дори, че сме му поставили далеч по-опасна клопка, отколкото може би си мислиш. Утре коловете ще го отведат сред обширно непроходимо кактусово поле, от което няма измъкване. Пътят ще го вкара сред кактусите, но няма да го изведе оттам.

– Уф!

– Ще язди повече от час, докато стигне средата на голямото кактусово поле. Следвайки коловете, той ще влезе в клопката, защото ще мисли, че ти си ги забил. Ще предположи, че същият път отново ще го изведе на открито. Ала пътят внезапно ще изчезне и воините ви няма да могат да продължат нито напред, нито встрани. Ще им остане единствената възможност да се върнат обратно. Но щом обърнат конете си, ще ни видят заедно с триста апачи. Ще им препречим пътя и няма да ги пуснем да излязат.

– Уф!

Това възклицание се чуваше от устата му вече за трети път.

Толкова бе слисан и изплашен, че не знаеше какво друго да отвърне.

– Е, кажи ми сега какво ще правят вашите воители? – продължих аз.

– Ще се защитават.

– А как?

– Ще стрелят по вас.

– Тъй ли мислиш?

– Да, те са храбри воители, на които и през ум няма да им мине да се предадат без никаква съпротива.

– Говориш така, защото се намиращ тук в тази къща, а не си попаднал в клопката. Пътят, който води сред кактусите, е тесен. Малцина конници могат да застанат един до друг. Когато вашите воители се обърнат и се накаят да стрелят по нас, няма да могат да се разгърнат в широк фронт срещу апачите, а ще застанат един подир друг в дълга тясна колона, тъй че само първите ще имат възможност да стрелят. А и да започнат да стрелят, нито един от куршумите им няма да достигне до нас.

– Нима мислиш, че са толкова лоши стрелци?

– Не но както знаеш, ние имаме пушки, които бият много по-надалеч от вашите. Така можем да ви държим на такова разстояние, че да ви е невъзможно да ни достигнете с куршумите си.

– Уф!

– И тъй команчите ще бъдат затворени сред кактусите, без да могат да ни сторят абсолютно нищо.

– Ами вие? Вие какво ще направите?

– Просто ще чакаме, докато се предадат. Ние имаме вода, а те нямат.

– И ако не се предадат?

– Тогава неминуемо ще загинат от жажда.

При тези думи по лицето му се плъзна лека усмивка и той каза:

– Поражаващата ръка е умен мъж, но и той не може да мисли за всичко!

– Тъй ли смяташ? Нима има за команчите път, по който да ни се изплъзнат?

– Да.

– Път, който да не ми е известен?

– Ако се беше сетил за него, щеше да говориш съвсем иначе. Хау!

На лицето му се беше появил израз на крепка увереност. Нямах съмнение, че се беше досетил как команчите можеха да се измъкнат. И това хрумване му се струваше великолепно, което се потвърждаваше от думата „хау!“, притежаваща в случая силата на уверение.

– Хау? Нима си толкова сигурен в себе си? – попитах го аз.

– Да.

– И кой път имаш предвид?

– Нима Поразяващата ръка ме смята за толкова неразумен да му отговоря?

– Не. Не е необходимо да ми отговаряш, защото вече се сетих. Ако си въобразяваш, че Олд Шетърхенд не е помислил за всичко, тогава се лъжеш. Струва ми се, ти би трябвало да ме познаваш по добре.

– Тогава ми кажи какво имам предвид!

– Почакай! Дори и да си се сетил за някой спасителен път за вашите воини, за който аз не съм помислил, би трябвало да се попиташ дали и на тях ще им хрумне мисълта, смятана от теб за толкова блестяща.

– Сигурно ще им хрумне.

– Е, добре! Естествено ние ще ги обградим не само фронтално, а и откъм отвъдната страна на кактусите.

– Уф!

Това възклицание издаде уплахата му.

– Е? – попитах го усмихнат.

– Наистина ли Олд Шетърхенд не е помислил за всичко?

– Не...е...не знам – отвърна той колебливо.

– Но аз знам. Известен ми е спасителният път, който за съжаление съществува само във въображението ти. Ти тайно си си казал: „Ако команчите бъдат обградени сред кактусите, няма защо да се отчайват. Та нали имат ножове, с чиято помощ могат да си проправят път и да се измъкнат от капана.“ Прав ли съм, или не?

– Уф, уф! – отвърна той сломено.

– Да, смяташ се за кой знае колко умен, а помисли ли колко време ще измине, докато този път стане готов? Той ще е тесен и следователно малцина ще могат да работят по него. Ще минат дни! И мислиш ли, че ние ще гледаме със скръстени ръце?

Не ми отговори.

– Ще разделя нашите хора, половината ще изпратя да отидат откъм другата страна на кактусовото поле и така воините ви ще попаднат между двата отряда. А можем да я караме по много по-къса процедура и за броени минути да унищожим всички команчи, без изобщо да си хабим куршумите.

– Как?

– Като запалим кактусите.

– Уф! Тогава сигурно всички наши воини ще изгорят!

– Така е!
– Поразяващата, ръка няма да направи подобно нещо!
– Не разчитай с такава сигурност на добрината ми!
– Не, не, няма да го направи!
– И така да е! Исках само да ти докажа, че за воините ви няма никакво спасение. Няма да ни се изплъзнат.

– Да, обградите ли ги така, ще бъдат принудени да се предадат, макар че няма да можете вечно да ги държите в обсада.

– Тъй ли?

– Ще бъдете принудени да изоставите клопката.

– Защо?

– Съвсем ли забрави, че ще дойде Нале-Масиув? Не мислиш ли за него?

– О, не съм го забравил.

– Тогава знаеш, че е по петите ви. Следователно Вупа-Умуги ще е пред вас, а той ще е зад вас. Ще се озовете между двамата в не по-малко коварна клопка от тази, в която искате да подмамите Вупа-Умуги. Олд Шетърхенд сигурно ще ми даде право.

Лицето му отново бе придобило израза на твърдо упование. Отговорих му:

– За съжаление не мога да ти направя това удоволствие. Междувременно се случи нещо, което още не знаеш. Но дори и положението да беше такова, каквото си го представяш, пак си се излъгал в сметките си, защото Нале-Масиув няма да дойде след нас.

– Ще дойде!

– Няма. Пред него са белите кавалеристи. Забравил си го.

– Уф! – прозвуча разочаровано.

– Сега разбираш ли, че всичките ти мисли са погрешни, а Олд Шетърхенд мисли правилно? Дори днес нищо да не се бе случило, пак спокойно можехме да държим Вупа-Умуги обграден, без да ни е грижа за Нале-Масиув. Щеше да му е невъзможно да ни попречи, защото другите щяха да се заемат с него.

– Уф, Уф!

– Но всичко това изобщо няма да се случи. Когато преди малко говорех за Стоте дървета, моят млад брат ме прекъсна. Ние се скрихме наблизко и видяхме пристигането на Вупа-Умуги. Той не подозираше нищо за присъствието ни и не сметна за необходимо да вземе предпазни мерки. Ето защо на мен и Сигурната ръка ни се удаде да се промъкнем в бивака му и отново да го подслушаме. След като чухме достатъчно, ние

се отдалечихме, без да ни открият. Рано-рано той потегли с команчите си на път, следвайки коловете, забити от Винету специално за него.

– В каква посока?

– Моят млад брат задава много хитър въпрос. Но Олд Шетърхенд е не по-малко умен и няма да му отговори.

– Дори и да ми кажеш, ние пак не бихме имали полза!

– О, напротив! Ако ти се удаде да избягаш още днес, ще знаеш в коя местност трябва да търсиш вашите воини. Затова няма да научиш къде са. Впрочем извънредно много се радвам, че напругаш цялата си проникателност да ме надхитриш, въпреки че нямаш никаква надежда за успех. Да продължа разказа си: след като Вупа-Умуги си отиде, при Стоте дървета пристигнаха белите войници. И какво мислиш направих аз?

– Разговарял си с тях, нали?

– Да!

– Предупреди ли ги?

– Разбира се!

– Уф!

– Не само че ги предупредих, но и ги обединих с моите апачи, за да посрещнат Нале-Масиув.

– Уф! Бихте ли се с него?

– Не.

– Той изобщо не се появи, така ли? Изпратил е напред съгледвачи, които са ви забелязали, и у тях се е породило подозрение. Нали?

– Не, вие команчите не сте чак толкова умни! Нале-Масиув наистина изпрати съгледвачи, но те не ни видяха, защото се бяхме скрили. После се появи самият той с целия си отряд и се разположи на лагер край извора. Забеляза следите от белите ездачи и си помисли, че са продължили подир Вупа-Умуги. Затова не сметна за необходимо да прояви предпазливост и лесно ни се удаде да го обградим.

– Уф, уф! Обградихте го? И въпреки това казваш, че не сте влезли в бой с него!

– Оказа се твърде страхлив, за да се бие и се съгласи двамата да преговаряме. Седнахме сами настрана от другите. Никой не биваше да носи оръжие, но както преди прояви страхливост, тъй по време на срещата ни той прояви коварство. Докато разговаряхме, ненадейно извади нож, за да ме убие.

– Уф! Наистина ли постъпи така?

– Да.

- Това е недостойно за един воин!
- А още повече, когато воинът е вожд!
- Ножът му улучи ли те?
- Не. Поведението ми го заблуди, всъщност внимателно го наблюдавах и бях нащрек. Когато замахна с ножа, аз го повалих на земята.
- С юмрук?
- А как иначе? Нали нямах никакво оръжие.
- Уф, уф! Пак с юмрука! Мъртъв ли е?
- Не, защото не исках да го убивам. Бързо го вдигнах на рамо и го занесох при моите апачи и белите воини.
- Без команчите да ти попречат?
- Не можеха, защото всичко стана толкова бързо, че не им остана време. А освен това не биваше да се приближават към нас, понеже в противен случай щяхме да убием вожда им. Когато той дойде в съзнание, го заплаших, че ще му взема скалпа, ще изгоря амулета му и после ще го обесим.
- Ти искаше да убиеш душата му?
- Да.
- Той не го е позволил. Съвсем сигурно не е позволил. Знам го, макар самият аз да не вярвам в такива неща. Но като всички други червенокожи мъже и той смята, че по такъв начин духът на война бива унищожен.
- Искаш да кажеш, че той не го е допуснал, така ли? Та как ли можеше да ми попречи да изпълня намерението си?
- По-скоро би се предал в плен!
- Само той?
- Само... уф, уф! Да не би да са се предали и всичките му воини?
- Да, всички!
- Не беше ли достатъчно да плениш само него?!
- Не. Всичките ми трябваха, сигурно ще разбереш защо.
- И постигна ли целта си?
- Да.
- Тогава той сведе глава и със сломен глас каза:
- Всичките ми надежди се изпариха! Дори ако ми се удаде още днес да избягам оттук, пак не мога да спася нито Вупа-Умуги, нито воините му.
- Така е. Първо, няма да знаеш къде да го търсиш и второ, Налемасиув не е в състояние да те подкрепи.
- Къде го оставихте? Къде са воините му?

- Заедно с хората си той тръгна обратно към своето село.
- Уф! Значи си бил тъй добър веднага да им върнеш свободата?
- Не, не бях чак толкова добър. Сам ще разбереш, че подобна доброта би била равна на върховна глупост.
- Защо?
- Трябваше да поискам от тях, обещанието незабавно да се върнат в своите вигвами.
- Щяха да ти дадат това обещание.
- Но нямаше да го спазят!
- Нямах им доверие?
- Нямам доверие на нито един команч.
- И на мене ли?
- Вероятно само на теб бих повярвал, защото знаеш за великия добър Маниту и ти е известно, че той наказва всяка лъжа и предателство.
- Значи не си ги освободил, а въпреки това каза, че са тръгнали обратно към селото си.
- Като пленници.
- На кого?
- На белите драгуни. Те потеглиха по обратния път и ги взеха със себе си.
- Вързани ли са?
- Да.
- Тогава белите ще ги избият!
- Няма. Предводителят на тези бледолики ми даде дума че ще им подари живота.
- Ще я удържи ли?
- Да, убеден съм.
- Но най-малкото ще ги ограби!
- Ще ги ограби ли? Ти какво наричаш ограбване? Нима победеният не става собственост на победителя заедно с всичко, каквото притежава?
- И при християните ли е така?
- И при нас, защото ни принуждавате да се отнасяме към вас така, както и вие към нас. Ако вие бяхте излезли победители, щяхте да ни вземете не само собствеността, но и живота. А щом ви подаряваме живота, ние вършим толкова голяма добрина, че е невъзможно да искате повече.
- Значи белите войници ще вземат на команчите всичко?
- Конете и оръжията, да.

– Но как ще живеят червенокожите воители без коне и оръжия?

– Тяхна си работа. Вие изровихте бойната секира. А ако нямате коне и пушки, това щеше да ви е невъзможно. Лишим ли ви и от едното и от другото, няма да извършим грабеж, защото всичко е наша законна плячка, а същевременно така вземаме мерки да не можете тъй скоро отново да нарушите мира.

– Тогава навярно ще отнемете също и на Вупа-Умуги и воините му пушките и конете, а?

– Вероятно.

– Уф! Лошо!

– Да, за вас е лошо. Но сте го заслужили. Я си спомни само ти какво направи! Онзи, който пуши с някого лулата на приятелството и мира и му обещава никому да не издава къде е неговият вигвам, а после сам идва с голям отряд воители, за да му отнеме и вигвама и живота, той заслужава да изгуби нещо много, много повече от пушката и коня си. Сигурно го съзнаваш!

Разбира се, той го съзнаваше и опечалено каза:

– Значи моята пушка и моят кон също ще бъдат взети!

– Не, няма. Ти ми харесваш и въпреки враждебността ти, аз все още гледам на теб като на приятел. Ще запазиш каквото имаш. А що се отнася до Вупа-Умуги и неговите воители, ще видя дали е възможно да проявим снизходителност. Но всичко изцяло ще зависи от поведението им към нас.

– Че какво поведение могат да имат? Те са воители и ще се отбраняват.

– Точно това не ни се иска. Ако след като не желаем да проливаме кръв, те убият или ранят някого от нас, тогава не бива да очаквате никаква милост. Но се надявам да убедя вождя, че съпротивата е равна на лудост. Струва ми се, той ще прецени доводите ми по-разумно от теб.

– От мен ли? – попита учудено той.

– Да. Имах желание да направя пленничеството ти колкото може по-леко и поисках от теб само обещанието да не бягаш. Но ти отказа да го дадеш, защото не разбираше, че бягството ти само би ви навредило. Така ме принуди да бъде строг.

– Не ти обещах да не бягам, понеже не знаех онова, което току-що научих.

– Значи вече разбираш, че не си в състояние да помогнеш на вашите воители?

– Да.

– Тогава все още има време за това обещание.

– Давам ти го.

– Добре! Но не забравяй, че с поведението си или ще принесеш полза, или ще навредиш не само на себе си, но и на всички твои съплеменници. Каквото направиш, добро или лошо, това ще им се върне и на тях. Нарушиш ли дадената дума, наказанието ще сполети не само теб, но и тях!

– Няма да я наруша!

– Добре! Но каква гаранция ще ми дадеш?

Той ме погледна въпросително, ето защо му обясних:

– Ти можеш да се осланяш на моята дума, но аз никога не мога да разчитам на обещанието, дадено от индианец.

– Нима нямаш вяра във Винету?

– Винаги и във всичко, но той е изключение.

– Вземеш ли като залог амулета на кой да е червенокож воин, той ще е принуден да изпълни всяко обещание.

– Не мога да го приложа спрямо тебе, защото не вярваш в чудодейната сила на амулета.

– Тогава ще изпуша с теб лулата на клетвата!

– За мен и това не е никакъв залог. Ти пуши лулата с мен и Блъди Фокс и въпреки всичко наруши дадената дума.

При тези думи той сведе поглед и тихо и печално каза:

– Наказанието, което ми налага Поразяващата ръка, е тежко, то не е насочено срещу тялото ми, но изпълва душата ми със силна болка.

Личеше му, че тази болка е истинска, а тъгата му неподправена. Ето защо отговорих:

– Ти вече чу, че все още се чувствам твой приятел и брат, тъй че по изключение ще се откажа от обичайната си предпазливост, ще ти повярвам и ще ти се доверя. Но излъжа ли се в теб още веднъж, сърцето ми ще се изпълни с много голяма печал. Ще избягаш ли, ако още сега те освободя?

– Не.

– Ще напуснеш ли без позволение ми оазиса?

– Не.

– Не желая също и по пътя между кактусите да се опитваш да се добереш до твоите команчи, за да говориш с тях!

– Няма да го направя. Дори ако те дойдат тук, пак ще мълча, докато не ни дадеш разрешение да разговаряме.

– Тогава ми подай ръка в знак на тържествено обещание, както

правят мъжете и воините, които са твърде горди, за да се стремят да получат предимство, постигнато само с помощта на някоя лъжа!

– Ето ти ръката ми! Можеш да ми вярваш. Все едно че аз самият се предавам в твоя власт!

При тези думи той ме погледна в очите толкова открито и искрено, че се убедих напълно в чистосърдечните му намерения. Но за всеки случай и заради самия негър, добавих:

– Ти се беше разгневил на Боб, нали?

– Много.

– Ще му отмъстиш ли?

– Не. Червенокожият воин е твърде горд, за да си отмъщава на един чернокож мъж. Черният не знаеше какво прави. Нямаше никаква представа, че достойнството на един вожд не позволява да се връзват на гърба му такива пръти.

– Ще те освободя от тях.

Развързах прътите и ги свалих от гърба му. Той изпъна схванатите си ръце и крака и после заедно излязохме навън, където тъкмо отвеждаха конете на вечерен водопой. Майка Сана ни донесе ядене и когато се нахранихме, а край езерото настъпи тишина и спокойствие, легнахме да спим, защото при изгрев слънце трябваше да сме на крак. Шибя-бигк легна между мен и Сигурната ръка, без да го подканяме. Искеше доброволно да се постави под надзора ни и така да докаже, че бе дал обещанието си съвсем искрено.

Щом станахме още в ранни зори, напълнихме с вода всички налични мехове, запасихме се с провизии и след като се сбогувах с Шибя-бигк, потеглихме. Боб стоеше край пътя и ме попита:

– Маса Шетърхенд кажат дали Боб пак трябва охраняват млад вожд на индианци!

– Не, не е необходимо.

– И да не му връзват пак пръти на гърбина?

– Не. Той обеща да не бяга и ще удържи думата си.

Макар да бях напълно убеден в искреността на младия вожд, все пак взех необходимите предпазни мерки. Отвън пред кактусовото поле останаха толкова апачи, колкото бяха нужни, за да охраняват петдесетте пленени команчи, а на предводителя на тези пазачи дадох заповед да внимава за поведението на Шибя-бигк и в никакъв случай да не допуска да се приближава до пленниците. После пришпорихме конете. Бяхме двеста души, повече от достатъчно, за да се справим с команчите. Разбира се, този път взехме с нас Паркър и Холи.

Най-напред отидохме до мястото, където вчера оставихме петимата апачи на пост. Те се бяха оказали достатъчно умни още на зазоряване да потърсят следите на команчите и след кратка езда да открият мястото, където неприятелите са лагерували. Но наиините бяха вече потеглили на път. Значи и днес те пак много бързаха. Незабавно ги последвахме и то така, че от време на време да ги наблюдавам с бинокъла, но не се приближавахме дотолкова, че да успеят да различат дали по петите им са индианци, или бели, защото, както се разбира от само себе си, трябваше да ни вземат за драгуните.

Тъй измина целият ден, без да се случи нещо особено, освен че привечер излезе силен вятър, който не е рядкост за Ляно Естакадо. Той идваше от север, беше минал над голяма част от пустинята и следователно бе много горещ. Вярно, че духаше почти в гръб на отряда ни, но въпреки това ни пречеше и досаждаше и то не толкова с нажежения си въздух, колкото с облаците пясък, които вдигаше и набиваше в очите, ушите, устата и носа на всички ни.

– Идиотски вятър! – измърмори недоволно Паркър. – Нямахме нужда да духа сега, можеше да почака, докато се върнем пак при езерото. Та човек едва може да вижда и да си поема дъх!

– Мистър Паркър, стига мърмори! – отвърнах му. – Аз му се радвам и ти казвам, че идва съвсем навреме.

– Навреме ли? Наистина не виждам кой знае каква причина за радост.

– Заради Винету.

– Заради него? Защо?

– Нима не проумяваш, че като вдига и носи пясъка из въздуха, вятърът ще заличи дирите на команчите? Ако не бяха коловете, изобщо нямаше да можем да ги следваме.

– Да, туй го разбирам, но какво общо има с Винету?

– Има много общо, защото неговите следи също ще бъдат заличени.

– Хм-м, не е ли безразлично?

– Съвсем не е. Забивайки коловете, Винету ще стигне до самата клопка, нали?

– Йес.

– Значи ще трябва да навлезе на известно разстояние в кактусовото поле, в което се каним да заловим команчите. Той не бива да остава вътре, а трябва да се върне, трябва да излезе от него.

– Това е съвсем естествено, защото, ако не излезе, сам ще се види затворен в капана. Дотук и аз проумявам нещата, сър.

– Но, изглежда, не схващаш какви ще са последствията.

– Какви последствия?

– Ако червенокожите забележат дирите му и следователно разберат, че се е върнал, няма да се събуди подозрението им?

– Възможно е!

– Не само че е възможно, но непременно ще стане така. Тези индианци са опитни и хитри воители, а ти като уестман всъщност би трябвало с лекота да отгатнеш мислите, които могат да им хрумнат.

– Е, тогава да се опитам да ги отгатна! Те вземат следите, оставени от Винету и апачите му, за дирята на Шиб-а-бигк. Тя води навътре сред кактусите, но после пак излиза навън и продължава встрани. Какво друго ще си помислят, освен че Шиб-а-бигк се е объркал и че верният път не води навътре в кактусите, а в новата посока, по която е поел. Правилно ли разсъждавам, мистър Шетърхенд?

– Да.

– Значи няма да влязат сред кактусите, в клопката, а ще последват новата диря. Виждаш, сър, че не съм толкова глупав, както си мислиш и че и аз отгатвам туй-онуй.

– Но няма защо да си въобразяваш кой знае какво, стари Сам – подвикна му Джош Холи.

– Тъй ли мислиш? А защо?

– Защото тази мисъл не ти хрумна без чужда помощ. Мистър Шетърхенд те подсети.

– Тъй ли? Възможно е. Но заради това не е необходимо да ми се пишеш даскал и наставник.

– Исках само да те предпазя от възгордяване!

– Можеше да си го спестиш, защото и ти самият не си...

– Стига спорове, мешърс! – намесих се аз. – Мисълта е налице. Дали е моя, или на мистър Паркър, е безразлично. Но не бива да спираме дотук, а да я доразвием. И тъй, команчите ще последват новата диря на Винету. А накъде ще води тя, мистър Паркър?

– Естествено насам, към нас – отвърна той. – Разбира се. Винету няма да остане там, а ще ни потърси. Отначало ще се отдалечи, като свърне настрана, а после ще се насочи обратно към коловете. Тръгнат ли подир него, те ще открият това и лесно можеш да си представиш, че ще е съвсем достатъчно, за да се събудят подозренията им. Успехът на плана ни ще виси на косъм. Но ето че сега се появява вятърът и заличава всички следи. Нима не ни е добре дошло? Пак ти казвам, че се радвам извънредно много. Вятърът задуха съвсем навреме, сякаш е някакво разумно

същество и има намерение да ни помогне. Винету сигурно също ще му се зарадва.

– Хм-м, да! – отново промърмори Паркър. Той само търсеше някакъв случай да покаже, че не се нуждае от помощта ми, а може самостоятелно да прави изводи. – Мистър Шетърхенд, всичко, което казваш, е много правилно, но само ако Винету се е добрал до кактусовото поле, преди да излезе този хубав вятър.

– Сигурно го е достигнал.

– Тъй ли?

– Да. Мога да твърдя, че отдавна е приключил със забиването на коловете и скоро ще се присъедини към нас.

– Ако ни намери!

– Не се безпокой! Вождът на апачите знае какво трябва да направи. Би било цяло чудо, ако се разминем. Впрочем вече ми се иска да нарека поне половин чудо факта, че команчите тъй дълго и доверчиво продължават да яздят подир него. Ако бях на мястото на Вупа-Умуги, цялата работа отдавна да ми е станала извънредно подозрителна. А сигурно и на теб, мистър Паркър?

– Защо да е подозрителна, сър?

– Шиба-бигк знае пътя от Стоте дървета до оазиса на Блъди Фокс и несъмнено е казал на Вупа-Умуги за колко време се стига до там. Но те яздят и яздят, а оазисът никакъв не се вижда. Още снощи трябваше да се доберат до него, а ето че днес цял ден продължават ездата, без да достигнат целта си. Ако това не е подозрително, не знам какво друго може да се нарече подозрително.

– Наистина е така. Отдавна би трябвало да спрат и да обмислят положението. Вероятно допускат, че Шиба-бигк е направил някаква грешка, когато им е говорил за пътя и разстоянието, или пък, че не са го разбрали правилно.

– Навярно е така. Но има и нещо друго, което неудържимо ги кара да продължават пътя си – това е жаждата. От ранното утро на миналия ден нито те, нито конете им са пили вода. Тръгнат ли обратно, ще са им необходими цели два дена, за да намерят вода при Стоте дървета. Предпочитат да продължат ездата, тъй като нали коловете водят до оазиса, който може да се появи всеки миг. А и голямата им бързина също доказва правилността на предположението ми.

– Да, бързо яздят и... – Той внезапно замлъкна, спря коня си, посочи напред с ръка и после припряно продължи: – Връщат се! Наистина, обзели са ги подозрения и са тръгнали обратно! Ей ги, идват, идват!

Този вик на уплаха насочи вниманието ни към хоризонта пред нас, накъдето, увлечен в разговора ни, през последните минути не бях поглеждал. А там действително се виждаха хора. С просто око не можеше да се различи дали се движат. Взех далекогледа си и го насочих натам. Само след няколко мига можех да успокоя останалите:

– Няма причина за безпокойство, защото не са команчите, а е Винету. Виждаш, че имах право, когато казах, че скоро той ще се присъедини към нас.

– Различаваш ли го, сър? – попита ме Сигурната ръка.

– Все още не.

– Тогава въпреки всичко трябва да сме предпазливи!

– Няма нужда. Продължаваме напред!

– Ами ако е ариергард на команчите!

– Той би се движил, а онези хора са се разположили на лагер.

– А нима не може и неприятелят да постъпи така?

– Може, но Винету ми показва, че е той.

– Как?

– В случая отново ти се предлага възможност да се възхищаваш от съобразителността и находчивостта на вожда на апачите. Описвайки дъга, той е заобиколил команчите и след като се е озовал зад тях, е спрял, за да ни изчака. Естествено си е казал, че е възможно да вземем неговите хора за наините, и затова е разположил отряда си по начин, от който непременно да разберем, че е той. Ето ти моя бинокъл, мистър Шуърхенд. Погледни за минутка!

Той последва подканата ми и после одобрително каза:

– Наистина хитро, много хитро го е измислил!

– Е?

– Хората му не са се разположили безразборно един до друг, а така, че са образували стрела.

– И накъде е насочено острието на стрелата?

– Не е към нас, а на югоизток, което ще рече в обратна посока.

– Стрелата ни посочва пътя, по който трябва да яздим. Винету иска да ни покаже, че спокойно и безгрижно можем да продължим. Мистър Шуърхенд, кажи ми най-искрено, ако беше на негово място, щеше ли да ти хрумне тази идея?

– Едва ли. А на теб, мистър Шетърхенд?

– Ако не същата, щеше да е нещо подобно. Все някакъв знак е необходим, за да се известят нашите хора как стоят нещата. Но това своеобразно подреждане на апачите ни показва не само че пред нас е

Винету, а ни убеждава също, че всичко се развива според нашия план.

– И аз мисля така, защото Винету не би се разположил толкова спокойно на лагер да ни чака, ако се беше случило нещо непредвидено и нежелателно. Значи всичко е наред. И все пак нещо ме безпокои и с удоволствие бих го споделил с теб, само ако знаех, че няма да ми се разсърдиш.

– Да ти се разсърдя? И през ум не ми минава! Между приятели като нас всеки има правото, та дори и задължението да изказва мнението си. И ако ми обърнеш внимание на някоя грешка или пропуск, мога да ти бъда само благодарен.

– Безпокойството ми се казва „вода“.

– Тъй, значи вода!

– Да, да ти обясня ли?

– Няма нужда, защото знам какво искаш да кажеш. Ако желаем да слоим съпротивата на команчите чрез жажда, ще трябва да се погрижим самите ние да не чувстваме липса на вода.

– Така е. Вярно, за днес имаме вода, но е възможно да измине целият следващ ден, преди да се справим с Вупа-Умуги, а после ще ни е необходим още един ден, докато стигнем до оазиса. За съжаление за тези два дена не носим вода. А към това ще се прибави и фактът, че тогава команчите ще имат по-голяма нужда от вода и от нас.

– Да, наистина нямаме толкова много вода, но мога да те успокоя, че въпреки всичко няма да жадуваме.

– Така ли?

– Да. Без да ги споделям с някого, тези твои съмнения отдавна не ме безпокоят.

– А-а, значи си мислил вече по този въпрос?

– О, разбира се! Щях да съм най-лекомисленият човек, ако взема да кроя планове, за чието изпълнение в пустата Ляно Естакадо се събират над триста души и коне, без да се сетя да се погрижа за необходимата вода. Нима наистина ме смяташ за толкова неразумен?

– Не, но вода се намира само в оазиса. Или може би има и друг извор, който ти е познат?

– Не, ще я вземем от оазиса.

– Как? Та той е на един ден езда оттук и следователно ще изминат поне два дена, преди хората, отишли за вода, да се върнат. А това е лошо!

– Заблуждаваш се. Тези пратеници ще използват само нощта, за да

стигнат до оазиса, и утре вечер пак ще са тук!

– Конете им няма да издържат!

– Изобщо няма да се окаже необходимо да се връщат.

– Хм-м! Представа нямам как мислиш да стане тази работа.

– Много просто, сър. Ще постъпим както правят пощенските станции.

– О-о! Наистина това е най-доброто и най-просто решение. Как не се сетих!

– Нашите апачи носят със себе си много мехове. Към тях можем да прибавим и онези, които са собственост на Блъди Фокс. Ще ги пренесем до оазиса, за което ще ни трябват малко хора, но затова пък толкоз повече коне. Ще разположим хората на известно разстояние един от друг в една линия, която ще води от тук до оазиса. Следователно нито един кон или човек няма да изминава целия път, а ще се движи само от един пост до друг. Ето това имах предвид.

– Тогава наистина трябва да ти се извиня, сър! Ти мислиш за всичко. Обсъди ли този въпрос с Винету?

– Не, нито дума не сме си казали, но добре се познаваме и знаем, че никой от двамата ни няма да пропусне да вземе необходимите мерки... О, това пък какво е? Апачите нямат коне! Само жребецът на Винету е там. А-а! Мистър Шуърхенд, сещаш ли се защо?

– Не – отвърна ми той.

Докато разговаряхме, разбира се, продължавахме да яздим и вече се бяхме приближили до апачите толкова, че можехме да ги виждаме съвсем ясно. „Стрелата“ вече не съществуваше, те се бяха скупчили на едно място и гледаха към нас. Конете им ги нямаше, само враният жребец на вожда беше там.

– Сега ще разбереш за втори път, че опасенията ти са били неоснователни – заявих на Сигурната ръка. – Винету също се е погрижил за вода и то ме е изпреварил. Ние двамата винаги вземаме едни и същи решения.

– Мислиш, че вече е изпратил към оазиса конете и меховете на апачите си?

– Да. Виждаш, че той има при себе си най-много трийсет души, а и Блъди Фокс не е там. Няма съмнение, че Фокс е тръгнал с другите към оазиса, за да донесе вода.

– Наистина ще е чудесно, ако Винету е имал същата идея като теб.

– Имал я е, уверявам те.

Когато след броени минути се озовахме при Винету и хората му,

той се приближи към мен и каза:

– Моят брат Шарли ме разбра, когато видя как сме се подредили.

Исках да му покажа, че не сме команчи.

– А на какво разстояние са те пред нас? – попитах го.

– Яздеха много бързо, защото са жадни, но скоро ще бъдат принудени да спрат, тъй като слънцето е на хоризонта.

– Да, след четвърт час ще се стъмни. Колко езда има от тук до кактусовото поле?

– Два часа.

– Тогава днес няма да успеят да го достигнат. Това е много добре за нас, защото така ще ги затворим в капана утре по светло, а не тази вечер. Воините на моя червенокож брат са останали без коне. Заедно с меховете Винету ги е изпратил към оазиса, нали?

– Да. Блъди Фокс, който знае най-прекия път, е с тях, за да отмерва разстоянието между отделните постове и да обозначава посоката с прътите, които ни бяха останали. Но меховете, с които разполагат, няма да стигнат.

– Тогава, щом се разположим на лагер, ще изпратим и нашите. Нали точно това имаш предвид?

– Да. Излезе вятър и заличи следите ми, следователно планът ни ще успее. А сега нека продължим и се приближим колкото е възможно повече до команчите, защото, когато утре достигнат клопката и навлязат сред кактусите, ще трябва да ги последваме толкова бързо, че ако у тях възникнат подозрения, да нямат достатъчно място нито да се обърнат, нито да отстъпят някъде встрани.

Винету възседна коня си и пак поехме подир наините. Вярно, че хората му бяха принудени да тичат, но съумяваха да са в крак с нас, тъй че можехме да поддържаме необходимата бързина. Дори след като се стъмни, продължихме да яздим от един кол до друг, докато най-сетне си казахме, че трябва да спрем, ако не искаме да се натъкнем на неприятеля.

Междувременно вятърът беше отслабнал и скоро съвсем стихна. Нощта бе непрогледно тъмна само докато изгря лунният сърп. Още от по-рано празните мехове бяха натоварени на конете и щом просветля, неколцина апачи потеглиха с тях на път. Винету също тръгна, за да ги придружи до най-близкия пост, защото те не знаеха къде се намира. Тъй бе направено всичко необходимо и ние можехме да поспим, от което много се нуждаехме. Завърнал се след време, Винету легнал до мен, без да ме буди от здравия ми сън. Друг на негово място сигурно щеше да ме

събуди, за да ми каже някои неща, които смята, че е наложително да чуя. Но Винету знаеше, че между нас това е излишно.

Макар че беше легнал да спи по-късно от нас, на сутринта той бе на крак преди всички. Не се бавихме да закусваме. Можахме да ядем и по пътя. Само пихме вода и каквото остана от нея, го дадохме на конете, но това количество не им стигна. Така изпразнихме и останалите мехове и чрез неколцина от хората си Винету незабавно ги изпрати обратно. Вече не бе необходимо да ги придружава, защото беше светло. Достатъчно беше съвсем точно да опише на тези мъже пътя.

После отново продължихме ездата и то с такова бързо темпо, че пешеходците вече не бяха в състояние да се движат в крак с нас. Усърдно гледах през бинокъла и скоро се убедих, че предната вечер твърде много сме се били приближили до команчите, защото само след четвърт час стигнахме до мястото, където бяха лагерували, и видяхме, че едва преди броени минути са го напуснали.

Съвсем скоро ги забелязах. И Винету бе извадил своя бинокъл. След като ги наблюдава кратко време, каза със задоволство:

– Яздат съвсем бавно. Вижда ли това моят брат?

– Да. Конете им са изтощени от двудневната езда без вода.

– И самите те страдат от жажда. Въпреки това дълго няма да се предадат.

– Освен жаждата има и друго много по-резултатно средство да окажем натиск върху Вупа-Умуги.

– Моят брат има предвид амулетите на вожда на команчите. Постъпил е много добре, че ги е взел, когато е бил в Долината на зайците. Ще удържим лесна победа, а после връщането ни ще е удобно, защото Поразяващата ръка е пленил команчите на Нале-Масиув и ги е предал на другуните.

Между нас двамата едва сега за пръв път ставаше дума за тези събития. Фактът, че не се появиха нито индианците на Нале-Масиув, нито кавалеристите, сигурно е бил съвсем неочакван за него, но въпреки това той не ме попита за тях. Друг на негово място не би намерил и минута покой, докато не получи от мен пълни разяснения. А Винету не ми зададе нито един въпрос. С несравнимата си проникателност той бе отгатнал всичко, както показваха последните му думи. Това ми даде повод да му разкажа как Нале-Масиув ни беше паднал в ръцете и как после се бяхме отървали от него. Когато разказът ми приключи, той издаде едно доволно „уф!“ и добави:

– Моят брат е действал съвсем правилно. Всички тези команчи

сяха да ни бъдат в тежест, дори само заради водата, а също и белите ездачи, от които нямаме нужда, за да пленим Вупа-Умуги. Със загубата на конете Нале-Масиув е наказан достатъчно, а и воините му са останали без пушки. Винету ще узнае дали командирът ще изпълни дадената дума да не посяга на живота им. Ако я наруши или посегне макар на един-единствен пленник, ще ми заплати с живота си! Хау!

С това въпросът бе приключен, а нямаше, защо да си хабя думите и по последната му закана. Изрече я най-сериозно и ако по-късно се окажеше, че командирът е нарушил даденото обещание, Винету сигурно щеше да я изпълни.

Според Винету кактусовото поле, което трябваше да се превърне в капан за команчите, бе на около два часа път. Но се оказа, че са ни необходими три, защото конете на наините бяха изтощени и те яздеха съвсем бавно. Винаги им оставяхме такава преднина, че да не могат да ни забележат, докато с помощта на биноклите ние ги виждахме. Те не се бяха подредили в колона, а яздеха един зад друг и един до друг в широк фронт. Но след като споменатите три часа изтекоха, редиците им внезапно се състиха и започнаха да образуват тясна колона.

– Аха, настъпва решителният час! – казах на Винету. – Те не спират, изглежда, у тях не се е събудило никакво подозрение.

– Да – обади се той, – достигнаха тесния вход, откъдето се прониква в кактусовото поле. Те нямат поглед над цялото поле и мислят, че не е толкова обширно, защото нали уж през него е минал Шиба-бигк. Не само тази увереност, но и жаждата ги подтиква да навлязат в него. Където растат кактуси, там има и влага. Сигурно си въобразяват, че зад тях ще намерят оазиса, а, изглежда, не знаят колко е оскъдна влагата, намираща се в самата земя, която е извикала на живот тези растения.

Не след дълго и ние видяхме кактусите, които с хиляди и хиляди покриваха тази част от пустинята. Краят им не се виждаше нито напред, нито наляво, нито надясно. Тясната светла ивица водеше навътре сред тях, образувайки нещо като път, чиято почва бе сигурно толкова отчайващо неплодородна, че и едно-единствено коренче не можеше да намери каквито и да било условия да се хване. Точно където започваше този „път“ там Винету бе наредил да забият в земята един кол, за да покаже на команчите, че оттам трябва да навлязат сред кактусите.

И наистина те така и постъпиха, и то без никакво колебание. Когато достигнахме края на бодливия гъсталак, бяха вече толкова навътре в кактусовото поле, че ги видяхме как изчезват далечината. Тогава, разбира се, спряхме и слезохме от седлата. Завързахме конете за колчета

малко по-назад, където нямаше да ги достигнат куршумите в случай на малко очаквана съпротива и после заехме позиция, откъдето държахме в ръцете си „пътя“ от самото му начало на доста голямо разстояние навътре в кактусовото поле. При завръщането си команчите няха никакви изгледи да пробият тази позиция.

Отначало „пътят“ бе широк около двайсетина крачки, но още в обсега на куршумите ни се стесняваше толкова, че имаше място да яздят един до друг най-много четири или пет конници. Ако команчите вземеха безумното решение да ни нападнат, в най-добрия случай щяха да имат пространство да се подредят в редици на дълбочина по трийсет души и на ширина най-много по петима. В такъв случай една шеста или пета от хората ни щеше да е достатъчна, за да отбие нападението. Куршумите ни трябваше да повалят само първите команчи, които щяха да образуват непреодолима преграда за останалите, още повече че кактусите от двете страни нямаше да им дадат никаква възможност да я заобиколят нито отляво, нито отдясно.

Ето как най-сетне ни се беше удало да подмавим неприятеля в отлично поставената клопка. Сега спокойно можехме да чакаме да видим какво щеше да предприеме той. Да предприеме? За него имаше само една възможност – щом достигнеше мястото, където „пътят“ свършваше и нямаше как да се продължи по-нататък, да се върне обратно.

Чакахме час, два, че и по-дълго, но команчите все още не идваха. Сигурно, достигнали края на „пътя“, те не бяха тръгнали веднага назад, а бяха спрели, за да се посъветват как да постъпят. Ала нямаше никакво съмнение, че непременно трябва да се появят. И тъй ние не откъсвахме напрегнатите си погледи от мястото, откъдето щяха да се зададат.

– Уф! – възкликна най-сетне Винету и посочи напред.

Острото му зрение бе открило преди нас приближаващите се наини. Те се влачеха бавно, останали без сили, разочаровани. Все още не ни виждаха, защото седяхме на земята, а конете ни бяха останали по-назад в пустинята. Но скоро дългата тясна колона замря на място. Бяха ни открили и ние наставяхме, за да им се покажем.

Ако до този момент бяха мислили, че по петите им са драгуните, сега вече разбраха, че са се заблуждавали. Бяха твърде близо до нас, за да не забележат, че хората пред тях не са бели, а индианци.

– Колко са изплашени само! – обади се Сигурната ръка, който стоеше до мен.

– Ами, още не са се изплашили – отвърнах му аз.

– Съвсем е сигурно!

– Не са. Това все още не е уплаха, а учудване.

– Защо?

– Могат да ни вземат за команчите на Нале-Масиув.

– Наистина, възможно е.

– Но дори да е така, присъствието ни тук пак би трябвало да ги постави в недоумение, защото са твърдо убедени, че Нале-Масиув преследва драгуните по петите.

– Правилно! Любопитен съм да видя какво ще предприемат.

– Досещам се. Ще изпратят напред един или неколцина воини, за да разберат кои сме. Виждаш ли, вече идват!

Забелязахме, че двама души се отделиха от тях и бавно се отправиха към нас, но не на коне, а пеша.

– Искате ли моят брат да ги пресрещнем? – попитах Винету.

– Да, да вървим – отвърна той.

Навлязохме между кактусите и се отправихме срещу команчите същото бавно като тях. Те видяха, че сме индианец и бял и това ги стъписа. Спряха се. Направихме им знак да се приближат и продължихме напред. Тогавата те колебливо закрачиха към нас, но скоро отново спряха.

– Нека моят брат Шетърхенд говори! – каза Винету. Както обикновено при подобни случаи той ме оставяше аз да преговарям. Извиках на двамата наиини:

– Нека воините на команчите спокойно се приближат! Искаме да разговаряме с тях. Ако не се опитат да използват срещу нас оръжие, нищо лошо няма да им се случи.

Те последваха подканата ми. Извиках ги, защото не ми се искаше да се приближаваме повече, тъй като щяхме да попаднем в обсега на куршумите на команчите, а това трябваше да се избегне. Срегнахме се приблизително на половината път между двата отряда, но те не се приближиха съвсем до нас.

– Вупа-Умуги, вождът на команчите наиини, ви е изпратил, за да разберете кои сме ние – казах аз. – Познавате ли ме?

– Не – отвърна по-възрастният, докато погледите на двамата, изпълнени с боязливо страхопочитание, не се откъсваха от Винету.

– А познавате ли червенокожия воин, който стои до мен?

– Уф! Той е Винету, вождът на апачите!

– А аз съм Поразяващата ръка, неговият бял приятел и брат.

– Уф, уф! – възкликнаха двамата и внимателно ме заоглеждаха. Ако присъствието на Винету ги беше слисало, то, щом чуха името ми,

слисването им нарасна. Но положили усилия да го прикрият.

– Мислехте, че зад вас идват белите конници, нали? – продължих аз.

Не получих отговор.

– И че подир тях следва Нале-Масиув?

– Откъде го знае Поразяващата ръка? – попита по-възрастният.

– Знам и други неща, всичко знам. Искате да подмамите белите конници да отидат към гибел, а сега самите вие се намирате в този капан. Погледнете напред! Там са застанали триста воители на апачите мескалероси с пушки в ръка и са готови да ви избият до крак, ако окажете съпротива.

– Уф, Уф!

– В никакъв случай не можете да се върнете обратно и да пробиете позицията ни. Трябва да се предадете. Ако не го сторите, или ще бъдете застреляни, или най-окаяно ще загинете от жажда сред тази кактусова пустош, която не ви предлага никакъв спасителен път!

Те се спогледаха. Макар че полагаха всички усилия да скрият впечатлението, което им направиха моите думи, все пак ясно си личеше, че са съвсем слисани. След малко същият воин, който бе говорил досега, попита:

– Къде са белите конници?

– Мислиш ли, че ще ти кажем?

– Ами къде е Нале-Масиув?

– И това няма да ти кажа. Но затова пък ще те попитам къде е Шиба-бигк с неговите петдесет команчи?

– Уф! Шиба-бигк! Не знаем!

– А ние знаем.

– Къде е?

– Във всеки случай не е пред вас, накъдето сте тръгнали. Мислите си, че го следвате, но той изобщо не е яздил пред вас.

– Защо да не е?

– Вие двамата сте обикновени воители, а ние сме вождове и разговаряме само с вождове. Ето защо нямаме намерение да отговаряме на въпросите ви. Но въпреки това ще ви кажа някои неща, които трябва да съобщите на Вупа-Умути.

– Всичко ще му разкажем.

– Цели два дена се движихте по коловете, защото мислехте, че с тях Шиба-бигк ви посочва пътя. Но не той ги е забивал в пясъка, а Винету, за да объркате пътя.

– Уф! Истина ли е?

– Поразяващата ръка винаги казва истината. Шиба-бигг не можеше да ви посочи пътя, защото го пленихме. Нале-Масиув заедно с всичките си воители също е в плен. Той попадна в ръцете ни и е във властта на белите конници, които ние предупредихме. Това е, което трябва да кажете на Вупа-Умуги.

Той втренчи изплашения си поглед в мен и извика.

– Вупа-Умуги няма да го повярва!

– Все едно ни е дали ще повярва, или не. Във всеки случай е истина.

– Знаем, че Поразяващата ръка обича истината, но ушите ми отказват да повярват онова, което току-що ни каза. Поразяващата ръка готов ли е сам да го съобщи на вождя?

– Да.

– Тогава ще се върнем при Вупа-Умуги, за да му известим това.

– Добре! Ние оставаме тук да чакаме идването му. Те си тръгнаха, а ние седнахме на земята. Щом стигнаха при своите, по раздвижването и жестикулациите на команчите разбрахме какво бе въздействието на вестта. Всички ездачи слязоха от конете.

След известно време един-единствен човек се приближи. Не беше Вупа-Умуги, а воинът, с когото бяхме разговаряли. Когато се изправи пред нас, той ни извести:

– Вождът на команчите изслуша думите ни, но не иска да им повярва. Желанието му е да ги чуе от твоята уста.

– Ще ги чуе. Защо не дойде?

– Тук е Поразяващата ръка, тук е и Винету, вождът на апачите. Ето защо Вупа-Умуги не иска да бъде сам.

– Добре, тогава двама на двама. Нека доведе още някой.

– С него ще дойде Апаначка, вторият вожд на наините.

– Нямаме нищо против.

– Поразяващата ръка и Винету носят оръжията си, значи Вупа-Умуги и Апаначка също ще могат да вземат своите оръжия, нали?

– И с това сме съгласни.

– Не ги ли заплашва някакво коварство?

– Не.

– И ще могат свободно да се върнат след като разговарят с вас?

– Да.

– Ще ви повярваме, ако Винету и Поразяващата ръка ни дадат честната си дума.

– Давам я. Хау! – отвърна Винету.

– Вече казах и не е необходимо пак да давам обещание – заявих аз.
– Казаното от Поразяващата ръка е като клетва. Впрочем Вупа-Умуги и Апаначка са сигурно много страхливи воители!

– Те са най-сърцатите и храбри воители на племето! Защо Поразяващата ръка ги обижда, като ги смята за страхливи?

– Защото питаш дали могат свободно да се върнат.

– Този въпрос се задава винаги, когато враждуващи воители се канят да се срещнат и да преговарят.

– А от нас чухте ли такъв въпрос?

– Не – смутено призна той.

– Погледни назад, а после и пред себе си! Ей там са застанали апачите, а там команчите, ние се намираме точно по средата между тях. Следователно нито едната, нито другата страна няма да има предимство. Ако Вупа-Умуги и Апаначка кроят някакво коварство спрямо Винету и мен, тогава опасността за нас е съвсем същата като опасността, в която биха изпаднали те, ако ние искахме да ги измамим. Впрочем ние не задавахме въпроси относно нашата сигурност, но ти поиска от нас обещанието, че двамата свободно ще могат да се върнат. Е, тогава кой е смел и кой страхлив? Вупа-Умуги ли ти нареди да зададеш такъв въпрос?

– Да.

– Тогава му кажи да събере кураж и да дойде при нас! Ние ще удържим думата си и сме твърде горди, за да посегнем на един команч, който с подобни въпроси показва, че му липсва смелост.

Той си тръгна.

– Моят брат го каза много добре – похвали ме Винету, който на мое място сигурно щеше да говори по същия начин.

Любопитен бях да видя Апаначка, втория вожд. Ако се съдеше по името му, той трябваше да е воин с превъзходни качества, защото думата „апаначка“ означава на езика на команчите мъж с изключителни способности.

Не след дълго двамата се появиха с гордо вдигнати глави като хора, които са убедени, че превъзходството е на тяхна страна. Със своето държане искаха да ни направят силно впечатление, само че това не им се удаде. Безмълвно седнаха срещу нас, сложиха пушките си напреки през коленете и спряха студените си погледи върху нас. Но ние не се оставихме да ни заблудят. В душите и сърцата им несъмнено съвсем не цареше такова спокойствие, каквото лъхаше от безизразните им лица,

прилични на маски.

Откровено казано, очаквах, че Апаначка ще е някой по-възрастен мъж. Но той все още бе млад и бях принуден да призная, че с изключение на Винету досега не бях виждал друг толкова интересен индианец.

Не беше прекомерно висок, ала бе много як и здраво сложен. Напразно търсех в лицето му типичните индиански черти. Нямаше ги малко полегато разположените очи, нямаше ги и изпъкналите скули. Черната му коса бе дълга и вързана на кок върху темето. Останах с несигурното впечатление, че всъщност е къдрава и само положените грижи я поддържаха права и изпъната. Въпреки тъмния тен на лицето на мен ми се стори, сякаш под носа, по брадичката и бузите му личеше онзи своеобразен синкавочерен оттенък, който се наблюдава при мъжете с гъста тъмна брада, когато са гладко избръснати. Нима противно на цялата индианска раса Апаначка имаше толкова гъста брада, че бе принуден да я бръсне? Откъде намираше такъв сапун? Както е известно, индианците не се бръснат, а изскубват малкото косми, които имат по брадата си дотогава, докато престанат да растат. Този индианец ми стана много симпатичен. Неговото лице ми направи такова впечатление, което ми се струва най-добре ще изразя, като кажа, че ми напомняше нещо познато и мило. Нима някога го бях виждал? Съвсем сигурно не! Но тогава сред моите сегашни или някогашни познати трябваше да има някой, който му приличаше. Със светкавична бързина пред вътрешния ми взор изплуваха стотици познати лица, но търсеното не беше между тях. Странно, че често човек търси едно съвсем просто решение по сложни и обходни пътища, когато то се намира тъй близо до него!

В случай че враждуващи вождове се срещнат да преговарят, най-знатният от тях никога не започва да говори пръв. Колкото по-високо смята, че стои, толкова по-дълго мълчи индианецът. Разпространено е схващането, че който проговори пръв, той има причина да моли за нещо. Изглежда, Вупа-Умуги възнамеряваше да се държи така, сякаш никак не го интересува каквото и да било споразумение. Той мълчеше и по лицето му личеше, че няма да си отвори устата, преди да го заговори някой от нас. Но това не ме тревожеше особено, защото ние имахме време, имахме много повече време от него.

Извърнах очи към Винету и неговият кратък поглед ми показа, че няма желание да започне преговорите. Ето защо изчаках още малко, но след като и тогава никой не отвори уста, аз се излегнах на земята и подложих ръка под главата си като човек, който се кани да почива, та дори и да поспи. Това поведение постигна целта си, макар и на първо време

само наполовина, защото Вупа-Умуги хвърли към Апаначка подкнянщ поглед, след което младият вожд каза:

– Поразяващата ръка и Винету, вождът на апачите, са искали да говорят с нас.

Продължих да лежа и не отговорих. И Винету млчеше. Тогава Апаначка повтори:

– Поразяващата ръка и Винету, вождът на апачите, са искали да говорят с нас.

Пак не получи отговор. Тогава повтори думите си за трети път.

Най-сетне аз бавно се надигнах и проговорих:

– Учудва ме това, което чувам. Не ние поискахме да говорим с вас, а ни попитаха дали няма да пожелаем да кажем на Вупа-Умуги онова, което се стори на пратениците му невероятно. Ние му позволихме да дойде тук и ето че сега той седи пред нас тъй, сякаш нищо не иска да чуе. Защо млчи и кара Апаначка да говори вместо него? Не е ли достатъчно умен сам да вземе думата? Не Апаначка, а той е искал да разговаря с нас. Щом не желае да си отвори устата, ние нямаме нищо против. Разполагаме с предостатъчно вода и месо. Ако Вупа-Умуги има толкова много време като нас, нека продължава да млчи!

Понечих отново да се излегна на земята и това помогна, защото Вупа-Умуги проговори, като ме подкани:

– Нека Поразяващата ръка остане седнал и чуе думите ми!

– Слушам те! – отвърнах му кратко.

– Поразяващата ръка уверявал, че Нале-Масиув и воините му били пленени.

– Казах го и е истина.

– Къде беше пленен?

– При Стоте дървета.

– От кого?

– От мен, от воините на апачите и белите конници, които се съюзи-ха с нас.

– Шиба-бигк бил също пленен, така ли?

– Така е.

– Кой го плени?

– Винету, аз и нашите апачи.

– Къде?

– Когато беше на път от Стоте дървета към дома на Блъди Фокс, за да ти покаже с колове как да стигнеш до там.

– Не ти вярвам.

– Ако щеш вярвай!

– Докажи го!

– Pshaw! Вупа-Умуги не е онзи, който ще иска доказателства от Поразяващата ръка!

– Как е възможно ей тъй да срещнеш един подир друг Шиба-бигк с команчите му, белите конници и Нале-Масиув? Не може да има чак такава случайност.

– Не беше случайност, а точно премислен план.

– План ли! Но тогава би трябвало да знаеш всичко, каквото воините на команчите бяха решили да правят!

– Разбира се, че го знаех.

– От кого?

– От теб.

– Уф! Да не би аз да съм ти го казал?

– Да.

– Кога и къде?

– При Синята вода.

– Уф! Смяташ Вупа-Умуги за прекалено лековерен!

– Не, но го смятам за непредпазлив. Ти беше направо сляп и глух и пропусна да вземеш всички мерки, които са необходими при провеждането на такова начинание като вашето.

– Какво начинание?

– Стига смешни въпроси! Още преди доста време Винету, вождът на апачите, тайно подслушал двама воители на команчите, които разговаряли за намеренията ви да се отправите към Ляно Естакадо и да нападнете Блъди Фокс. Винету веднага отишъл при него да го предупреди и изпратил един вестоносец до мескалеросите да доведе на помощ на Фокс триста воители. Сега можеш да видиш тези воители ей там пред кактусите.

– Уф! Това е сторил Винету, ами ти какво си знаел?

– Каквото научих от него. Докато той яздеше към Фокс, аз се отправих към Синята вода, за да ви наблюдавам и да освободя Сигурната ръка. И с едното и с другото се справих по-лесно, отколкото предполагам. Докато ти заедно с най-добрите си воители седеше край огъня близо до брега и говореше за вашия план, аз лежах във водата сред тръстиката и чух всяка дума.

Той щеше да нададе яростен вик, но го преглътна и вместо него от устните му излезе само някакво съскане. Продължих:

– Плених те във водите на езерото, а на сутринта те освободих. После ти си помисли, че съм продължил на запад. Но аз ви надхитрих и пак се върнах при Рио Пекос. Там на едно място седяха двама воители и очакваха Нале-Масиув, за да му покажат брода. Заедно със Сигурната ръка се притаихме да чуем разговора им. В същото време пристигнаха двама пратеници на Нале-Масиув, които трябваше да ти кажат, че той не може веднага да дойде, защото е бил нападнат и победен от белите ездачи и първо ще изпрати свои хора до селото, за да извикат нови сто воители бързо да им се притекат на помощ.

– Уф, уф!

– Докато неговите пратеници разговаряха с твоите двама воители и им разясняваха целия план, ние лежахме зад най-близкия храсталак и чухме всяка дума.

– Сигурно Поразяващата ръка е любимец на злия дух, който му показва как и къде да подслушва неприятелите си и го закриля!

– Pshaw! После ти изпрати шестима съгледвачи. При водите на Алчесе-чи чухме разговора им. Там те бяха убити от апачите.

– Уф! Убити! Затова не ги видяхме повече! Ще заплатите това убийство с живота си!

– Стига си се перчил! Как може да си толкова наивен да ни заплашваш! Шиба-бигк дойде при теб с двайсетина души, за да ти покаже пътя до Блъди Фокс. Ти му даде още трийсет наиини, за да насякат пръти от Стоте дървета и с тях да ви обозначат пътя. Тъй като това ми бе известно, пристигнах в Ляно преди него, обградих го с нашите триста апачи и го плених.

– Уф! Не оказа ли съпротива?

– Толкова малко, колкото ще окажеш и ти.

– Мълчи! Ние ще се бием!

– Изчакай малко! След като той ни падна в ръцете, отново се върнахме при Стоте дървета. Извадихме поставените от него колове, а Винету ги заби в такава посока, че вие попаднахте в това обширно кактусово поле. Тъй че пред вас яздеше вождът на апачите, а не Шиба-бигк.

– Уф!

– Останах в близост до Стоте дървета, за да те изчакам. Ти пристигнах навечер, а на сутринта продължи нататък.

– Но ти не знаеш какъв чудесен улов ни падна там в ръцете!

– Pshaw, стария Уобъл! Когато го докараха при теб заедно с коня му, лежах скрит в храсталака заедно с Олд Шуърхенд само на четири крачки от теб и чухах всяка изречена дума. Вече разбра откъде знам

всичко – от самия теб. Тръгнахте в ранни зори право към гибелта си, защото се осланяхте на коловете, разместени от Винету. Ние пък останахме, за да изчакаме белите ездачи. Когато пристигнаха, ги предупредихме. Щом чуха, че вместо те да ви преследват, самите са били преследвани, незабавно се съгласиха да се съюзят с нас срещу Нале-Масиув. Скрихме се и когато той се появи при Стоте дървета, беше обграден.

– Оказа ви съпротива, нали?

– Не.

– Но той трябва да се е бил, защото не е страхливец!

– Коварен човек е той. Поканих го ние двамата да преговаряме, без някой от нас да носи оръжие. Дойде, но се оказа, че е имал скрит нож. Докато говорехме, той го измъкна, за да ме пониже. Тогава с удар го повалих на земята и го плених. Трябваше да проумее, че е загубен. Освен това му взех амулета и заплаших, че ще го изгоря, а него ще обеса и ще му взема скалпа. Помоли ме за милост и аз се съгласих да му я окажа. Заедно с воините си бе вързан и взет в плен.

– Къде е сега?

– Белите ездачи тръгнаха с него да се прехвърлят отвъд Рио Пекос, където ще го пуснат на свобода, тъй като и на него, и на воините му подарих живота. Но ще трябва да се простят с конете и оръжията си.

– Уф, уф! Всичко това е станало само защото си му взел амулета, иначе той нямаше да се предаде!

– Ти ще се предадеш също като него!

– Няма!

– Защото ще взема и твоя амулет! При тези думи по лицето му пробягна злорада усмивка и той отговори:

– Не можеш да ми го вземеш.

– Защо?

– Защото не го нося. Вупа-Умуги притежава не само един, а няколко амулета. Но е достатъчно умен да не ги взема, когато отива на битка, където лесно може да ги изгуби. Няма да ги получиш!

– Казах, че ще ти ги взема, а каквото каже Поразяващата ръка, винаги излиза истина. Ще го разбереш. Но нека продължа! Оставаше ни да се справим само с теб. Напълнихме много мехове с вода и тръгнахме подире ти. Мислиш се за умен, но си се показал достатъчно глупав да следваш Винету чак дотук, без да забележиш, че пред теб не е Шибабигк. Сега сте попаднали в клопката – от трите страни обградени от кактусите, а от четвъртата от апачите. Ще се сражаваш ли?

– Да.

– Опитай се! Знам, че няма да го направиш. Дори и да излезете победители, пак неминуемо ще умрете, защото нямате вода. Но за вас победата е невъзможна. Огледай се! Нямате никакво място да се разгърнете, тъй тясно сте притиснати, че всеки наш куршум ще прониже не само по един ваш воин. Ние имаме вода, а вие нямате. Самите ние сме бодри и пълни със сили, а също и конете ни. Вие сте жадни, а вашите животни едва стоят на краката си от изтощение. Добре си помисли!

– Въпреки това ще се бием!

– Едва ли. Ти си непредпазлив човек, но не и безумец.

Той сведе глава и замълча. Измина доста време, без да продума. Най-сетне с унил глас попита:

– Какво ще решите да правите с нас, ако се предадем?

– Ще ви подарим живота.

– Само това ли?

– Да.

– Без коне и пушки сме нищо. Не можем да се разделим с тях.

– И въпреки това, ако ги поискаме, ще се разделите с тях. Подарим ли ви живота, ще проявим достатъчно голяма милост. Ако можехте да победите, за нас нямаше да има никаква пощада. Всички щяхме да умрем на кола на мъченията.

Той гневно сви юмруци и извика:

– Как можа злият дух да те доведе до Синята вода! Ако това не беше станало, планът ни щеше да успее.

– Вярно, така е, и затова мисля, че духът, който ме отведе при Синята вода не е бил зъл, а добър. Нямате никаква възможност да ни се изплъзнете. Не се ли предадете, загубени сте! Сигурно сам го разбираш.

– Не, не го разбирам!

– Тогава разумът ти те е напуснал!

– Още не е. Не забравяй, че наш пленник е Изстребителя на индианци, когото наричате Олд Уобъл!

– Какво ни засяга той?

– Нима не ви засяга?

– Никак!

– Той е в ръцете ни като заложник!

– Pshaw!

– И причините ли зло на някой от нас, ще трябва да умре!

– Нека умре! Той е твой пленник, защото не ми се подчини, а аз не съчувствам на хора, които не ме слушат. Той сам се отрече от мен.

– Значи си съгласен да умре?

– Не.

– Но нали току-що го каза!

– Значи не си ме разбрал правилно. Казах само, че няма да правя никакви жертви, за да го спася. Но убиете ли го, жестоко ще ви отмъстя. Можеш да бъдеш сигурен. Аз свърших, нямам какво друго да ти казвам.

Изправих се на крака и Винету последва примера ми. Двамата команчи също станаха. Апаначка ни гледаше с някакъв особен израз в очите. Не беше злоба, не беше гняв, нито пък омраза. Кажи-речи, можеше да се нарече благоразположение и страхопочитание, макар че той полагаше усилие да прикрие истинските си мисли и чувства. Но затова пък толкова по-ясно си личаха гневът и омразата, които вряха и кипяха във Вупа-Умуги. В него бушуваше люта душевна борба. Най-сетне той припряно изтърси:

– И ние свършихме!

– Нямате ли да ни кажете още нещо?

– Засега не.

– А по-късно?

– Ще говоря с моите воини.

– Тогава побързай, не се бави! Лесно можем да изгубим търпение!

– Pshaw! Все още имаме пътища за спасение!

– Нямате нито един!

– Дори няколко!

– И сто да са, никой от тях няма да ви помогне. Ако не ни остане друг избор, ще подпалим кактусите.

– Уф! – възкликна той изплашено.

– Да, ако не ни остане друго средство да пречупим волята ти, ще го направим.

– Нима Винету и Поразяващата ръка ще станат убийци на толкова хора?

– Я не ми излизай с подобни въпроси! В сравнение с вас убиецът е все още твърде добър човек. Говори с хората си и в най-скоро време ни извести какво сте решили!

– Ще го научиш.

С тези думи той ни обърна гръб и двамата с Апаначка се отдалечиха, но вече не с онази горда осанка, с която се бяха появили. И ние се върнахме при нашите хора, които любопитстваха да чуят какво сме постигнали при преговорите си с вождовете.

Естествено от този момент нататък не изпускахме команчите от очи нито за миг. Колкото и безумно да изглеждаше всяко нападение от

тяхна страна, все пак трябваше да имаме предвид такава възможност и да бъдем готови за отбрана. Можехме да виждаме само най-предните редици на команчите. Но какво ставаше зад тях, ни бе неизвестно. Ето защо взех коня си, яхнах го и се приближих на известно разстояние до позициите им и то така, че да виждам не само челото на отряда им, но и едната му страна. Тогава забелязах, че на мястото, където мислехме, че са всички команчи, бяха останали най-много трийсетина. Другите се бяха отдалечили и пак бяха навлезли дълбоко сред кактусите. Върнах се и съобщих на Винету какво бях видял.

– Искат с ножовете да си проправят път между кактусите – рече той.

– И аз съм на същото мнение, но няма да успеят.

– Няма. Изсъхналият кактус е твърд като камък, тъй че ножовете им много бързо ще се изтънят.

– Въпреки това не бива да пренебрегваме нито една предпазна мярка. Ще отида да ги наблюдавам какво вършат.

– Нека моят брат го направи, макар че не е необходимо.

– Мога ли да дойда с теб, мистър Шетърхенд? – попита Паркър.

– Нямам нищо против.

– А аз? – осведоми се Холи.

– Добре, но други хора не ми трябват. Вземете конете си!

Тръгнахме на юг и яздихме, докато линията на кактусовото поле изви на изток. Последвахме я. Около един час продължихме да препускаме в същата посока и най-сетне достигнахме един пясъчен „залив“, който се врязваше далеч навътре в кактусовата гора. Оставихме се на него да ни води, докато се озовахме в самия му край. Извадих бинокъла си и затърсих команчите. Открих ги далеч на север като малки точки. Не можех да различа какво правеха. Сигурно се мъчеха с ножовете да си пробият път, път през този необозрим трънлив гъсталак! Едно неосъществимо начинание! Поехме обратно, разбира се, по същия път, по който бяхме дошли.

Когато излязохме от споменатия пясъчен „залив“ и се канехме отново да свърнем на запад, ми се стори, като че далеч на юг нещо се движеше из Ляно. Насочих далекогледа си натам и видях, че не съм се излъгал. Бяха конници. Все още не можех да ги преброя. След известно време различих осем ездачи, които водеха със себе си четири товарни коня или мулета. Яздеха на североизток и следователно трябваше да минат покрай задната страна на кактусовото поле, пред чиято челна част бяха разположени нашите апачи. Ами ако пришълците видеха

команчите и им помогнаха да избягат през кактусите! Вярно, че го смятах за невъзможно, ала твърде често собственият ми опит ме беше учил, че и най-незначителната случайност превръща невъзможното във възможно. Не биваше да им позволявам да продължат в тази посока, а трябваше да ги накарам да тръгнат с нас към другата страна на кактусовото поле, още повече че сред осмината конници забелязах и четирима индианци.

От кое ли племе бяха? Непременно трябваше да разбере. Продължихме да яздим на юг, докато се озовахме на пътя им и там решихме да ги изчакаме. Те също ни видяха, поспряха се, за да се посъветват какво да правят, а после продължиха към нас.

Сред тях имаше само двамина, които ми направиха впечатление. Един от белите и един от индианците. Червенокожият имаше в косата си забодено орлово перо, което показваше, че е вожд. Белият беше висок и слаб човек, нейде между петдесет и шейсет години. Облеклото му бе фантастична смесица от униформени и цивилни дрехи и колкото и да бе странно, отстрани носеше дълга сабя. Когато се приближиха дотолкова, че можех да различавам лицата им, забелязах, че физиономията на белия не вдъхваше кой знае какво доверие.

Спряха недалеч от нас. Небрежно, кажи-речи, надменно белият вдигна ръка към периферията на шапката си и каза:

– Good day, boys!³⁷ Какво правите тук наред тази проклета пустиня, а?

– Правим малка разходка на коне – отвърнах му.

– Разходка ли? Странно удоволствие! Ако не ми се налагаше да мина през Ляно, никой не би ме накарал да дойда тук. А всъщност кои сте и какви сте?

– Момчета сме.

– Отговаряй като хората и не се шегувай!

– Нали ни нарече „момчета“, следователно сигурно ще сме такива.

– Глупости! Нямам никакво настроение за подобни шуротии.

Срещнеш ли някого в дивата Ляно, трябва непременно да разбереш що за човек е той.

– Правилно.

– Добре тогава! Аз ви срещнах, следователно...Е?

– Ние също ви срещнахме...Е?

– Слушай, ти ми изглеждаш много голям чудак! Иначе не съм

37. (англ.) – Добър ден, момчета! Б. пр.

толкова любезен и сговорчив, но днес ще направя едно изключение. Като ме гледаш, личи си, че съм офицер, нали?

– Възможно е.

– Не си ли чувал някога за прочутия Дъглас, искам да кажа генерал Дъглас.

– Не.

– Какво? Не си?

– Не.

– Тогава си съвсем бос във военната история на Съединените щати!

– И това е възможно.

– Този генерал Дъглас съм именно аз! При тези думи той предизвикателно се изпъчи, което един истински генерал едва ли би направил.

– Хубаво! Радвам се, сър!

– Сражавал съм се при Бул Рън.

– Прави ти голяма чест.

– При Гетисбърг, при Харпърс Фери, при планините Ча-тануга, участвал съм и в двайсетина други битки. Винаги съм бил победител. Вярваш ли ми? – При тези думи той удари с ръка по сабята и тя силно издрънча.

– Защо не? – отвърнах му.

– Well! Не те и съветвам друго! Сега съм тръгнал през Ляно. Тези бели са мои слуги, а индианците са ми водачи. Предводителят им Мба, което ще рече „вълк“, е вожд на индианците чикасо.

Несъмнено само малкото пръстче на този вожд струваше повече от целия тъй наречен генерал. Попитах индианеца:

– Воините на племето чикасо изровили ли са бойната секира срещу някои други червенокожи?

– Не – отговори той.

– Нито срещу апачите, нито срещу команчите?

– Не.

– Тогава на Мба, вожда на това миролюбиво племе, предстои една голяма изненада. Откъм противоположната страна на кактусите се намира Винету, вождът на апачите, заедно с много свои воители, които са обградили Вупа-Умуги, вожда на команчите, с неговите хора, с намерението да ги пленят. Искаш ли да видиш как ще стане това?

– Веднага тръгвам! – отвърна той и очите му заблестяха.

– Винету ли? – попита „генералът“. – Трябва да го видя. Разбира се, че ще дойдем! Ами ти кой си, сър?

– Аз съм заедно с Винету. Наричат ме Поразяващата ръка.

При тези думи очите му се разшириха, огледа ме вече със съвсем друг поглед и каза:

– Много съм чувал за теб, сър. Радвам се да се запознаем. Ето ти ръката ми, ръката на един прославен генерал!

Подадох му ръка много доволен, че тръгнах доброволно с нас. Мба не каза нито дума, но му личеше, че смята срещата си с нас за голяма чест. Затова пък толкова по-приказлив бе Дъглас. Искаше да научи всичко за това стълкновение между апачи и команчи и аз му дадох само най-необходимите сведения, защото той не ми харесваше. Имаше типично мошеническа физиономия. Когато чу името Олд Шуърхенд, той тъй явно се стъписа, че не можех да се съмнявам в съществуването на някаква връзка между двамата. Реших, че трябва да го наблюдавам.

Когато стигнахме при нашите апачи, те се учудиха немалко, че водех със себе си компания, която бях намерил сред пустинята, напълно подготвена за подобно тежко пътуване, тъй като товарните коне носеха напълнени с вода мехове. Назовах имената им. Винету поздрави Мба със съдържана дружелюбност, а тъй наречения генерал – извънредно резервирано. Сигурната ръка смаяно огледа „генерала“. Учуди го външността на този мъж, но очевидно не го познаваше. Затова пък изпитателният поглед на мнимия офицер, кажи-речи, страхливо се впи в лицето на ловеца, но, изглежда, тревогата му започна да се разсейва, когато видя, че Сигурната ръка се държи към него като към съвсем непознат човек. Така у мен се затвърди убеждението, че трябва да се пазим от този тип. Използвах първия изгоден случай, когато не ни наблюдаваше, за да попитам Олд Шуърхенд:

– Сър, познаваш ли този псевдогенерал?

– Не – отвърна ми той.

– Не сте ли се срещали някъде?

– Не. Днес го виждам за пръв път.

– Помисли си дали наистина е така!

– Няма какво да размислям. Действително е така. Защо ме питаш, сър?

– Защото, изглежда, има някаква връзка между вас двамата.

– В какъв смисъл?

– Когато споменах името ти, той се изплаши.

– Сигурно си се излъгал!

– Не, съвсем ясно го забелязах. А преди малко те оглеждаше направо със страх.

– Наистина ли?

– Да. В мен остана впечатлението, че той се безпокои, да не би да си спомниш за него.

– Хм-м! Знам, че имаш остро зрение, мистър Шетърхенд, но в случая то просто те е подвело. С този Дъглас нямам нищо общо.

– Затова пък, изглежда, той има толкоз повече общо с теб. Ще продължавам да го наблюдавам.

– Наблюдавай го, сър! Ще видиш, че съм прав.

Слънцето безмилостно сипеше жар над земята. Настана пладне, после дойде следобедът, без да получим каквото и да било отговор от команчите. Малко по-късно сред тях забелязахме раздвижване, което ни издаде, че всички отново са се събрали. Вупа-Умуги бе разбрал, че е невъзможно да проправи път сред кактусите и се бе върнал обратно. Не му оставаше нищо друго, освен отново да започне да преговаря. И действително скоро забелязахме да се задава един команч, който отдалече ни извика, че двамата вождове пак искали да разговарят с нас. Отговорихме утвърдително и се отправихме към мястото, където се състояха първите преговори. Преди това от кобурите на седлото извадих амулетите, които бях взел от Долината на зайците. Напъхах ги под закопчаната си ловна дреха, тъй че да не се виждат.

Едва се бяхме настанили на земята и ето че Вупа-Умуги и Апаначка се появиха. Седнаха пак както преди срещу нас и се помъчиха да се държат колкото може по-непринудено, но ясно си личеше, че ги изпълва тревога. Въпреки всичко погледът на Апаначка се бе спрял върху нас, без следа от израз на враждебност, докато в очите на стария вожд гореше огънят на омразата.

Този път Вупа-Умуги не ни накара дълго да чакаме. Веднага след като седна, той поде:

– Поразяващата ръка все още ли е на предишното мнение?

– Да – отвърнах аз.

– Говорих с воините си и съм тук, за да ти направя едно предложение.

– Ще го изслушам.

– Ние ще заровим бойните секири и ще изпушим с вас лулата на мира.

– Добре! Виждам, че си решил да се вслушаш в разума си. Но същият твой разум сигурно ще ти подскаже, че можем да приемем предложението ти само при определени условия.

– Уф! Условия ли поставяте?

– Естествено!

– Не може да има такива!

– Има, и още как! Или мислиш, че след случилото се, при всички ваши престъпни намерения, е нужно само да кажеш, че искаш да сключиш мир с нас, за да се оттеглиш като победител? Това е едно толкова нахално и дръзко предложение, че ме обзема огромно желание да нареда на нашите воители незабавно да избият твоите. И ще го направя, ако още веднъж ми излезеш с подобни глупави предложения. Внимавай!

Казах всичко това с толкова висок и строг глас, че вождът смутено сведе очи. После вече с далеч не толкова самоуверен тон попита:

– Какво ще искате от нас, за да ни разрешите да си отидем?

– Вече ти казах. Подаряваме ви свободата и живота, но ще ви вземем конете и пушките. Оставяме ви другите оръжия.

– Не мога да се съглася с тези условия!

– Добре, тогава няма какво да си кажем повече, нека битката започне!

Понечих да се изправа. Тогава той бързо извика:

– Чакай! Остани още малко! Наистина ли си толкова сигурен и убеден, че ще ни победите?

– Да.

– Ще се защитаваме!

– Няма да ви помогне. Ние знаем как ще се развият нещата, а и ти не вярваш, че макар и един от вас ще оцелее след битката, нали?

– Но и от вас ще паднат мнозина!

– Едва ли! Само моята омагьосана карабина ще е достатъчна, за да ви държим на разстояние. Тя изпраца куршумите си толкова надалече, че вашите изобщо няма да ни достигнат.

– Не забравяй Олд Уобъл, който ни е в ръцете!

– Не съм го забравил.

– Той пръв ще умре!

– Но няма да е последният. Всички вие ще го последвате. Пролетете ли кръвта му, не чакайте никаква милост.

– Уф! Поразяващата ръка мисли, че с Вупа-Умуги ще може да постъпи също както и с Нале-Масиув!

– Да, тъй мисля.

– Но ти си имал неговия амулет и така си го склонил.

– А не ти ли казах, че ще взема и твоите амулети?

– Каза, но изобщо няма да ги видиш.

– Pshaw! Няма нищо по-лесно от това. Знаем къде си ги оставил.

– Къде?

- В Каам-кулано.
– Уф!
– Висят пред шатрата ти, недалеч от шатрата, където е вързан плененият негър.
– Уф! От кого го е научил Олд Шетърхенд?
– Не само че го научих, ами ги и видях със собствените си очи. Гледай внимателно какво ще направя!

Станах на крака, извадих ножа си и с негова помощ събрах купчина съвсем сухи кактуси. После отново се обърнах към Вупа-Умуги.

- От Алчесе-чи отидох право в Каам-кулано.
– Уф!
– Оттам взех три неща.
– Какви?
– Негъра...
– Не е вярно!
– Твоя млад любим жребец...
– Не ти вярвам!
– И амулетите ти.
– Това е лъжа...огромна лъжа!
– Поразяващата ръка не лъже. Погледни!

Разкопчах ловната си дреха, измъкнах амулетите и ги сложих върху купчината сухи кактуси. Щом вождът ги съзря, очите му насмалко щяха да изскочат от орбитите си, мускулите му се изпънаха и видях, че в следващия миг ще скочи и ще се хвърли към амулетите си. Бързо извадих револвера, насочих го към него и заплаших:

– Стой, остани си на мястото! За преговорите ти обещах безопасност и свободно завръщане при твоите хора. Няма да наруша дадената дума, но тези амулети са вече мои и направиш ли опит да ги присвоиш, ще те застрелям!

Той сякаш грохна обезсилен и простена:

- Това са... моите... амулети, наистина са... моите амулети!
– Да, те са и сега ти отново виждаш, че Поразяващата ръка винаги знае какво говори. Обещах ти да постъпя с теб също както с Нале-Масив. Казвай бързо ще се предадете ли при условията, които ти поставих?
– Не... няма... да се... предадем!
– Тогава веднага ще изгоря амулетите, после ще взема скалпа ти, а след това ще бъдеш обесен. Хау!

Извадих от джоба си клечка кибрит, драснах я и я доближих до сухите кактуси, които незабавно пламнаха.

– Спри! Амулетите ми, амулетите ми! – изрева вождът в панически страх. – Предаваме се, предаваме се!

Въпреки голямата си възбуда той не посмя да помръдне от мястото си, понеже все още държах револвера си насочен към него. Изгасих огъня и като извадих друга кибритена клечка, най-сериозно му заявих:

– Слушай какво ще ти кажа! Сега убих огъня, защото обещавах да се предадеш. Не допускай да ти мине мисълта да нарушиш обещанието си! При най-малкия опит за отмятане от твоя страна пак ще запала огъня и тогава няма да го изгася, преди да са изгорели амулетите ти. Приемите думите ми така, сякаш са подкрепени с лулата на клетвата!

– Предаваме се, предаваме се! – увери ме той почти разтреперан от страх. – Ще ми върнеш ли амулетите?

– Да.

– Кога?

– В мига, когато ви върнем свободата, но не и преди това. Дотогава ще ги съхраняваме добре, но незабавно ще ги унищожим, ако направите някакъв опит да се освободите. От теб искам следното: още сега оставаш при нас, ще предадеш оръжията си и ще бъдеш вързан. Съгласен ли си?

– Принуден съм, принуден съм да се съглася, защото амулетите ми са у теб!

– Апаначка ще се върне при вашите воини и ще им съобщи какво сме решили. Ще оставят всичките си оръжия там, където се намират в момента, а после един по един ще идват при нас, за да бъдат вързани както теб. Ще се подчинят ли?

– Ще се подчинят, защото амулетите на вожда им за тях са също тъй свещени, както и собствените им амулети.

– Добре! Те сигурно са жадни и ще получат вода, а после лека-полека ще напоим и конете им и тогава ще напуснем това място, за да отидем там, където ще намерим повече вода. Ако ни се покорявате и се държите добре, не е изключено да не бъдем тъй строги и поне на някои от вас да върнем конете и пушките. Виждаш, че към теб съм по-благосклонен, отколкото бях към Нале-Масиув. Съгласен ли си с тези условия?

– Да. Принуден съм да се подчиня, за да спася амулетите си, а с тях и моята душа.

– Тогава нека Апаначка върви. Давам му четвъртината от един час. Ако дотогава воините на команчите не започнат да идват при нас един подир друг без никакво оръжие, амулетите ти ще бъдат изгорени.

Младият вожд се изправи, пристиъпи крачка към мен и каза:

– Много често съм чувал да се говори за Поразяващата ръка. Той е най-великият от всички бледолики и никой не може да противостои на неговата сила и на неговия ум. Това можяхме да разберем и днес. Апаначка беше негов враг, но въпреки това много се радва, че се запозна с него и ако остане жив, от този ден нататък винаги ще бъде негов приятел и брат!

– Ако останеш жив ли? Та нали ти подарихме живота!

Тогава той изпъна гордо снага и каза:

– Апаначка не е нито дете, нито стара жена, а воин. Той не позволява току-така да му подаряват живота!

– Какво искаш да кажеш? Какви намерения имаш? Какво ще правиш?

– По-късно ще разбереш.

– Мислиш да се съпротивляваш ли?

– Не. Твой пленник съм както всички воини на команчите и нито ще се противя, нито ще се опитам да избягам. Но Поразяващата ръка и Винету не бива никога да кажат за мен, че съм спасил живота си, защото ме е било страх за амулетите на друг вожд. Апаначка знае какво дължи на себе си и на своето име!

Той обърна гръб и с горда крачка се отдалечи.

– Уф! – не можа да се съдържи Винету.

Това беше възклицание на признание, дори на възхищение. Щом мълчаливият апач не успя да се овладее, значи поводът за това наистина не бе незначителен. И моите очи не можеха да се откъснат от храбрия доблестен млад воин, който още от пръв поглед бе привлякъл вниманието ми, а после с поведението си доказа, че стои много над съплеменниците си, защото подозирах какви намерения имаше, а и Винету също подозираше.

В този момент, сякаш притиснат от голяма тежест, бавно и с мъка и Вупа-Умуги се изправи на крака. И наистина, упрекът, който трябваше сам да си направи, че той, върховният военен вожд на команчите наини, бе принуден без каквато и да било съпротива да се предаде на своите врагове, които се канеше да унищожи, беше за него бремено, голямо и тежко бремено, от което може би през целия си живот нямаше да може да се отърве. След като прибрах амулетите, ние се отправихме обратно към нашите хора. Почти олюлявайки се, той крачеше между нас двамата. Когато стигнахме при апачите, Вупа-Умуги легна на земята и доброволно се остави да го вържат.

Естествено Олд Шуърхенд беше първият човек, на когото

съобщихме резултатите от преговорите. След това „генералът“, който чу какво казах на Олд Шуърхенд, ме дръпна настрани и се опита да ме обсипе с хвалебствия, които съдържано пресякох. В същото време погледът му с нескрита алчност се беше спрял върху пушките ми, на което в момента за съжаление не обърнах внимание. По-късно това ми бе припомнено по не особено приятен за мен начин. После той с приглушен глас ми каза:

– Много се интересувам от теб и от всички твои спътници. Следователно и от мистър Шуърхенд. Това истинското му име ли е?

– Не ми се вярва – отвърнах му.

– Как се казва всъщност?

– Не знам.

– Не са ли ти известни подробности от живота му?

– Не.

– Нито произхода му?

– Също не. Щом искаш да научиш всичко това, ще ти дам един добър съвет.

– Е?

– Попитай него самия! Може би ще ти каже. На мен нищо не ми е казал и аз не проявих любопитство да науча подобни неща.

С тези думи му обърнах гръб и се отдалечих. Зачакахме да видим дали команчите ще дойдат. Първият човек, който се появи, беше не червенокож, а бял. Беше Олд Уобъл. Пристигна не пеша, а на кон. Не бе пожелал да се лиши от това удоволствие. Спря близо до мен, скочи от седлото, протегна ми ръка за поздрав и извика радостно и непринудено, сякаш изобщо не заслужаваше какъвто и да било упрек:

– Wellcome, sir!! Трябва да ти стисна ръката, че дойде. Беше ме обзела голяма тревога как ще свърши тази история. Е, сега всичко е пак наред. Това е ясно!

– Не, не е толкова ясно! – отвърнах аз, без да поема ръката му. – С теб вече си нямам работа!

– Тъй ли? А-а! Защо?

– Защото въпреки напредналата си възраст си оставаш глупав безразсъден хлапак, от когото всеки разумен и предпазлив човек би трябвало да се пази. Махни ми се от очите!

Заряха го тъй, както преди малко заряхах и „генерала“. Той се приближи до Сигурната ръка, а после до Паркър и Холи, но никой от тях не му отговори, а всички му обърнаха гръб също като мен. Остана сам, докато накрая към него се присъедини „генералът“.

Команчите започнаха да пристигат един по един, тъй както бях пожелал. Или самите те бяха проумели, че нямат друг път за спасение, или Апаначка имаше над тях такова влияние, че изобщо не се бяха противопоставили на заповедите му. Щом дойдеше, всеки един от тях бе претърсван и после връзван. В никого не се намери каквото и да било оръжие. Те бяха оставили при конете си всичко, което можеше да мине за оръжие. И когато ги видяхме да лежат на земята – тези сто и петдесет дръзки и безсъвестни индианци, тръгнаха на поход да грабят и убиват, едва тогава ни стана напълно ясно каква опасност и каква участ бяхме избегнали.

Като казвам, че всички команчи лежаха вързани, трябва да спомена, че един от тях правеше изключение и това бе Апаначка, който се появи последен и по мой знак не беше вързан. Когато апачите се справиха и с последния команч, младият вожд пристъпи към мен и каза:

– Сигурно Поразяващата ръка ще иска да нареди да вържат и мен, нали?

– Не – отвърнах аз. – С радост ще направя в случая изключение.

– Защо точно с мен?

– Защото ти имам доверие. Ти не си като другите синове на команчите, на които не бива да се вярва.

– Да не би да ме познаваш? Та нали днес ме виждаш за пръв път!

– Така е, и въпреки това те познавам. Твоето лице и очи не лъжат. Ще носиш оръжията си и ще яздиш с нас без ремъци, стига да ми обещаеш, че няма да избягаш.

Винету и Сигурната ръка стояха до мен. По сериозното лице на Апаначка пробягна светъл радостен лъч, но той не отговори.

– Ще ми дадеш ли такова обещание? – попитах го.

– Не – отвърна той.

– Значи имаш намерение да избягаш?

– Не.

– Защо тогава отказваш да ми обещаеш каквото искам от теб?

– Защото не ми е необходимо да бягам. Ако Поразяващата ръка и Винету наистина са онези истински и горди воини, за каквито ги смятам, аз ще бъда или мъртъв или свободен.

– Отгатвам какво имаш предвид, но въпреки това те моля да бъдеш по-ясен.

– Добре. Апаначка не е някой страхливец, който се оставя да бъде пленен, без дори да е вдигнал ръка да се защити. От страх за амулетите си Вупа-Умуги може да се откаже от каквото и да било съпротива, но за

мен никой не бива да казва, че се страхувам. Съгласих се да се предадем заради него и заради нашите воители, ала самият аз не влизам в тази сметка. Апаначка не допуска да му подаряват нито свобода-, та, нито живота. Онова, което притежава, не желае да го получава по милост, а да го дължи на самия себе си. Искам да се бия!

И аз и Винету очаквахме нещо подобно. Апаначка беше един млад човек, който заслужаваше уважението ни. Той ни погледна въпросително и след като не му отговорихме веднага, добави:

– Ако страхливци чуят това предложение, сигурно ще го отхвърлят.

Но аз съм изправен пред храбри и прочути воители, които ще ме разберат.

– Да, ние те разбираме – отвърнах му аз.

– Значи сте съгласни?

– Да.

– Премислете добре, много е вероятно това да струва живота на някой от вас!

– Мислиш ли, че имаме по-малко смелост от теб?

– Не, но исках да бъда почтен и да ви обърна внимание на тази възможност.

– Това е едно доказателство, че не сме се излъгали в Апаначка. Нека ни каже как си представя тази борба за живот и свобода. С кого иска да премери сили?

– С онзи, когото самият той определи.

– Ние не искаме да сме по-малко почтени от теб. Избери си човека, който ще ти бъде противник! А какво ще е оръжието?

– Каквото вие определите.

– И това предоставяме на теб.

– Олд Шетърхенд е великодушен!

– Не. Всичко, каквото правя, е съвсем естествено. Ние сме победители и достатъчно добре се познаваме помежду си. Не бива да използваме предимството си, за да ти изберем противник, за който предполагаме, че те превъзхожда.

– Да ме превъзхожда? До ден-днешен Апаначка не е срещнал противник, пред когото да отстъпи.

– Толкова по-добре за теб. А как ще се проведе двубоят? И това предоставяме на теб. Изберирай!

– Тогава избирам ножа. Левите ръце на двамата противници ще бъдат вързани една за друга с ремък, а в десницата си ще държат ножа. Борбата ще се води на живот и смърт. Съгласен ли е Олд Шетърхенд?

– Да. Кой от нас ще предпочетеш?

– Ще имаш ли нещо против, ако избира теб?

– Не.

– А Винету?

– Също не – отвърна апачът. По лицето на команча се изписа израз на голямо задоволство. Той каза:

– Апаначка е много горд, че двамата най-прочути воители на Дивия запад са готови да се бият с него. Но ще го помислят ли за страхливец, ако все пак не избере никой от тях?

– Не – отвърнах аз. – В такъв случай сигурно ще имаш някаква основателна причина.

– Благодаря ти. Разправя се, че Винету и Олд Шетърхенд са непобедими и ако не избира някой от тях, може да се създаде впечатлението, че ми липсва смелост. Но за мен те двамата са мъже, които олицетворяват нещо свещено и неприкосновено. Те са приятели на всички червенокожи и бели воители и за всички обитатели на Дивия запад животът им е като пример, на който не бива да посягам. Ако някой от тях падне под ножа ми, това ще бъде незаменяема загуба. Поради тази причина не избирам нито червенокожия, нито бледокожия вожд на апачите мескалеро.

– Тогава си избери друг противник! Погледът му изпитателно се плъзна по тълпата апачи, по Олд Уобъл, Паркър и Холи и накрая се спря върху Олд Шуърхенд.

– Апаначка е вожд и не желае да се бие с някой обикновен воин – каза тогава той. – Кой е този бледолик с вас?

– Името му е Сигурната ръка – отвърнах аз.

– Сигурната ръка? Често съм чувал за него. Той е силен, сръчен и храбър. Мога да го избира за противник, без да бъда заподозрян, че се стремя да спечеля някакво предимство. Ще приеме ли той моя избор, или ще го отхвърли?

– Приемам го – отговори Сигурната ръка, без да се замисли нито за миг.

– Апаначка повтаря предишните си думи, че ще се бием на живот и смърт!

– Не е необходимо да ги повтаря. Знам, че подобно нещо не е детска игра. Нека Апаначка каже кога ще започне двубоят!

– Желанието ми е да започне веднага. Олд Шетърхенд съгласен ли е?

– Да – отвърнах аз.

– Тогава имам една молба.

– Каква е тя?

– Досега всичко избирах аз. За това трябва да предложи на моя противник някакво предимство.

– Какво?

– Да получи правото на пръв удар. Нека не почувства острието на моя нож, преди аз да съм посрещнал неговия.

Тогава Олд Шуърхенд се намеси:

– Не приемам! Не съм момче, та да ми се предлага пощада. Нека никой от нас не получава правото пръв да нанесе удар. Поразяващата ръка ще даде знак и тогава всеки от нас ще може да започне.

– Това е справедливо – съгласих се аз. – Никой от двамата не бива да получава такова предимство. Апаначка, върви да си вземеш ножа!

Естествено той също бе оставил оръжията си на онова място, където и неговите команчи бяха сложили своите. Апаначка се отправи нататък.

– Мъжга на място! – обади се Сигурната ръка. – Човек не може да не го уважава и си признавам, че дори ми харесва. Жалко, наистина страшно жалко за него!

– Защо?

– Ами ако ме принуди да го понижа.

– Хм-м! Нима си толкова сигурен в себе си?

– Струва ми се, че мога да бъда, макар и да знам колко често случайността съвсем непредвидено променя хода на нещата.

– Съвършено вярно, моля те да не го забравяш. Във всеки случай той е много як!

– Що се отнася до това ми се струва, че мога да се мера с него. Или не си на същото мнение?

– Напротив. Та нали ти си известен със силата си. Но погледни го само как върви! Когато се движи, сякаш всяка част от тялото му пружинира. Сигурно е изключително пъргав и сръчен.

– И така да е, въпреки всичко ми се струва, че мога да му изляза на среща. Не напразно още от юношеските си години добри учители са ме обучавали във фехтовка и гимнастика, а после сред хиляди опасности съм се скитал из „bloody grounds“³⁸. Откровено казано, мисля, че го превъзхождам, и имам намерение да му пощадя живота.

– Що се отнася до това, ти най-добре трябва да знаеш как да постъпиш. Във всеки случай ще ми е жал за него, ако падне убит.

– А за мен няма ли да ти е жал? – усмихна се той.

38. (англ.) – Кървавите поля, тоест Дивия запад. Б. пр.

– Излишен въпрос, разбира се. Или специално в някоя дълга и пламенна реч трябва да ти изложа моето отношение към теб?

– Не, сър, подобно нещо наистина не е необходимо. Изпитвам приятелски чувства към теб и знам, че и ти имаш същите чувства към мен. Ако в този двубой ме сполети нещо, което може да се случи на всеки смъртен, те моля да не ме забравяш твърде бързо. Съгласен ли си? Обещай ми!

– Ето ти ръката ми, няма нужда от друго потвърждение, мистър Шуърхенд.

– Имам и още една молба.

– Кажй я! Стига да мога, ще я изпълня.

– Ако ме убият, да отидеш до Джефърсън Сити край Мисури. Знаеш ли го този град?

– Да.

– Там на „Файър Стрийт“ ще намериш банката „Уолас и сие“. Кажй на мистър Уолас името си и как съм приключил земния си път. Помоли го да ти даде сведения за причините, които непрекъснато са ме тласкали към Дивия запад!

– Ще ми ги каже ли?

– Да, но само ако съм мъртъв и ти го увериш, че в това отношение си мой наследник. Ала докато съм жив, той няма да каже никому и дума.

– И какво ще правя след като узная всичко?

– Каквото пожелаеш.

– Бих предпочел да получа от теб по-определени указания.

– Не мога да ти ги дам, сър, защото цялата работа е съвсем необичайна и ако ти решиш да продължиш по моите стъпки, ще се изправиш пред големи трудности и опасности.

– Мислиш ли, че ще ме изплашат?

– Не, нали те познавам. Но от теб не мога да искам да рискуваш живота си заради едно дело, което ти е чуждо и няма да ти донесе абсолютно никаква полза, дори и да успееш да го доведеш докрай.

– Кой ти пита за ползата, когато става въпрос за приятелска услуга?

– Знам, ти не си такъв. Въпреки това не искам от теб нищо. Нека само мистър Уолас ти разкаже за какво става дума, а после постъпи така, както ти повелява сърцето и споменът за мен! За нищо друго не моля и нека с това приключим въпроса!

При последните думи на Олд Шуърхенд Апаначка се завърна с нож

в ръката. Двубоят можеше да започне.

Човек лесно ще си представи какво вълнение обзе присъстващите, когато чува, че Апаначка и Сигурната ръка ще се бият с ножове на живот и смърт. Апачите незабавно образуваха около нас полукръг и то така, че лежащите на земята вързани команчи също да могат да наблюдават зрелището.

Сигурната ръка остави всичките си оръжия с изключение на ножа. После подаде ръка на Апаначка и с дружелюбен тон му каза:

– Аз съм противник на младия вожд на команчите, той пожела така. Борбата е на живот и смърт, но въпреки това, преди да вдигна ножа си срещу него искам да му кажа, че бих се радвал да бъда негов приятел и брат. Каквото и да стане, то ще стане между мъже, които, ако не предтоеше смъртта да ги раздели, сигурно щяха да се уважават и обичат.

– Сигурната ръка е прочут бледолик – отговори Апаначка, – душата ми се почувства привлечена от него и ако той падне убит, името му завинаги ще живее в сърцето ми.

– Надявам се да е така. Остава да уговорим само още едно нещо: ако по време на схватката на някой от нас му отхвъркне ножа, ще може ли пак да го вземе?

– Не. Той ще е виновен, че не го е държал здраво. После ще има право да се отбранява само с ръката си. Хау!

Ръцете им все още бяха една в друга. В този миг, тъй както стояха един срещу друг очи в очи, изведнъж разбрах защо по време на преговорите чертите на команча ми се бяха сторили познати. До известна степен двамата си приличаха и аз се учудих, че не го бях забелязал веднага. Странна случайност, защото тази прилика, разбира се, не можеше да бъде нищо друго освен случайност.

В този момент Винету извади от джоба си един ремък и каза:

– Нека моите братя ми подадат лявата си ръка, за да ги вържа!

Той здраво омота четири пъти ремъка около двете китки, но после го върза така, че да имат необходимата свобода на движение. След това ние се отдръпнахме назад, за да им направим място. Изпълнени с крайно голямо напрежение, всички не сваляха очи от тях, а двамата гледаха към мен, защото аз трябваше да им дам знак да започнат.

– Едно, две, три – go on! – извиках.

Незабавно погледите им отскочиха от мен и се впиха един в друг. Ако аз бях застанал срещу Апаначка, сигурно щях да бъда спокоен и хладнокръвен, но сега сърцето ми биеше толкова силно и бързо, че ми се струваше, сякаш чувах ударите му. Бях обикнал Олд Шуърхенд, а и

съдбата на команча никак не ми бе безразлична. Кой ли от двамата щеше да излезе победител? Кой ли щеше да е победеният?

Минута-две те стояха безмълвно и неподвижно, а десниците им с ножовете висяха отпуснати надолу. Кой ли щеше да вдигне пръв ръка за мълниеносен удар? Тези кратки секунди ми се сториха като час, а и по-дълги. Но ето – Олд Шуърхенд вдигна ръка и в следващия миг команчът направи толкова бързо движение, че не успяхме да го проследим с очи. Дочу, се стържещ звук на метал в метал при срещата на двете остриета и глухият удар на двата юмурука. Ножовете изхвъркнаха във въздуха и двете ръце отново се отпуснаха. Никой не беше ранен.

Това беше едно майсторско изпълнение от страна на Олд Шуърхенд. Той искаше да пощади Апаначка, да не го убива. Движението на ръката му бе само финт, с който беше подвел противника си да нанесе удар.

– Уф, уф, уф, уф! – разнесе се в кръг от устата на апачи и команчи.

– Това не е нищо. Дайте им пак ножовете! – изкрещя Олд Уобъл. – Кръв трябва да видим, кръв!

Двамата противници нито за миг не се изпускаха от очи. В този момент Апаначка каза:

– Сигурната ръка желае ли да ни върнат ножовете?

– Не – отвърна ловецът. – Това би нарушило уговорката ни.

– Но онова, което казах, важеше в случай, че един от нас остане без нож, а ето че и двамата ги изгубихме.

– Все същото е. Продължаваме с юмурици!

– Добре, продължаваме!

Отново за минута-две те се изправиха неподвижно един срещу друг. После команчът нанесе в главата на противника си такъв удар, който изглеждаше, че може да я смачка и почти в същия миг сам получи подобен удар. Никой от двамата не се олюля.

– Уф! – обади се Винету с приглушен глас. – Нито единият, нито другият е Поразяващата ръка!

Двамата разбраха, че с юмручни удари нищо няма да постигнат и бързо се сграбчиха един друг за гърлото. Бил съм свидетел на немалко двубои, но никога досега не бях виждал такава борба, каквато последва. Те не помръднаха от местата си нито на сантиметър, яките им мускулести тела стърчаха като здраво забити колони, като бронзови статуи. Краката им сякаш се бяха сраснали със земята, с отпуснати вързани леви ръце те бяха вдигнали десниците си и пръстите им като клещи се впиха в гърлото на противника. Тъй стояха те неподвижно. Ако някой

фотограф насочеше към тях обектива си, снимката щеше да излезе съвършено ясна.

Всеки от тях се опитваше да прекъсне дишането на другия. Това душе не представляваше ужасна гледка, защото и двамата бяха съвсем неподвижни, като вкаменени. Всичко се свеждаше само до това, чий врат щеше да се окаже по-як. Лицето на Олд Шуърхенд ставаше все по-червено и по-червено, започна да придобива и синкав оттенък. Въпреки бронзово-кафявата кожа на команча ясно се виждаше, че и неговото лице все повече потъмнява. После чухме как някой изпъшка, без да разберем кой от двамата, последва стенание, двойно задавено хъркане. След това едновременно започнаха да се олюляват. Взеха да вдигат крака и тежко да тъпчат пясъка, широко се разкрачваха, за да намерят по-добра опора, схванатите им тела се заклатушкаха насам-натам, напред-назад. Последва задавено гъргорене и после всичко свърши. Краката им се подкосиха и двамата рухнаха на пясъка – две безжизнени, вдървени, неподвижни тела. Тъй и останаха да лежат все още вкопчени един в друг.

Многобройните зрители бяха притихнали. Никой от тях не проду-ма, не се чу вик. Такова бе въздействието на безмълвното душе не дори и върху тези полудиви хора. Заедно с Винету коленичихме до двамата противници да разберем какво е състоянието им. Трябваше да използваме цялата си сила, за да освободим кръвясалите им вратове от вкопчени-те в тях железни пръсти. После бръкнахме под ловните им ризи, за да установим дали сърцата им все още бият.

– Уф – възкликна Винету. – Апаначка е още жив. Не е напълно душен.

– И аз напипвам, макар и съвсем слаб пулс – обадих се аз. – И двамата са в безсъзнание. Да изчакаме, докато дойдат на себе си.

Освободихме ръцете им от ремъка. Тогава Олд Уобъл пристъпи към нас и попита:

– Мъртви ли са, и двамата ли са мъртви?

Не му отговорихме.

– Ако не са мъртви, а само в несвяст, тогава естествено двубоят не е приключил и трябва да започне отново с ножове. Това е ясно!

При тези думи Винету се изправи, изпъгна ръка и каза само:

– Махай се!

В такива мигове всяко негово движение издаваше вожда, той бе такъв човек, срещу чиято воля всяко възражение бе излишно. Не можеше да се устои на погледа му, на израза на лицето и на поведението му. Същото се случи и със стария каубой. Той не посмя да каже нито една

дума, обърна ни гръб и с неясно недоволен мърморене се отдалечи.

След известно време Апаначка и Олд Шуърхенд се раздвижиха, ръцете им посегнаха към вратовете. Олд Шуърхенд пръв отвори очи, втренчи в нас неразбиращ поглед, но после постепенно се опомни и се изправи, олюлявайки се.

– Това... това... това беше... – заекна той.

Хванах го под мишницата да го подкрепя и му казах:

– Беше ужасно душене, нали?

– Да-а-а! – рече той. – Гърлото ми... е все още... като затъкнато!

– Тогава не говори! Можеш ли да стоиш на крака?

Той дълбоко пое въздух, положи неимоверни усилия да превъзмогне слабостта си и отговори:

– Да, мога. Какво стана с Апаначка? Жив ли е?

– Да, ей сега ще дойде на себе си. Виж, вече отваря очи!

И на команча трябваше да помогнем да се изправи на крака. И на него му се виеше свят също като на белия му противник. Измина доста време, преди двамата отново да овладеят своите сетива и движения. Когато това стана, Апаначка ме попита:

– Кой победи?

– Никой – отвърнах му.

– Кой падна пръв?

– Двамата рухнахте едновременно.

– Тогава ще трябва отново да започнем. Дайте ни ножовете и ни свържете левите ръце!

Той се наклони да се отдалечи, за да вземе ножа си, който бе отхвъркнал настрана. Задържах го за ръката и с категоричен тон му заявих:

– Стой! Двубоят свърши и няма да започва пак. Вие двамата си разчистихте сметките.

– Не е така!

– Така е!

– Никой от нас не е мъртъв!

– А нима имаше условие, че непременно някой от вас трябва да умре?

– Не, но все пак един от двама ни трябва да е победител!

– Разбирай го както искаш! Но или и двамата сте победени, или и двамата сте победители. Във всеки случай ти рискува живота си и доказва, че не позволяваш да ти подаряват свободата.

– Уф! Наистина ли мислиш така?

– Да.

– А какво е мнението на Винету?

– Същото като на моя брат Олд Шетърхенд – отвърна апачът. – Апаначка, младият вожд на наинните, попадна в плен съвсем не без борба.

– Дали и всички други ще кажат същото?

– Достатъчно е, щом го казва Винету. Нито един воин на апачите няма да е на друго мнение!

– В такъв случай това ме задоволява. И тъй, сега съм ваш пленник, без да има нужда да се упреквам. Ето ви ръцете ми, вържете ме тъй, както са вързани всички воини на команчите!

Погледнах въпросително към Винету. Един негов поглед ми бе достатъчен да разбере какво мисли той. Ето защо побутнах настрана протегнатите ръце на Апаначка и рекох:

– Още отпреди ти казах, че ако ни обещаеш да не избягаш, не само няма да те връзваме, ами ще ти върнем и оръжията. Ще ни дадеш ли това обещание?

– Да.

– Тогава си вземи пушката и доведи коня си!

Той се наклони да се отдалечи, но се спря и каза:

– Връщате ми дори пушката? Ами ако ви измамя, не удържа на думата си и се опитам да освободя нашите воини?

– Няма да го направиш. Ти не си подлец.

– Уф! Поразяващата ръка и Винету ще видят, че Апаначка заслужава доверието им.

– Съвсем не е необходимо тепърва да ни уверяваш. Доверието ни е дори далеч по-голямо, отколкото си мислиш. Слушай какво ще ти кажа!

– Какво?

– Вземи си пушката и всички други вещи. Мятай се на коня си и тръгвай!

– Да тръгвам ли? – попита той учудено.

– Да.

– Накъде?

– Накъдето искаш.

– Накъдето искам. Не мога, нямам това право.

– Защо?

– Защото съм ваш пленник.

– Лъжеш се. Ти си свободен.

– Свободен!?!... – повтори той.

– Да. Не можем нищо да ти кажем, нито да ти заповядваме. Ти си

господар сам на себе си и имаш право да правиш каквото поискаш.

– Но... но... но защо? – попита той, като отстъпи няколко крачки назад и ни огледа с широко отворени очи.

– Защото знаем, че в сърцето ти няма лъжа и измама и защото ние сме приятели и братя на всички честни и добри хора.

– Ами ако не съм такъв, за какъвто ме мислите?

– Сигурни сме, че не се лъжем.

– Ако си отида и доведа воини, за да освободя вашите пленници?

– Никой човек не би успял да го извърши. Пленниците са ни сигурно в ръцете. И откъде ще вземеш воините? Ами вода? Но дори всичко това да бе възможно, ти пак не би си мръднал пръста да освободиш Вупа-Умуги, защото ти също взе участие в преговорите, по силата на които той попадна във властта ни. Ти даде съгласието си и едва ли ще се отметнеш, тъй като получи свободата си.

При тези думи по лицето му се изписаха радост и възхищение и с най-сърдечен тон той ни увери:

– Нека Поразяващата ръка и Винету чуват какво ще им каже Апачка, вождът на команчите! Гордея се че толкова прочути мъже ми имат доверие и вярват в мен. Никога през целия си живот няма да забравя, че ме смятате за човек, в чието сърце няма място за лъжа и измама. Свободен съм и мога да отида където поискам, но ще остана при вас и вместо да се опитвам тайно зад гърба ви да вляза във връзка с пленниците, ще ги охранявам зорко и ще имам грижата никой от тях да не успее да избяга. Ще го направя, макар че са мои съплеменници.

– Убедени сме в искреността ти и сега ще седнем заедно с теб да изпушим калюмета на приятелството и братството.

– Искате... да го изпушите... с мен?

– Да. Или не си готов да го направиш?

– Уф, уф! Дали съм готов! Навсякъде, където живеят червенокожи мъже, едва ли ще се намери един-единствен достоен воин, който да не приеме предложението да изпуши с вас калюмета като най-голямото отличие през своя живот.

– А какво ще кажат за това Вупа-Умуги и другите пленници?

– Вупа-Умуги ли? Нима самият аз не съм вожд като него? Нима трябва да питам обикновените воини дали мога да направя нещо, или не? Кой от тях има право да ми дава заповед или да ми търси сметка? Няма да питам дори Колакеко.

Колакеко означава „моя баща“.

– Твоя баща ли? Нима е тук при вас?

– Да.

– Къде е?

– Ей къде лежи до Вупа-Умуги.

– А-а! Облеклото и прическата му ми показват, че той е жрецът на команчите, така ли е?

– Да.

– Има ли жена?

– Да, моята майка.

– Ти ще бъдеш мой приятел и брат и ето защо не бива да се учудваш, че те разпитвам за майка ти. Добре ли се чувства тя?

– Тялото ѝ е здраво, ала душата ѝ не е вече при нея, а отиде при великия Маниту.

С тези думи той искаше да каже, че майка му е умопобъркана. Това беше жената, с която бях разговарял край Каам-кулано. Имах голямо желание да науча още нещичко за нея, но не биваше да засягам повече тази тема, ако не исках да събудя подозрения. А и няхах време за други въпроси, тъй като в момента видяхме от север да се приближават ездачи, които водеха със себе си товарни животни. Това бяха първите апачи, които ни носеха вода. И тъй, успешно беше създадена връзката с оазиса и отсега нататък можехме да разчитаме на редовно снабдяване с вода.

Вярно, че и ние бяхме жадни, но пленниците страдаха далеч повече. Ето защо първо помислихме за тях. Съдържанието на меховете съвсем не се оказа достатъчно, но тъй като нашите хора не преустановиха дейността си, постепенно пристигаха все нови и нови доставки вода и най-сетне можяхме да утолим жаждата и на конете поне дотолкова, че да са в състояние да издържат обратния път.

След разпределянето на водата започна церемонията с изпушването на калюмета, която щеше да ни свърже с Апаначка във вечно приятелство. Бях твърдо убеден, че той няма да постъпи като Шибя-бигк, който веднъж ми беше изменил.

Разбира се, обратният път трябваше да ни отведе при оазиса най-вече заради водата, от която се нуждаеха толкова много хора и коне. Особено що се отнасяше до животните, засега и дума не можеше да става да се напоят до насита и това ни принуждаваше да тръгнем обратно колкото бе възможно по-скоро. Ето защо решихме да яздим не само вечерта, но и през цялата нощ, което бе за предпочитане, защото така щяхме да избегнем изнурителната жегата през деня.

Оръжията на команчите бяха разпределени между апачите и след това качихме пленниците на техните коне, които бяха твърде изтощени

и за съжаление ездата ни започна съвсем бавно. Но по пътя ни пресрещнаха такива значителни количества вода, от която дадохме и на клетите животни, че те издържаха до оазиса.

Естествено всеки от постове, които срещаме, се присъединява към нас, а също така измъквахме от земята и вземахме със себе си всеки кол, на който се натъквахме, защото, ако ги оставехме там, където бяха, не беше изключено да послужат на чужди хора като пътепоказатели към оазиса на Блъди Фокс, а това трябваше да се предотврати.

Заедно със своите бели и червенокожи придружители „генералът“ се беше присъединил към нас, на което не можехме току-така да попречим. Неговото присъствие ни беше всичко друго, само не и приятно. Що се отнася до охраняването на пленниците по време на пътуването, то съвсем не се оказва трудна задача, защото бяхме взели мерки всеки командч да язди между двама апачи.

Нощната ни езда вървеше отлично, за кратко време я прекъсвахме само когато се натъквахме на някой от идващите срещу нас постове, носещи вода. В такъв случай спирахме, за да я разпределим незабавно.

Още след срещата си с лудата край Каам-кулано бях решил, че ако успеем да пленим мъжа й, без да бие на очи, ще се опитам да науча нещо за нея. Сега, когато той ни беше в ръцете, можех да изпълня намерението си. Тъй като в момента яздехме, аз приближих коня си до неговия и попитах:

– Моят червенокож брат е жрецът на команчите наинини, нали?

– Да – отвърна навъсено той.

– Преди да потеглят на боен поход, всички червенокожи мъже имат обичая да се допитват до свещения амулет за неговия изход. Нима вие не го направихте?

– Направихме го.

– Какво каза амулетът?

– Каза, че ще победим.

– Тогава е излъгал.

– Амулетът никога не лъже, защото чрез него говори великият Маниту. Амулетът може да предскаже най-голяма сполука, но ако воините вършат грешка подир грешка, както стана сега, сполуката неизбежно се превръща в несполука.

– Моят брат роден наинин ли е?

– Да.

– Чух че той е баща на младия вожд Апаначка.

– Да, Апаначка е мой син.

– Имаш ли и други синове?

– Не.

– А дъщери?

– Не.

– Жива ли е стопанката на твоя вигвам.

– Жива е.

– Мога ли да науча името ѝ?

Той се стъписа, поколеба се няколко мига и после отговори:

– Поразяващата ръка е прочут вожд. Нима вождовете имат обичай да се интересуват от жените на другите?

– Защо не?

– Възможно е бледоликите да мислят другояче. Но за червенокожия воин, да не говорим за вожда, никак не подобава да споменава чужди жени!

Разбира се, не се смутих от този укор и продължих.

– Но аз не съм червенокож, а бял воин и изпуших с Апаначка лулата на братството. Разбра ли това?

– Видях го – рече той намусено, – Апаначка можеше да направи нещо по-добро!

– Не одобряваш ли постъпката му?

– Не.

– Но той е на друго мнение по този въпрос и тъй като е вече мой брат, естествено аз не мога да бъда безучастен към близките му, значи към теб, неговия баща, а също и към жената, която той нарича своя майка. И тъй няма защо да се учудваш, че ми се иска да науча името и.

– Няма да го чуеш от мен.

– Защо не?

– Няма да ти го кажа! Хау!

Тази дума ми даде да разбера, че действително няма да ми отговори. Но дали причината за това наистина бе само индианският обичай да не се говори за чуждите жени, или за неговата мълчаливост относно умопобърканата му жена имаше и други основания? Трябваше ли и аз да мълча? Не! Внимателно наблюдавах лицето му, доколкото ми позволяваше слабата лунна светлина, и бавно и натъртено му казах:

– Ти си Тибо-така, нали?

Той подскочи на седлото като ужилен от оса, ала нищо не продума.

– А тя е Тибо-вете?

Жрецът не отговори, но извърна към мен глава. По лицето му се четеше изразът на голямо напрежение.

– Познаваш ли моя Вава Дерик? – продължих аз. Това беше въпросът, който тогава жената бе отправила към мен.

– Уф! – възкликна той.

– Това е моят „murtle wreath“! – продължих с нейните думи.

– Уф, уф! – повтори той, а очите му буквално едва не ме пронизаха.

– Що за въпроси са това?

– Знаеш ги не по-зле от мен.

– Ти къде ги чу?

– Pshaw!

– От кого?

– Pshaw!

– Защо не ми отговориш?

– Защото не искам.

– Нима Поразяващата ръка се страхува да ми даде тези сведения?

– Не говори глупости!

– Съвсем не са глупости. Имам право да искам от теб отговор!

– А самият ти не отговаряш!

– Защо мислиш така?

– Нима ми отговори преди малко, когато те попитах за твоята скуоу?

– Но тази скуоу принадлежи на мен, а не на теб. Мога да говоря или да мълча за нея когато и както си поискам!

– Тогава не се сърди, ако другите хора не желаят да говорят. Щом отвори дума за страх, навярно самият ти се боиш да отговаряш на въпроси.

– Искам да знам кой ти е казал тези странни думи!

– Няма да научиш.

– Да не би да си ги чул от Апаначка!

– Не.

– От кого?

– Pshaw!

Тогавата той ми се тросна:

– Ако не бях вързан и твой пленник, щях да те принудя да ми отговориш!

– Pshaw! Ти да принудиш мен! Един стар жрец, който мами жените и децата на племето си с шарлатанските си номера и с разиграната от него комедия повежда на гибел почти триста воители, да принуди Поразяващата ръка на каквото и да било! Именно ако не беше мой пленник,

към когото изпитвам състрадание, щях да разговарям с теб по съвсем друг начин.

– Значи ми се подиграваш? Наричаш моето магьосничество комедия? Пази се от мен!

– Pshaw!

– И внимавай да не раздрънкаш наляво и надясно думите, които чух преди малко!

– Навярно защото могат да станат опасни за теб?

– Подигравай се, подигравай! Ще дойде време, когато подигравки-те ти ще се превърнат в стонове и жалби! – злобно изсъска той.

Възбуденото му състояние ми издаде, че онова, което бях чул от жена му, не беше без значение или дори бе твърде важно.

– Нещастен червей, как се осмеляваш да ме заплашваш! – отвърнах му. – Стига само да поискам и ще те смачкам с ръцете си! Но продължавай да яздиш! По-късно ще ти кажа откога си станал Тибо-така!

Спрях коня си и пропуснах колоната да мине покрай мен. Така бях застигнат от двамина, които, яздейки един до друг, се бяха вдълбочили в оживен разговор – Олд Уобъл и „генералът“. Когато старият каубой ме забеляза, насочи коня си към моя и ми каза:

– Сър, все още ли ми се гневиш тъй както следобедата, или вече размисли?

– Не съм си променил мнението.

– А какво е то?

– Че си непоправим стар ветрогон, когото повече няма да търпя около себе си.

– Да търпиш ли? All devils! Никой не ми е казал такова нещо досега! Знаеш ли какво се разбира под „търпя някого“?

– Да.

– Значи ти си ме държал край себе си, въпреки че не съм го заслужавал, така ли?

– Горедолу.

– Това е нечувано, сър, направо нечувано! Не бива да забравяш кой и какво съм бил!

– Краля на каубоите, pshaw!

– Да не би да е нищо?

– Поне не е много, особено ако човек само си въобразява кой знае какво. Откакто си заедно с нас, вършиш само шуротии. Неведнъж те предупреждавах, но нищо не помогна. Още при Стоте дървета ти казах, че твоята следваща необмислена постъпка ще ни раздели. Въпреки това

не измина още и четвърт час и ти извърши такава глупост, която надмина всички предишни. Е, сега ще удържа думата си. За в бъдеще прави гаfoвете си когато искаш и с когото искаш, само няма да е при мен! Ние нямаме вече нищо общо!

– Zounds! Сериозно ли говориш?

– И през ум не ми минава да се шегувам с теб!

– Когато реших да подслушам Вупа-Умуги, имах само най-добри намерения!

– Все ми е едно какви намерения си имал. Ти не ми се подчини.

– Не съм се подчинил ли? А да не би отношенията ни да са такива, че единият да има право да заповядва, а другият да е длъжен да му се подчинява?

– Такива са.

– За пръв път го чувам! Ти самият неведнъж си казвал, че всички имаме еднакви права!

– Така е. Но щом всички заедно сме се заловили да проведем определен план, никой няма право да действа против него.

– Както и да е, но ти не си наш командир и нямаше никакво право да ми забраняваш да се промъкна заедно с вас до индианския лагер!

– На това изобщо не е необходимо да отговарям, но все пак ще ти кажа нещо, защото в противен случай въпреки извършените от теб необмислени постъпки ще вземеш да си въобразиш, че си действал кой знае колко умно. Винету предаде ли ми командването над апачите, или не?

– Предаде го.

– Значи аз бях предводителят?

– Да.

– И аз имах правото да давам заповеди?

– На апачите да, но не и на мен!

– Ама че нелепост! Ти беше с нас и следователно трябваше да се подчиняваш също като тях.

– Не.

– Нима вече не можеш да разсъждаваш? Какво ще стане, ако всеки започне да върши каквото си поиска и то в такива случаи, когато животът ни е заложен на карта? Впрочем аз не исках да те взема с нас, но ти така настоятелно ме молеше.

– Хм-м!

– И аз се съгласих едва тогава, когато ми обеща да се съобразяваш с мен. Така ти все пак призна, че съм човекът, чиято воля трябва да се

слуша.

– Сега приказваш така. Извърташ нещата!

– Well! Виждам, че думите ми отиват на вятъра. Можеш да говориш с човек, който разбира грешките си, но опитва ли се да ги прикрива или омаловажава, тъй както постъпваш ти, на него никои не е в състояние да му помогне.

– Да не би да съм искал да ми помагаш?

– А нима помощта ми не ти бе нужна?

– Вече не.

– Добре. Значи нямаме нищо общо помежду си!

– Да, нямаме нищо общо! Завинаги ли?

– Да.

– Значи ли това, че не искаш повече да имаш каквато и да било работа с мен?

– Да.

– Well! Сбогом!

Той смуши коня си, но още веднъж се обърна, понаведе се от седлото към мен и ми каза:

– Знаеш ли защо ме гониш оттук?

– Естествено!

– И аз знам. Но не е заради онова, което наричаш мои глупави грешки, а нещо съвсем друго.

– Какво е то?

– И още питаш! Но аз те прозрях. Не съм ти по вкуса, защото не искам да се присъединя към набожните лицемери. Имаше желание да станеш мой пастир, а аз да бъда твоята овчица. Не го направих и затова се нахвърли срещу мен. Известни са ти възгледите ми за религията и набожността. Най-набожните са най-опасни. Но от Олд Уобъл не става овчица, която да пасе твоята тревичка. Ако искаш да си имаш агънце, потърси си го другаде, пожелавам ти да си намериш цяло стадо. За такива овце може и да си подходящ овчар, но краля на каубоите няма да разреши нито да го пасеш, нито да го стрижеш. Това е последната ми дума!

След това той вече наистина си тръгна. Ако преди аз няхах какво повече да му кажа, сега и той нямаше на мен какво повече да казва. И въпреки всичко ми беше жал за него.

Присъединих се към Винету и Олд Шуърхенд, които яздеха в края на колоната. Апаначка се държеше настрана от другите, можеше да се види ту на едно, ту на друго място и изглежда, се смяташе по-скоро за надзирател на своите команчи, отколкото за техен вожд. Призори той

се; приближи към нас, направи ми знак да се отделя от спътниците си и след като поизостанахме, тъй че никой да не ни чува, ми каза:

– Бях при жреца, който е мой баща. Поразяващата ръка е говорил с него.

– Каза ли ти за какво стана дума?

– Да. Питал си го за неговата жена, нали?

– Да.

– Беше много разгневен.

– Нямам никаква вина за това.

– Знаел си, че жена му го нарича Тибо-така, а себе си нарича Тибо-вете.

– По-точно Тибо-вете-елен.

– Знам. Но са ти известни и думите Вава Дерик и myrtle wreath.

Жрецът е извън себе си от гняв.

– Защо? Никой ли не бива да ги знае?

– Никой.

– Но нали ти ги знаеш!

– Аз не съм бял, а индианец.

– Аха! Значи само белите не бива да ги знаят?

– Да.

– И защо?

– Защото са вълшебни думи. Те спадат към тайните на магьосничеството.

– Наистина ли?

– Да.

– Известно ли ти е значението им?

– Не.

– Но нали все пак си син на жреца!

– Той и с мен не споделя тайните си. Питаше откъде си научил тези думи. Не можах да му отговоря, но му казах, че си бил в Каам-кулано и оттам си взел амулетите на вожда. Може би там си видял и майка ми?

– Разбира се.

– А разговаря ли с нея?

– Да.

– И тя ти каза тези думи?

– Да.

– Уф! Жрецът не бива да го узнае.

– Защо?

– Защото ще бие майка ми.

– А-а!

– Да той е жесток към нея. Доблестният воин е твърде горд за да посяга на жена си, но жрецът я бие винаги, когато чуе от устата ѝ тези думи. Затова не бива да му казвам, че ги знаеш от нея.

– Ами че от кого другиго бих могъл да ги чуя.

– Може да ти ги е казал някой от нашите воители. Всички наши воители знаят тези думи. Често са ги слушали.

– Хм-м! Странно! – казах замислено. – Ти изпуши с мен лулата на братството. Вярваш ли ми, че ти мисля доброто?

– Да.

– Ще бъдеш ли искрен към мен?

– Ще бъда.

– Обичаш ли баща си, жреца на племето?

– Не.

– Но обичаш майка си, неговата жена, нали?

– Много!

– Тя обича ли го?

– Не знам. Тя го отбягва, защото душата ѝ я е напуснала.

– Ти спомняш ли си я, когато душата ѝ още беше в нея?

– Не. Още когато бях малко момче, тя я беше изгубила.

– Жрецът от племето на наините ли е?

– Не е.

– А-а, значи ме е излъгал.

– Нима ти е казал, че е роден наин?

– Да.

– Не е вярно. Дошъл е при наините от едно друго племе.

– От кое?

– Не знам. Никому не го казва.

– Общува ли с бледолики?

– Само когато случайно ги срещне.

– Има ли сред тях приятели?

– Не.

– А сега внимавай какво ще те попитам! Може би отбягва бледоликите, а?

– Отбягва ги.

– Искам да кажа дали избягва да се среща с тях повече от другите червенокожи мъже?

– Дали повече от другите, това не мога да ти кажа.

– Тогава помисли малко!

- Няма кой знае какъв страх от тях.
- Тъй! Аз пък си мислех обратното.
- Защо?
- Защото тая едно подозрение към него.
- Какво е то?
- Ти си негов син и те моля засега да ми разрешиш да мълча по този въпрос. Може би ще дойде време, когато ще ти го кажа.
- Нека бъде волята на Поразяващата ръка! А мога ли и аз да изкажа една молба!
- Слушам те!
- Майка ми не ти ли каза да мълчиш за онова, което си чул от нея?
- Наистина, каза ми.
- И въпреки това си говорил пред баща ми!
- Защото предполагам, че тези думи са му известни. На друг човек не бих ги издал.
- Тогава отсега нататък си мълчи за тях пред всички хора! Те са тайна на магията.
- Хм-м! Вярно, че говоря езика ви, но ти сигурно го владееш по-добре от мен. Знам какво означават думите „така“ и „вете“. Но какво да разбирам под „тибо“?
- Не мога да ти кажа.
- Действително ли ти е непозната тази дума?
- Често съм я чувал от майка си, но значението ѝ не ми е известно.
- Ами „елен“?
- И това не знам.
- Странно! Червенокосите мъже нямат език в който да се срещат тези думи. Но все пак трябва непременно да разбере какъв смисъл имат.
- Искаш да проникнеш в тайните на магията?
- Да, ако изобщо е магия, в което не вярвам.
- Той поклати глава и каза:
- Не знам защо душата на Олд Шетърхенд се интересува толкова много от моя баща и моята майка. Но аз го предупреждавам. Нека се пази от жреца, защото той не обича хората да се занимават с него. Владее всички изкуства и умения на магьосничеството и може да погубва враговете си отдалече, без да е нужно да ги вижда или чува.
- Pshaw!
- Не вярваш ли?
- Не.
- Щом го казвам, можеш да вярваш. Пази се от него и обърни

внимание на молбата ми да не казваш онези думи пред никого!

– Ще се съобразявам с желанието ти. А сега ми кажи наистина ли живеете в мир с воините на племето чикасо?

– Да.

– Знаеш ли къде са техните пасища?

– Горе край Ред Ривър.

– Но реката е дълга. Не можеш ли да опишеш мястото по-точно?

– Там, където реката Пийс се влива в Ред Ривър.

– Струва ми се, те са малобройно племе, нали?

– Имат само неколкостотин воини и един-единствен вожд.

– И това е Мба, който е сега при нас!

– Да.

– Що за човек е той?

– Човек като всички воини, нито повече, нито по-малко.

– Навярно искаш да кажеш, че е храбър воин, но не особено известен?

– Да.

– С моя въпрос имах нещо друго предвид, неговия характер.

– Той е миролюбив човек, което не бива да те учудва, тъй като разполага с малко воини. Никога не съм чул да е извършил грабеж, убийство или някакво вероломство.

– И на мен направи същото впечатление. Познаваш ли го лично? Виждал ли си го някога?

– Не.

– Поговори с него! Много ми се иска да разбере що за човек е този „генерал“, с какво се занимава, накъде е тръгнал и как се е срещнал с Мба.

– Ще го направя.

– Но да не бие на очи. Не бива да се досети, че ние държим да научим тези неща.

– Ще разговарям с него така, че сам да ми разкаже всичко, без да се наложи да му задавам въпроси.

Той се отдалечи на коня си и след половин час отново се присъедини към мен.

– Е, научи ли нещо? – попитах го аз.

– Да. Мба не знае кой е генералът и с какво се занимава. С него и тримата бледолики той се е срещнал на юг край Уайлд Чери и им е обещал да ги преведе през Ляно Естакадо до Пийс Ривър, където те имат намерение да си отпочинат при племето чикасо от ездата при пустинята,

а после да продължат пътя си.

– Накъде?

– Не знам, защото и Мба не ми каза. Разказа ми всичко, без да му задавам въпроси.

– Естествено „генералът“ му е обещал някакво възнаграждение, нали?

– Три пушки, барут и олово.

– Нищо друго ли не узна?

– Не. Не исках да го разпитвам, защото това може би щеше да му направи впечатление.

– Много правилно си постъпил.

– Има ли моят брат Шетърхенд причина да събира сведения за генерала?

– Всъщност нямам, но той не ми харесва. А когато около мен се намират хора, в които нямам доверие, съм свикнал винаги да се осведомявам за техния начин на живот и намерения. Това често ми е носило полза. Мога само да те посъветвам и ти да постъпваш по същия начин.

Наистина беше така. На този мой принцип дължах по-изгодното положение, в което се бях озовавал неведнъж. Този тъй наречен „генерал“ не ме засягаше. Можеше и да ми е безразлично откъде идва и накъде отива, ала мошеническата му физиономия не ми даваше покой и ето защо се опитвах да събера за него тези сведения, които на пръв поглед изглеждаха съвсем безпредметни. Но много скоро щях да осъзная колко добре бях постъпил.

Започна да се зазорява и след броени минути стана светло. Яздех заедно с Винету подир колоната. Пред нас яздеха Сигурната ръка и Апачка. Тъкмо в този момент слънцето изгряваше и лъчите му осветиха двамата конници.

– Уф! – възкликна полугласно Винету и с движение на ръката си насочи вниманието ми към двойката ездачи пред нас.

Не беше необходимо да го питам какво има предвид. И аз веднага го забелязах – каква прилика между двамата! Имаха еднакви фигури, еднаква стойка, еднакви движения! Човек би могъл да каже, че са братя.

Малко по-късно отново ни пресрещнаха апачи с вода. Това беше предпоследният пост. Там останахме по-продължително, за да разпределим водата и да дадем възможност на конете малко да си отпочинат. После продължихме към последния пост, от които нататък ни оставаше само един час езда.

Сега пред нас възникваше въпросът кого да допуснем с нас до

оазиса, чието местоположение трябваше да остане в тайна. Насочих коня си към „генерала“, който отново яздеше редом със стария Уобъл и му казаха:

– Мистър Дъглас, приближаваме се до нашата цел...

– Генерал, генерал, сър! Аз съм генерал! – прекъсна ме той.

– Well! Какво ме засяга това!

– Естествено теб те засяга по-малко, отколкото мен. Но е прието към хората да се обръщат с титлите, които им се полагат. Ти трябва да знаеш, че съм участвал в битката при Бул Рън, освен това съм водил победоносни сражения при...

– Добре, добре! – прекъснах го аз. – Каза ми го вече, а имам навика да запомням веднъж чутото, без да е нужно да ми го повтарят. С радост ти признавам титлата генерал, само ме пощади с твоите истории. И тъй, приближаваме се към нашата цел, мистър Дъглас, и навярно ще трябва да се сбогуваме с теб.

– Да се сбогуваме? Защо?

– Защото предполагам, че пътищата ни се разделят.

– Съвсем не. Налага ми се да отида до Стоте дървета, а от мистър Кътър научих, че вероятно и ти ще яздиш натам. Или не?

– Да, така е.

Той бе изявил желание да се отправи към Пийс Ривър и да гостува на племето чикасо, а ето че сега посочваше Стоте дървета като своя най-близка цел. Това не можеше да не привлече вниманието ми, макар да не беше речено, че зад новото му решение непременно се крие някакъв зъл умисъл. Защо да не е възможно да промени първоначалния си план!

– Виждаш, че пътищата ни съвпадат – продължи той. – А дори и да не беше така, пак щеше да се наложи да дойда с вас до оазиса.

– Защо?

– Защото нямам повече вода.

– Но нали вчера меховете ви бяха пълни!

– Днес са празни. Да не мислиш, че на нас са ни чужди човешките чувства? Разпределихме водата си между команчите.

По-късно разбрах, че това е било нещо като военна хитрост, за да им разрешим да дойдат с нас до оазиса. А сега на всичко отгоре оставаше и да му благодаря за неговата човечност!

– Оазисът, за който говориш, не е сборно място за кой и да е – казах аз. – Обикновено неговият собственик не търпи там присъствието на хора, които не е канил.

– Но аз съм поканен!

– Така ли?

– Йес.

– А от кого?

– От мистър Кътър, който е гост на Блъди Фокс, както ще признаеш и ти самият.

– Много е съмнително дали и сега има право да се смята за такъв. А той знае много добре, че не всеки има достъп до това място.

– Ах, може би заради тясната пътека, която води до там? О, тогава няма защо да ме изключваш от гостите. Този път не е никаква тайна за мен. Мистър Кътър ми описа много подробно и него и оазиса. Всички бели, които виждам тук, имат право безпрепятствено да отидат там и аз наистина не виждам защо трябва да откажете тъкмо на мен.

В случая той наистина беше прав и ако Олд Уобъл бе извършил по-редната си глупост да му опише точно оазиса и пътя до него, тогава все едно че самият „генерал“ е бил вече там и евентуален отказ от моя страна би предизвикал тъкмо онова, което толкова исках да избегна. Ето защо, макар и неохотно, волю-неволю му казах:

– Тогава нямам нищо против да напълниш там меховете си с вода, но нека придружителите ти те чакат някъде по-далеч от оазиса!

Както вече споменах, от мястото на клопката, където пленихме команчите, до оазиса имаше един ден път, но поради изтощението на конете се бяхме придвижвали твърде бавно, тъй че след цяла нощ езда достигнахме зеления остров едва на следващия ден някъде два часа след пладне.

Първата ни работа след пристигането беше да се погрижим за сигурността на пленниците. Накарах ги да се разположат при хората на Шиб-а-бигк и апачите образуваха около тях плътен непробиваем обръч. После преди всичко друго трябваше да се положат грижи за конете, което предоставихме на Енчар-Ко. Той нареди на известна част от воините си да преведат животните на малки групи през тесния път до водата, за да ги напоят. Естествено тази работа щеше да отнеме часове.

Що се отнася до храната, команчите имаха съвсем недостатъчни провизии и апачите се видяха принудени да им дадат от своите запаси. Тъй като това объркваше предварителните ни сметки и скоро щяхме да останем без храна, налагаше се максимално да съкратим престоя си в оазиса. Решихме още на следващия ден да тръгнем обратно към Стоте дървета.

Разбира се, не всичко премина тъй гладко, както го разказвам. В местността край оазиса се бяха събрали триста апачи и двеста команчи,

чиито нужди трябваше да бъдат задоволени. Едва ли не всеки имаше някаква забележка, въпрос или желание и хората искаха да се обърнат не към друг, а към Винету или към мен. Кажете-речи, останахме без дъх. Когато най-сетне според силите си задоволихме всички и вече можехме да помислим и за себе си, бе настъпила вечерта и едва тогава се сетих, че от вчера не бях пил и глътка вода. Бях се погрижил за другите, но не и за себе си. Когато споделих това с Винету, той усмихнато ми отговори:

– Тогава нека моят брат пие бързо и ми остави една глътка и на мен, защото и аз съм жаден.

– И ти ли? Кога пи за последен път?

– Вчера, когато пи и ти. Конете ни са се чувствали по-добре, за тях се е погрижил Блъди Фокс.

Когато влязохме в оазиса, видяхме да горят два огъня, които осветяваха къщицата, откритото място пред нея и малкото езеро. На пейките седяха Паркър, Холи, Фокс, Олд Шьурхенд, Апаначка, Шиба-бигк, Олд Уобъл, а до него и „генералът“. Последните двама, изглежда, бяха станали неразделни. Всички се бяха вече нахранили и в този момент се появиха Боб и Сана, за да се погрижат за мен и Винету. Насядалите хора явно бяха останали на приказка и изглежда, последен бе говорил „генералът“, защото след като ние двамата седнахме, той продължи:

– Да, весела беше онази компания, на която се натъкнахме. От вчера се бяха настанили на онова място, за да си отпочинат от продължителния лов. Както научих, те се канеха да останат там още известно време. Бяха петнайсет мъже и сред тях се намираха интересни типове, извънредно интересни. Но най-интересен ми беше един, който, изглежда, бе преживял дяволски много неща и непрекъснато разказваше. Просто не се изморяваше и щом свършеше с някое приключение, на езика му идваше вече второ и трето. Ако не се лъжа, той се казваше Садлър, но един от спътниците му ми довери, че всъщност името му било Дан Етърс и бил имал вече и други имена. Разбира се, това ми беше безразлично, защото не един човек е имал наложителна причина да смени името си с някое друго и ако този уестман се наричаше Садлър, а всъщност името му е било Дан Етърс, то...

Тук той бе прекъснат. Още когато името Етърс бе споменато за пръв път, Олд Шуърхенд стана от пейката и сега, приведен над масата, попита:

– Етърс, наистина ли каза Етърс?

– Йес, сър.

- Дали си чул правилно?
- Не ми е известно да имам лош слух!
- И правилно си го запомнил?
- Тъкмо за имена притежавам отлична памет!
- И собственото му име беше Дан, значи Даниъл?
- Казваше се Дан Етърс и толкоз!

Дали колебливата светлина на огъня ме заблуждаваше, или действително бе така? Стори ми се, че „генералът“ втренчи изпълнения си с необикновено напрежение поглед в Олд Шуърхенд, който бе изпаднал в такава силна възбуда, че въпреки голямото си желание напразно се мъчеше да се овладее.

– Значи наистина Даниъл Етърс! – каза той с дълбока тежка въздишка. – Ти огледа ли добре този човек?

– Мисля, че да – отвърна Дъглас.

– Опиши ми го!

– Хм-м! Да го опиша? Този Етърс да не би да ти е познат? Свързва ли те нещо с него, мистър Шуърхенд?

– Да. Искам да разбера дали споменатият от теб човек е онзи, когото аз имам предвид. Затова ми се ще да чуя описанието му.

– С удоволствие ще ти помогна, но наистина не знам как да започна.

– Защо?

– Защото е трудно да опишеш човек, който няма никакви особени белези и изглежда тъй, както стотици други хора.

– Висок ли беше, нисък, дебел или слаб?...

– Колкото до това, той имаше горе-долу моята фигура. Възрастта му също би могла да отговаря на моята. Впрочем, както вече споменах, изглеждаше като всички други хора и наистина не знам какво да опиша от външността му.

– Съвсем ли няма нищо, което да бие на очи?

– Абсолютно нищо.

– Нищо особено?

– Нищо.

– Можеш ли да си спомниш зъбите му?

– Зъби... а-а, вярно, зъбите му! Това може да послужи за едно описание.

– Кое, кое? Не ме карай да чакам толкова дълго!

– Мътните го взели, изглежда, много бързаш, мистър Шуърхенд! Ами на него му липсваха два зъба.

– Къде?

– От дясната страна един и от лявата друг.

– На горната или на долната челюст?

– Естествено на горната – вероятно и ти знаеш, че липсващите зъби на долната челюст не се забелязват тъй лесно. От едната и от другата страна му липсваше по един зъб и това, сега си спомням, придаваше особен израз на лицето му, когато говореше, а оказваше влияние и върху говора му. Винаги произнасяше „с“-то с известно съскане.

– Той е, той е! Той е човекът, когото търся! – извика Олд Шуърхенд, кажи-речи, ликуващо.

– Какво? Нима си търсил този човек?

– И то как! От дълги години! Из всички щати, из цялата савана, из девствените гори, каньоните на високите плата и дълбоките клисури на Скалистите планини! Преследвал съм го с леко и крехко кану, гонил съм го в дълбокия сняг на Мисурийската равнина!

– Преследвал си го? Значи е твой враг?

– По-голям враг от него не мога да имам.

– Позволи ми да изкажа учудването си! Този Дан Етърс изглеждаше безобиден като пеленаче.

– Той е демон, сатана, какъвто дори и в ада няма да намериш. Преди много години той ми...

– Мълчи, мистър Шуърхенд! – прекъснах го аз. – Сега си развълнуван. Не е ли възможно да се лъжеш в самоличността на този човек?

– Не, не и пак не! Той е...

Той не разбра предупреждението ми и се накани да продължи, но му хвърлих предупредителен поглед, който го накара да дойде на себе си. Замлъкна, направи опит да се овладее и после вече по-спокойно додаде:

– Но сега не му е времето за тези неща. Това са стари истории, в които не искам пак да се ровя.

– Разрови ги, мистър Шуърхенд! – каза „генералът“ – Може би ще излезе нещо интересно, което заслужава да се чуе. Няма ли да ни го разкажеш?

– Ще бъде много скучно. И така, къде се срещна с този Етърс? Долу във форт Теръл ли?

– Йес, във форт Теръл, както споменах преди малко.

– И се кани да поостане там?

– Тъй мисля. Поне така каза.

– Докога?

– Една седмица, ако съм чул правилно.
– А колко време измина от разговора ви?
– Четири дни.
– Четири дни!
– Защо го повтаряш с такъв особен тон? Да не се каниш да отидеш там?

– Да, ще отида, трябва да отида!
– Но може би той си е тръгнал!
– Тогава ще го последвам! Ще следвам дирите му накъдето и да се е отправил!

Той отново забеляза предупредителния ми поглед, най-сетне седна, прекара длан по лицето си и завърши с думите:

– Pshaw! Или ще го оставя да върви където ще! Той ми нанесе тежка обида, но какво ли ще мога да направя, като го намеря? Цялата работа отдавна има давност и няма да се намери съдия, който да се захване с нея. Да не говорим повече за това!

След известно време аз влязох в къщата. Той ме последва и щом видя, че сме сами, ме попита:

– Защо ми направи знак да дойда тук?
– Защото не бива да си развързваш толкова езика. Нямам доверие на този мним „генерал“.

– Аз също. Но това няма нищо общо с моя проблем.
– Може би все пак има. Той те наблюдаваше с такова напрежение и така особено и натъртено изговори името Етърс, като че го казваше единствено заради теб.

– Спомена го съвсем случайно. Убеден съм в това.
– Аз пък не съм. Ясно долових, че го прави нарочно.
– Каква ли предварително поставена цел може да преследва този човек, който не ме познава?

– Познава те, сър. Съвсем сигурно те познава!
В този момент при нас влезе и Апаначка. Огледа се внимателно и щом видя, че сме сами, попита:

– Моите братя говорят за човека, чието име спомена генералът, нали?

– Да – отвърнах аз.
– Виждал съм мъжа, който има две агатам (празни места от липсващи зъби).

– Ха! Къде?
– В Каам-кулано.

– Кога?

– Преди много години, когато бях още малко момче.

– Това е твърде, твърде отдавна – обадох се разочаровано.

– Казваше се Етърс.

– Наистина ли? Как не си го забравил досега?

– Запомних го, защото го мразех.

– Защо?

– Присмиваше се на майка ми, която обичам.

– Каква работа имаше той при вас?

– Не знам. Живееше във вигвама на жреца и всеки път, когато беше там, у майка ми се вселяваше някакъв зъл дух, който мятеше крайниците й насам-натам.

Навярно с последните си думи той искаше да каже, че жената е получавала гърчове.

– А ти можеш ли да си спомниш как изглеждаше майка ти тогава?

– Беше млада и красива.

– Кожата й имаше ли по-светъл цвят, отколкото сега?

– Тя беше червенокожа като всички други индиански жени.

– Тогава не се оправдава едно подозрение, започнало да се надига у мен. Но друго мое подозрение навярно ще се окаже основателно. Мис-тър Шуърхенд, този Етърс те е принудил да напуснеш източните цивилизовани щати и да започнеш да се скиташ из Запада, нали? И той има отношение към злощастните събития, отнели ти вярата и доверието в бога.

– Така е, позна – отвърна той.

– Ти действително ли вярваш, че сега се намира във форт Теръл?

– Убеден съм.

– И естествено искаш да отидеш там?

– Трябва, трябва да отида.

– Кога?

– Тръгвам още тази вечер! Не бива да губя нито ден, нито час, нито минута. Десетки пъти съм преследвал този мерзавец, понякога с цели седмици, без нито веднъж да съм могъл да се изправа очи в очи с него. Знаех само името му и извършените от него престъпления, но нито веднъж не успях да го видя. И ето че съвсем внезапно и неочаквано научавам къде се намира и лесно можеш да ей представиш, че няма да имам нито минута спокойствие. Трябва да тръгвам!

– Да се надяваме, че „генералът“ не те е излъгал. Нямам му доверие.

– Сър, премисли нещата още веднъж! Та каква ли цел би могъл да преследва с подобна лъжа?

– Да те заблуди.

– Не, аз вярвам на думите му и ще тръгна за форт Теръл.

– Сам ли?

– Сам, нямам спътници.

– Ще имаш един.

– Кой?

– Мен.

– Какво? Теб? – попита той радостно учуден. – Искаш да дойдеш с мен?

– Да, ако ме вземеш.

– Ако те взема! Ама че условие! Бих искал винаги да бъдем заедно също и в обикновения живот, защото нямаш представа колко много се привързах към теб. А в този случай, когато става въпрос за нещо толкова важно, за лов на такъв хищник, който все не успявам да догоня, твоето присъствие ще ми вдъхва увереност, че този път Етърс няма да ми се изплъзне. Щом Поразяващата ръка поеме някоя дия, дивечът е загубен. Значи искаш да дойдеш с мен, наистина ли?

– Разбира се!

– За мен това е голяма радост, такава... такава нещо... че просто не ми се вярва. Но ти си необходим тук!

– Не съм! Винету ще ръководи всичко.

– И ще се разделиш с него заради мен?

– Раздялата ни ще бъде кратка. После незабавно ще го навестим. И тъй, мога ли да дойда с теб?

– Дали можеш? За може не изобщо не бива да става дума! Напротив, иска ми се на колене да те помоля да тръгнеш с мен, за да ми помогнеш с твоя разум и твоята десница!

В този момент Апаначка сложи длан върху ръката му и каза:

– И още някой ще дойде с теб.

– Кой?

– Апаначка, вождът на команчите наини. Не ми отказвай! Аз съм твой брат и ще те придружа. Говоря езика на бледоликите, научих се да откривам прикритите човешки следи и няма враг, от когото да се страхувам. Нима не мога да ти бъда полезен? С теб, Винету и Поразяващата ръка пуших калюмета. Ти търсиш своя смъртен враг и ще се изложиш на голяма опасност. Нима в такъв час твоят брат не трябва да е при теб? Мога ли да бъда твой приятел и брат, ако те оставя да яздиш сам?

От неговите думи, от тона и израза на лицето му лъхаше затрогваща преданост. Сигурната ръка не му отговори, а ме погледна въпросително. Ето защо се заех да разреша въпроса:

– Нашият червенокож брат Апаначка иска да извърши нещо, което няма да бъде одобрено от цялото му племе!

– Какво ли ще питам племето си, щом става въпрос за моя брат Шуърхенд! Синовете на команчите могат само да мразят и унищожават, а при вас намерих разбиране и човещина. Червенокожите мъже побеждават с томахока, но вие сте силни и несломими и побеждавате всички ваши врагове с оръжията на добротата и помирението. Къде е по-добре да бъда, при омразата или при добротата? Аз съм ваш брат и ще дойда с вас!

– Добре тогава, ще ни придружиш. Но няма да тръгнем днес, а едва утре в ранни зори. Броените часове дотогава няма да са загубени за нас. Конете ни трябва да си отпочинат – след това ще бъдат толкоз по-бързи.

– Ами ако през това време Етърс изчезне? – подхвърли загрижено Сигурната ръка.

– В такъв случай ще остави някаква диря, която ще проследим. Не се тревожи! Преди всичко трябва да имаме хубави коне със свежи сили. Ако моят вран жребец си отпочине до утре сутринта, твърдо мога да разчитам на него, а и конят на Апаначка също е бърз и издръжлив. Наблюдавах го. Какво е положението с твоя кон, мистър Шуърхенд?

– Той е великолепно животно, макар и да не може да се мери с твоя жребец. Само че в последно време ми се наложи толкова да го пресилвам, че като се имат предвид изпитанията, на които навярно ще бъде подложен през следващите дни, струва ми се, няма да издържи.

– Well, тогава ще яздиш коня на Вупа-Умуги, дето го вземем от Каам-кулано.

– Какво? Нима ще ми го заемеш?

– Няма да ти го заема, а ще ти го подаря.

– Дори ще мито подариш! Такова скъпоценно животно!

– Вземи го! Иначе какво ще правя с него? Вупа-Умуги няма да го получи обратно, а на мен не ми трябва.

При тези думи той ми стисна ръката и изпълнен с възхищение, извика:

– Добре, съгласен съм! От теб не мога да не приема дори такъв голям подарък, защото ми се струва, че няма да ми откажеш някога да се реванширам. Значи тръгваме едва утре. А сега нека излезем навън. Незабавно трябва да отида при новия си кон!

– Внимавай да не издадеш с нещо намеренията ни! Най-добре ще е изобщо да не разговаряш повече с „генерала“.

Когато излязохме навън, забелязах, че Винету липсваше. Беше отишъл да провери дали пленниците са зорко охранявани. Той бе оставил своята Сребърна карабина върху масата, където се намираха и моите две пушки. В момента „генералът“ бе взел и трите пушки върху скута си и тъкмо опипваше карабината „Хенри“, за да проучи конструкцията ѝ. По лицето му бе изписан жаден, направо казано, алчен израз.

– Това е твоят мечкоубиец, нали, сър? – попита той, шом ме видя.

– Да – отвърнах му кратко.

– А това е прочутата карабина „Хенри“, за която съм чувал толкова често да се говори, нали?

– Да, а ти каква работа имаш с нея?

– Исках да отворя затвора ѝ, но не успях. Ще ми кажеш ли как...

– Да, ще ти кажа – прекъснах го аз, – разбира се, че ще ти кажа да я оставиш на мястото ѝ. Това не са играчки за един „генерал“, който през целия си живот не е виждал Бул Рън.

– Какво? Не съм виждал Бул Рън? А аз ти казвам, че...

– Стига! На мен тия не минават. Дай ги!

Взех му моите две пушки тъкмо когато се завърна Винету, чиято карабина все още бе в ръката на „генерала“. Апачът веднага отгатна как стоят нещата, издърпа Сребърната карабина от него и в пълен разрез с обичайното си спокойствие му се тросна:

– Как си позволява лъжливият бледолик да посяга към карабината на вожда на апачите! Никога досега тази пушка не е докосвана от мръсните пръсти на някой бял негодник!

– Негодник ли? – избухна „генералът“. – Винету ще си вземе ли думите обратно, или...

– Или какво? – сръза го с гръмовен глас апачът. Дъглас се сви изплашено и малодушно отвърна:

– Толкова ли не може човек да разгледа една пушка!

– Може, но не и да я пипа! Винету не желае да се докосва до предмети, които са били в ръцете ти.

С един от провисналите краища на сантилското одеяло, което му служеше за пояс, той избърса карабината си, сякаш бе изцапана, после ми я подаде и каза:

– Нека моят брат Шетърхенд отнесе пушките ни в стаята и ги окачи на стената, за да не бъдат пак измърсени от такива ръце!

С тези думи той обърна гръб и се отправи към коня си. Успях да

видя още как „генералът“ и Олд Уобъл размениха погледи, които поне засега останаха неразбираеми за мен и после занесох пушките в къщата, където щяха да са в безопасност, защото там не влизаха незвани хора. Поне аз си мислех така, тъй мислеше и Винету.

След това отидох при вожда на апачите, за да му съобщя какво сме решили със Сигурната ръка. Той беше съгласен и ми каза:

– Моят брат постъпва много правилно. Независимо дали „генералът“ е казал истината или не, добре правиш, че тръгваш със Сигурната ръка. Радвам се, че и Апаначка ще ви придружава. Той няма да ви бъде в тежест, а ще ви помага. После ще ме намерите в селището на мескалеросите, където ще отведе и коня, който Сигурната ръка язди досега. Нека щом се върнете той дойде да си го вземе оттам.

Веднага след това видяхме, че „генералът“ напълни меховете си с вода, при което Олд Уобъл му помагаше. Отнесоха ги пред кактусовото поле при индианците чикасо. Това не ни даде повод да се замислим, а го приехме като предизвестие, че Дъглас се кани да тръгва на път още в ранно утро, което можеше само да ни радва.

След като Боб ни приготви постелите, той влезе в стаята, където спеше заедно със Сана. Ние си легнахме. Обикновено Блъди Фокс също спеше в къщицата, но поради царящия вътре задух днес предпочете да се настани при нас. Тъй като вече никой не поддържаше огньовете, те скоро изгаснаха и ние заспахме.

Рано сутринта се събудих пръв и вдигнах спътниците си на крак. Не ни направи впечатление, че „генералът“ и Олд Уобъл липсват и заедно с Винету отидохме да проверим какво правят пленниците. Що се отнася до команчите и апачите, видяхме, че всичко бе наред, ала индианците чикасо не бяха вече там. Когато попитахме Енчар-Ко, който се разпореждаше там, къде са отишли, той ни отговори:

– Нима братята ми не знаят, че си тръгнаха?

– Не.

– Бледоликият, дето се нарича генерал, каза, че не искал да остане повече тук, защото Винету и Поразяващата ръка са го обидили. Тръгна си заедно с индианците чикасо и другите трима бледолики.

– Ами Олд Уобъл?

– И той потегли с тях.

– Значи дружбата помежду им бързо е укрепнала. Нека си вървят, и Олд Уобъл също! Няма да съжаляваме за тях. Но сигурно са тръгнали на път още по тъмно, защото денят настъпи едва преди половин час!

– По тъмно ли? – учудено попита Енчар-Ко. – Луната все още

грееше.

– Какво? Луната ли? Днес призори?

– Призори? Това беше снощи!

– А-а, значи още вчера са си тръгнали? Тогава страшно много са бързали.

– Сигурно защото обидих „генерала“ – подметна Винету. – Гневът ми ги е накарал да си отидат толкова скоро.

Върнахме се при езерото, закусихме и заведохме конете на водопой. Междувременно Боб опакова провизии за мен, Сигурната ръка и Апаначка и напълни няколко меха с вода. След като свърши тази работа, аз го накарах да ми донесе пушките.

– Пушки? – попита той. – Къде негов пушки?

– В стаята. Окачени са на стената до вратата. Той влезе в къщата, но веднага се върна с празни ръце и ми заяви:

– Вътре никакви пушки. Масър Боб нищо не виждат.

– Лъжеш се. Нима снощи, преди да си легнеш, не ги видя да висят на стената?

– Масър Боб не погледнал. Сега няма ги вътре, наистина нищо няма.

Извънредно странно! Влязох в къщицата и Винету бързо ме последва. Пушките не бяха там. И трите липсваха. Отначало бяхме само слисани, но слисването ни премина в уплаха, веднага щом разпитахме спътниците си и узнахме, че никой от тях не е влизал в стаята. Все още предполагаме, че някой е изнесъл пушките вместо нас и ги е оставил нейде навън.

– Да не би...? – попита Винету.

Възбудата, в която изпадна, не му позволи да доизкаже подозрението си. Въпреки медно-бронзовия загар на лицето му забелязах как страните му се обезкървиха.

– Имаш предвид „генерала“ ли? – попитах го.

Той кимна безмълвно.

– Този мерзавец! Той е и никой друг! Как алчно оглеждаше пушките! Веднага ще изясним нещата! Боб, влиза ли някой в къщата след като ти си легна?

– Масса „генерал“ бил там.

– Аха! Ти не беше ли подлостил вратата?

– Масър Боб нивга не подлоства врата. Не са тук никакви мошеници.

– Какво искаше „генералът“?

– Влизат вътре и тихо викат масър Боб да му дадат един долар бакшиш за вечеря и обслужване.

– Гореше ли лампата все още?

– Не, щото масър Боб и Сана искат спят.

– Колко време остана „генералът“ в стаята?

– Масса „генерал“ влизат вътре, викат масър Боб и дават него долар. После не излизат веднага, щото не намират бързо врата.

– О, знаел е къде се намира! Само се е преструвал, че я търси, а в същото време е опипвал стената за пушките. Какво ще каже Винету? Не е ли на същото мнение?

Никога досега не бях виждал нещо, което да накара апача да изгуби самообладание. Бяхме изпадали в такива положения, бяхме се излагали на такива опасности, които биха хвърлили всеки друг в най-голяма паника. Той винаги бе оставал спокоен, както външно, тъй и вътрешно. Най-много да е изпитвал някое кратко колебание или лека изненада, които забелязвах само аз, защото го познавах много добре. Ето че сега за пръв път го виждах толкова възбуден, че трябваше да положи усилия, за да остане външно спокоен. Вълнението му се изрази в това, че отвърна на въпроса ми тихо, като едва изговаряше думите:

– Моят брат... е прав. „Генералът“... е откраднал... пушките ни.

– Великолепната Сребърна карабина, завещана ти от твоя скъп баща!

– Той ще... той ще...

Винету не можа да продължи. Забелязах как сдържаната с неимоверни усилия ярост сви ръцете му в юмруци.

– Той ще ти я върне – довърших започнатото от него изречение. – Трябва веднага да препуснем подир крадците!

– Да, веднага, веднага!

Човек лесно може да си представи, че загубата на нашите пушки загегна не само нас двамата, непосредствено пострадалите. Приятелите ни, които стояха наоколо, бяха далеч по-възбудени от самите нас. С разтреперан от гняв глас Сигурната ръка каза:

– Тази кражба нанася и на мен много силен удар, мистър Шегърхенд. Естествено ти ще трябва да преследваш негодниците и не можеш да тръгнеш с мен за форт Теръл!

– Не, наистина не мога.

– И аз нямам възможност нито да те придружа, нито пък да остана тук да те чакам, защото трябва да тръгвам за форта, трябва да тръгвам, не бива да губя нито час.

– Боя се само, че ще биеш този път напразно.

– Възможно е. Но въпреки това трябва да отида, за да не се упреквам по-късно. Сигурно сам разбираш, че е така.

– Естествено, че разбирам и няма да те разубеждавам да не започваш това пътуване. Та нали няма да си сам, с теб ще дойде и Апаначка.

– Да – обади се младият вожд на команчите. – Ще яздя заедно с моя брат Шуърхенд, тъй като обещах, а аз държа на думата си. А сега е още по-наложително да я удържа, понеже Поразяващата ръка няма да може да дойде.

– Тогава ще ти пожелая успех в начинанието, мистър Шуърхенд!

– И аз ти пожелавам „генералът“ да не ти се изплъзне – отговори той. – По дяволите, като размисля само, че тези три скъпоценни, направо незаменими пушки може да са загубени!

– Все още далеч не ги смятам за загубени.

– Така ли? Вярваш ли да намериш крадеца?

– Не само вярвам, а съм убеден в това.

– Да, ще го намерим, жив или мъртъв, където и да отиде, дори да се скрие и вдън земя. Няма да ни избяга! – каза Винету.

– Това е сигурно – добавих аз. – Ще си възвърнем пушките, само че се пита в какво ли състояние!

– Да. Това бяло куче не разбира как се борови с тях и лесно може да ги повреди или дори да ги направи негодни за употреба, особено твоята карабина „Хенри“.

– Ще му струва скъпо, много скъпо! И тъй, ще го преследваме. Кого още ще вземе моят брат Винету с нас?

– Никого.

– Сами ли ще яздим?

– Да. Всеки друг ще ни пречи.

– И аз ли? – попита Паркър.

– Да.

– Ами аз? – осведоми се Холи.

– Ти също.

– Но много ни се иска да дойдем с вас!

– Няма как. Конете ви не са тъй бързи като нашите, няма да издържат ездата.

Въпреки всичко двамата настояха да ги вземем с нас. Но Винету им отказа и аз не можех да не му дам право. Тогава те предложиха услугите си на Апаначка и Сигурната ръка, но и те не се нуждаеха от помощта им. Не им оставаше нищо друго, освен да се присъединят към отряда,

който щеше да придружава команчите.

Поначало тези хора трябваше да бъдат водени от Винету, но това не бе вече възможно. Команчите не можеха да останат тук и след кратко съвещание се споразумяхме, че още същия ден апачите, ръководени от Блъди Фокс и Енчар-Ко, щяха да ги отведат обратно. Искаше ми се да се намеся, за да върнат пушките на команчите, но все пак се отказах, защото Винету твърдеше, че това би било опасна стъпка. Щом се видели на свобода, незабавно щели да решат отново да нападнат апачите или поне тайно да ги проследят и да дръзнат внезапно да ги връхлетят. Тази мисъл изглеждаше твърде логична и поради това, че Винету, Сигурната ръка и аз, хората, от които те най-много се страхуваха, щяхме да отсъстваме.

Можехме да се снабдим с пушки, тъй като Блъди Фокс притежаваше няколко и ни предложи да си изберем. Но ние отказахме, отказахме да вземем и две от плякосаните пушки, защото бяхме убедени, че ще си възвърнем обратно нашите карабини. Защо тогава само да мъкнем другите? Разполагахме с нашите ножове, револвери, ласа и томахоки. Засега това ни беше достатъчно.

Излязохме с конете си във от кактусовото поле, тъй като трябваше да открием следите на „генерала“. Както научихме едва сега, той бил казал на един от застаналите на пост апачи, че щял да язди към Стоте дървета.

– Не е вярно, това е само номер да те заблуди – обади се Паркър. – „Генералът“ изобщо не знае пътя до там!

– Но нали с него е Олд Уобъл, който го знае – отвърнах аз.

– Значи ти мислиш, че наистина се е отправил натам?

– Не. Тъкмо защото го е казал, ще тръгне в някоя друга посока.

– И коя ще е тя?

– Както предполагам, към Пийс Ривър. Научих, че се кани да се отпрати натам и не подозира, че го знам. Исква да посети племето чикасо, за да си отпочине при тях.

– Тогава ще направиш добре незабавно да тръгнеш натам.

– Да, но не бива да пропусна нито една предпазна мярка. Може да му хрумне нещо друго, тъй че се налага да се движим по дирите му.

– Трудна работа е тази, много трудна!

– Защо?

– Защото местността от тук до Стоте дървета е направо цялата осеяна със следи. Който иска да различи дирите на мерзавците, трябва да има остро зрение, дори би трябвало да е, кажи-речи, всезнаещ.

– Забравяш, че вятърът е заличил другите следи. Следователно много ясно ще виждаме дирята на петимата бели и четиримата чикасо.

– А-а, вярно! Значи веднага тръгвате?

– Да.

– Това става много бързо и неочаквано. Надявам се, че скоро пак ще се видим, мистър Шетърхенд! Позволи ми да ти стисна ръката!

Джош Холи също ми подаде ръка. С тъжен глас той рече:

– Сър, спомняш ли си още онази история, дето ми я разказа там горе в Мистейк каньон?

– Да.

– С нея ти ми свали камък от сърцето. Достигнах до убеждението, че нямам причина да се упреквам за смъртта на онзи индианец. Това успокоение дължа на теб. Благодаря ти, мистър Шетърхенд, и безкрайно много ще се радвам, ако пътищата ни отново се срещнат!

Започнахме да се сбогуваме. Олд Шуърхенд ме дръпна настрана от другите, за да не чуят думите му, и ми каза:

– Снощи бях щастлив, че ти поиска да дойдеш с мен до форт Теръл, но днес нещата бързо се промениха и можеш да си представиш колко съжалявам. Знаеш как ми се искаше винаги и до края на живота си да останем заедно. А ето че сега тъй внезапно се налага да се сбогуваме и то по каква причина само! Но ти наистина ли си убеден, че ще успееш да си върнеш пушките?

– Да.

– Желая ти го от все сърце. А също тъй сърдечно желая в най-скоро време пак да се срещнем!

– Разбира се, и моето желание е същото, мистър Шуърхенд.

– Не можеш ли да определиш някое място?

– Не.

– Защо?

– Защото и двамата не знаем какво ще се случи и какви събития ни очакват. Кой знае колко дълго ще ти се наложи да преследваш Еърс и накъде ще те отведат следите му. Аз се отправям на север и също не мога да кажа кога и къде ще догоним „генерала“.

– После няма ли да се върнеш пак тук?

– Иска ми се, но не мога да кажа дали ще ми е възможно. Следователно не съм в състояние да ти определя среща, а вероятно и ти също не си.

– Така е.

– Тогава ще трябва да предоставим на случая да определи мястото

и времето на следващата ни среща.

– Хм-м, да! Но не е необходимо съвсем всичко да предоставяме на случая. Мога ли нещичко да те подсетя?

– Дори те моля за това.

– Преди започването на двубоя с Апаначка ти дадох един адрес. Помниш ли го още?

– Разбира се!

– Тогава нека ти послужи като изходна точка за по-късната ни среща. Ако някой път случайно се озoves в Джефърсън Сити, в Мисури, иди в банката „Уолас и Сие“ и ще научиш къде се намирам по това време!

– Well, тъй ще направя.

– Благодаря ти! Но се налага да те помоля за нещо.

– За какво?

– Не разпитвай нищо за живота ми!

– Добре. Или ме смяташ за някой недискретен и нахален човек без чувство за такт?

– Съвсем не. Можеш да действаш според указанията, които ти дадох преди двубоя.

– Но ти ми ги даде само в случай, че умреш, а си още жив. Няма да направя и най-малкия опит да проникна в тайните ти.

– Благодаря ти, сър! А сега сбогом! Пожелавам ти скоро да догошиш „генерала“!

– И аз ще се радвам извънредно много да науча след време, че си успял да спипаш твоя Дан Егърс, мистър Шуърхенд!

Сърдечно си разтърсихме ръцете. И двамата искрено съжалявахме, че трябваше да се разделим тъй неочаквано и за съвсем неопределено време.

Сбогувах се и с Блъди Фокс. Винету даде необходимите указания на него и на Енчар-Ко, после по своя маниер с една-две думи се раздели с останалите ни спътници и ние напуснахме оазиса, който бе станал сцена на толкова опасни събития, приключили за нас съвсем задоволително.

Този път конете ни трябваше да носят по-голям товар от обикновено, защото взехме мехове с вода за два дни, тъй като, ако предположенията ни се окажеха верни, „генералът“ не беше тръгнал към Стоте дървета, а отиваше при племето чикасо, живеещо на север от Ляно Естакадо, и щеше да ни се наложи да яздим два дни през пустинята. Знаехме пътя много добре. Той минаваше през Хелмърс Хоум, имението на един

заселник, разположено съвсем близо до северния край на Ляно и кръстено с това име, защото собственикът му се казваше Хелмърс. Той беше наш много добър познат, дори приятел. Можеше да се предположи, че преследваните от нас хора щяха да отседнат там.

Налагаше ни се да се движим с най-голяма бързина, защото хората на „генерала“ бяха потеглили от оазиса още предната вечер и имаха един ден преднина. Въпреки това, ако бе възможно, трябваше да ги догоним още в пустинята, понеже после преследването щеше да стане потрудно. По-нататък имаше трева и храсталаци, следваха дори гори, потоци и реки, които навсякъде предлагаха скривалища и какви ли не удобни случаи на „генерала“ да ни се изплъзне.

Дирята се забелязваше лесно. Водеше на запад, в посока към Стоте дървета, но след още един час изви под прав ъгъл на север. Значи не бяхме сбъркали в предположенията си.

Непрекъснато яздехме в галоп, като само от време на време позволявахме на конете да преминават в по-бавен ход, за да си поотдъхнат. Когато по пладне стана особено горещо, спряхме, дадохме им да пият вода и ги оставихме да си починат един час. После продължихме със същата скорост, докато се стъмни и се видяхме принудени да чакаме. Това ни постави в неизгодно положение спрямо преследваните, които можеха да яздят и през нощта, докато ние бяхме принудени да спрем, понеже вече не различавахме следите им.

Вярно, че ние също можехме да продължим, защото знаехме предполагаемата им цел. Но все пак си оставаше рисковано. Възможно бе поради някаква причина неочаквано да променят посоката си. Ето защо, щом се стъмни съвсем, ние спряхме. Но едва-що беше изгряла луната, когато отново тръгнахме на път. Лъчите на лунния сърп бяха слаби и за други устмани едва ли щеше да е възможно при толкова оскъдна светлина да следват оставените дири и то в галоп. Ала зрението ни беше достатъчно остро и ако аз понякога можех и да изгубя следите, за Винету това бе напълно изключено. Едва след полунощ отново спряхме, понеже славните ни жребци трябваше да си починат. Пак им дадохме, макар и недостатъчно количество вода. После ги вързахме за забити в земята колчета и се загърнахме в одеялата си да поспим. Щом започна да се развиделява, ние бяхме вече на седлата и след два часа достигнахме мястото, където „генералът“ и хората му бяха лагерували. Спогледахме се с чувство на задоволство, защото в случай че и те бяха потеглили едва рано сутринта, бяхме стопили половиндневната им преднина на два часа.

Казах, че се спогледахме, тъй като почти не разговаряхме. Винету изобщо беше твърде мълчалив, а когато потънеше в мисли, каквито бяха нашите в момента, проговаряше още по-рядко.

Не измина и половин час, откакто оставихме зад гърба си бивака на деветимата конници, и отново се видяхме принудени да спрем, защото на едно място те бяха прекъсвали ездата си, а отпечатъците от копитата ни показаха, че сигурно се бе състояло нещо като съвещание. Несъмнено то е било много бурно, защото ездачите бяха разигравали конете си насам-натам. Това ни накара да предположим, че между тях е избухнал спор. Но защо? Ето какъв въпрос си зададохме. Вероятно заради по-нататъшната посока, в която трябваше да поемат през този ден.

На това предположение ни наведе фактът, че оттук нататък дирята се разделяше, което бе извънредно неприятно. Никоя от двете следи не продължаваше право напред. Едната се отклоняваше надясно, а другата наляво, и то така, че образуваха остър ъгъл.

– Уф! – разочаровано възкликна Винету. – Това е лошо!

– Наистина е лошо – съгласих се аз. – Вероятно тук червенокожите и белите са се разделили. Коя от двете дири е на индианците и коя на белите?

– Да видим!

Той слезе от коня, за да огледа следите.

– Съмнявам се, че ще разберем нещо – обадох се аз и скочих на земята. – Забелязах, че и конете на белите нямат подкови. Следователно едва ли ще е възможно да ги различим от другите.

За съжаление думите ми се потвърдиха. Отпечатъците от конските копита не ни дадоха и най-малката опорна точка за някакъв що-годе сигурен извод. Оставаше ни само да правим мъгляви предположения, които по-скоро можеха да ни навредят, отколкото да ни донесат полза.

– Да проследим донякъде и двете дири – каза Винету. – Може би все пак ще забележим нещо. Нека моят брат се заеме с дясната, а аз ще тръгна наляво.

Така и направихме. Единственото, което успях да постигна, беше, че открих броя на конете. До същия незадоволителен резултат се добра и Винету. Но това не ни помогна да установим дори броя на ездачите, защото между животните имаше и товарни коне. Изправихме се един срещу друг и се спогледахме.

– Уф! – обади се Винету, усмихвайки се въпреки разочарованието, което изпитвахме. – Виждал ли е моят брат Шетърхенд някога да стоя в такава недоумение?

– Не.

– И аз не съм те виждал така. Уф!

– Никога не ни се е случвало съвсем да не знаем какво да мислим и какво да правим!

– Наистина никога! Нека разсъдим! Нима наистина е възможно нито Олд Шетърхенд, нито Винету да не се досети кое решение е правилно?

– Кажете-речи, започвам да се срамувам! И тъй, нека помислим! Най-близкият край на пустинята се намира на север оттук, по посока на Хелмърс Хоум и Мба, вождът на индианците чикасо, знае това. Няма значение дали ще тръгне наляво или надясно и в двата случая ще му е необходимо поне още половин ден, за да излезе от Ляно. Той и това знае. Не ми се вярва да вземе да обикаля толкова много. Или си на друго мнение?

– Не съм.

– Ако се е отделил от белите, значи се е скарал с тях. Макар че си е тръгнал, той знае много добре накъде ще се отправят те. Решил е да ги заблуди относно истинската посока, която смята да избере, отклонявайки се от нея, но твърде скоро след като белите го изгубят из очи, отново ще поеме по нея. Следователно, ако изоставим и двете дъри и препуснем право напред, непременно пак ще се натъкнем на неговите следи.

– Уф, прав си!

– Тогава естествено другата дъря ще е онази, която трябва да проследим. Тръгнем ли по нея, можем да сме сигурни, че сме по петите на „генерала“. Мисля, че моят брат Винету ще ми даде право.

– Така е, както казваш. Значи няма да следваме, нито едната, нито другата дъря.

Метнахме се на конете и продължихме да яздим направо, тъй че скоро изгубихме от очи отклоняващите се вляво и вдясно от нас следи. Струваше ми се, че можех да бъда доста сигурен в правилността на направените от мен изводи, но все пак с напрежение очаквах да разбера дали предположенията ми щяха да се сбъднат. И наистина само след около половин час видяхме дясната дъря отново да извива и да се приближава към нас, след което продължаваше на север.

– Уф! – обади се Винету с радостна нотка в гласа. – Значи това е дърята на индианците чикасо, която води към Хелмърс Хоум.

– И следователно ще трябва да потърсим другата, която във всички случаи е оставена от белите.

– Да, нека свърнем наляво към другата дъря! Тръгнем ш по нея,

повече няма да се заблудим и ще...

Внезапно той замлъкна. Докато говореше, очите му шареха по хоризонта и изглежда, забеляза нещо, защото посегна към кобурите на седлото си, измъкна далекогледа и го насочи на север. Аз също побързах да взема моя далекоглед в ръка и видях няколко коня и неколцина мъже, които бяха насядали на пясъка.

– Кои ли са тези хора? – попитах аз.

– Индианците чикасо – отвърна той.

– Защо не са продължили? Каква ли причина могат да имат да седят на това място?

– Уф! Нас очакват!

– Възможно е! – съгласих се с него. – Мба ми изглежда почтен човек. Едва когато са били на път, е забелязал, че „генералът“ ни е отмъкнал пушките, и е достатъчно прозорлив, за да си каже, че ще преследваме крадеца. Тогавя се е разделил с него. Дори и да не го е сторил от честност, го е направил от безпокойство за самия себе си. Трябвало е да предприеме нещо, за да не помислим, че се е споразумял с крадците и дори им е дал закрилата си. Сигурно така стоят нещата.

– Да, така е, да отидем при тях!

Пришпорихме конете в галоп, бързо се приближихме до хората и ги познахме. Наистина беше Мба, само че с двама от индианците си. При себе си имаха два товарни коня. Къде ли бе останал четвъртият чикасо? Щом тримата червенокожи ни разпознаха, те се изправиха на крака, сложиха оръжията си на земята и ни пресрещнаха. Поведението им беше миролюбиво, но въпреки това взех в ръка револвера си. Когато ги достигнахме и рязко спряхме конете си пред тях, Мба ми каза:

– Нека Поразяващата ръка прибере револвера си в пояса, тъй като сме негови приятели. Знаехме, че ще дойде и го очаквахме.

– А-а, значи сте знаели?

– Да. Нима Винету и Поразяващата ръка са воини, които ще позволят ей тъй да им откраднат пушките, без да се опитат да си ги възвърнат?

– Прав си. Кога разбра вождът на чикасо Мба, че са ни обралаи?

– Едва днес призори.

– Наистина ли не го знаеше от по-рано?

– Не. Казвам ти истината. Щях ли да ви чакам, ако исках да ви излъжа или ако бях участвал в кражбата?

– Не. Веднага щом те видях, си рекох, че си честен човек. Разказвай.

– На юг от Ляно се натъкнахме на четиримата бледолики и аз им обещах да ги преведа през пустинята. Тогава се срещнахме с вас. Радвах се да се запозная с Олд Шетърхенд, Винету и Олд Шуърхенд и не подозирах, че генералът замисля нещо лошо срещу вас. Яздихме заедно с вас до жилището на Кървавата лисица и се канехме да останем там през цялата нощ, но дойде генералът и ни каза, че трябвало бързо да тръгваме, защото се е скарал с вас. Изпълнихме желанието му, яздихме цяла нощ и цял ден и...

– Без да заподозреш нещо? – прекъснах го аз. – Не те ли обзеха съмнения?

– Още в началото на ездата у мен се появиха известни подозрения, защото отначало генералът пое на запад, а ние изобщо нямахме намерение да пътуваме в тази посока. После през деня забелязах един пакет, който преди това го нямаше. Генералът се отнасяше много внимателно с него. Направи ми също впечатление, че той страшно бързаше. Снощи, когато се разположихме на лагер, успях да нарежда нещата така, че пакетът да попадне в ръцете ми. Той веднага го грабна, но успях да забележа, че вътре има пушки.

– Как изглеждаше пакетът?

– Пушките бяха увити в одеяло, което бе здраво вързано с ремъци. Искях да разбера какви са тези пушки, но едва призори бледоликите заспаха тъй дълбоко, че да мога незабелязано да взема и развържа пакета. Щом видях какво съдържа, се изплаших, понеже знаех, че ще ни преследват.

– Защо не задържа пакета, за да ни го върнеш?

– Защото бяхме четирима червенокожи воини срещу петима бели и вие нямаше да заловите крадеца, тъй като щеше да избяга.

– Хм-м, да, ако ти не му попречеше да избяга!

– Имах друг, по-хубав план.

– Какъв?

– Когато днес изминахме известно разстояние, аз спрях и казах на бледоликите, че съм видял пушките и не искам да продължа с тях, защото несъмнено вие скоро ще се появите.

Тогава те се разгневиха и се стигна до разпрavia. След като не отстъпих от намерението си, те ме помолиха да им оставя поне един от воините си за водач, понеже не знаели пътя през Ляно. Изпълних желанието им, но казах на моя воин какво да направи. Той ще ви вкара крадците право в ръцете.

– Как ще стане това?

– Продължих само малко по-нататък и после спрях, за да ви изчакам, тъй като искам да ви отведе там, където ще ги заловите.

– Къде е това място?

– Там, на север, където свършва Ляно Естакадо, се намира жилището на един бледолик...

– Което се нарича Хелмърс Хоум – прекъснах го аз.

– Уф! Нима Поразяващата ръка знае това място?

– Известно ни е. Хелмърс е наш приятел.

– Това е добре, защото моят воин ще отведе белите там.

– Но защо не яздят направо, а заобикалят?

– За да стигнем преди тях и да ги заловите без никаква съпротива.

– Чудесно! Виждам, че Мба, вождът на чикасо, е умен воин. Но не ти ли мина през ума, че можем да имаме основание и да не ти се доверим?

– Нима има такива причини?

– Да. Твоят воин може тъй да ни отмъкне крадците, че повече да не ги видим!

– Ако така мислиш, тогава ще ви предадем оръжията си и самите ние ще ви послужим за залог!

– Не е необходимо. Вярваме ви. Но не е ли възможно белите да размислят и да поемат по друг път?

– Не. Моят воин ще им внуши такъв страх пред всяка промяна на определената посока, че сигурно ще го следват до целта.

– Добре! Конете ви много ли са изморени?

– Ще издържат до Хелмърс Хоум дори и да яздим бързо.

– Тогава да не губим време. Ако не се лъжа в сметките си, още следобед ще стигнем дома на Хелмърс. А белите кога ще бъдат там?

– Наредих на водача им така да подхване работата, че да пристигнат в Хелмърс Хоум привечер.

– Постъпил си много съобразително. Но искам да те питам още нещо. Какво щеше да правиш, ако не бяхме дошли?

– Съвсем сигурен бях, че ще дойдете, ако не сега, то по-късно. В такъв случай щях да отида без вас при Хелмърс, щях всичко да му разкажа и да го помоля да ни помогне да отнемем пушките от крадците. После още с пристигането ви щяхме да ви ги дадем. Вярва ли Олд Шетърхенд на думите ми?

– Вярвам ти и искам да те похваля за постъпката ти. Честността ти няма да остане невъзнаградена. А сега да тръгваме. Каквото имаме още да си казваме, можем да го обсъдим и по пътя.

Индианците възседнаха конете си и продължиха заедно с нас. Яздехме по-бавно отпреди, защото те не бяха в състояние да поддържат нашето бързо темпо. Въпреки това малко след пладне забелязахме тук-там някои признаци, че скоро щяхме да оставим Ляно зад гърба си. Докато над вътрешността на пустинята из въздуха се реят само пернати хищници, сега видяхме да прелитат и птици, хранещи се със зърна, тук-там растеше по някоя самотна салвия³⁹, за чието съществуване е нужна само нощната роса. После от пясъка взеха да надничат отделни тревички, които постепенно се сливаха в зелени петна, а те пък по-късно образуваха обширни морави. След това се появиха ниски и по-високи храсти, дори и дървета, а когато зърнахме пред себе си и първата царевична нива, пустинята Ляно бе останала вече зад нас.

Хелмърс Хоум бе посещаван по-често от другите поселища в Дивия запад. Обикновено хората, които се канеха да навлязат в Ляно Естакадо или пък излизаха от нея, се отбиваха тук, за да си отпочинат. Ето защо Хелмърс винаги бе добре запасен с всичко необходимо за уестмана или пътника. Той не беше само фермер, а покрай това играеше и ролята на търговец и ханджия. Неведнъж бях пил при него чаша бира, приготвена по немска рецепта.

Достигнахме тесен поток и той ни отведе при къщата, покрай която течеше. Тя бе издигната от камък, тъй като тук действително имаше камъни въпреки близостта на пясъчната пустиня, и се състоеше от един-единствен етаж. Под сенчестите дървета пред вратата бяха поставени няколко маси и пейки. Зад сградата се намираше оборът, оградено място за добитъка и стопанските постройки. Когато свихме край ъгъла, забелязахме на прага някакъв негр. Щом ни видя, за миг той се стъписа, но после подскочи от радост и с гръмовит глас изрева в отворената врата:

– Масса Хелмърс излязат, веднага бързо, веднага! Масса Винету и масса Шетърхенд сме тук!

После с огромни скокове той се втурна към нас, сграбчи ме за ръката и крака и от радост едва не ме събори от коня.

– По-полека, по-полека, добри ми Херкулес! – казах му аз. – Чувам, че мистър Хелмърс си е у дома, така ли?

– Масса сме тук, а също и мисус – отвърна той. – Ето вече двама тичат насам.

Да, на прага се появи Хелмърс, а зад него със сияещи от радост очи се показва и жена му. Двамата съпрузи се обичаха извънредно много. Тя

39. Градински чай (*Salvia officinalis*). Б. пр.

се казваше Барбара, но обикновено той я наричаше „моята мила Барбара“.

Каква радост предизвика пристигането ни! Стискането на ръце немаше край, а човешките гласове ехтяха далеч навън, тъй като всички останали обитатели на Хелмърс Хоум – и мъже и жени – се стекоха да ни поздравят. Ето защо ги предупредих:

– По-тихо, дженте! Засега присъствието ни трябва да остане в тайна.

– В тайна? Защо? – попита Хелмърс.

– Защото тук се каним да заловим няколко негодници, които не бива да надушат, че сме пристигнали. Мистър Хелмърс, надявам се, че ще ни помогнеш.

– Това се разбира от само себе си. Тук където започва дивата Ляно, преди всичко имам задължението да държа далеч от дома си подобна папlach. Какви са тези хора, мистър Шетърхенд?

– Вътре ще ти кажа. Трябва да влезем в стаята, за да не ни видят. Нека Херкулес отведе конете ни в обора и им даде преди всичко вода, а после порядъчна порция фураж. След това да затвори вратата на обора, защото и конете ни не бива да бъдат забелязани.

– Сър, караш ме да ставам любопитен, извънредно любопитен! Но какво виждам? Не носиш ли пушките си?

– Точно там е работата! Откраднаха ни ги и крадците ще дойдат тук.

– Гръм и мълния! Та това е...

– Моля те недей тук! Вътре можем да разговаряме по-добре.

– Да, влизайте! А ти, скъпа моя Барбара, тичай бързо в кухнята и поднеси всичко, каквото имаш. Чуваши ли, всичко, тъй че масите да се огънат!

Набързо обясних на хората му как трябва да се държат и влязохме в стаята. Майка Барбара направи всичко каквото бе по силите ѝ, за да се „огънат масите“ и докато ядохме и пиехме, разказах на Хелмърс какво се беше случило. Веднага щом свърших, той скочи на крака и излезе навън. Когато се завърна, ни обясни причината за поведението си:

– Незабавно изпратих най-свестния си ратай да се поогледа за негодниците. Нека ги наблюдава. Може да им хрумне да офейкат в друга посока.

Той обичаше Блъди Фокс като собствен син и страшно се зарадва, че злодейските кроежи на команчите бяха осуетени толкова успешно. За да не се бавим, първо съобщих на Хелмърс случилото се възможно най-

сбито и едва тогава си позволих да му разкажа и подробностите. Разбира се, и тримата чикасо седяха при нас. Бяхме се настанили така, че да не могат да ни видят отвън, дори и ако някой застанеше пред малкото полуотворено плъзгащо се прозорче.

Все още не бях свършил разказа си, когато доловихме конски тропот. Чухме как отвън шестима ездачи скочиха от седлата. Бяха очакваните от нас хора. Хелмърс излезе от стаята.

– Good day, сър! – поздрави го „генералът“. – Имате ли вече някакви гости?

– Гости ли? – рече в отговор Хелмърс. – Откъде ли ще се вземат гости в тази пуштош?

– Well! Дай на конете ни вода и фураж, а на нас някаква питателна храна и едно порядъчно голямо шише Огнена вода.

– Всичко ще получиш, сър. Ще останете ли днес тук?

– Защо ме питаш?

– Не ми се сърди заради този въпрос! Трябва да знам дали оставате, защото като ханджия имам задължението да се подготвя.

– Аха! Ще хапнем, ще пийнем и после продължаваме!

– По това време? Скоро ще настъпи нощта!

– Това ни е безразлично.

– От Естакадо ли идваш, сър?

– Не разпитвай толкоз много, а прави каквото ти заповядах!

– Слушай, ама ти, изглежда, си някой страшно знатен господин! Но в собственото си имение навярно имам правото да задавам въпроси! А да ми се заповядва? За пръв път чувам подобно нещо!

– Сега ще го чуеш, защото съм генерал, сър, да, генерал! Сражавал съм се при Бул Рън, при форт Хатерас, при Харпърс Фери, Гетисбърг и в още много други битки, в които винаги съм излизал победител!

– Good luck! Тогава наистина ще трябва да побързам да изпълня заповедите ти! Веднага ще бъдете обслужени и то тъй, както се полага на господа като вас!

Двусмислените му думи не им направиха впечатление. Те се настаниха на една от масите, без да подозират какъв вид „обслужване“ ги очакваше. Хелмърс отново влезе при нас и тихо ни каза:

– Хайде, мешърс, елате! Ще ви изведе през задната врата. Пушките ви, завити в пакет, лежат върху масата. Незабавно ще им вземем карабините. Това трябва де е първата ни работа, за да не могат да окажат съпротива.

– Не е необходимо, мистър Хелмърс – отвърнах му аз, – те няма да

посмеят да посегнат към тях.

Последвахме го през кухнята и се озовахме зад къщата, където хората му стояха вече въоръжени и готови за нападение. След това той се върна обратно през къщата и излезе при шестимата. Ясно чувахме разговора им, защото масата, на която седяха, не беше кой знае колко отдалечена от нас.

– Защо идваш с празни ръце? – попита „генералът“. – Къде остана брентито? И кой ще се погрижи за конете ни?

– Търпение, мешърс! За всичко съм се погрижил.

– Но както изглежда нищо не правиш!

– И не е необходимо, нали моите хора са за това.

– Не можем да чакаме! – намеси се гневно Олд Уобъл. – Свикнали сме бързо да ни обслужват!

– Не се безпокойте, сър! Ще бъдете бързо обслужени, по-бързо, отколкото ви се вярва. Мога ли да знам накъде ще се отправите оттук?

– Това засяга ли те?

– Всъщност не.

– Тогава не питай! Човек не бива да се интересува за нещо, което не го засяга. Това е ясно.

– Не питам от любопитство, а защото искам да ви предупредя да се пазите.

– От какво?

– От няколкото бели негодници, които се скитат нейде наоколо.

– Негодници ли? Що за типове са тези хора?

– Мерзавци, които особено обичат да отмъкват чужди пушки.

– Как... какво?

– Да. Крадци на пушки!

– Но това е... това е... странно!

– Така е! Само преди два дена са извършили такава кражба.

– Преди два дена? Къде?

– В Ляно. Там са отмъкнали трите най-прочути пушки на Дивия запад.

Измъкнах револвера си, понеже мигът за нашето изненадващо нападение бе настъпил. Винету също запъна спусъка на своя револвер. Не виждахме негодниците, но вероятно в този момент те не се чувстваха особено добре, защото гласът на „генерала“ прозвуча твърде сподавено:

– Какви са били тези пушки?

– Сребърната карабина на Винету, карабината „Хенри“ и мечкоубицът на Поразяващата ръка.

- По дяволите! Истина ли е?
- Чиста истина!
- Откъде го знаеш?
- Направо от потърпевшите.
- Значи... от... Винету?
- Йес.
- И от... Пора... Поразяващата... ръка?
- Йес.
- Тогава сигурно си... сигурно си разговарял... с тези двама мъже!

Бързо свихме край ъгъла, после още три скока и се изправихме пред тях. В същия миг към нас се присъединиха и хората на Хелмърс.

– Разбира се, че мистър Хелмърс разговаря с нас! – рекох аз. – Не мърдайте! Всички оръжия са насочени към вас. При най-малкото ваше движение, ще загърмят!

Неописуема бе уплахата им. Втренчили широко отворените си очи в нас, те ни гледаха, сякаш бяхме привидения, и не смееха да се помръднат.

– Херкулес, нали ти казах да вземеш въжета или ремъци. Носиш ли ги? – попитах негъра.

– Тук са ремъци, колкото шеш – отвърна той. – Ето са в ръцете ми.

– Вържи тези типове!

– Какво? Да ни върже? – извика Дъглас. – Да върже един генерал, генерал, който в безбройни битки...

– Мълчи! – прекъснах го. – Ти ще си първият, когото ще вържем и, окажеш ли съпротива, ще те застрелям на място!

След тези думи той не посмя да се възпротиви. Вързаха го, а след него и другите. Обърнах се към Олд Уобъл:

– Чудесна компания си си избрал! Всъщност изобщо не би трябвало да разговарям с теб, но все пак този път ще превъзмогна чувствата си, за да те попитам: ти участва ли в кражбата?

– Не – отвърна той, отправяйки към мен поглед, в който горяха гняв и омраза.

– Ти не влиза ли в къщата при откъването на пушките?

– Не.

– Истина ли е? – попитах „генерала“.

– Нищо няма да ти отговоря! – заяви ми той. – Та кой може да дръзне тук да разпитва един генерал?

– Well, тогава засега с теб няма какво да си кажем повече. Изобщо няма да те разпитваме, защото вината ти е доказана. Остава ни само да

ти определим наказанието.

– Наказание ли? Посмей само да посегнеш на мен! Страшно ще си отмъстя, тъй страшно, че...

Не го чух повече какво каза, понеже направих знак на Винету, Хелмърс и индианския вожд да ме последват. Отидохме зад къщата, за да обсъдим какво да бъде наказанието на крадеца. Бързо се споразумяхме и се върнахме при пленниците, пазени междуременно от хората на Хелмърс и червенокожите. Нито Винету, нито аз искахме да имаме нещо общо с изпълнението на присъдата. Предоставихме всичко на собственика на Хелмърс Хоум. Той им обяви решението ни с думите:

– Тъй като сте заловени на моя земя, в моя дом, аз ще ви кажа, каква участ ви отредихме. Всички ще останете тук до утре сутринта. След това ще бъдете отведени до границата на моята ферма. Който от вас отново се мерне насам, ще бъде застрелян. Благородният джентълмен, който се представя за „генерал“, е крадец. Законите на Дивия запад наказват подобна кражба със смърт. Но ние ще проявим милосърдие и ще превърнем това наказание в петдесет удара, защото ни се струва, че...

– Удари ли? – изкрещя Дъглас. – Аз ще...

– Нищо няма да направиш, подлецо! – сряза го с гръмолен глас Хелмърс така, че „генералът“ млъкна. – Именно защото се пишеш офицер, ще бъдеш бит! И тъй като с изключение на вас тук има само джентълмени, никой от които няма да пожелае да се заеме с тази работа, ти ще получиш петдесетте удара от Олд Уобъл.

– Аз... аз... отказвам да се подчиня! – едва процеди през зъби старият някогашен „King of the cowboys“

– Ще се подчиниш, приятелче, защото така решихме. Откажеш ли да удряш по моя команда, или ако не удряш с всичка сила, самият ти ще отнесеш първо петдесет удара, а после и куршум в главата. Не се шегувай, да го знаеш!

– Тоя ли, тоя ли ще ме удря? – извика Дъглас. – Та нали и самият той беше с мен. Представа си нямах от разположението на къщата. Той ме въведе вътре в нея.

Колкото и да ми беше жал за Олд Уобъл, не се усъмних, че „генералът“ казваше истината. Значи такава бе благодарността му за съчувствието и симпатията, които бях изпитвал към него, за многократно проявявалото снизхождение. От гняв и недостойна жажда за мъст той се бе превърнал в крадец. Въпреки това Хелмърс отсече:

– Това не ни засяга повече. Да го беше казал преди, но ти не искаше да бъдеш разпитван. Сега е твърде късно! Ще добавя само, че ние не

желаем да си имаме никаква работа с останалите. И тъй, на тях няма да им се случи нищо лошо, освен че ще бъдат задържани тук, докато се развидели. Настъпи ли денят, ще можем да се убедим дали действително ще се отдалечат от фермата ми. Услугите, направени ви от индианците чикасо, ще им бъдат заплатени с вещи, каквито се намерят у вас. А сега вържете достопочтения „генерал“ ей тук на този дъб, развържете ръцете на Олд Уобъл, за да може да нанесе ударите и отрежете отсреща ей от онези хрусталаци няколко хубави лескови пръчки. Гледайте да са по-дебели, но същевременно и жилави! „Генералът“ ще получи полагаемите му се ордени, само че няма да са отпред на гърдите!

Отдалечих се с Винету, за да не бъда свидетел на изпълнението на присъдата. Не е за всеки човек работа да гледа как пребиват от бой едно подобие на Бога. За съжаление има хора, за които дори и такова наказание остава без каквото и да било въздействие и ако в момента знаех онава, което научих по-късно, даже и сто удара щяха да ми се видят твърде малко за този безсъвестен и безбожен мерзавец. След като се върнахме, ни казаха, че отначало Олд Уобъл се опъвал да се подчини, но после пред дулото на застрашително насочения към него револвер започнал здравата да удря. Накрая негодниците бяха затворени заедно в едно помещение, откъдето сигурно нямаше да могат да избягат.

Когато на следващото утро ги изведоха от затвора им, лицата на „генерала“ и Олд Уобъл бяха целите в кръв. Въпреки ремъците те бяха успели да се сбият. Дъглас бе изпаднал в неопишуема ярост, че Стария се бе оставил да го принудят да му нанесе определените петдесет удара. След като го развързахме, той понечи да се нахвърли върху него, а когато му попречихме, изкрещя на Олд Уобъл:

– Пази се от мен, гад такава! Срещна ли те, ще ми заплатиш тези удари с живота си! Заклевам ти се с всички възможни клетви!

Това беше много сериозна заплаха. Олд Уобъл добре разбираше положението си и помоли Хелмърс да го пусне да тръгне преди „генерала“. Той се побоя да отпрати молбата си към мен или към Винету. Ние се държахме настрана от него. Фермерът я удовлетвори. Негърът Херкулес го изпроводи донякъде и едва след като измина около час, Дъглас заедно с неговите трима бели спътници бе отведен извън границите на Хелмърс Хоум. Не е необходимо да казвам как се сбoguва с нас. Буквално ни заля със заплахи и проклетия. Гневът му не знаеше граници особено заради това, че им отнехме всички оръжия и муниции и ги дадохме на индианците като възнаграждение. Що се отнася до Винету и мен, ние можехме да бъдем много доволни от изхода на това

преследване. Бяхме си възвърнали пушките, които се намираха в предишното си добро състояние.

После, докато седяхме предобед на една от масите пред къщата и си разказвахме преживелиците, Хелмърс внезапно стана от мястото си и се приближи до дървото, където предишния ден бяхме вързали „генерала“, вдигна нещо от земята и каза:

– Видях, че нещо блести. Това е златен пръстен, както изглежда, венчална халка. Я го поразгледайте!

Пръстенът мина от ръка на ръка. Да, наистина беше венчална халка, а от вътрешната ѝ страна видяхме гравирани две букви и някаква дата.

– Как ли е попаднал тук този пръстен? – попита Барбара, жената на Хелмърс. – Кой ли го е изгубил?

– „Генералът“ – отвърна фермерът. – Ръцете му бяха здраво вързани и при болката от ударите така се е гърчил, че пръстенът се е изхлузил. Не може да е станало другояче.

Съгласихме се с него и изказахме мнение, че може да задържи пръстена като спомен за вчерашното наказание. Но той го сложи върху дланта ми и рече:

– Какво ще правя с него? Не е моя собственост. Рядко напускам това място и навярно няма да се срещна с „генерала“. А ти, мистър Шетърхенд, имаш възможност пак да се видиш с него. Прибери го.

Нямах основание да му откажа и сложих халката на пръста си. Там тя бе на по-сигурно място, отколкото в джоба ми. Преди това внимателно я огледах и прочетох: „Е. Б. 5. VIII. 1842“ В момента не можех и да доподирам, колко важен щеше да се окаже по-късно този пръстен и за мен и за Сигурната ръка.

КРАЙ

© 1986 Веселин Радков, превод от немски

Karl May
Old Surehand I, 1894

Сканиране и разпознаване: Неизвестен любител на автора
Редакция: VНorse, 2007

Публикация:
Карл Май, Олд Шуърхенд I
Издателство „Отечество“, том 5

Band 14
Old Surehand (1894–1896)

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/3512>]